

SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

EŞREFOĞLU RUMİ DİVANI'NIN
DİL VE ÜSLUP YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Yasemin BIYIK

Sivas
Eylül 2019

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

EŞREFOĞLU RUMİ DİVANI'NIN
DİL VE ÜSLUP YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

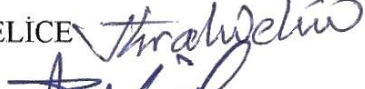

Yasemin BIYIK

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Bilâl YÜCEL

Sivas
Eylül 2019

KABUL VE ONAY

Üniversite: : Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ana Bilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Tezin Başlığı : Eşrefoğlu Rumi Divanı'nın Dil ve Üslup Yönünden İncelenmesi
Savunma Tarihi : 05/09/2019
Danışmanı : Prof. Dr. Bilâl YÜCEL

	Unvanı- Adı Soyadı	İmza
Jüri Başkanı	: Prof. Dr. Hacı İbrahim DELİCE	
Üye	: Prof. Dr. Bilâl YÜCEL	
Üye	: Doç. Dr. Galip GÜNER	

Oy Birliği

Oy Çokluğu

Yasemin BIYIK tarafından hazırlanan **Eşrefoğlu Rumi Divanı'nın Dil ve Üslup Yönünden İncelenmesi** başlıklı tez, kabul edilmiştir./..../.....

Prof. Dr. Ahmet ŞENGÖNÜL
Enstitü Müdürü

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde hazırladığım bu Yüksek Lisans tezinin bizzat tarafımdan ve kendi sözcüklerimle yazılmış orijinal bir çalışma olduğunu ve bu tezde;

- 1- Çeşitli yazarların çalışmalarından faydalandığımda bu çalışmaların ilgili bölümlerini doğru ve net biçimde göstererek yazarlara açık biçimde atıfta bulunduğumu;
- 2- Yazdığım metinlerin tamamı ya da sadece bir kısmı, daha önce herhangi bir yerde yayımlanmışsa bunu da açıkça ifade ederek gösterdiğimi;
- 3- Başkalarına ait alıntılanan tüm verileri (tablo, grafik, şekil vb. de dahil olmak üzere) atıflarla belirttiğimi;
- 4- Başka yazarların kendi kelimeleriyle alıntıladığım metinlerini, tırnak içerisinde veya farklı dizerek verdiğim yine başka yazarlara ait olup fakat kendi sözcüklerimle ifade ettiğim hususları da istisnasız olarak kaynak göstererek belirttiğimi,

beyan ve bu etik ilkeleri ihlal etmiş olmam halinde bütün sonuçlarına katlanacağımı kabul ederim.

09.09.2019

Yasemin BIYIK

ÖN SÖZ

Eski Anadolu Türkçesi, Oğuzca'nın XIII.- XV. yüzyılda Anadolu'da oluşan yazı dilinin adıdır. XI. yüzyıldan sonra Anadolu bölgesinde Oğuzlar tarafından kurulup geliştirilmiş olan Türk yazı dili, taşıdığı dil özellikleri açısından genel olarak bazı dönemlere ayrılmıştır. Bunlardan ilki Selçuklular ve Anadolu Beylikleri Dönemlerini içine alan Eski Anadolu Türkçesi dönemidir. Eski Anadolu Türkçesini Klasik Osmanlı Türkçesi ve Türkiye Türkçesi dönemleri izler. Eski Anadolu Türkçesi döneminde, eski Türk yazı dili geleneğinin izleri ile Arap-Fars yazı sisteminin Türkçeye uygulanmaya çalışıldığı görülmektedir. Bu durum dilin ses ve biçim özelliklerini yansıtmada farklı yazımlar şeklinde kendini göstermiştir. Ayrıca kelime hazinesindeki yenilikler ve farklı biçim özellikleri de bu dönemin genel özellikleri arasındadır.

Bu çalışmada, Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi'nin Millî Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Mil Yz A 3306 adlı arşivde kayıtlı olan Divan'ı üzerinde çalışılmıştır. Eserin müstensihi Hasan Vasfi, istinsah tarihi ise 1255 (1839-40) yılıdır. 15. yy. dinî-tasavvufî Türk edebiyatının önemli isimlerinden biri olan Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi ve eserleri üzerinde daha önce de bilimsel çalışmalar yapılmıştır. Divan ile ilgili çalışmalar şunlardır: Adile Yılmaz'ın yüksek lisans tezi (Eşrefoğlu Rumi Divanı, Gazi Üniversitesi, Ankara, 1993), Mustafa Güneş'in doktora tezi (Eşrefoğlu Rumi ve Divanı, İnönü Üniversitesi, Malatya, 1994). Adile Yılmaz'ın tezinde şairin hayatı, eserleri ve şiirlerindeki dinî-tasavvufî kavramlar ve bu kavramların geçtiği beyitler verilerek tahlili yapılmıştır. Bu çalışmada tahlili yapılan şiirler Tercüman 1001 Temel Eser No:4'te bulunan şiirlerdir. Mustafa Güneş'in tezinde ise yine şairin hayatı, eserleri, yaşadığı dönemde Anadolu'daki dinî-tasavvufî ortam, şairin eserlerinde geçen bu türden kavramlar ve terimler, Divan'ın beş nüshasının karşılaştırılması ve transkripsiyonlu metni, Süleymaniye Kütüphanesi Nafiz Paşa Bl. 866/1 adlı koleksiyonda kayıtlı olan nüshanın tıpkı basımı verilmiştir.

Şiirleri en çok bestelenen mutasavvıf şairlerden birisi olan Eşrefoğlu Rumi, dinî-tasavvufî Türk edebiyatı adına "evrenselleşmiş" bir şahsiyettir. Böyle bir şahsiyetin Divan'ını dil ve üslup yönünden incelemek Türk dili için önemli bir kazanımdır. 19. Yüzyılın ortalarında istinsah edilmiş bu nüshada bir yandan EAT

özellikleri devam ederken beri yandan Türkiye Türkçesi özellikleri kendini göstermektedir. Şahsın edebiyatımız ve tasavvuf açısından yeri ve önemi ile manzum eserlerin bağlayıcılığına rağmen incelenen nüshadaki farklılıklar, bizim çalışmamızın sebebidir. Şimdiye kadar yapılan araştırmalarda şairin mutasavvıf kişiliği ve şiirlerindeki muhteva üzerinde ayrıntılı bir şekilde durulmuştur. Bu çalışmada ise incelenilen nüsha dikkate alınarak şiirler dil ve üslup yönünden ayrıntılı bir şekilde metinden örnekler verilerek incelenmiştir. Öte yandan hazırlanan Dizin ile şairin söz varlığı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Bana bu çalışmada “En büyük eser, yetişmiş insandır” diyen bir şairin Divan’ını okuma ve inceleme fırsatı veren kıymetli danışman hocam Prof. Dr. Bilâl YÜCEL’e, bana olan inancı ve güveniyle beni eğitim adına cesaretlendiren dayım Doç. Dr. Halis DEMİR’e ve üzerimde bugüne kadar emeği geçen bütün hocalarıma teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca azmi ve başarısıyla her zaman bana örnek olan sevgili eşim Elektrik Yüksek Mühendisi Gökhan BIYIK’a, lisans eğitimimde hayatıma dahil olan bana her koşulda eğitimin ve başarmanın mümkün olduğunu gösteren biricik kızım Zeynep Reyyan BIYIK’a ve doğacak olan ikizlerime, bu zorlu süreçte kızımın yanında olan, desteğini esirgemeyen sevgili kız kardeşim Arife ÇOŞKUN’a ve verdiğim kararlarda her zaman yanımda olan, maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen sevgili aileme sonsuz teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	i
TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ.....	vii
KISALTMALAR	ix
ÖZET.....	xi
ABSTRACT	xiii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	5
İNCELEME	5
1.1 Yazım Özellikleri	5
1.1.1 Harekelendirme	6
1.1.2 İkili Yazılışlar.....	6
1.1.3 Ünlülerin Yazılışı	6
1.1.3.1 /a/ Ünlüsünün Yazılışı.....	6
1.1.3.2 /e/ Ünlüsünün Yazılışı.....	7
1.1.3.3 /è/ Kapalı è Ünlüsünün Yazılışı.....	8
1.1.3.4 /ı, i/ Ünlülerinin Yazılışı	9
1.1.3.5 /o, ö, u, ü/ Ünlülerinin Yazılışı.....	9
1.1.4 Ünsüzlerin Yazılışı	10
1.1.4.1 /b, p/ Ünsüzlerinin Yazılışı.....	10
1.1.4.2 /c, ç/ Ünsüzlerinin Yazılışı	11
1.1.4.3 /d, t/ Ünsüzlerinin Yazılışı	12
1.1.4.4 /s, ş/ Ünsüzlerinin Yazılışı	13
1.1.4.5 /g, ğ, k, k/ Ünsüzlerinin Yazılışı.....	13
1.1.4.6 /ŋ/ Ünsüzünün Yazılışı.....	14
1.1.5 Bitişik Yazılışlar.....	15
1.1.5.1 Bazı Bağlaç ve Edatların Bitişik Yazılışı.....	15
1.1.5.2 /i-/ Ek Fiilinin Bitişik Yazılışı	15
1.1.5.3 /-dİr, -dUr/ Bildirme Ekinin Bitişik Yazılışı	16
1.2 Ses Bilgisi Özellikleri.....	16

1.2.1 Ünlüler.....	16
1.2.1.1 İlk Hecede /è, e/.....	16
1.2.1.2 Ünlü Uzunlukları.....	17
1.2.1.3 Ünlü Uyumları	17
1.2.1.3.1 Kalınlık-İncelik Uyumu.....	17
1.2.1.3.2 Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu	18
1.2.1.4 Ünlü Değişmeleri	24
1.2.1.4.1 Daralma.....	24
1.2.1.4.2 Düzleşme.....	24
1.2.1.4.3 Ön Damaksıllaşma.....	24
1.2.1.4.4 Art Damaksıllaşma	25
1.2.1.5 Ünlü Düşmesi.....	25
1.2.1.6 Ünlü Türemesi.....	25
1.2.1.7 Birleşme	26
1.2.2 Ünsüzler.....	26
1.2.2.1 Ünsüz Değişmeleri	26
1.2.2.2 Ötümlüleşme	27
1.2.2.3 Ünsüz Düşmesi.....	27
1.2.2.4 Ünsüz Türemesi	28
1.2.2.5 Ünsüz Uyumu	28
1.3 Biçim Bilgisi Özellikleri	29
1.3.1 Sözcük Yapımı.....	29
1.3.1.1 İsimden İsim Yapan Ekler	29
1.3.1.2 İsimden Fiil Yapan Ekler.....	30
1.3.1.3 Fiilden İsim Yapan Ekler.....	30
1.3.1.4 Fiilden Fiil Yapan Ekler	31
1.3.2 Sözcük Türleri.....	32
1.3.2.1 İsimler.....	32
1.3.2.1.1 Çokluk Eki	32
1.3.2.1.2 İyelik Ekleri.....	32
1.3.2.1.3 Hâl Ekleri.....	32
1.3.2.1.4 Zamir n'sinin Kullanımı	34

1.3.2.2	Sıfatlar.....	35
1.3.2.2.1	Niteleme Sıfatları.....	35
1.3.2.2.2	Belirtme Sıfatları.....	36
1.3.2.3	Zamirler.....	37
1.3.2.3.1	Kişi Zamirleri	37
1.3.2.3.2	İşaret Zamirleri	38
1.3.2.3.3	Dönüşlülük Zamirleri.....	38
1.3.2.3.4	Soru Zamirleri.....	39
1.3.2.3.5	Belirsizlik Zamirleri.....	39
1.3.2.4	Zarflar	39
1.3.2.4.1	Zaman Zarfları.....	40
1.3.2.4.2	Yer-yön Zarfları.....	40
1.3.2.4.3	Durum Zarfları.....	40
1.3.2.4.4	Miktar Zarfları	40
1.3.2.4.5	Soru Zarfları	40
1.3.2.5	Edatlar	41
1.3.2.5.1	Çekim Edatları.....	41
1.3.2.5.2	Bağlama Edatları (Bağlaçlar)	42
1.3.2.5.3	Ünlem Edatları (Ünlemler).....	43
1.3.2.6	Fiil Çekimi.....	44
1.3.2.6.1	Kişi Ekleri.....	44
1.3.2.6.2	Şekil ve Zaman Ekleri.....	45
1.3.2.7	Birleşik Fiiller.....	49
1.3.2.7.1	Yardımcı Fiille Yapılan Birleşik Fiiller	49
1.3.2.7.2	Kurallı Birleşik Fiiller.....	50
1.3.2.7.3	Anlamca Kaynaşmış Birleşik Fiiller	50
1.3.2.8	Fiilimsiler	51
1.3.2.8.1	İsim-fiil.....	51
1.3.2.8.2	Sıfat-fiil	52
1.3.2.8.3	Zarf-fiil.....	52
1.3.2.9	Ek-Fiil	53
1.3.2.9.1	İsimlerden Sonra Gelen Ek Fiil	53

1.3.2.9.2	Basit Çekimli Fiillerden Sonra Gelen Ek Fiil	54
1.3.2.10	Soru.....	54
1.4	Üslup Özellikleri.....	54
1.4.1	Söz Varlığı.....	55
1.4.2	Söz Dizimi	55
1.4.2.1	Yapılarına Göre Cümleler.....	55
1.4.2.1.1	Basit Cümle.....	56
1.4.2.1.2	Birleşik Cümle.....	56
1.4.2.1.3	Sıralı Cümle	57
1.4.2.1.4	Bağlı Cümle	57
1.4.2.1.5	Ki’li Birleşik Cümle	57
1.4.2.2	Yüklemin Türüne Göre Cümleler	58
1.4.2.2.1	Fiil Cümlesi.....	58
1.4.2.2.2	İsim Cümlesi	58
1.4.2.3	Yüklemin Yerine Göre Cümleler	58
1.4.2.3.1	Kurallı Cümle.....	58
1.4.2.3.2	Devrik Cümle	59
1.4.2.4	Anlamalarına Göre Cümleler.....	59
1.4.2.4.1	Olumlu Cümle	59
1.4.2.4.2	Olumsuz Cümle.....	59
1.4.2.4.3	Soru Cümlesi	60
1.4.2.4.4	Ünlem Cümlesi.....	60
1.4.2.4.5	Emir Cümlesi	60
1.4.2.4.6	Şart Cümlesi	61
1.4.2.4.7	İstek Cümlesi.....	61
1.4.2.4.8	Gerekliklik Cümlesi.....	61
1.4.3	Vezin ve Kafiye	61
1.4.4	Tamlamalar	63
1.4.5	İkilemeler.....	64
1.4.6	Atasözleri.....	64
1.4.7	Deyimler	65
1.4.8	Dinî-Tasavvufi Kavramlar ve Terimler.....	65

1.4.9	Mecazlar.....	65
1.4.10	Unvanlar.....	66
1.4.11	Edebi Sanatlar	66
1.4.11.1	İktibas.....	66
1.4.11.2	İstifham	67
1.4.11.3	Metaforlar.....	68
1.4.11.4	Mübalâğa.....	68
1.4.11.5	Nida.....	69
1.4.11.6	Teşbih.....	69
1.4.11.7	Teşhis	70
1.4.11.8	Tekrir.....	70
1.4.11.9	Telmih.....	70
1.4.11.10	Tezat.....	73
İKİNCİ BÖLÜM.....		75
METİN		75
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....		199
DİZİN		199
SONUÇ.....		335
KAYNAKÇA.....		339
TIPKI BASIM.....		341
ÖZGEÇMİŞ		469

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ

ء	:	‘	ش	:	ş
آ	:	a, ā	ص	:	ş
ا	:	a, e	ض	:	z
ای	:	ı, i, ī	ط	:	ţ
او	:	o, ö, u, ü	ظ	:	z
ب	:	b	ع	:	‘
پ	:	p	غ	:	g
ت	:	t	ف	:	f
ث	:	ṯ	ق	:	q
ج	:	c	ك	:	k, g, ŋ
چ	:	ç	ل	:	l
ح	:	h	م	:	m
خ	:	ḫ	ن	:	n
د	:	d	و	:	v, o, ö, u, ū, ü
ذ	:	z, ḏ	ه	:	a, e, h
ر	:	r	لا	:	la, lā
ز	:	z	ی	:	y, ı, i, ī
س	:	s			

KISALTMALAR

a	: Yazmada yaprağın ön yüzü
age.	: Adı geçen eser
Ar.	: Arapça
Ar.+ Far.	: Arapça+ Farsça
Ar.+ T.	: Arapça+ Türkçe
Ar.+ T.+ Ar.	: Arapça+ Türkçe+ Arapça
b	: Yazmada yaprağın arka yüzü
bk.	: Bakınız
ET	: Eski Türkçe
EAT	: Eski Anadolu Türkçesi
Far.	: Farsça
Far.+ Far.	: Farsça+ Farsça
Far.+ T.	: Farsça+ Türkçe
Hz.	: Hazreti
krş.	: Karşılaştır
mec.	: Mecazi
Rum.	: Rumca
s.	: Sayfa
Soğd.	: Soğdca
Sür.	: Süryanice
T.	: Türkçe
tas.	: Tasavvuf
TDAY	: Türk Dili Araştırmaları Yıllığı- BELLETEN
TDK	: Türk Dil Kurumu
Yay.	: Yayınevi, Yayınları
yy.	: Yüzyıl
Yun.	: Yunanca

ÖZET

Eski Anadolu Türkçesi döneminde, eski Türk yazı dili geleneğinin izleri ile Arap-Fars yazı sisteminin Türkçeye uygulanmaya çalışıldığı görülmektedir. Bu durum dilin ses ve biçim özelliklerini yansıtmada farklı yazımlar şeklinde kendini göstermiştir. Ayrıca kelime hazinesindeki yenilikler ve farklı biçim özellikleri de bu dönemin genel özellikleri arasındadır.

Bu çalışmada, Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi'nin Millî Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Mil Yz A 3306 adlı arşivde kayıtlı olan Divan'ı üzerinde çalışılmıştır. Eserin müstensahi Hasan Vasfî, istinsah tarihi ise 1255 (1839-40) yılıdır. 121 varaktan oluşan bu eserde 154 tane şiir bulunmaktadır. Giriş, İnceleme, Metin, Dizin ve Sonuç olmak üzere beş ana bölümden oluşan bu çalışmada bu bölümlerin dışında en sona da eserin tıpkı basımı ilave edilmiştir. Arap alfabesiyle yazılmış olan Divan, transkripsiyonlu olarak okunmuştur ve dil tarihi açısından önemi dikkate alınarak inceleme kısmı meydana getirilmiştir. Düzeltmesi yapılan kelimelerin metindeki biçimleri dipnotta gösterilmiştir. Giriş bölümünde Eşrefoğlu Rumi'nin hayatı, edebi kişiliği ve eserleri hakkında bilgiler; İnceleme bölümünde eserin yazım, ses, biçim ve üslup özellikleri hakkında bilgiler; Dizinde sözcüklerin alındığı dil (Türkçe sözcükler hariç), metinde kullanılan anlamı, aldığı ekler, geçtiği şiir ve beyit numaraları, metinde aynı anlama gelen fakat yazımı farklı olan kelimeler ayrı madde başı olarak verilmiştir.

İncelenen metinde Eski Anadolu Türkçesi özelliklerinin yanı sıra Türkiye Türkçesi özellikleri de büyük oranda görülmektedir. Eser üzerinde yapılan bu çalışmadaki asıl amaç yazım, ses, biçim ve üslup bilgisi bakımından yazıldığı dönemin ve istinsah edildiği dönemin özelliklerini esere nasıl yansıdığını incelemek ve eserin söz varlığını ortaya çıkarmaktır. Metnin söz varlığı, Dizin'den faydalanılarak tespit edilmiştir. Zengin söz varlığına sahip olan eserin dili, Arapça ve Farsça kelimeler Türkçe kelimelerden fazla olmasına rağmen anlaşılırdır. Şairin asıl amacı sanat yapmak değil, dinî-tasavvufî görüşlerini halka yaymaktır. Anlaşılır bir dil kullanmak bu bakımdan önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Eşrefoğlu Rumi, Eski Anadolu Türkçesi, Divan, İnceleme, Transkripsiyonlu Metin, Dizin, Tıpkı basım.

ABSTRACT

In the period of Old Anatolian Turkish, it is seen that the traces of the old Turkish written language tradition and the Arabic-Persian writing system were tried to be applied to Turkish. This situation manifests itself in the form of different spellings to reflect the sound and form characteristics of the language. In addition, innovations in vocabulary and different form features are among the general features of this period.

In this study, the Divan of Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi, which is recorded in the archive of the Millî Library Yazmalar Collection 06 Mil Yz A 3306, was studied. The work of artifact is Hasan Vasfi and the date of the invasion is 1255 (1839-40). This work consists of 121 pages and 154 poems. In this study, which consists of five main chapters: Introduction, Analysis, Text, Index and Conclusion, in addition to these chapters, the last edition of the work is added. The Divan, which was written in Arabic alphabet, was read in transcription and the examination part was created considering the importance of the history of language. The format of the corrected words in the text is shown in the footnote. In the introduction, information about Eşrefoğlu Rumi's life, literary personality and works; In the examination section, information about the spelling, sound, form and style features of the work; The language in which the words are taken in the index (except Turkish words), the meaning used in the text, the suffixes, the poems and couplet numbers in the text, the words that have the same meaning in the text but which have different spelling are given as separate headings.

In addition to the features of Old Anatolian Turkish texts studied in Turkey Turkish properties it is seen at great rates. The main purpose of this study on the work is to examine the characteristics of the period in which it was written and the period in which it was written in terms of spelling, sound, form and style knowledge and to reveal the vocabulary of the work. The vocabulary of the text was determined from the Index. The language of the work, which has a rich vocabulary, is understandable although Arabic and Persian words are more than Turkish words. The main purpose of the poet is not to make art, but to spread his religious-mystical views to the public. It is important to use a clear language.

Key Words: Eşrefoğlu Rumi, Old Anatolian Turkish, Divan, Analysis, Transcription Text, Index, Just Like.

GİRİŞ

Eşrefoğlu Rumi (öl. 874 / 1469- 70)

XV. yüzyıl dinî-tasavvufi Türk edebiyatının önemli isimlerinden biri olan şairin asıl adı Abdullah'tır. Babasının adı Ahmed Eşref olduğu için daha çok Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi adıyla tanınmıştır. Kaynaklarda künyesi Abdullah Rumi b. Seyyid Ahmed Eşref b. Seyyid Muhammed Süyufi şeklinde geçmektedir. Ayrıca İbnü'l-Eşref, Eşrefzade, Eşref-i Rumi, Abdullah İzniki adlarıyla da tanınmıştır.¹

Eşrefoğlu Rumi'nin, aslen Mekkeli olduğu ve Hz. Peygamber soyundan geldiği rivayet edilir. Âlim ve şeyhler yetiştirmiş bir ailenin çocuğudur. Bu durum şairin talim ve terbiyesini de etkilemiştir. Çocukluğu ve gençlik yılları İznik'te geçen şair daha sonra Bursa'ya giderek Çelebi Sultan Medresesinde eğitim görmüştür. Burada Mevlâna Hocazade ile Mevlâna Tusi'den dersler almıştır.

Eşrefoğlu, bir rivayete göre gördüğü bir rüya üzerine medreseyi ve ilim yolunu terk eder. Abdal Mehmed adlı bir meczup kendisine bätini ilimlerden de nasibi olduğunu söyler. Bunun üzerine Eşrefoğlu Emir Sultan'a başvurur. Emir Sultan da onu tasavvuf yolunda ileri bir mertebeye ulaşması için Hacı Bayram-ı Velî'ye gönderir. Burada belli bir süre hizmetlerde bulunduktan sonra dergâha imam olur ve Hacı Bayram-ı Velî'nin kızı Hayrunnisa ile evlenir. Bayramiyye tarikatını temsil etmek üzere İznik'e gönderilen Eşrefoğlu burada daha çok kendi iç dünyasına çekilir.

Kadiriyye tarikatının Eşrefiyye kolunun kurucusu olan mutasavvıf şair Eşrefoğlu, Abdülkadir-i Geylani'den sonra tarikatın ikinci piri sayılmaktadır. Eşrefoğlu yaşadığı devirde büyük bir veli olarak kabul edilmiştir.

Bu çalışmada Eşrefoğlu Rumi'nin hayatına kısaca değinilmiştir. Yaşadığı devir olan XV. yüzyıl Anadolu'su, menkıbevi hayatı, tarihî hayatı ile ilgili ayrıntılı bilgiler

¹ *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 11, Türkiye Diyanet Vakfı Yay. İstanbul, 1995, s. 480-484.

bilimsel çalışmalarla verilmiştir. (Adile Yılmaz² yüksek lisans tezi, Mustafa Güneş³ doktora tezi).

Eşrefoğlu'nun hayatıyla ilgili önemli kaynaklardan biri Abdullah Veliyyüddin Bursevi'nin *Menakıb-ı Eşrefzade* adlı eseridir. Eser Abdullah Uçman ve Önder Akıncı tarafından yayımlanmıştır (İstanbul 1976).

Eşrefoğlu Rumi'nin Edebi Kişiliği

“En büyük eser, yetişmiş insandır”⁴ diyen mutasavvıf şair Eşrefoğlu'nun sade, anlaşılır bir dili vardır. Edebi şahsiyeti daha çok tasavvufi inançları doğrultusunda gelişip şekillenmiştir.

Şiirlerinde daha çok Yunus Emre tesiri görülmektedir. Yunus Emre gibi heceyle yazdığı şiirleri başarılıdır. Hecenin yanı sıra aruzla yazdığı şiirleri de vardır. Aruzla yazdığı şiirlerinde Âşık Paşa'nın tesiri görülür.⁵ Vezinleri kullanım bakımından benzerliğinin yanı sıra bir de bu şairlerle şiir anlayışı da birbirine benzemektedir. Bu üç şairin eserlerinde vahdet-i vücud anlayışı görülmektedir.

Eşrefoğlu'nun dizelerinde tarikat, şeyh, mürit, mürşit, insanın kendisine bir yol bulması ve bu yol doğrultusunda ibadetlerini yapması, halkın irşadına dair konular yer almaktadır.⁶

Şiirlerinde tasavvufi remizlere yer veren şair bu çerçevede yeni mazmunlar da oluşturmuştur. Sade bir dille kaleme aldığı şiirlerinde halk deyişlerine, atasözlerine ve ayet meallerine yer vermiştir.

Eşrefoğlu, şiirlerinde Sünnilik çerçevesinden çıkmadan, dinî-tasavvufi görüşünü dizelerine yansıtmıştır.⁷ Eşrefoğlu'nun edebi kişiliğini en çok etkileyen husus onun tasavvufi görüşü olmuştur. Şiirlerinde ayetler, mutasavvıf şairler, tarihi ve

² Adile Yılmaz, *Eşrefoğlu Rûmî Divânı (İnceleme)*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1993 s.1- 29.

³ Mustafa Güneş, *Eşrefoğlu Rûmî ve Divânı (İnceleme- Metin)*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Malatya, 1994, s. 1- 50.

⁴ Mustafa Güneş, *Eşrefoğlu Rûmî*, Timaş Yay., İstanbul, 1998, s.33.

⁵ Kadir Özköse, *Anadolu Tasavvuf Önderleri*, Mavi Yay., İstanbul, 2016, s.385.

⁶ Fuad Köprülü, *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*, Ankara, 1966, s.344.

⁷ Abdülbâki Gölpınarlı, “Eşrefoğlu”, *Türk Dili*, C. XIX, sayı: 207, Ankara, 1968, s.391.

efsanevi kişiler, bazı peygamber kıssalarıyla telmih sanatına yer vererek şiirlerinin canlılığını ve heyecan uyandırıcılığını artırmıştır.

Şairin şiirlerine konu olan kavramlar bu bölümde ayrıntılı bir şekilde ele alınmamıştır. Bu kavramlarla ilgili Mustafa Güneş'in doktora tezine bakılabilir.

Eşrefoğlu Rumi'nin Eserleri

1. Divan

Yirmiden fazla nüshası tespit edilmiş olup bunlardaki şiir sayısı birbirinden farklıdır. Bu nüshalar şunlardır:

- Süleymaniye Kütüphanesi Es 'ad Efendi Böl. 2590
- Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Mahmut Efendi Böl. 55/4
- Millet Kütüphanesi Ali Emiri Efendi Manzum Eserler Böl. 27
- Millet Kütüphanesi Ali Emiri Efendi Manzum Eserler Böl. 28
- Millet Kütüphanesi Ali Emiri Efendi Manzum Eserler Böl. Mükerrer 28
- Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Mahmut Böl. 3437
- Süleymaniye Kütüphanesi Mihrişah Sultan Böl. 383
- Süleymaniye Kütüphanesi Haşim Paşa Böl. 81
- Süleymaniye Kütüphanesi Hasan Hayri Abdullah Efendi Böl. 5/55
- Süleymaniye Kütüphanesi Laleli Böl. 1732
- Süleymaniye Kütüphanesi Nafız Paşa Böl. 866/1
- Süleymaniye Kütüphanesi Tahir Ağa Böl. 623
- İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi T. 2933
- İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi T. 5677
- Milli Kütüphane Yazmalar Böl. 130
- Milli Kütüphane Yazmalar Böl. 3306
- Milli Kütüphane Yazmalar Böl. A.756
- Türk Dil kurumu Kütüphanesi Yazma Eserler Böl. A. 229
- Bursa Yazma ve Eski Basma Eserler (Genel) Kütüphanesi 1235
- Bursa Yazma ve Eski Basma Eserler (Genel) Kütüphanesi 312/2
- Bursa Yazma ve Eski Basma Eserler (Genel) Kütüphanesi 724/1 55vk

- Çorum İl Halk Kütüphanesi 2220/3 ⁸

Bu çalışmada, Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi'nin Millî Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Mil Yz A 3306 adlı arşivde kayıtlı olan Divan'ı üzerinde çalışılmıştır. Eserin müstensihisi Hasan Vasfî, istinsah tarihi ise 1255 (1839-40) yılıdır. 121 varaktan oluşan bu eserde 154 tane şiir bulunmaktadır.

2. Müzekki'n-Nüfûs

3. Tarîkat-nâme

4. Tâcnâme

5. Malakat

6. Dela'ilü'n-Nübüvve

7. Şerh-i Kaside-i Seyyid Şafi

8. Manzume-i Esrâr-ı İlm-i Kâfi

9. Şairin Ele Geçmeyen Eserleri

- Fütüvvet-nâme
- Mazeret-nâme
- Elest-nâme
- Nasihat-nâme
- Hayret-nâme

⁸ Mustafa Güneş, *age.*, s. 53-54.

BİRİNCİ BÖLÜM

İNCELEME

1.1 Yazım Özellikleri

Eski Anadolu Türkçesi, tarihi, sosyal gelişme koşullarından dolayı, konuşma dilinden yazı diline geçme mücadelesi ile kurulmuştur. Bu dönemde daha Arap yazısı temelinde klişeleşmiş itibari bir imlâ geleneği yerleşmemiştir.⁹ Ancak, yazı dilinin gelişmesinde Arap-Fars yazı geleneğinin etkileri söz konusudur. Bu etkilerden bazıları şunlardır: Nazal ı' sinin gösterimi için kef (ك), art ünlülü kelimelerde sad (ص), ç için çim (چ), p için pe (پ) harflerinin kullanışı; eklerin kök ve gövdeye bitişik yazılışı, tenvin kullanımı (*eyzān* kelimesinde)¹⁰

İncelenen metnin yazım özelliklerine bakıldığında hareke sistemi ve ünlülerin belli edilmesi için elif (ل), vav (و), ye (ي) gibi harflerin kullanıldığı görülmektedir. Bu harfler ünlüleri belirtme görevleri dışında, Arapça ve Farsça sözcüklerde uzunluk göstermek için de kullanılmıştır.

Metinde p, ç ünsüzlerinin b, c ile yazılışları da vardır. Metni okurken Arapça, Farsça kelimeler dışında Türkiye Türkçesi esas alınarak bu harfler yazılmıştır.

Metinde bazı edat ve bağlaçların, i- ek-fiilinin, -dIr, -dUr bildirme ekinin bitişik ve ayrı şekilde kullanımları mevcuttur. Bunları okurken Arap harfli metindeki eklerin hareke sistemi ile kelimeye bitişik yazılışları etkili olmuştur.

Metnin okunuşunda bazı eklerin ikili kullanımları mevcuttur. Bunun nedeni XV. yüzyılda yaşamış olan Eşrefoğlu'nun Divanı, Eski Anadolu Türkçesi döneminin özelliklerini göstermesinin yanı sıra istinsah tarihi 1839-40 olan bu eserin Türkiye Türkçesi döneminin de özelliklerini büyük oranda göstermesidir. Metnin okunuşunda Arap harfli metindeki yazılışlar esas alınmıştır.

Metinde yazım özellikleriyle ilgili dikkat çeken hususlar harekelendirme, ikili yazılışlar, ünlülerin yazılışı, ünsüzlerin yazılışı ve bitişik yazılışlar olarak beş ayrı başlıkta metinden örnekler verilerek aşağıda incelenmiştir.

⁹ Zeynep Korkmaz, *Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi*, TDK Yay., Ankara, 2013, s. 90.

¹⁰ Nurettin Demir ve Emine Yılmaz, *Türk Dili El Kitabı*, 6.Baskı, Grafiker Yay., Ankara, 2012, s. 96.

1.1.1 Harekelendirme

Metin Arap Alfabesiyle harekeli olarak yazılmıştır. Metnin yazı çeşidi nesihdir. Metin siyah mürekkeple yazılmış olup her şiirden önce yazılan *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh* ibaresi kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

1.1.2 İkili Yazılışlar

Metinde bazı kelimelerin ikili yazılışları vardır. Bu kelimelerin yazılışında Arap harfli metindeki biçimleri esas alınmıştır. Metinde geçen bazı ikili yazılışlar şunlardır:

gizli كِزْلِي 70/05, *gizli* كِزْلُو 29/12

içeri إِجَارِ 56/10, *içeri* إِجَارُو 76/07

kendi كَنْدِي 60/02, *kendi* كَنْدُو 101/11

korhu فُرْحُو 71/10, *korhu* فُورْفُو 72/03

kulağuz قُلَاغُوزُ 147/02, *kulavuz* قُلَاوُزُ 143/03

oğ أُوقُ 14/13, *oğ* أُوقُ 103/01

toğrı طُغْرِي 72/02, *toğru* طُغْرُو 59/02

toprağ طُبْرَاعُ 100/04, *toprak* طُبْرَاقُ 101/08

yağar يَأَخْرُ 88/02, *yağar* يَأَقْرُ 101/12

1.1.3 Ünlülerin Yazılışı

Metinde kullanılan ünlüler şunlardır: a, ā, e, ē, ı, i, ī, o, ō, u, ū, ü

İncelenilen metin harekeli bir metin olduğu için ünlüler hareke işaretleri (üstün, esre, ötre) ve elif (ل), vav (و), ye (ي) gibi imlâ harfleri ile gösterilmiştir.

1.1.3.1 /a/ Ünlüsünün Yazılışı

Metinde /a/ ünlüsü hareke işaretlerinden üstün ile, imlâ harflerinden ise elif (ل) ve güzel he (ه) ile gösterilmiştir.

Ön Seste

Medli elif (أ) ile: *acı* أَجَى 09/04, *ağdan* أَقْدَنْ 101/14, *at-* أَتْ 41/02

Üstün ve elif (أ) ile: *açuk* أَجُوقُ 40/06, *anuş* أَنُوكُ 32/05, *ağlası* أَطْلَسِي 02/02

İç Seste

Üstün ve elif (أ) ile: *aldanmadı* أَلْدَنْمَادِي 55/10, *karadan* قَارَدَنْ 101/14, *varsun* وَارْسُونُ 86/03

Üstün ile: *ağlardım* أَغْلَرْدِيمُ 101/01, *bakmaz* بَقْمَزُ 39/01, *kalmadı* قَالْمَدِي 31/01

Dik üstün ve elif (أ) ile: *baş* بَاشُ 100/06, *dağı* دَاغِي 01/03, *yaşı* يَاشِي 14/08

Güzel he (ه) ile: *kandayım* قَنْدَهِيمُ 23/02, *unudavuz* أُونُودَهْوُزُ 62/23

Son Seste

Üstün ve elif (أ) ile: *başa* بَكَأ 35/07, *ola* أُولَا 75/08, *saşa* سَكَأ 83/03

Dik üstün ve elif ile: *aşa* أَكَأ 10/05, *anısla* أَنُوكْلَا 28/06, *başa* بَكَأ 100/01, *eyā* أَيَا 16/01

Güzel he (ه) ile: *bağla-* بَغْلَه- 59/13, *olmağa* أُولْمَاغَه 68/07

Elif- i maksure (ى) ile yazılmış Arapça kelimeler /ā/ biçiminde okunmuştur:

‘*Isā* عِيسَى 73/07, *da`vā* دَعْوَى 14/07, *Musā* مُوسَى 73/07

1.1.3.2 /e/ Ünlüsünün Yazılışı

Metinde /e/ ünlüsü hareke işaretlerinden üstün ile, imlâ harflerinden ise elif (أ) ve güzel he (ه) ile gösterilmiştir.

Ön Seste

Üstün ve elif (أ) ile: *elim* أَلِيمُ 31/03, *eski* أَسْكِي 47/06, *etin* أَتِينُ 14/09

İç Seste

Üstün ile: *biterem* بِيْتَرَمُ 22/05, *çökem* چُوكَمُ 31/03, *dertlülerün* دَرْتْلُولَرُكُ 102/05

Üstün ve elif (ا) ile: *çekem* چَاكَمْ 31/03, *èylemedin* اَيْلَمَادِنْ 45/06, *nicenüñ* نِجَانُكْ 59/03

Güzel he (ه) ile: *eylerem* اَيْلَرَمَمْ 08/06, *giremez* كِرَمَزُ 53/04, *hüccresine* حُجْرَسِينِه 56/06

Son Seste

Üstün ve elif (ا) ile: *birliğe* بِرْلِكَا 53/03, *öte* اُتَا 21/01, *şöyle* شُوَيْلَا 31/06

Dik üstün ve elif (ا) ile: *bize* بِرَا 04/06, *dirlige* دِرْلِكَا 20/10, *kime* كِمَا 02/01

Güzel he (ه) ile: *görine* كُرِينِه 76/08, *içre* اِچْرِه 58/03, *öjinde* اُكْنْدِه 29/08

1.1.3.3 /è/ Kapalı é Ünlüsünün Yazılışı

Kapalı /è/ ünlüsü, Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlıcada bazen /i/ ünlüsünü gösteren işaretle (ى), bazen de ünlü işareti olmadan kullanılmıştır. Türkiye Türkçesinde /e/ ile söylenip de Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlıcada ye (ى) harfiyle gösterilmiş olan köklerde genellikle bir kapalı /è/ ünlüsü kabul edilmektedir.¹¹

Metinde Türkçe kelimelerin ön sesinde ve ilk hecesinde kullanılmıştır. Kapalı /è/ sesi elif ve üstün ile yazıldığında /è/, esre veya ye (ى) ile yazıldığında /e/ biçiminde gösterilmiştir.

Ön Seste

Üstün ve elif (ا) ile: *elçisi* اَلْچِيسِي 104/13, *eline* اَلِينِه 45/04, *eyledi* اَيْلْدِي 10/04

Esreli elif (ا) ile: *elinde* اَلِنْدِه 29/04, *endi* اِنْدِي 145/01, *eşitme* اِشْتِمِه 83/04

Esreli elif ve ye (ى) ile: *ergürdi* اِيرْگُرْدِي 01/07, *eşmek* اِشْمَكْ 51/01

İlk Hecede

Üstün ile: *geceyi* گِجَايِي 47/07, *gerü* گَرُو 03/05, *gëy* گِي 04/09, *gëydi* گِيْدِي 43/11, *gëysem* گِيْسَم 99/08

¹¹ Demir, *age.*, s. 97.

Esre ile: *gece* كَجَه 53/02, *geçdi* كَجْدِي 44/05, *getdi* كَتْدِي 43/11, *gey* كِي 143/03, *n'eder* نَدَر 87/05, *vermek* وَرْمَك 133/02, *yetdüm* يَتْدُم 101/14

Esre ve ye (ى) ile: *geceler* كَجَلَر 43/08, *geş* كِش 102/08, *ver-* وِرْ- 82/14

1.1.3.4 /ı, i/ Ünlülerinin Yazılışı

Metinde /ı, i/ ünlüleri hareke işaretlerinden esre ile, imlâ harflerinden ise ye (ى) ile gösterilmiştir.

Ön Seste

Esreli elif (ا) ile: *ırak* اِرَاق 62/12, *ırmağ* اِرْمَاق 101/05, *içdi* اِچْدِي 44/01, *iletđi* اِلْتْدِي 144/02, *işbu* اِشْبُو 55/04

Esreli elif ve ye (ى) ile: *içim* اِچِم 11/05, *iki* اِكِي 53/07, *ile* اِيلَه 01/01

İç Seste

Esre ve ye (ى) ile: *ipine* اِپِينَه 66/03, *isteriseş* اِسْتَرِيسَش 27/02

Esre ile: *birle* بِرْلَه 53/03, *dilerseş* دِلْرَسَش 15/04, *girmeş* كِرْمَش 53/01, *seniş* سَنِش 10/01, *yine* يِنَه 44/02

Dik esre ve ye (ى) ile: *āhi:le* آهِلَه 101/01, *bī-dīndür* بِيْدِينْدُر 09/01, *şıdķıla* شِذْكَيلَه 13/10, *yārıla* يَارِيلَه 03/05

Son Seste

Esre ve ye (ى) ile: *bulmadı* بُلْمَدِي 144/02, *odunı* اُدْنِي 31/06, *yürüdi* يُورْدِي 01/03

Dik esre ve ye (ى) ile: *dağı* دَاغِي 01/03, *düşdi* دُشْدِي 10/01, *gétđi* كَتْدِي 06/03, *göñlüni* كُؤْغْلُنِي 13/01

1.1.3.5 /o, ö, u, ü/ Ünlülerinin Yazılışı

Metinde /o, ö, u, ü/ ünlüleri hareke işaretlerinden ötre ile, imlâ harflerinden ise vav (و) ile gösterilmiştir.

Ön Seste

Ötreli elif ve vav (أ) ile: *oglı* أُوغلى 40/10, *öger* أُوكر 38/05, *uyma* أُويمه 59/11, *üzüldi* أُوزُلدى 32/01

Ötreli elif (ا) ile: *od* اذ 148/02, *ölümünü* اَلْوَمْنَى 59/08, *uçmak* اُجْمَاقُ 14/17, *ünümü* اُنُومَى 150/08

İç Seste

Ötre ile: *boğazuñı* بُغَازُكِي 43/06, *geldüm* كَلْدُمُ 57/04, *öldüren* اُولْدُرُنُ 40/10

Ötreli vav (و) ile: *göñül* كُوكُلُ 46/01, *şor-* صُورُ 27/02

Son Seste

Ötreli vav (و) ile: *dëyü* دِيُوُ 69/08, *dürlü* دُرْلُوُ 21/10, *göründü* كُورُنْدُوُ 101/11, *işbu* اِشْبُوُ 54/13, *ölü* اُولُوُ 101/07, *şu* صُوُ 23/08

Ötre ile: *oldu* اُولْدُ 04/10, *yokdu* يُوْقْدُ 04/12

1.1.4 Ünsüzlerin Yazılışı

Metinde kullanılan ünsüzler şunlardır: b, c, ç, d, đ, f, g, ğ, h, ħ, ĩ, j, k, k̄, l, m, n, ŋ, p, r, s, s̄, ş, t, t̄, v, y, z, z̄, ž, z̄

1.1.4.1 /b, p/ Ünsüzlerinin Yazılışı

Metinde /b, p/ ünsüzlerinin yazılışı şu şekildedir:

Ön Seste

Metinde /b/ ünsüzü ile başlayan Türkçe kelimeler be (ب) harfiyle gösterilmiştir.

Pe (پ) ünsüzü ile yazılmış kelimelerin birkaçı dışında hepsi Farsçadır.

Be (ب) ile başlayanlar: *baña* بَا 07/02, *baş* بَاشُ 22/06, *bir* بَرُ 55/06, *bulan* بُولُنُ 65/07

Pe (پ) ile başlayanlar: *pādişāh* پَادِشَاهُ 78/05, *pendini* پَنْدِنَى 76/09, *pīç* پِيچُ 16/10, *pinhāni* پِنْهَانُ 56/06

İç Seste

Metinde be (ب) ve pe (پ) ünsüzü herhangi bir kurala bağlı kalınmadan kullanılmıştır. Metni okurken Türkiye Türkçesi esas alınarak okunmuştur.

Be (ب) ile: *dibindedür* دِبِنْدَهْدُر 103/04, *çalabum* جَالَابُم 57/04, *oluban* أُولُبْن 05/06, *tutuşuban* طُوْتُشُوْبِن 74/05

Son Seste

Metinde -(y)Up zarf-fiil eki be (ب) ünsüzü ile yazılmıştır. Metin okunurken pe (پ) li biçimi esas alınmıştır.

aķup أَكْب 05/03, *dürip* دُرِب 104/13, *içüp* اِجْب 30/01, *sevip* سَوِب 154/12

Arapça kelimelerde kullanılan be (ب) li biçimler aynen yazılmıştır:

'*aceb* عَجَب 04/06, *manşıb* مَنْصِيب 13/02, *Rabb* رَب 69/01, *şarābı* شَرَابِي 11/03, *tertib* تَرْتِيب 49/04

Metinde bazı Türkçe kelimelerin sonunda kullanılan be (ب) ünsüzü, Türkçe kelimelerde pe (پ) li biçimiyle yazılmıştır:

şarp شَرِب 143/04, *top* طُوب 22/09

1.1.4.2 /c, ç/ Ünsüzlerinin Yazılışı

Metinde /ç/ ünsüzü çim (چ) ve cim (ج) işareti ile yazılmıştır. Cim (ج) işareti ile yazılıp /ç/ okunanlarda Türkiye Türkçesi esas alınmıştır.

Ön Seste

çatlayup چَاتْلَايُپ 55/06, *çekem* چَاكَم 31/03, *çiçek* چِيچَك 18/03, *çöp* چُوب 39/03

İç Seste

açam أَچَم 50/02, *içeri* اِجَارِي 56/10, *kılıcın* قَلِيچِن 97/03, *yüzgeçler* يُوْرُكْجَلَر 41/03

Son Seste

Yabancı kökenli kelimelerin sonunda cim (ج) işareti kullanılmıştır.

Arapça olanlar: *ħarc* حَرْجُ 43/07, *mevc* مَوْجُ 22/02, *mi'rāc* مِعْرَاجُ 71/02, *renc* رَنْجُ 61/01

Arap harfli metinde yazılışları /c/ ünsüzü ile olan Farsça ve Türkçe kelimeler incelenirken /ç/li biçimleri esas alınmıştır.

Farsça olanlar: *genç* كَنْجُ 17/04, *pīç* پِيچُ 16/10

Türkçe olanlar: *aç* اَجُ 59/06, *gêç-* كَجُ- 66/06, *koç* فُوجُ 22/06

1.1.4.3 /d, t/ Ünsüzlerinin Yazılışı

Metinde /d/ ünsüzü için dal (د), /t/ ünsüzü için ince sıradan ünlülerin yanında te (ت), kalın sıradan ünlülerin yanında tı (ط) harfi kullanılmıştır.

Ön Seste

Te (ت) ile: *Tağrı* تَغْرِي 72/07, *taras* تَارَاشُ 33/02, *toz* تُوزُ 143/02, *tütmedi* تُنْمَدِي 150/09

Dal (د) ile: *dar* دَارُ 01/06, *devrendi* دُورَنْدِي 46/10, *diledim* دِلَادِمُ 84/03, *dökem* دُوكَمُ 31/03, *dutdum* دُنْتُدُمُ 57/04

Tı (ط) ile: *tağ* طَاغُ 24/02, *taş* طَاشُ 24/02, *toltdı* طُولْدِي 07/05, *toprak* طُبْرَقُ 20/09, *tuzak* طُوزَقُ 20/12

İç Seste

Te (ت) ile: *dutarsağ* دُتْرَسَاغُ 90/01, *gösterdi* گُوسْتَرْدِي 33/10, *ilettdi* اِلْتَدِي 144/02

Dal (د) ile: *ögiüdüñi* اُوْغُودُيْ 72/09, *unudavuz* اُوْئُودَهْوُزُ 62/23, *uşadup* اُشَادُوبُ 45/02, *Yaradan* يَارَدَنْ 92/01, *yudup* يُوْدُوبُ 40/03

Son Seste

Te (ت) ile: *bulut* بُولُتُ 23/06, *dört* دُورْتُ 11/06, *evet* اَوْتُ 21/05, *ögiüt* اُكْتُ 59/08

Dal (د) ile: *ad* اَدُ 10/02, *dad-* دَادُ- 84/05

1.1.4.4 /s, ş/ Ünsüzlerinin Yazılışı

Bu sesin Arap alfabesinde ince ve kalın sıradan ünlülerle kullanılan ayrı harfleri vardır. İnce sıradan ünlülerin yanında sin (س), kalın sıradan ünlülerin yanında sad (ص) kullanılır. Ancak Türkçe kelimelerde kalın sıradan ünlülerin yanında sad (ص) harfinin yanında sin (س) harfinin de kullanıldığı görülür.

Ön Seste

Sin (س) ile: *sağa* سَكَا 02/07, *seçdim* سَجَدْتُ 77/09, *segirtti* سَكَّرْتُدِي 105/07, *sekiz* سَكِزُ 06/04, *silinmez* سِيلِنْمَزُ 05/08, *söylenmeden* سُوْيَلِنْمَدَنْ 87/03

Sad (ص) ile: *şaçar* صَآچَارُ 91/07, *şag* صَاغُ 76/08, *şagir* صَاغِيرُ 82/03, *şak* صَقُ 20/01, *şu* صُو 16/27, *şuçum* صُوچُومُ 57/04

İç Seste

Sin (س) ile: *beşlersin*- بَشَلْرَسِينُ 42/03, *esmeden* اَسْمَدَنْ 42/07, *esrik* اَسْرِكُ 04/12, *iste*- اِسْتَه 05/17, *üstinde* اُوْسْتِنْدَه 91/16

Sad (ص) ile: *aşlan* اَصْلَانُ 10/08, *şuşamış* صُوْصَامِشُ 34/04, *uşlu* اُوْصْلُو 101/07

Son Seste

Sin (س) ile: *kürs* كُرْسُ 38/01, *nākes* نَاكَسُ 14/09, *nāmūs* نَامُوسُ 10/02, *pās* پَاسُ 17/01

Sad (ص) ile: *hāş* حَاصُنُ 22/10

1.1.4.5 /g, ğ, k, k/ Ünsüzlerinin Yazılışı

Metinde /g/ ve /k/ ünsüzü için ince sıradan kök, gövde ve eklerde kef (ك); kalın sıradan ünlülerin yanında /ğ/ ünsüzü için gayin (غ); /k/ ünsüzü için kaf (ق) harfi kullanılmıştır.

Ön Seste

Kaf (ق) ile: *katı* قَاتِي 14/13, *kış* قِشُ 18/03, *kokusu* قُفُوسِي 33/01, *kurdu* قُرْدِي 137/02, *kutlu* قُوْتْلُو 100/09

Kef (ك) ile: *gök* كُوكُ 24/02, *göçdi* كُوجْدِي 46/09, *kimesne* كِمَسْنَا 93/11, *köpri* كُوبرِي 87/03

İç Seste

Gayın (غ) ile: *karğanıñ* قَرُغَانِكُ 21/06, *varlığı* وَاْرَلِيغِ 60/01, *yağmur* يَغْمُرُ 23/07

Kaf (ق) ile: *kankı* قَنْقِي 19/04, *korçar* قُورَقَرُ 77/02, *yazukdan* يَازُقْدَنْ 42/09

Kef (ك) ile: *göge* كُوكَا 02/06, *sekiz* سَكِزُ 06/04, *urganını* اُورُغَانِي 02/05

Son Seste

Gayın (غ) ile: *kulağ* قُلاَغُ 75/12, *şag* صَاَغُ 76/08, *tağ* طَاَغُ 24/02, *yog* يُوغُ 13/05

Kaf (ق) ile: *uğraq* اُغْرَقُ 20/11, *varlık* وَاْرَلِقُ 33/12, *yok* يُوْقُ 04/02

Kef (ك) ile: *etmek* اِيْتْمَكُ 51/91, *gök* كُوكُ 24/02, *ög* اُوكُ 79/06, *yeg* يَكُ 66/05, *yürek* يُورَكُ 05/14

1.1.4.6 /ŋ/ Ünsüzünün Yazılışı

Türkçe kelimelerde /ŋ/ ünsüzü söz içinde kef (س) ve söz sonunda kef (ك) harfiyle gösterilir.

Türkçe kelimelerde iç seste ve son seste şu şekilde kullanılır:

biñ بِيْڭ 17/06, *deriñ* دَرِيْڭ 41/03, *Tañrı* تُڭرُ 72/07

Şahıs ve iyelik eki olarak şu şekilde kullanılır:

bilin بِيْلِيْڭ 89/04, *geldiñise* كَلْدِيْڭِيْسَه 48/08, *gamıñ* غَمِيْڭ 64/02

İlgi hâli eki olarak şu şekilde kullanılır:

dervişin (gözi) دَرُويْشِيْڭ 40/06, *harābātın* (hayāli) حَرَابَاتِيْڭ 82/08, *Qur'an'ın* (hükmine) قُرْآنِيْڭ 91/11

1.1.5 Bitişik Yazılışlar

Metindeki bitişik yazılışlar; bazı bağlaç ve edatlarda, mı soru ekinde, i- ek fiilinde ve -dİr, -dUr bildirme ekinde görülmektedir.

1.1.5.1 Bazı Bağlaç ve Edatların Bitişik Yazılışı

“İçün” edatı: *anuçun* اُنُوْجُوْن 91/01, *anuçun* اُنُوْجُوْن 70/07, *kılmağıçun* قِلْمَاغِيْچُوْن 45/04, *neyiçün* نَيْيْچُوْن 58/08

“İle” edatı: *ayıla* اَيْلَا 22/03, *anuçıla* اُنُوْكَلَا 28/06, ‘*ārile* عَارِلَه 53/01, *ayıla* اَيْلَا 22/03, *devrile* دَوْرِلَه 55/06, *eliyle* اَلَيْلَه 54/11, *gamiyla* غَمِيْلَه 154/11, *gözile* كُوْزِلَه 16/30, *günile* كُوْنِلَه 22/03, ‘*ilmile* عِلْمِلَه 16/29, *iñüldüyile* اِنْجُوْدِيْيِلَه 150/08, *nefsile* نَفْسِلَه 54/02, *şidkıla* صِدْقِلَه 04/05, *tonıla* طُنِيْلَه 47/06

“Ki, kim” bağlacı: *neteki* نَيْتَاكِه 31/06, *çünkü* چُنْكِه 39/02, *çünkü* چُنْكِم 10/08, *gerçe-kim* كَرْچَكِم 26/09

“MI” soru ekinin bitişik yazılışı: *olmı* اَوْلْمِي 28/04

1.1.5.2 /i-/ Ek Fiilinin Bitişik Yazılışı

+IdI, -IdI: *devletidi* دَوْلَيْدِي 144/03, *gülgüldük* غُلْغُولْدُك 62/14, *şorarıdım* صُوْرَارِدِيْم 101/08, *varıdı* وَاْرِدِي 62/06, *yeridi* يَيْرِدِي 47/05, *yogıdı* يُوْغِدِي 62/06

+ImIş: *dermānımış* دَرْمَانْمِيْش 102/01, *erkānımış* اَرْكَانْمِيْش 102/10, *hicābimiş* حِجَابِئِمِيْش 101/13, *vücūdımış* وُجُوْدِيْمِيْش 33/11, *zindānımış* زِنْدَانِئِمِيْش 100/07

+IsA, -IsA: *anlarsañ* اَنْلَرْسَاڭ 11/07, *bahrısañ* بَحْرِيْسَاڭ 41/05, *bakarısā* بَقَارِيسَه 24/04, *döndüñise* دُونْدُوْكِيسَه 49/04, *eşitdüñise* اَشِيْتْدُوْكِيسَه 49/06, *eñdiñise* اِنْدِكِيْسَه 49/06, *geldüñise* كَلْدِكِيْسَه 49/04, *istersañ* اِسْتَرْسَاڭ 71/08, *işledümise* اِشْلَادُْمِيْسَه 29/06, *tırduñısa* طُوْرْدُوْكِسَه 58/08

+Iken: *éderken* اَيْدَرْكَنْ 44/06, *eldeyiken* اَلْدَهْيِكَنْ 56/07, *gözlerken* كُوْزَلْرَكَنْ 36/01, *ma'şuqıken* مَعْشُوْفَكَنْ 94/05, *varken* وَاْرَكَنْ 91/08, *zerreyiken* زَرْيَكَنْ 18/07

1.1.5.3 /-dIr, -dUr/ Bildirme Ekinin Bitişik Yazılışı

Metinde /-dIr, -dUr/ biçimlerinin yanı sıra /-dUrUr/ biçimi de vardır.

‘aşkdurur عَشْفُورُ 94/08, birdir بَرْدِرُ 11/05, esrārıdır اَسْرَارِدِرُ 25/07, esrükdürür اَسْرُكْدُرُورُ 63/02, ğamıdur غَمِيْدُرُ 89/01, vardurur وَرْدُرُورُ 54/13, yokdur يُوْفُورُ 04/03

1.2 Ses Bilgisi Özellikleri

Ses bilgisi özellikleri; ünlüler ve ünsüzler olarak iki ayrı başlık altında, metinden örnekler alınarak bu bölümde ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

1.2.1 Ünlüler

Metinde kullanılan ünlüler şunlardır: a, ā, e, è, e, ı, i, ī, o, ö, u, ū, ü

Metindeki ünlüler ile ilgili ses olayları aşağıda ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

1.2.1.1 İlk Hecede /è, e/

Metinde ilk hecede kullanılan bu ünlülerin yazılışı ile ilgili şu kurala uyulmuştur:

Üstün ile yazıldığında /è/: dèmegil دَمَكِلُ 42/11, gètdi كَتْدِي 06/03

Üstün ve elif (l) ile yazıldığında /è/: èlçisi اَلْجِيسِي 104/13, èline اَلْيَنَه 45/04, èyledi اَيْلَدِي 10/04, èylemedin اَيْلَمَادِنُ 45/06

Esre ile yazıldığında /e/: dèri:se دَرِيْسَه 65/01, èlinde اَلْنَدَه 29/04, èndi اِنْدِي 145/01, èşitme اِشْتِمَه 83/04

Esre ve ye (y) ile yazıldığında /e/: dè- دِي 65/06, èrgürdi اِيْرْگُرْدِي 01/07, èt- اَيْتُ 15/02, ètmek اَيْتْمَكُ 51/01, èt- كَيْتُ 15/02

1.2.1.2 Ünlü Uzunlukları

Eski Türkçede asli uzun ünlülerin bulunduğu kesin olarak ispatlanmıştır ve kabul görmüştür.¹² Bu uzunluklar sistemli olarak Yakutça, Halaçça ve Türkmencede devam etmektedir. Eski Anadolu Türkçesinde de bu uzunlukların bazılarının korunduğu tespit edilmiştir.

Metinde, ilk hecedeki asli uzunlukları gösterecek yazım yoktur; ancak, ikincil ünlü uzunlukları dikkat çekmektedir. Bu tür uzunlukları göstermek için iki nokta (:) işareti kullanılmıştır:

‘aynı:la عَيْنِيْلَه 86/08, behi:şt بَهِيْشْت 76/04, derdi:le دَرْدِيْلَه 05/14, deri:se دَرِيْسَه 65/01, diri:ken دِرِيْكَنْ 105/10, fikri:le فِكْرِيْلَه 101/07, geçdügi:çün كَجْدُكِيْچُونْ 63/09, geldi:di كَلْدِيْدِي 68/02, gözi:le كُوْزِيْلَه 01/05, kılıcı:la قَلِيْجِيْلَه 59/10, oğlu:la اَوْغَلِيْلَا 27/08, varlığı:la وَاْرَلِيْغِيْلَه 01/05, ucu:la اَوْجِيْلَه 129/01, yarı:la يَارِيْلَه 03/05

1.2.1.3 Ünlü Uyumları

Ünlü uyumları; kalınlık incelik uyumu ve düzlük-yuvarlaklık uyumu olarak iki ayrı başlıkta incelenmiştir.

1.2.1.3.1 Kalınlık-İncelik Uyumu

Kalınlık-incelik uyumu birkaç kelime dışında tutarlı bir şekilde görülmektedir.

Bitişik yazılan ile, için edatları ve /i-/ ek-filinin çekimli şekilleri kullanıldıkları kelimelerde uyumlu bir şekilde okunmuştur: *nefsile* 36/01, ‘aşkıla 54/01, *neyiçün* 58/08, *anuıçün* 60/07, *devletidi* 144/03, *varıdı* 94/05

-ki aitlik ekininin kalınlık-incelik uyumuna uymayan kullanımları şunlardır: *bundaki* 62/03, *illāki* 119/01, *Mısrındaki* 30/05, *şanki* 14/13, *yarınki* 56/12

¹² Osman Nedim Tuna, “Köktürk Yazılı Belgelerinde ve Uygurca ’da Uzun Vokaller”, *TDAY Belleten*, 1960, s. 213-282.

-mAk isim-fiil ekinin kullanımında kalınlık-incecik uyumuna bağlı kalınmıştır:
bulmağ 15/01, *dermek* 80/07, *gitmek* 100/02, *kılmağ* 16/11, *tinmek* 51/06

Metinde +IK isimden isim yapma eki Türkçe sözcüklere geldiğinde kalınlık-incecik bakımından tam bir uyum göstermiştir: *aylık* 04/06, *benlik* 78/08, *darlık* 116/01, *ikilik* 11/07, *nicelik* 25/06, *senlik* 113/01, *şusuzluk* 97/03, *varlık* وارق 33/12

1.2.1.3.2 Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Düzlük-yuvarlaklık uyumu; sözcük kök ve gövdelerinde, eklerde olarak iki ayrı başlıkta incelenmiştir.

A. Sözcük Kök ve Gövdelerinde Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Metinde düzlük- yuvarlaklık uyumu bakımından tam bir uyum söz konusu değildir.

Uyumlular: *biraz* 16/10, *kendi* 60/02, *kimse* 05/03, *tuzağ* 20/12

Uyumsuzlar: *degül* 89/09, *için* 122/01, *şarşu* 13/11, *kendü* 01/05

Öte yandan ikili yazılışlar da vardır:

açık 101/02, *açuk* 40/06

azuğin 16/11, *azuğun* 82/09

degil 12/04, *degül* 89/09

deņiziin 40/02, *deņizin* 41/03

gözi 36/02, *gözü* 95/04

içeri 56/10, *içerü* 27/01

içirdi 77/09, *irdi* 77/07

kendi 60/02, *kendü* 29/01

oların 63/04, *olarun* 63/03

varın 21/03, *varun* 80/04

yüregim 95/05, *yüregüm* 32/01

yüzün 29/10, *yüzün* 11/08

B. Eklerde Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Türkçede bir kelimedeki düz ünlülerden sonra (a, e, ı, i) düz ünlülerin, yuvarlak ünlülerden (o, ö, u, ü) sonra ise dar-yuvarlak (u, ü) veya düz-geniş (a, e) ünlülerinin gelmesini esas alan uyuma düzlük-yuvarlaklık uyumu denir.

Devamlı Düz Ünlü Bulunduran Ekler

+cI: İsimden isim yapan bu ek, eski Anadolu Türkçesinde daima düz ünlüdür.¹³

Uyumsuz: *yolcI* 22/13

-gII: Emir 2. teklik şahıs ekidir.

Uyumlular: *eylegil* 56/12, *démegil* 50/13, *yegil* 55/04

Uyumsuzlar: *olgil* 42/06, *ölgil* 16/24

-It-: Fiilden fiil yapan bu ek, geldiği fiili oldurgan veya ettirgen fiil yapar.

Uyumlular: *azıt-* 66/02, *segirtitsey* 16/28

+sI: 3. teklik şahıs iyelik ekidir.

Uyumlular: *arasına* 75/11, *yuvasın* 105/05

Uyumsuzlar: *uykusına* 16/02

+(y)I, (n)I: Belirtme hâli ekidir.

Uyumlular: *geceyi* 47/07, *karayı* 67/04, *tevbeyi* 57/09

Uyumsuzlar: *bunu* 150/03, *şunu* 35/02, *kendözünü* 50/02

-(y)IcAk: Zarf-fiil ekidir.

¹³ Faruk Kadri Timurtaş, *Eski Türkiye Türkçesi*, Akçağ Yay., Ankara, 2005, s. 53.

Uyumlular: *varıcak* 20/06, 43/10, *ericek* 43/02, *gidericek* 101/10

-(y)İcI: Fiilden isim yapma ekidir.

Uyumlular: *egici* 37/02, *şayıcı* 37/06, *vèrici* 37/01

Devamlı Yuvarlak Ünlü Bulunduran Ekler

-dUk: Görülen geçmiş zaman 1. çokluk şahıs kip ekidir. Eski Anadolu Türkçesinde görülen bu ek daima yuvarlak ünlüdür.¹⁴

Uyumlular: *bulduk* 04/08, 04/10, *düşdük* 16/27, *koduk* 04/01, *olduksa* 04/10

Uyumsuzlar: *içdük* 04/03, *vèrdük* 04/01

+IU: Sıfat yapma ekidir.

Uyumlu: *uşlu* 101/07

Uyumsuzlar (alıntı kelimeler dâhil): *agulu* 79/02, *bahtludur* 73/06, *cānlular* 10/16, *dertlü* 05/07, *kanlu* 88/02

-(y)U: Zarf-fiil ekidir.

Uyumsuzlar: *añlayu* 119/03, *dèyü* 65/02, *dèyü* 39/05, *isteyü* 30/02

-Uz, -vUz: Eski Anadolu Türkçesinde görülen 1. çokluk şahıs ekidir.

Uyumsuz: *unudavuz* 62/23

Hem Düz Hem Yuvarlak Ünlülü Ekler

Metinde bazı eklerin hem düz hem de yuvarlak ünlülü şekilleri vardır. Bu ekler şunlardır:

-dI, -dU: Görülen geçmiş zaman 3. teklik şahıs kip ekidir.

Uyumlular: *bildi* 10/15, *çıkdı* 02/06, *dükendi* 89/04, *édindi* 68/02, *gèçdi* 43/08, *geldi* 02/07, *kalıldı* 19/06, *kıldı* 20/06, *oldu* 115/01, *şaçdı* 44/02, *unutdu* 105/01, *verdi* 68/06

¹⁴ Timurtaş, *age.*, s. 51.

Uyumsuzlar: *kodı* 10/01, *okudu* 67/05, *oldı* 02/05, *şandı* 77/09, *üzüldi* 132/01

-dİk, -dUk: Sıfat-fiil ekidir.

Uyuumlular: *dediğim* 37/05, *dedikleri* 103/02

Uyumsuzlar: *dedüğüm* 11/07, *ettüğün* 55/07, *geldüğün* 78/06, *gördüğü* 71/03, *istedüğü* 26/09, *sevdiklerinden* 105/03, *yürüdüğü* 59/06

-dİm, -dUm: Görülen geçmiş zaman 1. teklik şahıs kip ekidir.

Uyuumlular: *avladım* 67/06, *bildim* 57/04, *çaldım* 34/06, *duydum* 57/04, *erdim* 11/04, *geldim* 30/01, *oldum* 08/05, *yudum* 75/04

Uyumsuzlar: *aradım* 150/04, *bildüm* 29/10, *çıkdım* 30/09, *eyledüm* 116/03, *gêçdüim* 101/14, *geldüm* 28/08, *idüm* 45/06, *işledüm* 09/08, *izledüm* 101/11, *kıaldım* 64/06, *virdim* 75/02

-dİğ, -dUğ: Görülen geçmiş zaman 2. teklik şahıs kip ekidir.

Uyuumlular: *eylediğ* 43/07, *koduğ* 58/03, *olduğ* 42/05, *urduğ* 58/04, *uyduğ* 58/03,

Uyumsuzlar: *bırakduğ* 91/01, *eylediğ* 58/02, *geldüğ* 78/07, *kılduğ* 82/07, *yağduğ* 42/04

+dİr, +dUr: 3. teklik şahıs bildirme ekidir.

Uyuumlular: *birdir* 11/05, *böyledir* 73/01, *değizdir* 40/02, *nedir* 124/01, *renkdir* 04/12

Uyumsuzlar: *biledür* 73/05, *birdür* 66/06, *delüdüür* 101/06, *deriğdüür* 121/01, *nedür* 11/08

-dİr-, -dUr-: Oldurgan veya ettirgen çatılı fiil yapan ektir.

Uyuumlular: *gêydirdi* 02/02, *oldur* 24/04, *tolundurmaz* 77/01, *urdur* 66/04

Uyumsuzlar: *indürdi* 02/06, *şataşdur* 59/10, *ulaşdur* 59/09, *kandurmak* 34/04

-(İ)l-, -(U)l-: Fiilden fiil yapma ekidir. Bu ek edilgen çatılı fiil yapar.

Uyuumlular: *açıldı* 77/10, *bozulmadan* 56/04, *değişiril-* 104/13, *seçildi* 77/10, *dikilmiş* 34/12, *érilmez* 05/01, *içildi* 77/10, *seçildi* 77/10, *ıtutulup* 128/02, *varılmaz* 05/02, *verildi* 05/15

Uyuumsuzlar: *bozulur* 127/02, *ıtıtılan* 116/02

+Im, +Um: 1. teklik şahıs iyelik ekidir.

Uyuumlular: *adım* 31/07, *başım* 101/02, *benim* 01/02, *bizim* 04/05, *egnimde* 100/06, *elim* 31/03, *içim* 11/05,

Uyuumsuzlar: *benüm* 11/05, *bizüm* 04/06, *elümde* 34/04, *içüm* 88/02

-In-, -Un-: Fiilden dönüşlü, edilgen çatılı fiil ve oluş fiili yapan ektir.

Uyuumlular: *alına* 55/07, *bulunmadı* 64/01

Uyuumsuzlar: *bulındı* 115/01, *görüne* 16/31

-(y)Inca, UncA: Zarf-fiil ekidir.

Uyuumlular: *olmayınca* 05/01, *urmayınca* 41/04, *ıoyunca* 37/08, *bulunca* 105/07

-Ir, -Ur: Geniş zaman eki olan bu ekin Eski Anadolu Türkçesinde -Ir şekli yoktur.¹⁵ İncelenen metinde ise Türkiye Türkçesi özelliklerini gösteren kullanımlar da vardır.

Uyuumlular: *değişirir* 79/04, *olur* 40/07, *ölürüz* 81/07

Uyuumsuzlar: *görür* 101/06, *inanur* 120/01, *kalur* 78/02, *söylenürem* 22/15, *yolanuram* 22/09, *ıolanur* 40/05

-mİş, -mUş: Öğrenilen geçmiş zaman ekidir.

Uyuumlular: *ağmışam* 23/06, *düşmüş* 12/04, *étmişüz* 04/04, *görmüşem* 06/06, *olmuş* 33/13, *ıalmışam* 50/06, *ıolmuş* 07/04, *yaratmış* 152/01

¹⁵ Timurtaş, *age.*, s. 52.

Uyumsuzlar: *bulmuşuz* 04/02, *düşmüş* 30/02, *urmuş* 90/12

+(n)İq, +(n)Uq: İlgi hâli ekidir.

Uyumlular: *bunun* 55/05, *cenneti* 100/03, *dehizi* 40/02, *karğanı* 21/06, *şunun* 10/10

+(s)I, +(s)U: 3. teklik şahıs iyelik ekidir.

Uyumlular: *arasına* 75/11, *avcısına* 53/08, *koşusu* 33/01, *medresesinde* 62/21, *mersiyesi* 154/01, *nesine* 14/16, *yarası* 69/01

Uyumsuzlar: *ağusun* 79/02, *korğusu* 59/05, *uşşı* 33/04, *uykusına* 16/01

+sIn, -sUn: 2. teklik şahıs bildirme ekidir.

Uyumlular: *dirisin* 42/05, *gereksin* 135/02, *yuvasın* 105/05

-sIn, -sUn: Emir 3. teklik şahıs kip ekidir. Eski Türkçeden beri emir üçüncü kişi ekinin ünlüsü yuvarlaktır. Bu yuvarlaklık Eski Anadolu Türkçesinde de varlığını devam ettirmiştir.¹⁶

Uyumlular: *olsun* 32/03

Uyumsuzlar: *açsun* 07/04, *bilsün* 10/14, *çıksun* 04/08, *yırtmasun* 46/03, *yürüsin* 91/04

+sIz, +sUz: İsimden sıfat yapma ekidir. Yokluk anlamı ifade eder.

Uyumlular: *gereksiz* 16/11, *sensiz* 15/02, *şusuz* 101/03

Uyumsuzlar: *sensüz* 09/04, *şusuzluk* 97/03, *yularsuz* 102/02

-(y)Ip, -(y)Up: Zarf-fiil ekidir.

Uyumlular: *akıp* 21/02, *bakıp* 11/06, *içip* 77/08, *ölüp* 47/08, *sevip* 154/12, *şunup* 60/02, *tutuşup* 98/04, *uyup* 46/04

¹⁶ Timurtaş, *age.*, s. 49.

Uyumsuzlar: *açup* 117/02, *aķup* 05/03, *aşup* 68/12, *baķup* 67/07, *binüp* 55/08, *çatlayup* 55/06, *dürüp* 104/13, *içüp* 90/10, *kılup* 77/07, *varup* 91/04, *verüp* 53/06

1.2.1.4 Ünlü Değişmeleri

Metinde geçen ünlü değişmeleri; daralma, yuvarlaklaşma, düzleşme, ön damaksıllaşma ve art damaksıllaşmadır.

1.2.1.4.1 Daralma

Daralma; bazı seslik nedenlerle geniş ünlülerin (a, e, o, ö) dar ünlü (ı, i, u, ü) hâline gelmesidir.¹⁷

yana>yene 07/01, *yine* 23/26

1.2.1.4.2 Düzleşme

Düzleşme; yuvarlak bir ünlünün (o, ö, u, ü) çeşitli seslik sebeplerle düz ünlüye (a, e, ı, i) dönüşmesidir.

büt->biterem 22/05

1.2.1.4.3 Ön Damaksıllaşma

Ön damaksıllaşma; sözcükteki art ünlülü (a, ı, o, u) seslerin bazı ses olayları neticesinde ön ünlülü (e, i, ö, ü) bir sese dönüşmesidir. Genellikle benzeşme sonucunda ya da /c, ç, j, ş, y/ ünsüzlerinin etkisiyle ortaya çıkan bu ses olayında özellikle /ı/ sesinin /i/ sesine gelişmesi eğilimi söz konusudur.¹⁸

ayıt->eyidem 51/01

ınan->inan- 43/01

¹⁷ Süer Eker, *Çağdaş Türk Dili*, Grafiker Yay., 6. Baskı, Ankara, 2010, s.267.

¹⁸ *age.*, s. 268.

yana>yine 23/26

1.2.1.4.4 Art Damaksillaşma

Art damaksillaşma; sözcükteki ön ünlünün (e, i, ö, ü) çeşitli ses olaylarından dolayı art ünlüye (a, ı, o, u) dönüşmesidir.

Teñri>Tanrı 72/07

isig>ıssı 23/09

1.2.1.5 Ünlü Düşmesi

Ünlü düşmesi; sözcüğün ön sesinde, iç sesinde ya da sonunda görülen ünlü bir sesin kaybolmasıdır. Metinde görülen örnekler şunlardır:

Ön seste (veya) başta: uş ol>şol 12/01, şolar 16/38

İç seste (veya) ortada: anıñlaydı 28/02, anuñ+içün>anuñçün 108/02, deñeydüm 70/10, eñerdüm 101/08, eñitmedüñdi 127/02, göñül>göñli 79/05, kendi+öz>kendözünji 41/05, qor+ile>qorla 135/04, nañar+ile>nañarla 07/04, ne+içün>neçün 119/01, öten+idi>ötendi 67/05, var+iiken>varken 91/08

1.2.1.6 Ünlü Türemesi

Ünlü türemesi; sözcüğün özgün biçiminde bulunmayan bir ünlünün sonradan çeşitli seslik nedenlerle ortaya çıkmasıdır.¹⁹ Özellikle yabancı kökenli kelimelerle sıklıkla kullanılır.

İç seste (veya) ortada: fikr>fikir 06/07

İkincil ünlü uzunlukları: ‘aynı:la 86/08, derdi:le 05/14, diri:ken 16/22, geçdügi:çün 63/09, geldi:di 68/02, girdi:se 147/01, varlığı:la < varlığı ile 01/05

¹⁹ *age.*, s. 266.

1.2.1.7 Birleşme

Ünlü birleşmesi; ünlüyle biten bir kelimedenden sonra ünlüyle başlayan bir kelime ya da ek geldiğinde ünlülerden birinin düşerek iki sözcüğün birleşmesi olayına denir.

kendi+öz>kendözümünden 75/04, ne+içün>niçün 78/07, ne+ise+ne>nesne 67/04, uş+ol>şol 12/01, uş+eyle>şöyle 04/09

1.2.2 Ünsüzler

Metinde kullanılan ünsüzler şunlardır: b, c, ç, d, đ, f, g, ğ, h, ĩ, ĵ, j, k, k̄, l, m, n, ŋ, p, r, s, ş, ş̄, t, t̄, v, y, z, z̄, z̄̄

1.2.2.1 Ünsüz Değişmeleri

Metinde görülen ünsüz değişmeleri ve örnekleri şunlardır:

/b/ > /v/ değişimi: Ön sesteki b->v- değişimi örnekleri şunlardır:

bar>var 04/07, bar->var- 78/11, ber->ver- 12/03, yabız>yavuz 10/06

/d/ > /y/ değişimi: İncelenen metinde daha önceleri /d/ ünsüzü ile bilinen kelimeler /y/ ünsüzü iledir:

adağ>ayağ 96/03, adrıl->ayrıla 55/07

/k/ > /g/ değişimi: Metindeki /g/ ve /k/ ünsüzlerinin yazımı için kef (ك) harfi kullanılmıştır. EAT'deki k->g- değişimi örnekleri şunlardır:

kel->gel- 03/01, kibi>gibi 05/19, kör->gör- 14/09, kün>gün 01/07, köñül>göñül 01/04

/k̄/ > /ğ/ değişimi: EAT'deki k>ğ değişimi örnekleri şunlardır:

-k>-ğ değişimi: yok>yog 13/05, kulak>kulağ 75/12, toprak> toprağ 21/04, tuzak> tuzağ 116/01

/k̄/ > /h/ değişimi: EAT'deki k̄>h̄ değişimi örnekleri şunlardır:

k̄->h̄- değişimi: kay(ı)rıncı>hayrıncı 104/05

-k->-h- değişimi: korku>korhu 29/11, takı>dahı 57/07

-k>-h değişimi: ok>oh 103/01, yak->yah- 88/02

/t/,t/ > d/ değişimi: Metinde ince sıradan kelimelerde bu ses te (ت) harfi ile, kalın sıradan kelimelerde tı (ط) harfi ile yazılmıştır:

Kalın ünlülerde t->d- değişimi: takı>dahı 01/03, tat>dadı 81/02, tat->dadar 84/05

İnce ünlülerde t->d- değişimi: te->deme 102/03, tegül>degül 89/09, til>dil 20/02, tükeli >dükeli 91/15, tüken->dükendi 89/04, türlü>dürlü 21/10, tüş->düşdi 10/01

Kalın ünlülerde t->d- değişimi: tak->dağdı 02/05

İkili Kullanımlar: tut- 18/08/dutdum 57/04, tak- 97/02/dağdı 02/05. Alınma kelimelerde: dert 89/03/derd 13/06, dost 01/05/dosd 25/01.

/t-/ ünsüzünün korunduğu kullanımlar: tağ 24/02, taladur 73/08, tamarını 37/05, tol- 76/01, turağ 62/13

1.2.2.2 Ötümlüleşme

Ötümlüleşme; bazı ötümsüz ünsüzlerin (p, ç, t, k, k) kendisinden sonra ünlü harf gelmesiyle birlikte ötümlü ünsüze (b, c, d, g, ğ) dönüşmesi olayıdır:

ağduğuna 57/02, değiğün 43/07, değikleri 40/02, değüüm 11/07, eşit-eşidürdüm 28/02, et->edüp 104/11, eyit->eydüñ 73/09, geç->geçeceksin 46/08, inleğüümüle 28/10, olduğı 12/06, sevdüüm 28/01, söylet->söyleden 23/10, ulaşuğıdum 28/06, unuđ->unuducu 37/08, yurt>yurduñ 16/15

1.2.2.3 Ünsüz Düşmesi

Ünsüz düşmesi; sözcüğü oluşturan ünsüzlerden birinin düşmesi olayına denir. bol->ol- 13/01, emgeğ>emek 133/01, oltur->otur- 72/08, ol>o 05/03 (Metinde ol 01/05 şeklinde kullanımı da vardır).

Arapça kökenli kelimelerde söz sonunda bulunan ikiz ünsüzler yalın durumda tekleşir. Metinde kullanılan bu kelimelerin dizin kısmında orijinal hâli parantez içinde gösterilmiştir: *ced(d)* 54/11, *hak(k)* 20/01, *red(d)* 123/01, *sır(r)* 26/08.

1.2.2.4 Ünsüz Türemesi

Ünsüz türemesi; sözcüğün özgün biçiminde olmayıp sonradan kelimeye eklenen ünsüzle gerçekleşen bir olaydır.

bu(n)lar 59/07, *cefā(y)a* 148/04, *dünyā(y)ı* 43/02, *ısığ>ıssı* 23/09, *şonlar* 16/22, *zühre(y)i* 02/06

1.2.2.5 Ünsüz Uyumu

İncelenen metinde ötümsüz ünsüzlerle biten kelimelere gelen eklerin başındaki ünsüzler ötümlü ünsüzle yazılmıştır. Bundan dolayı metinde ünsüz uyumu yoktur. Uyuma girmeyen ekler ve örnekleri şunlardır:

+dA bulunma hâli eki: *dūzahda* 89/06, *gaflerde* 43/08, *gökde* 82/02, *hakikatde* 67/03, *yürekde* 73/05

+dAn çıkma hâli eki: *behıştenden* 76/04, *işden* 49/04, *halkdan* 13/09, *mahlûkdan* 134/01, *şöhretten* 20/12

-dİ görülen geçmiş zaman eki: *bırakdı* 02/01, *coşdı* 10/12, *kalıdı* 20/09, *segirdi* 105/07, *yétđi* 104/10

-dUr bildirme eki: *dostdur* 13/07, *dūzahdur* 30/06, *hakdur* 63/03, *hayretdür* 61/07, *itdür* 79/07

-dUr- fiilden fiil yapan ek: *şataşdur* 59/10, *şavaşdur* 59/14, *ulaşdur* 59/09

-UpdUr ve mİşdUr öğrenilen geçmiş zaman eki: *varupdur* 24/07, *kılıpdur* 11/01, *kalmışdur* 15/03

1.3 Biçim Bilgisi Özellikleri

Biçim bilgisi özellikleri; sözcük yapımı ve sözcük türleri olarak iki ayrı başlık altında metinden örnekler alınarak bu bölümde ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

1.3.1 Sözcük Yapımı

Türkçede sözcük yapımı, kelimelerin sonlarına aldıkları eklerle olur. Bu ekler: isimden isim yapan, isimden fiil yapan, fiilden isim yapan ve fiilden fiil yapan eklerdir.

1.3.1.1 İsimden İsim Yapan Ekler

Metinde geçen isimden isim yapma ekleri ve örnekleri şunlardır:

+An : *eren* 79/05

+ArU : *ilerü* 28/01, *içerü* 27/01

+CA : *kaçarca* 39/03, *zerrece* 12/03

+CAk : *tizcek* 76/04

+CI : *avcı* 70/03, *da‘vici* 37/04, *yolcu* 22/13

+dAş : *hâldaşumdur* 98/03, *zârdaşumdur* 98/03

+dI : *imdi* 16/24

+dIn : *öñdin* 39/08

+düz : *gündüz* 144/04

+KI : *erteri* 56/14, *illâki* 119/01, *yarınki* 56/12

+IA : *korla* 135/04, *nazarla* 07/04

+IAyIn: *Manşürleyin* 44/03, *Mecnûnlayın* 73/02, *taşvuslayın* 34/11

+IIk : *cömerdlik* 91/14, *dervişlik* 40/02, *ikilik* 11/07

+IU : *dertlü* 05/07, *devletlü* 59/04, *ta‘birlü* 36/03

- +rA : *içre* 58/03, *soğra* 91/08, *taşra* 10/13
+sUl : *yoğsul* 101/16
+sUz : *fenāsuz* 77/11, *gümānsuz* 83/13, *īmānsuz* 147/01
+(U)n : *uzun* 40/08

1.3.1.2 İsimden Fiil Yapan Ekler

Metinde geçen isimden fiil yapma ekleri ve örnekleri şunlardır:

- +A- : *beğze-* 131/01, *diledüm* 84/03, *oyna-* 111/02
+(A)l- : *boşaldı* 105/04
+DA- : *aldar* 59/01
+eT- : *gözedür* 20/02
+GA- : *esirgeyüp* 88/05
+k- : *korğar* 77/02
+I- : *berkitmişem* 06/06
+IA- : *işlemişem* 29/06, *tağladı* 86/11, *uğurlamasun* 46/06, *yağmaladı* 10/04
+şA- : *şuşamış* 34/04

1.3.1.3 Fiilden İsim Yapan Ekler

Metinde geçen -çatı ekleri dâhil- fiilden fiil yapma ekleri şunlardır:

- An+ : *düzenden* 49/04
-E+ : *erte* 53/06, *yine* 07/01
-gÜn+ : *düzgünler* 127/02
-I+ : *yağşı* 141/01, *yazılarda* 02/04
-I/UcI+ : *egici* 37/02, *şorucu* 37/07, *unuducu* 37/08

- Iş+ : *alışımız* 81/08, *biliş* 100/05, *verişimiz* 81/08
- (u)K+ : *açuk* 40/06, *bölük* 154/11, *emek* 133/01, *ıraç* 62/12, *uyanuç* 40/06
- l+ : *dili* 10/16
- mAK+ : *bulmak* 15/01, *kılmak* 16/11, *sevmek* 04/01
- (I/U)n+ : *bütün* 98/10, *dügünü* 89/09, *eginimde* 100/06
- U : *ayru* 30/03, *korçu* 18/02, *ölü* 101/07, *şanu* 90/13, *umusun* 137/01
- z+ : *göz* 13/06, *söz* 16/37

1.3.1.4 Fiilden Fiil Yapan Ekler

Metinde geçen fiilden fiil yapma ekleri ve örnekleri:

- Ar- : *çıkardı* 02/02
- der- : *gönderdi* 68/07, *dönderme* 57/05
- dUr- : *kandırmaç* 34/04
- (I)l- : *ayrıla* 55/07, *çekildi* 10/08
- (I)n- : *aldana* 119/01, *çalına* 55/06, *silinmez* 05/08, *yoçlanuram* 22/01
- (I)ş- : *eriş-* 11/03
- (I)t- : *bititmesün* 77/03, *segirtitsey* 16/28
- k- : *yaçar* 41/02
- (I/U)r- : *bişürürdük* 148/02
- t- : *çürütmeye* 65/03, *içletdi* 154/06
- y- : *doymaz* 27/05, *koyam* 31/04

1.3.2 Sözcük Türleri

Metinde geçen sözcük türleri şunlardır: isimler, sıfatlar, zamirler, zarflar, edatlar, bağlaçlar, ünlemler ve fiiller.

1.3.2.1 İsimler

İsimler; çokluk eki, iyelik ekleri, hâl ekleri ve zamir n'sinin kullanımı olarak dört ayrı başlık altında incelenmiştir.

1.3.2.1.1 Çokluk Eki

Metinde geçen çokluk eki ve örnekleri şunlardır:

+lAr : *hayvānlar* 119/02, *kanalar* 154/10, *riyālar* 101/15

1.3.2.1.2 İyelik Ekleri

Metinde geçen iyelik ekleri ve örnekleri şunlardır:

I. teklik şahıs iyelik eki +(I/U)m: *adım* 31/07, *avum* 67/07

II. teklik şahıs iyelik eki +(I/U)ḡ: *ardıḡa* 110/02, *varuḡı* 80/04

III. teklik şahıs iyelik eki +I/sI: *arasına* 75/11, *hümāsı* 44/05

I. çokluk şahıs iyelik eki +(I/U)mUz: *levnimiz* 04/12, *cānumuza* 81/01

II. çokluk şahıs iyelik eki +(U)ḡI/Uz: *yaraḡuḡuz* 104/09

III. çokluk şahıs iyelik eki +lArI: *cānları* 34/04, *ḡavḡaları* 66/02

1.3.2.1.3 Hâl Ekleri

Metinde geçen hâl ekleri ve örnekleri şunlardır:

Yönelme Hâli Eki

Metinde geçen yönelme hâli ekleri ve örnekleri şunlardır:

+A : *hicrāna* 30/02, *ı̇şka* 21/07, *mülke* 52/02

+(n)A : *gıybetine* 57/03, *günine* 150/06, *hāline* 55/01

+(y)A : *kāfıleye* 50/10, *kimseye* 39/06, *mekkāreye* 69/06

Belirtme Hâli Eki

Metinde geçen belirtme hâli ekleri ve örnekleri şunlardır:

+I : *beni* 08/05, *bülbüli* 153/01, *çeşmi* 154/01, *dügünü* 89/09

+(n)I : *alınını* 77/09, *anı* 04/02, *bunu* 10/15, *şunu* 35/02

+(y)I : *berāyı* 83/12, *dilārāyı* 67/10, *ferdāyı* 67/08

+n : *boynın* 37/02, *gözyaşın* 28/08, *haberın* 28/12

Bulunma Hâli Eki

Metinde geçen bulunma hâli ekleri ve örnekleri şunlardır:

+dA : *ımānda* 97/02, *kağıtda* 62/04, *olarda* 63/03

+(n)dA: *bunda* 07/02, *dilinde* 05/08, *göñ(ü)linde* 12/04

Çıkma Hâli Eki

Metinde geçen çıkma hâli ekleri ve örnekleri şunlardır:

+dAn: *haberden* 21/01, *ımāndan* 16/14, *kāndan* 40/04

+(n)dAn: *bundan* 03/04, *dilinden* 62/09, *dükelinden* 09/05

İlgi Hâli Eki

Metinde geçen ilgi hâli ekleri ve örnekleri şunlardır:

+İñ, +Uñ : *Hakkıñ* 92/02, *dervîşıñ* 40/06, *halkıñ* 55/04, *ilmüñ* 62/11

+nİñ, +nUñ : *karğanıñ* 21/06, *cıfeniñ* 79/07, *māsivānuñ* 92/04, *gözgünüñ*

107/02

Eşitlik Hâli Eki

Metinde geçen eşitlik hâli eki ve örnekleri şunlardır:

+cA : *kaçarca* 39/03, *zerrece* 12/03

Vasıta Hâli Eki

Metinde geçen vasıta hâli eki ve örnekleri şunlardır:

+IIA : *cürmile* 152/04, *dostıla* 61/10, *gümânıla* 16/25

Yön Gösterme Hâli Eki

Metinde geçen yön gösterme hâli ekleri ve örnekleri şunlardır:

+ArU : *içerü* 27/01

+rA : *sonrağı* 91/08, *içre* 58/03

1.3.2.1.4 Zamir n'sinin Kullanımı

Zamir n'si; III. teklik ve çokluk şahıs zamirlerinin çekimiyle, III. teklik şahıs iyelik ekli kelimelerin hâl ekleriyle kullanışı sırasında araya giren n ünsüzüdür. Zamir n'si için kullanılan adlandırmalar şunlardır: pronominal n, zamir n'si, zamir ünsüzü, iyelik zamiri n, adıl n'si, zamircil n, zamirsel n, yardımcı konsonant n, yardımcı ünsüz n, koruma ünsüzü n, türeme ünsüzü n...²⁰

İncelenen metinde bazı kelimelerin zamir n'li biçimleri olduğu gibi zamir n'siz biçimleri de vardır:

bular 16/23 / *bunlar* 59/07, *olar* 16/22/ *anlaruñ* 79/07, *şolar* 16/38 / *şonlar*16/22 *dilinde* 05/08, *dükelinden* 09/05, *günine* 150/06

²⁰ Cengiz Alyılmaz, "Zamir N'si Eski Bir İyelik Ekinin Kalıntısı Olabilir Mi?", *Türk Gramerinin Sorunları Bildiriler*, TDK Yay., 1. Baskı, Ankara, 2011, s.515.

1.3.2.2 Sıfatlar

Kendinden sonra gelen bir ismi niteleyen veya çeşitli açılardan belirten isimlere sıfat denir. Sıfatlar; niteleme sıfatları ve belirtme sıfatları olarak iki ayrı başlık altında incelenmiştir.²¹

1.3.2.2.1 Niteleme Sıfatları

Metinde geçen niteleme sıfatları ve örnekleri şunlardır:

Ad Kökenliler: *degme* (beşer) 15/07, *özge* (hevā) 06/01, *acı* (od) 09/14, *āvāre* (kıl) 56/01, *beyhūde* (sözler) 56/02, *gözlü* (kişi) 119/03, *fānī* (dostula) 04/10, *cefāsız* (kimse) 05/13, *ķara* (toprak) 55/08

Sıfat-Fiil Kökenliler: *yedilmez* (ele) 05/16, *ķoyan* (kimsene) 86/04, *ķolmuş* (cihāna) 07/04, *ķurılmış* (şayvānı) 38/01

Karşılaştırma Sıfatları: *bundan* (özgedür) 04/11, *ķimisi* (tilki) 14/04, *'arşdan yüce* (şayvānı) 38/01

Derecelendirme Sıfatları: *dā'imā* (esrik) 04/12, *ķemī'* (varıñı) 21/03, *ķihī* (bahtludur) 73/06, *ķümle* (eşyānuñ) 91/17, *ķümle* (temennāyı) 67/01, *ķerre* ('illet) 115/02, *ķerre* (yoķdur) 04/03, *ķey* (fenāya) 04/09, *ķüllī* (bī-zār) 05/02, *ķamu* (sevdāyı) 66/06, *ķoķ* (günāhlarınuñ) 57/11

Üstünlük Sıfatları: *ķahı bundan* (özgedir) 04/11, *yüce* (ķānı) 15/06, *ķice* (ķurbet) 31/05

Pekiştirme Sıfatları: *ķer dem* (nemīndür) 09/07, *en derin* (ķandan) 108/02, *ķer bir* (ķüşede) 09/06, *ķolu ķolu* (ķadeķi) 38/02, *ķep a'zām* (zelletine) 57/03, *ķer bir* (yaņa) 66/05, *ķer bir bī-ķaber* ('āmı) 67/11, *ķer bir* (pāresi) 69/08

²¹ H. İbrahim Delice, *Sözcük Türleri*, Asitan Kitap, Sivas, 2012, s. 48.

1.3.2.2.2 Belirtme Sıfatları

Metinde geçen belirtme sıfatları şunlardır:

İşaret Sıfatları:

Metinde geçen işaret sıfatları ve örnekleri şunlardır:

bu : *bu* (‘aşk) 10/13, *bu* (dili) 10/16, *bu* (belādan) 69/05, *bu* (derde) 69/09, *bu* (kuşu) 70/08, *bu* (remzi) 150/11, *bu* (ebre) 154/07

ol : *ol* (şārābı) 11/03, *o* (dem) 31/06, *ol* (ağunun) 57/10, *ol* (Kerīm) 152/01, *ol* (kuşu) 70/10

şol : *şol* (gönül) 19/06, *şol* (günü) 55/06, *şol* (gönül) 19/06, *şol* (dünyaya) 55/08, *şol* (dili) 67/10, *şol* (gözi) 67/10

şu : *şu* (bülbülem) 30/03, *şu* (‘aşk) 32/04

Sayı Sıfatları:

Metinde geçen sayı sıfatları ve örnekleri şunlardır:

1. Asıl Sayı Sıfatları: *sekiz* (uçmak) 09/03, *yedi* (tamu), *bir* (çulı) 10/09, *yüz* *biç* (yara) 69/08, *bir* (nazar) 02/04, *bir* (nefes) 02/05, *iki* (cihānda) 04/11, *dü* (cihānı) 04/02

2. Sıra Sayı Sıfatları: Metinde bu sifata örnek yoktur.

3. Üleştirme Sayı Sıfatları: Metinde bu sifata örnek yoktur.

Belirsizlik Sıfatları:

Metinde geçen belirsizlik sıfatları ve örnekleri şunlardır:

bir : *bir* (dem) 45/03, *bir* (gün) 16/12, *bir* (nice) 16/03, *bir* (göz) 15/05, *bir* (yere) 55/06, *bir* (kimse) 15/04

cümle : *cümle* (temennāyı) 67/01, *cümle* (bahār) 18/03, *cümle* (cihāndan) 20/11, *cümle* (ālemdür) 37/01

dükeli : *dükeli* (āyīn) 91/15, *dükeli* (maḥlūka) 144/03

her : *her* (dem) 67/07, *her* (ğuşşadan) 104/11, *her* (kuşede) 37/01, *her* (nefes) 40/05

her bir : *her bir* (kūşede) 09/06, *her bir* (sözi) 14/20, *her bir* (‘aşkı) 28/11, *her bir* (bī- nevāy) 83/04

hīç : *hīç* (kimse) 10/07, *hīç* (birisin) 137/01

Soru Sıfatları:

Metinde geçen soru sıfatları ve örnekleri şunlardır:

kaçan : *kaçan* (mağşūduña) 90/08

kanķı : *kanķı* (başta) 19/04, *kanķı* (cānda) 19/05

ne : *ne* (menzil) 22/14, *ne* (hicrān) 12/07, *ne* (cennet) 30/10, *ne* (kim) 31/09

nice : *nice* (dertdür) 19/01, *nice* (māl) 43/01, *nice* (ayru) 45/11, *nice* (nokşan) 55/05

1.3.2.3 Zamirler

Cümlede varlıkların yerine geçerek onları temsil eden sözcüklere zamir denir. Zamirler; kişi, işaret, dönüşlülük, soru ve belirsizlik zamirleri olarak beş ayrı başlık altında incelenmiştir.

1.3.2.3.1 Kişi Zamirleri

Metinde geçen kişi zamirleri ve örnekleri şunlardır:

I. Teklik Şahıs Zamiri ve Çekimleri: *ben* 06/01, *baña* 07/02, *bende* 37/02, *benden* 31/08, *beni* 08/05, *benim* 01/02, *benümle* 84/02

II. Teklik Şahıs Zamiri ve Çekimleri: *sen* 04/05, *saña* 71/10, *sende* 16/01, *senden* 08/03, *seni* 08/01, *seniñ* 09/01, *seniñle* 09/03

III. Teklik Şahıs Zamiri ve Çekimleri: *ol* 05/16, *aña* 10/05, *olda* 37/08, *andan* 04/02, *anı* 10/05, *anıñ* 13/02, *anıñla* 28/02

I. Çokluk Şahıs Zamiri ve Çekimleri: *biz* 06/04, *bizden* 04/06, *bize* 16/37, *bizi* 62/23, *bizim* 04/05

II. Çokluk Şahıs Zamiri ve Çekimleri: *siz* 35/05

III. Çokluk Şahıs Zamiri ve Çekimleri: *olar* 16/22, *olara* 63/08, *olarda* 63/03, *oları* 16/04, *olarıñ* 63/04

1.3.2.3.2 İşaret Zamirleri

Metinde geçen işaret zamirleri ve örnekleri şunlardır:

bu : *budur* (söz) 16/37, *buña* (verme) 55/03, *bular* (çıkarđı) 16/23, *bunda* (vuşlat-ı dost) 07/02, *bunu* (ne Cālinūs) 10/15, *bunuñ* (kemāline) 55/05

şol : *şol* (ki) 12/01, *şolar* (kim) 16/38, *şonlar* (ki) 16/22

şu : *şu* (şöyle) 132/02, *şunu* (kim) 35/02, *şunlar* (kim) 20/10, *şunuñ* (kim) 10/10, *şular* (kim) 16/04

ol : *ol* (gelsün o.) 16/39, *olda* (‘āşıkam) 37/08, *olmu* (sevdi) 28/04

1.3.2.3.3 Dönüşlülük Zamirleri

Metinde geçen dönüşlülük zamirleri ve örnekleri şunlardır:

kendi : *kendi* (gözile) 27/06, *kendi* (yutmağdur) 60/02

kendü : *kendü* (varlığı:la) 01/05, *kendüme* (gelürem) 22/01, *kendüñe* (gel) 16/08, *kendüye* (muñı) 97/07, *kendüyi* (atmağdur) 60/04

kendözü: *kendözüm*den (el) 75/04, *kendözünü* (kendi k.) 50/02, *kendözünüñi* (yorma) 41/05, *kendözüne* (k. çeker) 87/02

ñod : *ñod* (dost) 01/07, *ñod* (bāzāra) 82/10, *ñod* (yā ñ.)146/02

zāt : *zātdur* (adı) 61/08, *zātında* (āh vāh) 154/08

1.3.2.3.4 Soru Zamirleri

Metinde geçen soru zamirleri ve örnekleri şunlardır:

ne : *ne* (kim) 09/05, *neye* (bakarısın) 76/08

kim : *kim* (nefsi) 01/03, *kimde* (ğam) 88/08, *kimdür* (gör k.) 16/20, *kime* (kim) 02/01, *kimiñ* (göñlinde) 12/04, *kimleri* (terk) 51/01, *kimüñ* (kim) 10/12

1.3.2.3.5 Belirsizlik Zamirleri

Metinde geçen belirsizlik zamirleri ve örnekleri şunlardır:

biri : *biri* (nişān) 28/11, *birisi* (kılağuzsuz) 144/02, *birisin* (hīç b.) 137/01

dükeli : *dükelinden* (seniñ) 09/05

her kim: *her kim* (pendini) 54/18, *her kime* (kim) 02/01, *her kimiñ* (göñlinde) 12/04

her kimse: *her kimse* (kim) 09/01

hīç kimse: *hīç kimse* (āh etmedi) 28/10, *hīç kimseye* (bakma) 56/03

ķamu : *ķamu* (kıldı ķ.) 01/04, *ķamudan* (el çeküp) 67/02, *ķamusın* (kırdı) 01/03, *ķamusından* (el yu) 85/03, *ķamusını* (gördüm) 24/03

kimi : *kimi* (aşlan) 14/04, *kimisi* (tilki) 14/04

kimesne: *kimesne* (bititmesün k.) 77/03, *kimesne* (bu yola) 93/11

kimse : *kimse* (ulaşmaz) 05/03, *kimselerüñ* (olan k.) 102/01, *kimsene* (ķoyan k.) 86/04, *kimseye* (göstermediler) 39/06

1.3.2.4 Zarflar

Kelimelerin önüne gelerek onları zaman, miktar, yer-yön, niteleme gibi farklı yönlerden tamamlayan sözcüklere zarf denir. Zarflar; zaman, yer-yön, durum, miktar ve soru zarfları olarak beş ayrı başlık altında incelenmiştir.

1.3.2.4.1 Zaman Zarfları

Metinde geçen zaman zarfları şunlardır:

dā'im 13/11, *dün* 12/04, *erte* 53/06, *evvel* 05/17, *gāh* 22/01, *gehī* 61/05, *gice* 84/02, *hemān* 11/05, *hemīşe* 71/01, *henüz* 45/08, *imdi* 16/24, *şimdi* 01/02, *öğdin* 76/05

1.3.2.4.2 Yer-yön Zarfları

Metinde geçen yer-yön zarfları şunlardır:

ardıña 110/02, *gerü* 03/06, *içerü* 27/01, *ilerü* 28/01, *taşra* 10/13, *uzak* 16/12, *üzre* 103/03, *yaña* 11/06

1.3.2.4.3 Durum Zarfları

Metinde geçen durum zarfları şunlardır:

böyle 97/04, *neçe* 16/17, *nice* 83/05, *şöyle* 10/11, *téz* 30/04, *tüz* 104/10

1.3.2.4.4 Miktar Zarfları

Metinde geçen miktar zarfları şunlardır:

artuķ 04/02, *delīm* 78/04, *gey* 04/09, *öküş* 43/01, *nice* 07/04

1.3.2.4.5 Soru Zarfları

Metinde geçen soru zarfları ve örnekleri şunlardır:

nite : *nite* (aldaya) 62/23, *nite* (bakarlar) 38/04, *nite* (bildügin) 51/02

nice : *nice* (tolmuş) 07/04, *nice* (geçdi) 78/05, *nice* (kılmak) 83/05

kanı : *kanı* (Hakkıla) 58/07, *kanı* (gelsün) 24/04, *kanı* (verşün) 102/10

ķanda : *ķanda* (bakşan) 92/01, *ķanda* (olsa) 18/04, *ķanda* (dolanuram) 22/14

1.3.2.5 Edatlar

Edatlar; tek başlarına anlamları olmayan, isim ile fiil, isim ile fiilimsi, isim ile isim ve isim ile cümle arasında benzerlik, vasıta, beraberlik, sebep, zaman, açıklama, neticelendirme gibi anlam ilgileri kuran sözcüklerdir.²² Çekim, bağlama, ünlem ve pekiştirme edatları olarak dört ayrı başlık altında incelenmiştir.

1.3.2.5.1 Çekim Edatları

Metinde geçen çekim edatları ve örnekleri şunlardır:

Birliktelik ve Araç Bildiren Çekim Edatları

bā- : gāh oldum bī-niṣān gāh *bā*-niṣān 23/03

bile : gözlerden akıdur yaşı yürekde odı *biledür* 73/05

ile : gāret etdi gönlüm *ile* yağmaya urdı bu ‘aşk 01/01

Sebep, Amaç Bildiren Çekim Edatları

içün : derd-i yār *içün* ele girdi daḥı tīmārı neḍer 13/06

üzre : belāsını anuḡ baş *üzre* çek kim 83/03

Yer-Yön Bildiren Çekim Edatları

karşu : dosta *karşu* dā‘im öter gül-i gülzārı neḍer 13/11

Zaman Bildiren Çekim Edatları

dek : geçeler şubḡa *dek* bu ğam baḡa mūnis ü yār oldı 88/07

evvel : var *evvel* dertlü olandan em iste 05/17

öḡ : ben dost ile peymānımı “elest” den *öḡ* berkitmişem 06/06

öḡdin : öldüler ölmezden *öḡdin* bākī dirlik buldılar 39/08

²² Delice, *age.*, s. 125.

şonra : gey fenādan *şonra* erişdüm anuñ beķāsına 75/05

tā : ben mest-i ezel gelmişem ben *tā* ebed mest geçderem 06/05

Benzerlik Bildiren Çekim Edatları

gibi : var Eşrefođlı Rūmī *gibi* sen de 05/19

ķadar : her dem baķaruz ol yüze her gün bayrām *ķadar* bize 81/05

nitekim : *nitekim* sende senlik ola mevcūd 113/01

Zıtlık Bildiren Çekim Edatları

illā : sırr-ı ‘aşkıñ bilmez *illā* ‘aşķ gerü 03/06

yā : yoğ u *yā* varı neğer 13/05

Kuvvetlendirme Edatları

dağı : bundan özge *dağı* bāzār eyleme 03/04

elbette : ‘āşıķa *elbette* cān vermek gerek 12/02

hergiz : ‘aşķa *hergiz* mağrem olmaz 05/10

Çıkma Hāli Eki ile Kullanılanlar

bundan özge 03/04, senden özge 08/03, ‘arşdan öte 22/04, senden iķerü 27/01,
gözümnden ileri 128/01, ölmezden öğdin 39/08

1.3.2.5.2 Bağlama Edatları (Bağlaçlar)

Metinde geçen bağlama edatları ve örnekleri şunlardır:

Sıralama Edatları:

da : ķulāvuz *da* gerek 143/03

dağı : ‘aķlıñ *dağı* rūhıñ varıdı 01/03

de : ben *de* düşdüm nāgehān 96/04

hem : o meclis mestiyem *hem* sāķisiyem 34/07

ne... ne : Ne dünyā āhiret ne zühdi taḫvā 10/02, ne vaşl ne hicrān diler 12/07

u : ‘aql u fehm 04/04

ü : zevk ü ḥubbīle 03/02

ve : ‘aşksuzun her sözi da’vā (ve cenk) ü cidāl 14/07

vü : dünyā vü aḥreti ḳodı 37/06

Şart İfadesi Taşıyan Bağlama Edatları

eger : Eşrefoğlu Rümī sen de *eger* gerçeklerden iseñ 49/07

egerçi : *egerçi* senden ol ‘ālī anıñ senden geçer yolu 15/06

ise : cānlar cānın ister *iseñ* bu cism u cāndan fāriğ ol 49/01

Zıtlık İfadesi Taşıyan Bağlama Edatları

‘amma : bir baḳasın ‘*amma* ḥāşşa tutmayasın kimseye taḳ 101/16

velī : şüretā insān *velī* ḥayvān şifāt 14/02

Sebep Bildiren Bağlama Edatları

çü : *çü* vāşıl olmaduñ dosta yazılmaz aduñ insāna 32/10

çün : *çün* fenā dārında benlik Mansūrın dār eyledi 01/06

çünkü : neğerüz biz dü cihānı *çünkü* bulmuşuz anı 04/02

çünkü: bu ‘aşḳ zencīrine *çünkü* çekildi 10/08

velākin : *velākin* ḳılmadum izhār hergiz 150/02

ya’nī : *ya’nī* ol-da ‘āşıḳam der toyunca yer yaṭur uyur 37/08

zīrā : *zīrā* ol dost ‘āşıḳımı bī- dil ü bī- cān diler 12/02

1.3.2.5.3 Ünlem Edatları (Ünlemler)

Ünlem edatları; his ve heyecanları, sevinç, keder, ızdırıp, nefret, hayıflanma, coşkunluk vs. gibi ruh hallerini; tabiat seslerini, seslenmeleri; tasdik, ret, sorma,

gösterme gibi beyan şekillerini ifade ederler.²³ Metinde geçen ünlem edatları ve örnekleri şunlardır:

ey : ey ‘âşıklar ey sadıklar ey esrükler ey ayıklar 32/09

éy : derdin arturursın (éy) Eşrefoglı Rûmî ‘arı kı 19/07

éyā : kârbân getdi ne yatarsın éyā gâfil uyan 43/01

vey : vey yâdigâr Haydar-ı kerrâr yâ Hüseyin 154/01

yā : ey ‘aceb bilsem nedür yā Rabb bu derdün çâresi 69/01

1.3.2.6 Fiil Çekimi

Fiil çekimi kişi ekleri, şekil ve zaman ekleri başlıkları altında metinden örneklerle aşağıda ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

1.3.2.6.1 Kişi Ekleri

Metinde geçen kişi ekleri, zamir kaynaklı ve iyelik kaynaklı olarak iki ayrı başlık altında incelenmiştir.

Zamir Kaynaklı Kişi Ekleri:

I. teklik şahıs eki -Am: *koyam* 31/04

II. teklik şahıs eki -sIn: *yürüsin* 91/04

III. teklik şahıs eki Ø: *yutdı* 16/18

I. çokluk şahıs eki -Uz, -vUz: *n’et(d)erüz* 04/02, *unudavuz* 62/23

II. çokluk şahıs eki -sIz: Metinde örneği yok.

III. çokluk şahıs eki -lAr: *geçdiler* 39/07

²³ Muharrem Ergin, *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Basım, İstanbul, 2009, s. 349.

İyelik Kaynaklı Kişi Ekleri:

- I. teklik şahıs eki -m: *geldim* 30/01
- II. teklik şahıs eki -n: *ekdüñ* 43/09
- III. teklik şahıs eki Ø: *eyledi* 77/10
- I. çokluk şahıs eki -k: *içdik* 04/03
- II. çokluk şahıs eki -nUz: *şanmanız* 35/05
- III. çokluk şahıs eki -lAr: *severler* 12/06

1.3.2.6.2 Şekil ve Zaman Ekleri

Basit çekimler ve birleşik çekimler olmak üzere metinden örneklerle ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

Basit Çekimler

Basit çekimler, bildirme (haber) kipleri ve tasarlama (dilek) kipleri olmak üzere iki ayrı başlıkta incelenmiştir.

A. Bildirme (Haber) Kipleri

Görülen Geçmiş Zaman Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde görülen geçmiş zaman çekimi III. şahıslarda -dI, I. ve II. şahıslarda -dU ekiyledir. Olumsuz şekli -mA ekiyle yapılır. İncelenen metinde ise Türkiye Türkçesi'nin etkisiyle ikili yazılışlar da görülmektedir.

- I. teklik şahıs: *çaldım* 34/06, *aldım* 23/26
- II. teklik şahıs: *eyledüñ* 58/02, *etdiñise* 49/06
- III. teklik şahıs: *irgürdi* 01/07, *göründü* 101/11
- I. çokluk şahıs: *içdik* 04/03
- II. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.
- III. çokluk şahıs: *bildiler* 39/04, *öldüler* 39/08

Öğrenilen Geçmiş Zaman Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde öğrenilen geçmiş zaman çekimi -mİş ekiyle kurulur. İncelenen metinde -mUş ekiyle yapılan çekimler vardır. Olumsuz şekli -mA ekiyle yapılır. Ayrıca erken Azeri Türkçesi özelliği taşıyan -(y)Up eki de metinde kullanılmıştır. Öğrenilen geçmiş zaman eklerinden sonra bazen -dUr ve -dUrUr bildirme ekleri de gelmiştir.

I. teklik şahıs: *ağmışam* 23/06, *unutmuşum* 06/03

II. teklik şahıs: *tağılmışın* 142/02 *et(d)üpsin* 46/07

III. teklik şahıs: *kalmiş* 63/07, *kılupdur* 11/01, *olmuş* 33/13

I. çokluk şahıs: *gelmişüz* 62/16

II. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

III. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

Geniş Zaman Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde geniş zaman çekimi -r, -Ar, -Ur ekleriyle kurulur. Olumsuz şekli -mAz ekiyle yapılır. İncelenen metinde -Ir ekiyle yapılan çekimler de vardır.

I. teklik şahıs: *araram* 22/13

II. teklik şahıs: *ķorsın* 91/07

III. teklik şahıs: *inanur* 120/01, *görür* 101/06

I. çokluk şahıs: *n'et(d)erüz* 04/02

II. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

III. çokluk şahıs: *içerler* 38/02

Şimdiki Zaman Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde şimdiki zaman için kullanılan müstakil bir ek yoktur. Geniş zaman çekim eki -r ve istek çekim eki - (y)A eklerinin şimdiki zaman

görevinde kullanıldıkları görülür. İncelenen metinde şimdiki zaman çekimi örnekleri yoktur.

Gelecek Zaman Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde gelecek zaman çekimi çoğunlukla -(y)IsAr ekiyledir. Türkiye Türkçesinde kullanılan gelecek zaman eki -AcAk metinde seyrek olarak kullanılmıştır. Olumsuz şekli -mA ekiyle yapılır.

I. teklik şahıs: Metinde örneği yok.

II. teklik şahıs: *olırsarın 55/12, gēdeceksin 46/08*

III. teklik şahıs: *kurtarısar 65/04*

I. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

II. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

III. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

B. Tasarlama (Dilek) Kipleri

Emir Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde emir çekimi -gII ekiyledir. Metinde I. teklik şahıs çekiminde -AyIn eki, II. teklik şahıs çekiminde -gII ve Ø, III. teklik şahıs çekiminde -sIn, -sUn ekleri kullanılmıştır. Olumsuz şekli -mA ekiyle yapılır.

I. teklik şahıs: *olayın 99/01*

II. teklik şahıs: *eylegil 56/12, gel 03/01*

III. teklik şahıs: *yürüsin 91/04, bilsün 10/14*

I. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

II. çokluk şahıs: *yürüñ 104/10, biliñ 89/04*

III. çokluk şahıs: *gelsünler 50/01*

İstek Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde istek çekimi -A ekiyledir. Metinde ünsüzle biten sözcüklerde -A, ünlü ile biten sözcüklerde -(y)A biçimleriyle görülmektedir.

I. teklik şahıs: *dökem* 31/03

II. teklik şahıs: *kaçasın* 115/04

III. teklik şahıs: *kala* 51/07

I. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

II. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

III. çokluk şahıs: *döneler* 126/02

Dilek-Şart Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde şart çekimi -sA ekiyledir. -sA ekiyle ilgili farklı görüşlerde bulunmaktadır. Bu ek, getirildiği fiili “dilek-istek” ifadesiyle temel cümlenin yüklemi yaparak bitmiş bir yargı bildiriyorsa kip eki; cümleyi sonlandırmadan şart bildirecek şekilde kullanıldığı zaman “şart zarf-fiil eki” görevinde kullanılır.²⁴

I. teklik şahıs : *bağsam* 99/04 (şart zarf-fiil) “bakdığımda”

artursam 99/05 (dilek-istek)

II. teklik şahıs : *varsan* 91/13 (şart zarf-fiil) “vardığında”

verseñ 91/13 (dilek-istek)

III. teklik şahıs: *olsa* 18/04 (şart zarf-fiil) “olduğunda”

ayırsa 136/01 (dilek-istek)

I. çokluk şahıs: *bağsağ* 81/06 (dilek-istek)

II. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

²⁴ Bilâl Yücel, *Mahmud Paşa Adnî Divanı*, Akçağ Yay., Ankara, 2002, s.107.

III. çokluk şahıs: *arasalar* 37/09 (şart zarf-fiil) “aradıklarında”

kosalar 39/09 (dilek-istek)

Birleşik Çekimler

Hikâye Birleşik Çekimi

Geniş zamanın hikâyesi: *görirdük* 28/66, *eylerdi* 153/01, *okurdum* 28/03

Öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesi: *komuşdım* 101/06

İstek kipinin hikâyesi: *deyeydüm* 70/10, *kalayduş* 91/16, *konaydı* 91/16

Rivâyet Birleşik Çekimi

Metinde rivayet birleşik çekimin örneği yoktur.

Şart Birleşik Çekimi

Metinde şart birleşik çekimleri zarf-fiil görevindedir.

Geniş zamanın şartı: *añlarsañ* 11/07, *bağarısam* 07/03, *isterseñiz* 104/05, *yağarsa* 60/03

Görülen geçmiş zamanın şartı: *bildünise* 49/05

1.3.2.7 Birleşik Fiiller

Birleşik fiiller; en az iki sözcüğün bir araya gelmesiyle bir eylemi karşılayacak şekilde kurulan fiillerdir. Bu fiiller, isim ile yardımcı fiilin, iki farklı fiilin ya da birden çok sözcüğün kalıplaşarak bir fiil bildirmesi şeklinde oluşmaktadır. Birleşik fiiller yapılarına göre üç başlıkta incelenmektedir: Yardımcı fiille yapılan birleşik fiiller, kurallı birleşik fiiller, anlamca kaynaşmış birleşik fiiller.

1.3.2.7.1 Yardımcı Fiille Yapılan Birleşik Fiiller

Yardımcı fiiller; bir isimle birlikte bazı yardımcı fiillerin birleşmesiyle oluşurlar. Metinde geçen yardımcı fiiller ve örnekleri şunlardır:

bul- : *beğā bul-* 20/08, *sa'ādet bul-* 54/05, *şafā bul-* 45/07, *şifā bul-* 47/02

- dile- : *dermān dile-* 12/03
- ër- : *menzile er-* 16/06
- et- : *gāret et-* 01/01, *şikāyet etme-* 29/01, *terk et-* 82/11
- èt- : *āh etme-* 28/10, *'azm et-* 99/06, *fedā et-* 09/09, *īsār et-* 04/04, *sükūt it-* 150/11, *terk et-* 49/06
- èyle- : *'ār èyle-* 03/01, *maḥv èyle-* 01/05, *terk èyle-* 72/01, *vīrān èyle-* 03/02
- kıl- : *'amel kıl-* 16/29, *naẓar kıl-* 32/05, *revā kıl-* 83/09, *şafā kıl-* 17/03, *taḥliye kıl-* 01/04, *tevbe kıl-* 42/09, *yara kıl-* 03/05, *yavu kıl-* 15/01
- ol- : *ḥāşıl ol-* 07/02, *kul ol-* 10/08, *muḥāl ol-* 15/01, *münkir ol-* 04/05, *müyesser ol-* 05/04, *vāşıl ol-* 04/10, *zāhir ol-* 27/02
- ur- : *mevc ur-* 44/02

1.3.2.7.2 Kurallı Birleşik Fiiller

Kurallı birleşik fiiller; iki eylemin birleşmesi ve kalıplaşmasıyla oluşurlar. Belli bir kurala göre yardımcı fiiller, asıl fiile getirilir ve kendi anlamlarından uzaklaşarak fiile “yeterlik, tezlik, yaklaşma, süreklilik” gibi anlamlar katar. Metinde geçen kurallı birleşik fiiller ve örnekleri şunlardır:

Tezlik Fiilleri: Esas fiile “-e vermek” yardımcı fiilinin gelmesiyle kurulan birleşik fiillerdir. Cümleye çabukluk anlamı katmaktadır: *kanı ver-* 102/10.

Süreklilik Fiilleri: Esas fiile getirilen “-e durmak”, “-e kalmak”, “-e gelmek” ve “-ı görmek” yardımcı fiilleriyle kurulurlar. Cümleye devamlılık anlamı katmaktadır: *süre gel-* 96/01, *taşta geldi* 35/01, *yana geldim* 30/01, *yanadur* 61/03, *alı gör-* 12/03, *dizili görünüş* 104/08, *geli görünüş* 104/01, *güli görünüş* 104/11.

1.3.2.7.3 Anlamca Kaynaşmış Birleşik Fiiller

Anlamca kaynaşmış fiiller; isimlerin ya da isim soylu birden çok sözcüğün çoğunlukla anlamlarını kaybederek bir esas fiil ile kalıplaşması sonucu oluşan

fiillerdir. Bu türdeki birleşik fiillerin çoğu mecazlı bir anlama kavuşarak deyim niteliği kazanabilmektedir. Bu nedenle deyimler anlamca kaynaşmış birleşik fiiller grubuna girmektedir.

çek- : *el çek-* 135/02, *emek çek-* 133/01, *zahmet çek-* 51/03

düş- : *ayru düş-* 30/03, *cüdā düş-* 30/03, *derde düş-* 102/09

gel- : *meydāna gel-* 30/07, *taşa gel-* 35/01, *teferrüc gel-* 38/10

gör- : *'ayān gör-* 08/04, *düş gör-* 06/07

ko- : *da'vī ko-* 72/06, *hayrān ko-* 02/04

tut- : *dilin tut-* 39/09, *diri tut-* 43/03

ver- : *göñül ver-* 68/06, *kanı ver-* 102/10

1.3.2.8 Fiilimsiler

Fiilimsiler; fiillere getirilen bazı fiilden isim yapma ekleriyle oluşurlar. Bu ekler, eklendiği fiili isim soylu sözcük yaparak o sözcüğün cümlede “isim, sıfat ve zarf” görevinde kullanılmasını sağlarlar. Fiilimsilere çekimsiz fiiller de denilmektedir.

İsim-fiil (matar), sıfat-fiil (ortaç) ve zarf-fiil (bağ-fiil/ulaç) olmak üzere üçe ayrılırlar.

1.3.2.8.1 İsim-fiil

Yapıları ve cümle içinde kullanışları bakımından isim değerinde olan kelimelere isim-fiil denir.²⁵ Metinde geçen isim-fiiller ve örnekleri şunlardır:

-mAK: *açmağa* 98/10, *demekden* 16/32, *düzmekler* 91/03, *gelmekden* 16/19, *kıрмаğa* 30/07, *kıрмаğa* 92/03, *ölmekden* 76/05, *şatmağdur* 60/01, *sevmekden* 81/03, *tutmağdur* 60/03

²⁵ Leyla Karahan, “Fiil Terimi Üzerine”, *Türk Gramerinin Sorunları Bildiriler*, TDK yay., Ankara, 2011, s. 161.

-mAKlıK: *ermeklige* 30/08, *görmeklige* 11/08, *olmaklığa* 144/04

1.3.2.8.2 Sıfat-fiil

Sayı ve şahsa bağlı fiil çekimine girmeyen, fakat aldığı bazı eklerle fiili sıfatlaştıran kelimelere sıfat-fiil denir.²⁶ Metinde geçen sıfat-fiiller ve örnekleri şunlardır:

-AcAK: *varacak* yer 128/02, *gidericek* 101/10,

-An: *isteyen* 19/03, *koayan* kimsene 86/04, *okuyan* 71/04, *olan* kişi 79/06, *varan* kişi 78/09, *virene* 154/12, *uyanlar* 54/02, *söyleyen* 23/10

-dUK: *ağduğuna* 57/02, *ağduğça* 95/03, *dedüğüm* 11/07, *etdiğün* 55/07, *varduğı* 16/20

-mİş: *şuşamış* cānları 34/04, *yaradılmışuñ* 38/09

1.3.2.8.3 Zarf-fiil

Aldıkları bazı eklerle zarf işleyişine giren, zarf olarak kullanılan fiil şekillerine zarf-fiil denir.²⁷ Metinde geçen zarf -fiiller ve örnekleri şunlardır:

-A: *yana* geldim 30/01, *taşaa* geldi 35/01, *ıtuta* gelmişüz 62/16 (Bu örneklerde süreklilik anlamı vardır.)

-IcAK: *ericek* 43/02, *gidicek* dost 101/10

-All: *öleli* 58/15, *öldürelı* 59/15

-dUkcA: *ağduğça* 95/03

-IncA, -UncA: *görince* 72/05, *olmayınca* 05/02, *ölmeyince* 15/04, *urmayınca* 41/04

²⁶ Zeynep Korkmaz, *Grammer Terimleri Sözlüğü*, TDK Yay., Ankara, 1992, s.132.

²⁷ Zeynep Korkmaz, *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi*, TDK Yay., Ankara, 2017, s.841.

-mAdAn: uçurmadan 82/15

-(I/U)ncA: görünce 72/05, ölmeyince 15/04, toyunca 37/08, yütürünce 15/01

-Up: bağlayup 72/02, çatlayup 55/06, gelüp 22/06, görüp 06/07, koyup 46/08, uşadup 45/02

-(y)ArAk: isteyerek 101/09

-(y)U: anlayu 119/03, deyü 65/02, isteyü 30/02

-(y)UbAn: bırakuban 93/03, kıluban 73/02, oluban 16/33, yanuban 99/10

Zarf-fiil Görevindeki Yapılar

Metinde geçen zarf-fiil görevindeki yapı ve örnekleri şunlardır:

-mAZdAN öñ: ölmezden öñ 104/06, ölmezden öñ ölgil 16/24, ölmezden öñdin 39/08, ölmezden öñ öldünise 49/05

1.3.2.9 Ek-Fiil

Ek fiil, isimleri ve isim soylu sözcükleri yüklem yapar. Aynı zamanda basit çekimli fiillere eklenerek onların birleşik çekimlerini yapmaktadır.

1.3.2.9.1 İsimlerden Sonra Gelen Ek Fiil

Metinde geçen isimlerden sonra gelen ek fiil örnekleri şunlardır:

Görülen Geçmiş Zaman: pünhān idim 28/07, varıdı 01/03, yār idi 62/06, yoğıdı 62/06

Öğrenilen Geçmiş Zaman: hicāb imiş 101/13, kaṭrānımış 102/08, Müslimānımış 102/01,

Geniş ve Şimdiki Zaman (Bildirme): deryādur 11/04, dibindedür 103/04, münezzehdür 108/01, yoḡdur 04/03

Şart Çekimi (zarf-fiil görevindedir): ‘āşıkısaṅ 71/10, esrārısa 98/03, gerçekıseṅ 56/02, insānısaṅ 70/11, varısa 73/06

“+İken”li Zarf-Fiil Çekimi: ederken أَيْدِرْكُنْ 44/06, eldeyiken أَلْدَيْكُنْ 56/07, gözlerken كُوزَلْرِكُنْ 36/01, ma’sûkıken مَعْشُوقَكُنْ 94/05, varken وَارْكُنْ 91/08 , zerreyiken زَرْيَكُنْ 18/07

1.3.2.9.2 Basit Çekimli Fiillerden Sonra Gelen Ek Fiil

Metinde geçen basit çekimli fiillerden sonra gelip birleşik çekim kuran yapılar şunlardır:

Geniş Zamanın Hikâyesi (Geçmiş Zamanda Süreklilik): *bilmez idi* 101/04, *bişürürdüñ* 148/02, *işidürdüm* 28/02

Öğrenilen Geçmiş Zamanın Hikâyesi (Geçmiş Zamanda Bitmişlik): *içmiş idüm* 45/06, *komuşdım* 101/06, *olmamışdı* 28/03

İstek Kipinin Hikâyesi: *konaydı* 91/16, *olaydı* 144/04, *tutaydı* 39/09

Görülen Geçmiş Zamanın Şartı (z-f. görevindedir): *işledümise* 29/06, *turduñısa* 58/08,

Geniş Zamanın Şartı (z-f. görevindedir): *isteriseñ* 27/02, *yanarısa* 73/06

1.3.2.10 Soru

Metinde soru eki mI ekidir: *bulan mı* 101/06, ilk *olmı* sevdi 28/04, bilmezem *ben mi* yâ sen olmuşam 26/01, yâ *ben mi* sevdim anı 28/04

1.4 Üslup Özellikleri

Üslup özellikleri; söz varlığı, söz dizimi, vezin ve kafiye, tamlamalar, ikilemeler, atasözleri, deyimler, dinî-tasavvufî kavramlar ve terimler, mecazlar, unvanlar ve edebî sanatlar olarak on bir ayrı başlık altında, metinden örnekler alınarak bu bölümde ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

1.4.1 Söz Varlığı

Hazırlanan Dizin'i 2167 madde başı kelime oluşturmaktadır. Bunlardan 795'ü Türkçe, 918'si Arapça, 401'i Farsça'dır. Bunların yanı sıra Far.+T. 18, Far+Ar. 18, Ar.+T 12, Ar.+T.+Ar. 1, Yun. 1, Rum. 1, Soğd. 1, Sür. 1 kelime olduğu tespit edilmiştir. Ar. ve Far. kelimeler Türkçe kelimelerden fazla olmasına rağmen incelenen metnin dili anlaşılır bir dildir.

Dinî-tasavvufî kavramlar üzerinde duran şiirlerde geçen bazı Arapça kavramlarla anlam zenginleşmiştir: estağfiru'llāh tevbe 57/01, fettāhü'l-kuḫūb 57/06, ḡaffāru'z-zünūb 57/06, ḫayrū'l-beşer 78/10, Heşt Behişt 86/02, lā ilāhe illa'llāh 65/01, Raḫmetu'llāh 82/13, settāru'l-'uyūb 57/06 ...

Ayrıca Allah için Ḥaḫ, Ḥuda, Ma'bud, Tanrı, Çalab, Yaradan, Dost, Bir, Sultan, Hazret, Kerim, Sübhan, Rahim kelimeleri de kullanılarak anlatım zenginleşmiştir.

Bazı Arapça, Farsça kelimeler aldıkları Türkçe eklerle yerlileştirilmiştir: bahālu, 33/07, cānlanmaḫ 22/05, cānlu 10/16, cānsuz 41/04, cefāsız 05/13, cömerdlik 91/14, darlık 116/01, ḫodbīnlikdür 50/09 ...

1.4.2 Söz Dizimi

Bir cümleyi oluşturan kelime türlerinin arasındaki ilişkileri inceleyen ve sınıflamalar yapan dil bilgisi koluna söz dizimi denir.²⁸

1.4.2.1 Yapılarına Göre Cümleler

Yapılarına göre cümleler; basit cümle, birleşik cümle, sıralı cümle, bağlı cümle ve ki'li birleşik cümledir.

²⁸ Türkçe Sözlük, TDK Yay., Ankara, 2011, s.2156.

1.4.2.1.1 Basit Cümle

Basit cümle; içinde yalnızca bir yüklemi bulunan ve sadece bir yargı bildiren cümlelerdir. Metinde geçen basit cümle örnekleri şunlardır:

İhtiyārsuz *söyledürler* rāzını dervişler (39/09)

Olar *erişdi* ‘ömri cāvidāna (16/38)

Dervişlerin sözünü feriştelere *añlamaz* (38/08)

1.4.2.1.2 Birleşik Cümle

Birleşik cümle; birden fazla yüklemi bulunan cümlelerdir. Bu tür cümlelerde yan cümlecik ve temel cümle bulunur. Birleşik cümleler şu şekilde incelenebilir:

Girişik Birleşik Cümle: Yan cümlecikçi isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil eki almış kelimelerden oluşur. Metinde geçen girişik birleşik cümle örnekleri şunlardır:

Çıkarup olur *olmaz* yere saçma (139/02)

Düzdiler dost dost *deyü* āvāzını dervişler (39/05)

‘Aşk şem’ini yağıdılar pervāne *olan* gelsün (40/09)

Şartlı Birleşik Cümle: Şart kipinde çekimlenmiş fiiller ve isim soylu kelimeler cümle veya temel cümlecik olamazlar ancak yan cümlecik olurlar. Metinde geçen şartlı birleşik cümle örnekleri şunlardır:

Sen *ümmetiseñ* uyuma gāfletile (47/07)

Beķā bulmak *dilersiñ* var fenā ol (20/08)

Hāberi *isteriseñ* kim vereler cān ile şor (27/02)

İç İçe Birleşik Cümle: Bir cümlenin başka bir cümlenin içine girmesiyle oluşan cümlelerdir. Başka birine ait olan cümleyi aktarmak için kullanılır. Metinde geçen iç içe birleşik cümle örnekleri şunlardır:

Müşā didi ki ‘*Erinī yā İlāhi*’ / Müşā’ ya ‘*Len terāni*’ didi Ma’būd (113/02)

“Şöhreti ko şöhret āfetdür” dedi hayrū’l-beşer (78/10)

Resū[1] dedi “vaṭan sevmek īmāndan” / Nêçün seniñ hevāsıñ yoq vaṭana (16/14)

1.4.2.1.3 Sıralı Cümle

Sıralı cümle; birbirine yalnızca virgül veya noktalı virgülle bağlanan cümlelerdir. Metinde geçen sıralı cümle örnekleri şunlardır:

Bildim şuçum bildim döndüm Çalab’um dutdum (57/04)

Halkı kodı haqqa tutdı yüzünü dervişler (39/01)

Gelenler kamu getdi sevdüğünü terk etdi (48/06)

1.4.2.1.4 Bağlı Cümle

Bağlı cümle; birbirine bazı bağlaçlarla bağlı olan cümlelerdir. Metinde geçen bağlı cümle örnekleri şunlardır:

Bundan özge *dağı* bāzār eyleme (03/04)

dünyā vü aḥreti kodı (37/06)

o meclis mestiyem *hem* sākīsiyem (34/07)

1.4.2.1.5 Ki’li Birleşik Cümle

Ki’li cümle; temel cümlenin ki’den önce geldiği cümlelerdir. Metinde geçen ki’li cümle örnekleri şunlardır:

Hayāli gayrıdan gönlün şafā kıl / Ki şāfi gönüle dost konasıdur (17/01)

Bu şöhretten geç Eşrefoğlu Rümī / Ki ‘āşıklara şöhret tuzak oldu (20/12)

Ki her bir küşede biñin biñindür / Benim fikrim hayālüm endişem sen (09/06)

1.4.2.2 Yüklemin Türüne Göre Cümleler

Yüklemin türüne göre cümleler; fiil cümlesi ve isim cümlesidir.

1.4.2.2.1 Fiil Cümlesi

Fiil cümlesi; yüklemi çekimli bir fiil olan ve bağımsız bir yargı bildiren cümledir. Metinde geçen fiil cümlesi örnekleri şunlardır:

Olar *girdi* bu baħr-ı bī-pāyāna (16/23)

Yene ‘aşk kadehin cān ıolu *içdi* (44/01)

Niceler işbu şahrāda yolın yābāna *bırakmış* (68/05)

1.4.2.2.2 İsim Cümlesi

İsim cümlesi; yüklemi isim soyundan bir kelime olan cümledir. İsim soyundan kelimelere ek-fiilin zaman ekleri getirilerek yapılır. Metinde geçen isim cümlesi örnekleri şunlardır:

Bir mücellā *āyinedir* dost yüzün görmeklige (11/08)

‘Abdülkādır *sultāndur* sultānı dervīşleriñ (38/11)

Eşrefoğlu Rūmī sözleriñ senüñ *mezmūrdur* (92/10)

1.4.2.3 Yüklemin Yerine Göre Cümleler

Yüklemin yerine göre cümleler; kurallı cümle ve devrik cümledir.

1.4.2.3.1 Kurallı Cümle

Kurallı cümle; yüklemi sonda bulunan cümledir. Metinde geçen kurallı cümle örnekleri şunlardır:

Vişāl-i şerbetine kimse *kanmaz* (05/14)

Dervîşlerin sözünü ferîşteler *añlamaz* (38/08)

Bu şüret milkine mihmāna geldim (30/04)

1.4.2.3.2 Devrik Cümle

Devrik cümle; yüklemi sonda olmayan cümledir. Metinde geçen devrik cümle örnekleri şunlardır:

Bırakdı halk diline anı yavuz (10/06)

‘Aşksızun her tã’ati *olur* hebā (14/15)

Ƙuru etmege *toyurmadı* nefsin (47/04)

1.4.2.4 Anlamlarına Göre Cümleler

Anlamlarına göre cümleler; olumlu, olumsuz, soru ve hitap cümlesidir.

1.4.2.4.1 Olumlu Cümle

Olumlu cümle; fiil cümlelerinde işin yapıldığını, isim cümlelerinde ise sözü edilen kavramın var olduğunu bildiren cümledir. Metinde geçen olumlu cümle örnekleri şunlardır:

Anın inkār *eder* münkir bu ‘ışka (21/07)

Hayātudur kulūbuñ zıkr-i maħbūb (25/02)

Yedi tamu seniñle *reyāhındır* (09/03)

1.4.2.4.2 Olumsuz Cümle

Olumsuz cümle; fiil cümlelerinde işin yapılmadığını, isim cümlelerinde ise sözü edilen kavramın bulunmadığını bildiren cümledir. Metinde geçen olumsuz cümle örnekleri şunlardır:

Gerçek eren bu dünyāyı hıç muħāle alır *degil* (79/05)

Gāh beni ben *bilmezem* kim kadayım (23/02)

Ƙuru etmege *toyurmadı* nefsin (47/04)

1.4.2.4.3 Soru Cümlesi

Soru cümlesi; içinde soru anlamı bulunan cümleye denir. Metinde geçen soru cümlesi örnekleri şunlardır:

Dost yolına gidenlere *eyidem* aña n'etmek gerek (51/01)

Māsivā rengin gönülden pes *neyiçün* silmedün (58/08)

'Aşkıla āvāre olan dīnde kārı *neğer* (13/01)

1.4.2.4.4 Ünlem Cümlesi

Ünlem cümlesi; sevgi, korku, şaşma, seslenme, heyecan, sitem gibi duyguları ifade eden cümleye denir. Metinde geçen ünlem cümlesi örnekleri şunlardır:

Gül gibi çehreñ kana boyandı öldüm *āh* (154/09)

Bu 'aşkıñ gözgüsi yoklukdur *ey cān* (107/01)

Ey 'aşıklar *ey* sadıklar *ey* esrükler *ey* ayıklar (32/09)

1.4.2.4.5 Emir Cümlesi

Emir cümlesi; yüklemi emir kipiyle çekimlenmiş veya anlamca emir özelliği taşıyan cümleye denir. Metinde geçen emir cümlesi örnekleri şunlardır:

Benden suçumu şorma 'aybım yüzüme urma (67/05)

Haqq'a tap Haqdan utan tevbeye gel tevbeye (42/01)

Ƙuşangıl 'aşk ile dost eşiginde (21/09)

1.4.2.4.6 Şart Cümlesi

Şart cümlesi; içinde şart ve koşul anlamı bulunan cümleye denir. Metinde geçen şart cümlesi örnekleri şunlardır:

Eşrefoğlu Rūmī ezel ikrārına *turduŋısa* (58/08)

Arasalar bulunmaya nefsi hevāsın kovucu (37/09)

‘Aduŋ bil kim seni Hāk’ dan *ayırsa* (136/01)

1.4.2.4.7 İstek Cümlesi

İstek cümlesi; istek ve dilek-şart kip ekleriyle yapılan, gerçekleşmesi mümkün olan veya olmayan istekleri bildiren cümleye denir. Metinde geçen istek cümlesi örnekleri şunlardır:

Ëyā gāfil bu gafletden *uyan-a* (16/01)

Bu şibāda her kişi şir *olmaya* (14/04)

Açam bāṭın gözünü göre kendü kendözünü (50/02)

1.4.2.4.8 Gereklilik Cümlesi

Gereklilik cümlesi; gereklilik kip eki kullanılarak yapılan, bir fiilin gerçekleşmesinin gerekli olduğunu bildiren cümleye denir. Metinde geçen gereklilik cümlesi örnekleri şunlardır:

Dost yolına gidenlere eyidem aŋa *n’etmek gerek* (51/01)

Dost yolında ‘āşığa elbette cān *vermek gerek* (12/02)

Cānı terk eden dostu bula cānıla sefer *etmek gerek* (51/07)

1.4.3 Vezin ve Kafiye

İncelenen metinde 154 şiir bulunmaktadır. Bu şiirler aruz ölçüsüyle yazılmıştır. Bazı şiirlerde vezinde sıkıntı olduğu için şiirlerin aruz kalıpları yazılmamıştır (6, 7, 22,

28, 31, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42 44, 48, 49, 50, 51, 53, 55, 56, 57, 60, 61, 64, 65, 71, 72, 73, 74, 77, 79,81, 87, 88, 99, 101, 102, 103,104, 151, 152, 153).

Metinde kullanılan aruz kalıpları şunlardır:

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

Şiirlerin kafiye şeması aa, ba, ca, da, ... şeklindedir. En çok beyite sahip olan şiir 16. şiirdir ve 39 beyitle yazılmıştır. Dörtlükle yazılan şiirler (106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113,114, 117, 118, 120, 121,122, 123, 124, 125, 126, 128, 129,130, 131, 132, 133, 134, 136, 136, 137, 138, 139,140, 141, 142, 145, 146, 147, 149,151) dışında en kısa beyite sahip olan şiirler 35, 119, 135, 153. şiirlerdir ve 3 beyitten oluşmuşlardır.

Dörtlükle yazılan şiirlerin (118, 145, 149, 151. şiirler hariç) kafiye şeması aaxa şeklindedir.

Şiirlerde kullanılan kafiye çeşitleri şunlardır:

Yarım kafiye: 22. şiir

..... yoklan-uram

..... bulun-uram

..... alın-uram

..... tolun-uram

Tam kafiye: 101. şiir

..... ayak

..... yavla \mathfrak{k}

..... a \mathfrak{h} ma \mathfrak{k}

..... ırma \mathfrak{k}

Zengin kafiye: 18.şiiir

..... cānān èylemez

..... īmān èylemez

..... cinān èylemez

..... gülistān èylemez

1.4.4 Tamlamalar

Arapça, Farsça Tamlamalar

Metinde geçen Arapça ve Farsça tamlama örnekleri şunlardır:

Arapça Tamlamalar: *fettāhū 'l-ḵulūb* 57/06, *ḡaffārū 'z-zūnūb* 57/06, *ḡayrū 'l-beşer* 78/10, *mālikū 'l-mülk* (130/02), *settārū 'l-'uyūb* 57/06

Farsça Tamlamalar: *āb-ı ḡayāt* 43/03, *āşinā-yı dost* 13/07, *derd-i yār* 13/06, *ehl-i derd* 05/07, *esbāb-ı müheyyā* 91/05, *ḡayāl-i dost* 25/02, *ḡubb-ı dūnyā* 43/02, *kaşd-ı cānān* 18/01, *murād-ı nefis* 122/01, *'ömr-i ebed* 71/07, *raḡmet-ii Raḡmān* 154/03, *serāy-ı pādīşāh* 19/03, *şūret-i insān* 70/11, *teskin-i sikkīn* 54/14, *vade-yi ferd* 68/08

Belirtili İsim Tamlaması

Metinde geçen belirtili isim tamlaması örnekleri şunlardır:

'aşkıñ oy(u)nı 10/07, *'āşıkıñ yoldaşı* 13/06, *anıñ menzilleri* 16/13, *bülbülün maḡşūdı* 19/02, *cihānuñ zehri* 20/03, *dostuñ ḡalveti* 90/03, *nefsün leşkeri* 30/07

Belirtisiz İsim Tamlaması

Metinde geçen belirtisiz isim tamlaması örnekleri şunlardır:

'aşḡ denizi 41/13, *'aşḡ meclisi* 98/06, *'aşḡ zencīri* 10/08, *baḡır içinde* 26/02, *cihān içinde* 150/04, *dost hevāsı* 06/01, *dūnyā damı* 91/04, *'ömür sermayesi* 16/16

Zincirleme İsim Tamlaması

Metinde geçen zincirleme isim tamlaması örnekleri şunlardır:

anuy yüzünüñ karası 69/06, ‘aşk deniziniñ mevci 35/01, baħr-ı ‘ummān kuşu 96/01, dost baħçasınıñ bülbülü 13/11, nefsiñ na’ im bünyādı 31/01

Sıfat Tamlaması

Metinde geçen sıfat tamlaması örnekleri şunlardır:

iki aylık yol 04/06, cefāsız kimse 05/13, degme şarrāf 10/14, fānī lezzet 13/03, görklü sünnet 50/12, iki cihān 07/01, ta ‘birlü düş 36/03, yaħşı yoldaş 141/01, yedilmez el 05/16, zemherī şiveli 14/11

1.4.5 İkilemeler

İkileme; anlamı güçlendirmek için aynı kelimelerin tekrarlanmasıdır. Metinde geçen ikileme örnekleri şunlardır:

berk berk 127/03, bölük bölük 154/11, çala çala 87/07, dost dost 39/05, dübdüz 02/01, dürlü dürlü 61/04, eve eve 98/04, gün gün 69/01, nice nice 48/02, tez tez 55/15, tolu tolu 38/02, toptolu 81/06, toy ı toy 59/12

1.4.6 Atasözleri

Atasözleri; bir toplumun kültür tarihiyle ilgili önemli ipuçları verirler. Metinde geçen atasözü örnekleri şunlardır:

*Bu māl u milk ü hānümān senüñ neñdir eyā miskin
Göre ne kıldı mālına yā milkine Süleymān ’uñ (91/05)
(Dünya Sultan Süleyman’a bile kalmamış atasözü)*

*Ķāfu ber- kāf hākimem hūkm ederem
Mühr elimdedür Süleymān olmuşam (26/04)
(Hz. Süleyman’ın her şeye hükmetmesi)*

1.4.7 Deyimler

Deyimler; bir dilin anlatım yollarını, o dili konuşan toplumun geçmişini, yaşam biçimini, geleneklerini ve çeşitli özelliklerini belirten önemli ipuçları sağlarlar.²⁹ Metinde geçen deyim örnekleri şunlardır:

‘aklı başından al- 24/01, *berk yapış-* 127/03, *can ver-* 12/01, *dilin tut-* 38/09, *göñül bağla-* 02/03, *göñül ver-* 48/04, *gözgözin bekle-* 36/11, *nevbetin ur-* 01/06, *ölmeden öl-* 31/10, *toprak ol-* 54/07, *üni çık-* 02/01

1.4.8 Dinî-Tasavvufi Kavramlar ve Terimler

Metinde Allah, din, melekler, peygamberler, şeytan, ahiret, kıyamet, cennet, cehennem, ibadet, tövbe, mümin, kâfir, mürit, mürşit, zahit, bazı mutasavvıflar, tarikat, sabır, vahdet-i vücud, ‘aşk, ‘ilim, gönül, nefis, dervişlik, tasavvuf, kelime-i şehadet, namaz, hac gibi kavramlar hakkında bilgiler verilmektedir. Bu kavramlara Adile Yılmaz ve Mustafa Güneş tez çalışmalarında ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir.

1.4.9 Mecazlar

Mecaz; bir kelimenin, gerçek anlamı dışında, başka bir kelimenin yerine kullanılmasıdır. Mecazda benzetme amacı güdülür, kullanımda anlatımı renklendirmek ve kuvvetlendirmek esastır. Metinde geçen mecaz örnekleri şunlardır:

‘aşk odı 27/06, *ğafletten uyan-* 16/01, *ğaflet uykusına kan-* 16/11, *göñlüne ak-* 02/03, *göñül evini yıkmak* 33/02, *hakîkât gözi* 16/30, *‘ömür sermâyesi* 16/16, *ümidüm gemisi* 64/02, *yokluk şerbeti* 39/02

²⁹ Doğan Aksan, *Her Yönüyle Dil 3. Cilt*, TDK Yay., Ankara, 2015, s.36.

1.4.10 Unvanlar

Metinde geçen unvan örnekleri şunlardır:

efendi 154/01, *emir* 82/07, *hazret* 20/06, *Seyfu'llah (Halid bin Velid)* 01/03

1.4.11 Edebi Sanatlar

İncelenen metinde şiiirleri üslup bakımından etkileyen, ifadeye zenginlik katan bazı edebi sanatlar kullanılmıştır. Bu edebi sanatlarla ilgili kısaca bilgiler ve metinden örnekler aşağıda verilmiştir.

1.4.11.1 İktibas

Şair, bazı hadis ve ayetlerden parçalar alarak şiiirlerde anlamı kuvvetlendirmiş, söze güzellik katmıştır. Bu ayet ve hadislerin yer aldığı beyitler şunlardır:

Şüretā insān velī hayvān şıfāt

Ma'nide ol "belhüm ezall" dan durur (14/02)

("belhüm ezall": Araf Suresi 179. ayette bahsedilen ve hayvanlardan daha aşağı düzeyde olan canlılar.)

Resū[l] dedi vaṭan sevmek imāndan

Nēçün seniḡ hevāsıḡ yoḡ vaṭana (16/14)

("Vatan sevmek imandandır" kutsi hadisi)

Faḡr ile faḡr eyle çün der Resūl

Māla milke maḡrūr olma deme heyhāt tā ebed (54/09)

("el-faḡru faḡr": Peygamberimizin bir hadisi olup "Fakirlik benim öğündüğüm şeydir" demektir.)

Bularuḡ şānına geldi Resūle

Ki "lā ḡavfün 'aleyhim" Haḡ kelāmı (65/12)

("lā ḡavfün 'aleyhim". Secde Suresi 21. ayet "Onlar için korku yoktur" anlamına gelir.)

Ölümünden öñ ölendir bugün dostı gören
Bu sözüm haşdur inan eyle buyurđı Haş Resül (76/06)
(“Ölmeden önce ölünüz” kutsi hadisi)

Şöhreti ço şöhret āfetdür deği “ħayrü’l-beşer”
Seni kıoyamaz oda illā işbu nāmūsıla ‘ār (78/10)
(“Şöhret afettir” kutsi hadisi)

Müşā didi ki ‘Erinī yā İlähi’
Müşā’ya ‘Len terāni’ didi Ma’būd (113/02)
(Bakara Suresi 260. ayette Hz. Musa’nın Tur dağında “Rabbi erni”, yani “Allah’ım bana görün” demesi üzerine A’raf Suresi 143. ayet Allah’ın Hz. Musa’ya “Len terani”, yani “Beni göremezsin” diye cevap vermesi.)

Bu dünyā kimseye mülk olmadı mülk
Saşa dinilmedi mi “Limeni’l-mülk” (130/01)
(“Limeni’l-mülk”: Mümin Suresi 16. ayette geçen ibare “Bugün mülk kimindir” demektir.)

Buşa benüm diyen key bī-edebdür
Pes evvel āħir oldur “Māliki’l-Mülk” (130/02)
(“Māliki’l- Mülk”: Ali İmran Suresi 26. ayette geçen ibare “Mülkün sahibi” demektir.)

1.4.11.2 İstifham

İstifham; soru sorma sanatıdır. Metinde geçen istifham örnekleri şunlardır:

‘Ömür sermāyesini yele verđin
‘Aceb esrük misin sen yā divane (16/16)

Göñül dostuş cemālī āyīnesidür
Göñül kim pās ola dostuş nesidür (17/01)

Yüzüñi göreli ħayrān olmuşam
Bilmezem ben ben mi yā sen olmuşam (26/01)

1.4.11.3 Metaforlar

Metafor; bir şeyi başka şeyle ifade etmeye yarayan mecazlardır. Metinde geçen metafor örnekleri şunlardır:

cān kuşu 100/03 (ruh), dürr-i yetīm 73/08 (Hz. Muhammed), Haydar-ı Kerrār 154/01 (Hz. Ali), hayrū'l-beşer 78/10 (Hz. Muhammed), Murtażā 154/05 (Hz. Ali), ölüm elçisi 104/ 13 (Azrail), şāh-ı kevneyn 71/08 (Hz. Muhammed)

1.4.11.4 Mübalağa

Mübalağa; sözün etkisini artırmak için bir olayı abartarak anlatma sanatına denir. Metinde geçen mübalağa örnekleri şunlardır:

O vahdet bahrine kimse ulaşmaz

Aküp gözyaşı pınar olmayınca (05/03)

İki cihān içinde her ne kim var

Dükelinden seniñ 'aşkıñ güzindir (09/05)

Anıñçun gözlerüm her dem nemündür

Yüregümde yanan 'aşkıñ odıdur (09/07)

Bu 'aşk zencirine çünkim çekildi

Qoyundan dahı yavaş oldı aşlan (10/08)

'Aşkıñ gönli müdām kaynar taşar

Taşra atar dürlerin 'ummān durur (14/12)

'Aşksuzuñ her bir sözi bir oq gibi

Tokunır şanki katı yaydan durur (14/13)

Qo ol münkiri inkārında tursun

Kim anuñ gönli katıdur hacerden (21/08)

Gönül 'arşdan uludur nicelik 'arş

Gönül zerresiniñ bir dānesidür (25/06)

*Bu 'aşk odı beni yaqsun tütünüm göklere çıksun
Eger (bu) yüz biş cānum varısa fidā olsun o Cānān'a (32/03)*

*Dervīşlik bir loğmadır yer ile gökden ulu
Bu 'azamet loğmayı yudup siñiren gelsün (40/03)*

*Ol taş olmuş göñüle uram 'aşk külüngünü
Āb u hayātı aqdem göñlünde pınar eyleyem (50/04)*

*Āhımdan zārlığımdan inlememden
Feleklerde melekler hep semīdür (89/02)*

*Derdim benim ol yār idi 'ālem baña ağıyār idi
Gözüm yaşı revān olup aqardı şanki bir ırmağ (101/05)*

1.4.11.5 Nida

Nida; seslenme sanatına denir. Metinde geçen nida örnekleri şunlardır:

*Ēy zāhid dünyā- perest var zūhdüñi 'arz eyleme
Ben 'āşık- ı şūrīdeyim zerğ ü riyā neme gerek (06/02)*

*Saņa dērim ēy deli ger degilseñ ulu
Dünyā yalandur yalan tevbeye gel tevbeye (48/07)*

*Kārbān geçdi ne yatarsın ēyā gāfil uyan
Yol uzağ menzil öküş çoğdur ħarāmīler inan (43/01)*

*Bu fenāya sen neden (neden) böyle göñül verdüñ e- yār
Ēy 'aceb düşmezim hergiz öñüñe ol bākī dār (78/01)*

1.4.11.6 Teşbih

Teşbih; benzetme sanatına denir. Metinde geçen teşbih örnekleri şunlardır:

*Yürü var dünyāyula faħr eyleme Fir'avn gibi
Bitmez illā ol tefāhürden şekāvet tā ebed (54/08)*

*'Aşkı olmayan kişiniñ cānı yok
Sāmirī kāfirī gibi bī-cān durur (14/04)*

*Bu 'ālem şanki oddan bir denizdür
Aña kendüyi atmağdur adı 'aşk (60/04)*

1.4.11.7 Teşhis

Teşhis; kişileştirme sanatına denir. Metinde geçen teşhis örnekleri şunlardır:

*Kimün kim cānına 'aşk odu düşdi
O dem kaynadı hem coşdı 'ummān (10/12)*

*Nefs ölümünü anmaz işiñ soñunu saymaz
Öğüt veresin almaz şanki bir katı taşdur (59/08)*

*Kes tama' tamarını ur nefsiñ boynunu
Gör 'aşıklar nefsile dün gün nice şavaşdur (59/14)*

1.4.11.8 Tekrir

Tekrir; yineleme sanatına denir. Metinde geçen tekrar örnekleri şunlardır:

*Nüş edeliden ol ḥarābāt- ı muğānuñ cāmını
'Aqlım esrük cānım esrük ne şorarsın esrüğe (11/02)*

*Gāh gāh kendüme gelürem gāh gāh yoğlanuram
Gāh yoğ ile yoğ oluram gāh varlıkda bulunuram (22/01)*

*Beni küllī yitürdüm seni buldum
Ben sen [hem] sen ben oldum ben gerekmez (08/05)*

1.4.11.9 Telmih

Telmih; hatırlatma sanatına denir. Metinde geçen telmih örnekleri şunlardır:

*Çün fenā dārında benlik Mañşürin dār eyledi
Dost eşiginde "Ene'l-ḥağ" nevbetin urdı bu 'aşk (01/06)*

(Hallac-ı Mansur'un "Ene'l-hak" sözü üzerine idam edilmesine telmihte bulunulmuştur.)

Yazılarda Mecnūn'ı hayrān kodı

Leylā'ya çün bir nazār bakdı bu 'aşk (02/04)

(Leyla ile Mecnun aşkına telmih yapılmıştır.)

Hārūt'ı Mārūt'ı indürdi yere

Zühreyi aldı göge çıkdı bu 'aşk (02/06)

(Sihir ve büyü ile uğraşan iki meleğe telmih yapılmıştır.)

Êşitdüy 'āşık oldı şāhı Edhem

Geyüp bir çulı cihānda etdi seyran (10/09)

(İbrahim bin Edhem'in tahtını bırakıp bir çul giyerek tasavvuf yolunu tercih etmesine telmih yapılmıştır.)

Bu hikmete ne Eflātūn erişdi

Bunı ne Cālinūs bildi ne Lokmān (10/15)

(Tarihteki ünlü filozoflara telmih yapılmıştır.)

Gāh 'Arafāt'a çıkaram "lebbeyk" edüp baş açaram

Gāh kurbān yerine gelüp koç olup boğazlanuram (22/06)

(Hac ve kurbanı telmih yapılmıştır)

Gāh hāş hāşşü'l-hāş oluram gāh Hızır İlyās oluram

Yürürem yaşıda kurıda büklülere bölünürem (22/10)

(Hızır ile İlyās'a telmih yapılmıştır.)

Gāh şākird gāh üstādem gāh dādistād u gāh dādem

Gāh Şīrīn gāh Ferhādem kaya kesüp eglenürem (22/12)

(Ferhad ile Şirin aşkına telmih yapılmıştır.)

Gāh ferişte olmuşam gāhī perī

Gāh dīv (ü) gāhī Süleymān olmuşam (23/04)

(Hz. Süleyman'a telmih yapılmıştır.)

Gāh oldum Şeyh Şan'ān-ı zaman

Gāhī tersā gāh(i) Müselmān olmuşam (23/05)

(Feridüddin Attar'ın Mantıkut Tayr adlı eserinde adı geçen şeyhe telmih yapılmıştır.)

Gāhī Ṭūr u gāh münācāt gāh Mūṣā

Gāhī Fir'avn gāhī Hāmān olmuşam (23/18)

(Hz. Musa kıssasına telmih yapılmıştır.)

Levh u kalem yoğudı ben anda pūnhān idim

Gēy anla kadayıdum bu benliğimden ilerü (28/07)

(Hz. Muhammed'in bütün varlıklardan önce yaratılmasına telmih yapılmıştır.)

Benem Yūsuf bugün Ken'ān elinden

Beden mısrındaki zindāna geldim (30/05)

(Hz. Yusuf kıssasına telmih yapılmıştır.)

“Kālū bela” denmeden “elest” den ilerüden

Dürlü miḥnete 'āşık anda şataşa geldi (35/06)

(Elest bezmine telmih yapılmıştır.)

Hızra yoldaş olmazlar Mūṣā'ya sır demezler

Bir kişidür dost illā peymānı dervīşleriñ (38/07)

(Hz. Musa kıssasına telmih yapılmıştır.)

Ezelde Hāk ile va'de eğüpsin

Hāk'a tap gayrı ko ikrārı gözle (46/07)

(Elest bezmine telmih yapılmıştır.)

Beşleme nefsiñi dürlü ta'āmıla

Muḥammed yeridi yavan gücāyı (47/05)

(Hz. Muhammed'e telmih yapılmıştır.)

Eyyüb gibi şabr eyle derdüñe kılma şikāyet

'Aşık avcısına belādan özge şikār ele girmez (53/08)

(Hz. Eyyüb kıssasına telmih yapılmıştır.)

*Añ şol günü bir devrile gökler çatlayup yarıla
Maħlūk bir yere dərile İsrāfīl şūri çalına (55/06)*
(Kıyamet kopacağı zaman olacaklara telmih yapılmıştır.)

*Māh-ı muħarrem irdi dem-i mātem oldu āh
Oldum bu ebre gibi nihān yā Hüseyn (154/07)*
(Hz. Hüseyn'in şehit edilmesine telmih yapılmıştır.)

1.4.11.10 Tezat

Tezat; zıt anlamlı sözcüklerle bir kavram ya da durumun iki yönünü de ortaya koyma sanatına denir. Metinde geçen tezat örnekleri şunlardır:

*Ben uyķumu fikir ętmezim dūş görüp ta 'bīr ętmezim
Ben gelmezem ben ęetmezem beķā fenā neme gerek (06/07)*

*Baņa sen cān yetersin cān(ān) gerekmez
Seni gerek seni kevneyn gerekmez (08/01)*

*Faķīr ęyledi ħalk içinde anı
Aņa ta'n ęder oldu dost u dūşmān (10/05)*

*Ben bu birlik dędügüm yoklıķdur anlıarsañ sözi
İkilik bu varlıķuñ ķomaz var sen aşluņa (11/07)*

*Eşrefođlı Rūmī ikilik defterin yakdı oda
Bir olup birlik bulup bir ki dęrle birlige (11/09)*

*Dost hevāsına dūşen küllī hevālardan geđer
Başını ğavgaya vęrmez yoğ u yā varı nęder (13/05)*

*Yaz u kış leyl ü nehār cümle bahār olur aņa
Her çiçek gül yok diken 'azm-i gülistān eylemez (18/03)*

*ķamu vahdet oldu keşret götürüldi nūri zulmet
'Arş u ferş tamāmet oldur anı görmez a'mā (24/06)*

*Ederem 'āşıklara 'aşkıdan haber şimden gerü
Āşikāre gün gibi gizlü işāret etmezem (29/12)*

*Ķo ikiligi birlige gel birle bir ol
Īnkāruñı ver ikrār alagör ikrār ele girmez (53/03)*

İKİNCİ BÖLÜM METİN

[1b] *Hāzā Dīvānu Eşref-zāde Raḥmetu'llāhi 'Aleyh*

(1)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

- 1 Yüregime şerha şerha yaralar urdı bu 'aşk
Gâret etdi gönlüm ile yağmaya urdı bu 'aşk
 - 2 Şimdi hâkim gönlümün iklîmine 'aşkdır benim
'Akla nefse tene cāna hükmini sürdi bu 'aşk
 - 3 Her şıfat kim nefsi 'aklıñ dañı rûhıñ var ıdı
Yürüdi Seyfu'llah ile kâmusın kırdı bu 'aşk
 - 4 Bu gönül hücrelerini tahliye kıldı kâmu
Âdemiyyet noktasından sildi süpürdi bu 'aşk³⁰
- [2a] Kendü varlığı:la gönül varlığım mahv eyledi
Dost gözi:le baqdı ol dost yüzünü gördi bu 'aşk
- 6 Çün fenâ dârında benlik Manşürin dâr eyledi
Dost eşiginde "Ene'l-hağ"³¹ nevbetin urdı bu 'aşk
 - 7 Gün gün Eşrefoğlı Rümî derdiñ artar pes neden
Zahmuña hod dost elinden merhem ergusdi bu 'aşk

(2)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehü eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

³⁰ Bu dize metinde silik. bk. Mustafa Güneş, Eşrefoğlı Rümî, 1.baskı, İstanbul: Timaş Yayınları, 1998, s.98.

³¹ Hallac-ı Mansur'un sözü olup "Ben Hakkım" demektir.

- 1 Her kime kim şu‘le bıraķdı bu ‘aşķ
‘Aleme dübdüz üni ıķdı bu ‘aşķ
- 2 Aılası çıkardı geydirdi palās
Taıtlarından řāhları yıķdı bu ‘aşķ
- [2b] İki ‘ālemde göñül baēlamadı
Her kime kim göñlüne aķdı bu ‘aşķ
- 4 Yazılarda Mecnūn’ı hayrān ķodı
Leylā’ya çün bir nazār baķdı bu ‘aşķ
- 5 Hemdem oldı bir nefes Manşūrı:la
Boynına urēanını daķdı bu ‘aşķ
- 6 Hārūt’ı Mārūtı indürdi yere
Zühreyi aldı göēe ıķdı bu ‘aşķ
- 7 ‘Aşķa Eşrefoēlı Rūmī pek yapuş
Çün saņa da geldi yoķladı bu ‘aşķ

(3)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān raķmetu’llāhi ‘aleyh

- [3a] Zāhide gel ‘aşķa uy ‘ār eyleme
Tevhīdine³² ‘aşķııı inkār eyleme
- 2 Zevķ ü ĥubbıla evlevin eyle vīrān
Göñlüııi ol milke mi’mār eyleme
- 3 Māsivā rengin göñlünden sil gider
Bir göñülden ĥubbı tekrār eyleme

³² “tevhīdīne”

- 4 ‘Aşka degşür tesbîhi seccâdeyi
Bundan özge dahı bāzār èyleme
- 5 Derd-i yāri:le yüregün yara kııl
Derdi artır derde tīmār èyleme
- 6 Sırr-ı ‘aşkıñ bilmez illā ‘aşk gèrü
[3b] Saña ‘aşkı besdür dahı yār èyleme
- 7 Eşrefođlı Rūmī ‘aşka yārisen
Dilde ‘aşkdan özge ezkar èyleme

(4)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Müflisüz iki cihānda ‘aşka verduk varımız
Pīšemüz dost sevmek kōduķ özge kārımız
- 2 N’ederüz biz dü cihānı çünki bulmuşuz anı
Andan artuķ cānı dilde yoķdurur tekrārımız
- 3 Bir şafānıñ şāfisın içduk şafādır kalbimüz
Māsivādan āyīnemüzde zerre³³ yoķdur bārımız
- 4 Biz teni cānı anıñ yolında īşār ètmişüz
‘Aql u fehm ü ‘ilm ü zühdden kalmadı deyyāremüz
- [4a] Münkir olma sen bu ‘aşka şıdķıla gel bul şafā
Kargadur münkir inan tātmağ bizim sükkerimüz
- 6 Sen bizüm bizden bize gètdüğümüz kılmağ ‘aceb
Bir nefesde iki aylıķ³⁴ yol geçer bizim tüccārımız

³³ “zerre”

³⁴ “aylık”

- 7 Zāhide var ki bu ‘aşkıdan tıyaruñ yok senüñ
Bilmedi bilmeyiser bī-derd ü bizim esrārımız
- 8 Kimyā-yı ‘aşkıla bulduñ meysiri altun ederüz
Ortadan çıksun zağal kim sākīdür³⁵ bāzārımız
- 9 Biz fenā olup fenādan gey fenāya yetmişüz
Şöyle kim maḥv olmuşuz hīç qalması āşārımız
- 10 ‘Aşkıla olduksa fānī dostula bulduñ beḳā
[4b] Çün beḳāya vāşıl oldu bākīdür³⁶ envārımız
- 11 Sen bu Eşrefoğlı Rūmī’niñ sözlerin tañlama kim
Daḫı bundan özgedür ‘āşıklara aḫbārımız
- 12 Levnimiz bī-levni renkdir niteliksüz nūrımız
Rūḫumuz dā‘imā³⁷ esrik yokdu hüşyārımız

(5)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān raḫmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Ėrilmez yāre bī-yār olmayınca
Cihānın ḫalkı ağıyār olmayınca
- 2 Ḥaḳīkat ‘ālemine yol varılmaz
Bu mülkden küllī bī-zār olmayınca
- 3 O vaḫdet baḫrine kimse ulaşmaz
[5a] Aḳup gözyaşı pınar olmayınca
- 4 Müyesser olmaz ol yāriñ vişāli
Yolında varı işār olmayınca

³⁵ “şākīdür”

³⁶ “bākīdür”

³⁷ “dā’ime”

- 5 Bu dünyā cīfesin tevḥīd ҡomaz
Göñül ‘azm-i [pe]dīdār olmayınca
- 6 Göñül cem’ oluban dosta gönilmez
Bu dünyā kārı tār-u-mār olmayınca
- 7 Göñül dosta özenmez dertlü olmaz
Bir ehl-i derde uyar olmayınca
- 8 Göñül āyīnesi³⁸ pāsdan silinmez
Dilinde dost tekrār olmayınca
- [5b]** Göñüle ҡolmaz ol yāriḡ ḡayāli³⁹
ḡayāli ḡayr-ı yār olmayınca
- 10 Göñül bu ‘aşķa hergiz maḡrem olmaz
Tamām derde giriftār olmayınca
- 11 Cihānda kimse ‘aşķdan ḡaz(z) ēylemez
Ḗoyup nāmūsın bī ‘ār olmayınca
- 12 Kişi bu ‘aşķ içinde gerçek olmaz
Vefā ҡoyup cefākār olmayınca
- 13 Cefāsız kimse ermez şafāya
Gül olmaz bellüdür ḡār olmayınca
- 14 Vişāl-i şerbetine kimse ҡanmaz
- [6a]** Yürek derdi:le yanar olmayınca
- 15 Kime kim zerre derdi yār vērildi
Ḗomaz ‘aşķdan ḡaberdār olmayınca
- 16 Ḗo ḡetsün dertsüzi ḡayrāndır ol kim
Yedilmez ele yular olmayınca

³⁸ “aynesi “

³⁹ “ḡayāli”

- 17 Var evvel dertlü olandan em iste
Tīmār yok saña bīmār olmayınca
- 18 Sözüni ehl-i derdiñ ętme inkār
Yolı bulmazsın ikrār olmayınca
- 19 Var Eşrefođlı Rūmī gibi sen de
Dölenme vaşl-ı dildār olmayınca

(6)

[6b] *Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh*

- 1 Ben dost hevāsına düşdüm özge hevā neme gerek
Başımda dost sevdāsı var dağı sevdā neme gerek
- 2 Ey zāhid dünyāperest var zühdüñi 'arz ęyleme
Ben 'aşıkı şūrīdeyim zerķ ü riyā⁴⁰ neme gerek
- 3 Ben dost yolunda nağdimi hep oynayup unutmuşum
Çün gétđi küllī varlığım ḥavf u recā neme gerek
- 4 Biz lāubālī kerem iki cihānı n'ederem
Meylim yok sekiz uçmağa pes māsivā neme gerek
- 5 Ben mest-i ezel gelmişem ben tā ebed mest geçderem
Hiç ęylemez esrükligim zühdi taķvā neme gerek
- [7a] Ben dost ile peymānımı "elest"den öñ berkitmişem
Ben dostu 'ayān görmüşem ḥayālī ...⁴¹ neme gerek
- 7 Ben uyķumı fikir ętmezim düş görüp ta'bīr ętmezim
Ben gelmezem ben getmezem beķā fenā neme gerek
- 8 Gerçi sözünde insānam ben sultān-ı insānam
Ben fāriğ ü dü cihānam işbu ğavğa neme gerek

⁴⁰ "rüyā"

⁴¹ "rü'yā" sayfada bu kelime silik.

- 9 Ben Eşrefoğlu Rūmī'yem ben bākīyem ben adīmīyem
Ben ol mürġi lāhūtīyem arz u semā neme gerek

(7)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Yine cānım dimāġına eşişdi lezzet-i dost
Gerekmez iki cihān çün ele girdi fırsat-ı dost
- [7b] Baņa işbu müdde'iler nice ta'n eđerse eťsün
Hele şimdi hāşıl oldu baņa bunda vuşlat-ı dost
- 3 Nereye kim baktırısam gözüme görünen oldur
Gelsün ol deyen ki yokdur bugün bunda rü'yet-i dost
- 4 Başiret gözin açsun haķıķat nazarla baksun
Görsün ol ki nice toľmuş cihāna delālet-i dost
- 5 Saņa Eşrefoġlı 'ināyet eşişdi dostdan
Yedi iķlīmiņe toľdı tamāmet muħabbet-i dost

(8)

(mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Baņa sen cān yetersin cān(ān) gerekmez
Seni gerek seni kevneyn gerekmez
- [8a] Senün fikrünile toľdum tamāmet
Yeter derdün daķı dermān gerekmez
- 3 Murādım sensin ey dost senden özge
Sekiz uçmaķ hūrī ġılmān gerekmez
- 4 Yönüm saņa vü ablüm ma'būdum sen
'Ayān gördüm seni gümān gerekmez

- 5 Beni küllî yitürdüm seni buldum
Ben sen [hem] sen ben oldum ben gerekmez
- 6 “Ene’l-ḥaḳ” sırrını fāş eylerem fāş
Melāmet oluram pūnhān gerekmez
- 7 Saḡa dost ‘aşkı Eşrefođlı Rūmī
[8b] Yeter īmān dağı īmān gerekmez

(9)

(mefā’lūn mefā’lūn fe’ūlūn)

Velehū eyzān raḡmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Seniḡ ‘aşkıḡ baḡa mezheb ü dīndür
Seni her kimse kim sevmez bī-dīndür
- 2 Seni seven neđer ḡūrī kuşūrı
‘Āşıklara seniḡ ‘aşkuḡ hemīndür
- 3 Sekiz uçmaḡ baḡa sensiz cehennem
Yedi ṡamu seniḡle reyāḡīndür
- 4 Şeker yersem sensüz baḡa acı od
Seniḡle zehr-i ḡātil ḡey şīrīndür
- 5 İki cihān içinde her ne kim var
[9a] Dūkelinden seniḡ ‘aşkıḡ ḡüzīndür
- 6 Ki her bir kūşede biḡin biḡīndür
Benim fikrim ḡayālūm endīšem sen⁴²
- 7 Anıḡçun ḡözlerüm her dem nemīndür
Yüregümde yanan ‘aşkıḡ odıdur

⁴² Bu beyitte dizeler yer değiştirmiştir.

- 8 Bu inledüm anın dünin günindir
Seniñ ‘aşıkların çoğ dükelinden⁴³
- 9 Bu Eşrefoğlı Rümî kemteriñdür
Kapuñda cān fedā etdim müdāyim⁴⁴

(10)

(mefā’ülün mefā’ülün fe’ülün)

Velehū eyzānrahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Seniñ ‘aşkıñ kime kim düşdi ey cān
[9b] Ne mezheb kodı ne dīn ne īmān
- 2 Ne dünyā āhıret ne zühdi taqvā
Ne ğayret ‘arı nāmūs ne ad u şan
- 3 Ne ‘ilmü ne ‘amel ne ‘aql u tedbīr
Ne havf ü ne recā ne şer ‘ü erkān
- 4 Kāmu yağmaladı ‘aşkıñ ey dost hālī
Şūret mülkin yıķup eyledi vīrān
- 5 Faķīr eyledi halk içinde anı
Aña ta’n eder oldı dost u düşmān
- 6 Bırakdı halk diline anı yavuz
Tamāmet ‘āleme eyledi destān
- [10a] Bu ‘aşkıñ oynına hīç kimse döymez
Kapularda kul oldı nice sultān
- 8 Bu ‘aşq zencīrine çünkim çekildi
Koyundan dağı yavaş oldı aşlan

⁴³ Bu beyitte dizeler yer değiştirmiştir.

⁴⁴ Bu beyitte dizeler yer değiştirmiştir.

- 9 Eşitdün ‘aşık oldu şāhı Edhem
Geçüp bir çulı cihānda etdi seyrān
- 10 Şunuñ kim ‘aşk olupdur kamu varın
O olupdur deyr ü Ka’be aña yeksān
- 11 Ezelde kim ki içdi ‘aşk şarābın
Ebed şöyle gider ol mest ü hayrān
- 12 Kimün kim cānına ‘aşk odu düşdi
[10b] O dem kaynadı hem coşdı ‘ummān
- 13 Bu ‘aşk gevherlerin taşra bırağdı
Eger t̄alibiseñ der anı rāygān
- 14 Bu gevheri ne bilsün degme şarrāf
Ne aňlasun bu remzi degme nā-dān
- 15 Bu hikmete ne Eflātūn erişdi
Bunı ne Cālinūs bildi ne Loqmān
- 16 Bu dili cānlular bilmedi hergiz
O bildi bu dili kim oldu bī-cān
- 17 Bu ‘aşkıñ esrārın Eşrefoğlı Rūmī
Ço söyleme kim bilmez bunı insān
- [11a] Bu āb u gil libāsından çıkarsañ
Ola bu ma’niler⁴⁵ saña da āsān

(11)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

⁴⁵ “ma’niler”

- 1 ‘Aşk beni yağma kılupdur sen beni şorma başa
Ben beni bilimezem ne haber verem başa
- 2 Nüş edeliden ol harābāt-ı muğānuḡ cāmını
‘Aqlım esrük cānım esrük ne şorarsın esrüge
- 3 Ol şarābı kim ben içdüm fāriḡ-i peymānedür
Sāk̄isi ol bāk̄i yüzdür cehd edüp eriş aña
- 4 Bu vücūdum kaçresin bahre erdim mest olup
Yoklamadım mevc-i deryādur derem öñden şoña
- [11b] Şüretüm ‘āşık velī içim tolu ma’sūḡ benüm
‘Āşıkı ma’sūḡ u ‘aşk birdir hemān kalma taña
- 6 Gel bu birlik şerbetinden bir kadeḡ nüş eyle kim
Bir bakıp⁴⁶ bir göresin taḡılmayasın dört yaña⁴⁷
- 7 Ben bu birlik dedüğüm yoklıkdur anlarsañ sözi
İkilik bu varlıḡuñ komaz var sen aşluña
- 8 Sen bu yoklıkdan kaçarsın bir eşit yokluḡ nedür
Bir mücellā āyinedür dost yüzün görmeklige
- 9 Eşrefoḡlı Rümī ikilik defterin yakdı oda
Bir olup birlik bulup bir ki derle birlige

(12)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

- [12a] Şol ki cān vermez bu yolda pes neçün cānān diler
Müdde’idür ço anı kim dostı ol yalan diler
- 2 Dost yolında ‘āşıkā elbette cān vermek gerek
Zīrā ol dost ‘āşıkımı bī-dil ü bī-cān diler

⁴⁶ “bakıp”

⁴⁷ “taña”

- 3 Varuñı vey dost derdinden alıgör zerrece
Tā ki saña da deyeler derdi var dermān diler
- 4 Her kimiñ gönlinde kim dostu yok ādem degil
Düşmüş ol hayvān ‘ıyşe dün hūsrān diler
- 5 ‘Āşıkıñ ‘aşkıdan nişānı vardur bellü beyān
Fāriğ-i kevneyn olur ne aşsı ne ziyān diler
- 6 Kibiriñ olduğı cānda ‘aşk gelüp kılmaz karar
[12b] ‘Aşka harāblıklar severler ma’ mūruları vīrān diler
- 7 Eşrefoğlı Rūmī ‘aşka vereli hep varını
Bī-murād olup yürür ne vaşl ne hicrān diler

(13)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 ‘Aşkıla āvāre olan dīnde kārı neğer
Gönlüni ol yāre veren bir dahı yāri neğer
- 2 Tālib olan cānı gönülde [anıñ] dīdārına
Kāl u kıl ü ‘ilm ü manşib cünne destārı neğer
- 3 Dost vişāli şerbetinüñ cür ‘asına kaşd eden
Fānī lezzetden geçer ol şehdi şekeri neğer
- 4 Dost yolunda terk ü tecrīd olan ol azāde[l]er
[13a] Şanular şanup yürimez⁴⁸
- 5 Dost hevāsına düşen küllī hevālardan geçer
Başını gavğaya vermez yoğ u yā varı neğer

⁴⁸ “hayrı yā şerri neğer” Tercüman 1001 Temel Eser Heyeti, *Eşrefoğlı Divanı*, s.169.

- 6 ‘Āşıkıñ yoldaşı derd ü āh ile göz yaşıdur
Derd-i yār için ele girdi dağı tīmārı neğer
- 7 Āşinā-yı dost olanlar māsivāyı terk eder
Fikri zikri dostdur ancak özge güftārı neğer
- 8 Her belā dostdan gelür hıç demez çüni çirā
Kahrı luṭfın bir bilür ol nūrı yā nārı neđer
- 9 Hālik’i bulan kişi küllī halkdan kesilür
Mu‘āmelesi dostıladır şat u bāzārı neğer
- [13b] Evliyā yolına şıdkı:la gelen gerçek mürīd
Mālı milki cān u başı nāmūsı ‘ārı neğer
- 11 Eşrefoğlı Rūmī dost bakçesinüñ bülbülidür
Dosta karşı dā‘im öter gül-i gülzārı neğer

(14)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Her kimiñ kim ‘aşkı yok hayvān durur
Gerçi kim şüretde ol insān durur
- 2 Şüretā insān velī hayvān şifāt
Ma’nīde ol “belhüm ezall”dan⁴⁹ durur
- 3 ‘Aşkı olmayan kişinüñ cānı yok
Sāmīrī kāfirī gibi bīcān durur
- [14a] Bu şībāda her kişi şīr olmaya
Kimisi tilki kimi aşlan durur

⁴⁹ Kur’an. Araf Suresi 179. ayette bahsedilen hayvanlardan daha aşağıda olan canlılar.

- 5 Her hācer la'l olmaya ʿy bī-başar
Kimi ya'kūt kimisi mercān durur
- 6 'Āşıkıñ mihr ü vefā şıdķ u şafā
İşi dā'im luţfıla ihsān durur
- 7 'Aşksuzuñ her sözi da'vā (ve cenk) ü cidāl
Kibri 'ucbī şıfātı şeytān durur
- 8 'Āşıkıñ işi tevāzu 'meskenet
Gözleri yaşı müdām seyelān durur
- 9 'Aşksuzı gör kim pañıl (u) nākes ü şüm
[14b] Nefsi etin becerür seg-bān durur
- 10 'Āşıkıñ kalbi selīm keyfi kerīm
Dost yolında cānı da ķurbān durur
- 11 'Aşksuzuñ gönli taracık söyleme
Zemherī şıveli bir nā-dān durur
- 12 'Āşıkıñ gönli müdām kaynar taşar
Taşra atar dürlerin 'ummān durur
- 13 'Aşksuzuñ her bir sözi bir oķ gibi
Tokunır şanki ķatı yaydan durur
- 14 'Āş(ı)ķlarıñ cünbüşleri tatlu şırīn⁵⁰
Her du 'āsı dertlere dermān durur
- [15a] 'Aşksuzuñ her tã'ati olur hebā
'Āşıkıñ küfri dañı imān durur
- 16 'Āşıkıñ varı yol içinde sebīl
Nesine hüküm ʿdesin fermān durur

⁵⁰ "şirin"

- 17 ‘Aşksızuñ yeri cehennem esfeli
Sekiz uçmağ ‘aşığa meydān durur
- 18 Gerçi ‘aşığ şüretā miskīn fağīr
İllā ma ‘nīde ulu sultān durur
- 19 Her kimüñ kim ‘aşkı var cāhil degil
Zīrā her müşkil aña āsān durur
- 20 Eşrefoğlı Rūmī’nüñ her bir sözi
[15b] ‘Aşkıla bir baħr-ı bī-pāyān durur

(15)

(mefā’lün mefā’lün mefā’lün mefā’lün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Seni sen yavu kıl küllī dilersen bulasın anı
Muħāl ola anı bulmağ yütürünce ki sen seni
- 2 Biküllī varıñı terk et gider aña ki sensiz get
Bu yoluñ bās-bānı çok geçürmez sen ben olanı
- 3 Aña érmege cān vermek gerek iki cihān olmaz
Ezelden şöyle qalmışdur bu yoluñ āyīn erkānı
- 4 Anı bulmağ dilersen var ölegör ölmeden zinhār
Ecelsüz ölmeyince ki bir kimse bulmaz ol cānı
- 5 Harāb et yık maqāmuñı degiş aduñı şanuñı
[16a] Saña bir göz açıla kim göresin şāh u sultānı
- 6 Egerçi senden ol ‘ālī anıñ senden geder yolu
Seni bil sen seni bil tā bilesin ol yüce ħānı

- 7 Seni sen ten ü cān şanma yā ‘aql u yā gönül yā nefis⁵¹
Yā ādemdür deme degme beşer şüretde hayvānı
- 8 Var Eşrefoğlu Rūmī sen seni ço dosta get dosta
Bu varlıktan fenā olğıl dilersenş bulasın anı

(16)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Ėyā gāfil bu gāfletden uyan-a
Bu gāflet uykusına sen de kan-a
- 2 ‘Ömür gün gün geçer sen hoş ferāgat
[16b] Verürsin aşşıyı her dem ziyāna
- 3 Nice bir nice bu nefsiñ murādı
Bu ‘aşk rengine ki ala bir boyana
- 4 Şular kim ‘aşkıñ hemreng olur
Oları aldamaz bu nakşhāne
- 5 Seniñ göñlüñ bu ‘ālem nakşı almış
Kılınmazsın taleb ol bī-nişāne
- 6 Onı kāfilenüñ menzile erdi
Yābānda kalduñ uş sen şan u şan-a
- 7 Géceler gāfletile yatma zinhār
Tırtı gel erişı gör kārībāna
- [17a] İşüñi bitürürken kendüñe gel
Saña koymaz ahī şāhum zamāne

⁵¹ “nefis”

- 9 Hevāsına bu nefsiñ uyma zinhār
Ḥabīb raḥm ēylemez nefse uyana
- 10 Biraz sen tanı nefsi pīç ēdersin
Cehālet götürürsin ‘aqla cāna
- 11 Uşañ olma azuğın yanında al
Sefer kılmak gereksiz ol cihāna
- 12 Geçersin ol uzak yollara bir gün
Azık yanında gerek anda geçene
- 13 Anın menzilleri yavlağ uzağdur
[17b] Azuksuz yayalar döymez inan a
- 14 Resū[1] dedi vaṭan sevmek īmāndan
Neçün seniñ hevāsın yok vaṭana
- 15 Varacak ol beka yurduñ yıkarsın
Dürişirsın düni gün bu vīrāne
- 16 ‘Ömür sermāyesini yeḫe verdiñ
‘Aceb esrük misin sen yā dīvāne
- 17 Bu dünyā fānī lezzetleri fānī
Boziştı nice sevmek bir uşana
- 18 Bu şahrādur gelenler bunda yutdı
Ne pīr eglendi bunda ne cūvāna
- [18a]** Gelen göçer konan göçer dolanmaz
Bu gelmekden murād nāşūh⁵² gelene
- 20 Geleni gör ṭuranı gör kimdür
Şor varduğı kimdür şol gidene

⁵² nāşūr

- 21 Cihān zeyrekleri kim geldi gētdi
Bu sırdan v̄ermediler bir nişāne
- 22 Velī şonlar ki diri:ken ölüpdür
Olar ̄rişdi bu rāzı nihāna
- 23 Bu deryādan bular ̄ıkardı dūrri
Olar girdi bu baħr-ı bī-pāyāna
- 24 Gel imdi sen de ölmezden öğ ölgil
[18b] Eriş taħkīkā düşmegil gümāna
- 25 Gümānıla īmān bir yerde tırmaz
Gümānı ıo īmāna gel īmāna
- 26 Hāķīkāt iş bilinmez olmayınca
Bulunmaz yol seni bunda şalana
- 27 Nice elfāz-ı ma‘nī baħş edersin
Serābı şu şanup düşdük yābāna
- 28 Eger yüz yıl serāba sen segiritseğ
Ķalasin şöyle teşne yana yana
- 29 ‘Amel kııl ‘ilmile ıo kııl u kıālī
Geç aldanma bu kıorı ad u şana
- [19a]** Enāniyyet sebelin sil gözüñden
Hāķīkāt gözile baķ bu cihāna
- 31 Göresin şemsi her zerrede zāhir
Her eşyāda görine Hāķ ‘ayāna
- 32 Sağa sen ben demekden utanasın
Olasın sen daħı kelle lisāna
- 33 Uzaķdan ol sā‘at fānī oluban
‘Urūc eyleyesin heft ü āsumāna

- 34 Fenādan bir beḳāya ęresin kim
Niteliği anuğ gelmez beyāna
- 35 Eger ḫāşıl olursa bu maḳāmāt
[19b] Varup seyrüñ ęrişe lā-mekāna
- 36 Gözünden götürem benlik ḫicābın
Göre kim āşinā kimdür bī-gāne
- 37 Bize cān vereni gerek budur söz
Sözümüñ yoğ bizüm cāna ḳalana
- 38 Şolar kim öldi bu yolda ecelsüz
Olar ęrişdi ‘ömri cāvidāna⁵³
- 39 Çaęırup Eşrefoęlı Rūmī ęydür
Şaladur gelsün ol cāna ḳıyana

(17)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān raḫmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Göñül dostuñ cemāl-i āyīnesidür⁵⁴
[20a] Göñül kim pās ola dostuñ nesidür
- 2 Ḫayātıdur ḳulūbuñ zıkr i maḫbūb
Ḫayāl-i dost göñüller mūnısidür
- 3 Ḫayāl⁵⁵ ğayrıdan göñlüñ şāfi ḳıl
Ki⁵⁶ şāfi göñüle dost ḳonasıdur
- 4 Göñüldedür göñülde pertev-i dost
Bu göñüller anuğ genc-ḫānesidür

⁵³ “cāvizāna”

⁵⁴ “āynesidür”

⁵⁵ “ḫayāl”

⁵⁶ Metinde bir önceki dizenin sonunda yazılmıştır.

- 5 Gönülde buldı dostı āşinālar
O ʔaʂra isteyen bī-gānesidür
- 6 Gönül ‘arşdan olur nice biḡ ‘arş
Gönül zerresinüḡ bir dānesidür

[20b] Gönül esrārı dersen ‘aḡla şıḡmaz
Ḥāşşü’l-ḡāş tevḡīdinüḡ⁵⁷ ḡazinesidür

- 8 Bu kemter Eşrefoḡlı Rūmī ḡöḡli
Şınuḡ mecrūḡ hem vīrānesidür

(18)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Veleḡū eyzān raḡmetu’llāhi ‘aleyḡ

- 1 Cān verür ‘āşık bu yolda ḡaşd-ı cānān èylemez
Küfrile ḡılmaz ‘adāvet meyl-i īmān èylemez
- 2 Dünyā⁵⁸ āḡiret⁵⁹ küfri īmān nisbeti yoḡ ‘āşıkıḡ
Ḳorḡu düzaḡdan ümīd-i ḡūrī cinān⁶⁰ èylemez
- 3 Yaz u ḡış leyl ü nehār cümle bahār olur aḡa
Her çiček ḡül yoḡ diken ‘azm-i ḡülistān èylemez

[21a] Mescidi meyḡāneyi fark èylemez ‘āşık olan
Ḳanda olsa dost iledür vaşl-ı hicrān èylemez

- 5 Baḡduḡı yerde ḡörür dost yüzünü bī-levn ü reng
İllā⁶¹ bu sırrı melek maḡrem-i insān èylemez

⁵⁷ “tevḡidinüḡ”

⁵⁸ “dünye”

⁵⁹ “āḡret “

⁶⁰ “cīnān “

⁶¹ “ille “

- 6 Bî- nişân olur nişânı kimse bilmez ‘âşıkun
Niteliği hîç belürmez rengin elvân èylemez
- 7 Şems olur zerreyiken (hem) kaçre iken deryâ olur
Cüş eder taşra atar dürri pünhân èylemez
- 8 Tut dilün söyleme Eşrefoğlu Rûmî kıl sükût
‘Ârifün sözlerini çün fehm-i nādân èylemez

(19)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- [21b] Bu nice dertdür ki düşdi cāna dermān istemez
Arturur gündün güne derdini noķşan istemez
- 2 ‘Âşıkā derdi anuñ besdür gerekmez dü cihān
Bülbülün maķşudı güldür bāğ u bostān istemez
- 3 N’èylesün neķsün sarāy-ı pādişāhi⁶² isteyen
Hūriye kılmaż nażar cennāt u Rıdvan istemez
- 4 Kañkı başta kim anuñ sevdāsı yoķdur ķo anı
Zāğdur ol murdāra gitsün şekeristān istemez
- 5 Kañkı cānda kim anuñ derdi odı yanmaż müdām
Tā ebed cānsuzdır ol bî-cān ki cānān istemez
- 6 Şol gönül kim ‘aşkı nūr ile münevver olmadı
[22a] Kañdı nefsi zulmetinde āb u hayvān istemez
- 7 Derdiñ arturursın (èy) Eşrefoğlu Rûmî ‘ārı ķo
Derdile rüsvāy olan ‘ālemdè pünhān istemez

⁶² “pādişāhī”

(20)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Zihī⁶³ 'āşık ki ma'sūkı Hāḳ oldu
Zihī ḳulāḳ ki ḫāḳ söze şāḳ oldu
 - 2 Zihī göz kim gözedür dā'im anı
Zihī dil zıkr-i Hāḳ anda çok oldu
 - 3 Zihī gönül kim 'aşkıla ḫoldı
Cihānuḡ zehri aḡa tiryāḳ oldu
 - 4 Zihī nefis kim ḫāḳdan özgesin unuttı
[22b] Aḡa irci⁶⁴ erdi mülḫāḳ oldu
 - 5 Zihī cān kim geldi tenhā cihāna
Nazar ḳılmadı ferd-i muḫlak oldu
 - 6 Zihī tin kim dün ü gün ḳıldı ḫā'at
Varıcaḳ ḫāzrete yüzi aḳ oldu
 - 7 Bu varlıḳdan geḫen eşişdi vara
Yok olmadan zihī 'āḳil (kim) yok oldu
 - 8 Beḳā bulmaḳ dilersenḡ var fenā ol
Beḳāya yol fenāya varmaḳ oldu
 - 9 Toz oldu ḳalkdı yerden götürüldi
Ayaklara şular kim ḫopraḳ⁶⁵ oldu
- [23a] Cihānda ölmeden şunlar kim öldi
Ölümsüz dirlige ol elyaḳ oldu

⁶³ “zehī”

⁶⁴ “Bana dönünüz” anlamına gelen Allah'ın kullarına hitabıdır.

⁶⁵ “ḫobraḳ”

- 11 Eliñ çek fāriğ ol cümle cihāndan
Saña çün bu cihān bir uğrağ oldu
- 12 Bu şöhetden geç Eşrefoğlı Rūmī
Ki ‘āşıklara şöhet tuzak oldu

(21)

(mefā’ülün mefā’ülün fe’ülün)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Hābīr olmağ dilersen bu haberden
Ur ‘aşk okun öte geçsün cigerden
- 2 Ciger kanın gözün den yaş yerine
Akıp⁶⁶ kim tuya cānıñ bu eğerden
- [23b] Cemī’-i varıñı hīçden hīçe⁶⁷ ver
Ferāğat ol yūri nefl zarardan
- 4 Yüzün i toprağa ur kibri terk et
Egledü:ñi geçir şāmı seherden
- 5 Evet şöhet bütin yandur oda hem
Gel öğren ‘āşıkısañ bu hünerden
- 6 Şeker yemek dilersen tūñi olğıl
Ki karğanıñ naşibi yok şekerden
- 7 Anın inkār eder münkir bu ‘ışka
Ki kalbi hālidür bu derd-i serden
- 8 Xo ol münkiri inkārında tursun
- [24a] Kim anuñ göñli katıdur hacerden

⁶⁶ “akıb”

⁶⁷ “hicden hiçe”

9 Kūşangıl ‘aşk ile dost eşiginde
Bêlûje hizmet için bu kemerden

10 Gel Eşrefođlı Rūmī’yle bile get
Ki emîn olasın dürlü haţardan

(22)

Velehū eyzān raĥmetu’llāh-i ‘aleyh

1 Gāh gāh kendüme gelürem gāh gāh yoklanuram
Gāh yok ile yok oluram gāh varlıkda bulunuram

2 Gāh denizlere düşerem mevc urur taşra düşerem
Nādān eline düşerem kem bahāya alınuram

3 Gāh çıkaram bu göklere dönerem çarĥ ile bile
[24b] Gāh ayıla bedr oluram gāh günile tölunuram

4 Gāh ‘arşdan öte uçaram nice biñ yerden geçerem
Gāh yer yüzine inerem maĥfilleri tölunuram

5 Gāh nebāt olup biterem gāh toprak olup yutaram
Gāh et gāh süñük olup kalb olup cānlanuram

6 Gāh ‘Arafāt’a çıkaram “lebbeyk” edüp baş açaram
Gāh kurbān yerine gelüp çoç olup boğazlanuram

7 Gāh hāneğāhda şofuyam gāh meyhānede fāsıķam
Gāh rakşa girüp dönerem gāh sāz olup çalınuram

8 Gāh ögerem gāh ezerem bu halk içinde gezerem
Gāh şāh olup şāhbāz olup şikār edüp eglenürem

[25a] Gāh çevgān alup elüme girürem ‘aşk meydānına
Gāh top olup dost öñünde şarķdan garba yolanuram

10 Gāh hāş hāşşü’l-hāş oluram gāh Hızır İlyās oluram
Yürürem yaşda kırıda büklülere bölünürem

- 11 Gāh diken gāh gül oluram gāh sultān gāh k̄ul oluram
Gāh bahār gāh gül oluram elden ele yılanuram
- 12 Gāh şāgird gāh üstādem gāh dādīstād u gāh dādem
Gāh Şīrīn gāh Ferhādem kıya⁶⁸ kesüp eglenürem
- 13 Gāh av gāh avcı oluram gāh yol gāh yolcı oluram
Gāh yürürem gāh araram menzil(i) menzil(i) diñlenürem
- 14 Gāh ne menzil var ne maķām ne vücūd var ne ‘adem
[25b] Hāķ’dan özge yok ve’s-selām yā ben kıanda dolanuram
- 15 Gāh muķī’ gāh ‘āşīyem⁶⁹ gāh ‘ālim gāh ‘āmīyam
Gāh Eşrefođlı Rūmī’yem bu dillerde söylenürem

(23)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Şöyle bī-dil⁷⁰ ü bī-cān olmuşam
Kendü aĥvālūme ĥayrān olmuşam
- 2 Gāh beni ben bilmezem kim kıandayım
Gāh cemī’ān⁷¹ kim perīşān olmuşam
- 3 Gāh oldum bī-nişān gāh bā-nişān
Gāh nişānsuz milke sultān olmuşam
- 4 Gāh ferişte olmuşam gāhī perī
[26a] Gāh⁷² dīv (ü) gāhī Süleymān olmuşam

⁶⁸ “kıoya”

⁶⁹ “āşīyem”

⁷⁰ “dīl”

⁷¹ “cemī’ā”

⁷² “gāhī”

- 5 Gāh oldum Şeyḫ Şan'ān-ı zamān
Gāhī tersā gāh(i) Müselmān⁷³ olmuşam
- 6 Gāhī bulut olup hevāya aġmışam
Gāhī kaṭre gāhī 'ummān olmuşam
- 7 Gāhī hevādan yaġmur olup yaġmışam
Gāhī nebāt ü gāhī ḥayvān olmuşam
- 8 Gāhī od şu yeḫ toprak ferd ü ferd
Gāhī tin gāhī tinde pūnhān olmuşam
- 9 Gāhī ıssı gāhī bēyd gāhī i'tidāl
Gāhī ṭamarlarda girüp kan olmuşam
- [26b]** Söyleyen hem söyleden her nāṭıķı
Tene cān u cāna cānān olmuşam
- 11 Gāh mescid(i) gāh sācid(i) gāh sücūd
Gāh deyr ü gāhī ruhbān olmuşam
- 12 Gāh sāķī gāh şāġar gāh mey
Gāh esrük gāh mestān olmuşam
- 13 Gāhī Türk gāhī 'Arap gāhī 'Acem
Gāhī Hindū gāhī Yemān olmuşam
- 14 Gāhī kış [u] gāhī yaz gāhī⁷⁴ bahār
Gāhī bülbül gāhī gülistān olmuşam
- 15 Gāh cism gāhī cevāhir gāh 'araz
[27a] Gāh ma 'ādine girüp kān olmuşam
- 16 Gāhī berr ü gāhī baḫr ü gāh serāb
Gāh 'imāret gāhī vīrān olmuşam

⁷³ "Müslimān"

⁷⁴ "gāhī"

- 17 Gāh zemīn ü gāh zamān (u) gāh āsumān
Gāh zamānı döndüren ben olmuşam
- 18 Gāhī Ṭūr u gāh münācāt gāh Mūşā
Gāhī Fir'avn gāhī Hāmān olmuşam
- 19 Gāh irādet gāhī mūrīdū gāhī murād
Gāhī küfr ü gāhī īmān olmuşam
- 20 Gāhī düzaḥ gāh mu'āzzeb gāh 'azāb
Gāhī cennet gāhī Rıdvān olmuşam
- [27b] Gāhī rencüre gāhī rencūr gāh ṭabīb
Gāhī nāle gāhī efgān olmuşam
- 22 Gāh bu cümlesinden oluram berī
Ne melek ne cin ne insān olmuşam
- 23 Ben Süleymān-ı zamānam kuş dilin
Söylerem 'ālemde destān olmuşam
- 24 Nisbetüm yok māsiva'llāha benüm
Bir beş on gün bunda mihmān olmuşam
- 25 Şāhīnem şāham şikāra gelmişem
Bu bāşede gör ne aşlan olmuşam
- 26 Şaydumı aldum yine döndüm şehe
[28a] Varuban şāhbāz-ı şāhān olmuşam
- 27 Eşrefoğlu Rūmi'yem ben kim bugün
Keşret ü vaḥdetde yeksān olmuşam

(24)

(fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāh-i 'aleyh

- 1 Bu gönül derîçesinden yine bir nūr oldu peydā
‘Aqlımı başımdan aldı beni kıldı delü şeydā
- 2 Tamāmet gönül cihādın o nūruñ şu‘āyı tutdı
Yer ü gök tecellî ʔoldı ʔağ u ʔaş u kūhu şahrā
- 3 Ne ki var cem’î eşyā niķābın götürdi yüzden
Çamusını gördüm ol dost başa ma’şūķ oldu her cā
- 4 Nereye ki baķarısa gözüm anı görür ancak
[28b] Görenin oldur hem gören ķanı gelsün imdi bīnā
- 5 Ne vücūd ne ‘ādem var ne zamān u ne mekān
Pīş ü pāş u fevķ ü taht ne beyānu ne hū yūmnā
- 6 Çamu vahdet oldu keşret götürüldi nūrı zulmet
‘Arş u ferş tamāmet oldur anı görmez a’mā
- 7 Meger Eşrefođlu Rūmī gine kendüden varupdur
Halka bir adı ķalıpdur pes anındur işbu ğavğa

(25)

(mefā’lün mefā’lün fe’ulün)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Gönül dostuñ cemāl-i aynasıdır
Gönül kim pās ola dosduñ nesidür
- 2 Hāyātıdır ķulūbuñ zıkr-i maħbūb
[29a] Hāyāl-i dost gönüller mūnisidür
- 3 Hāyāl-i ğayrıdan gönlüñ şafā kıı
Ki şāfi gönüle dost ķonasıdır
- 4 Gönüldeür gönülde pertev-i dost
Bu gönüller anuñ genc-hānesidür

- 5 Göñülde buldı dostı āşinālar
O(l) taşra isteyen bī-gānesidür
- 6 Göñül ‘arşdan uludur nicelik ‘arş
Göñül zerresinüñ bir dānesidür
- 7 Göñül esrārıdır resmi ‘aqla şıgmaz
Hāşşü’l-hāş tevḥīdinüñ hazinesidür

[29b] Bu kemter Eşrefoğlu Rūmī göñli
Şınuḳ mecrūḫ hem vīrānesidür

(26)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Yüzüñi görelı ḫayrān olmuşam
Bilmezem ben ben mi yā sen olmuşam
- 2 Düşmüšem ‘aşḳ bahrine ḡavvāş olup
Baḫr içinde gevheri kān olmuşam
- 3 Zāhiren gerçi faḳīrem nā-tüvān
Bāḫınan kevneyni sultān olmuşam
- 4 Kāf u ber-kāf ḫākimem ḫükm ederem
Müḫr elimdedür Süleymān olmuşam
- [30a] Ğulḡulımla⁷⁵ yerler ü gökler tolu
Ben anın dillerde destān olmuşam
- 6 Mü’mine iḳrār u şıdḳ ile şafā
Müñkire inkār u tuḡyān olmuşam

⁷⁵ “ḡalḡalımla”

- 7 Ėydün ol dertlölere gelsün berü
Kim bugün her derde dermān olmuşam
- 8 Sırrımı bilmez benim ins ü melek
Sırr içinde kim ne pünhān olmuşam
- 9 Gerçe-kim ben Eşrefođlu Rūmī’yem
Cümleniğ istedüği ben olmuşam

(27)

(fe’ilātün fe’ilātün fe’ilātün fe’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

- [30b] ‘Ārife şorgıl eger şorarısağ sen ĥaberi
Sağa ‘ārif verür ol senden içeri ĥaberi
- 2 Ĥaberi isteriseğ kim vereler cān ile şor
Ki tene zāhir olup gele belüre eşeri
- 3 Eşeri cāna göñüle erişüp eyledi mest
Ol eşerden bitürür Manşür-ı Ĥallāc bu seri
- 4 Serile bitmeye işün bu yola bakma güzāf
Mürđ-i rūhuđ dökiser bunda nice bāk u perī
- 5 Perī ‘aqlıla ‘urüc edüp ermeye beşer
Kim anuđ nūrına doymaz ne melek ne beşerī
- 6 Beşerī şifātı⁷⁶ yağ ‘aşđ odına zerre ĥoma
- [31a] Gėrü kendi gözile eyle yüzine nazarı
- 7 Nazarı olalı ol bī-nazaruđ Rūmī sađa
Gözedür oldı gözün dā ‘imā şāmı seheri

⁷⁶ “şifati”

8 Seheri gözlerisen Eşrefin oğlu:la bile
Ten ü cāndan dosta edesin seferi

(28)

Velehū eyzān rahmetu'llāh-i 'aleyh

- 1 Ol dostı ben sevdüğüm bu cānumdan ilerü
Ol dostu ben gördüğüm bu gözümnden ilerü
- 2 Ezel ebed ölmezden şöhetüm anıylaydı
Eşidürdüm sözüni bu gūşumdan ilerü
- 3 Ben kılıdum ol sulţān olmamışıdı ins ü cān
[31b] Okurıdum medhını bu dilimden ilerü
- 4 İlk ol-mı sevdi beni yā ben mi sevdim anı
Ol beni sevdi beni bu sevdüğümnden ilerü
- 5 Sevdi beni yaratdı 'aşkı odına atdı
Aldı gönlümü getdi bu gönlümnden ilerü
- 6 Ben ezelden 'āşıkıdum 'aşka ulaşuğıdum
Sevişirdük anuñıla ilerüden ilerü
- 7 Levh u kalem yoğdı ben anda pūnhānidim
Gey anla kadayıdum bu benligimnden ilerü
- 8 Andan kaynadum taşdum geldüm gurbete düşdüm
Ança⁷⁷ gözyaşın saçdum bu başumdan ilerü
- [32a] Hālim dilim bilinmez derdime em bulunmaz
'Ālemde bir derd yokdur bu derdimnden ilerü
- 10 Derdim dinmez dil⁷⁸ ile āhum inledüğümüle
Hiç kimse āh etmedi bu āhumdan ilerü

⁷⁷ "Anca"

⁷⁸ "dil"

11 Her bir ‘aşk[ı]⁷⁹ bu ‘aşkdan bir dürlü nişān verdi
Biri nişān vermedi nişānumdan ilerü

12 Eşrefoğlu Rūmī’yem söylerem dost haberin
Bir haber dağı yokdur haberimden ilerü

(29)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāh-i ‘aleyh

1 Rāzīyam⁸⁰ derdine yārūñ ben şikāyet etmezem
Kendü hālīm söylerem ğayrı hikāyet etmezem

[32b] Derd ü miḥnet yoldaşımdur bu yola ‘azm edeli
Dost belāsından başum bir dem selāmet etmezem

3 Her ne kim dostdan gelür şābir ü şākir tırmuşam
’Āşıkam derdi yeter özge firāset etmezem

4 Niceler yārūñ vişāline erişmege eğer
Çün irādet dost elinde ben ‘acālet etmezem

5 ‘Aşkıla bilişeli ‘illetile kılmadım ‘amel
Cennet ü hūr u kuşūr için ‘ibādet etmezem

6 Her ne kim işledümise bī-‘araz işlemişem
N’edeyim tācir degilem ben ticāret etmezem

7 Geçūben aşşı ziyāndan lāubālī geçderem

[33a] Dosta gider çün gönül ğayra delālet etmezem

8 Dost öninde nefis ile düni günü cenk ederem
Nefsüm ile dost olup dosta ‘adāvet etmezem

⁷⁹ “aşka”

⁸⁰ “Rāzīyam”

- 9 Dost baña nefsüñi kahr eyle berü gel dedi çün
Nefsümi kahr ederem hergiz ‘ināyet etmezem
- 10 Dost yüzün göstermeyen bildüm ki benlikmiş baña
Benlik evin yakdım u yıkdım ‘imāret etmezem
- 11 Kırhu kaygu ‘arı nāmūs⁸¹ olmaya ‘āşıklara
Dost için baş oynaram vehm ü hayālet etmezem
- 12 Ederem ‘āşıklara ‘aşkıdan haber şimden gerü
Āşikāre gün gibi gizlü işāret etmezem
- [33b] Söyle Eşrefoğlu Rümī derdüñi ‘āşıklara
Deme kim ben gizlerem ‘aşkı melāmet etmezem

(30)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehü eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Ezelden ‘aşk odına yana geldim
İçüp derd-i şarābın kana geldim
- 2 Cüdā⁸² düşmiş yārinden bir ğarībim
Vişālin isteyü hicrāna geldim
- 3 Şu bülbülem ki gülden ayru düşdüm
Fırākıyla bu hāristāna geldim
- 4 Karārum yok cihānda tiz giderem
Bu şüret milkine mihmāna geldim
- [34a] Benem Yūsuf bugün Ken’ān elinden
Beden Mısrındaki⁸³ zindāna geldim

⁸¹ “‘arı nāmūs” Farsça tamlamadan kurtarmak için.

⁸² “cüzā”

⁸³ “mısrındaki”

- 6 Baña dūzahdur ansuz kamu cennet
Anıñ ğayrına çün bī-gāne geldim
- 7 Bu nefsün leşkerin kırmağa dā'im⁸⁴
Bahādur oluban meydāna geldim
- 8 Ğazā etmeklige bu nefis ü tenüme
O dost yolına cān qurbāna geldim
- 9 Şikārum⁸⁵ süre bu şahrāya çıkdum
Evüm eiletmege ol sultāna geldim
- 10 Hāq(k)ı bilmege geldüm bunda bellü
[34b] Ne cennet hūrī ne Rıdvāna geldim
- 11 Hāq(k)a bildüm ki ādem toğrı yoldur
Anuñçun 'azm eđüp insāna geldim
- 12 Bugün bil dostı Eşrefođlu Rūmī
Yarın deme ki vā pişmāna geldim

(31)

Velehū eyzān rahmetu'llāh-i 'aleyh

- 1 Qarārı qalmadı cānuñ nedem pes 'azm-i yār eđem
Na'im bünyādını nefisün tađıdam tārūmār eđem
- 2 Düşem derdine ol yārün uram terk[i]n ađyāruñ
Vişāline bu hicrānuñ ola biñ cān eşer eđem
- 3 Taşarrufdan elim çekem varam bir küşede çökem
[35a] Düni gün gözyaşın dökem işim āhıla zār eğem

⁸⁴ “dā'im”

⁸⁵ “şikārem”

- 4 Baña ‘aşk oldu çün hādī gönülde urdı bünyādı
Koyam bu ehli evlādı beni ‘aşka uyan edem
- 5 Nice gurbet nice fūrkat nice bu halka [bu] ülfet
Bulamadam beni halvet ki bu derde tīmār edem
- 6 O dem ‘aşk odunu cāna yanam nitteki pervāne
Olam şöyle ki dīvāne melāmet ihtiyār edem
- 7 Belāsın nūş edem ‘aşkıñ şadāsın gūş edem
Adım şāhīn var şāhuñ cemālin şikār edem
- 8 Ta’alluk kat’ edem benden geçem bu cānıla tenden
Tecellī çün gele andan kamu leylī nehār edem
- [35b] Teberrā eyleyem cāndan birağam ben beni benden
Ne kim var ‘ārī yā andan benüm nem var ki var edem
- 10 Var Eşrefoğlu Rūmī var öligör ölmeden zinhār
Bu derde bu olur tīmār ki dā’im derd-i yār edem

(32)

(mefā’lün mefā’lün mefā’lün mefā’lün)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Anuñ derdi ile dā’im yine bu yüregüm yana
Kodı cānumda ‘aşk odın ezelden tā ebed yana
- 2 Beşāretdür baña yanmak yolunda baş u cān vermek
Bu bezirgānlık özgedür erişmez sūd u hüsrāna
- 3 Bu ‘aşk odı beni yaqsun tütünüm göklere çıksun
Eger (bu) yüz biñ cānum varısa fidā olsun o Cānān’a
- [36a] Bu ‘aşkıñ ‘ādeti yakmak olur ‘āşıkları dā’im
Şu ‘aşk kim odına yanmaz yazıldı adı hayvāna

- 5 Anuñ ‘aşkı kime yârdür dilinde adı tekrârdur
Göñül kevineyn vermezler nazâr kııl ehl-i ‘irfâna
- 6 Anuñ ‘aşkı kime düşdi tağıldı⁸⁶ tedbiri⁸⁷ şaşdı
Mekânı lâ-mekân oldı kıılur kendüyi vîrâne
- 7 Sefer kıılur vücūdından bu ‘aşkuñ tâciri dâ‘im
Erer bâzârına ‘aşkuñ verür biñ cânı bir câna
- 8 Hayâtın rûhıla şanmañ bu ‘uşşâkuñ eyâ gâfil
Tecellîsine ma’sûkuñ bular cân verdi şükrâne
- 9 Ey ‘âşıklar ey şadîklar ey esrükler ey ayıklar
[36b] Kıayırmaz cân u başından girenler işbu meydâna
- 10 Gerekse zâhid ü ‘âbid ol Eşrefoğlu Rûmî sen
Çü vâşıl olmaduñ dosta yazılmaz aduñ insâna

(33)

(mefâ’lün mefâ’lün fe’ülün)

Velehü eyzân rahmetu’llâh-i ‘aleyh

- 1 Yine dostuñ koķusu geldi câna
Yine cân mest olup oldı revâne
- 2 Erüp ‘aşk leşkeri taraş edüben
Yıkup göñül evin kııldı vîrâne
- 3 Beni benden giderdi kendü geldi
Kamu mülkim ‘aşk tutdı şâhâne
- 4 Verüp ‘aql u cânı ‘aşk aldum
[37a] Görün uşşı erer mi bu ziyana

⁸⁶ “tağladı”

⁸⁷ “tedbir”

- 5 Dīni⁸⁸ dünyā kâmusın dost yolına
Verem aldanmayam küfre imāna
- 6 Dêşeler ‘aşkı kıo al ne dilersen
Deyem ‘aşksuz cihân degmez şāmāna
- 7 Bu ‘aşk ağır bahālu gevher olur
İle girmedi ‘ışk iki cihāne
- 8 Bu ‘aşkıñ kıymeti yoklık olur bil
Bahā yetürmediler yok olana
- 9 Çü ‘aşkuñ mişli yok sen dağı yok ol
Ki saña ‘aşk o genc-i⁸⁹ nihāna
- [37b] Gözüm açdı ‘aşk gösterdi yolum
Baña ‘aşk oldu mürşidi bī-gāne
- 11 Niķābın götürüp gördüm cemālin
Vücūd-ı mış niķāb olan hemāne
- 12 Çü ‘aşk odına varlık yandı küllī
Dağı kalmadı ayrığ hiç bahāne
- 13 Bulunmaz bu cihānda toğru bir yār
‘Aceb olmuş durur şimdi zamāna
- 14 Deme bu remzi Eşrefoğlu Rūmī
Bu sırra maħrem olsun bī-gāne

(34)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

88 “dīnī”

89 “gencü”

- [38a] Bugün işbu yola merdâne geldüm
Vişāl-i şem ‘ine pervâne geldim
- 2 Elüme ‘aşk çevgânın aldum
Top urdum başumı meydāna geldüm
- 3 Ezel nüş etmişem ‘aşkı şarābın
Ebed eylemezem mestāne geldüm
- 4 Şuşamış cānları kandurmak için
Elümde toplu peymāne geldim
- 5 Kayurmazam hezārān müdde‘iden
Anuḡ ‘aşkıyla çün bī-gāne geldim
- 6 Nāmūsım⁹⁰ şışesin[i] taşa çaldım
- [38b] N’ederem ‘arı çün dīvāna geldüm
- 7 O meclis mestiyem hem sākīsiyem
Sürerem devrümü devrāna geldim
- 8 Şaladur dertlü gönjlü şaladur
Tabīb-i hāceyem dermāna geldim
- 9 Ben ol şāhīnem uçdum şāh elinden
Şikār eylemege cevlāna geldim
- 10 Şaladur kim gelürse şāha iletem
Delīl olmağa her insāna geldim
- 11 Īmān tonın Muḡammed meclisinde
Geḡüp tāvuslayın cevlāna geldim
- [39a] ‘Āşıklar zārını gördüm dikilmiş
Karārum kalmadı meydāna geldüm

⁹⁰ “namūsum”

13 Benem bu Eşrefoğlu Rümî mücrim
Ki ‘âşıklaruma ihsâna geldüm

(35)

Velehû eyzân rahmetu’llâh-i ‘aleyh

1 Yine bu dertlü gönül kaynadı taşa geldi
‘Aşk deniziniñ mevci başumdan aş geldi

2 Şabrum kararum getdi ‘aşk sırrım fâş etdi
Ben dahı eydeyim şunu kim başa geldi

3 Ol benim gönlüm alan ol cānuma cān olan
Ol beni delü kılan öñüme düşe geldi

[39b] Ansuzın ölmezem buldum ayrılmazam
Ansuz bu ‘aqlım belüm tedbirim şaş geldi

5 Siz şöyle şanmanız kim ben şimdi ‘âşık oldum
Cānım ezel güninden ‘aşka tolaşa geldi

6 “Kālū bela” denmeden “elest”den ilerüden
Dürlü miñnete ‘âşık anda şataşa geldi

7 Şol ben ‘âşıkam dēyen ol yalan da‘vā kılan
Nefse dilegin veren başa temāşā geldi

(36)

Velehû eyzân rahmetu’llāhi ‘aleyh

1 ...⁹¹
Nefsile ‘âşık cānı bunda şavaşa geldi

2 Derd ü belā gözgözin gözlerken dünin günin
[40a] Dost yüzine cān gözi anşuzın tuşa geldi

⁹¹ Bu beyitin ilk dizesi eksiktir.

3 Gerçi ki nihān geldi cān gözi ‘ayān gördi
Münkir münāfik şandı ta‘birlü düşe geldi

4 Eşrefoğlu Rūmī’nün varlığı hepsi senün
Her ne kim senden gelür cānına hoşā geldi

(37)

Velehū eyzān raḥmetu’llāh-i ‘aleyh

1 Bir ben degil seni sever cümle ‘ālemdür sevic
Yüz biñ ola her kūşede yoluña cānın vërici

2 Ben kim olam seni sevem yā yoluña cānım vërem
Sevenleri görücegiz bende bir boynın egici

3 Varuñ şoruñ mürşidlere var-mudur bu derde çāre
[40b] Hīç ola mı dostā ere dūşmānıla dost olucu

4 ‘Āşık nefsine uymadı cānını vërdi tutmadı
Kim ki cānına kıymadı oldur ol yalan da‘vīci⁹²

5 Dūşmen dedigim nefsindür şol tama‘ ile hırşındur
Keser tama‘ tamarını dostā ‘āşıkım deyici

6 ‘Āşık kendün el yudı dünyā vü aḥreti kōdı
Hīç anmaz bilişi yādı kendü özin yoğa şayıcı

7 Tırmaz akar gözi yaşı hīç oñulmaz bağı başı
Āh ile zār olur işi kimse yok ḥālin şorucu

8 Ya’nī olda ‘āşıkam der toyunca yer yaṭur uyur
Nefsine dilegin vëür utanmaz lāf urucu

[41a] Eşrefoğlu Rūmī gibi şöyle mücrim eksiklü kıl
Arasalar bulunmaya nefsi hevāsın kovucu

⁹² “da‘vici”

(38)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 'Arşdan yüce qurılmış şayvānı dervīşlerin
'Arş u kürs levḥ u qalem ḥayrānı dervīşlerin
- 2 Tolu tolu ḳadeḥi dost elinden içerler
Nişānsuz bī-nişānda cevlānı dervīşlerin
- 3 Dervīşler dosta gider iki cihānı neḳer
Mekānsuz lā-mekānda seyrānı dervīşlerin
- 4 Neliksüz nite baḳarlar dost yüzine
Beyānsuzdur içinde devrānı dervīşlerin
- [41b] Dervīşleri Ḥaḳ sever Ḳur'ān içinde öger
Ḥazret eşiḡindedür dīvānı dervīşlerin
- 6 Ādem yere inmezden "elest"den ilerüden
'Ahdleri var dostula pūnhānı dervīşlerin
- 7 Ḥızra⁹³ yoldaş olmazlar Mūşā'ya sır demezler
Bir kişidür dost illā peymānı dervīşlerin
- 8 Dervīşlerin sözüni ferīşteler anlamaz
Dört kitābı cem' eḳer lisānı dervīşlerin
- 9 Cümle yaradılmışuḡ dervīşler dilin bilür
Süleymān bilmez nedür zebānı dervīşlerin
- 10 Dervīşler işbu milke teferrüc geldiler
- [42a] İki cihāndan öte cihānı dervīşlerin
- 11 Bu Eşrefoḡlu Rūmī dervīşlerin mücrimi
'Abdülḳādir sulṫāndur sulṫāmı dervīşlerin

⁹³ "Ḥızra"

(39)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Halkı kodı haqqa tutdı yüzünü dervişler
Halka bakmaz haqdan ayırmaz gözünü dervişler
- 2 Çünkü yoklık şerbetinden bir kadeh nüş etdiler
Hiçe şatdılar bu 'izz ü nāzını dervişler
- 3 Dünyānuñ bir çöp kadarca katlarında kadri yok
Gözlemez çoğunu yā azını dervişleriñ
- 4 Bildiler bu dünya hiçdür hiçe aldanmadılar
[42b] Gün gün arturdılar āh u sūzunı dervişler
- 5 Şıdık u ihlāşıla ol dost yolına kuşandılar
Düzdiler dost dost deşü āvāzını dervişler
- 6 Kendüleri dost yolına şöyle kim hāk etdiler
Kimseye göstermediler tozunı dervişler
- 7 'Aşk şarābın içtiler iki cihāndan geçdiler
Diñlemediler bu halkıñ sözini dervişler
- 8 Öldüler ölmezden öñdin bākī dirlik buldılar
Lā-mekānda kıldılar pervāzını dervişler
- 9 Kosalar bu Eşrefoğlu Rūmī dilin tutaydı
İhtiyārsuz söyledürler rāzını dervişler

(40)

[?] *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh*

- 1 Bu dervişler yolına 'aşkıla gelen gelsün
Haqdan özge ne ki var göñlünden silen gelsün

- 2 Dervîşlik dedikleri bî-nihâyet denizdir
Bu pâyânsuz deniziñ mevcine döyen gelsün
- 3 Dervîşlik bir loğmadır yer ile gökden ulu
Bu ‘azamet loğmayı yudup siniren gelsün
- 4 Dervîşlik dedikleri bir dükenmez kan olur
Hâş u ‘âm kul u sulţân bu kândan alan gelsün
- 5 Dervîş tolanur toğar her nefes göge ağar
Ben deyem toğru haber cânına kıyan gelsün
- [?] Dervîşin gözi açuk düni günü uyanuk
Bu söze Tanrı’ m tanuk bakmadan gören gelsün
- 7 Dervîşin kulağı şak hağdan alur ol şabak
Deprenmeden dil tudağ sözi eşiden gelsün
- 8 Dervîşin kolu uzun çıkarur münkir gözün
Şarka garba dübdüzün şanmadan éren gelsün
- 9 Dervîşler Hağkun dostı cânlar ezel mesti
‘Aşk şem’ ini yağdılar pervâne olan gelsün
- 10 Bu Eşrefoğlu Rümî dervîşlige geleli
Nefsindendür gelimi nefsin öldüren gelsün

(41)

Velehü eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

- [43a] Ey dervîşem deyen kişi gayra gönül verme şağın
Cânunı ‘aşk odı şanup nefs odına atma şağın
- 2 ‘Aşk odı ‘aşıklar cânın yağar dosta ulağdurur
At cânunı ‘aşk odına iki şanup turma şağın
- 3 ‘Aşk denizi derin olur yüz biñ yüzgeçler boğulur
Kenârı yok bu denizün çıkam deyü şorma şağın

4 Bu denizün yüzgeçleri cānsuz olur baħrīleri⁹⁴
Cān terkin urmayınca bu denize girme şaķın

5 Baħrısaņ bu denizde Eşrefođlu Rūmī eger
Az az çıkar ‘aşķ gevherrin kendözünjı yorma şaķın

(42)

Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh

[43b] Ey hevāsına ıapan tevbeye gel tevbeye
Haķķ’a ıap Haķdan utan tevbeye gel tevbeye

2 Nice nef[i]se uyasın nice dūnyā ıovasın
Vaķtidür uşanasın tevbeye gel tevbeye

3 Nice beşlersin teni yılan çiyān yer anı
Ķo teni beşle cānı tevbeye gel tevbeye

4 Sen teni şandūņ seni bilmedūņ senden teni
Odlara yaķduņ cānı tevbeye gel tevbeye

5 Sen dūnyāperest olduņ nefsūņ ile dost olduņ
Şanma dirisin öldūņ tevbeye gel tevbeye

6 Gör bu mü ‘ekkilleri yazarlar ĥayr u şerri
[44a] Günāhdan olđıl berī tevbeye gel tevbeye

7 Ey miskīn ādem oğlı uşañ ıatma ‘ameli
Esmeden ölüm yeļi tevbeye gel tevbeye

8 Ölüm gelincek nāçār diliņ tatıņı şaşar
Erken işūņi başar tevbeye gel tevbeye

9 Nefs Taņrı’nın dūşmeni tevbe kııl öldür anı
Ķurtar yazuķdan cānı tevbeye gel tevbeye

⁹⁴ “baħrilerı”

- 10 Gèçer bu dünyā kıalmaz ‘ömür pāydār olmaz
Şoñ pişmān aşşı kıılmaz tevbeye gel tevbeye
- 11 Tevbe şuyundan arın demegil bugün yarın
Göresin haq dīdārın tevbeye gel tevbeye
- [44b] Eşrefoğlu Rūmī sen tevbe kııl erken uyan
Olma yolunđa yalan tevbeye gel tevbeye

(43)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Kārbān geçdi ne yatarsın eyā gāfil uyan
Yol uzak menzil öküş çoqđdur harāmīler inan
- 2 Ĥubb-ı dünyāyı refīk edinme eyle gey hazer
Kim ağıdur öldürür qalbi ericek bī-gümān
- 3 Ĥubb-ı Ĥaqqı yoldaş edin kim diri tuta qalbün
Ĥubb-ı Ĥaqq āb-ı hayātdur qalbi mevte vere cān
- 4 Nefsünge uyma ki nefsün diriligi hayvānīdür
Yeşek içmek uyumak şehvet arturur hemān
- [45a] Göñül olmuş ‘ākıbet mağbūn mağzūn olısar
Diri göñüldür bulan hūr ü kuşūrıla cinān
- 6 Yol yarağın kılmaduñ geldi erişdi uş ecel
Añsuzın tutar boğazuñı sürer vermez āmān
- 7 ‘Ömrünđi olmaz yere harc eylediñ bilmedün
Bunda sen aşşı dedigün anda ediser ziyān
- 8 Geçeler uykuyla gāfletde geçdi tuymaduñ
Gündüzün nefsün murādıdur işün yatlu gümān

9 Hâk seni bu dünyāya şaldı zirā'at eğesin
Sen ne ekdüñ ne biçesin hâşılıñ yok bir şāmān

10 Vāh eger bundan gērü bu hāl ile gideriseñ
[45b] Varıcağ anda eğisersin bī-çāre uz fiğān

11 Verme Eşrefoğlu Rūmī göñlüñi dünyāya sen
Nice mālı çoğı gördüñ geydi getdi bir kefen

(44)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

1 Yine 'aşk elçisi geldi erişdi
Yine 'aşk kadehin cān tolu içdi

2 Yine cūş eyledi cānumda 'aşkuñ
Yine mevc urdı dürler taşra şaçdı

3 Yine Manşūrlayın hayrān u mest
“Ene'l-ħak” sırrını bu ħalka açdı

4 Yine cismim tılsımın bozdı 'ışkuñ
[46a] Yine cānum kuşu pervāza uçdı

5 Yine cānum hümāsi şāhīni var
Şikārın lā-mekāna sürdi geçdi

6 Mekānsuz lā-mekānda seyr eğerken
Nişānsuz bī-nişān şaydına düşdi

7 Yine bu Eşrefoğlu Rūmī yine
Bulişdı dosta cānın şaçı şaçdı

(45)

(mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Vatan arzûladım bundan geçderim
Koyup bu varlığı andan geçderim
- 2 Yuvamı özledüm şüzîde oldum
[46b] Uşadup bu kafeş tenden geçderem
- 3 Dilerem şabr edem bir dem firâka
Alur şevk şabrımı benden geçderem
- 4 Sefer kıлмаğıçun ol dost eline
Yıkup işbu beden seddin geçderem
- 5 Bozaram bendini işbu tılsımuñ
Bu cismim ayrılmadan cāndan geçderem
- 6 Ezel vaşlı şarābın içmiş idüm
Ayılmadan humārından geçderem
- 7 O meclis zevki zā‘il olmadı hîç
Şafā bulmadum ağıyardan geçderem
- [47a] Elest şavtın henüz dinler kulağum
Tamāmet taldum ünden geçderem
- 9 Hayāli şöyle taldı göñlüme kim
Beni bensüz kodı benden geçderem
- 10 Yürek kaynar bu cān oynar bedende
Göñül cüşı geçer haddenden geçderem
- 11 Vişāli öñüme düşdi habībün
Nice ayru olam dostdan geçderem
- 12 Deme bu sözi Eşrefoğlu Rümī
Şulara kim demez bundan geçderem

(46)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehü eyzân rahmetu'llāhi 'aleyh

- [47b] Kō bu aġyārı sen gel yārı gözle
Gönül verme fenāya varı gözle
- 2 Cihānda loġma için ġuşsa çekme
Yedürme nefşüne murdārı gözle
- 3 Kānā'at zencīriyle nefşün itin
Ki bağla yırtmasun deyyārı gözle
- 4 Ğurāb-ı nefse uyup cīfe koma
Bulup cān bülbülin ġülzārı gözle
- 5 Bu taşra halkı bāzārı terk et
Gönül sırrına gir esrārı gözle
- 6 Şaġın Bağdād'ı uġurlamasun
[48a] Hevā ile bu nefş ġayyārı gözle
- 7 Ezelde Hāġ(k) ile va'de edüpsin
Hāġ(k)'a tap ġayrı kō ikrārı gözle
- 8 Dêrüp dêvşürme koyup ġedeceksin
Ne aldı ġetdi ġedenleri gözle
- 9 Tırıgel kārban ġoġdı uyuma
Yābānda kaldı uşanları gözle
- 10 Bu devrendi ġeġ Eşrefoġlu Rūmī
Eriş kâfileyā sālārı gözle

(47)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Şafā isteriseñ terk et şafāyı
- [48b] Vefā isteriseñ ço bī-vefāyı
- 2 Muḥabbet şerbetin bir zerre içür
Ki ḥaste gönölüne bula şifāyı
- 3 Bugün nefsiñ murādın terk edersen
Yarın görmeyesin hergiz cefāyı
- 4 Kuru etmege toyurmadı nefsin
Eşitdün Ḥaḳ ḥabībi Muştafa'yı
- 5 Beşleme nefsiñi dürlü ta 'āmıla
Muḥammed yeridi yavan gücāyı
- 6 Tenün bezeme dürlü tonıla
Resül geydi müdām eski 'abāyı
- [49a] Sen ümmetiseñ uyuma gafletile
Ol iḥyā eder idi her geceyi
- 8 Ede gör nefsüne zeciri kayurma
Ölümden öñdin ölüp bul beḳāyı
- 9 Sözüñ saḳadur Eşrefoğlu Rümī
Şaḳın dünyāya uydurma hevāyı

(48)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Gözün aç imdi uyan tevbeğe gel tevbeğe
Gaflet uyḳusuna ḳan tevbeğe gel tevbeğe

- 2 Nice bir nefes ārzūsı nice dünyā kayğusu
Yā nice nice ‘iṣyān tevbeye gel tevbeye
- [49b] Ey dünyāyı cem’ eden āhır koyuban geden
Olmadan ṣoṅı piṣmān tevbeye gel tevbeye
- 4 Verme dünyāya gönül nefsi ḳo Ḥaḳḳa ḳul ol
Ṭap ziyānı aṣṣı ṣan tevbeye gel tevbeye
- 5 Ne yatarsun ṭur örü ḳorḳu çoḳdur ilerü
Ṭurmadın nāgehān göçer kārbān tevbeye gel tevbeye
- 6 Gelenler ḳamu ḳetdi sevdüğünü terk etdi
Girdiler sīneye ‘üryān tevbeye gel tevbeye
- 7 Saṅa dērim ēy deli ger degilseṅ ulu
Dünyā yalandur yalan tevbeye gel tevbeye
- 8 Dervīṣligün yolına ‘aṣḳıla geldiṅ ise
[50a] Geç bitmez endīṣeden tevbeye gel tevbeye
- 9 Eṣrefoḳlu Rümī sen nefsiṅe ver tevbeyi
Nefsün ile Müslimān tevbeye gel tevbeye

(49)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Cānlar cānın isteriseṅ bu cism u cāndan fāriḳ ol
Gerçek ḥaḳḳa ‘aṣıḳısaṅ iki cihāndan fāriḳ ol
- 2 Bu meydāna girdiṅise nefis boynunu urduṅısa
Kibrünji sürdüṅise dost u düşmāndan fāriḳ ol
- 3 ‘Aṣḳ ṣerbetin içdüṅise cān gözünü açduṅısa
Dost ile buluṣduṅısa aṣṣı ziyāndan fāriḳ ol

- 4 Ğafletden uyandıñısa kendözünje geldünise
[50b] Fesād işden döndünise tertīb⁹⁵ düzenden fāriğ ol
- 5 Ölmezden öñ öldünise ger sen seni bildünise
Yola boyun verdünise bu ad u şandan fāriğ ol
- 6 Mürşid elin tutduñısa dünyāyı terk etdiñise
Hāğ sözün eşitdünise veren elinden fāriğ ol
- 7 Eşrefoğlu Rūmī sen de eger gerçeklerdenisen
Fāriğ ol bu cümlesinden kevn ü mekāndan fāriğ ol

(50)

Velehū eyzān raḥmetu'llāh-i 'aleyh

- 1 'Aşğ sayrusı olanlara gelsünler tīmār eyleyem
İçürem 'aşğ şerbetini dostdan ḥaberdār eyleyem
- 2 Açam bāñın gözünü göre kendü kendözünü
[51a] Dosta dönder yüzünü 'ālemden bīzār eyleyem
- 3 Söyündürem nefsi odun bozam tılsımınuñ bendin
Götürem benliğı seddin ol dosta yollar eyleyem
- 4 Ol taş olmuş gönüle u ram 'aşğ külüngünü
Āb u ḥayātı ağıdam göñlünde pınar eyleyem
- 5 Hāğ bu gönüller kufülünüñ miftāhını verdi baña
Açam gönli kilidini gencini izḥār eyleyem
- 6 Ben talmışam 'aşğ baħrine şataşmışım gevherine
Ol gevherden 'āşıqlara gelsünler īsār eyleyem
- 7 Ben dostı görüp gelmişem devrānım sürüp gelmişem
Dost dostlara gelsün dedi geldüm ki ḥaber eyleyem

⁹⁵ "tertīb"

- [51b] Kılağuzıyam ol yoluñ dilin bilürem ol ęlüñ
Cem' ęyledüm kâfilemi pes dosta sefer ęyleyem
- 9 Varam ol cānlar cānını ol ma 'denlerüñ kāmını
Ol iki cihān fahırını kâfileme sālār ęyleyem
- 10 Gel bu kâfileye katıl olmasun 'amelüñ bātıñ
Gelsün 'ālim gelsün cāhil Ca'fer-i Tayyār ęyleyem
- 11 Hākīkat bahırine taldum ma 'rifet gevherin buldum
Tarīkatde şatam alam şer' ile bār ęyleyem
- 12 Tıtdum Muhammed şer'ini hem ol görklü sünneti
Düni gün şalavātını dilümde tekrār ęyleyem
- 13 Eşrefoğlu Rümīyle gel dosta bile get bile
- [52a] Berk yapışğıl etegine demegil kim 'ār ęyleyem

(51)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Dost yolına gidenlere ęyidem aña n'etmek gerek
Kimüñ ile yoldaş olup kimleri terk etmek gerek
- 2 Evvel mürşid elin tuta kalmaya dünyā āhirete
Hiç demeye hālīm nite bildügin unutmak gerek
- 3 Çeke bu yoluñ zahmetin rāḥat bile her miḥnetin
İki cihān sa'ādetin cümle hiçe şatmak gerek
- 4 Nefsine zecir ęde katı hiç aņmaya 'ākıbeti
Dosta bulmağa vuşlatı düni güne katmak gerek
- 5 Meşğül ola riyāzete beļ bağlaya 'ibādete
- [52b] Müştāk olan ḥazrete ne uzanup yatmak gerek
- 6 Şöyle kim geçe kendüden ne cānın aña ne hū ten
Cānsuz gider dosta giden daḥı deyim tinmek gerek

- 7 Cānlular varmaz bu yola cānum var deyen yolda kala
Cānı terk eden dostu bula cānıla sefer etmek gerek
- 8 Eşrefoğlu Rūmī yāri sevenlerin budur kārı
Ol dost için ağuları sükker gibi yutmak gerek

(52)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Kim ki dost yolunda terk-i cān eder
Dost aña dīdārını ihsān eder
- 2 Kim bu fānī dünyāyı terk eylese
[53a] Dost ebed mülke anı sultān eder
- 3 Dost için nefse murād vermeyene
Dost sekiz uçmağı erzān eder
- 4 Dost elinden cām-ı 'aşkı nūş eden
Sırr-ı ma'sūkı nite pūnhān eder
- 5 'Ākıbet Manşūrlayın esrük delü
Ol "Ene'l-hak" dārını seyrān eder
- 6 Cān verenler kan bahā dīdār alur
Şanma bu bāzārı her bī-cān eder
- 7 Eşrefoğlu Rūmī cān terk edeli
Her nefes dost eline cevlān eder

(53)

[53b] *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh*

- 1 Bī'ār olıgör kim 'ārile bār ele girmez
Dek turmağ ile rü'yet-i dīdār ele girmez

2 Bülbül gibi kl t-be-seher her gee efgn
Yatma türü gel gör vaqt geer glzr ele girmez

3 Ko ikiligi birlige gel birle bir ol
nkruu ver ikrr alagr ikrr ele girmez

4 Nefs btlerini hrd eben sen de hall ol
Gir ‘aıı esrrna kim esrr ele girmez

5 Hep varlıgnı dost yolna kll fen kl
Yok ol yri var bu varlıgla var ele girmez

[54a] Sen senligni dost verüp dost alagr
Kaurma bu bzr bugün ete bu bzr ⁹⁶ ele girmez

7 Ba terkin ur iste an etme tevakuf
ki anuban trma geer frat- dldr ele girmez

8 Eyyb gibi abr eyle derdne kılma ikyet
‘A avcsna beldan zge ikr ele girmez

9 Tt bendini bu Eşrefoğlu Rm’nin zinhr kim
Dost haberin toğru verr her br ele girmez

(54)

(f’iltn f’iltn f’iltn f’ilün)

Veleh eyzn rahmetu’llhi ‘aleyh

1 ‘Akla vrn olan oldu ‘imret t ebed
Hrdur ol her d cihnda oldu selmet t ebed

[54b] ‘Akla ‘aka uyanlar göre ma’k yzni
Nefsile nefse uyan oldu melmet t ebed

⁹⁶ “bazr”

- 3 ‘Āşıkısañ teni terk et cānı o cānāna et
Tene cāna alanuñ işi acālet tā ebed
- 4 Sen vūcūduñ şofhasından yu(y) gider benlikden
İki cihān devletinden ol ferāgat tā ebed
- 5 Var riyāset bütin uşat yere şal nāmūsıñı
Halk içinde nefsi or et bul sa’ādet tā ebed
- 6 ek mezellet dārına kibriñe verme āmān
Şöhreti o küllī şöhret oldu āfet tā ebed
- 7 Kim ki şöhret bendine bunda giriftār oldısa
[55a] ‘Āıbet toprak olup kıldı (ne de) nedāmet tā ebed
- 8 Yürü var dünyāyla faqr eyleme Fir’avn gibi
Bitmez illā ol tefāhürden şekāvet tā ebed
- 9 Faqr ile faqr eyle ün “el-faqrī faqrī”⁹⁷ der Resūl
Māla milke maqrūr olma deme heyhāt tā ebed
- 10 Cīfedür dünyā anuñ tālībi itlerdir yemi
Cīfe ovan kişinüñ işi asārat tā ebed
- 11 Ced eliyle cān gözine ek mūcāhid mīlin[i]
Nefs ile hīç dostlu etme kııl ‘adāvet tā ebed
- 12 Meskenet āyīnesinde ba cemāl-i dostu gör
Hep hevālardan berī ol yüz aa tut tā ebed
- [55b]** Kim ki bunda dost yüzün görmedi anda görmeye
Vardurur ur’ān’da işbu söze ucet tā ebed
- 14 Kes enāniyyet başını teskīn-i sikkīn ile
az ıkar benlik kökünü arduña at tā ebed

⁹⁷ Peygamberimizin bir hadisi olup “Fakirlik benim ögündüğüm şeydir” demektir.

- 15 İşbu yolda günde biñ kez ger seni öldüreler
Teslīm⁹⁸ ol yüzüñ çevürme ver irādet tā ebed
- 16 ‘Āşika bu yolda cān vermek gerek elbette kim
Şöyledür bu ‘aşk içinde ‘örf ü ‘ādet tā ebed
- 17 Kim ki cān vermedi bunda sa’yi oldı hep hebā
Gétmedi nefsinden anuñ hīç ĥabāset tā ebed
- 18 Eşrefođlu Rūmī her kim pendüñi tutarisa
[56a] Görmeye iki cihānda ol melāmet tā ebed

(55)

Velehū eyzān raĥmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Ėyā ġāfil aç gözüñi bir bağ bu dünyā ĥāline
Hīç kimse geldi bunda düşmedi ecel eline
- 2 Niceleri sultān edüp taĥta çıkardı bir zamān
Āĥir yere urdı anı ęgürmedi vişāline
- 3 Bu dünyāyı benüm şanup zinhār buña verme göñül
Nice senüñ gibilerüñ güldi geçdi şağalına
- 4 Bu fenāya aldanmağıl ol beġānuñ kaydın yeğil
İşbu göçer dünyā için girme ĥalkuñ vebāline
- 5 Gel gör bunuñ fenāsını çekme zinhār belāsını
[56b] Tiz tiz nice noğşan erer bir bağ bunuñ kemāline
- 6 An şol günü bir devrile gökler çatlayup yarıla
Maĥlūk⁹⁹ bir yere derile İsrāfil şırı çalına
- 7 Atañ anañ kardeşlerüñ yād olup senden ayrıla
Şol etdüğüñ zulmleriñ hep dādı senden alına

⁹⁸ “teslīm”

⁹⁹ “maĥlūk”

- 8 Şol dünyāya benüm deŷen atlara binüp ħarīr geŷen
Kara toprak olup yatur kimse bilmez ki ħālī ne
- 9 ‘Ārif olan baqdı görđi mekr ü ħīlelerin
Bir barmağında banmadı bunun ağulu balına
- 10 Buña gönül verenlerün āħir mağbūnlıqđur işi
‘Āqıl olan aldanmadı bunun yanlış ħayāline
- [57a] Saña yavuz şananlara sen ħayr du‘ālar eyle
Kim kime ne şanur ısa āħir geliser yolına
- 12 Eşrefoğlu Rūmī sen de āħir toprak olırsarsın
Toprak olmadan toprak ol aldanma bunun adına

(56)

Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Gel gel berü dertlüyiseñ gönül dermānı iste bugün
Gel imdi ey āvāre kul sultānı iste bul bugün
- 2 Da‘vāyı bātıl eyleme beyhūde sözler söyleme
Gerçekiseñ cān terkin ur cānānı iste bul bugün
- 3 Terk eyle bu kāl ü kıli hīç kimseye bakma ‘ālī¹⁰⁰
Za’ıf ol qarınca gibi ol cānı iste bul bugün
- [57b] Yık şūreti yıkılmadan boz naqşını bozulmadan
Şu gibi alçağa yūri ‘ummānı iste bul bugün
- 5 Toprak ol düş ayaklara toz ol tā kalkasın göge
Zerre gibi āvāre ol tābānı iste bul bugün
- 6 Başdan bu gavkayı gider dosta geçen ħalvet geçer
Gel gir gönül hücre sine pinhānı iste bul bugün

¹⁰⁰ “ālī”

- 7 Ālet esbāb eldeyiken yoldan ayır benlik seddini
Gir bu insān ƙalbine insānı iste bul bugün
- 8 Sendedür ol gencü nihān sendedür ol ƙutma gümān
Senden saña veren alan mihmānı iste bul bugün
- 9 Uşluyısañ yapanı ƙo sen saña gel sendedür o
[58a] Senden aña yoldur ulu sen seni iste bul bugün
- 10 Ayruğı ƙo saña ƙolaş senden kesil aña ulaş
Senden içeri sende ol nihānı iste bul bugün
- 11 Bundan dağı deyim ĥaber ‘ālem aña āyinedār¹⁰¹
Taƙlidi ƙo gel bu taĥƙıƙ imānı iste bul bugün
- 12 ‘Āşıkısañ sen ol yüze göyme yarınki va‘deye
Cehd eylegil bunda iken sen anı iste bul bugün
- 13 Kim bunda görmese anı anda dağı görmeyiser
İşbu sözüme sen delil Ƙur’ān’ı iste bul bugün
- 14 ‘Ārifānı bunda görür erteği va‘deyi neğer
Gel ‘ārif ol gör sen dağı ver cānı iste bul bugün
- [58b] Eşrefoğlu Rümī gibi sende seni elden bırak
İki cihānı isteme sübhānı iste bul bugün

(57)

Velehū eyzān raĥmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Hep fesād işlerüme estağfiru’llāh tevbe
Yaman teşvışlerime estağfiru’llāh tevbe
- 2 Gözümün ƙađduđına gönlümün ağduğuna
Ƙulađum ƙađduđuna estağfiru’llāh tevbe

¹⁰¹ “āyinedār”

- 3 Dilimin ğıybetine nefsimün lezzetine
Hep a‘zām zelletine estağfiru’llāh tevbe
- 4 Bildim suçum bildim döndüm Çalab’um dutdum
Geldüm kapuğa geldüm estağfiru’llāh tevbe
- [59a] Benden suçumı şorma ‘aybım yüzüme urma
Maħrūm beni dönderme estağfiru’llāh tevbe
- 6 Settārū’l-‘uyūb¹⁰² sensin ğaffārū’z-zünūb¹⁰³ sensin
Fettāhū’l-ķulūb¹⁰⁴ sensin estağfiru’llāh tevbe
- 7 Gerçi ki günāhum çok raħmetün daħı artuķ
‘Āşīne kapuğ açuķ estağfiru’llāh tevbe
- 8 Nefs bendine tutuldum şeytāna esīr oldum
Her ħaṭā ki ben ķıldum estağfiru’llāh tevbe
- 9 Tevbe[yi] ta’cīl eğün gelün cennete ğeğün
Ey mü’mınler eyđün estağfiru’llāh tevbe
- 10 Arzū i‘lānlarınuğ cānları şoķduğınuğ
[59b] Tiryāķi ol ağunuğ estağfiru’llāh tevbe
- 11 Eşrefoğlu Rūmī’nün şol çok günāhlarınuğ
Keffāretidür anuğ estağfiru’llāh tevbe

(58)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Eý diriğā ğeçdi ‘ömrün kendözüne gelmedün
Bir gün aņsuzın göçersin yol yarağın ķılmaduğ

¹⁰² “Günahları örten, bağıslayan”

¹⁰³ “Günahları affeden”

¹⁰⁴ “Kalpleri açan”

- 2 D ny y  ma'm r  dersin d ni eyled n  ar b
Ő yle g filsin bu yolda bir i im Şu almad n
- 3 Nefse uyduŒ 'aklı koduŒ H k(k)'a olmad n muŒı'
Bu del let i re kald n hid yet bulmad n
- 4 H k yolına bir kadem ihl sıla y rimed n
- [60a]** D n   im n terkin urduŒ nefis yolından kalmad n
- 5 Ol Hud  nefs n  d Őmen kıldı saŒa 'aklı dost
D Őmen n  dost  dind n  y  ayf kim bilmed n
- 6 H k(k)ı koduŒ sen hev na uyduŒ olduŒ putperest
Bendi olduŒ nefs ne bir g n H k(k)'a kul olmad n
- 7 K nı H k kıla ezelde  td g n kavl   karar
'Ahdı ŐayduŒ g yry sevduŒ toĒru yola gelmed n
- 8 EŐrefoĒlu R m  ezel ikr rına t rd nısa
M siv  rengin g n lden pes neyi n silmed n

(59)

(f 'il t n f 'il t n f 'il t n f 'il n)

Veleh  eyz n rahmetu'll hi 'aleyh

- 1 Kend  tatlu c nuŒa nefs n yavuz yoldaŐdur
- [60b]** Nefs ne uyma Ő hım aldar seni kalm Ődur
- 2  ayr der Őerre yilter toĒru tamuya ilter
K fr  im n g ster r yol urucu kall Ődur
- 3 Nefsi Őeyt nıla bird r  oklar nefse esird r
Nicen n nefsi elinden cigeri tolu yaŐdur
- 4 Kim ki nefesine uydı kend yi oda koydı
Ol nefesine uymayan bil g y devletl  baŐdur

- 5 Nefsi kadīm Hakkā ‘āṣī yokdur od korkusu
İſi benlik da‘vāsı¹⁰⁵ emmāredür ser-keſdür
- 6 Nefsün hacca varduğı mescidlere girdügi
Aç yalın yürüdügi maḳşüdi bir ſābāşdur
- [61a]** Hakk rızāsından kaçır hevā yolında uçır
Kibr ü kīn buhl ü ḥased bunlar nefse ḳoldaşdur
- 8 Nefs ölümünü anmaz işiñ ſonunu ſaymaz
Öğüt veresin almaz ſanki bir ḳatı taşdur
- 9 Riyādur hep t̄a’ati ḥodbīnlikdür ‘ādeti
Terk eder ‘ādeti evliyāya ulaşdur
- 10 Ḳanā’at kılıcı:la kes nefsünün başını
Nefse uyup cānıñı tap miḥnete ſataşdur
- 11 Uyma nefsün itine eriş mürşid ḳatına
Nefsüne uyarısañ var it gibi talaşdur
- 12 Nefsi ḳođıl ‘aşḳa uy dervīşlikden toyıtoy
- [61b]** Devīşlik toyanlaruñ varı yolda taraşdur
- 13 Bağla nefsün itini yemesün ḥalk etini
Emīn olma nefsünden deme nefsüm yavaşdur
- 14 Kes tama’ tamarını ur nefsün boynunu
Gör ‘aşıḳlar nefsile dün gün nice ſavaşdur
- 15 Bu Eşrefođlu Rūmī nefsinü öldürelü
Ḳanda baḳsa dost yüzi gözlerine tū[y] tavişdur

¹⁰⁵ “da’vesi”

(60)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Cihānı hıçe şatmaḳdur adı 'aşḳ
Döküp varlığı gitmekdür adı 'aşḳ
- 2 Elinde şekkeri ayruğa şunup
[62a] Ağuyı kendi yutmaḳdur adı 'aşḳ
- 3 Belā yağmur gibi gökden yağarsa
Başını aña tutmaḳdur adı 'aşḳ
- 4 Bu 'ālem şanki oddan bir denjizdür
Aña kendüyi atmaḳdur adı 'aşḳ
- 5 Var Eşrefoğlu Rümī bil ḥaḳīḳat
Vücüdü fānī etmekdür adı 'aşḳ

(61)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Cefā vü renc ü miḥnetdür adı 'aşḳ
Firāḳdur firḳatdür adı 'aşḳ
- 2 Verüp rāhatları miḥnetler alup
[62b] Düni gün āh u ḥasretdür adı 'aşḳ
- 3 Bir oddur kim cāna düşmiş yanadur
Yürek tolu ḥarāretdür adı 'aşḳ
- 4 Kararı yok bu 'aşḳıñ bī-karārdur
Ki dürlü dürlü ḥāletdür adı 'aşḳ
- 5 Münezzehdür gehī iki cihāndan
Dükelinden ferāgatdür adı 'aşḳ

- 6 Göñülde¹⁰⁶ derd-i yār ancak hemīndür
Bu halkdan kamu ‘uzletdür adı ‘aşk
- 7 Bu ‘aşkı kimse vaşf etmez dil ile
Ġam u guşşa vü hayretdür adı ‘aşk
- [63a] Şıfâtdur ma’sûka bu ‘aşk-ı ‘âşık
Kim ‘aşk u ma’sûkı bir zâtdur adı ‘aşk
- 9 Bu ‘aşkı ol bilür kim ‘âşık oldu
Nice tevḥīd-i vahdetdür adı ‘aşk
- 10 Şorarsañ ‘aşkı EşrefoĠlu Rūmī
Tamām dostıla vuşlatdur adı ‘aşk
- 11 İçmege ‘aşkıñ şarābın şīşe¹⁰⁷ gerek¹⁰⁸
BaşmaĠa bu nefsiñi dilir gerek

(62)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Kõnmaya şāhuñ kolına hīç külāh
Pes ḥarīf olmaĠa mīre mīr gerek
- [63b] Var ey zāhid var ki ‘aşk yoluñ degil
Sõyleyem şanma ki ‘aşk dilüñ degil
- 3 Bundaki şāhīn gerek şāhbāz ola
Yoksa karganıñ adı sünlün degil
- 4 ŞanmaĠıl bu ‘aşkı sen kaĠıtdadır
‘Aşk kaĠıtda deyenler mürdedir

¹⁰⁶ “gõkde”

¹⁰⁷ “şīşez”

¹⁰⁸ 62. şiiirin ilk beyiti olabilir.

- 5 'Aşk ı yazmadı kalem var ey fakih
'Aşk ezelde cānla perverdedür
- 6 Yoğ ıdı levh u kalem 'aşk var ıdı
'Āşık ı ma'sūk ı 'aşk ı bir yār ıdı
- 7 'Aşkıla 'āşık u ma'sūk biriken
[?] Cebrā'ıl ol arada ağıyār ıdı
- 8 'Aşk dilini yine 'āşıklar bilür
Ol ezel 'aşka ulaşuklar bilür
- 9 'Aşk dilinden 'aşk ı mestleri
Ol dili şanma kim ayıklar bilür
- 10 'Aşk ı isteme kitābda ey fakih
Bu kitābda 'aşk yokdur dost Hāk ı
- 11 Bulmayasın 'aşk ı kıl ü kālile
Var gerek 'ilmün yüzün yüz yıl ok ı
- 12 Zāhidün yolu tölamaçdur ırak
'Ābidün yolu te'āb ile firāk
- [?] 'Āşıkun yolu yakın hem tōğrudur
Vaşlı ma'sūk 'āşıkā olur turaç
- 14 Ol bāğında biz bir gülüdük
Dosta karşı söylenür gulgulıduk
- 15 Bunda nite dek tura bu dilimüz
Çünkü anda şūr ıde bülbulidük
- 16 Biz ezelden 'aşk ı tuta gelmişüz
Tā ebed dost vaşlın öte gelmişüz
- 17 Dost ile peymān ı perk eylemişüz
Bunda 'aşk dürrin şata gelmişüz

- 18 İki ‘ālemden ötedür ‘aşk eli
[64a] Lā-mekān kāfından aşar ‘aşk yolu
- 19 Her taşavvurdan münezzehdür bu ‘aşk
Söylenür bī-şavt u bī-ḥarf ‘aşk dili
- 20 Biz bu ‘aşkı cāndan öñdin bulmuşuz
‘Āşıkı ‘aşkı ma’şūkı biz bilmişüz
- 21 Medresesinde bu ‘aşkıñ biz ezel
Okuyup her ‘ilmi ḥāşıl kılmışuz
- 22 Ḥaḳ müderris-idi bize ol medresede
Yoğıdı müşkilimüz her nesnede
- 23 Bunda ol ‘ilmi nite unudavuz
Yā nite aldaya bizi mefsedet
- [64b] Gel uy bu ‘aşka kim bu ‘aşk beḳādur
Bu ‘aşkıñ dā ‘imā yōni Ḥaḳḳadur
- 25 Bu ‘aşkıñ gözgüsi yokluḳdur y cān
Bu gözgüde görüñdi bāḳī Sulṫān
- 26 Dilerseñ kim göresin Ḥaḳ cemālin
Bu ‘aşk gözgüsine her dem beḳādur
- 27 Bu ‘aşk yolında seni tār t
Bu māristānda sen seni bīmār t
- 28 Yetür bu ‘āşkıla ‘aḳlı tamāmet
Yeter varlık saña ‘aşk ‘aşkı yār t

(63)

(*mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün*)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- [65a] Şolar kim dost elinden içdi cāmı
Olar bilmedi her kez hāş u 'āmı
- 2 Olar esrükdürür dā'im ayılmaz
Olar fehm eylemezler şubḥ u şāmı
- 3 Olarda dīn ü dünyā tedbīri yok
Olaruñ fikri ḥaḫdur ve's-selāmı
- 4 Olar varlıkların Ḥaḫ(k)'a verüpdür
Olaruñ Ḥaḫkıla dā'im kıyāmı
- 5 Olar bilmez “yecūzı lā-yecūzı”¹⁰⁹
Olar mezheb edinmez bir imāmı
- 6 Olaruñ göñlüne Ḥaḫ(k) şöyle tolmuş
- [65b] Unudulmuş iki cihān tamāmı
- 7 Olaruñ varlığın Ḥaḫ(k) şöyle almış
Hemān ḫalmış bularuñ ḫalka nāmı
- 8 Olara ḫorḫu yok iki cihānda
Olar görmeyiser dār-ı melāmī
- 9 Olar iki cihāndan geçdügi:çün
Bularu verdi Ḥaḫ(k) dārü's-selā[mı]
- 10 Olar 'arşı kürsī bir nefesde
Gezüp seyrān ederler Rūm u Şām'ı

¹⁰⁹ Ar. Caiz olan, olmayan demektir.

11 Sebep bulardur bu yer gök tırduğına
Bu mađlūkuđ bularuđla nizā mı

[66a] Bularuđ řānına geldi Resūle
Ki “lā ĥavfün ‘aleyhim”¹¹⁰ Ĥađ(k) kelā mı

13 Buları Eřrefođlu Rūmī’ye řor
Buları sađa gōstere mūdāmī

(64)

Velehū eyzān raĥmetu’llāhi ‘aleyh

1 ‘Ařkıñ ġamın bile çekmeye bađa bir yār bulunmadı
Āvāre olup yürürem uş bir řarār bulunmadı

2 Düşdüm ġamıñ değizine mevc aşdı başımdan
Heyhāt ki ümīdüm ġemüsine bir kenār bulunmadı

3 Sırrımı cān u ġōñül diler ki şaşra bırağa
İllā ki maĥrem olmağa rāzamu deyyār bulunmadı

[66b] Vařlıñ řikār edem deyyü düşdüm ‘ařkıñ hevāsına
İllā bu ‘ařđ içinde belādan özge řikār bulunmadı

5 Ol ġün ki bu ‘ařđıñıla oldı bu cān ĥaste vü mecrūĥ
ġünden ġüne artar dağı derdine tīmār bulunmadı

6 Derd ü firāđ u fürkat içinde kaldım ey dirġ
Eyyāh ki intizārum ġecelerine bir seĥer bulunmadı

7 Döymedi bu cān hicrūñe diler kim bir sefer kıla
Çün bu kıyāmet içinde vaşluğa zafer bulunmadı

¹¹⁰ Ar. “Onlar için korku yoktur” anlamına gelen ayet.

(65)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Her kim derise dā'im lā ilāhe illa'llāh
Gönlünde tura kāim lā ilāhe illa'llāh
- [67a] Endīşesi Haḫ ola göñli nūr ile tola
Maḥşere dēyü gele lā ilāhe illa'llāh
- 3 Şol dem ki göçe cānı “lā ḥavfu” ola şānı
Çürütmeye hīç teni lā ilāhe illa'llāh
- 4 Aldayımaya mūnisi ola Raḥmān
Hem kırtarısar īmān lā ilāhe illa'llāh
- 5 Ol gün ki kıza yüzler söylenmeye sözler
Hoş hüccet olup söyler lā ilāhe illa'llāh
- 6 Cehd eyle māsivāyı tarḫ edegör göñülden
Tenhā de cān u dilden lā ilāhe illa'llāh
- 7 Var Eşrefoğlu Rūmī terk etme bu kelāmı
- [67b] Değil 'ale'd-devāmī lā ilāhe illa'llāh

(66)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Cedd-i tam et kııl 'amel fırsat şaḫın fevt olmasun
Hep hevālardan kesil şeytān saña yol bulmasun
- 2 Nefsi hevā ārzūları yoldan azıtmasun seni
Zerḫ u riyā gāvğaları göñlüñe gelüp tołmasun
- 3 Berk yapış şer'ij ipine tā eresin menzile
Kibri kīn buḫl ü ḫased seni yābāna şalmasun

- 4 Var eriş mürşid katına hizmet et hazretine
Şaykal urdur kalbiñe pāsıyla şöyle kalmasun
- 5 Göñlüñüñ āyīnesin gayruñ hayālinden arıt
Yeğ ceħd kıl kalbünji her bir yaña tağılmasun
- 6 Geç kamu sevdā-yı sevdādan yeter sevdā-yı dost
Kıble birdür dost birdür ikilik eglemesün
- 7 Eşrefoğlu Rūmī gerçek ol “Bir”i sevdün ise
Göñlüñe ol “Bir”den özgenüñ hayāli gelmesün

(67)

(mefā’lün mefā’lün mefā’lün mefā’lün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Anuñ ‘aşkın gerek baña gerekmez dünve ‘uqbāyı
Ki ‘aşkıdur maqşūdum ancağ kodum cümle temennāyı
- 2 Muħabbet dādın evvelde kodı cānum dimāğında
Kamudan el çeküp bu cān anın ister o Mevlāyı
- 3 Muħib maħbüb muħabbet bil haqıkatde bular birdür
[68b] Anuñcun anı sevenler kodılar gül sevdāyı
- 4 Anuñ derdin bilmedi cihānda nesne bilmedi
Gerekse varsun ol yüz yıl okusun ağ u karayı
- 5 Anuñ ‘aşkı kitābından şolar kim okudı bir harf
Hep ismi resmi maħv oldı ötendi cümle māsivāyı
- 6 Ben ol şāhbāz-ı kudsiyem kolından uçdum şāhuñ
Şikārım süre getürdüm kim avladım bu şahrāyı
- 7 Avum aldum yine döndüm varup şāh koluna kondum
Cemāline bakup her dem ederem hoş temāşāyı

8 Ben ol serbāz u ünsīyyem yolında cān u baş verdüm
Bugün gördüm ‘ayān anı kodum va’de-yi ferdāyı

[69a] Şarāb-ı lā-yezālī ben içüp hayrān u mest geldüm
Sözüm mestāne anuñçun eder nükte-yi garrāyı

10 N’ederem şol dili ben kim anuñ söylemeye rāzān
N’ederem şol gözi ben kim ki görmeye dilārāyı

11 Var Eşrefoğlu Rūmī sen bu rāzı ‘ārife söyle
Ki her bir bī-ḥaber ‘āmı ne bilsün bu mu ‘ammāyı

(68)

(mefā’lün mefā’lün mefā’lün mefā’lün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

1 Benüm işbu garīb cānum ‘aceb düşdi bu şahrāya
Yolunu dosta iletmege tolaşdı işbu sevdāyı

2 Meger bu cān bu sevdāyı ezelden tuta geldi:di
Yine ol dosta varmağa bunu edindi ser-māye

[69b] Bu sevdā bir ‘aceb sevdā getürür başıma gavğa
Nicenüñ tāt u tahtını bu sevdā verdi yağmaya

4 Bu sevdā dedüğüm ‘aşkdur bu şahrā dedüğüm dünyā
Bu şahrāda bu esfelden bu ‘aşkdur iletan a’lāya

5 Niceler işbu şahrāda yolın yābāna bırakmış
Vaṭanından cüdā düşmüş tuṭulmuş bu ḥarābeye

6 Velī her sevdā ‘aşk olmaz ‘āşıklar diridür ölmez
Ölen şol kimselerdür kim gönül verdi bu dünyāya

7 Bu ‘aşkı Hāk(k) bu cānlara delīl olmağa gönderdi
Bulan ‘aşkı uyan ‘aşka ḥakīkat erdi Mevlāya

- 8 Gel imdi sende bul ‘aşkı ki bunda göresin dostı
[70a] Görenler muntazır olmaz bugün ol dostı ferdāya
- 9 Sen ey gönli kıra münkir gider inkārı içinden
Dīdārım görmeyiserdir Hāk(k) ol münkir-i a‘māya
- 10 Eger derseñ ki ‘āşıkam bu ‘aşk yolında şadıkam
Budur bu da ‘vāya ma ‘nā koyasın cānı ortaya
- 11 Bu ‘aşkı derdi āhıdur gidenün Hāk(k)’a rāhıdur
Bu ‘aşka pek yapış zinhār koyma dünyā ‘uqbāya
- 12 Var Eşrefoğlu Rūmī sen bu ‘aşkıdan hergiz ayrılma
Bu ‘aşk coşkıundur kıatre taşup varduğı deryaya

(69)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzānrahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Ey ‘aceb bilsem nedür yā Rabb bu derdün çāresi
[70b] Gün gün artar hīç oñulmaz yüregümün yarası
- 2 Yüregümün yarasına hīç tabīb kılmaz ‘ilāç
Ey ‘aceb var mı dağı benüm gibi bī-çāresi
- 3 Çāresi bī-çārelıkdür yine bu derdın meger
Çün belā burcunda ‘āşıklarun seyyāresi
- 4 Gözi yaşlu bağı başlu yüregi delük delük
Olmuşam ‘ālem içinde ‘aşkınuñ āvāresi
- 5 Her kim inler bu belādan varsun ol ‘āşık degil
Görsün ol bir anlayanlar dünyenün mekkāresi
- 6 Dünye-yi mekkāreye her kim tolaşdı tā ebed
Gétmedi gétmeyiser anun yüzünün kıarası

[71a] Her kimiñ gönlünde zerre deñlü dünyā hubbı var
Anı etdi bilsün nefsinüñ emmāresi

8 Dost yolında ‘aşıkı ger kılsalar yüz biñ yara
Dönmeye dost dost deñü çağrışa her bir pāresi

9 Eşrefoğlu Rūmī bu derde giriftār olalı
Düşdi bir ‘ummāna kim yoğdur anuñ kenāresi

(70)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzānrahmetu’llāhi ‘aleyh

1 Gönlümün bir küşesinde ‘arş-ı Raḥmān gizlüdür
Kaṭremün bir kaṭresinde baḥr-ı ‘ummān gizlüdür

2 Zerremin bir zerresinde nice biñ şems var benüm
‘Ārife bu söz ‘ayān illā ‘avāmdan gizlüdür

[71b] Bu vücūdumda benüm bir kuş vardır ol kuşuñ
Avcı içinde tamām iki cihān gizlüdür

4 Ne ‘aceb kuşdur bu kuş henüz yuvasında yatur
Lā-mekān seyrān eder seyrānı pūnhān kirlüdür

5 Lā-mekān bī-nişāndur ol kuşuñ yaylaqları
Ol kuşuñ ḥavşālasında sırr-ı sultān gizlidür

6 Ol kuşuñ şāhıla ‘ahdi var ezelden ilerü
Bir melek bilmez nedür ol ‘ahd ü peymān gizlüdür

7 Ol kuşuñ avı şikārı dost vaşlıdur hemān
Anuñıçun dost aña mūnis ü mihmān gizlüdür

8 Ey ‘aceb böyle iken yā Rabb nedendür bu kuşuñ

[72a] Hīç inçildisi dükenmez yüreginde kan gizlüdür

- 9 Derde düşmüşdür yanar zārī kıllur düni günü
Zārīsi ol dost firāķı bağrı büryān gizlüdür
- 10 Ol kuşuñ vaşfi küşüdür deyyedüm illā neğem
Müdde‘īden korkaram göñlünde gümān gizlidür
- 11 Şüret-i insānda kīl insānı bil insānısañ
Şüret-i insānda bu ma‘na-yı insān gizlidür
- 12 Ma‘na-yı insānı bil kim bilesin Hāķķı ‘ayān
Ma‘na-yı insānda ol şıfāt-ı sübhān gizlidür
- 13 Eşrefođlu Rūmī bu remzi yine ‘ārif bilür
Bilmedi bilmeye her ‘āmı vü nā-dān gizlidür

(71)

- [72b] ‘Āşıkıñ göñli hemīşe ‘aşķıla pür-nürdur
Ol göñül n’ete öle çün ‘aşķ ile ma’mürdur
- 2 ‘Āşķa her yer Türdur her nefes mi‘rāc olur
‘Aşķ olmayan göñüller tā ebed mehcürdur
- 3 ‘Āşıkıñ her ķanda baķsa gördügi dost yüzüdür
Cānı mest anuñçundur gözleri maħmürdur
- 4 Kāfirüñ ‘aşķıla küfri ‘āķıbet īmān olur
Zāhidüñ sa‘yi ķamu ‘aşķsuz hebā mensürdur
- 5 ‘Aşķ kitābın ‘aşķdan okuyan ķamu ‘ilmi bilür
Evvel āħir zīrā ‘aşķ kitābında mestürdur
- 6 ‘Aşķ gözine tolunur iki cihānda nesne yoķ
[73a] ‘Aşķ gözidür dost yüzün gören daħı meşhürdur
- 7 Gel bu ‘aşķa maħrem ol tā bulasın ‘ömr-i ebed
Bāķī devrān maña ‘āşķlara destürdur

- 8 Şāh-ı kevneyn olmak istersen bu ‘aşka ol esīr
Nice biñ yüz biñ Süleymān ‘aşk elinden mürdur
- 9 ‘Āķile bu söz ‘aceb gelür ‘acebdür hem ‘aceb
‘Aşk maķāmına ‘aql ermedi ermez durur
- 10 Eşrefođlu Rūmī gerçek sen eger ‘āşıkısañ
Saña ne kórđu ne ğam çün sevdüğün gayurdur

(72)

Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Seni bunda kómazlar göñlüni bunda götürür
[73b] Terk eyle kibri ki bir göñül ele getir
- 2 Buña göñül bağlayup nefsüne uyarısañ
Ol nefsün alur seni toğrı tamuya iletür
- 3 Bunda kimse kalmaz gelen gider eglenmez
Yol düşvār kórđu katı işüñi bunda bitür
- 4 Bunda bitmeyen işler anda da bitmeyiser
Ğafletten uyar cānuñ ‘aķluñı başıña yetir
- 5 Kkanı bunda gelenler mülk benümdir deyenler
Şimdi görince anlar toprak oluban yatur
- 6 Milkün ıssı bellüdür yā bu da‘vālar nedür
Var utan da‘vī kó top yüz karasın añ tur
- [74a] İşte bul Tanrı Ğaşīn sildür göñlüñ pāsın
Gir evliyā yolına cānuñ raħmete bitür
- 8 Fursatuñ eldeyiken dürüş menzile eriş
Bu devrendi geç dağı var şāh oluban otur
- 9 Eşrefođlu Rūmī varlık öğüdünji sen al
Kevneyni arduña at yüzün Ğazrete götür

(73)

Velehū eyzānrahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Bir dem dilim tutaydum 'aşk kıomaz beni söyledür
'Aceblemeñ söyledüğüm 'aşkıñ 'ādeti böyledir
- 2 Bu 'aşk beni delü kıldı 'aqlumı başumdan aldı
Mecnūnlayım düni günü zārī kıluban iñledür

[74b] 'Aşkıdur beni benden alan sevdüklerimden ayıran
Kimdür 'aşka karşı tıran şāhları başdan aladur

- 4 'Aşk kime kim şaldı sāye başını vėrdi ğavgāya
Manşūrlayın esrük delü "Ene'l-ħak" da'vī eyledür

- 5 'Acebdür bu 'aşkıñ işi ğöñüldeñ sürer teşvīşi
Ĝözlerden akıdur yaşı yürekde odı biledür

- 6 Her kimüñ 'aşkı varısa içinde od yanarısa
Zihī¹¹¹ bahtlıdur cānı şöħbeti ol dostıladur

- 7 'Aşkıdır ğöñülde nūr olan 'aşkıdur Mūsā'ya Tūr olan
'Aşkıdur ki 'İsā deminde ölüler diri kıladur

- 8 Ĝel 'āşık ol şād olasıñ ğuşşadan āzād olasıñ

[75a] Dürr-i yetīmi bulasıñ bu 'aşk baħrine taladur

- 9 Eşrefoĝlu Rūmī söyler illā şāra ğaber eyles
Kim ki 'āşık olmağ diler eydüñ ğelsünler şaladur

(74)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Ĝöñlüm alanuñ sözüni dā'im söyleyesim ğelür
Derd ü ğūnıla 'āşıkları her dem toylayasım ğelür

¹¹¹ "zehī"

- 2 Dünyā nedür dost yolına ‘aşık anı terk etmeye
Bir cānım var ol dost için kurbān eylesim gelür
- 3 Bu od şuyıla toprak libāsın çıkarup döküp
Anuñ vaḥdet deryāsın girüp boylayasım gelür
- 4 Manşūrlayın ḥayrān u mest “Ene’l-ḥaḳ” demini urup
[75b] ‘Aşḳ meydānında girüp cān u baş oynayasım gelür
- 5 Pervāne gibi bī-ḳarār şāhuñ cemāl-i şem‘ine
Düşüp tutuşuban her dem yanup parlayasım gelür
- 6 ‘Aceb şūrīde bülbülem düni gün kıluram zārī
Dost baḳçesinüñ güllerin müdām baylayasım gelür
- 7 EşrefoḒlu Rūmī eydür maḳşūdum anuñ derdidür
Bir dem dertsüz olurusam cān işmarlayasım gelür

(75)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Cānumı ‘üryān edüp şaldım bu ‘aşḳ deryāsına
Nāgehān ‘aşḳuñ şataşdım dürr-i bī-hemtāsına
- 2 Cān u baş u dīn ü dünyā verdim aldım derd-i yāre
[76a] Merhem ol derd oldı ancaḳ yüregüm yarasına
- 3 ‘İlm ü ‘aḳl u zühd ü taḳvā çün ḥicāb oldı baḳa
Küllī sevdādan geçüp düşdüm anuñ sevdāsına
- 4 Māsivādan göz yumup gördüm anuñ dīdārını
Kendözümden el yudum girdüm fenā şahrāsına
- 5 Ol fenādan bir fenāya bu fenādan gey fenā
Gey fenādan şoḒra erişdüm anuñ beḳāsına

- 6 Bir beḳādur ol beḳā hergiz fenā ırmez aḳa
‘Aḳlıḳı ḳo gel ırresin bu sözüḳ ma ‘nāsına
- 7 ‘Aḳlıla ‘aşḳıla girilmez ‘aşḳ ‘aḳlı maḳv ırder
‘Aḳlı ‘aşḳıḳı ol sebebden gelimez yöresine
- [76b] ‘Āḳıl ister cennet ü ḥūr u ḳuşūr ḳılmān ola
‘Āḳıḳuḳ ḥıç meyli yoḳdur cennet ü na‘māsına
- 9 ‘Āḳıḳ ol kim göresin dost yüzünü bunda bugün
Ma‘mūr olma zāhidüḳ ol va‘de-yi ferdāsına
- 10 Va‘de-yi ferdāya göymez ‘āḳıḳ-ı şūrıdeler
Göz ḳonardur düşer ırer zülfinüḳ ḳarasına
- 11 Müdde‘ınüḳ her sözünde vardurur nice ḳaraż
Ṭālibiseḳ girme zinhār müdde‘ı arasına
- 12 Eşrefoḳlu Rūmı ‘aşḳdan ḳoş ḳaber verdi yine
Müdde‘ınüḳ ḥıç ḳulaḳ urmaz ḳuru da‘vāsına

(76)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- [77a] Ger ḳadīmı dost gerekse ol ḳadīmı iste bul
Andan özgesinden arın var anuḳ derdile (bile) ṭol
- 2 Andan ayru hep fenādur bāḳı oldur lā-yezāl
Dün gün aḳa ḳızmet ıryle var aḳa gerçek ḳul ol
- 3 Kim aḳa gerçek ḳul olsa tā ebed āzād olur
Ḥıç zevāl ırmez aḳa çün dost anı ḳıldı ḳul
- 4 Dünyeniḳ lezzetine aldanma kim tızcek geçer
Heş-behiştten fāriḳ ol kim bulasın Ḥazrete yol

- 5 Var götür küllî hevesden gönlünü ey yol eri
Varlığıñ yokluğa degşür ölmekden öñdin öl
- 6 Ölümünden öñ ölendir bugün dostı gören
[77b] Bu sözüñ haqdur inan eyle buyurdı Haq Resül
- 7 Bundan içerü dağı söz verdim anlaşıñ
Var seni küllî yitür tā sen gidesin kıala ol
- 8 Andan anuñ gözüle baq her neye baqarıñ
Haq görine saña küllî fevķ u taht u sağı u şol
- 9 Eşrefoğlu Rūmī'nün tut pendini tālibiseñ
Haq nūrı tā göñlüñe senüñ dağı eñde nüzül

(77)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Haqķı sev Haq sevenlerden tölundurmaz cemālini
Velī sevmeyene hergiz tādurmaz vaşlı balını
- 2 Budur 'ādet-i Mevlā sevmez sevmeyeni aşla
[78a] Kıorķar bī-civārından eñder bu'di 'azābını
- 3 Tāmu odundan artuķdur anuñ ayruluğı odı
Bititmesün kimesne yā bu ayruluķ firāķını
- 4 Baña ansuz gerekmez cān baña ansuz ne dīn īmān
Cemāl-i Ka'besin buldum eñderem hoş tāvāfını
- 5 Baña īmān ü dīn oldur ki sevem ben anı kāmīl
Ki kıble eñdinem tıpam anuñ zūlf-i siyehini
- 6 Bu 'aql u bu göñül bu cān bu māl u milk ü ḥānümān
Kāmusın verđüm ü aldum anuñ 'aşķı belāsını
- 7 Baña ne 'ilm ü ne fetvā baña ne zūhd ü ne taķvā
Beni şūzīde vü şeydā kıılup içürdi cāmını

- [78b] İçip cāmın mest oldum “Ene’l-ḥaḳ” demini urdum
Ne beni ne anı bildim verimezem nişānını
- 9 Ki andan yine bir cāmı tolu şundı vü içirdi
Beni bir şahva çıkardı ki elinden seçdüm ālını
- 10 Şarāb-ı süci içildi elinden ālı seçildi
Yüzünden bürḳa’ açıldı ‘ayān eyledi rāzını
- 11 Bu rāzı ol bilür kim ‘aşḳ anı maḥv u fenā kıldı
Fenāsuz ‘ömre erişdi bulup dostuḅ beḳāsını
- 12 Bu Eşrefoḅlu Rūmī’ nün sözün ‘ārif bilür ‘ārif
Ne bilsün degme bir nā-dān bu ‘uşşāḳuḅ kelāmını

(78)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

- [79a] Bu fenāya sen neden (neden) böyle gönül verdün eyār¹¹²
Ey ‘aceb düşmezim hergiz öñüñe ol bākī dār
- 2 İşbu māl u mülk oḅl u kız bāḅ u baḳḳe ḥon u ḥoy
Bunda ḳalur sen gēdersen sinleye nāḳār u ḳār
- 3 Buña gönül baḅlayup maḅrūr olup ḳalmaḳ neden
Ḳünki bu bir kibirdür gelen gēḳer ḳılmaz ḳarār
- 4 Niceler bu kibirde yaptı ‘imāretler delim
Āḅir ecel seli geldi kıldı anı tār-ü-mār
- 5 Ger nebīdür ger velī ger pādīşāh u ger gedā
Ger bu kibriden gelüp ḳamu nice gēḳdi gēḳer

¹¹² “ey-yār”

- 6 Uşluyısañ gëç hergiz ‘imāret eyleme
[79b] Uşañ olma gāfil olma geldüñ işi başar
- 7 Seni Hāk neçün yaratdı neye geldüñ bunda sen
Anı bil kim bilmege getürdi seni ol pīr ü bār
- 8 Geç bu benlik da‘vīsinden¹¹³ yoqluğı eyle kabūl
Hāzrete varursın āhır bārī yoqluğıla var
- 9 Hāzrete yoqluğıla varan kişi gëy şād ola
Binüben cennet Burāğına görisedür dīdār
- 10 Şöhreti қо şöhet āfetdür dedi “ḥayrū’l-beşer”¹¹⁴
Seni qoymaz oda illā işbu nāmūsıla ‘ār
- 11 Eşrefoğlu Rūmī bu pendı yūri sen saña vër
Var kanā’at cūbbesin gëy ‘uzlet eyle ihtiyār

(79)

[80a] *Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh*

- 1 Bu dünyāya vërme gönül dünye saña qalır degil
Dünye seven dost qatına yüz ağıyla varur degil
- 2 Bu dünyānıñ muḥabbeti şol ağılu bal gibidür
Ağusun bilen ol bala barmağını banur degil
- 3 Bu dünyānıñ zehri qatı cāna erer mażarratı
Zehrini bilmeyen bunun kendüyi şaқınur degil
- 4 Bu dünyāyı dërüp yığan āhır qoyup getse gerek
Qoyup gidecegin bilen dünyāyı dëvşirir degil

¹¹³ “da‘visinden”

¹¹⁴ “Hz. Muhammed”

- 5 ‘Āşıkların gönlü kuşu düşmez dünyā tuzagına
Gerçek éren bu dünyāyı hīç muhāle alur degil
- [80b] Ol Hāḡ ḡabībi Muştafa bu dünyā cīfedür dedi
Ögi uşşı olan kişi cīfeye aldanur degil
- 7 Ol cīfeniñ t̄alibleri itdür anlaruñ adları
İt olan it ḡarīfidür maḡreme şāh olur degil
- 8 Pes yine maḡrem olmağa şāh ile şāhbāz gerek
Yoksa degme kuş avını alup şāha varur degil
- 9 Eşrefoğlu Rūmī sen de şāha eger maḡremiseñ
Himmetiñ gözine kevneyn zerre deñlü gelür degil

(80)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Bu ‘aşkıñ şerbetinden bir ḡadeḡ nūş éylegil
Gel ‘aşkıla başuñı t̄a ebed ḡoş éylegil
- [81a] Gel berü gel ‘aşḡ elinden t̄olu peymāne getür
Gel bu mecliste bugün sen ḡānı ser-ḡōş éylegil
- 3 Gel bu ‘āşıklar öñinde yere şal nāmūsunu
Gel bu zühdü ‘aşḡa degşür ‘aklı bī-ḡōş éylegil
- 4 Gel bu ‘aşḡ bāzārına gir yoğa şat hep varuñı
Gel berü küllī hevesden göñlüñi boş éylegil
- 5 Gel bu küllī māsivādan yüz çevür yum gözüñi
Gel bugün cān gözüñi aç dost yüzine t̄uş éylegil
- 6 Gel bu ‘aşkıla bugün ḡatrenji deryāya ilet
Gel berü deryāyıla deryā olup cūş éylegil

7 Gel bu ‘aşk deryâsınınuñ dèrmek dilersenñ dürlerin
[81b] Gel bu Eşrefoğlu Rûmî sözlerin güş èylegil

(81)

Velehû eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

1 Bu ‘aşk düşdi cânumuza bahâr èyledi kışımız
Çayğı bulutların sürdi komadı hîç teşvîşimiz

2 Dilimizde ol dost adı cânımızda ol dost dâdı
Göñlümüzü ol dost aldı unuttuğ yâd bilişimiz

3 Dostdur hemân endişemiz dostı sevmekdür pîşemiz
Ol dostı sevmekden özge bir dağı yokdur işimiz

4 Ol sultândur bizi aña kul her dem yeñi yeñi nüzül
Andandur bu cümle uşül andandur her bahşışimiz

5 Her dem bakaruz ol yüze her gün bayrâm kadar bize
[82a] Biz dostı ‘ayân görerüz düş degil bu görüşümüz

6 Çanda baksağ dost görünür şanma dost toğar tolunur
Yer ü gök toptolu dostdur bu sözde yok yanlışımız

7 Biz ol dostıla diriyüz dostsuz olursağ ölürüz
Dostdur bize teni cân olan dostıla her cünbişümüz

8 Eşrefoğlu Rûmî èydür dost bizi şöyle alupdur
Mañlûkâtdan kesilipdür alışımız verişimiz

(82)

(fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün)

Velehû eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

1 Sen ezel sultânıduñ şimdi neye olduñ esîr
Eksügi yok bay èdüñ böyle neden olduñ fakîr

- 2 On sekiz biñ 'āleminñ halkı saña müştākıdur
[82b] Yerde gökde hep melekler saña olmazdı nazır
- 3 Baqarıduñ dost yüzine eşidürdün dost sözün
Ey 'aceb ne oldu saña şimdi kūr olduñ hem şağır
- 4 Lā-mekān katında hayme kuruban yaylarıduñ
İşbu hāristān içinde kalduñ uş horı haķır
- 5 Şāhbāz-ı kudsīdün(de) hem maḥrem-i sultān-ı sırr
Şimdi şöyle sen neden bī-gāne düşmüşsin debır
- 6 Şāhıla kılduğun ol 'ahdi meger beklemedün
Getürüpsin şāh katında yüzüne gey ulu gir
- 7 Habs içinde bu cān Yūsuf 'un evkār eyledün
Bu beden Mısrına nefsün dīvini kılduñ emır
- [83a] Bu ḥarābātınñ hayāli lā-tamām aldı seni
Hiç dēmezsın kim serencāmum ne olısar aḥir
- 9 Ol uzak yollara sen birgün gidersin nāgehān
Azugun yok yalın ayağ u yayan yoluñ ağır
- 10 Ne şāra uğrar yoluñ ne ḥod bāzāra ḥāzır ol
Bundan al azuk binit yükün bugün bunda dēvşir
- 11 Gele bir tevbeye gel gayret demidür gayret et
Ġayrı terk et kim saña ol ola destgır
- 12 Yoksa toprak olıcağ hiç tevbeye ermez elin
Nice biñ yıllar edersen zār u feryād u nefır
- 13 Her ki tevbe kıldı birkaç gün ölümdeñ ilerü
[83b] Eşidenler anuñ adın Raḥmetu'llāhı okır
- 14 Nakşa aldanma ki nakķāşdan cüdā düşmeyesin
Dost yüzünden gözün ayırma cānını başuñı ver

15 Eşrefoğlu Rūmī bu sözüm saḡadur g y  şit
C n kuşın u urmadan g z n   a lu  der

(83)

(mef l n mef l n fe l n)

Veleh  eyz n ra metu'll hi 'aleyh

1 D ni g n  urma z kr  t ol H d 'y 
(Ki) anu  z kri ver r c na Őaf y 

2 Bu f n  ' mri dost yolına h rc  t
Dilerse  bulasın ' mr-i be  y 

3 Bel sını anu  ba   zre  ek kim
[84a] D ye dost da ı sa a dost biy y 

4 S zin  şitme degme bir h b s n
Refik  dinme her bir b -nev y 

5 Nice bir nice b tin perver olma 
Nice kılma  bu nefse merh b y 

6 Kem kerkessin avu  oldu murd r
Onın Şayd  demezsin sen h m y 

7 Cih n y z ne geld ğine ba ma
D ner y zi  der bir g n cef y 

8 Dilerse  H k k la sende tecell 
G n lde  oma hergiz m siv y 

[84b] Melekler  te seyr n gerekse
Bu cism n na şına k l rev y 

10 G z nden sil en niyyet sebelin
Tolu h k g resin arz u sem y 

- 11 Bu ‘aşk bahrinden Eşrefoğlu Rūmī
Çıkarıdı dürri ol girān-bahāyı
- 12 Bu deryānıñ kenārın bekle zinhār
Ƙo bir dürlü dağı tedbīr ü berāyı
- 13 Bu gevher elüñe düşe gümānsuz
Eğesin HāƘ(Ƙ)’a ħamd ile senāyı

(84)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- [85a] Eý göñül var kim bu dertden sen ħaberdār olmadıñ
Anıñıçundur bu yolda sen cigerdār olmadıñ
- 2 Her gece fikrinde ben bir laħza ħāba varmadım
Eý göñül var kim benümle dosta karşı yetmedıñ
- 3 Ben diledüm dost zülfin boynuña kıлмаƘ kemend
Sen perışānlıƘ eđüp ol dāra berdār olmadıñ
- 4 Ben ki ol şāhıñ cemāli şem’ine pervāneyim
Var göñül var kim düşüp ol şem’a yanar olmadıñ
- 5 Pes senüñ gibi göñül varsun baña maħrem degil
Çünki bu ‘aşk zehrini benümle dadar olmadıñ
- 6 Eşrefoğlu Rūmī ile yoldaş oluban göñül
- [85b] Geçüben aşşı ziyāndan dosta gider olmadıñ

(85)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Tuymasun bu cān göñül ben dosta pünhān geçerem
‘AƘl ü cān bī-gānedür [ben] dil ü bī-cān giderem

- 2 Māsivā rengin döküp ‘aşk ile hem-reng oldum uş
Kodum insān varlığını şöyle ‘üryān geçderem
- 3 Baņa ne ‘ilm ü ‘amel ne küfr ü ĩmān büsbütün
Kamusından el yu ‘aşka uyuban geçderem
- 4 Elvedā’ olsun saņa ey zühd ü takvā elvedā’
Cezb edüp çekdi beni ol baħr-ı ‘ummān geçderem
- 5 Yedi tamu sekiz uçmağ bir dem anlamaz beni
[86a] Luş edüp irci‘ı¹¹⁵ tablin urdı sulțān geçderem
- 6 Bu ħarābātıñ neçün mi‘mārı olam çünki ben
Dostula kıldum ezelde ‘ahd ü peymān geçderem
- 7 Eşrefoğlu Rūmī’yem ‘aşkı şarābından anuğ
Tā ebed şūrīde şeydā mest ü ħayrān geçderem
- 8 Ol şarābuğ cür‘asına vermişem kevneyni ben
Vaşl-ı ‘ıydına erüp cānumı ħurbān geçderem

(86)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzānraħmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 ‘Ārif ol kim bilesin esrārını
Bu gözünle göresin envārını
- 2 Heşt-behişt’ten fāriğ ol cān terkin ur
[86b] Bunda bul yāri bugün ço yarını
- 3 Kim ki bunda bulmağ ister yārini
Varsun ol hep yāre versün varını

¹¹⁵ “Bana dönünüz” anlamına gelen Allah’ın kullarına hitabıdır.

- 4 Yārini yarına koyan kimsene
Bellüdür terk edemez ağıyārını
- 5 Her ki ağıyāra uyup yāri qodı
Tā ebed görmeye ol dildārını
- 6 Yāre yār olmak gerek yār isteyen
Yār için qomaq gerekdür ‘ārını
- 7 Bunda bugün yāre sen yār ol dağı
Fāriğ ol var kim bilür yār yārini
- [87a]** Ğayrı terk et eyle ki ‘ayna eresin
Yuyasın ‘aynı:la Ğayruñ yarını
- 9 Yārden ayru bir nefes olmayasın
Çün veresin yāre göñül şārını
- 10 Qanda baqsan yāri göresin hemān
Görmeyesin bir dağı deyyārını
- 11 ‘Ārif añ[ı]ladı nā-dān tañladı
Eşrefoğlu Rūmi’nün sözlerini

(87)

Velehū eyzānrahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Naqqāşumuz bizi ezel bī-levn ü renk yazup durur
Levh-i¹¹⁶ göñülden Ğayrınıñ naqşını hep bozup durur
- [87b]** Qullāb urup cānumuzı dün gün çeker kendözüne
Küllī cihāndan ser-te-ser meylümüzi üzüpdür
- 3 Yer gök dağı eylesenmeden “qālū belā” söylenmeden
Kendü cemālin görmege göz köpri bizi düzüp dürür

¹¹⁶ “levh”

- 4 Ol gözgüye her dem bakar ‘âşıkların oda yaçar
Niceler ol Manşūrlayın kül oluban tozup durur
- 5 ‘Āşık neğer teni cānı dūn ü gün anı ister anı
Gel gör anı sevenleri dü cihāndan bezüp dūrūr
- 6 Gör ‘âşıkı āvāredūr ‘azmi hemān ol yāredūr
Düşūbeni ile şāra ‘ālemi hep gezüp durur
- 7 Bu Eşrefođlu Rūmī ‘aşk deryāsınūđ mevcleri
[88a] Taşdan taşā çala çala maħv eyleyūđ ezüp dūrūr

(88)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Görelden yüzini derd ü belā baña şikār oldı
İñledüm artdı gün günden gözüm yaşı pınar oldı
- 2 Gözüm dünyāyı hīç görmez aķar kanlu yaşıım tırmaz
Bu derd ü bu firāk ile içüm tışum yaħar oldı
- 3 ‘Aceb yā Rabb ne dertdür bu götürmez gözüme uyķu
İçimdeki yanan od ĥo yārenleri yaķar oldı
- 4 Göñül fikrindedūr ĥayrān bu cān āvāre ser-gerdān
Bu sevdāya düşeliden dü ‘ālem baña tar oldı
- 5 İñledüm ‘āleme tıldı gören eýdür buña ne oldı
[88b] Esirgeyüp bu ĥalk derdüm gerü baña şorar oldı
- 6 Benüm derdüm hemān ol yār baña ne el gerek ne şār
Bu cān ancak anı ister ķamusından bezer oldı
- 7 Yüregüm yarasına hem gözüm yaşı yeter merhem
Geçeler şubħa dek bu ĥam baña mūnis ü yār oldı
- 8 Ğamı yārūđ hemān yārdūr sa ‘ādet kimde ĥam vardur
Şular kim gerçek erlerdür ĥamı yükin çeker oldı

- 9 Var Eşrefoğlu Rūmī var bu derdi kıılma āşikār
Saņa çün derd ü zehrin yār tolu tolu şunar oldu

(89)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Benüm derdim ayı yārūñ ğamıdur
[89a] Bu zaḥmım merhemi gözüüm nemidür
- 2 Āhımdan zārlığımdan inlememden
Feleklerde melekler hep semīdür
- 3 Kimiñ göñlünde kim bu dert odı yoķ
Ḳamu ḥayvānlarıñ kemden kemidür
- 4 Bu dert odına kim yandı dükendi
Biliñ anı ki kāmil ādemīdür
- 5 Yedi ṭamu odı bu derd odınuñ
Ḳatında şanki bir kığılcımdur
- 6 Bugün bu derd odına yanmayanun
Yarın dūzaḥda yatmaķ lāzımdur
- [89b] Sa'ādet gencinün kilidi dilin
Şorarsañ ehl-i derdün bir demidür
- 8 Şaladur gelsün ol pervāne 'āşık
Bu dert odına yansun kim demidür
- 9 Bu dertden Eşrefoğlu Rūmī ölse
Ölüm degül düğünü bayrāmıdur

(90)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzānrahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Dutarsañ haq sözün Hakk'ı göresin
Uyarsañ nefse hergiz görmeyesin
- 2 Anuñ sevdāsına düş gayrı terk et
Nice beyhüde sevdālar kovasin
- [90a] Göñül kim hāme dostuñ halvetidür
Neçün sen aña düşmenler koyasin
- 4 Gider hubbini maḥlūkuñ göñüldeñ
Göñüldeñ Hālik'a tā yol bulasin
- 5 Cenābetdür göñüle gayrı koymak
Ṭahāret oldurur Hakkı sevesin
- 6 Gel anıñ derdine düş gayrı hep ko
Gümānsuz 'ayn ile gayrı yuyasin
- 7 Kuşangıl kendü himmetüñ kuşağın
Binüp cidd atına menzile alasin
- 8 Saña senden eger olmazsa himmet
- [90b] Kaçan maḥşūduña vāşıl olasin
- 9 Sen ey cān varlığuñ nūrın söyündür
Ki bu ism ü resimden kurtılasin
- 10 Girürseñ sen vücūduñ zulmetine
Bulup āb-ı hayat içüp kanasin
- 11 Senüñ göñlüñ o şāhuñ gözgüsidür
Düriş cehd ile gözgüyü silesin

- 12 Göresin anda ‘aks urmuş cemāli
Şoloḡ sā‘at sen anı [sen] şanasın
- 13 Eger ḡalursaḡ işbu şanuda sen
Bu menzilde henüz bir bī-nevāsın
- [91a] Gerek varlığıḡ anda maḡv eḡdesin
Anuḡıla anı görüp bilesin
- 15 Bu deḡdügüm cemāli pertevinden
Daḡı bir noḡtadır ki aḡlayasın
- 16 ‘Aceb remz eḡder Eşrefoḡlu Rümī
Seni ḡoḡıl ki bu remzi tıyasın
- 17 Bu remzi kim bilürse oldur insān
Bunu bilmeyene ḡayvān deḡyesin

(91)

(mefā’ılün mefā’ılün mefā’ılün mefā’ılün)

Velehū eyzān raḡmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Ḳanā‘at gencine elün meḡer eḡişmedi senünḡ
Anuḡçün nefsunḡ biraḡduḡ miḡnete cānuḡ
- [91b] Gel özünḡ miḡnete şalma bu fānī zevḡe aldanma
Serābı şu şanup ḡalma sözin eḡşitme şeytānuḡ
- 3 Yemek içmek ni‘metler dünı gün dünyā ḡomaḡlar
Bu düzmekler bu bozmaḡlar ḡatı miḡnetidür cānuḡ
- 4 Bu dünyā dāmına düşme varup şeytā[na] baş ḡoşma
Baḡıl nā-kes yolundan ḡık yürüsin ḡayruḡ iḡsānuḡ
- 5 Bu māl u milk ü ḡānümān senünḡ neḡdir eḡyā miskīn
Göre ne ḡıldı mālına yā milkine Süleymān’uḡ

- 6 Senüñ oldur ki elüñle anı sen miskīne verdüñ
Senüñ degül senüñ degül senüñ arduñda kalanuñ
- 7 Sen anı vārişe kırsın döker şaçar yer iğer
[92a] Senüñ hasret ü derd ü āh ile kırılır toprağa tenüñ
- 8 Eliñde fırsatıñ varken māluña mālik ol zinhār
Hīç aşşı kılmayırsardur saña şonrağı pişmānuñ
- 9 Tama' hırş u hased iti eliñ göñlüñ dilüñ bağlar
Cidāl ü kibr ü buhl ü meger bulardur alan ĩmānuñ
- 10 Saña çün verdi Hağ varlık dedi Kıur'ānıla enfiğ
Şakın sen etme pağıllık cehennem etme cinānuñ¹¹⁷
- 11 Var ol nefsüñ itin kūr et kanā'at ile elbir et
Yerüñ cennet işüñ hūr et gel uy hükmine Kıur'ān'ıñ
- 12 Ayır nefsüñi şeytāndan ki sırlar tıyasın cāndan
Ađalar ere sultāndan yakīne ere gümānuñ
- [92b] Eger hep varlıgıñ verşen bu varlığdan seni yursan
Aña yoğluk ile varsan dīdārın göresin anuñ
- 14 Zīrā dīdār yolu yoğluk varur cennete cōmerdlik
Gider tamuya nākislik bulardur yolu insānıñ
- 15 Velī yoğluk yolun tıtsan ne hoşdur ol şaha yitsen
Fenā baħrinde maħv etşen dükeli āyīn¹¹⁸ erkānuñ
- 16 Kıalayduñ dostula bākī olayduñ 'āleme sākī
Felek atlāsuñ üstinde kıonaydı çetr ü şayvānuñ
- 17 Bu Eşrefođlu Rūmī'nüñ tıtarsan pendin ey derviş
Olasın 'ālem içinde murādı cümle eşyānuñ

¹¹⁷ "cinānuñ"

¹¹⁸ "āyīn"

(92)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- [93a] Gel bu nefsün zulmetini tozunı sür aradan
Kanda baksañ gözlerüñe görüne ol Yaradan
- 2 Cümle eşyāda tecellīsi Hāq'ın zāhir velī
Görmez anı nefsini kırtarmayan emmāreden
- 3 Nefsini emmāreden kırtarmağa gey er gerek
Yoksa gevher kıymetin isteme seng u hāradan
- 4 Māsivānuñ naqşını küllī gönüldeñ yu geçer
Tā ebed yüzüñ çevür bu dünyā-yı mekkāreden
- 5 Āyīn erkān 'aşk içinde böyledür bellü beyān
Cān verüp baş oynayalar isteyeler çāreden
- 6 Gözsüze bak gö[r] demekden aşşı yokdur zerrece
- [93b] Çün enāniyyet sebeli gétmedi ol bī-çāreden
- 7 Nice bir elfāz-ı ma'nī baħş edersin ey faķīh
Var utan kim Hāq münezzehdür bu ağ u qaradan
- 8 Geç bu şüret 'āleminden gir ma'ānī milkiñe
Seyr edüp sırlar tıyasın seb'a-yı seyyāreden
- 9 Ādemün sırrıdır ol nūr-ı ilāhīyi bil yakın
Şüreti gerçi kim olmuşdur anuñ dört pāreden
- 10 Eşrefođlu Rūmī sözlerüñ senüñ mezmürdür
'Ārif olanlar bu remzi fehm eder işāreden

(93)

(*mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün*)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Göñül derdiyile yāriñ 'aceb şūrīde şeydādur
- [94a] Bu 'aşk içinde şankim ol bugün Mecnūn u Kaysā'dur
- 2 Ben eydürem kim ey göñül o bākī şāh sen bir kul
Bu 'aşk haddün senün degül bu bir ulu temennādur
- 3 Göñül hīç sözüme işitmez gelüp kendüyi cem' etmez
Beni bırakuban getdi turağı küh u şahrādur
- 4 Naşihatden derem bir söz baña hüccet kıılır yüz yüz
Derem yanı koyup getme baña der bu ne gavgadur
- 5 Ben eydürem bu yol uzak bu yola çok gerek yarak
Dedi bu yolda yok olmağ hep esbāb-ı müheyyādur
- 6 Dedi bu yol belālīdur cefā miñnetile tōlıdur
Dedi kahrı tozı anuñ benüm gözüme tütüydur
- [94b] Dedüm göñül bu yolda bağ gerekdür ağular yutmağ
Dedi 'aşk ile zehr içmek baña şekkār u helvādur
- 8 Dedi göñül bu yolda sen gerek biñ kez veresin cān
Dedi bir günde biñ kez verürsem dağı sezādur
- 9 Dedi nola göñül gelseñ benüm bir kez hālüm şorsañ
Dedi bu yolda ben ü sen demeklik küllī hañādur
- 10 Yine dedi ki göñül hey bu sevdā gey uludur gey
Dedi sen beni yoğa şay bu 'aşkıñ işi böyledür
- 11 Dedi göñül ki kendüden kimesne bu yola varmaz
Dedi benüm bu varmağum girü anuñla añadur

- 12 Bırakdı halkı gözünden geçübün kış u yazından
[95a] Elin yudı özinden hemân maşşüdu Mevlâdur
- 13 Dağı gönlün sözi çokdur eger dersen anı olmaz
Ne hâcet söylemek ‘âma bilür ‘ârif ki ol nedür
- 14 Bu Eşrefoğlu Rûmî’nün buluşdı gönlü çün dosta
Temâm kevneyni unuttı gönül dost ile tenhâdur

(94)

(fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün)

Velehû eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

- 1 Ger ola ‘ömrüm cihânda şad hezâr
Şanmanız benden gide bu derdi yara
- 2 Ger ölem toprak ola sünjüklerüm
Toprağumda bulına ‘aşkıdan eser
- 3 Ger kıyâmet ola toprakdan tıram
- [95b] Çağırım dost dost deyem verem haber
- 4 Yoğ-ıdı bu yer ü gök ins ü melek
‘Āşıkıdum anda ben rüy-ı nigâr
- 5 Ben anuñıla ‘âşık u ma’sûkıken
Dağı deyyâr varıdı ne diyâr
- 6 Deprenür dil yoğudı henüz dağı
Ben anı zıkr ederidüm bî-ğarâr
- 7 Şimdi bu ‘aşkıdan nite ayru olam
Çün ezelden gelmişem mest ü humâr
- 8 Malı milkü hânânum ‘aşkıdurur
Ne derem kevneyni ben ‘aşksuz ey yâr

- [96a] Gösteren ‘aşkdur baña ol dost yüzün
Dosta varur kim ki bu ‘aşka uyar
- 10 Kim ki andan bunda ‘āşık gelmedi
Oldur ol kim yürüyüp dünyā kıvar
- 11 Eşrefoğlu Rūmī ezelden tā ebed
Şöyle ‘āşık geldi hem ‘āşık gider
- 12 Anıñıçün sözleri mestānedür
Mest olanlar hemīşe cāna kıyar
- 13 ‘Āşık u şūrīde dil mest ü ħarāb
‘Aşk odına tutuşup dā‘im yanar

(95)

(fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün)

Velehū eyzān rahmetu ‘llāhi ‘aleyh

- [96b] Düşeli ‘aşkuñ bu ħānum ħline
Beni bıraқdı bu ħalkuñ diline
- 2 Gözlerimde yaş ile kan aқıdur
İllā yaşım dilemezem siline
- 3 Zīrā aқduқça gözümde kanlu yaş
Ĥoş teselliler gelür ben kılına
- 4 Ĥoş yaraşur ‘āşıka gözü yaşı
Kim ki ‘āşıka gözünden biline
- 5 Ben bu ‘aşkdan bir nefes ayrılmayam
Ger yüregim şerħa şerħa diline
- 6 ‘Aşkıla ben bir demümi vermezem
- [97a] ‘Aşksız olan ‘ömürüñ biñ biline

- 7 İsmi resmi Eşrefoğlu Rūmī'nün
Kül olup şavruıldı 'aşkıñ yeline
- 8 Kalmadı nām u nişānı zerrece
Ġarķa verdi ġetdi 'aşkıñ seline

(96)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Baħr-ı 'ummān kuşıyam yerüm mekānım andadur
Bunda avum süregeldüm dü cihānım andadur
- 2 Mevc urup ol baħr-ı 'ummān bunda bıraķdı beni
Dürr-i bī-hemtā benüm ma'den ü kānım andadur
- 3 Ça çıplaķ baş açuķ yalın ayak geldüm ġarīb
[97b] Tāc u taħtım māl u mülkim hānümānum andadur
- 4 Bunda tuzaġa tutuldum ben de düşdüm nāgehān
Bülbülüm zāriluķum ol gülistānum andadur
- 5 Bunda geldüm Eşrefoġlu Rūmī dediler baġa
Daħı bundan özge benüm ad u şanıım andadur

(97)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Nefsi zindān eyle gel dā'im riyāsethānede
Kim hālāş olup ġedesin daħı ol hānede
- 2 Taķ riyāset zencīrin boynına nefsün 'aşķ ile
Tā ki nefsün ġüni getüresin imānda
- 3 Bend eğüp nefsinı bıraķ açlık şusuzlık çāhına
[98a] Zıkr kılıcın ele al gir yola merdanede

- 4 Enbiyā vü evliyā haq yola böyle girdiler
Nefslerin qahr eylediler kıydılar hem yānede
- 5 Çünkü cāna kıydılar küllī hevesden geceler
Lā-mekāndan daḥī ilerü gitdiler seyrānede
- 6 Bend edüp şalmazısañ nefsi riyāset çāhına
Sen ḥo anuñ bendindesin hīç düşmegil gümānda
- 7 Kim ki nefsüñ bağlayup kılmadı kendüye muṭī'
Nefse fırifte oldu ol şeyṭānda ...¹¹⁹
- 8 Nefs-i emmāre diler emrinde dā'im olasın
Hīç iṭā'at etmeyesin ol yüce sultānda
- [98b] Eşrefoğlu Rümī kim nefsin Müslimān edene
Mürşid-i hādī olur cinne hem insānda

(98)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Yüregüme dost derdi urdı dürlü yaralar
Kim ṭabībler aña bulmaz ne devā ne çāreler
- 2 İllā olur dost vaşlı aña dermān u ṭabīb
Andan özge her ne kılsam yüregümi pāreler
- 3 Kim ezel güninde şād u maḥrem-i esrārısa
Ḥāldaşumdur zārdaşumdur gelsün o āvāreler
- 4 El ṭutuşup geḍelüm dostdan yaña eve eve
Bizi bunda aldamasun işbu aqlar qaralar

¹¹⁹ Eksik kelime var.

- [99a] ‘İlmine mağrūr olanlar kaldı ‘aşkıdan bī-naşīb
‘Āşıkıñ bir kemāsına ermez ol bī-çāreler
- 6 ‘Ālīdür ‘aşk meclisini bī-derd olanlar ayumaz
Gönül bī-derdüñ katıdur şanki seng ü hāralar
- 7 ‘Āşık-ı şūrīdeler şūrīde şeynde olına
Taş gibi gönüller[i] yumşak mūma döndereler
- 8 Dost derdi:le hemīşe teşne dil olanları
Dost vaşlı şerbetiyle dā‘imā şala dērler
- 9 Eşrefoğlu Rūmī’ye sorarısañ dost kındadır
Deye yer gök ‘arş u kürsī toptoludur aralar
- İllā görmez anı bütün göz cānı gözi gerek
- [99b] Çāre gözün açmağa bir mürşid katına varalar

(99)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 N’olayın pīr dervīş olam
Hoş yüregim dervīşāne
- 2 Terk èylesem kibri kīni
Yüz[üm] sürsem erişene
- 3 Dost dost deşem dosta ersem
Gelüp dostı şorişana
- 4 Kanda bakşam dostı görsem
Dā‘im dost haberin versem
- 5 Döksem gözüm[ün] yaşını
Artursam bağrım başını
- [100a] Bıraksam dünyā işi[ni]
‘Azm etsem ol bī-nişāne

- 7 ȶosam nefsiñ irkīn huyun
Nefse hīç virmesem boyun
- 8 ‘Aşķı içinde erkān-1 āyīn
Budur dosta gidişane
- 9 Şeyh elinden geysem kisvet
Nefs elinden kılsam feryād
- 10 ‘Aşķı elinden versem şerbet
Yanuban tutuşana
- 11 Eşrefođlu Rūmī sōyler
‘Āşıķlara haber eyler
- 12 Kim ki dostı gōrmek diler
Varsun dosta bilişene

(100)

(fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilātūn fā’ilūn)

[100b] *Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh*

- 1 Elvedā ey dostān-1 cān eline geğerim
Gel demiş dostum baņa cānān eline geğerim
- 2 Gelmişem gitmek içun şanma beni kalmaķ içun
Dosta vāşıl olmaķ içun cānān eline geğerim
- 3 Cennetiñ bāğçeleri un oldu gōzūme ‘ayān
Cān kuşı umaķ diler cānān eline geğerim
- 4 Anda iken nūr idūk toprađa şaldı Haķ bizi
Yine envār olmağa cānān eline geğerim
- 5 Āşinā-idūm ezelden şimdi dūşdūm ğurbete
Yine biliş olmağa cānān eline geğerim

[101a] Cānım ҡurbān hem egnimde iħrāmım kefen
Baş açuķ yalın ayak cānān ėline ęederim

7 Dñnyā ün zindānımıř lāyık degül mü ‘minlere
Ĥamdülillāhi mü ‘minem cānān ėline ęederim

8 Ana ata ҡardeřlerim gitme dēyü zārī ҡılur
Ķoymazam ҡulaęıma cānān ėline ęederim

9 Eşrefoğlu ҡılmadı böyle bir ҡutlu sefer
řād u ĥurrem pür-řafā cānān ėline ęederim

(101)

Velehū eyzān raĥmetu’llāhi ‘aleyh

1 Ol zamān kim ben ol dostdan ayru dñřüp oldum ırak
Ĥasret ü derd ü āhıla çok ağlardım tutdum firāk

[101b] İstedim yedi iķlīmi ne Rūmı ķodum ne řām’ı
Gezdim yürüyüp tamāmı başım açık yalın ayak

3 Yer mi ķodum istemedik ādem mi ķodum řormaduķ
Aç u şusuz ĥalvetlerde zārī ҡılurdum yavlaķ

4 Kimse ĥālim bilmez idi derdime em ҡılmaz-ıdı
Derdim kime söyler isem ēydür baņa zī-aĥmaķ ¹²⁰

5 Derdim benim ol yār idi ‘ālem baņa aęyār idi
Gözüm yaşi revān olup aķardı şanki bir ırmaķ

6 Derdim bulan mı ben anı ķomıřdım ortaya cānı
Her kim görir ise beni delüdü derdi muılaķ

7 Ne uşlu ne delü idim ne diri ne ölü idim

[102a] Dost fikri:le řoluyıdım dost idi endīšem ancaķ

¹²⁰ “aĥmāk”

- 8 Dost dost deyüp gider idüm kãdadır şorar ıdum
Dost haberin verenlere ederdüm yüzümü toprak
- 9 İsteyerek buldum ārı gerçek ere şordum yāri
Dedi yeter eyle zārī dost sendedür sen saña bak
- 10 Yüri hãvet eyle seni senden zerre koma seni
Senden gidericek dost sende edünür turağ
- 11 Tutdum ol erüñ sözünü çevürdüm benden yüzümü
İzledüm kendü kendümi benden baña göründü Hãğ
- 12 Gördüm ‘ālem dostdan tolu geldi baña der ol ulu
Var imdi sen şimden gērü sen ben defterin oda yağ

[102b] Yağdım oda defterleri terk etdüm tertıbleri

Gördüm ki gey hicāb imiş ‘āşıqlara bu kara ağ

- 14 Geçdüm bu ağdan karadan ikilik sürdüm aradan
Birlige yetdüm dostula birlikden okudum sebağ
- 15 Eşrefoğlu Rümī gibi gir bu yola gerçek isen
Tā ‘āşıklar arasında saña da riyālar şadağ
- 16 Bilesin bu mu ‘ammāyı yermeyesin yoksul u bayı
Bir başasın ‘amma hāşşa tutmayasın kimseye tağ

(102)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Ben derdimden iñler idüm derdim baña dermānımış
Bī-dār olan kimselerüñ deñ adı Müslimānımış

[103a] Bī-derd olan insān degül hīç ‘ameli olmaz kabül
Dertsüz kişi bu ‘ālemde bir yularsuz hayvānımış

- 3 Hayvān deme insān deme hergiz yaramaz bir eme
Çün ermedi ‘ışkıla deme varsun kim ol bī-cānımış

- 4 Იo gitsün ol dertsüz işer bu dert bize dermān yeter
 Kim bundan anda derd ilter yāricisi Sübhānımış
- 5 Derdlülerüñ āh u sūzı hoş cūşa getürür bizi
 Derdsüzlerüñ serd serd sözi Ვatı zemheridenimiş
- 6 Dertsüzleri görür gözüm yanar içüm Ვaynar özüm
 Kim ol bī-çāre gözsüzüñ Ვulağuzı şeytānımış
- 7 MaᲕşüd bu ‘ilm ü ‘amelden bir derd ü āh ü sūzımış
[103b] Çün derd ü āhı sūzuñ yoᲕ bu ad saña bühtān-imiş
- 8 Gel dost derdine düş yüri bī-derd olandan geñ yüri
 Bī-dert olanlarıñ yeri cehennemde Ვatırānımış
- 9 Kim ki bu derde düşmedi bir mürşide erişmedi
 Çiydir ol daᲕı pişmedi bes pestıᲕı andanımış
- 10 Gelsün dertlü ‘āşık Ვanı verşün cānı aᲕsun yāri
 Dost yoluna olmaᲕ fānī ‘āşıklara erkānımış
- 11 EşrefoᲕlu Rümī senüñ gün gün artsun derdüñ
 Çün dünyānuñ varı yoᲕı Ვatında yeksanımış
- 12 Bunuñ fānī lezzetine aldanmaᲕıl şöretine
 MaᲕrūr olma devletine hīlesi çoᲕ fettānımış

(103)

[104a] *Velehū eyzān raᲕmetu’llāhi ‘aleyh*

- 1 ‘AşᲕıñ odı şol cāna kim eşer Ვılır
 Her dem belā oᲕlarına¹²¹ anı seyr Ვılır
- 2 İksīr-i ᲕaᲕīᲕi dedikleri belādur ey püser
 Kim nüş eᲕerse meyini şāyfi ruz Ვılır

¹²¹ “oᲕlavına”

- 3 ‘Aşkıñ belāsını kim baş üzre çeker olursa
Ol devletlü başa dost her dem nazar kıılır
- 4 ‘Aşkıñ her belā baħriniñ dibindedür ey ‘aziz
Pes gevher isteyen kişi belā-yı ihtiyār kıılır
- 5 Rāħat-ı nefis isteyen kııl ucın tuymaya ‘aşkıdan
Bī-derd olanı gör ki belādan nice ħazer kıılır

[104b] Ser Eşrefođlu Rūmī ‘āşık isen belākeş ol
Gör şadefi ki belā bile kaħre-i gevher kıılır

- 7 Eyyüb gibi şabr eyle belādan inleme zinhār
‘Aşk eri belā zehrini şabr ile şeker kıılır

(104)

Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Usır ...¹²² bu yolda dek yanumla geli görün
Arķun arķun bu dünyānuñ adından kesili görün
- 2 Kogun bu dünyā ħālını terk edün kııl u kıalini
Varuñ erenler yolunu bir yire cem’ olı görün
- 3 Tađılmañız degme yola geliñ bile gitlüm bile
Bugün yarın deyiüp komañ nefsdan ayrılı görün

[105a] Bu nefsiñ va‘desi çokdur ‘āşıklara va‘de yokdur
Güyenmek yarınki va‘deye bugün dostı bili görün

- 5 Nefs ħayrıcıdur ħayrıcı ide görün nefse güci
Bāki dirlik isterseniz dost derdiyle öligörün
- 6 Gerçek ‘āşıkşanuz gelün bu yolda diri:ken ölüñ
Ölmezden öñ ölenlerün bekāsını bulıgörün

¹²² Kelime silik.

- 7 Fenāsuzdur beķāları gey yücedür maķāmları
Verüben bu fānī ‘ömri bāķi ‘ömri alıgörün
- 8 Bozuñ bu dünyā tertūbin ķomanñ göñülde kibr ü kīn
Bu gerçekler ķatārına siz dañı diziligörün
- 9 Uşañ olup ķalmañ gerü menzil uzaķdur ilerü
[105b] İşbu uzaķ yollar için yarağunuz ķılıgörün
- 10 Uşañlar bu yolda yetdi ķāfile menzile yetdi
Yürün yürün tiz erişün ķāfileye ķatılıgörün
- 11 Dünyāya göñül bağlamañ soñra āh edüp ağlamañ
Her ğuşşadan emīn olun şād u ħurrem güligörün
- 12 Eşrefoğlu Rūmī gelün dostlar dosta bile
İki cihān murādından cehd edüp üzüligörün
- 13 Nice nice nefis ārzūsı nice nice Hāķ(ķ)’a ‘āşī
Geldi uş olup ölüm elçisi dürip deşşiriligörün

(105)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Bu göñlüm derdine düşdi Hūdā’nuñ
[106a] Unutdı zevķini iki cihānuñ
- 2 Ferāğat cūbbesine çekdi başın
Bırakdı ķaydını bu cism ü cānuñ
- 3 Kāmu sevdüklerinden yüz çevirdi
Özinden yu(y)dı naķşın māsivānuñ
- 4 Boşaldı tıldı dostuñ derdi ile
Yudı defterlerin çün u çirānuñ

5 Taşa çıldı şīşesin nām u nengün
Oda yakdı yuvasın ad u şanuñ

6 Kāmu rāhatların miñnete verdi
Tolu tolu ier zehrin¹²³ belānuñ

[106b] Bu yokluk yazısında çok segirtti
Beķāsın tā bulunca ol beķānuñ

8 Ne ‘āşıkdur gönül Allāh Allāh
Ne urdı terkini gönül mekānuñ

9 Gel Eşrefođlu Rūmī sen dađı gel
Tağıt leşkerlerin kibr ü riyānuñ

10 Diri:ken kendünji var ölmüşe şay
Gēçür ol dostula devr-i zamānuñ

(106)

(*mefā’lün mefā’lün fe’ülün*)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

Gel uy bu ‘aşka kim bu ‘aşk beķādur

Bu ‘aşkıñ dā’imā meyli Hāķķa’dur

[107a] Dilerseñ kim göresin Hāķ cemālin

Bu ‘aşk gözgüsine her dem beķādur

¹²³ “zihrin”

(107)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

Bu 'aşkıñ gözgüsi yoqluqdur ey cān
Bu gözgüde görünür rüy-ı sultān
Bu gözgününüñ ğılāfidur dü 'ālem
Bu gözgüde ne küfrü var ne imān

(108)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

Münezzehdür bu gözgüde dü cihāndan
Ferāğatdür kamu aşşı ziyāndan
Anuñcün degmeler vaşf edemezler
[107b] Nihāndur 'aşk nihān en derin handan

(109)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

Bu 'aşk yolında seni tārumār et
Bu māristānda sen seni bīmār et
Bitür bu 'aşkıla 'aqlı tamāmet
Yeter varlık saña 'ışk 'aşkı yār et

(110)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

Bu ten dükkānını var èyle yağma
Başıñdan tā ki gide küllī ğavğa
Kamu sevdāları hep ardıña at
Göñüli dost ile ço şöyle tenhā

(111)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

[108a] *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh*

Gönül iklimini dostu bağışla
Gönülsüz gir yola sen dağı başla
Vücūduñ oyna bu meydān içinde
Varılmaz bu yolu cān ile başla

(112)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Bu yolda cān u baş hergiz anılmaz
Bu dünyā āhiret şağışa gelmez
Velī bī-cān olanuñ kadri artuğ
Anuñçündür ki 'aşık cāna kılmaz

(113)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

[108b] Nitekim sende senlik ola mevcūd

Çalasıñ senligüñde şöyle merdūd
Müşā dedi ki 'Erinī yā İlāhi'¹²⁴
Müşā'ya 'Len terāni'¹²⁵ dedi Ma'būd

¹²⁴ Hz. Musa'nın Tur dağında "Rabbi erni", yani "Allah'im bana görün" demesi.

¹²⁵ Allah'ın Hz. Musa'nın "Rabbi erni" sözüne "Len terani", yani "Beni göremezsin" şeklinde cevap vermesi.

(114)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Çü Mūşā kendüden maḥv oldı getdi
Mūşā'ya Hāḫ tecellī andan etdi
Anuḫcündür ki 'āşık varını hep
Getürdi tez bazāra yoġa şatdı

(115)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

1 Bu 'aşk yolında yokluk oldu 'izzet
Bulunmadı yok olmayınca vuşlat

[109a] Vişālin isteyü yokdan yoġa git
Zīrā yoklukda yokdur zerre 'illet

3 Budur yoklık ki sen senden geçesin
Fenā şuyın sākīden içesin

4 Temāmet varlığından el yuyasın
Seni bunda koyup dosta kaçasın

(116)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

1 Bu darlığıñ saña yavlaḫ tūzaḫdur
Tūzaḫdan çıḫmaġa gey er gerekdür

2 Gel imdi bendeleri merdāne kes kim
Tūzaġa tūtilan dostdan ırāḫdur

[109b] Sözüml anladın ise ey karındaş¹²⁶

Bu sırrı keşf edüp uş eyledüm fâş

4 Eger ‘âşık iseñ al bu sözümden

Ƙamu sermāyeyi var eyle taraş

(117)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

Bu dünyā maqşūdı āhıret murādı

Bulardur aldayan biliş ü yāri

‘Āşıklar yolu bir yoldan dağıdur

‘Āşık dosta gider açup kanadı

(118)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

[110a] Bu yolda gerçekiseñ cāna Ƙalma

Cihānuñ varlığın bir çöpe alma

Bu Ƙıdıldı bu cünbüşin verme alma

Ƙamu bir düş gibi bu gitme gelme

(119)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

1 Bu düşe pes neçün aldana ‘āƘil

Göñül vermez buña illāki gāfil

2 Bu gāfil kişiler hayvān gibidür

Olar hayvānlar dağı ‘ıyşine mā’il

¹²⁶ Bu dize iki kere yazılmıştır.

- 3 Ey gözlü kişi buña anlayu bak
Buña gönül verenlerdür gey aħmak

[110b] Beyhüde yerlere ‘ömrü çüritme
Fenâdur bu fenâ gerçek muħakkak

(120)

(mefâ’lün mefâ’lün fe’ülün)

Velehü eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

Bilür ‘âkil neçün geldi cihâna
İnanur ‘aqlıla düşmez gümâne
Ne işe geldise anı bitürür
Yemez içmez uyumaz kana kana

(121)

(mefâ’lün mefâ’lün fe’ülün)

Velehü eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

Bu dünyâ zevki nefsânilerindür
Bu nefis için cehennem gey derindür
Bu nefsün ‘işreti zevki temâmet

[111a] Cehennemde nedür kandur irindür

(122)

(mefâ’lün mefâ’lün fe’ülün)

Velehü eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

Murâd-ı nefis için her iş kim ola
Ol iş murdâr ü mühmel şöyle kıla
Yarın Hâk hazretine kıgırılıcak
Sevgili¹²⁷ hazrete ol bile gele

¹²⁷ “sevgüle”

(123)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Seni Hāk red eḏe 'aybuñ ola fāş
Saña ol mühmel iş çün oldı yoldāş
Bize senden nebīler hep velīler
Uşa saña zebāniler ura taş

(124)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

[111b] *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh*

Cehennem esfeli ola saña yurd
Nedir vere o vaqt işbu şavul yord
Karıncadan za'ıf olasın anda
Zırā bunda eşitmedünđi ögüt

(125)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Ne deñlü bunda nefsün şād eḏesin
Yarın pişmān olup feryād eḏesin
Uralar mağraya deyeler üsküt
Ey nefsine uyan ol vaqt n'eḏesin

(126)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

[112a] Gelün inşāfa ey nefse uyanlar
Demidür kim uyana uyuyanlar
Döneler Hāk(k)'a nefsi terk eḏeler
Bağışlanur bugün tevbe eḏenler

(127)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Tīz  d n tevbe-yi va' deyi siz
Ecel olayı y r r  tar a suz
- 2 D  r r damına elbet bir g n
Bozılır i bu d zg nler g m nsuz
- 3 Bu mekk reyye i ende ya ı ma
Tama'  d p berk berk ya ı ma
- 4 Bu ' mre 'izze c ha tekye urma
Bug n meyd n ben m d y   apı ma

(128)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Bu fett na g n l g zi:le ba ma
Ben m d y  bu a g n l bira ma
Bunu  si ri  za ına  utulup
Bunu yapup varaca  yeri yı ma

(129)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Ber y-ı ma lahat bir el ucıyla
Ba ar ısa  da ı bir g z ucıyla
Z r  senden bunu yine alurlar

[113a] Yerine da ı ver rler ge ile

(130)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Bu dünyā kimseye mülk olmadı mülk
Saņa deñilmedi mi “Limeni'l- mülk”¹²⁸
Buņa benüm deyen gey bī-edebdür
Pes evvel āhir oldur “Māliki'l- Mülk”¹²⁹

(131)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Bu Eşrefoğlu Rümī gördi ‘ālem
Örümcek avına beñzer dağı kem
Buņa rağbet gözi:le baķmadı hıç
Taleb kılmadı bunu oldı ebsem

(132)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

[113b] *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh*

Üzöldi küllü sebābden nesebden
Rızā verdi kaçāya her tarafdan
Bu böyle şu şöyle olsa demez
Ve ger kaçır u ve ger luş gelse Hāk'dan

¹²⁸ Kur'an. Mümin Suresi, 16. ayette geçen ibare “Bugün mülk kimindir”.

¹²⁹ Kur'an. Ali İmran Suresi 26. ayette geçen ibare “Mülkün sahibi”.

(133)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Eger t̄alibiseñ iş böyle gerek
Eger k̄azibiseñ ço çekme emek
Odur t̄alib H̄akk'ı isteye dün gün
Gerekmez h̄alkıla almağ u virmek

(134)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

[114a] Bu h̄alkdur t̄alibi yoldan ileden
Bu maḥlūḳdan kesilür H̄ak(k)'a geden
Neye meşgūliseñ oldur murāduñ
Murāduñdur seni her yaña yeğen

(135)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Murāduñdan öte yoğ saña menzil
Murāduñ maḳşūduñdur ma'būduñ bil
- 2 Kamudan el çeküben f̄ariğ gereksin
Murāddur ḡey murād olursa bir kıł
- 3 Seni H̄ak'dan cüdā eder o bir kıł
O bir kılden daḫı sen ḡey h̄azer kıł

[114b] H̄icābdur bil h̄icāb andur h̄icābdur
Gerekse ol kıli yüz qorla var dil

(136)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

'Aduñ bil kim seni Hāq'dan ayırsa
Zebānūñ bil hūr ü gilmān olursa
Tāma' kıлма sekiz uçmağa zinhār
Bezenüben saña karşı gelürse

(137)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Cehennem kōrkusunu uçmağ umusun
'Āşık olmaz bularuñ hīç birisin
Gözin yumdı çün ol dosta güldi
[115a] Kamu kurdı geçirdi nefsi çerisin

(138)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

'Āşık bir sözden añlar biñ cevābı
Çün açdı ma'nī yüzünden niķābı
Bular 'aşk şerbetini içdi kandı
Ġāfiller şu şanup kōvar serabı

(139)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Bu rāzı Eşrefoğlu Rūmī açma
Sınurı bekle zinhār öte geçme
Bu 'aşk deryāsınuñ gevherlerini
Çıkarup olur olmaz yere saçma

(140)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

[115b] *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh*

Ki nādān eline düşmeye gevher
Şanur nādān anı bir kırık mermer
Yā elletür kem bahāya şatar anı
Yā olur bir ağı kor kalur ebter

(141)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzānrahmetu'llāhi 'aleyh

Gel imdi Hāq(k)'a t̄alibiseñ karındaş
Var evvel iste bul bir yaḥşı yoldaş
Anı mürşid edin berk tut elini
Seni menzile ilete karındaş

(142)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

[116a] Kılavuzsuz bu yola varamazsın

Bu müşkül iş sen başaramazsın
Seni cem' etmege bir kimse gerek
Tağılmışsın seni devşiremezsin

(143)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Bu yolda bekciler var hıç uyumaz
Gèrü dönderür o şaḅları kómaz
- 2 Bu yolda iz ü toz hergiz belürmez
Bu yolda nām ü nişān kimse virmez

3 Pes eyle olsa lābüddür kulāvuz
Kulāvuz da gerek kim ola gëy uz

[116b] Bu şarp yolları āsān ide saņa
İnişi yoķuşı göstere dübdüz

(144)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān raħmetu'llāhi 'aleyh

1 Nice biņ enbiyā geldi gitdi
Nice yüz evliyā bunda segirdi

2 Birisi kılağuzsuz bulmadı yol
Bu yola bunları mürşid iletdi

3 Muħammed kim ħabīb-i Ĥazret idi
Dükeli maħlūķa ol devletidi

4 Yer ü gök tamu uçmaķ gece gündüz
Bular olmaķlığa sebep olaydı

(145)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

[117a] *Velehū eyzān raħmetu'llāhi 'aleyh*

Bu yola ol delil ile yüridü
Delil oldu aņa Cebrā'ıl indi
Getürdi Cebrā'ıl çekdi Burāķ'ı
Resül Mi'rāca gitdi aņa bindi

(146)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Gerekmiş t̄alibe elbette mürşid
Olur pes mürşide uyan muvaḥḥid
Eger mürşide uymazsaᅇ ey t̄alib
Olursın sen yā dehri yā ḥod

(147)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

[117b] Bu yola kim ki girdiyse delīlsüz
Anı şeytān ḳodı dīnsüz īmānsuz
Gerekdür bil gerekdür bir ḳulāᅇuz
Varamazsın bu yola ḳulāᅇuzsuz

(148)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 İlähi t̄alibi mürşide tuş et
Anuᅇ mürşidile vaᅇtin ḥoş et
- 2 İlähi t̄alibüᅇe dert baᅇışla
Bişürürdüᅇ od ile perveriş et
- 3 İlähi t̄alibüᅇe ver ḳanā'at
Ḳanā'at şabrıla muḥkem ḳanā'at

[118a] Cefāya şabr eᅇe göre vefāyı
Ḳanā'at eyleye bula ḥarāret

(149)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Bu sözi Eşrefoğlu Rūmī söyler
Hakḳ'ın t̄aliblerine tenbīh eyler
Kimünj katında kim gevheri vardur
Murādı maḳşūdundur bu sözden anlar
Fermāyid-i Şeyh

(150)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

- 1 Bu ben bīmāra yoḳ bīmār hergiz
Bu resme olmaya bīmār hergiz
- 2 Ezeldendür baḅa bu derd ezelden
[118b] Velākin ḳılmadum izhār hergiz
- 3 Bu derdi şaḳladum cāndan daḅı ben
Bunu bilmedi nefsi-i ḡaḍḍār hergiz
- 4 Cihān içinde derdümi demege
Aradum bulmadum bir yār hergiz
- 5 Bu cān u bu göñül bī-gānedür çün
Bulara açmadum ...¹³⁰ hergiz
- 6 Ebed günine iletem ben bu derdi
Çü maḅrem olmadı deyyār hergiz
- 7 Ğarībem 'āşıḳam ḅaste vü mecrūḅ
Deymes derdümi diller hergiz

¹³⁰ eksik kelime var.

[119a] Dünüm günüm inildü:ile geçdi
Ünümi tuymadı ağıyar hergiz

9 Tütünüm tütmedi kül oldum
Külümden kalmadı aşar hergiz

10 Ne şırın tatlu dertdür işbu dert kim
Buña öykenmedi sükker hergiz

11 Süküt et Eşrefoğlu Rümî tınma
Bu remzi anlamaz hüşyar¹³¹ hergiz

12 Bu dertden¹³² mest olup mestânelik kıl
Başuñdan gêtmesün humâr hergiz

Rubâ'ıyyât-ı Şeyh 'Abdullâh-ı Rümî

(151)

[119b] Dil bedest ol ki hacc-ı ekberest
Şad hezârân gence yek dil-i bihterest¹³³
Ka'be bünyâdı Halîl ibni Āzerest
Dil nazâr-gâhı celîl ekberest

(152)

Velehû eyzân rahmetu'llâhi 'aleyh

1 Hamdü'llâhi kim iki sultân yaratmış ol Kerîm
Diller ile vaşf olunmazlar nazâr kılmış 'alîm

2 Anlaruñ himmetlerini hâzır eyle yâ Raḥîm
Eşrefoğlu Rümî Sultân ile Şeyh 'Abdurraḥîm

3 İznik'i kılmış müşerref ol iki sultânıla
Umaruz sevenler maḥrûm olmayalar cânıla

¹³¹ "heşyar"

¹³² "retten"

¹³³ "behterest"

[120a] İşde geldüm eşigiñe cürmile ‘işyānıla
Eşrefoğlu Rūmī Sulṭān ile ‘Abdurraḥīm

(153)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Cāmi‘i cennet mişāli ḥamd ü sulṭān bülbüli
Dün ü gün Allāh’ı medḥ ü şenā eylerdi
- 2 Bir muḥibb-i şadīkıyam oldum anlaruñ ḳulı
Eşrefoğlu Rūmī Sulṭān ile Şeyḥ ‘Abdurraḥīm
- 3 Her kim oḳursa bu kitā[b] ‘aşḳıla Fātiha iḥsān eḏe luṭfila
Ketebehü’l-faḳīru’l-ḥaḳīr ilā rabbihi’l-gāfūr¹³⁴

Ḥasanü’l-Vaşfi¹³⁵ raḥmetu’llāh-i ‘aleyhim ecma’in

(154)

[120b] Ḥazreti İmām Ḥüseyn Efendimiziñ Mersiyesidir

(mef’ülü fā’ilätü mefā’lü fā’ilün)

- 1 Èy nūr-ı çeşmi Aḥmed Muḥtār yā Ḥüseyn
Vey yādigār Ḥaydar-ı kerrār yā Ḥüseyn
- 2 Èy cānı dil sırrına sulṭān yā Ḥüseyn
Vey Kerbelā-yı şāh-ı şehīdān yā Ḥüseyn
- 3 Çeşm-i çerāğı ‘āleme nūrı cemāl-i Ḥaḳ
Cānı cihāna raḥmet-i Raḥmān yā Ḥüseyn
- 4 Rüşen yüzünde sūre-yi ve’ş-Şemsi ve’ḏ-Duḥā¹³⁶
Şānına nāzil āyet-i Ḳur’ān yā Ḥüseyn

¹³⁴ “Ḥakīr bu kul, Gafūr olan Rabbine yazdı.”

¹³⁵ Eşrefoğlu Rumi’nin Dīvānı’nın müstensihisi.

¹³⁶ Kur’an. Şems ve Duhan sureleri.

- 5 Ceddün Resûlu'llâh sultân-ı şâh Murtażâ
‘Ammuñ ‘Uķayl-ı Ca’fer-i Tıyyâr yâ Hüseyn
- 6 Nür ı çeşmi Fâtıma maħbüb-ı ins ü cân
İñletdi bizi miħnet-i devrân yâ Hüseyn
- [121a] Mâh-ı muħarrem erdi dem-i mâtem oldı âh
Oldum bu ebre gibi nihân yâ Hüseyn
- 8 Sen düşen Kerbelâda şuşuz zâtında âh vâh
Yere mi gitti çeşme-yi hayvân yâ Hüseyn
- 9 Gül gibi çehreñ kana boyandı öldüm âh
Ettiler seni hemîşe ķurbân yâ Hüseyn
- 10 Gökler boyandı göge kûteh giydi ķanalar
Mahz oldı aradan mâh-ı tâbân yâ Hüseyn
- 11 Mâtem tonı geydi buluţlar bölük bölük
Bârân-ı ğamıyla ķopţı tûfân yâ Hüseyn
- 12 Raħmet seni sevip yolına cân virene
Olsun hemîşe ħil’at-i imân yâ Hüseyn
- 13 Devr-i zamân döndi ‘âlem yakıldı ħazâna
Tutdı cihânı nâle-yi efgân yâ Hüseyn
- [121b] Maħşer güninde
- Ķomağıl anda teşne vü ‘üryân yâ Hüseyn

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİZİN

A	
āb <i>Far.</i> Su.10/18, 19/06, 50/04, āb-ı hayat 90/10 ā.+dur 43/03	a.-aram 22/06 a.-dı 33/10, 44/03, 138/01 a.-duñisa 49/03 a.-ma 139/01
‘abā <i>Ar.</i> Elbise. ‘a.+yı 47/06	a.-madum 150/05 a.-sun 07/04
‘Abdurraḥīm <i>Ar.</i> Eşrefoğlu’nun damadı (‘Abdurraḥīm Tırsī). 152/02, 152/04, 153/02	a.-up 117/02
‘Abdülkādīr <i>Ar.</i> ‘Abdülkādīr Geylānī, soyu Hz.Ali’ye uzanan evliya. 38/11	açık Kapalı olmayan. 101/02 (krş. açuk)
‘ābid <i>Ar.</i> İbadet eden. 32/10 ‘ā.+üñ 62/12	açıl- Açık olma durumu. a.-a 15/05 a.-dı 77/10
‘acālet <i>Ar.</i> Acele ile yapılan iş. 29/04	açlık Aç olma durumu. 97/03
‘aceb <i>Ar.</i> Hayret. 04/06, 16/16, 33/13 68/01, 68/03, 69/01, 69/02, 70/04, 70/08, 71/09, 74/06, 78/01, 82/03, 88/03, 90/16 ‘a.+dür 71/09, 73/05	açmak(ğ) Açık duruma getirmek. a.-(ğ)a 98/10
‘aceble- <i>Ar.+T.</i> Hayret etmek. ‘a.-meñ 73/01	açuk Kapalı olmayan. (krş. açık) 40/06, 57/07, 96/03, 100/06
‘Acem <i>Ar.</i> İranlılar. 23/13	ad İsim. 10/02, 16/29, 49/05, 96/05, 102/07, 105/05
acı Bazı acı duyu. 09/04	a.+ı 24/07, 32/04, 32/05, 60/01, 60/02, 60/03, 60/04, 60/05, 61/01, 61/02, 61/03, 61/04, 61/05, 61/06, 61/07, 61/08, 61/09, 61/10, 62/03, 81/02, 102/01
aç Yemek yemesi gereken. 59/06	a.+ım 31/07
aç- Açmak. 48/01, 55/01, 80/05, 82/15, 101/03 a.-am 50/02, 50/05	a.+ın 82/13 a.+ından 104/01

- a.+ları 79/07
a.+uñ 32/10
a.+uñı 15/05
- ‘Ad** *Ar.* Hud peygamber zamanında yaşamış olan ve imana gelmedikleri için Allah tarafından helak olan kavmin adı.
‘a.+uñ 136/01
- ‘adāvet** *Ar.* Düşmanlık. 18/01, 29/08, 54/11
- ‘adem** *Ar.* Yokluk. 22/14, 24/05
- ādem** *Ar.* İnsan. 12/04, 30/11, 38/06, 101/03
ā.+dür 15/07
- ādemī** *Ar.* İnsanoğlu. 89/04
ā.+dür
- ādem oğlu** *Ar.+T.* İnsanoğlu. 42/07
- ādemiyyet** *Ar.* İnsanlık. 01/04
- ‘ādet** *Ar.* Alışkanlık. 54/16
‘ā.-i Mevlā 77/02
‘ā.+i 32/04, 59/09, 73/01
- āfet** *Ar.* Bela. 54/06
ā.+dür 78/10
- ağ-** Göğe yükselmek.
a.-ar 40/05
a.-mışam 23/06
- ağır** Tartıda çok gelen. 33/07, 82/09
- ağla-** Ağlamak. 59/13
a.-mañ 104/11
a.-rdım 101/01
- ağu** Zehir. 140/02
a.+dur 43/02
- a.+ları 51/08
a.+nuñ 57/10
a.+sun 79/02
a.+yı 60/02
- ağulu** Zehirli. 55/09, 79/02
- ağyār** *Ar.* Başkaları, Tas. hakikate yabancı olanlar. 05/01, 62/07, 101/05, 150/08
a.+a 86/05
a.+dan 45/07
a.+ı 46/01
a.+ını 86/04
a.+uñ 31/02
- āh** *Ar.* İç çekiş. Tas. Aşk ateşi ile kulun inleyişi. 13/06, 28/10, 37/07, 39/04, 61/02, 91/07, 102/05, 102/07, 104/11, 154/07, 154/08, 154/09
ā.+ı 102/07
ā.+ıla 31/03, 101/01
ā.+ıdur 68/11
ā.+ımdan 89/02
ā.+um 28/10
ā.+umdan 28/10
- aḥbār** *Ar.* Haberler.
a.+ımuz 04/11
- ‘ahd** *Ar.* Yemin. 85/06
‘a.+i 58/07, 70/06, 82/06
‘a.+leri 38/06
- aḥī** *Ar.* Kardeş. 16/08
- aḥir** *Ar.* Son. Tas. Her şeyin evvel ve ahiri Allah’tır. 48/03, 55/02,

- 55/10, 55/11, 55/12, 71/05,
78/04, 78/08, 79/04, 82/08,
130/02
- āḥiret** *Ar.* Öteki dünya. 10/02, 18/02,
112/01, 117/01
ā.+e 51/02
a.+i 37/06
- Aḥmedi Muḥtar** *Ar.* Hz.Muhammed.
154/01
- aḥmaḳ** *Ar.* Akılsız. 101/04, 119/03
- aḥvāl** *Ar.* Durumlar.
a.+üme 23/01
- aḳ(ġ)** Beyaz. 20/06, 101/13, a.(ġ)
67/04
a+dan 101/14
a.+(ġ)ıyla 79/01
a.+lar 98/04
- aḳ-** Akmak.
a.-ar 37/07, 88/02
a.-ardı 101/05
a.-dı 02/03
a.-duġuna 57/02
a.-ıp 21/02
a.-up 05/03
- ‘āḳıbet** *Ar.* Son. 43/05, 52/05, 54/07,
71/04
‘ā.+i 51/04
- aḳıt(d)-** Dökmek.
a.-(d)am 50/04
a.-(d)ur 73/05
- ‘aḳıl** *Ar.* Akıllı. 20/07, 55/10, 75/08,
119/01, 120/01
- ‘ā.+e 71/09
- ‘aḳl** *Ar.* Akıl. 04/04, 10/03, 15/07,
25/07, 33/04, 75/03, 77/06,
85/01
‘a.+a 01/02, 16/10, 17/07
‘a.+ı 58/03, 58/05, 62/28,
109/02
‘a.+ıla 27/05, 75/07, 120/01
‘a.+ım 11/02, 35/04
‘a.+ımı 24/01
‘a.+ıḡ 01/03
‘a.+ıḡı 75/06
‘a.+umı 73/02
‘a.+uḡ 82/15
‘a.+uḡı 72/04
- ‘aks** *Ar.* Yansıma. 90/12
- al-** Almak. 16/11, 33/06, 72/09,
82/10, 97/03, 116/04
a.-adur 73/03
a.-agör 53/03, 53/06
a.-am 50/11
a.-an 35/03, 40/04, 56/08,
73/03, 91/09
a.-anuḡ 74/01
a.-asım 90/07
a.-dı 02/06, 24/01, 28/05, 46/08,
73/02, 81/02, 82/08
a.-dum 23/26, 34/02, 33/04,
67/07, 75/02, 77/06
a.-ı gör 12/03
a.-ı görüḡ 104/07
a.-maduḡ 58/02

a.-maz	59/08	‘ale’d-devāmī	Ar. Sürekli olarak. 65/07
a.-mış	16/05, 63/07	‘ālem	Ar. Dünya. 16/05, 56/11, 60/04, 69/04, 88/04, 91/17, 101/05, 101/12, 107/02, 131/01, 154/13 ‘ā.+de 02/03, 19/07, 23/23, 28/09, 102/02 ‘ā.+den 50/02, 62/18 ‘ā.+dür 37/01 ‘ā.+e 02/01, 10/06, 88/05, 91/16, 154/03 ‘ā.+i 87/06 ‘ā.+ine 05/02 ‘ā.+iñ 82/02
a.-up	22/09, 61/02, 79/08		
a.-updur	81/08		
a.-ur	40/07, 45/03, 52/06, 72/02, 79/05		
a.-urlar	129/02		
al	Hile. a.+ ina 55/12		
āl	Nesep, soy. ā.+ı 77/10 ā.+ını 77/09		
a‘lā	Ar. Yüksek. a.+ya 68/04		
alçağ(ġ)	Yüksek karşıtı. a.+(ġ)a 56/04	ālet	Ar. Vasıta. 56/07
alda-	Aldatmak. a.-masun 98/04 a.-maz 16/04 a.-r 59/01 a.-ya 62/23 a.-yan 117/01 a.-yımaya 65/04	alın-	1. Satın alınmak. a.-uram 22/02 2. Öcü alınmak. a.-a 55/07
aldan-	Yanılmak. a.-a 119/01 a.-ur 79/06 a.-ma 16/29, 55/12, 76/04, 82/14, 91/02 a.-madı 55/10 a.-madılar 39/04 a.-mağıl 55/04, 102/12 a.-mayam 33/05	alış	Alma işi. a.+ımız 81/08
		‘ālī	Ar. Yüce. 15/06, 56/03 ‘ā.+dür 98/06
		‘alīm	Ar. Çok bilen, bilgisi ebedi ve ezeli olan demektir. Allah’ın sıfatlarındandır. 152/01
		‘ālim	Ar. Çok okumuş, bilgin. 22/15, 50/10
		Allāh	Ar. Tanrı. 105/08 a.+ı 153/01
		almaq(ġ)	Almak. 133/02
		altun	Altın. 04/08
		‘ām	Ar. Aşağı tabaka halk. 40/04

	‘ā.+ı 63/01, 67/11, 70/13	54/13, 56/13, 62/15, 72/04,
	‘ā.+ıyam 22/15	90/12, 90/14,102/04, 124/02,
a’mā	Ar. Kör (Cahil). 24/06	154/14
	a.+ya 68/09	a.+dur 96/01, 96/02, 96/03,
‘amm	Ar. Amca.	96/04, 96/05
	‘a.+uñ 154/05	a.+iken 100/04
āmān	Ar. Eminlik. 43/06, 54/06	andan Ondan, Sonra. 04/02, 28/08,
‘amel	Ar. İş. 10/03, 16/29, 29/05,	31/08, 31/09, 45/01, 76/01,
	66/01, 85/03	76/02, 76/08, 77/09, 98/02,
	‘a.+den 102/07	114/01
	‘a.+i 42/07, 102/02	a.+dur 81/04
	‘a.+üñ 50/10	a.+ımış 102/09
‘āmma	Ar. Ama. 101/16	anı Onu. 04/02, 10/05, 10/06,
añ-	Hatırlamak. 55/06, 72/06	10/13, 12/01, 15/01, 15/04,
	a.-maya 51/04	15/08, 19/04, 20/02, 24/04,
	a.-maz 37/06, 59/08	24/06, 28/04, 42/03, 42/09,
	a.-sun 102/10	52/02, 53/07, 55/02, 56/12,
ana	Anne. 100/08	56/13, 67/03, 67/08, 69/07,
	a.+ñ 55/07	74/02, 76/03, 77/05, 77/08,
aña	Ona. 10/05, 10/10, 11/03,	77/11, 78/04, 78/07, 87/05,
	14/19, 15/02, 15/03, 18/03,	88/06, 89/04, 90/12, 90/14,
	20/03, 20/04, 51/01, 51/06,	91/06, 91/07, 92/02, 98/10,
	52/01, 56/09, 56/10, 56/11,	101/06, 103/01, 120/02, 140/01,
	60/03, 60/04, 70/07, 75/06,	140/02, 141/02, 147/01
	76/02, 76/03, 81/04, 90/03,	añıl- Hatırlanmak.
	91/13, 98/01, 98/02, 145/01,	a.-maz 112/01
	145/02	anın Onunla. 09/08, 21/07, 26/05,
ancağ	Yalnızca. 13/07, 24/04, 61/06,	67/02, 3/06
	67/01, 75/02, 88/06, 101/07	a.+dur 24/07
ança	O kadar, öyle. 28/08	anıñ Onun. 04/04, 13/02, 15/06,
anda	Oraya, onda. 16/12, 20/02,	16/13, 30/06, 90/06 (krş. anuñ)
	28/07, 35/06, 43/07, 43/10,	

- a.+çun 09/07, 30/11, 67/03,
67/09, 108/02
- a.+ıçundur 84/01
- a.+laydı 28/02
- anlar** Onlar.
- a.+uñ 79/07, 152/02, 153/02
- anuñ** Onun. 16/34, 17/04, 19/02,
19/04, 19/05, 21/08, 25/04,
27/05, 32/01, 32/05, 32/06,
34/05, 54/10, 54/17, 57/11,
67/01, 67/04, 67/05, 67/10,
69/06, 69/09, 74/03, 74/07,
75/03, 75/04, 75/05, 76/01,
76/08, 77/03, 77/05, 77/06,
82/13, 83/01, 83/03, 85/07,
90/02, 91/13, 97/06, 148/01
(krş. anıñ)
- a.+çun 91/01
- a.+çundur 112/02, 114/02
- a.+ıçun 70/07
- a.+ıçundur 71/03
- a.+ıla 28/06, 90/14
- anlar** Onlar. 72/05
- añla-** Bir şeyi kavramak. 28/07
- a.-dı 86/11
- a.-dınısa 116/03
- a.-maz 38/08, 85/05, 150/11
- a.-r 138/01, 149/02
- a.-rısañ 76/07
- a.-rsañ 11/07
- a.-sun 10/14
- a.-yanlar 69/05
- a.-yasın 90/15
- a.-yu 119/03
- ansuz** Onsuz. 30/06, 35/04, 77/04
- ansuz** Aniden. (krş. añsuz)
a.+ın 35/04
- añsuz** Aniden. 127/01 (krş. ansuz)
a.+ın 36/02, 43/06, 58/01
- ‘ār** Ar. Utanma. 03/01, 50/13,
78/10
- ‘ā.+ı 10/02, 13/10, 19/07,
29/11, 34/06, 101/09
- ‘ā.+ını 86/06
- ‘ā.+ile 53/01
- ara** Mesafe.
- a.+da 62/07
- a.+dan 92/01, 101/14, 154/10
- a.+lar 98/09
- a.+sına 75/11
- a.+sında 101/15
- ara-** Birini veya bir şeyi bulmaya
çalışmak.
- a.-dum 150/04
- a.-ram 22/13
- a.-salar 37/09
- ard** Arka.
- a.+ıña 110/02
- a.+uña 54/14, 72/09
- a.+uñda 91/06
- ‘Arap** Ar. Arap soyundan olan kimse.
23/13
- ‘Arafāt** Ar. Mekke civarında bulunan
mukaddes dağ.

- ‘A.+a 22/06
- ‘**araz** *Ar.* Alamet. 23/15
- arın-** Temizlenmek. 42/11, 76/01
- arıt-** Temiz duruma getirmek. 66/05
- ‘**arîf** *Ar.* Arif. 27/01, 55/09, 56/14, 70/13, 77/12, 86/01, 86/11
- ‘â.+üñ 18/08
- ‘**arîfe** *Ar.* İyilik. 27/01, 67/11, 70/02
- ‘**arîfân** *Ar.* Arifler.
- ‘â.+ı 56/14
- ‘**arş** *Ar.* Dokuzuncu gök. 17/06, 24/06, 25/06, 38/01, 98/09
- ‘a.+dan 17/06, 22/04, 25/06, 38/01
- ‘a.-ı Raḥmān 70/01
- ‘a.+ı 63/10
- ‘**arî** *Ar.* Yoksun. 31/09
- a. arḳun** Yavaş yavaş. 104/01
- art-** Çoğalmak.
- a.-ar 01/07, 64/05, 69/01
- a.-dı 88/01
- a.-ır 03/05
- a.-sun 102/11
- artuḳ** Fazla. 04/02, 57/07, 112/02
- a.+dur 77/03
- artur-** Çoğaltmak.
- a.-dılar 39/04
- a.-ur 19/01, 43/04
- a.-sam 99/05
- a.-ursın 19/07
- ‘**arz** *Ar.* Gösterme.
- ‘a. eyle- 06/02
- arż** *Ar.* Dünya. 06/09, 83/10
- arżü** *Ar.* İstek. 57/10
- a.+ları 66/02
- a.+sı 48/02, 104/13
- arżüla-** *Far.+T.* İstemek.
- ā.-dım 45/01
- āsān** *Far.* Kolay. 10/18, 14/19, 143/04
- āşār** *Ar.* Alametler. 150/09
- ā.+ımuz 04/09
- ‘**āşî** *Ar.* Günahkar. 59/05, 104/13
- ‘ā.+ḡe 57/07
- ‘ā.+yem 22/15
- aşl** *Ar.* Esas.
- a.+uḡa 11/07
- aşla** *Ar.* Hiçbir zaman. 77/02
- aşlan** Arslan. 10/08, 14/04, 23/25
- aşşı** *Ar.* Kār, fayda. 12/05, 29/07, 42/10, 43/07, 48/04, 49/03, 84/06, 91/08, 92/06, 108/01
- ‘a.+yı 16/02
- āsumān** *Far.* Gök. 23/17
- ā.+a 16/33
- aş-** Bir şeyin öte yüzüne geçmek.
- a.-a 35/01
- a.-ar 62/18
- a.-dı 64/02
- ‘**āşıḳ** *Ar.* Birine tutkun. 10/09, 11/05, 14/18, 18/01, 18/04, 20/01, 35/05, 35/06, 37/04, 37/06, 61/08, 61/09, 62/07, 69/05, 73/08, 73/09, 74/02, 75/09,

87/05, 89/08, 102/10, 112/02,
114/02, 117/02, 137/01, 138/01
'ā.+a 12/02, 14/17, 19/02,
54/16, 62/13, 71/02, 95/04
'ā.+am 29/03, 35/07, 37/08,
68/10, 150/07
'ā.+dur 105/08
'ā.+ı 11/05, 62/06, 62/20,
69/08, 87/06
'ā.+ıdum 28/06
'ā.+ım 37/05
'ā.+ını 12/02
'ā.+ıı 12/05, 13/06, 14/06,
14/08, 14/10, 14/12, 14/16,
18/02, 53/04, 71/01, 71/03,
98/05
'ā.+ısaı 21/05, 49/01, 54/03,
56/12, 71/10, 103/06, 116/04
'ā.+lar 32/09, 34/12, 41/02,
59/14, 62/08, 68/06, 71/07,
80/03, 101/15, 117/02
'ā.+lara 04/11, 09/02, 20/12,
29/11, 29/12, 29/13, 50/06,
99/11, 101/13, 102/10, 104/04
'ā.+ları 32/04, 74/01
'ā.+larıı 09/08, 14/14, 79/05,
87/04
'ā.+laruma 34/13
'ā.+larıı 69/03
'ā.+saıuz 104/06
'ā.+uı 14/15, 18/06, 62/13,
75/08

'āşık-ı şūrīde *Ar.+Far.* Tutkun aşık.
'ā.+ler 75/10, 98/07
'ā.+yim 06/02
āşikār *Far.* Açık, meydanda. 88/09
(krş. āşikāre)
āşikāre *Far.* Açık, meydanda. 29/12
(krş. āşikār)
āşinā *Far.* Bildik. 16/36, 100/05
ā.+lar 17/05, 25/05
āşinā-yı dost *Far.* Bilinen
sevgili. 13/07
'āşık *Ar.* Sevgi. 01/01, 01/02, 01/03,
01/04, 01/05, 01/06, 01/07,
02/01, 02/02, 10/08, 10/10,
10/11, 10/12, 10/13, 11/01,
11/05, 12/06, 16/03, 21/01,
21/09, 22/09, 26/02, 27/06,
28/11, 30/01, 31/04, 31/06,
32/01, 32/03, 32/04, 33/02,
33/03, 33/04, 33/07, 33/09,
33/10, 33/12, 34/02, 35/01,
35/02, 39/07, 40/09, 41/01,
41/02, 41/03, 41/05, 44/01,
49/03, 50/01, 50/04, 50/06,
53/08, 54/16, 60/01, 60/02,
60/03, 60/04, 60/05, 61/01,
61/02, 61/03, 61/04, 61/05,
61/06, 61/07, 61/08, 61/09,
61/10, 62/02, 62/04, 62/05,
62/06, 62/08, 62/09, 62/10,
62/17, 62/18, 62/19, 62/24,
62/26, 62/27, 62/28, 64/04,

68/06, 68/10, 68/12, 71/06,
71/01, 71/02, 71/05, 71/08,
71/09, 73/01, 73/02, 73/04,
73/08, 74/04, 75/01, 75/07,
77/11, 80/02, 80/04, 80/07,
81/01, 83/11, 84/05, 85/02,
87/07, 92/05, 97/02, 98/06,
103/07, 106/01, 106/02, 108/02,
109/01, 115/01, 138/02, 139/02
‘a.+a 02/07, 03/01, 03/04,
03/07, 04/01, 04/05, 05/10,
12/06, 12/07, 28/06, 31/04,
35/05, 54/02, 59/12, 62/08,
62/24, 68/07, 68/11, 71/07,
71/08, 73/03, 80/03, 85/03,
106/01
‘a.+dan 03/07, 04/07, 05/11,
05/15, 12/05, 28/11, 29/12,
68/12, 71/05, 75/12, 95/05,
98/05, 103/05
‘a.+dır 01/02, 73/07
‘a.+dur 67/01, 68/04, 73/03,
73/07
‘a.+ı 03/06, 08/07, 14/01,
14/03, 14/19, 19/06, 28/05,
29/13, 32/05, 32/06, 33/06,
34/03, 52/04, 61/07, 61/09,
61/10, 62/04, 62/05, 62/06,
62/09, 62/10, 62/11, 62/16,
62/20, 62/28, 67/05, 68/07,
68/08, 68/11, 73/06, 77/06,
85/07, 99/08, 99/10, 109/02
‘a.+ıla 04/08, 04/10, 13/01,
14/20, 20/03, 29/05, 40/01,
48/08, 54/01, 54/02, 62/07,
62/28, 71/01, 71/04, 75/07,
80/01, 80/06, 95/06, 109/02,
153/03
‘a.+ın 67/01
‘a.+ıñ 03/01, 03/06, 09/01,
09/05, 09/07, 10/01, 10/04,
10/07, 10/17, 16/04, 31/07,
32/04, 33/08, 61/04, 61/11,
62/21, 62/24, 62/25, 64/01,
64/04, 73/01, 73/05, 75/07,
80/01, 95/07, 95/08, 103/01,
103/04, 103/03, 106/01, 107/01
‘a.+ınuñ 69/04
‘a.+ıyla 34/05
‘a.+sız 95/06
‘a.+sızuñ 14/15, 14/17
‘a.+suz 33/06, 71/04
‘a.+suzı 14/09
‘a.+suzıñ 14/11
‘a.+suzuñ 14/07, 14/13
‘a.+uñ 09/02, 32/07, 33/09,
44/02, 75/01
‘a.+uñıla 64/05
‘aşk-ı ‘āşık Ar. Aşığın sevgisi
61/08
at- Atmak. 41/02, 54/14, 72/09,
110/02
a.-ar 14/12, 18/07
a.-dı 28/05

	a.-ma 41/01		
	a.-mağdur 60/04		
at	At.		ay Yılın on iki bölümünden her biri.
	a.+ına 90/07		a.+ı 89/01
	a.+lar 91/12		ayağ(ğ) Ayak. 96/03, 100/06, 101/02
	a.+lara 55/08		a.(ğ) 82/09
ata	Baba. 100/08		a.+(k)lara 20/09, 56/05
	a.+ı 55/07		‘ayān Ar. Açık. 06/06, 08/04, 36/03, 67/08, 70/02, 70/12, 77/10, 81/05, 100/03
aṭlās	Ar. Aşındırılmış.		‘a.+a 16/31
	a.+uṭ 91/16		‘ayb Ar. Kusur.
aṭlas	Ar. Üstü ipek altı pamuk kumaş.		‘a.+ım 57/05
	a.+ı 02/02		‘a.+uṭ 123/01
av	Evcil olmayan hayvanları vurma, yakalama işi. 22/13		āyet Ar. Kur’an’ın her bir cümlesine denir.
	a.+ı 70/07		ā.-i Kur’ān 154/04
	a.+ına 131/01		ayıḳ Akli başında.
	a.+ını 79/08		a.+lar 32/09, 62/09
	a.+um 67/07, 96/01		ayıl- Kendine gelmek.
	a.+uṭ 83/06		a.-a 22/03
‘avām	Ar. Cahil halk.		a.-madan 45/06
	‘a.+dan 70/02		a.-maz 63/02
āvāre	Far. Serseri. 13/01, 56/01, 56/05, 64/01, 88/04		ayır- Bölmek. 91/12, 56/07
	ā.+dür 87/06		a.-an 73/03
	ā.+ler 98/03		a.-sa 136/01
	ā.+si 69/04		a.-ma 82/14
āvāz	Far. Yüksek ses.		a.-maz 39/01
	ā.+ını 39/05		āyīn Far. Tören. 15/03, 91/15, 92/05, 99/08
avcı	Avcı. 22/13, 70/03		āyīne Far. Ayna. (krş. ayna)
	a.+sına 53/08		ā.+dür 11/08
avla-	Avlama işi.		a.+müzde 04/03
	a.-dım 67/06		

- ā.+si 05/08
 ā.+sidür 17/01
 ā.+sin 66/05
 a.+sinde 54/12
āyīnedār *Far.* Ayna tutan. 56/11
aylık Aylık. 04/06
‘ayn *Ar.* Göz. 90/06
 ‘a.+a 86/08
 ‘a.+ı:la 86/08
ayna *Far.* Varlıkların görüntüsünü veren alet. (krş. āyīne)
 a.+sıdur 25/01
ayrık Başka. 33/12
ayrıl- Birinden ya da bir yerden uzaklaşmak.
 a.-a 55/07
 a.-ıgörüñ 104/03
 a.-ma 68/12
 a.-madan 45/05
 a.-mayam 95/05
 a.-mazam 35/04
ayru Başka. 30/03, 45/11, 76/02, 86/09, 101/01
 a.+ğa 60/02
 a.+ğı 56/10
 a.+luğı 77/03
 a.+luğ 77/03
ayu- Ayılmak.
 a.-maz 98/06
az *Az.* 41/05
 a.+ını 39/03
a’zā *Ar.* Organlar.
 a.+m 57/03
‘azāb *Ar.* Keder. 23/20
 ‘a.+ını 77/02
āzād *Ar.* Kurtulmuş. 73/08, 76/03
āzāde *Far.* Hür.
 a.+ler 13/04
‘azamet *Ar.* Büyüklük. 40/03
Āzer *Ar.+Far.* Hz. İbrahim’in babası.
 Ā.+est 151/02
azık Gereken yiyecek ve içecekler.
 16/12. (krş. azuğ)
azıt- Yolunu şaşırmaq.
 a.-masun 66/02
‘aziz *Far.* Muhterem. 103/04
‘azm *Ar.* Niyet. 29/02, 30/11, 99/06
 ‘a.+i 87/06
 ‘a.-i [pe]didār 05/05
 ‘a.-i gülistān 18/03
 ‘a.-i yār 31/01
azuğ Gereken yiyecek ve içecekler.
 82/10 (krş. azık)
 a.+(ğ)ıñ 16/11
 a.+(ğ)uñ 82/09
 a.+suz 16/13

B

bā *Far.* İle edatı.
 b.-nişān 23/03
bāğ *Far.* Büyük bahçe. 19/02, 78/02
 b.+ında 62/14
bāğçe *Far.* Bahçe. (krş. bağçe)
 b.+leri 100/03
Bağdād Bağdat şehri.

- b.+uñı 46/06
- bağışla-** Affetmek. 111/01, 148/02
- bağışlan-** Affedilmek.
- b.-ur 126/02
- bağla-** Bir şeyi bir yere veya bir şeye tutturmak. 46/03
- b.-mañ 104/11
- b.-r 91/09
- b.-ya 51/05
- b.-yup 72/02, 78/03, 97/07
- bağ(ı)r** Göğüs.
- b.+ı 37/07, 69/04, 70/09
- b.+m 99/05
- bahā** *Far.* Kıymet. 33/08, 52/06
- b.+dur 30/07
- b.+ya 22/02, 140/02
- b.+yı 83/11
- bahālu** *Far.+T.* Kıymetli. 33/07
- bahāne** *Far.* Kusur. 33/12
- bahār** *Far.* Mevsim adı. 18/03, 22/11, 23/14, 81/01
- baḥīl** *Ar.* Cimri. 91/04
- baḥr** *Ar.* Deniz. 23/16, 26/02
- b.+e 11/04
- b.+ısañ 41/05
- b.+inde 91/15
- b.+inden 83/11
- b.+ine 05/03, 26/02, 50/06, 50/11, 73/08
- b.+iniñ 103/04
- b.-bī-pāyān 14/20, 16/23
- b.-‘ummān 70/01, 85/04, 96/01, 96/02
- baḥrī** *Ar.* Denize ait, denizle ilgili.
- b.+leri 41/04
- baḥş** *Ar.* Söz. 16/27
- baḥşiş** *Far.* Para.
- b.+imüz 81/04
- baḥt** *Far.* Talih
- b.+ludur 73/06
- bāk** *Far.* Korku, kaygı. 27/04
- bağ-** Bakmak.16/30, 54/12, 55/01, 55/05, 76/08, 92/06, 101/09, 119/03
- b.-adur 106/02
- b.-ar 87/04
- b.-arıduñ 82/03
- b.-arısıa 24/04
- b.-arısam 07/03
- b.-arısañ 76/08, 129/01
- b.-arlar 38/04
- b.-aruz 81/05
- b.-asın 101/16
- b.-dı 01/05, 02/04, 55/09
- b.-duğı 18/05
- b.-duğına 57/02
- b.-ma 27/04, 56/03, 83/07, 128/01
- b.-madan 40/06
- b.-madı 131/02
- b.-maz 39/01
- b.-sa 59/15, 71/03
- b.-sağ 81/06

b.-sam	99/04	(3) Yk.
b.-sağ	86/10, 92/01	b.+ımuuz 04/03
b.-sun	07/04	(4) Tanrı, Allah. 78/07
b.-ıp	11/06	bārān <i>Far.</i> Yağmur. 154/11
b.-up	67/07	bārī <i>Far.</i> Hiç olmazsa. 78/08
bağe	Bağe. 78/02 (krş. bāęe)	barma(k)ę Parmak.
	b.+sinn 13/11, 74/06	b.+(ę)ında 55/09
bākī	<i>Ar.</i> Daimi.11/03, 39/08, 62/25,	b.+(ę)ını 79/02
	71/07, 76/02, 78/01, 91/16,	başiret <i>Ar.</i> Seziş. 07/04
	104/05, 104/07	baş- Basmak.
	b.+dr 04/10	b.-mağa 61/11
	b.+yem 06/09	bās-bān <i>Far.</i> Bekçi.
bal	Bal. 79/02	b.+ı 15/02
	b.+a 79/02	baş Kafa. 22/06, 29/11, 32/02,
	b.+ına 55/09	53/07, 67/08, 74/04, 75/02,
	b.+ını 77/01	83/03, 91/04, 92/05, 96/03,
baņa	Bana. 07/02, 08/01, 09/01,	100/06, 103/03, 112/01
	09/03, 09/04, 11/01, 24/03,	b.+a 35/02, 103/03
	29/09, 29/10, 30/06, 31/04,	b.+dan 56/06, 73/03
	32/02, 35/07, 33/10, 50/05,	b.+dur 59/04
	64/01, 67/01, 75/03, 77/04,	b.+ı 13/10, 37/07
	77/05, 77/07, 84/05, 85/03,	b.+ım 101/02
	88/01, 88/04, 88/05, 88/06,	b.+ıma 68/03
	88/07, 96/05, 100/01, 101/04,	b.+ımda 06/01
	101/05,101/11, 101/12, 102/01,	b.+ımdan 24/01, 64/02
	150/02	b.+ın 105/02
ban-	Batırmak.	b.+ıņa 72/04
	b.-madı 55/09	b.+ından 32/09
	b.-ur 79/02	b.+ıņdan 110/01
bār	<i>Far.</i> (1) Meyve. 53/01	b.+ını 13/05, 54/14, 59/10,
	b. eyle- 50/11	60/03, 73/04, 99/05
	(2) Her defa. 53/09	b.+ta 19/04

- b.+um 29/02
b.+umdan 28/08, 35/01, 73/02
b.+umı 34/02
b.+uñdan 150/12
b.+uñı 80/01, 82/14
- başar-** Başarmak. 42/08, 78/06
b.-amazsın 142/01
- başla-** Başlamak. 111/01, 111/02
- bāşe** *Far.* Atmaca kuşu.
b.+de 23/25
- başlu** Yaralı. 69/04
- bāñıl** *Ar.* Yalan. 50/10, 56/02
- bāñın** *Ar.* Gizli, görünmeyen şey.
50/02
b.+a 26/03
- bay** Zengin. 82/01
b.+ı 101/16
- bayla-** Zenginlemek.
b.-yasum 74/06
- bayram** *Ar.* Özel olarak kutlanan gün.
81/05
b.+ıdur 89/09
- bāzār** *Far.* Çarşı. 03/04, 53/06
b.+a 82/10, 114/02
b.+ı 13/09, 46/05, 52/06, 53/06
b.+ımız 04/08
b.+ına 32/07, 80/04
- bęcer-** Üstesinden gelmek.
b.-ür 14/09
- beden** *Ar.* Vücut. 30/05, 45/04, 82/07
b.+de 45/10
- bedr** *Ar.* Dolunay. 22/03
- behi:şt** *Far.* Cennet.
b.+den 76/04
- beķā** *Ar.* Sonsuz. 04/10, 06/07,
16/15, 20/08, 75/06
b.+dur 62/24, 62/26, 75/06,
106/01
b.+ları 104/07
b.+sın 105/07
b.+sına 75/05
b.+sını 77/11, 104/06
b.+nuñ 55/04, 105/07
b.+ya 04/10, 16/34, 20/08
b.+yı 47/08, 83/02
- beķçi** Bekçi.
b.+ler 143/01
- bekle-** Beklemek. 3/12, 139/01
b.-medüñ 82/06
- běl** Bel. (krş. bęl)
b.+üñe 21/09
b.+üm 35/04
- bęl** Bel. 51/05 (krş. běl)
- belā** *Ar.* Musibet. 13/08, 36/02,
60/03, 69/03, 88/01, 103/01,
103/04, 103/06, 103/07, belā-yı
iñtiyār 103/04
b.+dan 53/08, 64/04, 69/05,
103/05, 103/07
b.+dur 103/02
b.+nuñ 105/06
b.+sın 31/07
b.+sından 29/02

- b.+sını 55/05, 77/06, 83/03,
103/03
- belākeş** *Ar. +Far.* Sıkıntı çeken. 103/06
- bellü** Açık, aşikar. 12/05, 30/10,
92/05
b.+dür 05/13, 72/06, 86/04
- belür-** Meydana çıkmak.
b.-e 27/02
b.-mez 18/06, 116/02, 143/02
- ben** 1.teklik şahıs zamiri. 06/01,
06/02, 06/03, 06/05, 06/06,
06/07, 06/08, 06/09, 08/05,
11/01, 11/03, 11/07, 15/02,
16/32, 22/14, 23/02, 23/17,
23/23, 23/27, 26/01, 26/05,
26/09, 28/01, 28/03, 28/04,
28/06, 28/07, 29/01, 29/04,
29/06, 29/13, 31/09, 34/09,
35/02, 35/05, 35/07, 37/01,
37/02, 40/05, 50/06, 50/07,
57/08, 67/06, 67/08, 67/09,
67/10, 77/05, 84/02, 84/03,
84/04, 85/01, 85/06, 85/08,
95/05, 95/06, 96/04, 101/01,
101/06, 101/12, 102/01, 150/01,
150/03, 150/06
b.+de 37/02
b.+den 31/08, 31/09, 33/03,
45/03, 45/09, 57/05, 73/03,
101/11
b.+em 30/05, 34/13
- b.+i 08/05, 11/01, 23/02, 24/01,
28/04, 28/05, 31/04, 31/05,
31/09, 32/03, 33/03, 35/03,
45/09, 57/05, 73/01, 73/02,
73/03, 77/07, 77/08, 77/09,
85/04, 85/05, 96/02, 100/02,
101/06
b.+im 01/02, 09/06, 26/08,
35/03, 101/05
b.+üm 11/05, 23/24, 31/09,
55/03, 55/08, 68/01, 69/02,
70/02, 70/03, 88/06, 89/01,
96/02, 96/05, 127/04, 128/01,
130/02
b.+ümdir 72/05
b.+ümle 84/02, 84/05
b.+süz 45/09
- bend** *Far.* Bağlanma. 97/03, 97/06
b.(i) ol- 58/06
b.+in 50/03
b.+indesin 97/06
b.+ine 54/07, 57/08
b.+ini 45/05, 53/09
- bende** *Far.* Kul, köle.
b.+leri 143/02
- benlik(g)** Kişilik. 01/06, 16/36, 29/10,
54/14, 56/07, 59/05, 78/08
b.+(g)i 50/03
b.+(g)imden 28/07
b.+den 54/04
b.+miş 29/10

- beñzer** Bir şeye eş olan, benzeri.
131/01
- berā** Uzaklaşma.
b.+yı 83/12
- berāy** *Far.* Maksadıyla.
b.+ı 129/01
- berdār** *Far.* Asılmış. 84/03
- berī** *Ar.* Kurtulmuş. 23/22, 42/06,
54/12
- berķ** *Ar.* Şimşek. 50/13, 66/03
- berk** Sağlamlaşmak.
b. eyle- (b.-mişüz) 62/17
b. tut- 141/02
- b. berķ** Sağlam sağlam. 127/03
- berk it-** Sağlamlaştırmak.
b.-mişem 06/06
- berr** *Ar.* Kara toprak. 23/16
- berü** Bu yana. 26/07, 29/09, 56/01,
80/02, 80/04, 80/06
- bes** *Far.* Çok. 102/09
- besdür** *Far.+T.* Yeterlidir. 03/06,
19/02
- beşle-** Beslemek. 42/03
b.-rsin 42/03
- beş** Beş(5). 23/24
- beşāret** *Ar.* Müjde.
b.+dür 32/02
- beşer** *Ar.* İnsan. 15/07, 27/05
- beşerī** *Ar.* İnsani. 27/05, 27/06
- beyān** *Ar.* Bildirme. 12/05, 92/05
b.+a 16/34
b.+u 24/05
- b.+suzdur 38/04
- bèyd** Soğuk. 23/09
- bèyhūde** *Far.* Boşuna. 90/02
- bèyhūde** *Far.* Boşuna. 56/02,119/04
- bež-** Bıkmak.
b.-er 88/06
b.-üp dürür 87/05
- bezeme-** Süslemek. 47/06
- bezen-** Süslenmek.
b.-üben 136/02
- bezirgān** *Far.* Tüccar.
b.+lık 32/02
- bıraķ(ġ)-** Vazgeçmek. 56/15, 97/03
b.-(ġ)a 64/03
b.-(ġ)am 31/09
b.-dı 02/01, 10/06, 10/13,
96/02, 105/02
b.-duņ 91/01
b.-ma 128/01
b.-miş 68/05
b.-sam 99/06
- bī-‘ār** *Far.+Ar.* Arsız. 05/11, 53/01
- bī-‘araż** *Far.+Ar.* İşaretsiz. 29/06
- bī-başar** *Far.+Ar.* Gözsüz. 14/05
- bī-cān** *Far.* Cansız 10/16, 12/02,
14/03, 19/05, 23/01, 52/06,
85/01, 112/02
b.+imiş 102/03
- bī-civār** *Far.+Ar.* Yakın olmama
durumu.
b.+ından 77/02

- bī-çāre** *Far.+ Far.* Çaresiz. 43/10,
102/06
b.+den 92/06
b.+ler 98/05
b.+likdür 69/03
b.+si 69/02
- bī-dār** *Far.+ Ar.* Zararsız.102/01
- bī-derd** *Far.* Dertsiz. 04/07,98/06,
102/02, 102/08, 103/05 (krş. bī-
dert)
b.+üç 98/06
- bī-dert** *Far.* Dertsiz. 102/08 (krş. bī-
dert)
- bī-dil** *Far.* Dilsiz.12/02, 23/01
- bī-dīn** *Far.+Ar.* Dinsiz.
b.+dür 09/01
- bī-edeb** *Far.+Ar.* Edepsiz.
b.+dür 130/02
- bī-gāne** *Far.* Tas. Dünya ile ilgisini
kesmiş olan. 16/36, 30/06,
33/10, 33/14, 34/05, 82/05
b.+dür 85/01,150/05
b.+sidür 17/05, 25/05
- bī-gümān** *Far.* Şüphesiz. 43/02
- bī-ḥaber** *Far.+Ar.* Habersiz. 67/11
- bī-ḥarf** *Far.+Ar.* 62/19
- bī-ḥarf** *Far.+Ar.* Sözsüz. 62/19
- bī-hemtā** *Far.* Benzersiz.96/02
b.+sına 75/01
- bī-hōş** *Far.* Şakın. 80/03
- bī-ḳarār** *Far.+Ar.* Kararsız.74/05
b.+dur 61/04
- bī-levn** *Far.+Ar.* Renksiz.Tas.Allah'ın
rengi "Sıbgatallah". 18/05,
87/01
b.+i 04/12
- bī-murād** *Far.+Ar.* İsteksiz.12/07
- bī-naşīb** *Far.+Ar.* Nasipsiz. 98/05
- bī-naẓar** *Far.+Ar.* Düşünmeme
durumu.
b.+uḡ 27/07
- bī-nevā** *Far.* Nasipsiz.
b.+sın 90/13
b.+yı 83/04
- bī-nihāyet** *Far.+Ar.* Sonsuz. 40/02
- bī-nişān** *Far.+Ar.* İşaretsiz. 18/06,
23/03, 44/06
b.+da 38/02
b.+dur 70/05
b.+e 16/05, 99/06
- bī-pāyān** *Far.* Sonsuz.14/20
b.+a 16/23
- bī-vefā** *Far.+Ar.* Vefasız.
b.+yı 47/01
- bī-yār** *Far.* Yarsız. 05/01
- biç-** Ekini bazı aletlerle kesmek.
b.-esin 43/09
- bihter** *Far.* Pek iyi.
b.+est 151/01
- bī-hūde** *Far.* Boşuna. 119/04
- biküllī** *Ar.* Büsbütün. 15/02
- bil-** Bir şeyi öğrenmiş olmak. 15/06,
30/12, 33/08, 59/04, 60/05,

67/03, 70/11, 70/12, 78/07,
135/01, 135/04, 136/01, 147/02
b.-di 10/15, 10/16
b.-diler 39/04
b.-dim 57/04, 77/08
b.-dügin 51/02
b.-dünise 49/05
b.-düm 29/10, 30/11
b.-e 21/10, 22/03, 27/08,50/13,
51/03, 64/01, 76/01, 104/03,
104/12, 122/02
b.-en 79/02, 79/04
b.-esin 15/06, 70/12, 86/01,
90/14, 101/16
b.-i gör- 104/04
b.-imezem 11/01
b.-iñ 89/04
b.-mege 30/10, 78/07
b.-meye 70/13
b.-meyen 79/03
b.-meyene 90/17
b.-meyiser 04/07
b.-mez 03/06, 10/17, 18/06,
26/08, 38/09, 55/08, 63/05,
70/06, 101/04
b.-mezem 23/02, 26/01
b.-mişüz 62/20
b.-sem 69/01
b.-sün 10/14, 67/11, 69/07,
77/12

b.-ür 13/08, 38/09, 61/09,
62/08, 62/09, 70/13, 71/05,
77/11, 77/12, 86/07, 120/01
b.-ürem 50/08
b.-ürse 90/17

bilin- Tanınmak.

b.-e 95/04, 95/06

b.-mez 16/26, 28/09

bilış- Tanışmak. 100/05, 117/01

b.-ene 99/12

b.-eli 29/05

b. -işi 37/06

b.-imüz 81/02

b.-me 103/06

b.-medi 04/07, 10/16, 63/01,
67/04, 70/13, 150/03

b.-medün 42/04, 43/07, 58/05

bile Birlikte.

b.+dür 73/05

bimār *Far.* Hasta. 05/17, 62/27,
109/01, 150/01

b.+a 150/01

biñ Bin (1000). 17/06, 22/04, 31/02,
32/03, 32/07, 37/01, 41/03,
54/15, 69/08, 70/02, 71/08,
82/12, 95/06, 138/01, 144/01

b.+in 09/06

b.+indür 09/06

bin- Binmek.

b.-di 145/02

b.-üben 78/09

b.-üp 55/08, 90/07

bīnā	<i>Far.</i> Gören. 24/04	135/02,135/03, 138/01, 140/01,
binit	Binek atı. 82/10	141/02, 142/02, 147/02, 150/04,
bir	Bir (1). 02/04, 02/05, 03/03, 04/03, 04/06, 05/07, 09/06, 10/09, 11/06, 11/08, 11/09, 13/01, 13/08, 14/11, 14/13, 14/20, 15/04, 15/05, 16/03, 20/11, 23/24, 24/01, 24/07, 25/06, 28/09, 28/11, 28/12, 29/02, 30/02, 31/03, 32/07, 33/13, 37/01, 37/02, 38/07, 39/02, 39/03, 40/03, 40/04, 43/09, 43/11, 45/03, 47/02, 48/02, 53/03, 55/01, 55/02, 55/05, 55/06, 55/09, 58/01, 58/02, 58/04, 58/06, 59/06, 59/08, 60/04, 61/03, 61/08, 62/06, 62/14, 63/05, 63/10, 64/01, 64/02, 64/06, 64/07, 66/05, 67/05, 67/11, 68/03, 69/05, 69/08, 69/09, 70/01, 70/02, 70/03, 70/06, 72/01, 73/01, 74/02, 74/07, 75/05, 75/06, 77/09, 77/12, 78/03, 80/01, 81/03, 82/11, 83/04, 83/05, 83/07, 83/12, 84/02, 85/05, 86/09, 86/10, 89/05, 89/07, 90/13, 90/15, 95/05, 95/06, 98/05, 98/10, 100/09, 101/05, 101/16, 102/02, 102/03, 102/07, 102/09, 104/02, 117/02, 118/01, 118/02, 127/02, 129/01,	153/02 b.+dir 11/05 b.+dür 66/06, 67/03 b.+iken 62/07
Bir	Allah.	b. +den 66/07 b. +i 66/07
biraz	Biraz. 16/10	
birgün	Belirsiz bir zaman. 82/09	
birī	Belirsizlik zamiri. 28/11	b.+isi 144/02 b.+isin 137/01
birkaç	Az sayıda. 82/13	
birle	Birlikte. 53/03	
birlik(g)	Bir olma hali. 11/06, 11/07, 11/09	b.+den 101/14 b.+(g)e 11/09, 53/03, 101/14, 100/04
bir ol-:	Birlikte, yanyana olmak.	b.+dür 59/03
büryān	<i>Far.</i> Et kebabı. 70/09	
bişür-	Pişirmek.	b.-ürdük 148/02
bit-	Tükenmek.	b.-erem 22/05 b.-itmesün 77/03 b.-meye 27/04 b.-meyen 72/04 b.-meyiser 72/04

- b.-mez 48/08, 54/08
b.-ür 72/03, 72/07, 109/02
b.-ürür 27/03,120/02
b.-ürürken 16/08
- biyāyī** *Far. Gel.* 83/03
- biz** 1. çokluk şahıs zamiri. 04/02, 04/04, 04/09, 06/04, 62/14, 62/16, 62/20, 62/21, 81/05, 81/07
b.+den 04/06
b.+e 04/06, 16/37, 62/22, 81/05, 81/07, 102/04, 102/05, 123/02
b.+i 62/23, 81/04, 81/08, 87/01, 87/03, 98/04, 154/06
b.+im 04/05, 04/06, 04/07
b.+üm 04/06, 16/37
- bizār** *Far. Usanmış.*05/02, 50/02
- boğaz** Boğaz.
b.+uñı 43/06
- boğazlan-** Boğazı kesilmek.
b.-uram 22/06
- boğul-** Havasızlıktan ölmek.
b.-ur 41/03
- bostān** *Far. Sebze bahçesi.* 19/02
- boş** İçinde, üstünde bir şey olmayan. 80/04
- boşal-** Boşalmak.
b.-dı 105/04
- boyan-** Boyama işi yapılmak.
b.-a 16/03
b.-dı 154/09, 154/10
- boyla-** Düşmek, dalmak.
- b.-yasım 74/03
- boy(u)n** Boyun. 49/05, 99/07
b.+ın 37/02
b.+ına 02/05, 97/02
b.+uña 84/03
b.+unı 49/02, 59/14
- boz-** Bozmak. 56/04
b.-am 50/03
b.-aram 45/05
b.-dı 44/04
b.-updurur 87/01
b.-uñ 104/08
- bozul-** Bozulmak. (krş.bozul-)
b.-ur 127/02
- boziş** Bozuşmak.
b.-tı 16/17
- bozmağ** Bozmak.
b.+lar 91/03
- bozul** Bozulmak. (krş. bozul-)
b.-madan 56/04
- b. bölük** Parçalara ayrılmış şekilde.
154/11
- bölün-** Parçalara ayrılmak.
b.-ürem 22/10
- böyle** Bunun gibi. 78/01, 82/01, 97/04, 100/09, 132/02, 133/01
b.+dir 73/01
b.+dür 92/05
b.+iken 70/08
- bu** İşaret sıfatı. 01/01, 01/02, 01/03, 01/04, 01/05, 01/06, 01/07, 02/01, 02/02, 02/03,

02/04, 02/05, 02/06, 02/07,
05/02, 05/05, 05/06, 05/10,
05/12, 09/08, 09/09, 10/07,
10/08, 10/13, 10/14, 10/15,
10/16, 10/17, 10/18, 11/04,
11/06, 11/07, 11/08, 12/01,
14/04, 15/02, 15/03, 15/08,
16/01, 16/03, 16/04, 16/05,
16/09, 16/15, 16/17, 16/18,
16/19, 16/21, 16/22, 16/23,
16/29, 16/30, 16/35, 16/38,
17/04, 17/08, 18/01, 18/05,
19/01, 20/07, 20/11, 20/12,
21/01, 21/02, 21/05, 21/07,
21/09, 22/03, 22/08, 22/15,
23/22, 23/25, 24/01, 25/04,
25/08, 27/03, 27/04, 28/01,
28/02, 28/03, 28/04, 28/05,
28/07, 28/08, 28/09, 28/10,
28/11, 29/02, 30/03, 30/04,
30/07, 30/08, 30/09, 31/02,
31/04, 31/05, 31/08, 31/10,
32/01, 32/02, 32/03, 32/04,
32/07, 32/08, 33/04, 33/07,
33/08, 33/13, 33/14, 34/13,
35/01, 35/04, 37/03, 38/11,
39/02, 39/04, 39/07, 39/09,
40/01, 40/02, 40/03, 40/04,
40/06, 40/10, 41/03, 41/04,
41/05, 42/06, 42/10, 43/09,
43/10, 44/03, 44/07, 45/01,
46/05, 46/06, 46/10, 49/01,
49/02, 49/05, 49/07, 50/05,
50/10, 51/03, 51/07, 52/02,
52/06, 53/05, 53/06, 53/09,
54/16, 55/01, 55/03, 55/04,
56/03, 56/06, 56/07, 56/11,
58/02, 58/03, 59/15, 60/04,
61/04, 61/06, 61/07, 61/08,
61/09, 61/11, 62/04, 62/10,
62/15, 62/19, 62/20, 62/21,
62/24, 62/25, 62/26, 62/27,
62/28, 63/11, 64/04, 64/05,
64/07, 65/07, 67/02, 67/06,
67/11, 68/01, 68/02, 68/03,
68/04, 68/05, 68/06, 68/07,
68/10, 68/11, 68/12, 69/01,
69/03, 69/05, 69/09, 70/02,
70/03, 70/04, 70/08, 70/11,
70/13, 71/07, 71/08, 71/09,
72/06, 72/08, 73/02, 73/05,
73/08, 74/03, 75/01, 75/05,
75/06, 76/06, 77/03, 77/06,
77/11, 77/12, 78/01, 78/03,
78/04, 78/05, 78/08, 78/11,
79/01, 79/02, 79/03, 79/04,
79/05, 79/06, 80/01, 80/02,
80/03, 80/04, 80/05, 80/06,
80/07, 81/01, 81/04, 81/05,
81/06, 82/07, 82/08, 82/15,
83/02, 83/05, 83/09, 83/11,
83/12, 83/13, 84/01, 84/05,
85/01, 85/06, 86/01, 87/07,
88/02, 88/04, 88/05, 88/06,

88/07, 88/09, 89/01, 89/03,
89/04, 89/05, 89/06, 89/08,
89/09, 90/09, 90/13, 90/16,
90/17, 91/02, 91/03, 91/04,
91/05, 91/13, 91/17, 92/01,
92/04, 95/05, 101/13, 101/14,
101/15, 101/16, 102/02,102/04,
102/07, 102/09, 104/01,104/02,
104/04, 104/06, 104/07,104/08,
104/10, 105/01, 105/02, 105/07,
106/01, 106/02, 107/01, 107/02,
108/01, 109/01, 109/02, 110/01,
111/02, 112/01, 115/01, 116/01,
116/03, 116/04, 117/01, 118/01,
118/02, 119/01, 119/02, 119/04,
121/01, 121/02, 127/03, 127/04,
128/01, 130/01, 131/01, 134/01,
139/02, 142/01, 143/01, 143/02,
143/04, 144/02, 145/01, 147/01,
147/02, 149/01, 149/02, 150/01,
150/02, 150/03, 150/05, 150/06,
150/11, 150/12, 153/03, 154/07

bu İşaret zamiri. 03/04, 04/05,
04/07, 04/11, 31/10, 88/03,
90/15, 132/02,
b.+dur 16/37, 51/08, 68/10,
77/02, 99/08, 115/03
b.+lar 16/23, 32/08, 67/03,
59/07, 138/02, 144/04
b.+lara 150/05
b.+lardur 63/11, 91/09, 91/14,
117/01

b.+ları 63/13
b.+laru 63/09
b.+laruñ 63/07, 63/12, 137/01
b.+laruñla 63/11
b.+ña 55/03, 55/10, 72/02,
78/03, 88/05, 119/01, 119/03,
128/01, 130/02, 131/02, 150/10
b.+nda 07/02, 07/03, 16/18,
16/26, 23/24, 27/04, 30/10,
43/07, 54/07, 54/13, 54/17,
55/01, 56/13, 56/14, 62/15,
62/17, 62/23, 68/08, 72/01,
72/03, 72/04, 72/05, 75/09,
78/02, 78/07, 82/10, 86/02,
86/03, 86/07, 96/01, 96/02,
96/04, 96/05, 98/04, 115/04,
124/02, 125/01,144/01
b.+nda iken 56/12
b.+ndan 03/04, 04/11, 43/10,
45/01, 45/12, 56/11, 76/07,
82/10, 96/05, 102/04
b.+ndaki 62/03
b.+nı 10/15, 10/17, 68/02,
90/17, 128/02, 129/02, 131/02,
150/03
b.+nlar 59/07
b.+nları 144/02
b.+nuñ 55/05, 55/09, 55/10,
55/12, 79/03, 102/12, 128/02

bu'd Ar. Uzaklık.
b.+i 77/02

- bugün** İçinde bulunan gün. 07/03, 23/27, 26/07, 30/05, 30/12, 34/01, 42/11, 47/03, 56/01, 56/02, 56/03, 56/04, 56/05, 56/06, 56/07, 56/08, 56/09, 56/10, 56/11, 56/12, 56/13, 56/14, 56/15, 67/08, 68/08, 75/09, 76/06, 80/02, 80/05, 80/06, 82/10, 86/02, 86/07, 89/06, 104/03, 104/04, 126/02
- buhl** Ar. Cimrilik. 59/07, 66/03, 91/09
- bul-** Bulmak. 04/05, 47/08, 54/05, 56/01, 56/02, 56/03, 56/04, 56/05, 56/06, 56/07, 56/08, 56/09, 56/10, 56/11, 56/12, 56/13, 56/14, 56/15, 68/08, 72/07, 76/01, 86/02, 141/01
b.-a 47/02, 51/07, 148/04
b.-amadum 31/05
b.-an 13/09, 43/05, 68/07, 101/06
b.-asın 15/01, 15/08, 71/07, 73/08, 76/04, 83/02, 90/04
b.-dı 17/05, 25/05
b.-dılar 39/08
b.-duk 04/08, 04/10
b.-dum 08/05, 35/04, 50/11, 77/04, 101/09
b.-ıgörüñ 104/06
b.-madı 144/02
b.-madum 45/07, 150/04
- b.-maduñ 58/03
b.-masun 66/01
b.-mayasın 62/11
b.-maz 15/04, 98/01
b.-mazsın 05/18
b.-mışuz 04/02, 62/20
b.-unca 105/07
b.-up 11/09, 46/04, 77/11, 90/10
- bulın-** Bulunmak.(krş. bulun-)
b.-dı 115/01
- bulmağ(ğ)** Bulmak. 15/01, 15/04, 20/08, 86/03
b.- (ğ)a 51/04
- bulun-** Bulunmak.(krş. bulın-)
b.-madı 64/01, 64/02, 64/03, 64/04, 64/05, 64/06, 64/07
b.-maya 37/09
b.-maz 16/26, 28/09, 33/13
b.-uram 22/01
- buluş-** Bir araya gelmek.(krş. buluş-)
b.-dı 44/07
- buluş-** Bir araya gelmek.(krş. buluş-)
b.-duñısa 49/03
- bulut** Bulut. 23/06
b.+lar 154/11
b.+ların 81/01
- Burāk(ğ)** Ar. Hz. Muhammed'in Miraç'ta bindiği binek.
b.+ (ğ)ına 78/09
b.+ı 145/02
- burç** Ar. Kale.
b.+unda 69/03

buyur- Emretmek.

b.-dı 76/06

bühtān *Ar.* Yalan.

b.+ımış 102/07

büklü Kıvrım.

b.+lere 22/10

bülbül *Far.* Bülbül. 23/14, 53/02

b.+em 30/03, 74/06

b.+i 153/01

b.+idük 62/15

b.+idür 13/11

b.+in 46/04

b.+üm 96/04

b.+ünj 19/02

bünyād *Ar.* Temel.

b.+ı 31/04, 151/02

b.+ını 31/01

bürqa' *Ar.* Kadınların yüz örtüsü.

77/10

büsbütün Tamamen. 85/03

büt *Far.* Put.

b.+in 21/05, 54/05, 83/05

b.+lerini 53/04

bütün Eksiksiz. 98/10

C

cā *Far.* Yer. 24/03

Ca'feri Tayyār *Ar.* Peygamber Efendi mizin amcası Ebu Talib'in oğludur. Tayyar onun lakabıdır. Peygamber Efendimiz Onu "fukara babası" diye yad ederdi. 50/10, 154/05

cāh *Ar.* Makam.

c.+a 127/04

cahil *Ar.* Bilgisiz. 14/19, 50/10

Cālinūs *Ar.* Eski Grekler' in en büyük hekimlerinden biri. 10/15

cām *Far.* Kadeh. c.-i 'aşk 52/04

c.+ını 11/02

c.+ı 63/01, 77/09

c.+ın 77/08

c.+ını 77/07

cāmi' *Ar.* İbadet yeri. 153/01

cān *Far.* Ruh. 08/01, 09/09, 10/01,

12/01, 12/02, 13/10, 15/03,

15/07, 16/37, 18/01, 20/05,

23/10, 27/02, 28/03, 30/08,

31/02, 32/02, 32/08, 32/09,

33/01, 35/03, 36/03, 41/04,

43/03, 44/01, 45/10, 46/04,

49/03, 52/01, 52/06, 52/07,

54/11, 54/16, 54/17, 56/02,

62/25, 64/03, 64/05, 64/07,

65/06, 67/02, 67/08, 68/02,

74/04, 74/07, 75/02, 77/04,

77/06, 80/05, 81/07, 82/07,

82/15, 85/01, 86/02, 88/04,

88/06, 90/09, 92/05, 100/01,

100/03, 107/01, 112/01, 150/05,

154/06, 154/12

c.+a 01/02, 16/10, 16/37, 16/39,

19/01, 23/10, 27/03, 31/06,

32/07, 33/01, 54/03, 61/03,

79/03, 83/01, 97/05, 103/01,
112/02, 118/01
c.+da 12/06, 19/05
c.+dan 27/08, 31/09, 45/05,
49/01, 62/20, 91/12, 150/03
c.+ı 04/02, 04/04, 13/02, 14/03,
14/10, 15/04, 32/07, 33/04,
42/03, 42/04, 42/09, 51/07,
54/03, 56/03, 56/14, 65/03,
68/10, 71/03, 73/06, 87/05,
98/10, 101/06, 102/10, 154/02,
154/03
c.+ıla 31/08, 51/07, 62/05,
111/02, 152/03
c.+ım 07/01, 11/02, 35/05,
37/02, 74/02, 100/06
c.+ımızda 81/02
c.+ın 37/01, 41/02, 44/07,
49/01, 51/06
c.+ına 10/12, 36/04, 37/04,
40/05
c.+ını 37/04, 50/09
c.+ıñ 21/02
c.+ıñı 59/10, 82/14
c. +lar 40/09, 49/01, 50/09
c. +lara 68/07
c. +ları 34/04, 57/10
c.+um 32/03, 44/04, 44/05,
51/07, 67/02, 68/01
c.+uma 35/03
c.+umda 32/01, 44/02
c.+umı 75/01, 85/08

c.+umdan 28/01
c.+umuza 81/01
c.+umıza 87/02
c.+uñ 31/01, 72/04, 72/07,
91/01, 91/03, 105/02
c.+uña 59/01
c.+uñı 41/01, 41/02

Cānān *Far.* Sevgili. Mec. Allah.

c.+a 32/03

cānān *Far.* Sevgili. 08/01, 12/01,
18/01, 19/05, 23/10, 100/01,
100/02, 100/03, 100/04, 100/05,
100/06, 100/07, 100/08, 100/09

c.+a 54/03

c.+ı 56/02

cānlan- *Far.+T.* Dirilmek.

c.-uram 22/05

cānlu *Far.+T.* Yaşayan, diri olan.

c.+lar 10/16, 51/07

cānsuz *Far.+T.* Diri olmayan. 41/04,
51/06

c.+dır 19/05

cāvidān *Far.* Ebedi.

c.+a 16/38

Cebrā'īl *Ar.* Peygamberlere emir ve
vahiy getiren melek. 62/07,
145/01, 145/02

ced(d) *Ar.* Ata. 54/11, c.-i tam 66/01

c.+üñ 154/05

cefā *Ar.* Eziyet. 61/01

c.+ya 148/04

c.+yı 47/03, 83/07

- cefākār** *Ar.+Far.* 05/12
- cefāsız** *Ar.+T.* 05/13
- cehālet** *Ar.* Cahillik. 16/10
- cehd** *Ar.* Çabalama.11/03, 56/12, 65/06, 66/05, 90/11, 104/12
- cehennem** *Ar.* Cehennem. 09/03, 14/17, 91/10, 121/01, 124/01, 137/01
c.+de 102/08, 121/02
- celil** *Ar.* Ulu. 151/02
- cem'** *Ar.* Toplama. 05/06, 38/08, 48/03, 50/08, 104/02, 142/02
- cemāl** *Ar.* Yüz güzelliği. c.-i āyīne 17/01, 25/01, c.-i dost 54/12, c.-i Hāk 154/03, c.-i şem' 74/05, c.-i Ka'be 77/04
c.+i 84/04, 90/12, 90/15, 154/03
c.+in 31/07, 33/11, 62/26, 87/03, 106/02
c.+ine 67/07
c.+ini 77/01
- cemālī** *Ar.* Güzellikle ilgili. 17/01
- cemī'** *Ar.* Bütün.c.-i var 21/03
- cemī'ān** *Ar.* Bütün. 23/02
- cem'ī** *Ar.* Cemiyete ait. 24/03
- cenābet** *Ar.* Pis.
c.+dür 90/05
- cenk** *Far.* Savaş. 14/07, 29/08
- cennet** *Ar.* Cennet. 23/20, 29/05, 30/06, 30/10, 75/08, 78/09, 91/11, 153/01
c.+e 57/09, 91/14
- c.+iñ 100/03
- cennāt** *Ar.* Cennetler. 19/03
- cevāb** *Ar.* Sorulan şeye verilen karşılık.
c.+ı 138/01
- cevāhir** *Ar.* Cevherler. 23/15
- cevlān** *Ar.* Dolaşma. 52/07
c.+a 34/09, 34/11
c.+ı 38/02
- cezb** *Ar.* Tarikat ehlinin kendinden geçme hali. 85/04
- cidāl** *Ar.* Karşılıklı kavga. 14/07, 91/09
- cidd** *Ar.* Ciddilik. 90/07
- cīfe** *Ar.* Leş. 46/04, 54/10
c.+dür 54/10, 79/06
c.+sin 05/05
c.+niñ 79/07
c.+ye 79/06
- ciger** *Far.* Yürek. 21/02
c.+den 21/01
c.+i 59/03
- cigerdār** *Far.* Yürekli. 84/01
- cihād** *Ar.* Din uğruna düşmanla savaşma.
c.+ın 24/02
- cihān** *Far.* Dünya. 07/01, 09/05, 15/03, 16/21, 19/02, 20/11, 33/06, 50/09, 51/03, 54/04, 63/06, 70/03, 83/07, 104/12, 150/04
c.+a 07/04, 16/11, 16/30, 20/05, 120/01, 154/03

- c.+da 04/01, 05/11, 10/09,
20/10, 30/04, 33/13, 46/02,
54/01, 54/18, 63/08, 67/04,
71/06
- c. +dan 20/11, 38/10, 39/07,
49/01, 61/05, 63/09, 87/02,
87/05, 108/01
- c.+e 33/07
- c.+ı 04/02, 06/04, 38/03, 38/10,
56/15, 60/01,154/13
- c.+ım 96/01
- c.+ın 05/01
- c.+uñ 20/03, 105/01, 118/01
- cinān** *Ar.* Cennetler. 18/02, 43/05
c.+uñ 91/10
- cinn** *Ar.* Gözle görülmez varlık.
23/22
c.+e 97/09
- cism** *Ar.* Beden. 23/15, 49/01, 105/02
c.+im 44/04, 45/05
c.+üñ 83/09
- coş-** Duygu ve düşünceleri güçlü bir
tepki ile dışa vermek.
c.-dı 10/12
- coşkun** Coşmuş olan.
c.+dur 68/12
- cömerdlik** *Far.+T.* Eli açıklık. 91/14
- cüş** *Far.* Coşma. 18/07, 44/02,
80/06
c.+a 102/05
c.+ı 45/10
- cübbe** *Ar.* Cübbe.
- c.+sine 105/02
c.+sin 78/11
- cüdā** *Far.* Ayrı düşmüş. 30/02, 68/05,
82/14, 135/03
- cümle** *Ar.* Bütün. 18/03, 20/11, 37/01,
38/09, 51/03, 67/01, 67/05,
81/04, 91/17, 92/02
c.+niñ 26/09
c.+sinden 23/22, 49/07
- cünbiş** *Far.* Hareket. (krş. cünbüş)
c.+ümüz 81/07
- cünbüş** *Far.* Hareket. (krş. cünbiş)
c.+in 118/02
c.+leri 14/14
- cünne** *Ar.* Kadın başörtüsü. 13/02
- cür‘a** *Ar.* Yudum.
c.+sına 13/03, 85/08
- cürm** *Ar.* Suç.
c.+ile 152/04
- cüvān** *Far.* Genç.
c.+a 16/18
- Ç**
- ça** Çırlı çıplak, üryan.
ç. çıplak 96/03
- çağır-** Yüksek sesle seslenmek.
ç.-up 16/39
- çağırış-** Birbirini çağırarak.
ç.-a 69/08
- çāh** *Far.* Kuyu.
ç.+ına 97/03, 97/06
- çaķ-** Vurarak sokup yerleştirmek.
ç.-duğuna 57/02

- çal-** Hırsızlık etmek.
ç.-a 87/07
ç.-dım 34/06
- Çalab** *Sür.* Allah.
ç.+um 57/04
- çalın-** Telaşla çevreyi yoklamak.
ç.-a 55/06
ç.-uram 22/07
- çapışma-** Yağma etme. 127/04
- çar** *Far.* Dört. 78/02
- çāre** *Far.* İlaç. 37/03, 98/10
ç.+den 92/05
ç.+si 69/01, 69/03
ç.+ler 98/01
- çarḥ** *Far.* Gök. 22/03
- çatla-** Yarılmak.
ç.-yup 55/06
- çehre** *Far.* Surat.
ç.+ḥ 154/09
- çek-** Çekmek. 20/11, 54/06, 54/11, 83/03
ç.-di 85/04, 105/02, 145/02
ç.-e 51/03
ç.-em 31/03
ç.-er 87/02, 88/08, 103/03
ç.-me 46/02, 55/05, 133/01
ç.-meye 64/01
ç.-üben 135/02
ç.-üp 67/02
- çekil-** Bir yerden ayağını kesmek.
ç.-di 10/08
- çerāg** *Far.* Mum.
ç.+ı 154/03
- çeri** Asker.
ç.+sin 137/02
- çeşm** *Far.* Göz. ç.-i çerāg 154/03
ç.+i 154/01, 154/06
- çeşme** *Far.* Su akan yer. 154/08
- çetr** *Far.* Çadır. 91/16
- çevgān** *Far.* Cirit oyununda kullanılan sopa. Tas. Allah'ın ezeldeki takdiri. 22/09
ç.+ın 34/02
- çevir-** Çevirmek. (krş. çevür-)
ç.-di 105/03
- çevür-** Çevirmek. 80/05, 92/04 (krş. çevir-)
ç -me 54/15
ç.-düm 101/11
- çık-** Gitmek, çıkmak. 91/04
ç.-am 41/03
ç.-arsaḥ 10/18
ç.-ar 41/05, 54/14
ç.-aram 22/03, 22/06
ç.-dı 02/06
ç. -dum 30/09
ç.-sun 04/08, 32/03
- çıkar-** 1. Giysiyi üzerinden çıkarma işi.
ç.-dı 02/02
ç.-up 74/03
2. Bulmak.
ç.-dı 16/23, 83/11
ç.-up 139/02

3. Tahta çıkarmak. ç.-dı 55/02	çün <i>Far.</i> Çünkü. 01/06, 02/04, 02/07, 04/10, 06/03, 07/01, 18/08, 20/11, 29/04, 29/07, 29/09, 30/06, 31/04, 31/08, 34/05, 34/06, 54/09, 64/07, 69/03, 71/01, 71/10, 75/03, 76/03, 86/09, 88/09, 91/10, 92/06, 100/03, 100/07, 102/03, 102/07, 102/11, 105/04, 123/01, 137/02, 138/01, 150/05.
4. Ne olduğunu anlamak, bilmek. ç.-dı 77/09 ç.-ur 40/08	çün ü çirā Nasıl ve niçin. 13/08, 105/04
çıkmağ(ğ) Kurtulmak. ç.-(ğ)a 116/01	çünkü <i>Far.</i> Çünkü. 04/02, 39/02, 62/15, 78/03, 84/05, 85/06, 97/05
çıl- Kırmak. ç.-dı 105/05	çünkü <i>Far.</i> Çünkü. 10/08
çiyān Yılan. 42/03 ç.+unı 39/03	çürüt Çürümesine sebep olmak. (krş. çürüt-) ç.-me 119/04
çiçek Çiçek. 18/03	çürüt- Çürümesine sebep olmak. (krş. çürüt-) ç.-meye 65/03
çirā <i>Far.</i> Mum. 13/08	D
çirkīn <i>Far.</i> Güzel olmayan. 99/07	da Bağlaç. 02/07, 10/18, 12/03, 14/10, 72/04, 101/15, 143/03
çiy Ham , olgunlaşmamış. ç.+dir 102/09	dād <i>Far.</i> Doğruluk. d.+em 22/12 d.+ı 55/07 d.+ın 67/02
çok(ğ) Az karşıtı. 09/08, 15/02, 20/02, 57/07, 57/11, 101/01, 102/12, 105/07 ç.+(ğ)ı 43/11 ç.+dur 43/01, 48/05, 104/04 ç.+lar 59/03	dad Tat. d.+ı 81/02
çök- Oturmak. ç.-em 31/03	dad- Tatmak.
çöp <i>Far.</i> Gübür. 39/03 ç.+e 118/01	
çul <i>Ar.</i> Kıldan yapılmış kaba dokuma. ç.+ı 10/09	
çü <i>Far.</i> Çünkü. 32/10, 33/09, 33/12, 114/01, 150/06	

- d.-ar 84/05
- dādistād** *Far.* Kadı. 22/12
- dahı** Da, de. 01/03, 03/04, 03/06, 04/11, 06/01, 08/02, 08/07, 10/08, 13/01, 13/06, 14/15, 16/32, 28/12, 33/09, 33/12, 35/02, 51/06, 56/11, 56/13, 56/14, 57/07, 64/05, 69/02, 71/06, 72/08, 76/07, 76/09, 81/03, 83/03, 83/12, 86/07, 86/10, 87/03, 90/15, 96/05, 97/01, 97/05, 102/09, 104/08, 105/09, 111/01, 119/02, 129/01, 129/02, 131/01, 135/03, 150/03
d.+dur 117/02
- dā'im** *Ar.* Devamlı. 13/11, 14/06, 20/02, 30/07, 31/10, 32/01, 32/04, 32/07, 63/02, 63/04, 65/01, 74/01, 97/01, 97/08, 99/04
- dā'imā** *Ar.* Her vakit. 04/12, 27/07, 62/24, 98/08, 106/01
- dağ-** Takmak. (krş. taş-)
d.-dı 02/05
- dām** *Far.* Tuzak .
d.+ına 91/04, 127/02
- dāne** *Far.* Tohum.
d.+sidür 17/06, 25/06
- dar** Sıkıntıya sokmak.
d. eyle- 01/06
- dār** *Far.* Ev. 78/01.d.-ı melāmī 63/08. dārū's-selam *Far.+Ar.*
- Selamet evi. Sekiz cennetten biri 84/03, d.+[mı] 63/09
d.+ına 54/06
d.+ında 01/06
d.+ını 52/05
- darlık** *Ar.+T.* Sıkıntı.
d. (g)+uñ 116/01
- da'vā** *Ar.* Mesele. 35/07 (krş. da'vī)
d.+lar 72/06
d.+sı 59/05
d.+sına 75/12
d.+ya 68/10
d.+yı 56/02
- da'vī** *Ar.* Mesele. 14/07, 72/06, 73/04 (krş. da'vā)
d.+ci 37/04
d.+sinden 78/08
- de** Bağlaç. 05/19, 16/24, 49/07, 53/04, 54/07, 55/12, 79/09, 96/04
- dè-** Söylemek. (krş. de-)
d.-megil 42/11
d.-mezsın 82/08
d.-me 102/03
d.-rim 48/07
d.-rler 98/08
d.-yen 35/07
d.-yü 41/03, 65/02, 100/08, 127/04
- dè-** Söylemek. 65/06 (krş. dè-)
d.-di 16/14, 29/09, 50/07,

- 78/10, 79/06, 91/10, 101/09,
113/02
- d.-digim 37/05
- d.-digün 43/07
- d.-dikleri 40/02, 40/04, 103/02
- d.-diler 96/05
- d.-düğüm 11/07, 68/04, 90/15
- d.-ise 65/01
- d.-me 11/04, 15/07, 29/13, 30/12,
33/14, 45/12, 54/09, 59/13, 102/03
- d.-meden 35/06
- d.-mekden 92/06
- d.mez 13/08, 45/12, 132/02
- d.-mezler 38/07
- d.-miş 100/01
- d.-nilmedi 130/01
- d.-r 10/13, 37/08, 54/09, 59/02,
82/15, 101/12
- d.-rsem 17/07
- d.-rseñ 68/10
- d.-sem 99/03
- d.-seler 33/06
- d.-ye 83/03, 98/09
- d.-yeler 12/03, 125/02
- d.-yem 33/06, 40/05, 51/06
- d.-yemez 150/07
- d.-yen 07/03,41/01, 51/07, 55/08,
56/11,130/02
- d.-yenler 62/04, 72/05
- d.-yesün 90/17
- d.-yeydüm 70/10
- d.-yü 39/05, 64/04, 69/08, 128/01
- d.-yüp 101/08, 104/03
- dèmek(g)** Söylemek.
- d.-(g)e 150/04
- d.-gil 50/13
- d.-den 16/32
- d.-ye 51/02
- debîr** *Far.* Kalem. 82/05
- debren-** Kımıl-da-
- d.-meden 40/07
- defter** *Ar.* Defter.
- d.+in 11/09, 101/12
- d.+leri 101/13
- d.+lerin 105/04
- deg-** Değerinde olmak.
- d.-mez 33/06
- degil** Yükleme olumsuz çekim yapan kelime. 12/04, 14/19, 37/01, 62/02, 62/03, 65/07, 69/05, 79/01, 79/02, 79/03, 79/04, 79/05, 79/06, 79/07, 79/08, 79/09, 81/05, 84/05 (krş. degül)
- d.+em 29/06
- d.+señ 48/07
- değiş-** Başka bir biçim veya duruma girmek. 15/05
- degme** Gelişigüzel. 10/14, 15/07, 77/12, 79/08, 83/04, 104/03
- d.+ler 108/02
- değsür-** Değiştirmek. 03/04, 76/05, 80/03

degül Yükleme olumsuz çekim yapan kelime. 89/09, 91/06, 100/07, 102/02 (krş. degil)	d.+de 41/05
dehr <i>Ar.</i> Dünya. d.+i 146/02	d.+dir 40/02
dek <i>Kadar.</i> 53/01, 62/15, 88/07, 104/01	d.+dür 60/04
delâlet <i>Ar.</i> Yol göstericilik. 29/07, 58/03, d.-i dost 07/04	d.+e 41/04
deli Aklını yitirmiş. 48/07 (krş.delü)	d.+i 41/03
delil <i>Ar.</i> Kılavuz. 34/10, 56/13, 68/07, 145/01 d.+süz 147/01	d.+iñ 40/02
delim Çok, fazla. 78/04	d.+ine 64/02
delü Aklını yitirmiş. 24/01, 35/03, 52/05, 73/02, 73/04, 101/07 (krş.delü) d.+dür 101/06	d.+inüñ 35/01
delük Dar, küçük açıklık. 69/04	d.+lere 22/02
dem <i>Far.</i> An. 09/07, 10/12, 16/02, 29/02, 31/06, 45/03, 62/26, 65/03, 67/07, 73/01, 74/01, 74/05, 74/07, 81/04, 81/05, 85/05, 87/04, 103/01, 103/03, 106/02, d.-i mâtem 154/07 d.+idür 82/11, 89/07, 89/08, 126/01 d.+inde 73/07 d.+ini 74/04, 77/08 d.+ümi 95/06	d.+ün 41/03, 41/04
deñ <i>Din.</i> 102/01	deñlü Derece, mertebe. 69/07, 79/09, 125/01
deñiz <i>Deniz.</i>	dër- Bir araya getirmek. d.-mek 80/07 d.-üp 46/08, 79/04
	derd <i>Far.</i> Keder, dert. 13/06, 28/09, 29/02, 36/02, 64/06, 74/01, 75/02, 88/01, 88/02, 89/05, 89/06, 91/07, 101/01, 102/04, 102/07, 150/02, d.-iyâr 03/05, 13/06, 31/10, 61/06, 75/02, d.-i ser 21/07, d.-i şarâb 30/01, d.-ü zehr 88/09 (krş. dert) d.+e 03/05, 05/07, 05/10, 26/07 31/05, 31/10, 37/03, 69/09, 70/09, 102/09 d.+i 03/05, 05/15, 12/03, 19/02, 19/05, 29/03, 32/01, 68/11, 88/09, 98/01, 101/06, 150/03, 150/06 d.+idür 74/07 d.+ile 19/07

- d.+i:le 05/14, 76/01, 98/08
d.+im 28/10, 89/01, 101/04,
101/05, 101/06, 102/01
d.+imden 28/09, 102/01
d.+ime 28/09, 101/04
d.+iyle 104/05
d.+iyile 105/04
d.+in 67/04
d.+iñ 01/07, 05/18, 19/07, 69/03
d.+inden 12/03
d.+ine 29/01, 31/02, 64/05,
90/06, 102/08, 105/01
d.+ini 19/01
d.+üm 88/05, 88/06
d.+ümi 150/04, 150/07
d.+üñ 08/02, 69/01, 89/07,
102/11
d.+üñe 53/08
d.+üñi 29/13
- derdlü** *Far.+T.* Kederli.
d.+lerüñ 102/05
- derdsüz** *Far.+T.* Kedersiz.
d.+lerüñ 102/05
- deriçe** *Far.* Pencere.
d.+sinden 24/01
- deril-** Toplanmak.
d.-e 55/06
- derle-** Bir araya getirmek. 11/09
- deriñ** Derin. 41/03
d.+dür 121/01
- dermān** *Far.* İlaç. 08/02, 12/03, 14/14,
19/01, 26/07, 98/02, 102/04
- d.+a 34/08
d.+ı 56/01
d.+ımıñ 102/01
- dert** *Far.* Dert. 89/03, 89/04, 89/08,
102/04, 148/02, 150/10
(krş.derd)
d.+den 84/01, 89/09, 150/12
d.+dür 19/01, 88/03, 150/10
d.+lere 14/14
d.+lü 05/07, 05/17, 34/08,
35/01, 102/10. d.-iseñ 56/01
d.+lülere 26/07
d.+süz 74/07, 102/02, 102/04
d.+süzi 05/16
d.+süzleri 102/06
- derviñ** *Far.* Bir tarikata bağılı bulunan
kimse. 40/05, 91/17, 99/01
d.+em 41/01
d.+iñ 40/06, 40/07, 40/08,
40/09
d.+ler 38/03, 38/09, 38/10,
39/01, 39/02, 39/04, 39/05,
39/06, 39/07, 39/08, 39/09,
40/01
d.+leri 38/05
d.+leriñ 38/01, 38/02, 38/03,
38/04, 38/05, 38/06, 38/07,
38/08, 38/09, 38/10, 38/11,
39/03
- derviñlik(g)** *Far.+T.* Derviñlik. 40/02,
40/03, 40/04, 59/12
d.+den 59/12

- d.+(g)e 40/10
d.+(g)ün 48/08
- dervişâne** *Far.* Dervişçesine .99/01
- deryā** *Far.* Deniz. 18/07, 80/06
d.+dan 16/23
d.+dur 11/04
d.+nın 83/12
d.+sın 74/03
d.+sına 75/01
d.+sını 87/07, 139/02
d.+ya 68/12, 80/06
d.+yıla 80/06
- dest-gīr** *Far.* Yardımcı. 82/11
- destān** *Far.* Hikaye.10/06, 23/23,
26/05
- destār** *Far.* Sarık.
d.+ı 13/02
- destūr** *Far.* İzin.
d.+un 71/07
- devā** *Ar.* İlaç. 98/01
- devlet** *Ar.* Devlet.
d.+idi 144/03
d.+inden 54/04
d.+ine 102/12
- devletlü** *Ar.+T.* Talihli. 59/04, 103/03
- devr** *Ar.* Devir. 154/13
d.+ile 55/06
d.+ü 105/10
d.+ümi 34/07
- devrān** *Ar.* Zaman. 71/07, 154/06
d.+a 34/07
d.+ı 38/04
- d.+ım 50/07
- devrend** Tehlikeli yol.
d.+i 46/10, 72/08
- dēvşir-** Toplamak. 82/10 (krş. dēvşir-
dēvşür-)
d.-emezsin 142/02
d.-ir 79/04
- dēvşir-** Toplamak.
(krş. dēvşir-, dēvşür-)
d.-iligörün 104/13
- dēvşür-** Toplamak.(krş .dēvşir-,
dēvşir-)
d.-me 46/08
- dēyici** Söyleyen. 37/05
- deyr** *Ar.* Kilise. 10/10, 23/11
- deyyār** *Ar.* Kilise sahibi. 64/03, 150/06
d.+ı 46/03
d.+ımı 86/10
d.+emüz 04/04
- dīb** Dip.
d.+indedür 103/04
- dīdār** *Far.* Yüz. 52/06, 53/01, 78/09,
91/14
d.+ım 68/09
d.+ın 42/11, 91/13
d.+ına 13/02
d.+ımı 52/01, 75/04
- dik-** Dikme.
d.-ilmiş 34/12
- diken** Diken. 18/03, 22/11
- dil** 1. Dil. 28/10, 40/07, 61/07,
98/08, 151/02, 154/02.

d.+de 03/07	64/07, 73/09, 97/08, 99/12,
d.+im 73/01	100/03
d.+imden 28/03	d.-rem 45/03
d.+imiņ 57/03	d.-rseņ 15/01, 15/04, 15/08,
d.+iņ 42/08	21/01, 21/06, 33/06, 62/26,
d.+inde 05/08, 32/05	80/07, 83/02, 83/08, 106/02
d.+imüz 62/15	d.-rsiņ 20/08
d.+imüzde 81/02	dilārā <i>Far.</i> Gönül alan, Sevgili.
d.+ler 150/07	d.+yı 67/10
d.+lerde 22/15, 26/05	dildār <i>Far.</i> Gönül alan, sevgili. 05/19,
d.+ümde 50/12	53/07
d.+üj 18/08, 91/09	d.+ını 86/05
2. Lisan.	dilek(g) İstek.
d.+i 10/16, 62/09, 62/19,	d.+(g)in 35/07, 37/08
67/103.	dilin- Bölünmek, parçalanmak.
d.+in 39/09, 89/07	d.- e 95/05
d.+inden 62/09	dilr <i>Far.</i> Yürekli, yiğit. 61/11
d.+ine 10/06	dimāğ <i>Ar.</i> Beyin.
d.+ini 62/08	d.+ına 07/01
3. Gönül. 20/02, 85/01, dil b.	d.+ında 67/02
ol- "Gönül vermek" 151/01.	din- Sona ermek.
d.+de 04/02	d.-mez 28/10
d.+den 65/06	dīn <i>Ar.</i> Din. 10/01, 58/04, 63/03,
d.+im 28/09	75/02, 77/04, 77/05
d.+in 23/23, 38/09, 50/08	d.+de 13/01
d.+ler 152/01	d.+dür 09/01
d.+üj 62/02	d.+i 33/05, 58/02
dile- İstemek.	dīnsüz <i>Ar.+T.</i> Dinsiz. 147/01
d -düm 84/03	diñle- İñitmek.
d.-r 12/01, 12/02, 12/03, 12/04,	d.-r 45/08
12/05, 12/06, 12/07, 64/03,	d.-mediler 39/07
	diñlen- İstirahat etmek.

	d.-ürem 22/13	13/04, 13/05, 13/07, 13/11,
diri	Canlı. 43/03, 43/05, 73/07, 101/07	14/10, 15/08, 17/02, 17/03, 17/04, 18/04, 18/05, 21/09,
	d.+dür 68/06	22/09, 24/03, 25/02, 25/03,
	d.+:ken 16/22, 105/10	25/04, 28/12, 29/02, 29/04,
	d.+sin 42/05	29/08, 29/09, 29/10, 29/11,
	d.+yken 104/06	30/08, 33/05, 36/02, 37/03,
	d.+yüz 81/07	38/02, 38/04, 38/07, 39/05,
dirîğ	<i>Far.</i> Uzak. 64/06	39/06, 42/05, 45/04, 49/02,
dirîğâ	<i>Far.</i> Yazık. 58/01	49/03, 50/07, 51/01, 51/08,
dirilik(g)	Canlılık.	52/01, 52/02, 52/03, 52/04,
	d.+(g)i 43/04	52/07, 53/05, 53/06, 53/09,
dirlik(g)	Varlık. 39/08, 104/05	54/13, 58/05, 59/15, 62/10,
	d.+(g)e 20/10	62/16, 62/17, 63/01, 66/06,
dîv	<i>Far.</i> Şeytan, cin. 23/04	69/08, 70/07, 70/09, 71/03,
	d.+ini 82/07	71/06, 74/02, 74/06, 75/09,
dîvân	<i>Ar.</i> Büyük meclis.	76/01, 76/03, 79/01, 80/05,
	d.+ı 38/05	81/02, 81/06, 81/08, 82/03,
dîvâne	<i>Far.</i> Deli. 16/16, 31/06, 34/06	82/14, 83/02, 83/03, 84/03,
dizil-	Sıralanmak.	98/01, 98/02, 98/08, 98/09,
	d.-i görünüş 104/08	99/03, 99/04, 101/07, 101/08,
dolan-	Bir şeyin çevresinde gezinmek.	101/09, 101/10, 102/08, 102/10,
	d.-maz 16/19	103/3, 104/05, 110/02 (krş.
	d.-uram 22/14	dosd)
dosd	<i>Far.</i> Dost.(krş. dost)	d.+a 05/06, 05/07, 13/11, 15/08,
	d.+uñ 25/01	27/08, 29/07, 29/08, 32/10,
dost	<i>Far.</i> Sevilen kimse. 01/05, 01/06, 01/07, 04/01, 05/08, 06/01, 06/03, 06/06, 07/01, 07/02, 07/03, 07/04, 07/05, 08/03, 08/07, 10/04, 10/05, 11/08, 12/02, 12/03, 13/03,	37/03, 37/05, 38/03, 41/02, 44/07, 50/02, 50/03, 50/08, 50/13, 51/04, 51/06, 53/06, 56/06, 62/14, 68/01, 68/02, 84/02, 84/06, 85/01, 99/03,

- 100/02, 99/08, 99/12, 104/12,
111/01, 115/04, 117/02, 137/02
d.+dan 07/05, 13/08, 29/03,
45/11, 50/01, 98/04, 101/01,
101/12, 116/02
d.+dur 13/07, 81/03, 81/06,
81/07
d.+ı 12/01, 17/05, 25/05, 28/01,
30/12, 40/09, 50/07, 68/08,
76/06, 81/03, 81/05, 99/03,
99/0, 99/12, 104/04
d.+ıla 61/10, 81/07
d.+ıladur 13/09, 73/06
d.+lar 104/12
d.+lara 50/07
d.+u 06/06, 12/04, 28/01, 51/07,
54/12
d.+ula 04/10, 38/06, 85/06, 91/
16, 101/14, 105/10
d.+um 100/01
d.+uñ 17/01, 25/01, 33/01,
77/11, 90/03, 105/04
- dostān** *Far.* Dostlar. d.-ı cān100/01
dostluğ *Far.+T.* Arkadaşlık. 54/11
dostsuz *Far.+T.* Arkadaşsız. 81/07
doy- Açlığı kalmayacak şekilde
yemek.
d.-maz 27/05
dök- Dökmek.
d.-em 31/03
d.-er 91/07
d.-iser 27/04
- d.-sem 99/05
d.-üp 60/01, 74/03, 85/02
dölen- Karar kılmak.
d.-me 05/19
dön- Yönelmek.
d.-di 154/13
d.-düm 23/26, 57/04, 67/07
d.-dünjise 49/04
d.-eler 126/02
d.-meye 69/08
dönder- Döndürmek.50/02, 83/07
(krş. döndür-)
d.-eler 98/07
d.-em 22/03, 22/07
d.-me 57/05
d.-ür 143/01
döndür- Döndürmek. (krş. dönder-)
d.-en 23/17
dört Dört (4).11/06, 38/08
döy- Katlanmak.
d.-en 40/02
d.-medi 64/07
d.-mez 10/07, 16/13
du‘ā *Ar.* Yakarış.
d.+lar 55/11
d.+sı 14/14
durur +dİr, +dUr bildirme eki. 04/02,
14/01, 14/02, 14/03, 14/04,
14/05, 14/06, 14/07, 14/08,
14/09, 14/10, 14/11, 14/12,
14/13, 14/14, 14/15, 14/16,

14/17, 14/18, 14/19, 14/20, 33/13, 71/09	d.+i 16/15, 29/08, 31/03, 40/06, 50/12, 51/04, 61/02, 70/09, 73/02, 74/06, 91/03
dut- Tutmak. d.-arsaṣ 90/01 d.-dum 57/04	dünyā Ar. İçinde yaşadığımız yer. 05/05, 05/06, 10/02, 16/17, 18/02, 33/05, 37/06, 42/02, 42/10, 48/02, 48/07, 51/02, 54/10, 55/01, 55/04, 63/03, 68/04, 68/11, 69/07, 74/02, 75/02, 79/05, 79/06, 91/03, 91/04, 99/06, 100/07, 104/02, 104/08, 112/01, 117/01, 121/01, 130/01 (krş. dünye) d.+nıṣ 79/02, 79/03 d.+nuṣ 39/03, 102/11, 104/01 d.+ya 43/09, 43/11, 47/09, 48/04, 55/08, 68/06, 79/01, 104/11 d.+yı 43/02, 48/03, 49/06, 52/02, 55/03, 58/02, 79/04, 79/05, 88/02, 92/04 d.+yıla 54/08
dūzah Far. Cehennem. 23/20 d.+da 89/06 d.+dan 18/02 d.+dur 30/06	
dü Far. İki (2). 04/02, 19/02, 54/01, 87/05, 88/04, 96/01, dü ‘ālem 107/02, dü-cihān 06/08, 108/01	
dübdüz Dümdüz. 02/01, 143/04 d.+ün 40/08	
dügün Dügün. d.+i 89/09	
dükeli Far. Hepsi. 91/15, 144/03 d.+nden 09/05, 09/08, 61/05	
düken- Tükenmek. d.-mez 40/04, 70/08 d.-di 89/04	
dükkān Far. İçinde bir şeyler satılan yer. d.+mı 110/01	
dün Dün. 12/04, 20/06, 59/14, 76/02, 87/02, 87/05, 133/02, 153/01 d.+in 09/08, 36/02 d.+üm 150/08	
düni gün < dün ü gün. Gece ve gündüz. 83/01	
	dünyāperest Ar.+Far. Dünyaya tapan 06/02, 42/05
	dünye Ar. Dünya. 39/04, 67/01, 79/01 (krş.dünyā) d.+niṣ 76/04 d.+nüṣ 69/05 d.-yi mekkāreye 69/06
	dür(r) Ar. İnci. d.+i 16/23, 18/07, 75/01, 83/11, 96/02

- d.+in 62/17
d.+ler 44/02
d.+lerin 14/12, 80/07
- đürri-i yetim** *Ar.* Tas. 1. Hz.
Muhammed, 2 .insan-ı kâmil.
d.+i 73/08
- dür-** Toplamak.
d.-ip 104/13
- dürüş-** Toplanmak. 90/11 (krş. dürüş-)
d.-irsin 16/15
- dürüş-** Toplanmak. 72/08 (krş.dürüş-)
- dürlü** Türlü. 21/10, 28/11, 35/06, 47/05, 47/06, 61/04, 83/12, 98/01
- düş** Rüya. 06/07, 56/05, 81/05, 90/02, 90/06, 102/08, 118/02
(krş. rü'yâ)
- düş-** Düşmek.
d.-di 10/01, 10/12, 19/01, 32/06, 44/06, 45/11, 68/01, 69/09, 81/01, 105/01
d.-dük 16/27
d.-düm 06/01, 28/08, 30/03, 64/02, 64/04, 75/03, 96/04, 100/05
d.-e 35/03, 36/03, 83/13, 119/01
d.-eliden 88/04
d.-em 31/02
d.-en 13/05, 154/08
d.-er 75/10
d.-erem 22/02
d.-me 91/04
d.-medi 55/01, 102/09
- d.-megil 16/24, 97/06
d.-meye 140/01
d.-meyesin 82/14
d.-mez 79/05, 120/01
d.-mezim 78/01
d.-miş 30/02, 61/03
d.-müş 12/04, 68/05
d.-müşdür 70/09
d.-müşsem 26/02
d.-müşsin 82/05
d.-übeni 87/06
d.-üp 74/05, 84/04, 101/01
- düşür-** Düşürmek.
d.-ür 127/02
- düşmân** *Far.* Düşman. 10/05 (krş. düşmen)
d.+dan 49/02
d.+ıla 37/03
- düşmen** *Far.* Düşman. 37/05, 58/05
(krş. düşmân)
d.+ler 90/03
d.+i 42/09
d.+üñi 58/05
- düşvâr** *Far.* Zor. 72/03
- düz-** Bir araya getirmek.
d.-üpdürür 87/03
d.-diler 39/05
d.-mekler 91/03
- düzen** Belli yöntem.
d.+den 49/04
- düzgün** Doğru.
d.+ler 127/02

E, Ê, Ē

- ebed** *Ar.* Sonu olmayan gelecek zaman. 06/05, 10/11, 19/05, 28/02, 32/01, 34/03, 52/02, 54/01, 54/02, 54/03, 54/04, 54/05, 54/06, 54/07, 54/08, 54/09, 54/10, 54/11, 54/12, 54/13, 54/14, 54/15, 54/16, 54/17, 54/18, 62/16, 69/06, 71/02, 71/07, 76/03, 80/01, 85/07, 86/05, 92/04, 150/06
- ebr** *Far.* Bulut.
e.+e 154/07
- ebşem** *Ar.* Sessiz, suskun. 131/02
- ebter** *Ar.* Faydasız şey. 140/02
- ecel** *Ar.* Ömrün sonu. 43/06, 55/01, 78/04, 127/01
e.+süz 15/04, 16/38
- ecma'ın** *Ar.* Hepsi. 153/03
- Edhem** *Ar.* İbrahim Edhem. 10/09
- êdin-** Kendini bir şeye sahip kılmak.
141/02 (krş. êdin-, êdün-)
e.-di 68/02
è.-dün 58/05
- êdin-** Kendini bir şeye sahip kılmak.
43/03 (krş. êdin-, êdün-)
ê.-em 77/05
ê.-me 43/02, 83/04
ê.-mez 63/05
- êdün-** Kendini bir şeye sahip kılmak.
(krş. êdin-, êdin-)
ê.-ür 101/10

- efendi** *Rum.* Özel adlardan sonra kullanılan ikinci derecede unvan.
e.+miziñ 154/01
- efgân** *Far.* İnleme. 23/21, 53/02, 154/13
- Eflâtûn** *Ar.* Aristo'nun hocası olan meşhur Yunan filozofu. 10/15
- eger** *Far.* Şart edatı. 10/13, 16/28, 16/35, 27/01, 32/03, 41/05, 43/10, 49/07, 68/10, 71/10, 79/09, 90/08, 90/13, 91/13, 116/04, 133/01, 146/02
- egerçi** *Far.* Her ne kadar, gerçi. 15/06
- egici** Eğme işini yapan. 37/02
- egle-** Durdurmak.
e.-dü:ñi 21/04
e.-mesün 66/06
- eglen-** Hoşça vakit geçirmek.
e.-di 16/18
e.-mez 72/03
e.-ürem 22/08, 22/12
- eg(i)n** Sırt, arka.
e.+imde 100/06
- ehl** *Ar.* Sahip.
e.+i 31/04
e.-i derd 05/07, 05/18, 89/07
e.-i 'irfân 32/05
- ek-** Ekmek.
e.-dün 43/09
- ekber** *Ar.+Far.* En büyüktür.
e.+est 151/01, 151/02

- eksiklü** Noksanlı. 37/09
- el** El. 37/06, 67/02, 75/04, 85/03, 98/04, 115/04, 129/01, 135/02
e.+den 22/11, 56/15
e.+deyiken 56/07, 72/08
e.+e 05/16, 07/01, 13/06, 22/11
53/01, 53/02, 53/03, 53/04, 53/05, 53/06, 53/07, 53/08, 53/09, 72/01, 97/03
e.+im 31/03
e.+imdedür 26/04
e.+in 49/06, 51/02
e.+inde 60/02
e.+inden 01/07, 30/05, 34/09, 38/02, 49/06, 52/04, 59/03, 63/01, 77/09, 77/10, 80/02, 99/09, 99/10
e.+ine 22/02, 55/01, 140/01
e.+ini 141/02
e.+iñ 20/11, 82/12, 91/09
e.+iñde 91/08
e.+inden 71/08
e.+iyle 54/11
e.+ümde 34/04
e.+üme 22/09, 34/02
e.+üñ 91/01
e.+üñe 83/13
e.+üñle 91/06
- ël** Ülke. (krş. el)
ë.+ine 45/04, 100/01, 100/03, 100/04, 100/05, 100/06, 100/07, 100/08, 100/09
- el** Ülke. 88/06 (krş. ël)
e.+i 62/18
e.+inde 29/04
e.+ine 52/07, 100/02
e.+üñ 50/08
- ëlçi** Uzlaşma sağlayan kimse. (krş. elçi)
e.+si 104/13
- elçi** Uzlaşma sağlayan kimse. (krş. elçi)
e.+si 44/01
- elbet** Ar. Mutlaka. 127/02
e.+te 12/02, 54/16, 146/01
- elbir** El birliğı yapmak, birlikte olmak.
e. et- 91/11
- elest** Ar. İnsanların ruhlarının yaradılış başlangıcı. 45/08
e.+den 06/06, 38/06, 35/06
- ëletmek(g)** İletme.
e.-(g)e 30/09
- elfāz-ı ma'nī** Ar. Mana sözleri. 16/27
- ellet-** Elletmek.
e.-ür 140/02
- elvān** Ar. Renkler. 18/06
- elvedā** Ar. Allah'a ısmarladık. 85/04, 100/01
- elyağ** Ar. Daha layık. 20/10
- em** İlaç. 05/17, 28/09, 101/04
e.+e 102/03
- emek** Zahmet. 133/01

emîn <i>Ar.</i> Emniyet sahibi, emin. 21/10, 59/13, 104/11	è.-ilmez 05/01
emîr <i>Ar.</i> Bir kavmin beyi. 82/07	er- Erişmek. (krş. ér-)
emmāre <i>Ar.</i> İz, belirti. e.+den 92/02, 92/03 e.+dür 59/05 e.+si 69/07	ë.-di 16/06, 20/04, 68/07, 154/07 ë.-dim 11/04 ë.-e 37/03, 91/12 ë.-er 32/07, 33/04, 55/05, 75/10, 79/03 ë.-esin 16/34, 66/03, 75/06, 86/08 ë.-sem 99/03 ë.-medi 71/09, 102/03 ë.-meye 27/05 ë.-mez 05/13, 71/09, 75/06, 76/03, 82/12, 98/05 ë.-üp 33/02, 85/08
emr <i>Ar.</i> İş buyurma. e.+inde 97/08	èren Ermiş. 40/08, 79/05 e.+ler 104/02
en- İnnek. ë.-di 145/01	ergür- Ulaştırmak. i.-di 01/07 i.-medi 55/02
enāniyyet <i>Ar.</i> Kendini beğenme. 16/30, 54/14, 83/10, 92/06	èriş- Ulaşmak. 11/03, 66/04 (krş. eriş-)
enbiyā <i>Ar.</i> Peygamberler. 97/04, 144/01	è.-di 07/05, 10/15 è.-e 16/35 e.-ene 99/02 e.-mez 32/02
ender <i>Ar.</i> Az bulunan. 108/02, 135/04	eriş- Ulaşmak. 16/24, 46/10, 59/11, 72/08 (krş. eriş-) ë.-di 07/01, 16/22, 16/38, 20/07, 43/06, 44/01, 77/11 ë.-düm 75/05 ë.-i 16/07
endişe <i>Far.</i> Kaygı . e.+den 48/08 e.+m 09/06, 101/07 e.+müz 81/03 e.+si 65/02	
enfik <i>Ar.</i> İnfak et. 91/10	
envār <i>Ar.</i> Nurlar. 100/04 e.+ını 86/01 e.+ımız 04/10	
er Erkek. 92/03, 116/01 e.+e 101/09 e.+i 76/05, 103/07 e.+lerdür 88/08 e.+üş 101/11	
ér- Erişmek. (krş. er-) è.-icek 43/02	

ę.-medi 91/01, 102/09	e.+ımuuz 04/07
i.-üñ 104/10	e.+ın 10/17
ę.-üp 27/03	e.+ına 53/04
ęriřmek(g) Ulaşma.	e.+ını 86/01
ę.-(g)e 29/04	e.+ısa 98/03
erkān Ar. Esaslar. 10/03, 92/05, 99/08	esrik Sarhoş. 04/12 (krş. esrük)
e.+ı 15/03	esrük(g) Sarhoş. 11/02, 16/16, 23/12,
e.+ımış 102/10	52/05, 73/04 (krş. esrik)
e.+uñ 91/15	e.+dürür 63/02
ęrken Geç karşıtı. 42/08, 42/12	e.+(g)e 11/02
ęrmek(g) Ulaşmak.	e.+ler 32/09
i.+(g)e 15/03	e.+ligim 06/05
ęrte Ertesi. 53/06	estağfiru'llāh Ar. Allah'tan mağfiret
i.+gi 56/14	dileme sözü. 57/01, 57/02,
erzān Far. Layık, uygun. 52/03	57/03, 57/04,57/05, 57/06,
es- Rüzgar olmak.	57/07, 57/08, 57/09,57/10,
e.-meden 42/07	57/11
esbāb Ar. Sebebler. 56/07	ęřik(g) Alçak basamak. (krş. eşik)
eşer Ar. İz, alamet.31/02, 103/01	e.+(g)inde 01/06
e.+den 21/02, 27/03	e.+(g)iñe 152/04
e.+i 27/02, 27/03	e.+(g)indedür 38/05
esfel Ar. En sefil.	ęřik(g) Eşik.(krş. eşik)
e.+den 68/04	ę. +(g)inde 21/09
e.+i 14/17, 124/01	ęřit(d)- Duymak. 11/08 (krş. eşit-)
esir Ar. Köle. 57/08, 71/08, 82/01	è.-(d)en 40/07
e.+dür 59/03	è.-dünise 49/06
esirge- Korumak.	è.-(d)ürdün 82/03
e.-yüp 88/05	è.-dün 10/09, 47/04
eski Yeni karşıtı. 47/06	ęřit(d)- Duymak. 82/15 (krş. eşit-)
esrār Ar. Sırlar.	ę.-(d)enler 82/13
e.+ı 17/07, 46/05, 53/04	i.-(d)ürdüm 28/02
e.+ıdır 25/07	i.-me 83/04, 91/02

i.-medüñdi 124/02	e.+ye 63/13, 98/09
Eşref Ar. Eşrefoğlu Rūmī.	e.+yem 06/09, 22/15, 23/27,
e.+iñ 27/08	26/09, 28/12, 85/07
e.+oğlu 07/05	e.+yile 50/13
e.+oğlu 100/09	e.+yle 21/10
Eşrefoğlu Rūmī Ar.+T.+Ar. 01/07,	eşyā Ar. Nesnelere. 24/03
02/07, 03/07, 05/19, 08/07,	e.+da 16/31, 92/02
09/09, 10/17, 11/09, 12/07,	e.+nuñ 91/17
13/11, 15/08, 16/39, 17/08,	et Et. 22/05
18/08, 19/07, 20/12, 24/07,	e.+in 14/09
25/08, 29/13, 30/12, 31/10,	e.+ini 59/13
32/10, 33/14, 34/13, 37/09,	èt(d)- Yapmak. (krş. èt-)
38/11, 39/09, 40/10, 41/05,	e.-(d)üp 104/11
42/12, 43/11, 44/07, 45/12,	è.-di 69/07
46/10, 47/09, 48/09, 49/07,	è.-dim 09/09
51/08, 52/07, 54/18, 55/12,	e.-tiler 154/09
56/15, 58/08, 59/15, 60/05,	è.-(d)iser 43/07
61/10, 65/07, 66/07, 67/11,	è.-mişüz 04/04
68/12, 69/09, 70/13, 71/10,	èt(d)- Yapmak. 15/02, 15/05, 21/04,
72/09, 73/09, 74/07, 75/12,	46/05, 47/01, 54/03, 54/05,
78/11, 79/09, 80/07, 81/08,	62/27, 62/28, 66/01, 66/04,
82/15, 83/11, 84/06, 87/07,	83/01, 83/02, 91/11, 109/01,
88/09, 89/09, 90/16, 96/05,	109/02, 148/01, 148/02, 150/11
97/09, 101/15, 102/11, 103/06,	(krş. èt-)
104/12, 105/09, 131/01, 139/01,	è.-(d)e 47/08, 51/04, 76/09,
149/01, 150/11, 152/02, 152/04,	104/05, 143/04, 153/03
153/02	è.-(d)egör 65/06
e.+nin 53/09	è.-(d)e göre 148/04
e.+niñ 04/11	è.-(d)eler 126/02
e.+nün 14/20, 36/04, 57/11,	è.-(d)eli 29/02, 52/07
76/09, 77/12, 86/11, 91/17,	è.-(d)eliden 11/02
95/07	

ę-(d)em 31/01, 31/02, 31/03,
31/04, 31/05, 31/06, 31/07,
31/08, 31/09, 31/10, 45/03,
64/04
ę-(d)emezler 108/02
ę-(d)en 13/03, 48/03, 51/07,
52/04
ę-(d)ene 97/09
ę-(d)enler 126/02
ę-(d)er 10/05, 13/07, 18/07,
21/07, 38/08, 47/07, 52/01,
52/02, 52/03, 52/04, 52/06,
52/07, 59/09, 59/09, 67/09,
70/04, 75/07, 77/02, 83/07,
90/16, 135/03
ę-(d)erdüm 101/08
ę-(d)erem 26/04, 29/08, 29/09,
29/12, 67/07, 77/04
ę-(d)erken 44/06
ę-(d)erler 63/10
ę-(d)erse 07/02, 103/02
ę-(d)erseñ 47/03, 82/12
ę-(d)ersin 16/10, 16/27, 58/02
ę-(d)erüz 04/08
ę-(d)esin 14/16, 27/08, 43/09,
83/13, 90/14, 125/01
ę-(d)di 01/01, 10/09, 35/02, 48/06,
114/01
ę-(d)iler 39/02, 39/06
ę-(d)inise 49/06
ę-(d)isersin 43/10
ę-(d)ügün 55/07, 58/07

ę-(d)üm 101/13
ę-(d)ür 60/05
ę.-me 05/18, 53/07, 54/11,
65/07, 91/10
e.-medi 28/10
ę.-mez 86/04
ę.-sem 99/06
ę.-üb 85/05
ę.-üben 33/02, 53/04
ę.-ünj 57/09, 104/02, 127/01
ę.-üp 11/03, 22/06, 22/08,
27/05, 30/11, 55/02, 75/01,
84/03, 85/04, 97/03, 97/06,
104/12, 116/03
ę.-üpsin 46/07
ę.-mez 61/07
ę.-mezem 29/01, 29/02, 29/03,
29/04, 29/05, 29/06, 29/07,
29/08, 29/09, 29/10, 29/11,
29/12, 29/13
ę.-mezim 06/07
ę.-mişem 34/03
ę.-señ 91/15
ę.-sün 07/02

ętme Yapma.

ę.+ye 74/02
ę.-yesin 97/08

ętmek(g) Yapmak. (krş. ętmek)

e.-(g)e 47/04

ętmek(g) Yapmak. 51/01, 51/07 (krş. ętmek)

ę.-e 142/02

ętmeklik(g) Yapmaklık.	78/01, 82/03, 84/01, 84/02,
e.+(g)e 30/08	85/04, 90/09, 91/17, 103/02,
etek(g) Bedenin belden aşağısına	103/04, 107/01, 119/03, 125/02,
giyilen kadın giysisi.	126/01, 146/02 (krş. ęy)
e.+(g)ine 50/13	ęyā Ar. Ey, hey anlamına gelen
ev Ev.	seslenme ünlemi. 16/01,
e.+in 29/10, 33/02	43/01, 55/01, 32/08, 91/05
e.+levin 03/02	ę -yār Ey sevgili. 78/01 (krş. ęy)
e.+üm 30/09	ęy(i)t- Söylemek. (krş. ęyit-)
evet Evet. 21/05	ę.-(d)ün 26/07
evkār Ar. Kuş yuvaları. 82/07	e.-(d)ür 101/04
evlād Ar. Çocuklar.	e.-(d)em 51/01
e.+ı 31/04	e.-(d)eyim 35/02
evliyā Ar. Allah'a daha yakın	e.-(d)ün 57/09
bulunanlar. 13/10, 72/07, 97/04,	e.-(d)ür 16/39, 81/08, 88/05
141/01, 144/01	ęy(i)t- Söylemek. (krş. ęyit-)
e.+ya 59/09	ę.-(d)ün 73/09
ęv- Acele etmek.	ę.-(d)ür 74/07
ę.-er 29/04	ęyle- Yapmak. 03/02, 27/06, 53/08,
ę. ęve Hızlı hızlı. 98/04	55/11, 76/02, 78/08, 86/08,
evvel Ar. İlk, önce. 05/17, 51/02,	97/01, 101/09, 101/10, 103/07,
71/05, 130/02	110/01, 116/04, 143/03, 152/02
e.+de 67/02	(krş. ęyle-)
ęy Seslenme için kullanılır.	ę.-di 10/04, 10/05, 10/06, 77/10,
06/02, 08/03, 10/01, 14/05,	81/01
19/07, 48/07, 62/25, 100/01,	ę.-diler 97/04
116/03, 154/01, 154/02 (krş. ęy)	ę.-diņ 43/07
ęy Seslenme sözü. 10/04, 32/09,	ę.-düm 116/03
42/01, 42/07, 48/03, 56/01,	ę.-dün 58/02, 82/07
57/09, 58/01, 58/05, 62/02,	ę-gil 56/12, 80/01, 80/02, 80/03,
62/05, 62/10, 64/06, 68/09,	80/04, 80/05, 80/06, 80/07
69/01, 69/02, 70/08, 76/05,	ę-me 03/01, 03/02, 03/03,

- 03/04, 03/05, 03/06, 03/07,
06/02, 78/06
- è-mez 05/11, 16/09, 18/01,
18/02, 18/03, 18/04, 18/05,
18/06, 18/07, 18/08
- è-mezem 34/03
- è-mişüz 62/17
- è-r 99/11, 149/01
- è-rdi 153/01
- è.-ye 148/04
- è.-yem 31/09
- è.-yesin 16/33
- èyle-** Yapmak. 43/02, 44/02, 54/09,
56/03, 65/06, 76/06, 78/11 (krş.
èyle-)
- è.-di 27/03
- è.-düm 50/08
- è.-dür 73/04
- è.-me 54/08, 56/02
- è.-mez 06/05
- è.-mezler 63/02
- è.-r 73/09
- è.-se 52/02
- è.-yem 50/01, 50/02, 50/03,
50/04, 50/05, 50/06, 50/07,
50/08, 50/09, 50/10, 50/11,
50/12, 50/13
- è.-yesim 74/02
- è.-yün 87/07
- èylemek(g)** Eyleme.
è.-(g)e 34/09
- eylen-** Eğlenmek.
- e.-meden 87/03
- Eyyüb** *Ar.* Sabırlı insan olarak göste-
rilen, Kur'an'da adı geçen
peygamber. 53/08, 103/07
- ez-** Sıkıntıya sokmak.
e.-erem 22/08
e.-üp dürür 87/07
- ezel** *Ar.* Başlangıcı olmayan geçmiş
zaman. 06/05, 28/02, 34/03,
35/05, 40/09, 45/06, 58/08,
62/08, 62/21, 82/01, 87/01,
98/03
e.+de 10/11, 46/07, 58/07,
62/05, 85/06
e.+den 15/03, 28/06, 30/01,
32/01, 62/16, 68/02, 70/06,
100/05, 150/02
e.+dendür 150/02
- ezkâr** *Ar.* Zikirler. 03/07
- F**
- faḥr** *Ar.* Büyükleme. 54/08, 54/09
f.+ını 50/09
- faḫīh** *Ar.* Fıkıh ilminin ustası. 62/05,
62/10
- faḫīr** *Ar.* Yoksul. 10/05, 14/18, 82/01
f.+em 26/03
- faḫr** *Ar.* Fakirlik. 54/09
- fānī** *Ar.* Ölümlü. 04/10, 13/03, 16/17,
16/33, 52/02, 60/05, 83/02,
91/02, 102/10, 102/12, 104/07
- fāriğ** *Ar.* Vazgeçmiş. 06/08, 20/11,
49/01, 49/02, 49/03, 49/04,

- 49/05, 49/06, 49/07, 76/04, 86/02, 86/07, 135/02, f.-i peymâne 11/03, f.-i kevineyn 12/05
- farq** *Ar.* Başkalık. 18/04
- fāsık** *Ar.* Günah işleyen. f.+am 22/07
- fāş** *Ar.* Meydana çıkma.08/06, 35/02, 116/03, 123/01. f. eyle-08/06
- Fāṭıma** *Ar.* Hz.Muhammed'in en küçük kızı. 154/06
- Fātiha** *Ar.* Kur'an-ı Kerim'in birinci suresi. 153/03
- fedā** *Ar.* Gözden çıkarma. 09/09 (krş. fidā)
- feh̄m** *Ar.* Anlayış. 04/04, 63/02. f.-i nā-dān 18/08
- felek** *Ar.* Gökyüzü. 91/16 f.+lerde 89/02
- fenā** *Ar.* Yokluk. 01/06, 04/09, 06/07, 15/08, 20/08, 53/05, 75/04, 75/05, 75/06, 91/15, 115/03, 119/04. f. kııl- 77/11 f.+dan 04/09, 16/34, 75/05 f.+dur 76/02, 119/04 f. +sını 55/05 f.+ya 04/09, 20/08, 46/01, 55/04, 75/05, 78/01
- fenāsuz** *Ar.+T.* Yokluksuz. 77/11 f.+dur 104/07
- ferāgat** *Ar.* Vazgeçme. 16/02, 21/03, 54/04, 105/02 f.+dür 61/05, 108/01
- ferd** *Ar.* Tek, eşi bulunmayan. 23/08. f.-i muṭlak 20/05
- ferdā** *Ar.* Gelecek zaman (Öbür dünya). f.+sına 75/09 f.+ya 68/08, 75/10 f.+yı 67/08
- Ferhād** *Ar.* Ferhat ve Şirin adıyla meşhur olan eski bir hikâyenin erkek kahramanı. f.+em 22/12
- ferište** *Far.* Melek. 23/04 f.+ler 38/08
- fermān** *Far.* Emir. 14/16
- fermāye** *Far.* Söz, buyruk. f.yid-i şeyh 150/01
- ferş** *Ar.* Mec. Yeryüzü. 24/06
- feryād** *Far.* Bağırıtı, imdat dileme. 82/12, 99/09, f. et- 125/01
- fesād** *Ar.* Bozukluk.49/04, 57/01
- fettān** *Ar.* Fenalık yapan. f.+a 128/01 f.+ımış 102/12
- fettāhü'l-ḳulüb** *Ar.* Kalpleri açan Allah. 57/06
- fetvā** *Ar.* Dini hüküm, fetva.. 77/07
- fevḳ** *Ar.* Üst taraf. 24/05, 76/08
- fevt** *Ar.* Elden çıkarma, kaçırma. 66/01

fidā *Ar.* Gözden çıkarma. 32/03 (krş. fedā)

fiğān *Far.* İleme. 43/10

fikir (<*Ar.* fikr) Düşünce. 06/07 (krş. fikr)
f.+i 13/07
f.+im 09/06
f.+ünjile 08/02

fikr *Ar.* Düşünce. (krş. fikir)
f.+i 63/03
f.+i:le 101/07
f.+inde 84/02
f.+indedür 88/04

firāk *Ar.* Ayrılık. 62/12,64/06, 88/02, 101/01
f.+a 45/03
f.+dur 61/01
f.+ı 70/09
f.+ını 77/03
f.+ıyla 30/03

firāset *Ar.* Yiğitlik. 29/03

Fir'avn *Ar.* Hz. Musa'nın mücadelesi ettiği Mısır hükümdarı. 23/18, 54/08

firifte *Far.* Aldatılmış. 97/07

firḳat *Ar.* Ayrılık. (krş. firḳat)
f.+dür 61/01

furṣat *Ar.* Uygun zaman. 66/01. f.-1 dost 07/01, f.-1 dildār53/07
f.+uḡ 72/08, 91/08

fürḳat *Ar.* Ayrılık. 31/05, 64/06 (krş. firḳat)

G, Ğ

ğadḏār *Ar.* Zulmeden. 150/03

ğaffārü'z-zünüb *Ar.* Günahları affeden Allah. 57/06

ğāfil *Ar.* İlerisini iyi düşünemeyen. 16/01, 32/08, 43/01, 55/01, 78/06, 119/01, 119/02
ğ.+ler 138/02
ğ.+sin 58/02

ğaflet *Ar.* Dikkatsizlik. 16/01, 48/01
ğ.+de 43/08
ğ.+den 16/01, 49/04, 72/04
ğ.+ile 16/07, 47/07

gāh *Far.* Zaman bildiren zarf. 22/01, 22/02, 22/03, 22/04, 22/05, 22/06, 22/07, 22/08, 22/09, 22/10, 22/11, 22/12, 22/13, 22/14, 22/15, 23/02, 23/02, 23/03, 23/04, 23/05, 23/11, 23/12, 23/15, 23/16, 23/17, 23/18, 23/19, 23/20, 23/21, 23/22

gāhī *Far.* Ara sıra. 23/04, 23/05, 23/06, 23/07, 23/08, 23/09, 23/11, 23/13, 23/14, 23/15, 23/16, 23/18, 23/19, 23/20, 23/21

ğam *Ar.* Keder. 61/07, 71/10, 88/07, 88/08
ğ.+ı 88/08
ğ.+ıdur 89/01
ğ.+ın 64/01

	ğ.+ıñ 64/02	ğayūr <i>Ar.</i> Gayretli.
	ğ.+ıyla 154/11	ğ.+dur 71/10
ğarb	<i>Ar.</i> Batı.	ğazā <i>Ar.</i> Din uğruna savaş. 30/08
	ğ.+a 22/09, 40/08	gēce Akşam. (krş. gece)
ğaraz	<i>Ar.</i> Maksat. 75/11	g.+ler 16/07
ğāret	<i>Ar.</i> Saldırı. 01/01	g.+yi 47/07
ğarīb	<i>Ar.</i> Kimsesiz. 68/01, 96/03	gece Gece. 53/02, 84/02, 144/04
	ğ.+em 150/07	(krş. gece)
	ğ.+im 30/02	g.+ler 43/08, 88/07, 97/05
ğarķ	<i>Ar.</i> Batma, boğulma.	g.+lerine 64/06
	ğ.+a 95/08	gēç- Geçmek. 66/06, 78/06
ğarrā	<i>Ar.</i> Gösterişli.	g.-di 43/08, 55/03, 58/01,
	ğ.+y1 67/09	78/05, 150/08
ğavġa	<i>Far.</i> Kavga. 06/08, 24/07, 68/03,	g.-diler 39/07
	110/01 (krş. ġavķa)	g.-düġi:çün 63/09
	ğ.+ları 66/02	g.-düm 101/14
	ğ.+ya 13/05, 73/04	g.-em 31/08
ğavķa	<i>Far.</i> Kavga. (krş. ġavġa)	g.-en 20/07
	ğ.+y1 56/06	g.-er 13/03, 13/05, 16/02,
ğavvāş	<i>Ar.</i> Dalgıç. 26/02	42/10, 45/10, 53/02, 53/07,
ğayr	<i>Ar.</i> Başka. ġ. 1 yār 05/09	76/04, 78/03, 78/05
	ğ.+a 29/07, 41/01	g.-erem 22/04
	ğ.+1 29/01, 46/07, 58/07, 82/11,	g.-esin 115/03
	86/08, 90/02, 90/05, 90/06	g.-ile 129/02
	ğ.+ına 30/06	g.-me 139/01
	ğ.+ıdan 17/03, 25/03	g.-sün 21/01
	ğ.+ınıñ 87/01	g.-üben 29/07, 84/06
	ğ.+uñ 66/05, 86/08	g.-üp 75/03
ğayret	<i>Ar.</i> Çalışma. 10/02, 82/11	geç- Geçmek. 16/29, 20/12, 46/10,
	ğ. et- 82/11	48/08, 72/08, 78/08
ğayyār	<i>Ar.</i> Çok kıskanç.	g.-di 44/05
	ğ.+1 46/06	g -e 51/06

g�çir- Geçirmek. 21/04 (krş. g�çir-)	g.-diler 38/10
g.-di 137/02	g.-dim 30/01, 30/02, 30/03,
g�ç�r- Geçirmek. 105/10 (krş. g�çir-)	30/04, 30/05, 30/06, 30/07,
g.-mez 15/02	30/08, 30/09, 30/10, 30/11,
ged� <i>Far.</i> Yoksul. 78/05	30/12, 34/01, 34/04, 34/05,
geh� <i>Far.</i> Ara sıra. 61/05	34/07, 34/08, 34/09, 34/10,
gel- Gelmek. 03/01, 04/05, 11/06,	34/11
16/07, 16/08, 16/24, 16/25,	g.-diņise 48/08
21/05, 21/10, 29/09, 42/01,	g.-dise 120/02
42/02, 42/03, 42/04, 42/05,	g.-d�g�ņ 78/06
42/06, 42/07, 42/08, 42/09,	g.-d�gine 83/07
42/10, 42/11, 42/12, 46/01,	g.-d�m 28/08, 30/10, 34/01,
48/01, 48/02, 48/03, 48/04,	34/02, 34/03, 34/06, 34/12,
48/05, 48/06, 48/07, 48/08,	34/13, 50/07, 57/04, 67/09,
48/09, 50/10, 50/13, 53/02,	96/03, 96/05, 152/04
53/03, 55/05, 56/01, 56/06,	g.-d�ņ 78/07
56/09, 56/11, 56/14, 62/24,	g.-d�ņise 49/04
68/08, 70/11, 71/07, 73/08,	g.-e 27/02, 31/08, 65/02, 82/11,
75/06, 80/01, 80/02, 80/03,	122/02
80/04, 80/05, 80/06, 80/07,	g.-eli 40/10
82/11, 87/05, 90/06, 91/02,	g.-en 13/10, 16/19, 40/01,
91/11, 92/01, 97/01, 100/01,	72/03, 78/03
102/08, 105/09, 106/01, 116/02,	g.-ene 16/19
141/01	g.-eni 16/20
g.-di 02/07, 16/21, 20/05,	g.-enler 16/18, 48/06, 72/05
33/01, 33/03, 35/02, 35/03,	g.-i g�r�ņ 104/01
35/04, 35/05, 35/06, 35/07,	g.-imez 75/07
36/01, 36/02, 36/03, 36/04,	g.-incek 42/08
43/06, 44/01, 55/01, 63/12,	g.-iņ 104/03
78/04, 101/12, 104/13, 120/01,	g.-iser 55/11
144/01	g.-me 118/02
g.-di:di 68/02	g.-med�ņ 58/01, 58/07

g.-mesün 66/07	g.+ine 91/01
g.-mez 16/34, 112/01	g.+ini 50/05
g.-mezem 06/07	g.+inüñ 89/07
g.-mişem 06/05, 23/25, 50/07, 100/02	g.+ü 33/09, 56/08
g.-mişüz 62/16, 62/17	geñ Geniş. 102/08
g.-se 132/02	ger <i>Far.</i> Eğer. 48/07, 49/05, 54/15, 69/08, 76/01, 78/05, 95/05, 132/02
g.-sün 07/03, 16/39, 24/04, 26/07, 40/01, 40/02, 40/03, 40/04, 40/05, 40/06, 40/07, 40/08, 40/09, 40/10, 50/07, 50/10, 89/08, 98/03, 102/10	gerçek Doğru olan şey. 05/12, 13/10, 49/01, 66/07, 71/10, 76/02, 76/03, 79/05, 88/08, 101/09, 104/06, 118/01, 119/04 g.-isenğ 101/15, 118/01
g.-sünler 50/01, 50/06, 73/09	g.+ler 104/08
g.-ünğ 57/09, 104/06, 104/12, 126/01	g.+lerdenisenğ 49/07
g.-üp 12/06, 22/06, 66/02, 78/05, 99/03	g.+isenğ 56/02
g.-ür 13/08, 29/03, 36/04, 71/09, 74/01, 74/02, 74/03, 74/04, 74/05, 74/06, 74/07, 79/09	gerçe-kim Gerçi. 26/09
g.-ürem 22/01	gerçi <i>Far.</i> Her ne kadar, gerçi. 06/08, 14/01, 14/18, 26/03, 36/03, 57/07
g.-ürse 34/10, 136/02	gerek Lazım. 06/01, 06/02, 06/03, 06/04, 06/05, 06/06, 06/07, 06/08, 06/09, 08/01, 12/02, 15/03, 16/12, 16/37, 51/01, 51/02, 51/03, 51/04, 51/05, 51/06, 51/07, 51/08, 54/16, 61/11, 62/01, 62/03, 62/11, 67/01, 79/04, 79/08, 86/06, 88/06, 90/14, 92/03, 98/10, 133/01, 142/02, 143/03
gelim Gelme işi.	g.+dür 86/06, 116/01, 147/02
g.+i 40/10	
gelmek Gelme.	
g.+den 16/19	
gemü Gemi.	
g.+sine 64/02	
genç <i>Far.</i> Hazine. g.-hâne 17/04, 25/04	
g.+e 151/01	

g.+mez 07/01, 08/01, 08/02,
08/03, 08/04, 08/05, 08/06,
08/07, 19/02, 67/01,77/04,
133/02

g.+miş 146/01

g.+se 32/10, 67/04, 76/01,
83/09, 135/04

g.+sin 135/02

gereksiz Lazım olmayan. 16/11

gèrü Geri. 03/06, 27/06, 29/12,
43/10, 101/12, 104/09, 143/01
(krş. gerü)

gerü Geri. 88/05 (krş. gerü)

gèt(d)-Gitmek. (krş. gèt-)

g.-(d)e 110/01

g.-(d)ecein 79/04

g.-(d)en 16/20, 51/06, 134/01

g.-(d)enleri 51/01

g.-(d)enüj 68/11

g.-(d)er 03/03, 10/11, 15/02,
29/07, 38/03, 51/06, 54/04,
56/06, 68/09, 72/03, 84/06,
90/04, 91/14, 101/08, 117/02

g.-(d)erem 30/04, 85/01

g.-(d)erdi 33/03

g.-(d)erisej 43/10

g.-(d)ersin 82/09

g.-(d)esin 76/07

g.-di 06/03, 16/21

g.-dügümüz 04/06

g.-medi 54/17, 69/06, 92/06

g.-mesün 150/12

g.-meyiser 69/06

gèt(d)-Gitmek. 15/02, 15/08, 21/10,
50/13, 54/03, 115/02 (krş. gèt-)

g.-(d)eceksin 46/08

g.-(g)elüm 98/04

g.-(g)en 48/03, 56/06

g.-(g)ene 16/12

g.-(g)enleri 46/08

g.-(g)er 04/06, 15/06, 56/06,
92/04

g.-(g)erem 06/05, 29/07, 45/02,
45/03, 45/04, 45/05, 45/06,
45/07, 45/08, 45/09, 45/10,
45/11, 45/12, 85/01, 85/02,
85/03, 85/04, 85/05, 85/06,
85/07, 85/08

g.-(d)erim 45/01, 100/01,
100/02, 100/03, 100/04, 100/05,
100/06, 100/07, 100/08, 100/09

g.-(d)ersenj 78/02

g.-(d)ersin 16/12

g.-(d)esin 97/01

g.-(d)ünj 57/09

g.-di 28/05, 35/02, 43/01,
43/11, 46/08, 48/06, 95/08,
114/01, 144/01, 145/02

g.-diler 97/05

g.-elüm 104/03

g.-me 100/08, 118/02

g.-mek 100/02

g.-mekdür 60/01

g.-mezem 06/07

- g.-se 79/04
g.-sün 05/16, 19/04, 102/04
g.-ti 154/08
- getür-** Getirmek. 72/01, 80/02
g.-di 78/07, 114/02, 145/02
g.-düm 67/06
g.-esin 97/02
g.-üpsin 82/06
g.-ür 68/03, 102/05
- gevher** *Far.* Cevher. 33/07, 83/13, 92/03, 103/04, 103/06, 140/01
g.+den 50/06
g.+i 10/14, 26/02, 149/02
g.+in 41/05, 50/11
g.+ine 50/06
g.+lerin 10/13
g.+lerini 139/02
- gèy** Çok. 04/09, 09/04, 28/07, 43/02, 59/04, 75/05, 78/09, 78/11, 82/06, 82/15, 92/03, 101/13, 104/07, 116/01, 119/03, 121/01, 130/02, 135/02, 135/03 143/03 (krş. gèy)
- gèy** Çok. 143/03 (krş. gèy)
- gèy-** Giymek. (krş. gèy-)
g.-sem 99/09
g.-di 43/11, 154/10, 154/11
- gèy-** Giymek. (krş. gèy-)
g.-di 47/06
g.-en 55/08
g.-üp 10/09, 34/11
- gèydir-** Giydirmek.
- g.-di 02/02
- gez-** Hoş vakit geçirmek için bir yere gitmek.
g.-dim 101/02
g.-erem 22/08
g.-üp 63/10
g.-üpdurur 87/06
- ğılāf** *Ar.* Kılıf. .
ğ.+ıdur 107/02
- ğılmān** *Ar.* Tüyü, bıyığı çıkmamış delikanlılar, gençler. 08/03, 75/08, 136/01
- ğıybet** *Ar.* Dedikodu yapma.
ğ.+ine 57/03
- gibi** -e benzer, gibi. 05/19, 14/03, 14/13, 29/12, 37/09, 51/08, 53/02, 53/08, 54/08, 56/03, 56/04, 56/05, 56/15, 59/11, 60/03, 69/02, 74/05, 84/05, 98/07, 101/15, 103/07, 118/02, 154/07, 154/09
g.+dür 79/02, 119/02
g.+lerün 55/03
- gider-** Yok etmek.
g.-icek 101/10
- gil** *Far.* Kil. 10/18
- gine** *Yine.* 24/07
- gir-** Dışarıdan içeri geçmek. 46/05, 53/04, 56/06, 56/07, 72/07, 80/04, 82/06, 97/03, 101/15, 111/01
g.-di 07/01, 13/06, 16/23

- g.-diler 48/06, 97/04
g.-diñise 49/02
g.-di:se 147/01
g.-dügi 59/06
g.-düm 75/04
g.-enler 32/09
g.-me 41/04, 55/04, 75/11
g.-medi 33/07
g.-mez 53/01, 53/02, 53/03,
53/04, 53/05, 53/06, 53/07,
53/08, 53/09
g.-üp 22/07, 23/09, 23/15,
74/03, 74/04
g.-ürem 22/09
g.-ürsej 90/10
- girān** *Far.* Ağır. g.bahā 83/11
- giriftār** *Far.* Derde uğramış. 05/10,
54/07, 69/09
- gizle-** Saklamak.
g.-rem 29/13
- giril-** Girilmek.
g.-mez 75/07
- gizli** Saklanan. (krş. gizlü)
g.+dür 70/05, 70/10, 70/11,
70/12, 70/13
- gizlü** Gizli. 29/12 (krş. gizli)
g.+dür 70/01, 70/02, 70/03,
70/06, 70/07, 70/08, 70/09
- göç-** Yer değiştirmek.
g.-di 46/09
g.-e 65/03
g.-er 16/19, 48/05, 55/04
- g.-ersin 58/01
- gök(g)** Sema. 24/02, 63/11, 81/06,
87/03, 98/09, 144/04
g.+de 82/02
g.+den 40/03, 60/03
g.+(g)e 02/06, 40/05, 56/05,
154/10
g.+ler 26/05, 55/06, 154/10
g.+lere 22/03, 32/03
- gönder-** Yollamak.
g.-di 68/07
- gönül-** Yönelmek.
g.-mez 05/06
- göj(ü)l** Yürek. 01/04, 01/05, 05/05,
05/06, 05/07, 05/08, 05/10,
15/07, 17/01, 17/06, 17/07,
19/06, 20/03, 24/01, 24/02,
25/01, 25/06, 25/07, 29/07,
32/05, 33/02, 35/01, 41/01,
43/05, 45/10, 46/01, 46/05,
48/04, 55/03, 55/10, 56/01,
56/06, 64/03, 68/06, 71/01,
72/01, 72/02, 77/06, 78/01,
78/03, 79/01, 84/01, 84/02,
84/04, 84/05, 84/06, 85/01,
86/09, 88/04, 90/03, 98/06,
104/11, 105/08, 111/01, 119/01,
119/03, 128/01, 150/05
g.bağla- 02/03
g.+de 17/04, 17/05, 25/04,
25/05, 31/04, 61/06, 73/07,
83/08, 104/08

g.+den 03/03, 13/02, 58/08,
65/06, 73/05, 87/01, 90/04,
92/04
g.+dedür 17/04, 25/04
g.+dür 43/05
g.+e 05/09, 17/03, 25/03, 27/03,
50/04, 90/05
g.+i 14/11, 14/12, 17/08, 21/08,
25/08, 50/05, 65/02, 68/09,
71/01, 79/05, 110/02
g.+ler 17/02, 17/04, 25/02,
25/04, 50/05, 71/02
g.+leri 98/07
g.+üni 13/01
g.+inde 12/04 , 65/01
g.+ü 34/08
g.+üm 01/01, 35/03, 74/01,
105/01
g.+ümden 28/05
g.+üme 45/09
g.+ümi 28/05
g.+ümün 01/02, 57/02, 70/01
g.+ümüzi 81/02
g.+ünde 50/04, 69/07, 70/10,
89/03
g.+ünden 40/01
g.+üne 63/06
g.+üni 72/01, 76/05
g.+ün 16/05, 17/03, 25/03,
72/07, 90/11, 91/09
g.+ünnden 03/03

g.+üne 02/03, 47/02, 66/02,
66/07, 76/09

g.+ünjü 03/02, 43/11, 80/04

g.+ünjün 66/05

gönülsüz Mec. İsteksiz.111/01

gör- Görmek. 14/09, 16/07, 16/20,
23/25, 42/06, 47/08, 53/02,
54/12, 55/05, 56/14, 59/14,
87/05, 87/06, 92/06, 103/05,
103/06

g.-di 01/05, 36/03, 55/09,
131/01

g.-düm 08/04, 24/03, 33/11,
34/12, 67/08, 75/04, 101/12,
101/13

g.-dügi 71/03

g.-dügüm 28/01

g.-dün 43/11

g.-e 16/36, 50/02, 54/02, 91/05

g.-elden 88/01

g.-eli 26/01

g.-en 24/04, 40/06, 71/06,
76/06, 88/05

g.-enin 24/04

g.-enler 68/08

g.-esin 11/06, 15/05, 16/31,
42/11, 62/26, 68/08, 75/09,

83/10, 86/01, 86/10, 90/01,
90/12, 91/13, 106/02

g.-erüz 81/05

g.-ince 72/05

g.-inür 81/06, 107/01

- g.-ine 16/31, 76/08
g.-ir 101/06
g.-iserdür 78/09
g.-medi 54/13
g.-mese 56/13
g.-meye 54/13, 54/18, 67/10, 86/05
g.-meyesin 47/03, 86/10, 90/01
g.-meyiser 56/13, 63/08
g.-meyiserdir 68/09
g.-mez 24/06, 88/02, 92/02, 98/10
g.-müşem 06/06
g.-sem 99/04
g.-sün 07/04, 69/05
g.-ücegiz 37/02
g.-üñ 33/04, 104/01, 104/04, 104/05
g.-üp 06/07, 50/07, 90/14
g.-ür 18/05, 24/04, 56/14,
g.-ise 102/06
- görklü** Güzel. 50/12
- görmek(g)** Görme. 99/12
g.+(g)e 87/03
- görmeklik(g)** Görmeklik.
g.+e 11/08
- görün-** Görünmek.
g.-di 62/25
g.-dü 101/11
g.-e 92/01
g.-en 07/03
- görüş** Fikir, düşünce.
- g.+ümüz 81/05
- göster-** Belirtmek.
g.-di 33/10
g.-e 63/13, 143/04
g.-mediler 39/06
g.-meyen 29/10
g.-ür 59/02
- götür-** Taşımak. 72/09, 76/05
g.-di 24/03
g.-em 16/36, 50/03
g.-mez 88/03
g.-ür 72/01
g.-ürsin 16/10
g.-üp 33/11
g.-üldi 20/09, 24/06
- göy-** Yanmak. 56/12
g.-mez 75/10
- göz** Göz. 13/06, 15/05, 20/02, 75/04, 75/10, 87/03, 98/10, 129/01
g.+i 36/02, 36/03, 37/07, 40/06, 67/10, 69/04, 98/10
g.+idür 71/06
g.+ile 16/30, 27/06, 128/01, 131/02
g.+i:le “gözüyle” 01/05
g.+in 07/04, 40/08, 98/10, 137/02
g.+ine 54/11, 71/06, 79/09
g.+lerden 73/05
g.+leri 14/08, 71/03
g.+lerüne 92/01

- g.+lerine 59/15
g.+lerüm 09/07
g.+ü 95/04
g.+üle 76/08
g.+üm 24/04, 33/10, 88/01,
88/02, 88/07, 89/01, 99/05,
101/05, 102/06
g.+ümden 28/01
g.+üme 07/03, 88/03, 100/03
g.+ümün 57/02
g.+üni 39/01, 49/03, 50/02
g.+ünden 16/36, 95/04
g.+ün 27/07, 48/01, 82/14,
82/15
g.+ün den 16/30, 21/02, 83/10
g.+ün j i 55/01, 80/05
g.+ün j le 86/01
- gözet(d)**- Himaye etmek.
g.-(d)ür 20/02, 27/07
- gözgözin gözle-** Dört gözle bekleme.
36/02
- gözgü** Ayna.
g.+de 62/25, 107/01, 107/02,
108/01
g.+nün 107/02
g.+si 62/25, 107/01
g.+sidür 90/11
g.+sine 62/26, 106/02
g.+ye 87/04
g.+yi 90/11
- gözle-** Beklemek. 46/01, 46/02, 46/03,
46/04, 46/05, 46/06, 46/07,
46/08, 46/09, 46/10
g.-mez 39/03
g.-riseñ 27/08
g.-rken 36/02
- gözlü** Bakan, gören. 119/03
- gözsüz** Göremeyen.
g.+e 92/06
g.+ün 102/06
- gözyaşı** Gözden akan yaş. 05/03
g.+n 28/08, 31/03
- ğulğul** Ar. Gürültü.
ğ.+ıduk 62/14
ğ.+ımla 26/05
- ğurāb** Ar. Karga. ğ.-ı nefis 46/04
- ğurbet** Ar. Yabancı yer. 31/05
ğ.+e 28/08, 100/05
- ğuşşa** Ar. Keder. 46/02, 61/07
ğ.+dan 73/08, 104/11
- güş** Far. Kulak. 31/07, 80/07
g.+umdan 28/02
- güç** Güç.
g.+(c)i 104/05
- gücā** Bulgur.
g.+yı 47/05
- güftār** Far. Söz.
g.+ı 13/07
- gül** Far. Çiçek. 05/13, 18/03, 22/11,
67/03, 154/09. g.-i gülzār 13/11
g.+den 30/03
g.+lerin 74/06

- g.+üdü 62/14
g.+dür 19/02
- gülistân** *Far.* Gül bahçesi. 18/03, 23/14
g.+um 96/04
- gül-** Gülmek.
g.-di 55/03, 137/02
g.-i görün 104/11
- güzlār** *Far.* Gül bahçesi. 53/02
g +ı 13/11, 46/04
- gümān** *Far.* Şüphesiz, kuşku. 08/04,
43/08, 56/08, 70/10
g.+a 16/24, 120/01
g.+da 97/06
g.+ı 16/25
g.+ıla 16/25
g.+uñ 91/12
- gümānsuz** *Far.+ T.* Şüphesiz. 83/13,
90/06, 127/02
- gün** Gün. 01/07, 16/02, 16/12,
16/15, 20/06, 23/24, 29/12,
31/03, 39/04, 50/12, 53/06,
58/01, 58/06, 59/14, 61/02,
64/05, 65/05, 69/01, 74/06,
76/02, 81/05, 82/13, 83/07,
87/02, 87/05, 88/01, 91/03,
102/11, 127/02, 127/04, 133/02,
153/01, 154/07
g.+de 54/15
g.+den 19/01, 64/05, 88/01
g.+e 19/01, 51/04, 64/05
g.+i 29/08, 40/06, 55/06, 70/09,
73/02, 97/02
- g.+ile 22/03
g.+in 36/02
g.+inde 98/03, 154/14
g.+inden 35/05
g.+indir 09/08
g.+ine 150/06
g.+üm 150/08
- gündüz** Günün aydınlık bölümü.
144/04
g.+in 43/08
- günāh** *Far.* Dini suç.
g.+dan 42/06
g +um 57/07
g.+larının 57/11
- güzāf** *Far.* Boş. 27/04
- güzīn** *Far.* Seçkin.
g.+dir 09/05
- H, Ĥ, Ħ**
- ĥāb** *Far.* Uyku.
ĥ.+a 84/02
- ĥabāşet** *Ar.* Kötülük. 54/17
- ĥaber** *Ar.* Bilgi. 11/01, 28/12, 29/12,
40/05, 50/07, 56/11, 73/09,
75/12, 99/11
ĥ.+den 21/01
ĥ.+i 27/01, 27/02
ĥ.+imden 28/12
ĥ.+in 28/12, 53/09, 99/04,
101/08
- ĥaberdār** *Ar.* Bilgili. 05/15, 50/01,
84/01

ḥabīb <i>Ar. Sevgili.</i> 16/09. ḥ.-i ḥazret 144/03 ḥ.+i 47/04, 79/06 ḥ.+ünj 45/11	91/10, 100/04, 101/11, 106/02, 114/01, 122/02, 123/01, 154/03 ḥ.+a 30/11, 39/01, 42/01, 46/07, 48/04, 49/01, 54/12, 58/03, 58/06, 59/05, 63/04, 68/11, 83/13, 104/13, 126/02, 134/01, 141/01 ḥ.+adur 62/24, 106/01 ḥ.+dan 22/14, 20/04, 39/01, 40/01, 40/07, 42/01, 132/02, 135/03, 136/01 ḥ.+ı 30/10, 43/03, 58/06, 62/10, 70/12, 77/01, 90/01, 90/05, 133/02 ḥ.+ıla 58/07, 63/04 ḥ.+ıñ 92/02, 149/01 ḥ.+uñ 40/09
ḥabīr <i>Ar. Haberli.</i> 21/01	
ḥabīs <i>Ar. Kötü.</i> ḥ.+ünj 83/04	
ḥabs <i>Ar. Alıkoyma.</i> 82/07	
ḥacālet <i>Ar. Utanma.</i> 54/03	
ḥac(c) <i>Ar. Hac vazifesi.</i> ḥ.-ı ekberest 151/01 ḥ.+a 59/06	
ḥāce <i>Far. Hoca.</i> ḥ.+yem 34/08	
ḥacer <i>Ar. Taş.</i> 14/05 ḥ.+den 21/08	
ḥad(d) <i>Ar. Sınır, yer.</i> ḥ +den 45/10	
ḥādī <i>Ar. Doğru yolu gösteren.</i> 31/04, 97/09	
ḥaḳ <i>Ar. Doğruluk.</i> 83/10, 90/01, 97/04 ḥ.+dur 63/03, 76/06	
Ḥaḳ(k) <i>Ar. Allah.</i> 20/01, 16/31, 20/01, 20/02, 38/05, 39/06, 42/11, 43/09, 43/03, 46/07, 47/04, 49/06, 50/05, 58/04, 59/07, 62/22, 62/26, 63/06, 63/07, 63/09, 63/12, 65/02, 68/07, 68/09, 76/06, 76/08, 76/09, 77/01, 78/07, 79/06, 83/08,	ḥaḳīkat <i>Ar. Gerçek.</i> 05/02, 07/04, 16/26, 16/30, 50/11, 60/05, 68/07 ḥ.+de 67/03 ḥaḳīki <i>Ar. Gerçekten.</i> 103/02 ḥākīm <i>Ar. Her şeyi bilen.</i> 01/02 ḥ.+em 26/04 ḥaḳīr <i>Ar. Değersiz.</i> 82/04 ḥāl <i>Ar. Durum.</i> 43/10, 55/08 h.+i 10/04 ḥ.+idür 21/07 ḥ.+im 28/09, 29/01, 51/02, 101/04 ḥ.+in 37/07 ḥ.+ine 55/01

- h.+ini 104/02
- ḥalāş** *Ar.* Kurtuluş. 97/01
- ḥāldaş** *Ar.* Dert ortağı.
h.+umdur 98/03
- ḥālet** *Ar.* Keyfiyet.
h.+dür 61/04
- Ḥalīk** *Ar.* Yaratan.
h.+a 90/04
h.+i 13/09
- ḥalīl** *Ar.* Samimi dost. 53/04
- Ḥalīl** *Ar.* Hz. İbrahim. 151/0
- ḥalk** *Ar.* İnsanlar. 10/05, 10/06,
22/08, 54/05, 59/13, 88/05
h.+a 24/07, 31/05, 39/01,
44/03, 63/07
h.+dan 13/09, 61/06
h.+dur 134/01
h.+ı 05/01, 39/01, 46/05, 82/02
h.+ıla 133/02
h.+ıñ 39/07
h.+uñ 55/04
- ḥalvet** *Ar.* Yalnız. 31/05, 56/06,
101/10
h.+lerde 101/03
h.+idür 90/03
- Hāmān** *Ar.* Hz. Musa zamanındaki
Mısır firavununun veziri. 23/18
- ḥamd** *Ar.* Allah'a olan şükran
duygusu. 83/13, 153/01
- ḥamdülillāhi** *Ar.* Hamd Allaha'dır.
100/07, 152/01
- ḥāme** *Far.* Kalem. 90/03
- ḥān** *Far.* Hükümdar.
h.+ı 15/06, 80/02
- ḥāne** *Far.* Ev.
h.+de 97/01
- ḥānegāh** *Far.* Tekke.
h.+da 22/07
- ḥānümān** *Far.* Ev bark, aile ocağı.
77/06, 91/05
h.+um 96/03
- ḥār** *Far.* Diken. 05/13
- ḥāra** *Far.* Sert taş.
h.+dan 92/03
h.+lar 98/06
- ḥarāb** *Ar.* Yıkık. 15/05, 58/02
h.+lıklar 12/06
- ḥarābāt** *Ar.* Harabeler. h.-ı muğān
11/02
h.+ıñ 82/08, 85/06
- ḥarābe** *Ar.* Çok harap ev.
h.+ye 68/05
- ḥarāmī** *Ar.* Haydut.
h.+ler 43/01
- ḥarāret** *Ar.* Sıcaklık. 148/04
h.+dür 61/03
- ḥarc** *Ar.* Gider. 43/07, 83/02
- ḥarf** *Ar.* Harf. 67/05
- ḥarīf** *Ar.* Meslekdaş. 62/01
h.+idür 79/07
- ḥarīr** *Ar.* İpek. 55/08
- ḥāristān** *Far.* Dikenlik. 82/04
h.+a 30/03

- Hārūt-Mārūt** *Ar.* Büyü ile uğraşan iki melek. 02/06
- hāş** *Far.* Çerçöp. 22/10, 40/04, 63/01
- hasārat** *Ar.* Zararlar.54/10
- hased** *Ar.* Kıskançlık. 59/07, 66/03, 91/09
- hāşıl** *Ar.* Biten. 07/02, 16/35, 62/21
h.+ıñ 43/09
- haşın** *Ar.* Sağlam yer. 72/07
- hasret** *Ar.* Üzüntü. 91/07, 101/01
h.+dür 61/02
- hāşşa** *Ar.* Bir kimseye ya da bir şeye özel olan nitelik. 101/16
- hāşşü'l-hāş** *Ar.* Allah katında en üstün tabaka insan.17/07,22/10,25/07
- haste** *Far.* Hasta. 47/02, 64/05, 150/07
- haṭā** *Ar.* Yanılma. 57/08
- haṭar** *Ar.* Tehlike.
h.+dan 21/10
- havf** *Ar.* Korku. 06/03, 10/03, 58/05
- havşāla** *Ar.* Anlayış.
h.+sında 70/05
- hayāl** *Ar.* Hayal. h.-i dost 17/02, 25/02,
h.-i gayrı 25/03
h.+i 05/09, 17/03, 45/09, 66/07,
82/08
h.+inden 66/05
h.+ine 55/10
h.+üm 09/06
- hayālet** *Ar.* Göze görülen görüntü.
29/11
- hayālī** *Ar.* Gerçek olamayan. 06/06
- hayāt** *Ar.* Canlılık. 90/10
h.+dur 43/03
h.+ı 50/04
h.+ıdur 17/02, 25/02
h.+ın 32/08
- hayr** *Ar.* Fayda, hayır. 55/11, 59/02
h.+ı 13/04
h.+ıcı 104/05
h.+ıcıdur 104/05
h.+uñ 91/04
- hayrān** *Ar.* Şaşmış. 10/11, 23/01,
26/01, 44/03, 67/09, 74/04,
85/07, 88/04. h. ko- 02/04
h.+dır 05/16
h.+ı 38/01
- hayret** *Ar.* Şaşma.
h.+dür 61/07
- hayrū'l-beşer** *Ar.* İnsanların en hayırlısı(Hz.Muhammed) 78/10
- Haydar-ı Kerrār** *Ar.* Döne döne hamle eden (Hz. Ali'nin vasıflarından). 154/01
- hayme***Ar.* Çadır. 82/04
- hayr** *Ar.* İyilik. 42/06
- hayvān** *Ar.* Canlı şey, hayvan. 12/04,
14/01, 14/02, 19/06, 23/07,
90/17, 102/03, 119/02, 154/08
h.+a 32/04
h.+ı 15/07

h.+ımış 102/02	hem- reng <i>Far.</i> Bir renkte. 16/04, 85/02
h.+lar 119/02	
h.+ların 89/03	hemân <i>Far.</i> Hemen. 11/05, 43/04, 63/07, 70/07, 81/03, 86/10, 87/06, 88/06, 88/08
hayvânî <i>Ar.</i> Hayvana mahsus.	h.+e 33/11
h.+dür 43/04	hemîn <i>Far.</i> Böylece.
haz(z) <i>Ar.</i> Hoşlanma. 05/11	h.+dür 09/02, 61/06
hazân <i>Far.</i> Sonbahar.	hemîşe <i>Far.</i> Daima. 71/01, 98/08, 154/09, 154/12
h.+a 154/13	henüz <i>Far.</i> Şimdiye kadar. 45/08, 70/04, 90/13
hazer <i>Ar.</i> Sakınma. 43/02, 103/05, 135/03	hep Bütün. 06/03, 12/07, 53/05, 54/12, 54/17, 55/07, 57/01, 57/03, 59/09, 66/01, 67/05, 76/02, 80/04, 82/02, 86/03, 87/01, 87/06, 89/02, 90/06, 91/13, 110/02, 114/02, 123/02
hâzır <i>Ar.</i> Huzurda bulunan. 82/10, 152/02	hepsi Bütünü. 36/04
hazine <i>Ar.</i> Saklanılan yer.	her <i>Far.</i> Hep, bütün. 01/03, 02/01, 02/03, 09/01, 09/05, 09/06, 09/07, 12/04, 13/08, 14/01, 14/04, 14/05, 14/07, 14/13, 14/14, 14/15, 14/19, 14/20, 16/02, 16/31, 18/03, 23/10, 24/03, 26/07, 28/11, 29/03, 29/06, 34/10, 36/04, 37/01, 40/05, 47/07, 51/03, 52/06, 52/07, 53/02, 53/09, 54/01, 54/18, 57/08, 62/19, 62/21, 62/22, 62/26, 63/01, 65/01, 66/05, 67/07, 67/11, 68/06,
h.+sidür 17/07, 25/07	
hazret <i>Ar.</i> Saygı ifade eden unvan.	
38/05	
h.+e 20/06, 51/05, 72/09, 76/04, 78/08, 78/09, 122/02	
h.+i 154/01	
h.+idi 144/03	
h.+ine 66/04, 122/02	
hebâ <i>Ar.</i> Yok yere. 14/15, 54/17, 71/04	
heft <i>Far.</i> Yedi sayısı. 16/33	
hele Özellikle. 07/02	
hem <i>Far.</i> Zaten. 08/05, 10/12, 17/08, 18/07, 21/05, 23/10, 24/04, 25/08, 34/07, 50/12, 62/13, 65/04, 71/09, 82/03, 82/05, 88/07, 97/04, 97/09, 100/06	
hem-dem <i>Far.</i> Sıkı fıkı arkadaş. 02/05	

- 69/05, 69/06, 69/07, 69/08,
70/13, 71/02, 71/03, 73/06,
74/01, 74/05, 75/11, 76/08,
81/04, 81/05, 81/07, 82/13,
83/04, 84/02, 86/05, 87/04,
98/02, 101/06, 103/01, 103/04,
103/3, 104/11, 106/02, 122/01,
132/01, 134/02, 153/03
- hergiz** *Far.* Asla. 05/10, 10/16, 29/09,
47/03, 68/12, 75/06, 77/01,
78/01, 78/06, 83/08, 90/01,
102/03, 112/01, 143/02, 150/01,
150/02, 150/03, 150/04, 150/05,
150/06, 150/07, 150/08, 150/09,
150/10, 150/11, 150/12
- Heşt-behişt** *Far.* Kur'an'da adı geçen
sekiz cennet.
h.+den 76/04, 86/02
- hevā** *Ar.* Geçici dünya arzuları.
06/01, 46/06, 59/07, 66/02
h.+dan 23/07
h.+lardan 13/05, 54/12, 66/01
h.+na 58/06
h.+sın 37/09
h.+sına 06/01, 13/05, 16/09,
42/01, 64/04
h.+sını 16/14
h.+ya 23/06
h.+yı 47/09
- heves** *Ar.* İstek.
h.+den 76/05, 80/04, 97/05
- heyhāt** *Ar.* Yazık. 54/09, 64/02
- hezārān** *Far.* Binler. 34/05, 151/01
- hırş** *Ar.* Sonu gelmeyen istek. 91/09
h.+ırdur 37/05
- Ḥızır** *Ar.* Ab-ı Hayatı içmiş bulunan
ve darda kalanlara yardım eden
Hızır Aleyhisselam. 22/10
h.+a 38/07
- hicāb** *Ar.* Utanma. 75/03, 135/04
h.+dur 135/04
h.+ın 16/36
h.+imiş 101/13
- hicr** *Ar.* Ayrılık.
h.+üğe 64/07
- hicrān** *Ar.* Unutulmaz acı. 12/07, 18/04
h.+a 30/02
h.+uñ 31/02
- hiç** *Far.* Yok olan. 04/09, 06/05,
10/07, 13/08, 18/06, 28/10,
33/12, 37/03, 37/06, 37/07,
45/07, 51/02, 51/04, 54/11,
54/17, 55/01, 56/03, 62/01,
65/03, 69/01, 69/02, 70/08,
75/08, 75/12, 76/03, 79/05,
81/01, 82/08, 82/12, 88/02,
91/08, 97/06, 97/08, 99/07,
102/02, 131/02, 137/01, 143/01
h.+den 21/03
h.+dür 39/04
h.+e 21/03, 39/02, 39/04, 51/03,
60/01
- hidāyet** *Ar.* Doğru yola kılavuzlama.
58/03

- hikāyet** *Ar.* Anlatma. 29/01
- hikmet** *Ar.* Sebep.
h.+e 10/15
- hil'at** *Ar.* Kaftan. h.-i īmān 154/12
- hīle** *Ar.* Aldatma.
h.+lerin 55/09
h.+si 102/12
- himmet** *Ar.* Gayret. 90/08
h.+lerini 152/02
h.+iñ 79/09
h.+üñ 90/07
- Hindū** *Far.* Hintli. 23/13
- hizmet** *Ar.* Vazife. 21/09, 66/04, 76/02
- ho** *Far.* Kendi, bizzat. 88/03, 97/06
- hod** *Far.* Kendi. 01/07, 82/10, 146/02
- hodbīnlik** *Far.+T.* Kendini beğenmişlik.
h.+dür 59/09
- hor** *Far.* Değersiz. 54/05
h.+ı 82/04
- hoş** *Far.* Güzel. 16/02, 65/05, 67/07, 75/12, 77/04, 80/01, 99/01, 102/05, 148/01
h.+a 36/04
h.+dur 91/15
- hū** *Far.* Huy. 24/05, 51/06 (krş. huy)
- hubb** *Ar.* Sevgi. h.-ı dünyā 43/02, h.-ı Hakk 43/03
h.+ı 03/03, 69/07
h.+ıla 03/02
- h.+ini 90/04
- huccet** *Ar.* Delil, kanıt. 54/13
- hudā** *Far.* Allah. 58/05
h.+nuñ 105/01
h.+yı 83/01
- humār** *Ar.* Sersemlik. 150/12
h.+ından 45/06
- hūn** *Far.* Kan.
h.+ıla 74/01
- huy** *Far.* Mizaç. (krş. hū)
h.+un 99/07
- hūr** *Ar.* Cennet kızları. 29/05, 43/05, 75/08, 91/11, 136/01
h.+dur 54/01
- hurd** *Ar.* Küçük. 53/04
- hūrī** *Ar.* Cennet kızı. 08/03, 09/02, 18/02, 30/10
h.+ye 19/03
- hurrem** *Far.* Sevinçli. 100/09, 104/11
- hüccet** *Ar.* Delil. 65/05
- hücre** *Ar.* Hücre.
h.+lerini 01/04
h.+sine 56/06
- hükm** *Ar.* Emir, hüküm. 14/16, 26/04
h.+ine 91/11
h.+ini 01/02
- hümā** *Far.* Saadet.
h.+sı 44/05
h.+yı 83/06
- hüner** *Far.* Marifet.
h.+den 21/05

Hüseyin *Ar.* Hz. Ali'nin küçük oğlu.154/01, 154/02, 154/03, 154/04, 154/05, 154/06, 154/07, 154/08, 154/09,154/10, 154/11, 154/12, 154/13, 154/14

hüsrân *Ar.* Zarar. 12/04

h.+a 32/02

hüsyâr *Far.* Akıllı. 150/11

h.+ımuuz 04/12

I

ırak *Uzak.* 62/12, 101/01

ı.+dur 116/02

ırmağ *Nehir.* 101/05

îsâr *Ar.* Bahşetme. 04/04, 05/04, 50/06, 102/04

ışmarla- Emanet etmek.

ı.-yasım 74/07

ıssı *Sıcak.* 23/09, 72/06

‘ışk *Ar.* Aşk. 33/07, 109/02

‘ı.+a 21/07

‘ı.+ıla 102/03

‘ı.+uğ 44/04

‘ıyd *Bayram.*

‘ı.+ına 85/08

‘ıyş *Ar.* Hayat, yaşam.

‘ı.+e 12/04

‘ı.+ine 119/02

İ

‘ibâdet *Ar.* Allah'ın emirlerini yerine getirme. 29/05

‘i.+e 51/05

ibn *Ar.* Oğul

i.+i 151/02

iç *Gönül.*

i.+im 11/05, 58/02

i.+imdeki 88/03

i.+inde 05/12, 09/05, 10/05,

14/16, 22/08, 26/02, 26/08,

38/04, 38/05, 54/05, 54/16,

64/04, 64/06, 64/07, 69/04,

70/03, 73/06, 82/04, 82/07,

91/17, 92/05, 99/08, 111/02,

150/04

i.+iğden 68/09

iç- İçmek.

i.-di 10/11, 44/01, 63/01,138/02

i.-düm 11/03

i.-dük 04/03

i.-dünise 49/03

i.-erler 38/02

i.-er 91/07, 105/06

i.-esin 115/03

i.-ildi 77/10

i.-ip 77/08

i.-mek 43/04, 91/03

i.-mez 120/02

i.-miş 45/06

i.-tiler 39/07

i.+üm 88/02, 102/06

i.-üp 30/01, 67/09, 90/10

içeri İç bölüm. 56/10 (krş. içerü)

içerü İç bölüm. 27/01, 76/07 (krş. içeri)

içir- İçirmek. (krş. içür-)

	i.-di 77/09	63/09, 70/03, 71/06, 104/12,
içmek(g)	İçmek.	105/01, 152/01, 152/03
	i.+(g)e 61/11	ikilik(g) İkilik. 11/07, 11/09, 66/06,
içre	İçeri. 58/03	101/14
içün	Amacıyla. 13/06, 21/09, 29/05,	i.+(g)i 53/03
	29/11, 34/04, 46/02, 51/08,	iklīm Ar. Memleket.
	52/03, 55/04, 74/02, 86/06,	i.+i 101/02
	100/02, 104/09, 121/01,122/01	i.+ine 01/02, 07/05
içür-	İçirmek. 47/02 (krş. içir-)	i.+ini 111/01
	i.-di 77/07	ikrār Ar. Kabul. 05/18, 26/06, 53/03
	i.-em 50/01	i.+ı 46/07
ihlāş	Ar. Samimiyet.	i.+ıña 58/08
	i.+ıla 39/05, 58/04	iksīr Ar. Yararlı şurup. i.-i ḥaḳīḳi
ihrām	Ar. Hac sırasında giyilen	103/02
	dikişsiz örtü.	‘ilāç Ar. Çare. 69/02
	i.+ım 100/06	ilāhī Ar. Allah’ım. 148/01, 148/02,
ihsān	Ar. İyilik etme. 14/06, 52/01,	148/03
	153/03	i‘lān Ar. Yayma.
	i.+a 34/13	i.+larınuḡ 57/10
	i.+uḡ 91/04	ile İle, birlikte. 01/01, 01/03,
iḥtiyār	Ar. Seçme, seçilme. 78/11, i.	06/06, 13/06, 19/06, 21/09,
	et- 31/06,i. kı1- 103/04	22/01, 22/03, 26/06, 27/02,
iḥtiyārsuz	Ar.+T. Seçmeden	28/10, 29/08, 32/01, 33/07,
	(Düşünmeden). 39/09	37/05, 37/07, 40/03, 42/05,
iḥyā	Ar. Canlandırma. i. et- 47/07	43/10, 46/06, 46/07, 48/09,
iki	İki(2). 02/03, 04/01, 04/06,	49/03, 50/11, 51/01, 53/01,
	06/04, 07/01, 09/05, 15/03,	54/09, 54/11, 54/14, 61/07,
	33/07, 38/03, 38/10, 39/07,	62/17, 65/02, 71/01, 79/08,
	41/02, 49/01, 50/09, 51/03,	83/13, 84/06, 85/02, 87/06,
	53/07, 54/04, 54/18, 56/15,	88/02, 90/06, 90/11, 91/07,
	61/05, 62/18, 63/06, 63/08,	91/11, 91/13, 97/02, 110/02,

- 145/01, 148/02, 152/01, 152/02,
152/04, 153/02
i.+dür 18/04
- ilerü** Geri karşıtı. 28/01, 28/02,
28/03, 28/04, 28/05, 28/06,
28/07, 28/08, 28/09, 28/10,
28/11, 28/12, 48/05, 70/06,
82/13, 97/05, 104/09
i.+den 28/06, 35/06, 38/06,
- ilet(d)**-Götürmek. 80/06
i.-(d)en 134/01
i.-di 144/02
i.-e 141/02
i.-em 34/10, 150/06
i.-en 68/04
i.-er 59/02, 102/04
i.-ür 72/02
- iletmek(g)** İletmek.
i.+(g)e 68/01
- ilk** İlk. 28/04
- illā** Ar. Mutlaka. 03/06, 14/18,
18/05, 38/07, 54/08, 64/03,
64/04, 70/02, 70/10, 73/09,
78/10, 98/02, 98/10
i.+ki 119/01
- 'illet** Ar. Hastalık. 115/02
'i.+ile 29/05
- 'ilm** Ar. İlim. 04/04, 13/02, 75/03,
77/07, 85/03, 102/07
'i.+i 62/21, 62/23, 71/05
'i.+ile 16/29
'i.+ine 98/05
- 'i.+ü 10/03
'i.+üñ 62/11
- İlyās** Ar. Hızır Aleyhisselam ile
anılan peygamber. 22/10
- imām** Ar. Hz. Ali soyundan gelen.
154/01
i.+ı 63/05
- īmān** Ar. İman. 08/07, 10/01, 14/15,
16/25, 18/01, 18/02, 23/19,
58/04, 59/02, 65/04, 71/04,
77/04, 77/05, 85/03, 107/02,
34/11, 154/12
ī.+a 16/25, 33/05
ī.+da 97/02
ī.+dan 16/14
ī.+ı 56/11
ī.+uñ 91/09
- īmānsuz** Ar. +T. İmansız. 147/01
- 'imāret** Ar. Yoksullara yiyecek
dağıtmak için kurulmuş hayır
evi. 23/16, 29/10, 54/01, 78/06
'i.+ler 78/04
- imdi** Şimdi. 16/24, 24/04, 48/01,
56/01, 68/08, 101/12, 116/02,
141/01
- in-** İnnek.
i.-erem 22/04
i.-işi 143/04
i.-mezden 38/06
- inan-** İnanmak. 04/05, 43/01, 76/06
i.-a 16/13
i.-ur 120/01

‘ināyet <i>Ar.</i> Gayret. 07/05, 29/09	i.+ı 56/07, 70/11, 70/12
indür- İndirmek.	i.+da 70/11, 70/12, 97/09
i.-di 02/06	i.+ısañ 70/11
iñen Kolay.	intizār <i>Ar.</i> Bekleme.
i.+de 127/03	i.+um 64/06
iñildi İnilti, ses. (krş. iñildü)	ip İp.
i.+si 70/08	i.+ine 66/03
iñildü İnilti, ses. (krş. iñildi)	irādet <i>Ar.</i> Dileme. 23/19, 29/04, 54/15
i.+yile 150/08	‘irfān <i>Ar.</i> Bilme.
inkār <i>Ar.</i> Reddetme. 03/01, 05/18,	‘i.+a 32/05
21/07, 26/06	iriñ Zehir.
i.+ı 68/09	i.+dür 121/02
i.+ında 21/08	‘İsā <i>Ar.</i> Hz. İsa.73/07
i.+uñı 53/03	ise Şart anlamında kullanılan
iñle- İnlemek.	bağlaç. 55/11, 66/07, 101/06
i.-düm 09/08, 88/01, 88/05	i.+m 101/04
i.-dügümüle 28/10	i.+ñ 49/01, 49/07, 56/01, 97/06,
i.-r 69/05, 102/01	101/15, 118/01, 133/01, 134/02
i.-me 103/07	ism <i>Ar.</i> İsim. 90/09
i.-memden 89/02	i.+i 67/05, 95/07
iñlet(d)- İnletmek.	İsrāfil <i>Ar.</i> Kıyamet günü “Sur” adı
i -di 154/06	verilen boruyu öttürecek olan
i.-ür 73/02	dört büyük melekten biridir.
ins <i>Ar.</i> İnsan. 26/08, 28/03, 154/06	55/06
iñşāf <i>Ar.</i> Merhametli olma durumu.	iste- Arzulamak. 05/17, 53/07,
i.+a 126/01	56/01, 56/02, 56/03, 56/04,
insān <i>Ar.</i> Adam. 10/17, 14/01, 14/02,	56/05, 56/06, 56/07, 56/08,
18/05, 23/22, 56/07, 70/11,	56/09, 56/10, 56/11, 56/12,
85/02, 90/17, 102/02, 102/03	56/13, 56/14, 56/15, 76/01,
i.+am 06/08	141/01
i.+ıñ 91/14	i.-dim 101/02
i.+a 30/11, 32/10, 34/10	i.-dügi 26/09

i.-me 56/15, 62/10, 92/03	işbu İşte bu. 06/08, 07/02, 24/07,
i.-medik 101/03	32/09, 34/01, 38/10, 45/04,
i.-mez 19/01, 19/02, 19/03,	45/05, 54/13, 54/15, 55/04,
19/04, 19/05, 19/06, 19/07	56/13, 68/01, 68/05, 78/02,
i.-r 67/02, 75/08, 86/03, 87/05,	78/10, 82/04, 90/13, 98/04,
88/06	104/09, 124/01, 127/02, 150/10
i.-riseñ 27/02, 47/01, 49/01,	işle- Bir şeye emek vererek onu daha
i.-rseñ 71/08	elverişli duruma getirmek.
i.-rseñiz 104/05	i.-dümise 29/06
i.-ye 133/02	i.-mişem 29/06
i.-yeler 92/05	‘işret Ar. İçki.
i.-yen 17/05, 19/03, 25/05,	‘i.+i 121/02
86/06, 103/04, 103/05	işte Bir şey gösterilirken söylenen
i.-yerek 101/09	söz, aha. 72/07
i.-yü 30/02, 115/02	it Köpek. 59/11, 79/07
‘işyān Ar. İtaatsizlik. 48/02	i.+dür 79/07
‘i.+ıla 152/04	i.+i 91/09
iş İş, görev. 16/26, 55/10, 122/01,	i.+in 46/03, 91/11
123/01, 133/01, 142/01	i.+ine 59/11
i.+de 49/04, 152/04	i.+ini 59/13
i.+e 120/02	i.+lerdir 54/10
i.+i 14/06, 14/08, 37/07, 54/03,	iṭā‘at Ar. Boyun eğme. 97/08
54/10, 59/05, 73/05, 78/06,	i‘tidāl Ar. Ölçülülük. 23/09
99/06	iz Leke. 143/02
i.+im 31/03	iḫhār Ar. Gösterme. 50/05, 150/02
i.+imüz 81/03	izle- Takip etmek.
i.+iñ 59/08	i.-düm 101/11
i.+ler 72/04	İznik Şehir adı.
i.+lerüme 57/01	i.+i 152/03
i.+ün 27/04, 43/08, 91/11	‘izz Ar. Değer. 39/02
i.+üñi 16/08, 42/08, 72/03	‘i. +e 127/04
işāret Ar. Alamet. 29/12	‘izzet Ar. Ululuk. 115/01

K, K

Ka'be *Ar.* Müslümanların hacı olmak üzere muayyen zamanda gidip ziyaret ettikleri yer. 10/10, 151/02
K.+sin 77/04

qabl *Ar.* Evvel.
k.+üm 08/04

qabül *Ar.* Razı olma. 78/08, 102/02

qaç- Kaçmak.
k.-ar 59/07
k.-arsın 11/08
k.-asın 115/04

qaçan O zaman. 90/08

qaçur- Kaçırmaq.
k.-ma 53/06

qadar *Ar.* Miktarında. 81/05
k.+ca 39/03

qadeh *Ar.* Bardak. 11/06, 39/02, 80/01
k.+i 38/02
k.+in 44/01

qadem *Ar.* Adım. 58/04

qadim *Ar.* Eski. 59/05

qadimi *Ar.* Eskiye ait. 76/01
k.+yem 06/09

qadr *Ar.* Değer.
k.+i 39/03, 112/02

qāf *Ar.* Mitolojik bir dağ. Tas. "Qāf" Kur'ān'a işarettir.
k.+ından 62/18

qāf ber-qāf *Ar.* Her şeye hükmetme.
(Dağ dağ üstüne anlamında)
26/04

qafeş *Far.* Kafes (Hapishane) 45/02

qāfile *Ar.* Birlikte yolculuk eden topluluk. 104/10
k.+me 50/09
k.+nün 16/06
k.+mi 50/08
k.+ye 50/10, 104/10
k.+yā 46/10

kāfir *Ar.* Hakkı tanımayan.
k.+ün 71/04

kāfirī *Ar.* Kafirler. 14/03

kağıt Kağıt.
k.+da 62/04
k.+dadır 62/04

qahr *Ar.* Çok kederlenme. 29/09, 97/04, 132/02, k. eyle- 29/09
k.+ı 13/08

qal- Kalmak.
k.-a 51/07, 76/07, 122/01
k.-asın 16/28, 113/01
k.-ayduş 91/16
k.-dı 19/06, 46/09, 98/05
k.-dum 64/06
k.-duş 16/06, 58/03, 82/04
k.-ıpdur 24/07
k.-ma 11/05, 91/02, 118/01
k.-madı 04/04, 04/09, 31/01, 33/12, 34/12, 95/08, 150/09
k.-maduş 58/04

ķ.-maņ 104/09	ķ.+i 16/29, 56/03
ķ.-masun 66/04	ķ.+ile 62/11
ķ.-maya 51/02	ķ.+ini 104/02
ķ.-maz 72/03, 42/10	ķām <i>Far.</i> İstek.
ķ.-mış 63/07	ķ.+nı 50/09
ķ.-mışdur 15/03	ķamu Bütün. 01/04, 10/04, 10/10,
ķ.-ur 78/02, 79/01, 140/02	24/06, 30/06, 31/08, 33/03,
ķ.-ursañ 90/13	48/06, 61/06, 66/06, 71/04,
ķalan Kalan.	71/05, 78/05, 89/03, 105/03,
ķ.+a 16/37	105/06, 108/01, 110/02, 116/04,
ķ.+uņ 54/03, 91/06	118/02, 137/02
ķalmaq Kalmak. 78/03, 100/02	ķ.+dan 67/02, 135/02
ķalmař Akla uymayan saĉma söz.	ķ.+sın 01/03, 33/05, 77/06
ķ.+dur 59/01	ķ.+sından 85/03, 88/06
ķalb <i>Ar.</i> Yürek. 22/05	ķ.+sını 24/03
ķ.+i 14/10, 21/07, 43/02, 43/03	ķan Kan. 23/09, 40/04, 48/01,
ķ.+imüz 04/03	52/06, 70/08
ķ.+ine 56/07	ķ.+dur 121/02
ķ.+iņe 66/04	ķ.+ın 21/02
ķ.+üņ 43/03	ķan- Doymak.
ķ.+üņi 66/05	ķ.-a 16/01, 30/01
ķalem <i>Ar.</i> Kalem. 28/07, 38/01, 62/05,	ķ.-dı 138/02
62/06	ķ.-maz 05/14
ķalk- Gitmek üzere yerinden ayrıl-	ķ.-asın 90/10
mak.	ķan- İnanmak. ķ. ı ver- 102/10
ķ.-asın 56/05	ķana Bir çeşit çiçek.
ķ.-dı 20/09	ķ.+lar 154/10
ķallāř <i>Ar.</i> Kalleş.	ķ. ķana Doya doya. 120/02, 154/09
ķ.+dur 59/02	ķanā'at <i>Ar.</i> Görüş. 46/03, 59/10,
ķālū bela <i>Ar.</i> Ruhların Allah'a evet	78/11, 91/01, 91/11, 148/03,
demeleri. 35/06, 87/03	148/04
ķāl u ķil <i>Ar.</i> Dedikodu. 13/02	ķanat(d) Kanat.

- ķ.(d)ı 117/02
- ķanda** Nerede. 18/04, 22/14, 59/15, 71/03, 81/06, 86/10, 92/01, 99/04
- ķ.+dır 98/09, 101/08
- ķ.+yım 23/02
- ķ.+yıdım 28/07
- ķandur-** Aldatmak.
- ķ.-maķ 34/04
- ķanı** Nasıl, nerede. 24/04, 58/07, 72/05,
- ķāmil** *Ar.* Noksansız. 77/05, 89/04
- ķān** *Far.* Bir şeyin kaynağı. 26/02, 23/15
- ķ.+dan 40/04
- ķ.+ım 96/02
- ķanķı** Hangi. 19/04, 19/05
- ķanlı** Kanlı. 88/02
- ķapu** Kapı.
- ķ.+larda 10/07
- ķ.+ı 57/07
- ķ.+ıa 57/04
- ķ.+ıda 09/09
- ķār** *Far.* İş.
- ķ.+ı 05/06, 13/01, 51/08
- ķ.+ımız 04/01
- ķara** Siyah. 55/08, 68/09, 101/13
- ķ.+dan 101/14
- ķ.+lar 98/04
- ķ.+sı 69/06
- ķ.+sın 72/06
- ķ.+sına 75/10
- ķ.+yı 67/04
- ķārbān** *Far.* Kervan. 43/01, 46/09, 48/05
- ķ.+a 16/07
- ķarār** *Ar.* Süreklilik. 12/06, 58/07, 64/01, 78/03
- ķ.+ı 31/01, 61/04
- ķ.+um 30/04, 34/12, 35/02
- ķardeş** Kardeş.(krş. ķarındāş)
- ķ.+lerim 100/08
- ķ.+lerün 55/07
- ķarga** Karga.
- ķ.+nı 21/06, 62/03
- ķ.+dur 04/05
- ķarıl-** Karma işi yapılmak.
- ķ.-ur 91/07
- ķarınca** Karınca. 56/03
- ķ.+dan 124/02
- ķarındāş** *T.+Far.* Kardeş. 116/03, 141/01, 141/02 (krş. ķardeş)
- ķarşu** Karşı. 13/11, 62/14, 73/03, 84/02, 136/02
- ķaşd** *Ar.* Bile bile yapma, kasetme. 13/03.ķ.-ı cānān 18/01
- ķat** Yan.
- ķ.+ına 59/11, 66/04, 79/01, 98/10
- ķ.+ında 82/04, 82/06, 89/05, 102/11, 149/02
- ķ.+ıdur 21/08, 98/06
- ķ.+larında 39/03

- kat-** Bir şeyin üzerine başka bir şey eklemek.
k.-mak 51/04
- kaṭ'** *Ar.* Bitirme. 31/08
- kaṭār** *Ar.* Sürü.
k.+ına 104/08
- kaṭı** *Sert.* 14/13, 51/04, 59/08, 72/03, 79/03, 91/03, 102/05
- kaṭıl-** Ortak olmak, katılmak. 50/10,
k. ı gör- 104/10
- kaṭıl** *Ar.* Öldüren. 09/04
- kaṭrān** *Ar.* Suda erimeyen ağır kokulu madde.
k.+ımış 102/08
- kaṭre** *Ar.* Damla. 23/06, 68/12
k.+iken 18/07
k.+mün 70/01
k.+nji 80/06
k.+sin 11/04
k.+sinde 70/01
k.+yi 103/06
- kaṭı** *Ar.* Söz. 58/07
- kaṭı** Büyük, sert taş kütleli. 22/12
- kaṭı** *Ar.* Deftere geçirme.
k.+ın 55/04
k.+ını 105/02
- kaṭı** Üzüntü. 29/11, 81/01
k.+sı 48/02
- kaṭı-** Ehemmiyet vermek.
k.-maz 32/09
- kaṭı** *Ar.* Birinin yerine geçen. 65/01
- kaṭı-** Kaynamak.
k.-dı 10/12, 35/01
k.-dum 28/08
k.-r 14/12, 45/10, 102/06
- kaṭı-** Ehemmiyet vermek.
k.-ma 47/08
k.-mazam 34/05
- kaṭı-** Toprağı oymak. 54/14
- kaṭı** *Ar.* Olacağı ezelden Cenab-ı Hak tarafından takdir bulunan şeylerin vukua gelmesi.
k.+ya 132/01
- kaṭı** *Ar.* Yalancı.
k.-iseñ 133/01
- kaṭı** *Ar.* Bir günaha karşı tutulmak üzere yapılan veya tutulan şey.
k.+idür 57/11
- kaṭı** *Ar.* Ölüye sarılan bez. 43/11, 100/06
- kaṭı** *Ar.* Söz.
k.+ı 63/12, 65/07
k.+ını 77/12
- kaṭı** *Far.* Kafa. 16/32
- kaṭı** *Far.* Kötü. 22/02, 83/06, 131/01, 140/02
k.+den 89/03
k.+idür 89/03
- kaṭı** *Ar.* Gibi.
k.+sına 98/05
- kaṭı** *Ar.* Olgunluk.
k.+ine 55/05
- kaṭı** *Far.* Ucu ilmekli uzun ip. 84/03

- k.+den 21/09
- kemter** *Far.* İtibarsız. 17/08, 25/08
- k.+iñdür 09/09
- Ken ‘ān** *Ar.* Hz. Yakub’un memleketi.
30/05
- kenār** *Far.* Köşe. 64/02
- k.+ı 41/03
- k.+ın 83/12
- kenāre** *Far.* Kenar.
k.+si 69/09
- kendi** Dönüşlülük zamiri. 27/06,
60/02
(krş. kendü)
- kendözü** Kendisi.
k.+mden 75/04
k.+ni 50/02
k.+ñi 41/05
k.+üne 87/02
k.+üñe 49/04, 58/01
- kendü** Kendi. 01/05, 23/01, 29/01,
33/03, 37/06, 50/02, 59/01,
87/03, 90/07, 101/11 (krş.
kendi)
k.+den 24/07, 51/06, 114/01
k.+leri 39/06
k.+me 22/01
k.+mi 101/11
k.+n 37/06
k.+ñe 16/08
k.+ñi 105/10
k.+ye 97/07
- k.+yi 32/06, 59/04, 60/04,
79/03
- Kerbelā** *Ar.* İmam Hüseyin’in şehit
edildiği yer. 154/02
k.+da 154/08
- kerem** *Ar.* Lütuf. 06/04
- kerīm** *Ar.* Kerem sahibi. 14/10, 152/01
- kerkes** *Ar.* Akbaba.
k.+in 83/06
- kes-** Parçalamak. 54/14, 59/10,
59/14, 116/02
k.-er 37/05
k.-üp 22/12
- kesil-** Parçalanmak. 56/10, 66/01, k. i
gör-104/01
k.-ipdür 81/08
k.-ür 13/09, 134/01
- keşret** *Ar.* Çokluk. Tas. Vahdetin
zıttıdır. 23/27, 24/06
- keşf** *Ar.* Gizli bir şeyi bulma. 116/03
- kevn** *Ar.* Var olma. 49/07, 105/08
- kevneyn** *Ar.* Dünya ve ahiret. 08/01,
12/05, 32/05, 71/08, 79/09, k.-i
sultān 26/03
k.+i 72/09, 85/08
- keyf** *Ar.* Keyif.
k.+i 14/10
- kez** Defa. 54/15, 63/01
- ķible** *Ar.* Kible. (Kābe) 66/06, 77/05
- ķıģılıcım** Ateş.
ķ.+dur 89/05
- ķıģırıl-** Çağrılmak.

	ķ.-ıcaķ 122/02		ķ.-sam 98/02, 99/09
ķıl-	Etmek, yapmak. 03/05, 15/01, 16/29, 17/03, 18/08, 25/03, 32/05, 42/09, 42/12, 53/02, 53/05, 54/11, 66/01, 66/05, 83/09, 103/05, 135/02, 135/03, 150/12		ķ.-uban 73/02
	ķ.-a 64/07, 83/08		ķ.-up 77/07
	ķ.-adur 73/07		ķ.-updur 11/01
	ķ.-an 35/03, 35/07		ķ.-ur 32/06, 32/07, 70/09, 100/08, 103/01, 103/02, 103/03, 103/04, 103/05, 103/06, 103/07
	ķ.-dı 20/06, 24/01, 33/02, 54/07, 58/05, 73/02, 76/03, 78/04, 82/13, 91/05	ķıl	Ar. Sözü. 135/03
	ķ.-dılar 39/08		ķ.+den 135/03
	ķ.-duġuġ 82/06		ķ.+i 135/04
	ķ.-duġ 82/07	ķılaġuz	Yol gösteren. (krş. ķılavuz)
	ķ.-dum 57/08, 85/06		ķ.+ıyam 50/08
	ķ.-ıġörünġ 104/09	ķılaġuzsuz	Rehbersiz. 144/02
	ķ.-ma 53/08, 88/09, 136/02	ķılavuz	Yol gösteren. (krş. ķılaġuz)
	ķ.-madı 20/05, 97/07, 100/09, 131/02		ķ.+suz 142/01
	ķ.-madım 29/05	ķılıç	Kılıç.
	ķ.-madum 150/02		ķ.+(c)ın 97/03
	ķ.-maduġ 43/06, 58/01		ķ.+(c)ı:la 59/10
	ķ.-maġ 04/06	ķılın-	Kılmı işi yapmak.
	ķ.-mayısardur 91/08		ķ.-mazsın 16/05
	ķ.-maz 12/06, 18/01, 19/03, 42/10, 69/02, 78/03, 112/02, 101/04	ķılmaķ(ġ)	Yapmak. 16/11, 84/03
	ķ.-mış 152/01, 152/03		ķ.+(ġ)ıçun 45/04
	ķ.-mışuz 62/21	ķımıldı	Hareket. 118/02
	ķ.-salar 69/08	ķır-	Yok etmek.
			ķ.-dı 01/03
		ķırmaķ(ġ)	Kırmak.
			ķ.+(ġ)a 30/07
		ķıř	Mevsim adı. 18/03, 23/14
			ķ.+ımuz 81/01
		ķıy-	Feda etmek.

ķ.-an 40/05	82/14, 83/01, 84/04, 86/03,
ķ.-ana 16/39	86/05, 86/08, 89/04, 90/09,
ķ.-dılar 97/04, 97/05	90/15, 90/16, 91/06, 91/12,
ķ.-madı 37/04	95/04, 97/02, 97/07, 101/13,
ķiyām <i>Ar.</i> Ölümünden sonra yeniden dirilme.	99/12, 102/09, 103/05, 103/06, 110/01, 112/02, 113/02, 114/02,
ķ.+ı 63/04	115/03, 119/01, 140/01, 147/01, 151/01
ķiyāmet <i>Ar.</i> Dünyanın sonu. 64/07	
ķiymet <i>Ar.</i> Değer.	ķibir < <i>Ar.</i> ķibr. Büyüklük. (ķrş. ķibr)
ķ.+i 33/08	k.+iñ 12/06
ķ.+in 92/03	k.+de 78/04
ķız Kız çocuğu. 78/02	k.+dür 78/03
ķız- Kızmak.	ķibr <i>Ar.</i> Büyüklük. 59/07, 91/09, 104/08, 105/09 (ķrş. ķibir)
ķ.-a 65/05	k.+i 14/07, 21/04, 66/03, 72/01, 99/02
ķi <i>Far.</i> İlgi zamiri, bağlaç. 04/07, 07/03, 07/04, 09/06, 10/11, 11/09, 12/01, 12/03, 15/01, 15/02, 15/04, 16/22, 17/03, 19/01, 19/05, 20/01, 20/12, 21/06, 21/07, 21/10, 24/03, 24/04, 25/03, 27/02, 29/10, 30/03, 30/11, 30/12, 31/05, 31/06, 31/09, 31/10, 33/09, 34/13, 36/03, 37/04, 40/01, 43/04, 46/03, 47/02, 50/07, 52/01, 54/07, 54/13, 54/17, 55/08, 57/07, 57/08, 59/04, 61/04, 62/02, 63/12, 64/02, 64/03, 64/05, 64/06, 65/03, 65/05, 67/01, 67/10, 67/11, 68/08, 68/10, 72/01, 73/07, 73/09, 77/05, 77/09, 82/13,	k.+iden 78/05 k.+iñe 54/06 k.+ünji 49/02
	ķilid <i>Far.</i> Anahtar.
	k.+i 89/07
	k.+ini 50/05
	ķim <i>Far.</i> İlgi zamiri, bağlaç 01/03, 02/01, 02/03, 04/08, 04/09, 04/11, 05/16, 07/03, 10/10, 11/03, 11/06, 12/01, 14/01, 14/09, 15/05, 16/04, 16/34, 16/38, 17/01, 19/04, 19/05, 19/06, 20/02, 20/03, 20/04, 20/05, 20/06, 20/07, 20/09, 20/10, 21/02, 21/08, 23/02, 23/02, 23/27, 25/01, 26/07,

26/08, 27/02, 27/05, 29/03,	k.+dü 16/20
29/06, 29/13, 31/09, 32/04,	k.+dür 16/20, 16/36, 73/03
34/10, 35/02, 35/05, 36/04,	k.+e 32/05
39/06, 58/05, 61/03, 61/08,	k.+e kim 02/01, 02/03, 05/15,
61/09, 62/09, 62/24, 62/26,	10/01, 32/06, 55/11, 73/04,
63/01, 64/07, 67/05, 67/06,	101/04
67/10, 69/06, 69/09, 70/12,	k.+iñ 12/04, 14/01, 69/07, 89/03
75/09, 76/04, 77/11, 78/07,	k.+leri 51/01
82/08, 82/11, 83/03, 84/01,	k.+üñ 10/12, 14/19, 51/01,
84/02, 84/04, 86/01, 88/08,	73/06, 149/02
89/03, 89/08, 90/03, 97/01,	kimesne Kimse. 77/03, 93/11
97/09, 98/01, 101/01, 102/03,	kimi Kimisi, bazıı. 14/04, 14/05
99/12, 102/04, 102/06, 106/01,	k.+si 14/04, 14/05
106/02, 116/02, 122/01, 126/01,	kimse Herhangi bir kişi. 05/03, 05/11,
143/03, 144/03, 149/02, 150/10,	05/13, 05/14, 09/01, 10/07,
152/01	15/04, 18/06, 28/10, 37/07,
kim Hangi kişi, kim (soru zamiri)	55/01, 55/08, 61/07, 72/03,
09/05, 10/01, 10/11, 10/12,	101/04, 142/02, 143/02
10/16, 10/17, 12/04, 14/19,	k.+kim 09/01
16/21, 16/36, 37/02, 37/04,	k.+lerdür 68/06
52/02, 54/07, 54/13, 54/17,	k.+lerüñ 102/01
54/18, 43/02, 43/03, 45/09,	k.+ne 86/04
45/12, 50/13, 51/06, 52/01,	k.+ye 39/06, 56/03, 101/16,
53/01, 53/04, 53/09, 54/16,	130/01
55/11, 56/13, 59/04, 65/01,	kimyā Ar. Kimya. 04/08
68/06, 69/05, 73/04, 73/09,	kīn Far. Gizli düşmanlık. 59/07,
76/03, 86/03, 86/07, 89/04,	66/03, 104/08
90/17, 94/09, 94/10, 95/04,	k.+i 99/02
97/07, 98/03, 99/12, 101/06,	kirlü Pis.
102/09, 103/01, 103/02, 103/03,	k.+dür 70/04
136/01, 147/01, 153/03	kisvet Ar. Elbise. 99/09
k.+de 88/08	

- kişi** Şahıs. 05/12, 13/09, 14/04, 41/01, 78/09, 79/06, 102/02, 103/04, 119/03
k.+dür 38/07
k.+ler 119/02
k.+nüj 14/03, 54/10
- kitâb** Ar. Kitap. 153/03
k.+da 62/10
k.+ı 38/08
k.+ın 71/05
k.+ında 71/05
k.+ından 67/05
- ko-** Koymak. 05/16, 10/17, 12/01, 15/08, 16/25, 16/29, 19/04, 19/07, 21/08, 33/06, 42/03, 46/01,46/07, 47/01, 48/04, 53/03, 54/03, 54/06, 56/09, 56/10, 56/11, 75/06, 78/10, 83/12, 86/02, 90/06, 102/04, 110/02, 133/01 (krş. koy-)
k.-dı 10/01, 32/01, 37/06, 39/01, 45/09, 67/02, 72/06, 86/05, 147/01
k.-dılar 67/03
k.-duķ 04/01
k.-dum 67/01, 67/08, 85/02, 101/02, 101/03
k.-duj 58/03, 58/06
k.-ğıl 59/12, 90/16
k.-ma 27/06, 46/04, 83/08, 101/10
k.-madı 81/01
- k.-mañ 104/03, 104/08
k.-maz 05/05, 05/15, 11/07, 73/01, 143/01
k.-mazlar 72/01
k.-mışdım 101/06
k.-rsın 91/07
k.-salar 39/09
k.-sam 99/07
- koç** Hayvan adı. 22/06
- koğ-** Kovmak. (krş. kov-)
k.-un 104/02
- koķu** Koku.
k.+su 33/01
- kol** Tas. Tarikat yolu.
k.+ı 40/08
k.+ına 62/01
k.+una 67/07
k.+ından 67/06
- koldaş** Tarikat mensupları.
k.+dur 59/07
- komak(g)** Koymak.86/06
k.+(g)ı 154/14
k.+lar 91/03
- kon-** Konma işi.
k.-an 16/19
k.-ardur 75/10
k.-asıdur 17/03, 25/03
k.-aydı 91/16
k.-dum 67/07
- konma-** Konmak.
k.-ya 62/01
- kop-** Kopmak.

- .-tı 154/11
or Ateş. 140/02
 .+ı 16/29
 .+la 135/04
oru Korku.29/11,71/10 (krş. oru)
or- Korkmak.
 .-ar 77/02
 .-aram 70/10
oru Korku. 18/02, 48/05, 63/08,
 72/03 (krş. oru)
 .+sı 59/05
 .+sunı 137/01
oş- Koşmak.
 .-ma 91/04
ov- Kovmak. (krş. og-)
 .-an 54/10
 .-ar 138/02
 .-asın 42/02, 90/02
ovucı Kovan. 37/09
oy- Koymak.
 .-am 31/04
 .-an 86/04
 .-asın 68/10, 90/03
 .-dı 59/04
 .-ma 68/11
 .-ma 104/04
 .-maz 78/10
 k.-maz 16/08
 .-mazam 100/08
 .-uban 48/03
 .-up 05/11, 05/12, 45/01,
 46/08, 79/04, 115/04
oymak Koymak. 90/05
oyun Hayvan adı.
 .+dan 10/08
ök Temel.
 k.+üni 54/14
öpri Köprü. 87/03
udsı Ar. Kutsal.
 .+yem 67/06
ufül Ar. Kilitler.
 .+ınu 50/05
üh Far. Dağ.
 k.+u 24/02
ul İnsan. 10/07, 22/11, 37/09,
 40/04, 48/04, 56/01, 58/06,
 76/02, 76/03, 81/04
 .+ı 153/02
 .+ıdum 28/03
ulağ Kulak. 75/12 (krş. ulağ)
 .+ı 40/07
 .+ıma 100/08
 .+um 45/08, 57/02
ulağuz Kılavuz. 147/02 (krş. ulavuz)
 .+ı 102/06
 .+suz 147/02
ulağ Kulak. 20/01 (krş. ulağ)
ulavuz Kılavuz. 143/03 (krş. ulağuz)
ullāb Ar. Çengel. . ur- 87/02
ulūb Ar. Kalpler.
 .+u 17/02, 25/02
ūr Far. Kör. 82/03, 91/11
ur- Bütün haline getirme işi.
 .-dı 137/02

ķ.-uban 82/04	ķ.+ıyam 96/01
ķur'ān <i>Ar.</i> Hz. Muhammed'e inen kutsal kitap. 38/05, 154/04	ķ.+uņ 70/03, 70/05, 70/06, 70/07, 70/08, 70/10
ķ.+ı 56/13	ķuřađ Kemer.
ķ.+da 54/13	ķ.+ın 90/07
ķ.+ıla 91/10	ķuřan -Giyinmek.
ķ.+uņ 91/11	ķ.-dılar 39/05
ķurbān <i>Ar.</i> 1. Bir gaye uğruna feda olma. 14/10, 74/02, 85/08, 100/06,154/09	ķ.-đıl 21/09, 90/07
ķ.+a 30/08	ķuře <i>Far.</i> Kōře.
2. Allah'ın rızasını kazanmak için kesilen hayvan. 22/06	ķ.+de 09/06, 31/03, 37/01
ķurı Kuru. 140/01 (krş. ķuru)	ķ.+sinde 70/01
ķ.+da 22/10	ķūteh <i>Far.</i> Kısa.154/10
ķurıl- Kurma işi yapılmak.	ķutlu Uğurlu. 100/09
ķ.-mış 38/01	ķūfr <i>Ar.</i> İmansızlık, kūfür. 23/19, 85/03
ķurtar- Kurtulmasını sağlamak. 42/09	ķ.+e 33/05
ķ.-ısar 65/04	ķ.+i 14/15, 18/02, 71/04
ķ.-mayan 92/02	ķ.+ile 18/01
ķurtarmaķ(đ) Kurtarmak.	ķ.+ü 59/02, 107/02
ķ.+(đ)a 92/03	ķül Yanan şeylerden artakalan toz madde. 87/04, 95/07, 150/09
ķurtıl- Tehlikeli durumu atlatmak.	ķ.+ümden 150/09
ķ.-asın 90/09	ķülāh <i>Far.</i> Başa giyilen şey. 62/01
ķuru Kuru. 47/04, 75/12 (krş. ķurı)	ķüll <i>Ar.</i> Bütün.
ķuřūr <i>Ar.</i> Eksiklik. 29/05, 75/08	ķ.+ü 132/01
ķ.+ı 09/02	ķüllı <i>Ar.</i> Bütün. 05/02, 06/03, 08/05, 13/05, 13/09, 15/01, 33/12, 53/05, 54/06, 75/03, 76/05, 76/07, 76/08, 80/04, 80/05, 87/02, 92/04, 93/09, 97/05, 110/01
ķ.+ıla 43/05	ķülüng <i>Far.</i> Taşçı kazması.
ķuř Kuş. 23/23, 70/03, 70/04, 79/08	
ķ.+dur 70/04	
ķ.+ı 44/04, 79/05, 100/03	
ķ.+ın 82/15	

- k.+üni 50/04
- kürs** *Ar.* Taht. 38/01
- kürsî** *Ar.* Levh-i mahfuzun bulundu-
ğu yer. 63/10, 98/09
- L**
- lābüd(d)** *Ar.* Gerekli.
l.+(d)ür 143/03
- lāf** *Far.* Söz. 37/08
- lā-ḥavfu** *Ar.* Korkusuz. 65/03
- lāhūtî** *Ar.* Uluhiyyet âlemi.
l.+yem 06/09
- lahza** *Ar.* Kısa zaman. 84/02
- lā ilahe illa'llāh** *Ar.* Kelime-i tevhid.
65/01, 65/02, 65/03, 65/04,
65/05, 65/06, 65/07
- la'l** *Ar.* Kırmızı. 14/05
- lā-mekān** *Ar.* Mekansız. 32/06, 62/18,
70/04, 70/05, 82/04
l.+a 16/35, 44/05
l.+da 38/03, 39/08, 44/06
l.+dan 97/05
- lā-tamām** *Ar.* Eksik. 82/08
- lāubālî** *Ar.* Saygısız. 06/04, 29/07
- lā-yezāl** *Ar.* Zevalsiz. 76/02
l.+i 67/09
- lāyık** *Ar.* Yakışan. 100/07
- lāzım** *Ar.* Gerek.
l.+dur 89/06
- lebbeyk** *Ar.* “Buyurunuz” anlamında
kullanılan söz. 22/06
- leşker** *Far.* Asker.
l.+i 33/02
- l.+in 30/07
- l.+lerin 105/09
- levḥ** *Ar.* Levha.Tas. Kitāb-ı Mübin
ve küllî nefse levh denir. l.-i
gönül 87/01
- levḥ u ḳalem** *Ar.* Allah’ın ezeli
iradesinde yazılı olan şeyler.
28/07, 38/01, 62/06
- levn** *Ar.* Renk.
l.+imiz 04/12, 87/01
- leyl** *Ar.* Gece. 18/03
- leyli** *Ar.* Gece gibi karanlık olan.
31/08
- lezzet** *Ar.* Keyif. l.-i dost 07/01
l.+den 13/03
l.+leri 16/17
l.+ine 57/03, 76/04, 102/12
- Leylā** *Ar.* Leyla ile Mecnun
hikayesinin “kadın kahramanı.
l.+ya 02/04
- libas** *Ar.* Elbise.
l.+ın 74/03
l.+ından 10/18
- lisān** *Ar.* Konuşulan dil.
l.+a 16/32
l.+ı 38/08
- loḳma** *Ar.* Yiyecek parçası. 46/02
l.+dır 40/03
l.+yı 40/03
- Loḳmān** *Ar.* İslamlıktan önceki
Araplarda efsanevi bir şahsiyet
olup, öğüt veren sözleriyle

- meşhur olan eski bir hekimin adı. 10/15
- luṭf** *Ar.* İyilik. 85/05, 132/02
l.+ıla 14/06, 153/03
l.+ın 13/08
- M**
- ma‘ādīn** *Ar.* Madenler.
m.+e 23/15
- Ma‘būd** *Ar.* Allah. 113/02
M.+um 08/04
M.+uḡ 135/01
- ma‘den** *Ar.* Maden. 96/02
m.+lerüḡ 50/09
- mağara** *Ar.* Mağara.
m.+ya 125/02
- mağbūn** *Ar.* Şaşkın. 43/05
m.+lıkdur 55/10
- mağrūr** *Ar.* Gururlu. 54/09, 98/05,
102/12 m. ol- 78/03
- māh** *Far.* Ay. m.-ı Muharrem
154/07, m.-ı tībān 154/10
- maḥbūb** *Ar.* Sevgili. 17/02, 25/02,
67/03, m.-ı ins ü cān 154/06
- maḥfil** *Ar.* Toplantı yeri.
m.+leri 22/04
- maḥlūḡ** *Ar.* Yaratık. 55/06
m.+a 144/03
m.+dan 134/01
m.+uḡ 63/11, 90/04
- maḥlūḡāt** *Ar.* Yaratıklar.
m.+dan 81/08
- maḥmūr** *Ar.* Baygın göz.
m.+dur 71/03
- maḥrem** *Ar.* Mahrem. 05/10, 33/14,
64/03, 71/07, 79/08, 84/05,
150/06, m.-i insān 18/05, 82/05
m.+e 79/07, 98/03
m.+iseḡ 79/09
- maḥrūm** *Ar.* Nasipsiz. 57/05, 152/03
- maḥşer** *Ar.* Kıyamette ölülerin dirilip
toplanacakları yer. 154/14
m.+e 65/02
- maḥv** *Ar.* Yok olma. 04/09, 67/05,
75/07, 77/11, 87/07, 90/14,
91/15, 114/01.m. eyle-01/05
- maḥz** *Ar.* Katkısız. m. ol-154/10
- maḥzūn** *Ar.* Hüzünlü. 43/05
- mā’il** *Ar.* Hevesli. 119/02
- maḡām** *Ar.* Durulan yer. 22/14
m.+ına 71/09
m.+ları 104/07
m.+uḡı 15/05
- maḡāmāt** *Ar.* Makamlar. 16/35
- maḡşūd** *Ar.* İstek. 102/07
m.+ı 19/02, 59/06, 117/01
m.+u 149/02
m.+um 67/01, 74/07
m.+uḡa 90/08
m.+uḡdur 135/01
- māl** *Ar.* Gelir, servet. 77/06, 78/02,
91/05, 96/03
m.+a 54/09
m.+ı 13/10, 43/11
m.+ına 91/05

m.+uņa 91/08
mālik *Ar.* Sahip. 91/08
ma‘mūr *Ar.* Şenlikli. 58/02, 75/09
m.+dur 71/01
m.+ları 12/06
ma‘nā *Ar.* Anlam. 68/10. m.-yı insān
70/11, 70/12
m.+sına 75/06
maņa Bana. 71/07
ma‘nī *Ar.* Engel. 16/27, 138/01
m.+ler 10/18
m.+de 14/02, 14/18
manşib *Ar.* Makam. 13/02
Manşūr *Ar.* Büyük mutasavvıf Hallac-
ı Mansur. M.-ı Hāllāc 27/03
M.+ı:la 02/05
M.+ın 01/06
M.+layın 44/03, 52/05, 73/04,
74/04, 87/04
ma‘rifet *Ar.* İrfan. 50/11
māristān *Far.* Hastane.
m.+da 62/27, 109/01
māsivā *Ar.* Dünyayla ilgili şeyler. Tas.
Allah’ın dışındaki her şey
māsivādır. 03/03, 06/04, 58/08,
85/02
m.+dan 04/03, 75/04, 80/05
m.+yı 13/07, 65/06, 67/0583/08
m.+nuņ 92/04, 105/03
māsiva’llāh *Ar.* Allah’tan başka her
şey.
m.+a 23/24

maşlahat *Ar.* İş. 129/01
ma‘şūķ *Ar.* Sevilen. Tas. Allah. 11/05,
24/03, 54/02, 62/07, 62/13
m.+a 61/08
m.+ı 20/01, 52/04, 61/08,
62/06, 62/20
m.+uņ 32/08
mātem *Ar.* Hüzün. 154/07, 154/11
mażarrat *Ar.* Zarar.
m.+ı 79/03
meclis *Ar.* Toplantı. 34/07, 45/07
m.+inde 34/11
m.+ini 98/06
m.+te 80/02
Mecnūn *Ar.* Leyla ile Mecnun
hikayesinin erkek kahramanı.
M.+ı 02/04
M.+layın 73/02
mecrūh *Ar.* Yaralanmış. 17/08, 25/08,
64/05, 150/07
medh *Ar.* Övme. 153/01
m.+ini 28/03
medrese *Ar.* İçinde dini dersler
okutulan yer.
m.+de 62/22
m.+sinde 62/21
mefsedet *Ar.* Bozgunculuk. 62/23
meger *Far.* Meğer. 24/07, 68/02,
69/03, 82/06, 91/01, 91/09
mehcūr *Ar.* Terk olunmuş.
m.+dur 71/02
mekān *Ar.* Yer. 24/05

- m.+ı 32/06
m.+dan 49/07
m.+ım 96/01
m.+uñ 105/08
m.+suz 38/03, 44/06
- mekr** *Ar.* Hile. 55/09
- mekkäre** *Ar.* Hileci.
m.+den 92/04
m.+si 69/05
m.+ye 69/06, 127/03
- melāmet** *Ar.* Ayıplama. 08/06, 29/13, 31/06, 54/02, 54/18
- melāmī** *Ar.* Dünya malından yüz çevirmiş, dervişliği, rintliği kendine ilke edinmiş kimse. 63/08
- melek** *Ar.* Melek. 18/05, 23/22, 26/08, 27/05, 70/06
m.+ler 82/02, 83/09, 89/02
- menşür** *Ar.* Dağılmış.
m.+dur 71/04
- menzil** *Ar.* Tasavvufta ulvi alem. 22/14, 43/01, 104/09, 135/01
m.+de 90/13
m.+e 16/06, 66/03, 72/08, 90/07, 104/10, 141/02
m.+i 22/13
m.+leri 16/13
- mercān** *Ar.* Mercan. 14/05
- merdāne** *Ar.* Yiğitçe. 34/01, 116/02
m.+de 97/03
- merdūd** *Ar.* Redd olunmuş. 113/01
- merhabā** *Ar.* Selamlaşma sözü.
m +yı 83/05
- merhem** *Ar.* İlaç. 01/07, 75/02, 88/07
m.+i 89/01
- mermer** *Yun.* Bir çeşit taş. 140/01
- mersiye** *Ar.* Ağıt.
m. +sıdır 154/01
- mescid** *Ar.* Namaz kılınacak yer.
m.+i 18/04, 23/11
m.+lere 59/06
- meskenet** *Ar.* Miskinlik. 14/08, 54/12
- mest** *Far.* Mest. 06/05, 10/11, 11/04, 27/03, 33/01, 44/03, 67/09, 71/03, 74/04, 77/08, 85/07, 150/12. m.-i ezel 06/05
m.+leri 62/09
m.+i 40/09
m.+iyem 34/07
- mestān** *Far.* Mestler. 23/12
- mestāne** *Far.* Mestçe. 34/03, 67/09
m.+lik 150/12
- mestūr** *Ar.* Yazılmış.
m.+dur 71/05
- meşgūl** *Ar.* Bir işle uğraşan. 51/05, 134/02
- meşhūr** *Ar.* Şöhretli.
m.+dur 71/06
- mevc** *Ar.* Dalga. 22/02, 44/02, 64/02, 96/02. m.-i deryā 11/04, m. ur-44/02
m.+leri 87/07
m.+i 35/01

- m.+ine 40/02
- mevcūd** *Ar.* Var olan. 113/01
- mevlā** *Ar.* Allah. 77/02
- m.+ya 68/07
- m.+yı 67/02
- mevt** *Ar.* Tasavvufta benliği öldürme.
- m.+e 43/03
- mey** *Far.* Şarap. 23/12
- m.+ini 103/02
- meydān** *Ar.* Alan. 14/17, 111/02, 127/04
- m.+a 30/07, 32/09, 34/02, 34/12, 49/02
- m.+ına 22/09
- m.+ında 74/04
- meyhāne** *Far.* İçki içilen yer. Tas. Kulun aşk ve şevkle Rabb'ine yalvarma yeri.
- m.+yi 18/04
- m.+de 22/07
- meyl** *Ar.* Eğilim. m.-i īmān 18/01
- m.+i 75/08, 106/01
- m.+im 06/04
- m.+ümüzi 87/02
- meysir** *Ar.* Kumar. 04/08
- mezellet** *Ar.* Alçaklık. 54/06
- mezheb** *Ar.* Tutulan yol. 09/01, 10/01, 63/05
- mı** Soru edatı. 37/03, 69/02, 101/06
- Mısr** *Ar.* Ülke.
- M.+ındaki 30/05
- M.+ına 82/07
- mi** Soru edatı. 26/01, 28/04, 33/04, 101/03, 130/01, 154/08
- miftāh** *Ar.* Anahtar.
- m.+ını 50/05
- mihmān** *Far.* Konuk. 23/24, 70/07
- m.+a 30/04
- m.+ı 56/08
- miḥnet** *Ar.* Eziyet. 29/02. m.-i devrān 154/06
- m.+dür 61/01
- m.+e 35/06, 59/10, 91/01, 91/02, 105/06
- m.+idür 91/03
- m.+in 51/03
- m.+ler 61/02
- mihr** *Far.* Güneş. 14/06
- mīl** *Ar.* Göze sürme çekmeye mahsus bir alet.
- m.+ini 54/11
- milik** *Ar.* Mülk. 77/06, 91/05
- m.+e 03/02, 23/03, 38/10, 54/09
- m.+i 13/10
- m.+ine 30/04, 91/05
- m.+üj 72/06
- mi'mār** *Ar.* Sanatkar, mimar. 03/02
- m.+ı 85/06
- mīr** *Ar.* Amir. 62/01
- m.+e 62/01
- mi'rāc** *Ar.* Hz. Muhammed'in göğe yüksel-mesi. 71/02
- m.+a 145/02
- mişāl** *Ar.* Örnek.

- m.+i 153/01
- misin** Soru edatı. 16/16
- miskîn** Ar. Zavallı. 14/18, 42/07, 91/05
m.+e 91/06
- mişl** Ar. Benzer.
m.+i 33/09
- mu‘āmele** Ar. Davranış.
m.+si 13/09
- mu‘ammā** Ar. Bilmece.
m.+yı 67/11, 101/16
- mu‘āzzeb** Ar. Eziyet çeken. 23/20
- muğān** Far. Ateşe tapanlar.
m.+uğ 11/02
- muḥabbet** Ar. Sevgi. 47/02, 67/02,
67/03, m.-i dost 07/05
m.+i 79/02
- muḥakḳak** Ar. Mutlaka. 119/04
- muḥāl** Ar. Mümkün olmayan. 15/01
m.+e 79/05
- Muḥammed** Ar. Tekrar tekrar
övülmüş manasına gelen bu
kelime Peygamberimizin
adıdır. 34/11, 47/05, 50/12
- Muḥarrem** Ar. Aşure ayı. 154/07
- muḥibb** Ar. Dost. 67/03, m -i şadīķı
153/02
- muḥkem** Ar. Sağlam. 148/03
- mūm** Far. Mum.
m.+a 98/07
- mūnis** Ar. Sevimli. 70/07, 88/07
m.+i 65/04
m.+idür 17/02, 25/02
- muntazır** Ar. Gözleyen. 68/08
- mūr** Far. Karınca.
m.+dur 71/08
- murād** Ar. İstek. 16/19, 23/19, 52/03,
135/02 m.-ı nefis 122/01
m.+ı 16/03, 91/17, 117/01,
149/02
m.+ıdur 43/08
m.+ım 08/03
m.+ın 47/03
m.+ından 104/12
m.+dur 135/02
m.+uğ 134/02, 135/01
m.+uğdan 135/01
m.+uğdur 134/02
- murdār** Far. Kirli. 83/06, 122/01
m.+a 19/04
m.+ı 46/02
- Murtazā** Ar. Hz. Ali'nin lakabı
(Seçilmiş). 154/05
- Müşā** Ar. Musa peygamber. 23/18,
113/02, 114/01
m.+ya 38/07, 73/07, 113/02,
114/01
- Muṣṭafa** Ar. Hz. Muhammed. 79/06
m.+yı 47/04
- muṭī‘** Ar. İtaat eden. 22/15, 58/03,
97/07
- muṭlaḳ** Ar. Kayıtsız. 20/05, 101/06
- muvaḥḥid** Ar. Allah'ın birliğine
inanan. 146/01
- mücāhid** Ar. Cihad eden. 54/11

- mücellā** *Ar.* Parlak. 11/08
- mücrim** *Ar.* Suçlu. 34/13, 37/09
m.+i 38/11
- müdām** *Ar.* Sürekli. 14/08, 14/12, 19/05, 47/06, 74/06
- müdāmī** *Ar.* Durmadan şarap içen. 63/13
- müdāyim** <*Ar.* müdā'im devam eden. 09/09
- müdde'ī** *Ar.* Davacı. 75/11
m.+nüḡ 75/11, 75/12
m.+den 34/05, 70/10
m.+ler 07/02
m.+dür 12/01
- müderris** *Ar.* Ders veren. 62/22
- mü'ekkil** *Ar.* Yiyen, yeyici.
m.+leri 42/06
- müflis** *Ar.* İflas etmiş.
m.+üz 04/01
- mühmel** *Ar.* İhmal edilmiş. 122/01, 123/01
- mühr** *Far.* Mühür. 26/04
- mülhāk** *Ar.* Sonradan katılmış. 20/04
- mülk** *Ar.* Gelir getiren mal. 72/05, 78/02, 130/01
m.+den 05/02
m.+e 52/02
m.+im 33/03, 96/03
m.+in 10/04
- mü'min** *Ar.* İman etmiş.
m.+e 26/06
m.+em 100/07
- m.+ler 57/09
m.+lere 100/07
- münācāt** *Ar.* Allah'a yalvarma. 23/18
- münāfık** *Ar.* İki yüzlülük eden. 36/03
- münevver** *Ar.* Nurlandırılmış. 19/06
- münezzeh** *Ar.* Temiz.
m.+dür 61/05, 62/19, 108/01
- münkir** *Ar.* İnkâr eden. 04/05, 21/07, 36/03, 40/08, 68/09, m.-i a'mā 68/09
m.+e 26/06
m.+i 21/08
- mürde** *Far.* Ölmüş.
m.+dir 62/04
- mürġ** *Far.* Kuş. m.-i rûh 27/04
m.+i 06/09
- mürīd** *Ar.* İsteyen. Tas. Allah'a yakınlaşmak için bir şeyhe bağlı olan kimse. 13/10
m.+ü 23/19
- mürşid** *Ar.* Doğru yolu göteren, şeyh. Tas. Doğru yolu gösteren kişi Hz. Muhammed'dir. 49/06, 51/02, 59/11, 66/04, 98/10, 141/02, 144/02, 146/01, m.-i hādī 97/09
m.+e 102/09, 146/01, 146/02, 148/01
m.+i 33/10
m.+ile 148/01
m.+lere 37/03

Müselmān <i>Ar.</i> İslam dininde olan. 23/05 (krş. Müslimān)	n.+ı 16/05 n.+ın 105/03
Müslimān <i>Ar.</i> İslam dininde olan. 48/09, 97/09 (krş. Müselmān) m.+ımış 102/01	n.+ına 83/09 n.+ını 87/01, 92/04 n.+ıyı 56/04
müşerref <i>Ar.</i> Şerefli. 152/03	naqş-hāne <i>Ar.</i> Resim evi. 16/04
müşkil <i>Ar.</i> Zor. 14/19 (krş. müşkül) m.+imüz 62/22 m.+in 104/01	nāle <i>Far.</i> İnleme. Tas. Allah'a yalvarma. 23/21, 154/13
müşkül <i>Ar.</i> Müşkil. 142/01 (krş. müşkil)	nām <i>Far.</i> İsim. Tas. Mevki, makam ve şöhret āfettir. 95/08, 143/02. nām u neng "ad ve ün" 105/05 n.+ı 63/07
müştāk <i>Ar.</i> Özleyen. 51/05 m.+ıdur 82/02	na'mā <i>Ar.</i> Nimet. n.+sına 75/08
müyesser <i>Ar.</i> Kolaylıkla olan. 05/04	nāmūs <i>Ar.</i> Namus. 10/02, 29/11 n.+ı 13/10 n.+ıla 78/10 n.+ım 34/06 n.+ın 05/11 n.+ıyı 54/05 n.+uı 80/03
N	
nāçār <i>Far.</i> Çaresiz. 42/08, 78/02	nār <i>Ar.</i> Ateş. n.+ı 13/08
nādān <i>Far.</i> Cahil. 10/14, 14/11, 18/08 22/02, 70/13, 77/12, 86/11, 140/01	naşib <i>Ar.</i> Kısmet. n.+i 21/06
nāgehān <i>Far.</i> Ansızın. 48/05, 75/01, 82/09, 96/04	nāşūh <i>Ar.</i> Temiz. 16/19
na'īm <i>Ar.</i> Bollukta yaşayış. 31/01	nātıq <i>Ar.</i> Konuşan. n.+ı 23/10
naqd <i>Ar.</i> Para. n.+imi 06/03	nātüvān <i>Far.</i> Kuvvetsiz. 26/03
nākes <i>Far.</i> Cimri. 14/09, 91/04	nāz <i>Ar.</i> Şımarıklık. n.+ını 39/02
nākis <i>Ar.</i> Bayağı. n.+lik 91/14	
naqqāş <i>Ar.</i> Nakış işleyen. n.+dan 82/14 n.+umuz 87/01	
naqş <i>Ar.</i> Resim. n.+a 82/14	

- naẓar** *Ar.* Bakma. Tas. mürşidin müridine manevī yolla bakışı demektir. Bu bakış feyze neden olur. 02/04, 19/03, 20/05, 32/05, 103/03, 152/01
n.+ı 27/06, 27/07
n.+la 07/04
- naẓar-gāh** *Ar.+Far.* Bakılan yer. 151/02
- nazil** *Ar.* İnci. 154/04
- naẓīr** *Ar.* Benzer. 82/02
- ne** Hangi şey. 09/05, 10/01, 10/02, 10/03, 10/14, 10/15, 11/01, 11/02, 12/05, 12/07, 16/18, 22/14, 23/22, 23/25, 24/03, 24/05, 26/08, 27/05, 29/03, 29/06, 30/10, 31/09, 33/06, 36/04, 40/01, 43/01, 43/09, 46/08, 48/05, 51/05, 51/06, 54/07, 55/08, 55/11, 67/11, 70/04, 71/10, 77/04, 77/07, 77/08, 77/12, 82/03, 82/08, 82/10, 85/03, 88/03, 88/05, 88/06, 91/05, 91/15, 98/01, 98/02, 99/01, 101/02, 101/07, 105/08, 107/02, 120/02, 125/01, 150/10
n.+dir 124/01
n.+dür 11/08, 38/09, 69/01, 70/06, 72/06, 74/02, 121/02, 149/02
n.+ndir 91/05
- n.+sidür 25/01, 17/01
n.+sine 14/16
n.+ye 76/08, 78/07, 82/01, 134/02
n.+yiçün 58/08
- neçün** Niçin. 12/01, 16/14, 78/07, 85/06, 90/03, 119/01, 120/01,
- nebāt** *Ar.* Bitki. 22/05, 23/07
- nebi** *Ar.* Peygamber.
n.+dür 78/05
n.+ler 123/02
- neden** Sebep, niçin. 01/07, 78/01, 78/03, 82/01, 82/05
n.+dür 70/08
- nedāmet** *Ar.* Pişmanlık. 54/07
- nefes** *Ar.* Soluk. 02/05, 40/05, 48/02, 52/07, 71/02, 86/09, 95/05
n.+de 04/06, 63/10
- nefir** *Ar.* Bağırıtı. 82/12
- nefl** *Ar.* Fazladan ibadet. 21/03
- nefs** *Ar.* Can, nefis. 15/07, 20/04, 29/08, 30/08, 41/01, 42/09, 46/06, 49/02, 53/04, 54/11, 57/08, 58/04, 59/08, 99/09, 103/05, 104/05, 104/13, 121/01, 122/01, nefis-i emmāre 97/08, nefis-i ğaḍḍār 150/03
n.+den 104/03
n.+e 01/02, 16/09, 35/07, 42/02, 46/04, 52/03, 54/02, 58/03, 59/03, 59/07, 59/10, 83/05,

90/01, 97/07, 99/07, 104/05,
126/01
n.+i 01/03, 14/09, 16/10, 19/06,
37/09, 48/04, 50/03, 54/05,
59/03, 59/05, 59/12, 66/02,
97/01, 97/06, 126/02, 137/02
n.+ile 36/01, 59/14, 54/02
n.+imüñ 57/03
n.+in 40/10, 47/04, 97/09
n.+inden 54/17
n.+indendür 40/10
n.+ine 37/04, 37/08, 51/04,
59/04, 125/02
n.+ini 59/15, 92/02, 92/03,
97/03
n.+iñ 16/03, 16/09, 47/03, 99/07
n.+iñdür 37/05
n.+iñe 48/09
n.+iñi 47/05, 61/11
n.+inüñ 69/07
n.+lerin 97/04
n.+üm 29/08, 59/13
n.+ümi 29/09
n.+üñ 30/07, 31/01, 42/05,
43/04, 43/08, 46/03, 48/09,
59/01, 59/06, 59/11, 59/13,
59/14, 72/02, 82/07, 91/01,
91/11, 92/01, 97/02, 97/07,
104/04, 121/02, 125/01
n.+ünğden 59/13
n.+ünje 43/04, 46/02, 47/08,
58/06, 59/01, 59/11, 72/02

n.+ünji 29/09, 58/05, 91/12
n.+ünjün 59/10

nefsānī *Ar.* Canlılığın uyandırdığı
arzularla ilgili.

n.+leriñdür 121/01

nehār *Ar.* Gündüz. 18/03, 31/08

nelik Keyfiyet.

n.+süz 38/04

nem *Far.* Hafif ıslaklık. 31/09

n.+idür 89/01

neme Neyime. 06/01, 06/02, 06/03,
06/04, 06/05, 06/06, 06/07,
06/08, 06/09

nemīn *Ar.* Fısıltı.

n.+dür 09/07

nere Hangi yer.

n.+ye 07/03, 24/04

neseb *Ar.* Nesil, soy.

n.+den 132/01

nesne Şey, nesne. 67/04, 71/06

n.+de 62/22

nevbet *Ar.* Sıra.

n.+in 01/06

n'eyle- Ne yapmak.

n.-sün 19/03

n'et(d)- Ne yapmak.

n.-(d)er 09/02, 13/01, 13/02,
13/03, 13/04, 13/05, 13/06,
13/07, 13/08, 13/09, 13/10,
13/11, 38/03, 56/14, 87/05

n.-(d)em 06/04, 31/01, 34/06,
67/10, 70/10

- n.-(d)ertüz 04/02
n.-(d)esin 125/02
n.-(d)eyim 29/06
n.-e 71/01
n.-mek 51/01
n.-sün 19/03
- nice** Nice, nasıl. 07/02, 07/04, 10/07, 16/03, 16/17, 16/27, 17/06, 19/01, 22/04, 27/04, 31/05, 42/02, 42/03, 43/11, 45/11, 48/02, 55/03, 55/05, 59/14, 61/09, 70/02, 71/08, 75/11, 78/05, 82/12, 83/05, 90/02, 103/05, 104/13, 144/01, n. kıl-83/05
n.+ler 29/04, 68/05, 78/04, 87/04
n. +leri 55/02
n. +nüñ 59/03, 68/03
- nicelik** Nicelik.25/06
- niḥān** *Far.* Gizli. 36/03, 56/08, 108/02, 154/07
n.+dan 108/02
n.+dur 108/02
n.+a 16/22, 33/09
n.+ı 56/10
- niḳāb** *Ar.* Yüz örtüsü. 33/11
n.+ı 138/01
n.+ın 24/03, 33/11
- ni‘met** *Ar.* Nimet.
n.+ler 91/03
- nisbet** *Ar.* İlgı.
- n.+i 18/02
n.+üm 23/24
- niṣān** *Far.* Belirti. 28/11, 143/02
n.+ı 12/05, 18/06, 95/08
n.+ımı 77/08
n.+umdan 28/11
- niṣāne** *Far.* Belirti. 16/21
- niṣānsuz** *Far.+T.* Belirtisiz. 23/03, 38/02, 44/06
- nite** Nasıl. 38/04, 51/02, 52/04, 62/15, 62/23
- niteki** Nasıl ki. 31/06
- nite-kim** Nasıl ki. 113/01
- nitelik(g)** Vasıf.
n.+(g)i 16/34, 18/06
- niteliksüz** Vasıfsız. 04/12.
- niṣām** *Ar.* Düzen.
n.+ı 63/11
- noḳṣan** *Ar.* Eksik. 19/01, 55/05
- noḳta** *Ar.* Nokta, benek.
n.+dur 90/15
n.+sından 01/04
- nūr** *Ar.* Aydınlık, nur. 19/06, 24/01, 65/02, 73/07, 100/04, 154/03, n.-ı çeşmi 154/01, 154/06
n.+ı 03/08, 24/06, 76/09
n.+ımız 04/12
n. +ın 90/09
n. +ına 27/05
n. +uñ 24/02

- nūş** *Far.* İçilecek şey. 11/02, 31/07, 34/03, 39/02, 52/04, 80/01, 103/02, n. èyle- 11/06
- nükte** *Ar.* İnce mana. n.-yiğarrā 67/09
- nüzül** *Ar.* Aşağı inme. Tas. kulun, ilim, amel, güzel ahlak ve yüce makamlarla, Allah'a yaklaşması sonucunda Allah'tan kula bir iniş gerçekleşir. 76/09, 81/04
- O**
- o** İşaret sıfatı 05/03, 10/12, 24/02, 30/08, 31/06, 32/03, 33/09, 34/07, 45/07, 67/02, 90/11, 98/03, 124/01, 135/03, 143/01 (krş. ol)
- o** İşaret zamiri. 10/16, 17/05, 56/09 (krş. ol)
o. +dur 133/02
- od** Ateş. 09/04, 23/08, 59/05, 73/06, 74/03, 88/03, 148/02
o.+a 11/09, 21/05, 59/04, 78/10, 87/04, 101/12, 101/13, 105/05
o.+dan 60/04
o.+dur 61/03
o.+ı 19/05, 32/03, 41/01, 41/02, 73/05, 77/03, 89/03, 89/05, 103/01
o.+ıdur 09/07
o.+ın 32/01
- o.+ına 27/06, 28/05, 30/01, 32/04, 33/12, 41/01, 41/02, 89/04, 89/06, 89/08
o.+ınuş 89/05
o.+lara 42/04
o.+u 10/12
o.+un 50/03
o.+undan 77/03
o.+unı 31/06
- oğ(u)l** Oğul. 78/02
o.+ı:la 27/08
- oh** Ok. (krş. oğ)
o.+larına 103/01
- oğ** Ok. 14/13 (krş. oh)
o.+ı 62/11
o.+un 21/01
- oğu-** Okumak. (krş. oğu-)
o.-r 82/13
- oğu-** Okumak. (krş. oğu-)
o.-dı 67/05
o.-dum 101/14
o.-rıdum 28/03
o.-rsa 153/03
o.-sun 67/04
o.-yan 71/05
o.-yup 62/21
- ol** İşaret sıfatı. 01/05, 03/02, 05/04, 05/09, 06/09, 11/02, 11/03, 12/02, 12/04, 13/01, 13/03, 13/04, 13/08, 14/01, 14/02, 15/04, 15/06, 16/05, 16/11, 16/12, 16/15, 16/33,

16/39, 19/04, 19/05, 20/08, 20/10, 20/11, 21/03, 21/08, 24/03, 25/05, 26/07, 27/03, 27/07, 28/01, 30/09, 31/02, 32/10, 34/09, 39/05, 40/07, 45/04, 48/04, 50/03, 50/04, 50/06, 50/08, 50/09, 50/12, 55/04, 55/12, 51/08, 54/08, 54/12, 56/08, 56/10, 56/12, 58/05, 59/04, 62/07, 62/08, 62/09, 62/14, 62/22, 62/23, 64/05, 65/05, 66/07, 67/06, 67/08, 68/02, 68/08, 68/09, 69/05, 70/03, 70/05, 70/07, 70/09, 70/10, 70/12, 71/01, 72/02, 73/06, 73/08, 74/02, 75/02, 75/05, 75/06, 75/09, 76/01, 76/07, 78/01, 78/07, 79/02, 79/06, 79/07, 81/02, 81/03, 81/04, 81/05, 81/07, 82/06, 82/09, 83/01, 84/03, 84/04, 85/04, 85/08, 86/05, 87/04, 87/06, 88/06, 89/08, 91/15, 92/01, 92/06, 96/02, 96/04, 97/01, 97/07, 97/08, 98/05, 99/06, 101/01, 101/05, 101/11, 101/12, 102/03, 102/04, 102/06, 103/03, 105/07, 105/10, 122/01	35/07, 37/04, 47/07, 52/05, 54/01, 56/08, 61/09, 67/04, 70/06, 75/07, 77/11, 82/11, 83/11, 86/03, 93/01, 94/10, 102/09, 122/02, 151/01, 123/01, 125/02, 135/04, 137/02, 144/03, 145/01, 152/01, o.+da 37/08 o.+mı 28/04
ol Şahıs ve İşaret zamiri. 05/16, 07/04, 10/11, 12/01, 27/01, 28/03, 28/04, 33/09, 35/03,	ol- Meydana gelmek. 49/01, 49/02 49/03, 49/04, 49/05, 49/06, 49/07, 51/05, 53/03, 53/04, 53/05, 54/04, 54/15, 56/03, 56/05, 56/14, 57/10, 71/07, 71/08, 75/09, 76/02, 76/04, 82/10, 86/01, 86/02, 86/07, 91/08, 91/11, 103/06, 152/03 o.-a 10/18, 15/01, 17/01, 25/01, 31/02, 37/01, 37/03, 62/03, 65/02, 65/03, 65/04, 75/08, 82/11, 113/01, 122/01, 123/01, 124/01, 143/03 o.-alı 27/07, 69/09 o.-am 31/06, 45/11, 85/06, 99/01 o.-an 13/01, 13/02, 13/04, 18/04, 19/07, 33/11, 35/03, 40/09, 51/05, 54/01, 55/09, 55/10, 73/07, 79/06, 79/07, 81/07, 95/06, 102/01, 102/02 o.-ana 33/08, 37/02 o.-andan 05/17, 102/08

o.-anı 15/02, 103/05
o.-anlar 13/07, 98/05, 98/06
o.-anlara 50/01
o.-anları 98/08
o.-anların 102/08
o.-anun 112/02
o.-asın 16/32, 21/10, 73/08,
90/08, 91/17, 97/08, 124/02
o.-aydı 144/04
o.-ayın 99/01
o.-dı 02/05, 07/02, 10/05,
10/07, 10/08, 10/09, 10/16,
20/01, 20/02, 20/03, 20/04,
20/05, 20/06, 20/07, 20/08,
20/09, 20/10, 20/11, 20/12,
24/01, 24/03, 24/06, 27/07,
31/04, 32/06, 33/01, 33/10,
54/01, 54/02, 54/06, 54/17,
61/09, 64/05, 67/05, 75/02,
75/03, 82/03, 83/06, 88/01,
88/02, 88/03, 88/04, 88/05,
88/06, 88/07, 88/08, 88/09,
97/07, 100/03, 114/01, 123/01,
131/02, 145/01,154/07
o.-dışa 54/07
o.-du 115/01
o.-duğı 12/06
o.-duksa 04/10
o.-dum 08/05, 23/03, 23/05,
35/05, 45/02, 57/08, 77/08,
85/02, 101/01, 150/09, 153/02,
154/07
o.-duñ 42/05, 58/06, 82/01,
82/03
o.-dur 24/04, 24/06, 37/04,
76/02, 77/05, 90/17, 91/06,
130/02, 134/02
o.-durur 90/05
o.-ğıl 15/08, 21/06, 42/06
o.-ıcağ 82/12
o.-ıgör 53/01
o.-ıgörüñ 104/02
o.-ısar 43/05, 82/08
o.-ısarsın 55/12
o.-ma 04/05, 16/11, 42/12,
54/09, 59/13, 75/09, 78/06,
102/12
o.-madan 20/07, 48/03, 55/12
o.-madı 19/06, 45/07, 130/01,
150/06
o.-maduñ 32/10, 58/03, 58/06,
84/01, 84/03, 84/04, 84/05,
84/06
o.-mayalar 152/03
o.-maz 137/01, 139/02
o.-mazdı 82/02
o.-mazsa 90/08
o.-mamışdı 28/03
o.-masun 50/10, 66/01
o.-maya 14/04, 14/05, 29/11,
150/01
o.-mayan 14/03, 71/02
o.-mayasın 86/09

o.-mayınca 05/01, 05/02, 05/03,
05/04, 05/05, 05/06, 05/07,
05/08, 05/09, 05/10, 05/11,
05/12, 05/13, 05/14, 05/15,
05/16, 05/17, 05/18, 05/19,
16/26, 115/01
o.-maz 05/04, 05/07, 05/10,
05/12, 05/13, 15/03, 42/10,
43/07, 68/06, 68/08, 102/02
o.-mazlar 38/07
o.-muş 33/13, 43/05, 50/04
o.-muşam 23/01, 23/02, 23/03,
23/04, 23/05, 23/06, 23/07,
23/08, 23/09, 23/10, 23/11,
23/12, 23/13, 23/14, 23/15,
23/16, 23/17, 23/18, 23/19,
23/20, 23/21, 23/22, 23/23,
23/24, 23/25, 23/26, 23/27,
26/01, 26/02, 26/03, 26/04,
26/05, 26/06, 26/07, 26/08,
26/09, 69/04
o.-muşuz 04/09
o.-sa 18/04, 76/03, 132/02,
143/03
o.-sun 32/03, 33/14, 85/04
o.-uban 05/06, 16/33, 30/07,
72/05, 72/08, 84/06, 87/04
o.-uñ 104/11
o.-up 04/09, 11/04, 11/09,
12/07, 22/05, 22/06, 22/07,
22/08, 22/09, 23/06, 23/07,
26/02, 27/02, 29/08, 33/01,

51/01, 54/07, 55/07, 55/08,
64/01, 65/05, 80/06, 95/07,
97/01, 101/05, 104/09, 104/13,
125/01, 150/12
o.-updur 10/10
o.-ur 12/05, 14/15, 16/04,
17/06, 18/03, 18/06, 18/07,
31/10, 32/04, 33/07, 33/08,
37/07, 40/04, 41/03, 41/04,
62/13, 71/02, 71/04, 76/03,
79/07, 97/09, 98/02, 139/02,
140/02, 146/01
o.-uram 08/06, 22/01, 22/03,
22/10, 22/11, 22/13, 23/22
o.-ursa 16/35, 103/03, 135/02,
136/01
o.-ursak 81/07
o.-ursın 146/02
o.-urusam 74/07
olar Onlar. 16/22, 16/23, 16/38,
63/01, 63/02, 63/04, 63/05,
63/08, 63/09, 63/10, 119/02
o.+a 63/08
o.+da 63/03
o.+ı 16/04
o.+ıñ 63/04, 63/07
o.+uñ 63/03, 63/06
olay Hadise. 127/01
olmak(ğ) Meydan gelmek. 21/01,
86/06, 71/08, 73/09, 100/02,
102/10

o.+(ğ)a 34/10, 62/01, 64/03, 68/07, 79/08, 100/04, 100/05	öğüt(d) Öğüt. 59/08, 124/02 ö.+(d)ünj 72/09
olmağlık(ğ) Meydana gelmeklik. o.+(ğ)a 144/04	öküş Çok. 43/01
olun- Yapılmak. (krş.olun-) o.-a 98/07	öl- Ölmek. 76/05 ö.-di 16/38, 20/10 ö.-düler 39/08 ö.-düm 154/09 ö.-dünj 42/05 ö.-dünjise 49/05 ö.-e 71/01 ö.-e gör- 15/04 ö.-en 68/06 ö.-endir 76/06 ö.-enlerünj 104/06 ö.-gil 16/24 ö.-i gör- 31/10 ö.-i görünj 104/05 ö.-meden 15/04, 20/10, 31/10 ö.-meyince 15/04 ö.-mez 68/06 ö.-mezden 16/24, 28/02, 39/08, 49/05, 104/06 ö.-mezem 35/04 ö.-müşe 105/10 ö.-se 89/09 ö.-ünj 104/06 ö.-üp 47/08 ö.-üpdür 16/22 ö.-ürüz 81/07
olucu Yapılan. 37/03	
olun- Yapılmak.(krş.olun-) o.-mazlar 152/01	
on On (10). 23/24, on sekiz biş 82/02	
oñı Sağı. 16/06	
oñul- İyileşmek. o.-maz 37/07, 69/01	
orta Orta. o.+dan 04/08 o.+ya 68/10, 101/06	
otur- Oturmak. 72/08	
oy(u)n Oyun. o.+ına 10/07	
oyna- Oynamak. 111/02 o.-r 45/10 o.-ram 29/11 o.-yalar 92/05 o.-yasım 74/04 o.-yup 06/03	
Ö	
ög- Övmek. ö.-er 38/05 ö.-erem 22/08	
ög Ök, akıl. 79/06	
öğren- Öğrenmek. 21/05	öldür- Öldürmek. 42/09 ö.-eler 54/15 ö.-eli 59/15

- ö.-en 40/10
ö.-ür 43/02
- ölmek** Ölmek.
ö.-den 76/05
- ölü** Diri olmayan. 101/07
ö.+ler 73/07
- ölüm** Vefat etme. 42/07, 42/08,
89/09, 104/13
ö.+den 47/08, 82/13
ö.+ini 59/08
ö.+ünden 76/06
- ölümsüz** Ölümsüz. 20/10
- ‘öm(ü)r** *Ar.* Ömür. ‘ö.-i ebed
71/07, ‘ö.-i beḳā 83/02 (krş.
‘ömür)
‘ö.+e 77/11, 127/04
‘ö.+i 16/38, 83/02, 104/07
‘ö.+üñi 43/07
‘ö.+üñ 58/01
‘ö.+ü 119/04
- ‘ömür** *Ar.* Ömr. 16/02, 16/16, 42/10
(krş. ‘ömr)
‘ö.+üñ 95/06
- öñ** Ön.
ö.+den 11/04
ö.+inde 29/08, 80/03
ö.+üme 35/03, 45/11
ö.+ünde 22/09
ö.+üñe 78/01
- öñ** Önce. 06/06, 16/24, 49/05,
76/06, 104/06
- öñdin** Önce. 39/08, 47/08, 62/20,
76/05
- ‘örf** *Ar.* Adet. 54/16
- örümcek** Örümcek. 131/01
- öt-** Ötmek.
ö.-endi 67/05
ö.-er 13/11
- öte** Öte, öteye. 21/01, 22/04, 38/10,
62/16, 83/09, 135/01, 139/01
ö.+dür 62/18
- öyken-** Benzemek.
ö.-medi 150/10
- öz** İç, kendi.
ö.+in 37/06
ö.+inden 105/03
ö.+üm 102/06
ö.+üñ 91/02
- özen-** İtina etmek.
ö.-mez 05/07
- özge** Başka. 03/04, 03/07, 04/01,
06/01, 08/03, 13/07, 29/03,
40/01, 53/08, 64/04, 81/03,
96/05, 98/02
ö.+dür 04/11, 32/02
ö.+nüñ 66/07
ö.+sin 20/04
ö.+sinden 76/01
- özle-** Kavuşmayı istemek.
ö.-düm 45/02
- P**
- pādişāh** *Far.* Hükümdar. 78/05
p.+ı 19/03

- paḥıl** Cimri. 14/09
- paḥıllıḳ** Cimrilik. 91/10
- palās** *Far.* Eski elbise. 02/02
- pare** *Far.* Parça.
p.+ler 98/02
p.+si 69/08
- parla-** Işık saçmak.
p.-yasım 74/05
- pās** *Far.* Keder. 17/01, 25/01
p.+dan 05/08
p.+ın 72/07
p.+ıyla 66/04
- pāyānsuz** *Far.* Son. 40/02
- pāydār** *Far.* Devamlı, sürekli. 42/10
- pedīdār** *Far.* Açık, meydanda. 05/05
- pek** Sağlam. 02/07, 68/11
- pend** *Far.* Öğüt.
p.+i 78/11
p.+in 91/17
p.+ini 76/09
p.+ünji 54/18
- perī** *Far.* Çekici güzelliği olan kadın. 23/04, 27/04, 27/05
- perīşān** *Far.* Dağınık. 23/02
- perīşānlıḳ** *Far.* Dağınıklık. 84/03
- pertev** *Far.* Işık. p.-i dost 17/04, 25/04
p.+inden 90/15
- pervāne** *Far.* Pervane kelebeği. 31/06,
34/01, 40/09, 74/05, 89/08
p.+yim 84/04
- pervāz** *Far.* Uçuş, uçma.
p.+a 44/04
- p.+ını 39/08
- perver** *Far.* Yetiştiren, eğiten. p. ol-
83/05
- perverde** *Far.* Büyütülmüş, beslenmiş.
p.+dür 62/05
- perveriş** *Far.* Besleyiş.
p. 148/02
- pes** *Far.* Öyle ise, sonra, o halde.
01/07, 06/04, 12/01, 24/07,
31/01, 50/08, 58/08, 62/01,
79/08, 84/05, 103/04, 119/01,
130/02, 143/03, 146/01
- pest** *Far.* Acı, lezzetsiz.
p.+ıgı 102/09
- peydā** *Far.* Ortaya çıkma. 24/01
- peymān** *Far.* Yemin. 70/06, 85/06
p.+ı 38/07, 62/17
p.+ımı 06/06
- peymāne** *Far.* Büyük kadeh. 34/04,
80/02
p.+dür 11/03
- pınar** Pınar. 05/03, 50/04, 88/01
- pīç** *Far.* Dolaşık. 16/10
- pinhān** *Far.* Gizli.
p.+ı 56/06
- pīr** *Far.* Yaşlı, ihtiyar. Tasavvuf lideri, üstad. 16/18, 78/07, 99/01
- piş-** Pişmek.
p.-medi 102/09
- pīş** *Far.* Ön. 24/05
- pīşe** *Far.* Adet, huy.

p.+müz 04/01, 81/03
pişmān *Far.* Pişman. 42/10, 48/03,
125/01
p.+a 30/12
p.+uḡ 91/08
putperest *Far.* Putlara tapan. 58/06
pūnhān *Far.* Gizli. 08/06, 18/07,
19/07, 23/08, 26/08, 28/07,
52/04, 70/04, 85/01
p.+ı 38/06
pūr *Far.* Dolu. p.-nūr 71/01, p.-şafā
100/09
pūser *Far.* Erkek çocuk. 103/02

R

Rab(b) *Ar.* Allah. 69/01, 70/08, 88/03
rağbet *Ar.* İstek. 131/02
rāh *Far.* Yol.
r.+ıdur 68/11
rāhat *Ar.* Üzüntüsüz halde bulunma.
51/03
r.-ı 103/05
r.+ları 61/02
r.+ların 105/06
rahīm *Ar.* Merhametli. 152/02
rahm *Ar.* Acıma. 16/09
rahmān *Ar.* Herkese merhamet eden
Allah. 65/04, 70/01, 154/03
rahmet *Ar.* Koruma, rahmet. 154/12.
r.-i Raḥmān 154/03
r.+e 72/07
r.+üḡ 57/07
rahmetu'llāh *Ar.* Kur'an-ı Kerim.

r.+ı 82/13

rahmetu'llāhi 'aleyh *Ar.* Allah'ın

rahmeti onun üzerine olsun.
02/01, 03/01, 04/01, 05/01,
06/01, 07/01, 08/01, 09/01,
10/01, 11/01, 13/01, 14/01,
15/01, 16/01, 17/01, 18/01,
19/01, 20/01, 21/01, 22/01,
23/01, 24/01, 25/01, 26/01,
27/01, 28/01, 29/01, 30/01,
31/01, 32/01, 33/01, 34/01,
35/01, 36/01, 37/01, 38/01,
39/01, 40/01, 41/01, 42/01,
43/01, 44/01, 45/01, 46/01,
47/01, 48/01, 49/01, 50/01,
51/01, 52/01, 53/01, 54/01,
55/01, 56/01, 57/01, 58/01,
59/01, 60/01, 61/01, 62/01,
63/01, 64/01, 65/01, 66/01,
67/01, 68/01, 69/01, 70/01,
72/01, 73/01, 74/01, 75/01,
76/01, 77/01, 78/01, 79/01,
80/01, 81/01, 82/01, 83/01,
84/01, 85/01, 86/01, 87/01,
88/01, 89/01, 90/01, 91/01,
92/01, 96/01, 97/01, 98/01,
99/01, 100/01, 101/01, 102/01,
103/01, 104/01, 105/01, 106/01,
107/01, 108/01, 109/01, 110/01,
111/01, 112/01, 113/01, 114/01,
116/01, 117/01, 118/01, 119/01,
120/01, 121/01, 122/01, 123/01,

- 124/01, 125/01, 126/01, 127/01,
128/01, 129/01, 130/01, 131/01,
132/01, 133/01, 134/01, 135/01,
136/01, 137/01, 138/01, 139/01,
140/01, 141/01, 143/01, 145/01,
146/01
r.+im 153/03
- rağş** *Ar.* Dans etme.
r.+a 22/07
- rāygān** *Far.* Pek çok. 10/13
- rāz** *Far.* Sır.
r.+amu 64/03
r.+ı 16/22, 67/11, 77/11, 139/01
r.+ını 39/09, 77/10
- rāzān** *Far.* Sırlar. 67/10
- rāzī** *Ar.* Rıza gösteren, razı.
r.+yam 29/01
- recā** *Ar.* Ümit. 06/03, 10/03
- red(d)** *Ar.* Geri döndürme. red et-
123/01.
- refiğ** *Ar.* Arkadaş. 43/02, 83/04
- remz** *Ar.* İşaret. 90/16
r.+i 10/14, 33/14, 70/13, 90/16,
90/17, 150/11
- renc** *Far.* Ağrı. 61/01
- rencūr** *Far.* Sıkıntılı. 23/21
r.+e 23/21
- renk(g)** *Far.* Renk. 87/01, r.(g) 18/05
r.+(g)in 03/03, 18/06, 58/08,
85/02
r.+(g)ine 16/03
r.+dir 04/12
- resm** *Ar.* Eser.
r.+den 90/09
r.+e 150/01
r.+i 25/07, 67/05, 95/07
- Resūl** *Ar.* Peygamber. 16/14, 47/06,
54/09, 76/06, 145/02
r.+e 63/12
- Resūlu'llāh** *Ar.* Hz. Muhammed.
154/05
- revā** *Far.* Yakışır. r. kı1- 83/09
- revān** *Far.* Akan. 101/05
- revāne** *Far.* Giden. 33/01
- reyāhīn** *Ar.* Fesleğenler.
r.+dür 09/03
- Rıdvān** *Ar.* Cennet'in kapıcısı olan
büyük melek. 19/03, 23/20
r.+a 30/10
- rızā** *Ar.* Hoşnutluk. 132/01
r.+sından 59/07
- riyā** *Ar.* İkiyüzlülük. 06/02, 66/02
r.+dur 59/09
r.+lar 101/15
r.+nuğ 105/09
- riyāset** *Ar.* Reislik. 54/05, 97/02,
97/06, r.+hāne 97/01
- riyāzet** *Ar.* Nefsi kırma.
r.+e 51/05
- rubā'ıyyāt** *Ar.* Rubailer. 151/01
- rūh** *Ar.* Can, ruh.
r.+ıla 32/08
r.+ıñ 01/03
r.+umuz 04/12

- r.+uñ 27/04
- ruhbān** *Ar.* Evlenmeyen papazlar, rahipler. 23/11
- Rūm** *Ar.* Anadolu. 63/10
r.+ı 101/02
- Rūmī** *Ar.* Eşrefoğlu Rumi. 27/07
- rūşen** *Far.* Parlak. 154/04
- rūy** *Far.* Yüz. r.-ı sultān 107/01
- rūz** *Far.* Gün. 103/02
- rū'yā** *Ar.* Düş. 06/06 Tas. görülen her rüya, görenin içini yansıtan bir aynadır (krş. düş)
- rū'yet** *Ar.* Görme. Tas. Allah'ı görmek. r.-i dīdār 53/01, r.-i dost 07/03
- rüsvāy** *Far.* Rezil. 19/07
- S, Ş**
- sā'at** *Ar.* Saat. 16/33, 90/12
- sa'adet** *Ar.* Mutluluk. 54/05, 88/08, 89/07
s.+in 51/03
- şabağ** *Far.* Ders. 40/07
- şābir** *Ar.* Sabreden. 29/03
- şabr** *Ar.* Dayanma, sabır. Tas. Allah'a ibādette devam ve isyandan sürekli kaçmaya da sabır denir. 45/03, 53/08, 103/07, 148/04
ş.+ıla 103/07, 148/03
ş.+ımı 45/03
ş.+um 35/02
- sācid** *Ar.* Secde eden.
- s.+i 23/11
- şaç-** Dökmek.
ş.-ar 91/07
ş.-dum 28/08
ş.-dı 44/02, 44/07
ş.-ma 139/02
- şaçu saç-** Dügünde gelinin başına para saçmak.
ş.-dı 44/07
- şad hezār** *Far.* Yüz bin.
ş.+ān 151/01
- şadā** *Ar.* Ses.
ş. +sın 31/07
- şadağ** <*Ar.* şıdğ, doğruluk. 101/15 (krş. şıdğ)
- şadef** *Ar.* Sedef.
ş.+i 103/06
- şadīğ** *Ar.* Doğru sözlü, gerçek dost.
ş.+am 68/10
ş.+ıyam 153/02
ş.+lar 32/09
- şafā** *Ar.* Eğlence. 04/05, 14/06, 17/03, 25/03, 26/06, 45/07, 47/01
ş.+dır 04/03
ş.+nıñ 04/03
ş.+ya 05/13
ş. +yı 47/01, 83/01
- şāfi** *Ar.* Temiz. 17/03, 25/03
ş.+sin 04/03
- şag** Sağ. 76/08

- şāgar** *Far.* Kadeh. Tas. gayb nurlarını görmeye ve mânâları idrak etmeye yarayan şeye denir. Bu, arif kişinin gönlüdür. 23/12
- şāgır** Sağır. 82/03
- şāgıŝ-** Sayma, hesaplama.
ş.-a 112/01
- şahrā** *Ar.* Çöl. 24/02, 68/04
ş.+da 68/04, 68/05
ş.+dur 16/18, 30/09, 68/01
ş.+sına 75/04
ş.+yı 67/06
- şahv** *Ar.* Ayılma.
ş.+a 77/09
- şak** Gizli, emin. 20/01, 40/07
- şakal** Sakal.
ş.+ına 55/03
- şakın-** Önlem almak. 41/01, 41/02, 41/03, 41/04, 41/05, 46/06, 47/09, 66/01, 91/10
ş.-ur 79/03
- sākī** *Ar.* İçki sunan. 23/12, 91/16
ş.+den 115/03
ş.+dür 04/08
s.+si 11/03
s.+siyem 34/07
- şakla-** Elinde bulundurmak.
ş.-dum 150/03
- şal-** Bırakmak. 54/05, 80/03
ş.-a 98/08
ş.-adur 16/39, 34/08, 34/10, 73/09, 89/08
- ş.-ana 16/26
ş.-dı 43/09, 73/04, 100/04
ş.-ma 91/02
ş.-dum 75/01
ş.-masun 66/03
ş.-maz 97/06
- sālā** *Far.* Kumandan, baş. 50/09
s.+ı 46/10
- Sāmīrī** *Ar.* Hz. Musa zamanında halkı buzağı heykeline taptırmaya çalışan biri. 14/03
- şağa** *Sana.* 02/07, 03/06, 05/17, 07/05, 08/04, 08/07, 10/18, 11/01, 12/03, 15/05, 16/08, 16/32, 20/11, 27/01, 27/07, 33/09, 48/07, 55/11, 56/08, 56/09, 56/10, 58/05, 62/28, 63/13, 66/01, 76/08, 78/11, 79/01, 82/02, 82/03, 82/11, 83/03, 85/04, 88/09, 90/08, 91/08, 91/10, 101/09, 101/15, 102/07, 109/02, 116/01, 123/01, 123/02, 124/01, 130/01, 135/01, 136/02, 143/04
s.+dur 47/09, 82/15
- şalavāt** *Ar.* Hz. Muhammed'e ve Onun soyundan gelenlere okunan dua.
ş.+ını 50/12
- şāmān** *Saman.* 43/09
ş.+a 33/06
- şan** *Ad.* 10/02, 16/06

- ş.+dan 49/05
ş.+ım 96/05
ş.+uñ 105/05
ş.+uñı 15/05
- şan** Bir bitki hastalığı, sam.
ş.+ları 143/01
- şan-** Sanmak, zannetmek. 48/04
ş.-a 16/06, 16/29
ş.-anlara 55/11
ş.-asın 90/12
ş.-dı 36/03
ş.-duñ 42/04
ş.-ma 15/07, 42/05, 52/06,
62/02, 62/09, 81/06, 100/02
ş.-madan 40/08
ş.-mağıl 62/04
ş.-mañ 32/08
ş.-mañız 35/05
ş.-uban 53/07
ş.-uda 90/13
ş.-ular 13/04
ş.-up 13/04, 16/27, 41/01,
41/02, 55/03, 91/02, 138/02
ş.-ur ısa 55/11, 140/01
- şaña** Sana. 71/10
- Şan'ân** Ar. Feridüddin Attar'ın Mantı-
ku't-Tayr adlı eserinde adı
geçen şeyhdir. Bu zata Abdür-
rezzak da denilmektedir. ş.-ı
zamân 23/05
- şanki** Güya. 14/13, 59/08, 60/04,
89/05, 98/06, 101/05
- şarp** Dik yer. 143/04
- şarrâf** Ar. Kuyumcu. 10/14
- şat-** Satmak. 13/09, 80/04
ş.-a 62/17
ş.-am 50/11
ş.-ar 140/02
ş.-dı 114/02
ş.-dılar 39/02
- şataş-** Musallat olmak.
ş.-a 35/06
ş.-dum 75/01
- şataşdur-** Musallat etmek. 59/10
ş.-mışım 50/06
- şatmak** Satmak. 51/03
ş.-dur 60/01
- şavaş-** Vuruşmak.
ş.-a 36/01
- şavaşdur-** Vuruşturmak. 59/14
- şavrul-** Savurma işi yapmak.
ş.-dı 95/07
- şavt** Ar. Ses. 62/19
ş.+ın 45/08
- şavul-** Çekil, uzaklaş, koş-, ş. yord
124/01
- şay-** Saymak. 105/10
ş.-maz 59/08
- şayd** Ar. Av, avlanma. ş.-et(d) 83/06
ş.+ına 44/06
ş.+umı 23/26
ş. +uñ 58/07
- şâyf** Ar. Yaz mevsimi.
ş.+i 103/02

şayıcı Sayma işini yapan. 37/06	s.+i 27/08
şaykal <i>Ar.</i> Cila, cilalama aleti. 66/04	seg-bān <i>Ar.</i> Av köpeklerine bakan kimse.14/09
şayru <i>Far.</i> Hasta. ş.+sı 50/01	segirt- Koşmak. s.-di 105/07, 144/01 s.-señ 16/28
şayvān <i>Ar.</i> Gölge.lik. ş.+ı 38/01 ş.+uñ 91/16	seher <i>Ar.</i> Tan yeri ağarmadan biraz önceki vakit. 64/06 s.+den 21/04 s.+i 27/07, 27/08
sa'y <i>Ar.</i> Çabalama, emek. s.+i 54/17, 71/04	sekiz Sekiz (8). 06/04, 08/03, 09/03, 14/17, 52/03, 85/05, 136/02
sāye <i>Far.</i> Gölge. 73/04	selāmet <i>Ar.</i> Kurtulma. 29/02, 54/01
sāz <i>Far.</i> Çalgı aleti. 22/07	selīm <i>Ar.</i> Doğru. 14/10
sebağ <i>Ar.</i> Ders. 101/14	sel < <i>Far.</i> seyl, su taşkını. s.+i 78/04 s. +ine 95/08
sebeb <i>Ar.</i> Sebep. Tas. kul ile Allah arasındaki vasıtaya denir. 63/11, 144/04 s.+den 75/07, 132/01	sema <i>Ar.</i> Gökyüzü. 06/09 s.+yı 83/10
sebel <i>Ar.</i> Göze perde inmesi. s.+i 92/06 s.+in 16/30, 83/10	semi' <i>Ar.</i> İşiten (Allah'ın sıfatlarından biri). s.+dür 89/02
sebīl <i>Ar.</i> Büyük cadde. 14/16	sen İkinci teklik şahıs zamiri. 04/05, 04/06, 04/11, 05/19, 08/01, 08/04, 08/05, 09/06, 11/01, 11/07, 11/08, 15/01, 15/02, 15/06, 15/07, 15/08, 16/02, 16/06, 16/10, 16/16, 16/24, 16/28, 16/32, 26/01, 27/01, 32/10, 33/09, 42/04, 42/05, 42/12, 43/07, 43/09, 43/11, 46/01, 47/07, 48/09,
seccāde <i>Ar.</i> Seccade. Tas. şariat, tarikat ve hakikati gösterir. s.+yi 03/04	
seç- Seçmek. s.-düm 77/09 s.-ildi 77/10	
sed(d) <i>Ar.</i> Kapama. s.+in 45/04, 50/03 s.+ini 56/07	
sefer <i>Ar.</i> Yolculuk. 16/11, 32/07, 45/04, 50/08, 51/07, 64/07, 100/09	

49/05, 49/07, 53/04, 53/06,
54/04, 55/11, 55/12, 56/09,
56/12, 56/13, 56/14, 58/06,
62/04, 62/27, 67/11, 68/09,
68/12, 71/10, 72/09, 76/07,
78/01, 78/02, 78/07, 78/11,
79/09, 80/02, 82/01, 82/05,
82/09, 83/06, 84/01, 84/03,
86/07, 90/03, 90/09, 90/10,
90/12, 90/13, 91/06, 91/07,
91/10, 97/06, 101/09, 101/12,
103/06, 105/09, 109/01, 111/01,
115/03, 135/03, 142/01, 146/02,
154/08
s.+de 16/01, 56/10, 56/15,
68/08, 83/08, 101/10, 113/01
s.+dedür 56/08, 56/09, 101/09
s.+den 08/03, 15/06, 27/01,
36/04, 42/04, 55/07, 56/08,
56/09, 56/10, 90/08, 101/10,
115/03, 123/02, 129/02
s.+i 08/01, 08/04, 08/05, 09/01,
09/02, 15/01, 15/06, 15/07,
15/08, 16/26, 37/01, 37/02,
42/04, 43/09, 49/05, 54/15,
56/09, 56/15, 59/01, 62/27,
66/02, 66/03, 72/01, 72/02,
76/07, 78/07, 78/10, 82/08,
90/16, 91/13, 101/10, 109/01,
115/04, 123/01, 134/02, 135/03,
136/01, 141/02, 142/02, 154/09,
154/12

s.+iñ 09/01, 09/02, 09/05,
09/08, 10/01, 16/05, 16/14
s.+iñle 09/03, 09/04
s.+sin 08/03, 57/06
s.+siz 09/03, 15/02
s.+süz 09/04
s.+üñ 04/07, 08/02, 36/04,
55/03, 76/09, 84/05, 90/11,
91/01, 91/05, 91/06, 91/07,
102/11

senā *Ar.* Övme. 153/01

ş.+yı 83/13

seng *Far.* Taş. 92/03, 98/06

senlik(g) *Senlik.* 113/01

s.+(g)iñi 53/06

s.+(g)ün̄de 113/01

ser *Far.* Baş.

s.+den 21/07

s.+i 27/03

serāb *Ar.* Çölde uzakta su gibi
görünen ışık yansıtmacı. 23/16

s.+a 16/28

s.+ı 16/27, 91/02, 138/02

sarāy *Far.* Saray. s.-ı pādişāhı 19/03

serbāz *Far.* Yiğit. 67/08

serd *Far.* Soğuk. 102/05

serencām *Far.* Bir işin sonu.

s.+um 82/08

sergerdān *Far.* Avare. 88/04

serhōş *Far.* Sarhoş, mest. 80/02

seril- Bir yere uzanıp yatmak.

s.-e 27/04

- serkeş** *Far.* Dikbaşı.
s.+dür 59/05
- sermāye** *Far.* Ana mal. 68/02
s.+sini 16/16
s.+yi 116/04
- ser-te-ser** *Far.* Baştan başa. 87/02
- settārü'l-'uyüb** *Ar.* Günahları örten,
bağışlayan Allah. 57/06
- sevdā** *Far.* Aşk. Tas. ilahi aşk. 06/01,
68/03, 68/04, 68/06. s.-yı dost
66/06
s.+dan 66/06, 75/03
s.+lar 90/02
s.+ları 110/02
s.+sı 06/01, 19/04
s.+sına 75/03, 90/02
s.+ya 88/04
s.+yı 67/03, 68/01, 68/02
- sev-** Sevgi ve bağlılık duymak.
77/01
s.-di 28/04, 28/05
s.-dim 28/04
s.-dügüm 28/01
s.-dügümden 28/04
s.-dügüñ 71/10
s.-dügüni 48/06
s.-düklerinden 105/03
s.-düklerimden 73/03
s.-dün ise 58/07, 66/07
s.-em 37/02, 77/05
s.-en 09/02, 79/01
s.-enler 67/03, 152/03
- s.-enlerden 77/01
s.-enleri 37/02, 87/05
s.-enlerin 51/08
s.-er 37/01, 38/05
s.-erler 12/06
s.-esin 90/05
s.-ip 154/12
s.-mez 09/01, 77/02
- sevgili** Sevilen. 122/02
- sevici** Seven. 37/01
- seviş-** Karşılıklı sevmek.
s.-irdük 28/06
- sevmek** Sevgi duymak. 04/01, 16/14,
16/17
s.-den 81/03
s.-dür 81/03
s.-yene 77/01
s.-yeni 77/02
- seyelān** *Ar.* Akma. 14/08
- Seyfu'llah** *Ar.* Allah'ın kılıcı. (Hz. Muhammed Halid bin Velid'e Seyfu'llah unvanını vermiştir.)
01/03
- seyr** *Far.* Gitmek, gezmek. Tas. Allah'a ulaşmak üzere yapılan manevi yolculuğa denir.
44/06. s. kııl- 103/01
s.+ün 16/35
- seyrān** *Ar.* Gezinme. 10/09, s. 52/05, 63/10, 70/04, 83/09
s.+ı 38/03, 70/04
- seyrāne** *Ar.+T.* Gezinme.

- s.+de 97/05
- seyyāre** *Ar.* Gezegen.
- s.+si 69/03
- şıdk** *Ar.* Doğruluk. Tas. sıdk, iç ve dışta, Allah ile beraberliği, istikamet şeriata bağlı olmak üzere muhafaza etmekle olur. 14/06, 26/06, 39/05 (krş. şadak)
- ş.+ı:la 13/10
- ş.+ıla 04/05
- şifat** *Ar.* Suret, sıfat. 01/03, 14/02, ş.-ı sübhān 70/12
- ş.+ı 14/07, 27/06
- ş.+dur 61/08
- şıg-** Sıgmak.
- ş.-maz 17/07, 25/07
- şınuq** Kırık. 17/08, 25/08
- sınur** Sınır.
- s.+ı 139/01
- sır(r)** *Ar.* Gizli tutulan. 18/05, 26/08, 38/07, 82/05, 104/01. s.-ı ‘aşq 03/06, s.-ı ma’şūq 52/04, s.-ı sultān 70/05
- s.+a 33/14
- s.+dan 16/21
- s.+ı 116/03
- s.+ım 35/02
- s.+ımı 26/08
- s.+ına 46/05, 154/02
- s.+ını 08/06, 44/03
- s.+lar 91/12
- s.+umı 64/03
- sihr** *Ar.* Büyü.
- s.+i 128/02
- sikkīn** *Ar.* Bıçak. 54/14
- sil-** Silmek. 03/03, 16/30, 83/10
- s.-di 01/04
- s.-dür 72/07
- s.-en 40/01
- s.-esin 90/11
- s.-medūj 58/08
- silin-** Silinmek.
- s.-mez 05/08
- sīne** *Far.* Yürek.
- s.+ye 48/06
- sinle** Mezar.
- s.+ye 78/02
- siñir-** Sindirmek.
- s.-en 40/03
- siyeh** *Far.* Kara.
- s.+ini 77/05
- siz** İkinci çokluk şahıs zamiri. 35/05, 104/08, 127/01
- şofha** <*Ar.* şuffe, sofa, evin önündeki geniş balkon.
- ş.+sından 54/04
- şofu** <*Ar.* şūfī tasavvuf ehli. Tas. nefsin alışkanlıklarından kurtulmuş, Allah’a ulaşmış kişidir.
- ş.+yam 22/07
- şoḥbet** *Ar.* Görüşüp konuşma.
- ş.+i 73/06
- ş.+üm 28/02
- şoq-** Sokmak.

	ş.-duğınuğ 57/10		s.-yesim 74/01
şol	Sol. 76/08	söylen-	Söylenmek, sızlanmak.
şoğ	Son. 42/10		s.-meden 87/03
	s.+a 11/04		s.-meye 65/05
	ş.+ı 48/03		s.-ür 62/14, 62/19
	ş.+unı 59/08		s.-ürem 22/15
şoğra	Sonra. 75/05, 104/11	söylet(d)	Söyletmek.
	s.+đı 91/08		s.-(d)en 23/10
şor-	Sual etmek. 16/20, 27/02, 63/13		s.-(d)ür 73/01
	ş.-ar 88/05		s.-(d)ürler 39/09
	ş.-arıdum 101/08	söyündür-	Söndürmek. 90/09
	ş.-arısağ 27/01, 98/09		s.-em 50/03
	ş.-arsağ 61/10, 89/07	söz	Laf. 16/37, 70/02, 71/09, 76/07
	ş.-arsın 11/02		s.+de 81/06
	ş.-dum 101/09		s.+den 138/01, 149/02
	ş.-đıl 27/01		s.+e 20/01, 40/06, 54/13
	ş.-ma 11/01, 41/03, 57/05		s.+i 11/07, 14/07, 14/13, 14/20,
	ş.-maduğ 101/03		40/07, 45/12, 102/05, 149/01
	ş.-uğ 37/03		s.+in 49/06, 82/03, 83/04,
şoriş-	Sual etmek.		90/01, 91/02
	s.-ana 99/03		s.+ini 05/18, 39/07
şorucu	Soran. 37/07		s.+ler 56/02, 65/05
söyle-	Söylemek. 29/13, 67/11		s.+lerin 04/11, 80/07
	s.-dügüm 73/01		s.+lerini 18/08, 86/11
	s.-me 10/17, 14/11, 18/08,		s.+üm 47/09, 67/09, 76/06,
	56/02		82/15, 116/03
	s.-meye 67/10		s.+ümden 116/04
	s.-r 65/05, 73/09, 99/11, 101/04,		s.+üme 56/13
	149/01		s.+ümüz 16/37
	s.-rem 23/23, 28/12, 29/01		s.+ün 77/12
	s.-yem 62/02		s.+üç 75/06
	s.-yen 23/10		s.+ünde 06/08, 75/11

- s.+üni 28/02, 38/08, 74/01, 101/11
- şu** Su. 16/27, 23/08, 56/04, 58/02, 91/02, 138/02
ş.+lar 20/09
ş.+yıla 74/03
ş.+yın 115/03
ş.+yundan 42/11
- şuşa-** Susamak.
ş.-miş 34/04
- şusuz** Susuz. (krş. şusuz)
ş.+lık 97/03
- şusuz** Susuz. 101/03, 154/08 (krş. şusuz)
- şubh** Ar. Sabah. 63/02
ş.+a 88/07
- şuç** Yasalara ve törelere aykırı davranış.
ş.+um 57/04
ş.+umı 57/05
- süd** Far. Fayda. 32/02
- sultân** Ar. Padişah. 10/07, 14/18, 22/11, 23/03, 26/03, 28/03, 40/04, 52/02, 55/02, 62/25, 70/05, 85/05, 107/01, 152/01, 152/02, 152/04, 153/01, 153/02, 154/02. s.-i insân 06/08, s.-i sırr 82/05, s.-i şâh Murtażâ 154/05
s.+a 30/09
s.+da 97/08
s.+dan 91/12
s.+dur 38/11, 81/04
- s.+ı 15/05, 38/11, 56/01
s.+ıla 152/03
s.+ıduş 82/01
- şun-** Takdim etmek.
ş.-ar 88/09
ş.-dı 77/09
ş.-up 60/02
ş.+de 14/01, 15/07
ş.+i 56/04
ş.+üm 11/05
- şür** Ar. Kıyamette Hz. İsrâfil'in üfleyeceği boru.
ş.+ı 55/06
- süre** Ar. Kur'an'ın ayrıldığı 114 bölümden her biri. s.-yi ve'ş-şemsi ve'd-đuhâ 154/04
- şüret** Ar. Görünüş. 10/04, 30/04, ş.-i insân 70/11
- şüretâ** Ar. Görünüşte. 14/02, 14/18
- süz** Far. Yanma (Izdırap).
s.+ı 102/05
s.+ımış 102/07
s.+uş 102/07
s.+unı 39/04
- sübhân** Ar. Allah. 70/12
s.+ı 56/15
s.+ımış 102/04
- sücüd** Ar. Secde etme. 23/11
- sükker** Ar. Şeker. 51/08, 150/10
s.+imüz 04/05
- süküt** Ar. Susma. 18/08, 150/11

- Süleymān** *Ar.* Hz. Süleyman. 23/04,
26/04, 38/09, 71/08, s.-ı zamān
23/23
s.+uḡ 91/05
- sünnet** *Ar.* Hz. Muhammed'in sözleri,
işleri ve tasvipleri.
s.+i 50/12
- sünlüḡ** Kuş, sülün. 62/03
- süḡük** Kemik. 22/05
- süpür-** Temizlemek.
s.-di 01/04
- sür-** Devam etmek. 92/01
s.-di 01/02, 44/05, 81/01
s.-düm 101/14
s.-dünise 49/02
s.-e 30/09, 67/06
s.-e gel- 96/01
s.-er 43/06, 73/05
s.-erem 34/07
s.-sem 99/02
s.-üp 50/07
- Ş**
- şābāş** *Far.* Beğenme.
ş.+dur 59/06
- şād** *Far.* Sevinçli. 73/08, 98/03,
100/09, 104/11, ş. ę-125/01, ş.
ol- 78/09
- şāgird** *Ar.* Öğrenci, ęırak. 22/12
- şāh** *Far.* Padişah. 15/05, 22/08,
34/09, 67/07, 72/08, 79/07,
79/08, 82/06, 154/05 (krş. şeh)
- ş.ı kevineyn "İki dünyanın da
hükümdarı yani Hz. Muham-
med'dir" 71/08, ş.-şehīdān
154/02
- ş.+a 34/10, 79/08, 79/09, 91/15
ş.+am 23/25
ş.+ı 10/09
ş.+ıla 70/06, 82/06
ş.+ım 59/01
ş.+ıḡ 84/04
ş.+ları 02/02, 73/03
ş.+um 16/08
ş.+uḡ 31/07, 62/01, 67/06,
74/05, 90/11
- şāhān** *Far.* Şahlar. 23/26
- şāhāne** *Far.* Mükemmel. 33/03
- şāhbāz** *Far.* Bir cins iri ve beyaz
doğan. 22/08, 62/03, 79/08. ş.-ı
şāhān 23/26, ş.-ı ḡudsī 67/06,
82/05
- şāhīn** *Ar.* Şahin kuşu. 31/07, 62/03
ş.+i 44/05
ş.+em 23/25, 34/09
- şākir** *Ar.* Şükreden. 29/03
- Şām** *Far.* Suriye'de bir şehir adı.
Ş.+ı 63/10, 101/02
- şām** *Far.* Akşam.
ş.+ı 21/04, 27/07, 63/02
- şān** *Ar.* Ün.
ş.+ı 65/03
ş.+ına 63/12, 154/04
- şār** *Far.* Şehir. 88/06

- ş.+a 73/09, 82/10, 87/06
ş.+ını 86/09
- şarāb** *Ar.* Şarap. Tas. aşk ve muhabbet. ş.-ı lāyezālī 67/09, ş.-ı süci 77/10
ş.+ı 11/03
ş.+ın 10/11, 30/01, 34/03, 39/07, 45/06, 61/11
ş. +ından 85/07
ş. +uñ 85/08
- şark** *Ar.* Doğu.
ş.+dan 22/09
ş.+a 40/08
- şaş-** Hayret etmek.
ş.-a 35/04
ş.-ar 42/08
ş.-dı 32/06
- şeh** *Far.* Padişah. (krş. şāh)
ş.+e 23/26
- şehd** *Ar.* Bal.
ş.+i 13/03
- şehidān** *Ar.* Şehitler. 154/02
- şehvet** *Ar.* Aşırı istek. 43/04
- şekāvet** *Ar.* Bedbahtlık. 54/08
- şeker** *Far.* Şeker. 09/04, 21/06, 103/07 (krş. şekker)
ş.+i 13/03
ş.+den 21/06
- şekeristān** *Far.* Şeker tarlası. 19/04
- şekker** *Far.* Şeker. (krş. şeker)
ş.+i 60/02
- şem‘a** *Ar.* Mumlu fitil. 84/04
- şem‘** *Ar.* Mum.
ş.+ine 34/01, 74/05, 84/04
ş.+ini 40/09
- şems** *Ar.* Güneş. 18/07, 70/02
ş.+i 16/31
- şer‘** *Ar.* Din kaideleri. 50/11
ş.+iñ 66/03
ş.+ini 50/12
ş.+ü 10/03
- şerbet** *Ar.* İçilecek tatlı şey. 99/10
ş.+in 47/02, 49/03
ş.+inden 11/06, 39/02, 80/01
ş.+ine 05/14
ş.+ini 50/01, 138/02
ş.+inüñ 13/03
ş.+iyle 98/08
- ş. şerha** *Ar.* Parça. 01/01, 95/05
- şerr** *Ar.* Fena.
ş.+e 59/02
ş.+i 13/04, 42/06
- şevk** *Ar.* Şiddetli arzu. 45/03
- şeydā** *Far.* Şaşkın, aşktan aklını kaybetmiş. 24/01, 77/07, 85/07
- şeyh** *Ar.* Tasavvufta tekkede bulunan başkan. 23/05, 99/09, 152/02, 153/02
- şeyn** *Ar.* Ayıp, kusur.
ş.+de 98/07
- şeytān** *Ar.* Şeytan. 14/07, 66/01, 147/01
ş.+a 57/08, 91/04
ş.+da 97/07
ş.+dan 91/12

- ş.+ıla 59/03
ş.+ımış 102/06
ş.+uñ 91/02
- şibā** *Ar.* Toklar.
ş.+da 14/04
- şifa** *Ar.* İyi olma.
ş.+yı 47/02
- şikār** *Ar.* Av. 22/08, 31/07, 34/09,
53/08, 64/04, 88/01
ş.+a 23/25
ş.+ı 70/07
ş.+ım 67/06
ş.+ın 44/05
ş.+um 30/09
- şikāyet** *Ar.* Yakınma. 29/01, 53/08
- şimdi** Şu an. 01/02, 07/02, 33/13,
35/05, 72/05, 82/01, 82/03,
82/05, 100/05
- şimden** Şu andan. 29/12, 101/12
- şir** *Far.* Arslan. 14/04
- Şirīn** *Far.* Ferhat ile Şirin hikayesi-
nin kadın kahramanı. 22/12
- şirīn** *Far.* Sevimli. 14/14, 150/10
ş.+dür 09/04
- şīşe** *Far.* Şişe. 61/11
ş.+sin 105/05
ş.+sini 34/06
- şive** *Far.* Naz.
ş.+li 14/11
- şol** O. 12/01, 16/20, 19/06, 35/07,
37/05, 55/06, 55/07, 55/08,
- 57/11, 65/03, 67/10, 68/06,
79/02, 103/01
- şolar** Onlar, şunlar. 16/38, 63/01,
67/05 (krş. şonlar)
- şonlar** Onlar. 16/22 (krş. şolar)
- şoloğ** O anda. 90/12
- şöhret** *Ar.* Ün. 20/12, 21/05, 54/06,
54/07, 78/10
ş.+i 54/06, 78/10
ş.+den 20/12
ş.+ine 102/12
- şöyle** Şöyle. 04/09, 10/11, 15/03,
16/28, 23/01, 31/06, 35/05,
37/09, 39/06, 45/09, 51/06,
58/02, 63/06, 63/07, 66/04,
81/08, 82/05, 85/02, 110/02,
113/01, 122/01, 132/02
ş.+dür 54/16
- şu** (1) İşaret sıfatı. 30/03, 32/04
(2) İşaret zamiri. 132/02
ş.+nı 35/02
ş.+nlar 20/10
ş.+nuñ 10/10
- şu‘ayı** *Ar.* Işınla ilgili. 24/02
- şular** Şunlar, bunlar. 16/04, 88/08
ş.+a 45/12
- şu‘le** *Ar.* Alev. 02/01
- şūm** *Far.* Uğursuz. 14/09
- şūrīde** *Far.* Perişan. 45/02, 62/15,
74/06, 77/07, 85/07, 98/07
ş.+ler 75/10, 98/07
ş.+yim 06/02

şükrâne *Ar.* İyilik bilme nişanesi.
32/08

T, Ṭ

tā *Far.* Kadar, değin. 06/05,
12/03, 15/06, 19/05, 32/01,
54/01, 54/02, 54/03, 54/04,
54/05, 54/06, 54/07, 54/08,
54/09, 54/10, 54/11, 54/12,
54/13, 54/14, 54/15, 54/16,
54/17, 54/18, 56/05, 62/16,
66/03, 69/06, 71/02, 71/07,
76/03, 76/07, 76/09, 80/01,
85/07, 86/05, 90/04, 92/04,
97/02, 101/15, 105/07, 110/01

ta‘alluḡ *Ar.* Dünya ilgisi. 31/08

ṭa‘ām *Ar.* Yemek.
ṭ.+ıla 47/05

ṭā‘at *Ar.* Allah’ın emirlerini yerine
getirme. 20/06
ṭ.+i 14/15, 59/09

tābān *Far.* Parlayan. 154/10
t.+ı 56/05

tā-be-seḡer *Ar.* Sabaha kadar. 53/02

ṭabīb *Ar.* Doktor. 23/21, 69/02, 98/02.
ṭ.-i ḡāce 34/08
ṭ.+ler 98/01

ta‘bir *Ar.* Tabir etme,yorumlama.
06/07

ta‘birlü *Ar.+T.* Yorumlamalı.36/03

ṭabl *Ar.* Davul.
ṭ.+ın 85/05

tāc *Ar.* Başlık. 68/03, 96/03

ta‘cīl *Ar.* Acele ettirme. 57/09

tācīr *Ar.* Ticaretle uğraşan. 29/06
t.+i 32/07

ṭadur- Tattırmak.
ṭ.-maz 77/01

ṭaḡ Dağ. 24/02

ṭaḡıt(d)- Dağıtmak. 105/09
ṭ.-(d)am 31/01

ṭaḡıl- Dağılmak.
ṭ.-dı 32/06
ṭ.-maḡız 104/03
ṭ.-masun 66/05
ṭ.-mayasın 11/06
ṭ.-mışsın 142/02

ṭahāret *Ar.* Temizlik. 90/05

taḡkīḡ *Ar.* Doğru olup olmadığını
araştırma. 56/11

taḡkīḡā *Ar.* Gerçekten. 16/24

taḡliye *Ar.* Boşaltma.
t. kııl- 01/04

taḡt *Far.* Hükümdarlık makamı.
24/05, 6/08

t.+a 55/02

t.+ım 96/03

t.+ımı 68/03

t.+larından 02/02

ṭaḡ- Takmak. 97/02, 101/16 (krş.
daḡ-)

taḡlīt *Ar.* Bir şeyin halisliğini
gidericek şekilde içine başka
şeyler karıştırma.
t.+i 56/11

- taḳvā** *Ar.* Allah'tan korkma, dinin gereklerine titizlikle uyma. 06/05, 10/02, 75/03 77/07, 85/04
- ṭal-** Dalmak.
ṭ.-adur 73/08
ṭ.-dum 50/11
ṭ.-mışam 50/06
- ṭalaş** - Döğüşmek.
ṭ.-dur 59/11
- ṭaleb** *Ar.* İstek. 16/05, 131/02
- ṭālib** *Ar.* İstekli. 13/02, 133/02, 146/02
ṭ.+e 146/01
ṭ.+i 54/10, 134/01, 148/01
ṭ.+iseñ 10/13, 75/11, 76/09, 133/01, 141/01
ṭ.+leri 79/07
ṭ.+lerine 149/01
ṭ.+üñe 148/02, 148/03
- tam** *Ar.* Bütün. 66/01
- ṭama'** *Ar.* Açgözlülük. 37/05, 59/14, 91/09, 127/03, 136/02
- tamām** *Ar.* Eksiksiz. 05/10, 61/10, 70/03
t.+ı 63/06, 101/02
- tamāmet** *Ar.* Eksiksizlik. 07/05, 08/02, 10/06, 24/02, 24/06, 45/08, 62/28, 115/04, 121/02, 109/02
- ṭamar** Damar.
ṭ.+ını 37/05, 59/14
ṭ.+larda 23/09
- ṭamu** *Soğd.* Cehennem. 09/03, 77/03, 85/05, 89/05, 144/04
ṭ.+ya 59/02, 72/02, 91/14
- ṭañ-** Şaşırmak.
ṭ.-a 11/05
- ṭañla-** Şaşırmak, hayret etmek.
ṭ.-dı 86/11
ṭ.-ma 04/11
- ṭa'n** *Ar.* Ayıplama. 07/02, 10/05
- ṭanı-** Kim olduğunu hatırlamak.
16/10
- Tañrı** Allah. 72/07
T.+m 40/06
T.+nıñ 42/09
- ṭanuḳ** Şahid. 40/06
- ṭap-** Tutku ile sevmek, bağlanmak.
42/01, 46/07, 48/04, 59/10
ṭ.-am 77/05
ṭ.-an 42/01
- ṭar** Dar. 88/04
ṭ.+acık 14/11
- tār** *Far.* Karanlık. 62/27
- ṭaraf** *Ar.* Yan.
ṭ.+dan 132/01
- ṭaraş** Yağma. 33/02, 116/04
t.+dur 59/12
- ṭarḥ** *Ar.* Bırakma. 65/06
- ṭarīḳat** *Ar.* Allah'a ulaşmak için tutulan yol.
ṭ.+de 50/11
- tārūmār** *Far.* Darmadağın. 05/06, 31/01, 78/04, 109/01

- taşarruf** *Ar.* İdare ile kullanma.
t.+dan 31/03
- taşavvur** *Ar.* Zihinde şekillendirme.
t.+dan 62/19
- taş** Taş. 24/02, 50/04, 98/07, 123/02
t.+a 34/06, 87/07, 105/05
t.+dan 87/07
t.+dur 59/08
- taş-** Taşmak. t. a gel- 35/01
t.-ar 14/12
t.-dum 28/08
t.-up 68/12
- taşra** Dışarı. 10/13, 14/12, 17/05, 18/07, 22/02, 25/05, 44/02, 46/05, 64/03
- tat** Lezzet.
t.+ıñı 42/08
- tat-** Bir şeyin tadının nasıl olduğuna bakmak.
t.-ma 42/07
t.-maz 04/05
- tatlu** Tatlı. 14/14, 59/01, 150/10
- tavāf** *Ar.* Tavaf.
t.+ımı 77/04
- taaviş** Ateş, sıcaklık.
t.+dur 59/15
- tāvus** *Ar.* Tavus kuşu.
t.+layın 34/11
- te'āb** *Ar.* Tevbe eden. 62/12
- teberrā** *Ar.* Sevmeyip yüz çevirme.
31/09
- tecellī** *Ar.* Allah'ın lütfuna nail olma.
24/02, 31/08, 83/08, 114/01
t.+si 92/02
t.+sine 32/08
- tecrīd** *Ar.* Her şeyden el ayak çekip Allah'a yönelme. 13/04
- tedbīr** *Ar.* Çare. 10/03, 83/12
t.+i 32/06, 63/03
t.+im 35/04
- tefāhūr** *Ar.* Övünme.
t.+den 54/08
- teferrūc** *Ar.* Ferahlama. 38/10
- tekrār** *Ar.* Bir şeyi iki veya daha çok defayapma. 03/03, 05/08, 50/12
t.+dur 32/05
t.+ımız 04/02
- tekye** *Far.* Tekke. 127/04
- temennā** *Ar.* Temenni, istek.
t.+yı 67/01
- temāşā** *Ar.* Seyir. 35/07
t.+yı 67/07
- ten** *Far.* İnsan vücudunun dış yüzü
15/07, 27/08, 51/06, 110/01
t.+de 31/08
t.+den 45/02
t.+e 01/02, 23/10, 27/02, 54/03
t.+i 04/04, 42/03, 42/04, 54/03, 65/03, 81/07, 87/05
t.+üme 30/08
t.+üñ 47/06, 91/07
- tenbīh** *Ar.* Uyarma. 149/01
- tenhā** *Far.* Issız. 20/05, 65/06, 110/02

- terk** *Ar.* Bırakma. 13/04, 13/07, 15/02, 21/04, 46/05, 47/01, 47/03, 48/06, 49/06, 51/01, 51/07, 52/02, 52/07, 54/03, 56/03, 59/09, 65/07, 74/02, 86/04, 101/13, 104/02, 126/02. t.-i cān 52/01, t. eyle- 72/01, 99/02, t.  t- 82/11, 86/08, 90/02 t.+in 31/02, 41/04, 53/07,56/02 58/04, 86/02 t.+ini 105/08
- tersā** *Ar.* Hıristiyan. 23/05
- tertib** *Ar.* D zene koyma. 49/04 t.+leri 101/13 t.+in 104/08
- tesb h** *Ar.* Tespih, Allah'a tazim etme. t.+i 03/04
- tesk n** *Ar.* Sakin kılma. t.-i sikk n 54/14
- tesl m** *Ar.* Kendini Allah'ın kaderine bırakma. 54/15
- teşne** *Far.* Susamış. 16/28, 98/08, 154/14
- teşv ş** *Ar.* Karıştırma. t.+i 73/05 t.+im z 81/01 t.+lerime 57/01
- tevaqquf** *Ar.* Bekleme. 53/07
- tevāzu'** *Ar.* Tevazu, alçak g n ll l k g sterme. 14/08
- tevbe** *Ar.* İşlenen bir g nah veya suçun bir daha işlenmemesi
- için verilen s z. 42/09, 42/11, 42/12, 57/09, 57/10, 57/11, 82/13, 126/02. t.-yi va'de 127/01 t.+ye 42/01, 42/02, 42/03, 42/04, 42/05, 42/06, 42/07, 42/08, 42/09, 42/10, 42/11, 42/12, 48/01, 48/02, 48/03, 48/04, 48/05, 48/06, 48/07, 48/08, 48/09, 57/01, 57/02, 57/03, 57/04, 57/05, 57/06, 57/07, 57/08, 82/11, 82/12 t.+yi 48/09, 57/09
- tevh d** *Ar.* Allah'ın birliğine inanma. 05/05, t.-i vaħdet 61/09 t.+ine 03/01 t.+in j 17/07, 25/07
- t lsım** *Ar.* Esrar, sihir. t.+ın 44/04 t.+ınuğ 50/03 t.+uğ 45/05
- t mār** *Ar.* Yara bakımı. 03/05, 05/17, 31/05, 31/10, 50/01, 64/05 t.+ı 13/06
- t ş** Dış. t.+um 88/02
- ticāret** *Ar.* Alım-satım. 29/06
- tilki** Tilki. 14/04
- tin** Can. 20/06, 23/08 t.+de 23/08
- tinmek-** Canlanmak. 51/06
- tiryāķ** *Ar.* Afyon. 20/03

tiryāki Ar. Afyon düşkünüğü. 57/10	. +yıdum 101/07
tiz Far. Çabuk. 30/04, 104/10, 114/02, 127/01	.-u 77/09, 80/02, 83/10, 101/12, 105/06
tizcek Çabucak. 76/04	. olu Dolu dolu. 38/02, 88/09, 105/06
t. tiz Far. Çabuk çabuk. 55/05	olun- Dolu duruma gelmek. .-durmaz 77/01
oplu Toplu. 34/04	.-ur 71/06, 81/06
oğ- Doğmak. .-ar 40/05, 81/06	.-uram 22/03
oğru Doğru. 30/11, 72/02 (krş. oğru)	on Kıyafet. 78/02
oğru Doğru. 33/13, 40/05, 53/09, 58/07, 59/02 (krş. oğru)	.+ı 154/11
.+dur 62/13	.+ıla 47/06
okun- Dokunmak. .-ır 14/13	.+ın 34/11
ol- Dolmak. 76/01	op Top. 22/09, 34/02, 72/06
.-a 65/02	oprağ Toprak. (krş. oprağ)
.-dı 07/05, 20/03, 24/02, 45/09, 88/05, 105/04	.+a 21/04, 91/07, 100/04
.-dum 08/02, 45/08	oprağ Toprak. 20/09, 22/05, 23/08, 54/07, 55/08, 55/12, 56/05, 72/05, 74/03, 101/08 (krş. oprağ)
.-masun 66/02	opolu Dopdolu. 81/06
.-maz 05/09	.+dur 98/09
.-muş 07/04, 63/06	oy- Doymak. .-anların 59/12
olamaç Karışık. .+dur 62/12	.-unca 37/08
olan- Dolanmak. .-uram 22/04	oy Ziyafet. 78/02
.-ur 40/05	oy ı oy Şenlik. . 59/12
olaş- Gezinmek. 56/10	oyla- Ziyafet yapmak. .-yasım 74/01
.-a 35/05	oyur- Doyurmak. .-madı 47/04
.-dı 68/01, 69/06	
olu Dolu. 11/05, 26/05, 44/01, 59/03, 61/03	

toz	Çok küçük parçacıklara bölünmüş herhangi bir madde. 20/09, 56/05, 143/02 t. +unı 39/06, 92/01	18/08, 53/09, 54/12, 76/09, 141/02 t.-a 43/03, 51/02, 62/16, 68/02 t.-ar 43/06, 127/01
toz-	Tozmak. t.-up durur 87/04	t.-arısı 54/18 t.-arsağ 91/17
tur-	Durmak. 72/06	t.-aydı 39/09
ṭū[y]	<i>Far.</i> Kat. 59/15	t.-ayıdum 73/01
ṭūgyān	<i>Ar.</i> Taşkınlık. 26/06	t.-dı 24/02, 33/03, 39/01, 154/13
ṭudaḳ	Dudak. 40/07	t.-dum 50/12, 101/01, 101/11
ṭūfān	<i>Ar.</i> Tufan. 154/11	t.-duñısa 49/06
Ṭūr	<i>Ar.</i> Hz. Musa'nın Allah'la konuşmak için çıktığı dağın adı. 23/18, 73/07 Ṭ.+dur 71/02	t.-ma 56/08 t.-madı 37/04 t.-mayasın 101/16
ṭur-	Durmak. 48/05. t. ı gel- 16/07, 46/09 53/02 t.-a 62/15, 65/01 t.-an 73/03 t.-anı 16/20 t.-duğına 63/11 t.-duñısa 58/08 t.-ma 41/02, 53/07, 83/01 t.-madın 48/05 t. -maz 16/25, 37/07, 88/02 t. -mışam 29/03	t.-sağ 91/15
ṭuraḳ	Durak. 62/13, 101/10	ṭutıl- Yakalanmak. (krş. ṭutul-) t.-an 116/02
ṭurmaḳ(ğ)	Durmak. t.(ğ) 53/01	ṭutmaḳ Başını yukarı doğru kaldırmak. t.-dur 60/03
ṭuṣ	Karşı karşıya gelme. t. eyle- 80/05, t. et- 148/01, t. a gel- 36/02	ṭutul- Yakalanmak. (krş. ṭutıl-) t.-dum 57/08, 96/04 t.-muş 68/05 t.-up 128/02
ṭut-	Elde bulundurmak, tutmak.	ṭutuṣ- Tutuşmak, ateş almak. t.-ana 99/10 t.-up 98/04 t.-uban 74/05
		ṭuy- Duymak. t.-a 21/02 t.-asın 90/16, 91/12

t.-madı 150/08	40/04, 42/06, 44/03, 49/01,
t.-maduñ 43/08	49/02, 49/05, 50/04, 61/02,
t.-masun 85/01	61/07, 61/08, 62/06, 62/07,
t.-maya 103/05	62/19, 63/01, 63/02, 63/10,
ıuyar Duyma.	64/03, 64/06, 65/06, 66/02,
t.+uñ 04/07	67/04, 67/08, 67/09, 68/03,
ıuzak Düzen hazırlamak. 20/12 (krş.	74/04, 75/02, 75/03, 75/08,
ıuzag)	76/08, 77/06, 77/11, 78/02,
t.+dan 116/01	78/05, 82/09, 82/12, 83/10,
t.+dur 116/01	91/05, 91/09, 92/03, 95/08,
ıuzag Tuzak. (krş. ıuzak)	96/03, 96/05, 98/02, 98/03,
t.+a 96/04, 116/02	98/09, 100/09, 101/03, 101/16,
t.+ına 79/05, 128/02	102/05, 104/02, 104/11, 105/04,
ıuıı <i>Far.</i> Papağan. 21/06	105/05, 112/01, 122/01, 132/02,
tüccār <i>Ar.</i> Tüccar.	133/02, 139/01, 150/05
t.+ımuz 04/06	uc Bir nesnenin biten son ve sivri
Türk Türk. 23/13	noktası.
tüt- Duman çıkmak.	u.+ın 103/05
t.-medi 150/09	u.+ı:la 129/01
tütün Duman.	‘ucbī <i>Ar.</i> Kendini beğenme. 14/07
t.+üm 32/03, 150/09	uç- Uçmak.
U	u.-ar 59/07
u <i>Ar.</i> Atıf-ı vav, ve. 04/04, 06/03,	u.-aram 22/04
06/09, 10/02, 10/03, 10/05,	u.-dı 44/04
10/18, 11/05, 13/02, 13/05,	u.-dum 34/09, 67/06
13/09, 13/10, 14/06, 14/09,	uçmak(ğ) Cennet. 08/03, 09/03, 14/17,
15/05, 15/07, 16/29, 18/03,	85/05, 100/03, 137/01, 144/04
19/02, 19/03, 19/06, 22/12,	u.+(ğ)a 06/04, 136/02
23/10, 23/17, 23/18, 24/02,	u.+(ğ)ı 52/03
24/05, 24/06, 26/06, 27/04,	uçur- Uçurmak.
29/05, 29/10, 32/02, 32/09,	u.-madan 82/15
33/04, 38/01, 39/04, 39/05,	uğra- Rastlamak.

u.-r 82/10	u.-(d)ulmuş 63/06
uğrağ Uğranan yer. 20/11	u.-dı 20/04, 105/01
uğurla- Veda etmek.	u.-duğ 81/02
u.-masun 46/06	u.-mağ 51/02
‘Uğayl Ar. Peygamber Efendimizin	u.-muşum 06/03
amcası Ebu Talip’ in dört	ur- Vurmak. 21/01, 21/04, 53/07,
Oğlundan ikincisidir. 154/05	56/02, 59/14, 86/02
‘uqbā Ar. Ceza.	u.-a 123/02
‘u.+ya 68/11	u.-alar 125/02
‘u.+yı 67/01	u.-am 31/02, 50/04
ulaş- Yaklaşmak. 56/10	u.-dı 01/01, 01/06, 31/04,
u.-maz 05/03	44/02, 55/02, 85/05, 98/01,
ulaşdur- Yakınlaştırmak. 59/09	105/08
u.-ur 41/02	u.-dum 34/02, 77/08
ulaşuğ(ğ) Yakın.	u.-duğ 58/04
u.+(ğ)ıdum 28/06	u.-duğısa 49/02
u.+lar 62/08	u.-dur 66/04
ulu Çok büyük. 14/18, 40/03,	u.-ma 57/05, 127/04
48/07, 56/09, 82/06, 101/12	u.-mayınca 41/04
u.+dur 25/06	u.-maz 75/12
um- Beklemek.	u.-mış 90/12
u.-aruz 152/03	u.-up 74/04, 96/02
‘ummān Ar. Çok büyük deniz. 10/12,	u.-ur 22/02
14/12, 23/06, 70/01, 85/04,	urgan İp.
96/01	u.+ımı 02/05
‘u.+a 69/09	‘urūc Ar. Yukarı çıkma. 16/33, 27/05
‘u.+ı 56/04	uş Akıl.
umu Beklenti.	u.+ş 33/04, 79/06
u.+sın 137/01	uşan Gafil, akılsız. (krş. uşan)
unuducı Unutan. 37/08, 59/02	u.+a 16/17
unut(d)- Unutmak.	uşan Gafil, akılsız. 16/11, 78/06,
u.-(d)avuz 62/23	104/09 (krş. uşan)

- u.+lar 104/10
u.+ları 46/09
- uşan-** Bıkmak. (krş. uşan-)
u.-asın 42/02
- uşan-** Bıkmak. 42/07 (krş. uşan-)
- uşlu** Akıllı. 101/07
u.+yısañ 56/09, 78/06
- uşül** *Ar.* Esas, başlangıç bilgi. 81/04
- uş** İşte. 16/06, 43/06, 64/01, 82/04,
85/02, 104/13, 116/03
u.+a 123/02
- uşat(d)-** Boşaltmak. 54/05
u.-(d)up 45/02
- ‘uşşāk** *Ar.* Aşıklar.
‘u.+uñ 32/08, 77/12
- utan-** Mahcup olmak. 42/01, 72/06
u.-asın 16/32
u.-maz 37/08
- uy-** Bağlı kalmak. 03/01, 59/12,
62/24, 91/11, 106/01
u.-an 31/04, 125/02, 146/01
u.-anlar 54/02, 126/01
u.-ar 05/07, 72/04
u.-arisañ 59/11, 72/02
u.-arsañ 90/01
u.-asın 42/02, 86/08
u.-dı 59/04
u.-dınısa 49/04
u.-duñ 58/03, 58/06
u.-ma 16/09, 43/04, 59/01,
59/11
u.-madı 37/04
- u.-mayan 59/04
u.-mazsañ 146/02
u.-uban 85/03
u.-up 46/04, 59/10, 86/05
- uyan-** Uyanmak. 42/12, 43/01, 48/01,
54/02, 68/07
u.-a 16/01, 16/09, 126/01
- uyanuk** Uyanık, uyumayan. 40/06
- uydur-** Uydurmak.
u.-ma 47/09
- uyku** Uyku. 88/03
u.+sına 16/01
u.+suna 48/01
u.+mı 06/07
u.+yla 43/08
- uyu-** Uyumak.
u.-r 37/08
u.-maz 120/02, 143/01
u.-yanlar 126/01
- uyuma** Uyumamak. 46/09, 47/07
- uyumak** Uyumak. 43/04
- uz** Dikkatli, uyanık. 43/10, 143/03
- uzak** Uzak. 16/12, 43/01, 82/09,
104/09
u.+dan 16/33
u. dur 16/13, 104/09
- uzan-** Boylu boyunca yatmak.
u.-up 51/05
- ‘uzlet** *Ar.* Yalnızlığa çekilme. 78/11
‘u.+dür 61/06
- uzun** Uzun. 40/08

Ü

ü *Ar.* Atıf-ı vav, ve. 03/02, 04/04, 04/07, 06/02, 06/08, 09/01, 10/03, 10/10, 10/11, 12/02, 13/02, 13/04, 13/06, 14/06, 14/07, 14/09, 15/07, 16/33, 18/03, 18/05, 20/06, 23/01, 23/04, 23/07, 23/08, 23/11, 23/17, 23/19, 23/27, 24/02, 24/05, 26/05, 26/08, 27/08, 28/03, 28/07, 29/02, 29/03, 29/05, 29/11, 30/08, 32/10, 36/02, 39/02, 43/05, 49/07, 54/16, 55/09, 56/03, 58/04, 58/07, 59/07, 61/01, 62/11, 63/03, 64/06, 66/03, 70/06, 70/07, 75/02, 75/03, 75/08, 76/04, 77/05, 77/06, 77/07, 81/06, 83/12, 85/01, 85/03, 85/04, 85/06, 85/07, 87/01, 87/05, 88/01, 88/02, 88/07, 90/09, 91/05, 91/07, 91/09, 91/16, 96/02, 98/06, 101/01, 102/07, 104/08, 105/02, 105/08, 105/09, 117/01, 143/02, 144/04, 153/01, 154/06

ülfet *Ar.* Dostluk. 31/05

ümîd *Far.* Umut. ü.-i hürî 18/02
ü.+üm 64/02

ümmet *Ar.* Bir peygambere inanıp bağlanan cemaat.
ü.+iseñ 47/07

ün Ses.
ü.+ümi 150/08
ü.+ünden 45/08

ünsiyye *Ar.* Arkadaş.
ü.+m 67/08

‘üryân *Ar.* Çıplak. 48/06, 75/01, 85/02, 154/14

üsküt *Ar.* Sus! 125/02

üst Üst.
ü.+inde 91/16

üstâd *Far.* Öğretmen.
ü.+em 22/12

üz- Koparmak..
ü.-pdür 87/02

üzre Üzere. 83/03, 103/03

üzül- Kopmak. ü.-i gör- 104/12
ü.-di 132/01

V

vā *Ar.* Vah, yazık. 30/12

va‘de *Ar.* Söz verme. 46/07, 104/04, v.-yi ferdā 67/08, 75/09, 75/10
v.+si 104/04
v.+ye 56/12, 104/04
v.+yi 56/14, 127/01

vāh *Ar.* Vah, yazık. 43/10, 64/06, 154/08

vaḥdet *Ar.* Teklik. Tas. Kesretin zıttıdır. Gerçek manada tek olan Allah’tır. 05/03, 24/06, 74/03
v.+de 23/27
v.+dür 61/09

vaqt Ar. Zaman. 53/02, 124/01, 125/02
v.+in 148/01
v.+idür 42/02

var Yok karşıtı. 04/07, 05/17, 05/19, 06/01, 06/02, 09/05, 11/07, 12/03, 14/19, 15/04, 15/08, 20/08, 22/14, 24/03, 24/05, 31/07, 31/09, 31/10, 37/03, 38/06, 40/01, 44/05, 51/07, 53/05, 54/05, 54/08, 59/11, 60/05, 62/02, 62/05, 62/11, 65/07, 66/04, 67/11, 68/12, 69/02, 69/07, 70/02, 70/06, 72/06, 72/08, 74/02, 76/01, 76/02, 76/05, 76/07, 78/08, 88/09, 91/11, 101/12, 105/10, 107/02, 110/01, 116/04, 135/04, 141/01, 143/01
v.+dur 12/05, 70/03, 88/08, 149/02
v.+durur 54/13, 75/11
v.+ı 05/04, 13/05, 14/16, 46/01, 59/12, 102/11
v.+ıdı 01/03, 62/06
v.+ımuz 04/01
v.+ın 10/10
v.+ını 12/07, 86/03, 114/02
v.+ıñı 21/03
v.+ken 91/08
v.+uñı 80/04

var- Ulaşmak. 78/11, 84/01, 84/02, 84/04, 86/07
v.-a 20/07
v.-acağ 16/15, 128/02
v.-alar 98/10
v.-am 31/03, 50/09
v.-amazsın 142/01, 147/02
v.-an 78/09
v.-duğı 16/20, 59/06, 68/12
v.-ıcak 20/06, 43/10
v.-ısa 32/03, 73/06
v.-madum 84/02
v.-maz 51/07
v.-sañ 91/13
v.-sun 67/04, 69/05, 84/05, 86/03, 99/12, 102/03
v.-uban 23/26
v. uñ 37/03, 104/02
v.-up 16/35, 67/07, 91/04
v.-updur 24/07
v.-ur 79/01, 79/08, 91/14
v.-ursın 78/08

varıl- Ulaşılmak.
v.-maz 05/02, 111/02

vāriş Ar. Mirasçı.
v.+e 91/07

varlık(ğ) Varlık. 33/12, 62/28, 72/09, 91/10, 109/02
v.+da 22/01
v+dan 15/08, 20/07, 91/13
v.+ın 63/07, 118/01
v.+(ğ)ı 36/04, 45/01, 60/01

v.+(ğ)ı:la 01/05	vehm Ar. Kuruntu. 29/11
v.+(ğ)ıla 53/05	velākin Ar. Fakat. 150/02
v.+(ğ)ım 01/05, 06/03	velehū eyzān Ar. Bu da onun gibi.
v.+(ğ)ıñdan 115/04	02/01, 03/01, 04/01, 05/01,
v.+(ğ)ımı 85/02	06/01, 07/01, 08/01, 09/01,
v.+(ğ)ıñı 15/02, 53/05	10/01, 11/01, 13/01, 14/01,
v.+(ğ)uñ 11/07, 76/05, 90/09,	15/01, 16/01, 17/01, 18/01,
90/14, 91/13	19/01, 20/01, 21/01, 22/01,
v.+ların 63/04	23/01, 24/01, 25/01, 26/01,
varmak(ğ) Varmak. 20/08	27/01, 28/01, 29/01, 30/01,
v.+(ğ)a 68/02	31/01, 32/01, 33/01, 34/01,
vaşf Ar. Nitelik. 12/07, 61/07,	35/01, 36/01, 37/01, 38/01,
108/02,152/01,v.-ı dildār 05/19,	39/01, 40/01, 41/01, 42/01,
v.-ı hicrān 18/04, v.-ı ‘ıyd 85/08	43/01, 44/01, 45/01, 46/01,
v.+ı 45/06, 62/13, 70/10, 77/01,	47/01, 48/01, 49/01, 50/01,
98/02, 98/08	51/01, 52/01, 53/01, 54/01,
v.+ıdur 70/07	55/01, 56/01, 57/01, 58/01,
v.+ıñ 62/16, 64/04	59/01, 60/01, 61/01, 62/01,
v.+uña 64/07	63/01, 64/01, 65/01, 66/01,
vāşıl Ar. Kavuşan. 32/10, 90/08,	67/01, 68/01, 69/01, 70/01,
100/02. v. ol- 04/10	72/01, 73/01, 74/01, 75/01,
vaţan Ar. Yurt. 16/14, 45/01	76/01, 77/01, 78/01, 79/01,
v.+a 16/14	80/01, 81/01, 82/01, 83/01,
v.+ından 68/05	84/01, 85/01, 86/01, 87/01,
ve Ar. İle. 14/07, 132/02, 149/01,	88/01, 89/01, 90/01, 91/01,
152/01, 153/01, 154/01	92/01, 96/01, 97/01, 98/01,
vebāl Ar. Günah.	99/01, 100/01, 101/01, 102/01,
v.+ine 55/04	103/01, 104/01, 105/01, 106/01,
ve’đ-Đuĥā Ar. Duha suresi. 154/04	107/01, 108/01, 109/01, 110/01,
vefa Ar. Sözünde durma. 05/12,	111/01, 112/01, 113/01, 114/01,
14/06, 47/01	116/01, 117/01, 118/01, 119/01,
v.+yı 148/04	120/01, 121/01, 122/01, 123/01,

	124/01, 125/01, 126/01, 127/01, 128/01, 129/01, 130/01, 131/01, 132/01, 133/01, 134/01, 135/01, 136/01, 137/01, 138/01, 139/01, 140/01, 141/01, 143/01, 145/01, 146/01	v.-e 43/03, 124/01 v.-eler 27/02 v.-eli 12/07 v.-enlere 101/08 v.-em 11/01, 33/05, 37/02 v.-en 13/01, 35/07, 49/06, 56/08 v.-ene 154/12 v.-eni 16/37 v.-enler 52/06 v.-enlerdür 119/03 v.-enlerünj 55/10 v.-esin 59/08, 86/09 v.-me 41/01, 43/11, 46/01, 48/04, 54/06, 55/03, 79/01, 118/02 v.-medi 28/11, 54/17 v.-mediler 16/21 v.-mesem 99/07 v. -meyene 52/03 v.-mez 12/01, 13/05, 43/06, 119/01, 143/02 v.-mezem 95/06 v.-mezler 32/05 v.-mişem 85/08 v.-sem 99/04, 99/10 v.-señ 91/13 v.-sün 86/03 v.-üben 104/07 v.-üp 33/04, 61/02, 92/05 v.-üpdür 63/04 v.-ür 18/01, 32/07, 37/08, 53/09,83/01
velī	<i>Far.</i> Fakat. 11/05, 14/02, 16/22, 68/06, 91/15, 92/02, 112/02	
velī	<i>Ar.</i> Ermiş. 77/01, 78/05 v.+ler 123/02	
ver-	<i>İletmek.</i> 53/03 (krş. vēr-) v.-di 68/06 v.-imezem 77/08 v.-sün 102/10 v.-üp 53/06 v.-ür 27/01 v.-ürsin 16/02	
veriş	<i>Verme.</i> v.+imüz 81/08	
vēr-	<i>Vermek.</i> 12/03, 21/03, 48/09, 54/15, 56/14, 78/11, 82/14, 148/03 (krş. ver-) v.-di 28/11, 32/08, 37/04, 50/05, 63/09, 68/03, 73/04, 75/12, 91/10, 95/08, 105/06, 132/01 v.-dim 76/07 v.-diñ 16/16 v.-dük 04/01 v.-düm 67/08, 75/02, 77/06 v.-dünj 78/01, 91/06 v.-dünise 49/05	

v.-ürler 129/02
verici Veren. 37/01
veril- İletilmek.
v.-di 05/15
vermek Vermek. 12/02, 15/03, 32/02,
54/16, 133/02
ve's-selām *Ar.* Son söz budur. 22/14,
63/03
ve's- *Şems Ar.* Şems suresi.
v.-i 154/04
vey *Far. Ey.* 154/01, 154/02
vīrān *Far.* Yıkık. 03/02, 10/04, 23/16
vīrāne *Far.* Yıkılmış. 12/06, 16/15,
32/06, 33/02, 54/01
v.+sidür 17/08, 25/08
vişāl *Ar.* Ulaşma. v.-i şem'34/01,
v.-i şerbet 05/14
v.-i 05/04, 13/03, 45/11
v.-in 30/02, 115/02
v.-ine 29/04, 31/02, 55/02
vuşlat *Ar.* Kavuşma. 115/01, v.-ı dost
07/02
v.+dur 61/10
v.+ı 51/04
vü *Ar.* Atıf- vay, ve. 08/04, 37/06,
61/01, 61/07, 64/05, 70/13,
77/09, 97/04, 150/07, 154/14
vücūd *Ar.* Var olma. 22/14, 24/05
v.+ı 60/05
v.+ından 32/07
v.+ımış 33/11
v.+um 11/04

v.+umda 70/03
v.+uñ 54/04, 90/10, 111/02

Y

yā *Far.* Yahut. 13/04, 13/05,
13/08, 15/07, 16/16, 22/14,
26/01, 28/04, 37/02, 39/03,
48/02, 62/23, 72/06, 77/03,
91/05, 140/02, 146/02
yā *Ar. Ey.* 69/01, 70/08, 88/03,
154/01, 154/02, 154/03, 154/04,
154/05, 154/06, 154/07, 154/08,
154/09, 154/10, 154/11, 154/12,
154/13, 154/14
yābān *Far.* Issız yer, yabancı kişi.
y.+a 16/27, 66/03, 68/05
y.+da 16/06, 46/09
yād *Far.* Hatırlama. 55/07, 81/02
y.+ı 37/06
yādigār *Far.* Bir kimseyi veya nesneyi
hatırlatacak şey. 154/01
yağ- Yağmak.
y.-mışam 23/07
y.-arsa 60/03
yağma *Far.* Zorla mal kapma. 11/01,
110/01
y.+ya 01/01, 68/03
y.+ladı 10/04
yağmur Yağmur. 23/07, 60/03
yağ- Yakmak. (krş. yak-)
y.-ar 88/02
yağşı İyi, güzel. 141/01

- yağ-** Yakmak. 27/06, 101/12 (krş. yağ-)
y.-ar 41/02, 87/04, 88/03
y.-dı 11/09, 105/05
y.-dılar 40/09
y.-dım 29/10, 101/13
y.-duğ 42/04
y.-sun 32/03
- yağıl-** Yakılmak.
y.-dı 154/13
- yağmağ** Yakmak. 32/04
- yağın** Yakın. 62/13
- yağın** *Ar.* Gerçek.
y.+e 91/12
- yağış-** Yakışmak.
y.-ma 127/03
- ya'kūt** *Ar.* Değerli süs taşı. 14/05
- yalan** Yalan. 12/01, 35/07, 37/04, 42/12, 48/07
y.+dur 48/07
- yalın** Sade. 59/06, 82/09, 96/03, 100/06, 101/02
- yaman** Alışılmışın üzerinde güçlü, becerikli kimse. 57/01
- yan** Taraf, yön. (krş. yaña)
y.+ında 16/12
y.+ında 16/11
y.+umla 104/01
- yan-** Yanmak.
y.-a 16/28, 30/01, 32/01
y.-adur 61/03
y.-am 31/06
- y.-an 09/07, 88/03
y.-ar 70/09
y.-arısı 73/06
y.-dı 33/12, 89/04
y.-dur 21/05
y.-up 74/05
y.-mayanuş 89/06
y.-sun 89/08
y.-maz 19/05, 32/04
y.-ar 05/14, 84/04, 102/06
y.-uban 99/10
- yaña** Taraf, yön. 11/06, 98/04, 66/05
134/02 (krş. yan)
- yāne** *Far.* Havan.
y.+de 97/04
- ya'nī** *Far.* Doğrusu. 37/08
- yañlış** Yanlış, hata. 55/10
y.+ımuş 81/06
- yanmağ** Yanmak. 32/02
- yap-** Yapmak.
y.-anı 56/09
y.-dı 78/04
y.-up 128/02
- yapış-** Yapışmak. 66/03, 68/11 (krş. yapuş-)
y.-ğıl 50/13
y.-ma 127/03
- yapuş** Yapışmak, sıkıca bağlanmak.
02/07 (krş. yapış-)
- yār** *Far.* Dost, sevgili. 03/06, 05/09, 05/15, 13/06, 31/01, 31/10, 33/13, 61/06, 62/06, 62/28,

- 64/01, 88/06, 88/07, 88/09,
101/05, 109/02, 150/04
y.+den 86/09
y.+dur 32/05, 88/08
y.+e 05/01, 13/01, 75/02, 86/03,
86/06, 86/07, 86/09
y.+edür 87/06
y.+i 13/01, 46/01, 51/08, 86/02,
86/05, 86/10, 101/09, 102/10,
117/01
y.+i:le 03/05
y.+iñ 05/04, 05/09
y.+inden 30/02
y.+ini 86/03, 86/04, 86/07
y.+iseñ 03/07
y.+üñ 29/01, 29/04, 31/02,
88/08, 89/01
- yara** Yara. 03/05, 69/08
y.+lar 01/01, 98/01
y.+sı 69/01
y.+sına 69/02, 75/02, 88/07
- yarağ(ğ)** Silah.
y.+(ğ)ın 43/06, 58/01
y.+(ğ)uñız 104/09
- Yaradan** Allah. 92/01
- yara-** Yarar sağlamak.
y.-maz 102/03
- yarat(d)**- Yaratmak.
y.-(d)ılmıñuñ 38/09
y.-dı 28/05, 78/07
y.-miş 152/01
- yāren** *Far.* Dost.
y.+leri 88/03
- yarıl-** Yarma işi yapılmak.
y.-a 55/06
- yarın** Gelecek. 30/12, 42/11, 47/03,
89/06, 104/03, 122/02, 125/01
y.+a 86/04
y.+ı 86/02, 86/08
y.+ki 56/12, 104/04
- yārici** *Far+T.* Seveni.
y.+si 102/04
- yaş** Yaş. 21/02
y.+da 22/10
y.+dur 59/03
y.+ı 14/08, 37/07, 73/05, 88/01,
88/07, 95/04, 101/05
y.+ıdur 13/06
y.+ım 88/02
y.+ımı 99/05
- yaşlu** İhtiyar. 69/04
- yat-** Yatmak.
y.-arsın 43/01
y.-ma 16/07, 53/02
- yatlu** Kötü, fena. 43/08
- yatmağ** Yatmak. 51/05, 89/06
- yaçur-** Yatırmak. 37/08, 55/08, 70/04,
72/05
y.-sun 48/05
- yavan** Tatsız. 47/05
- yavaş** Yavaş. 10/08
y.+dur 59/13
- yavlağ** Çok, pek, gayet. 16/13, 101/03,
116/01

- yavu** Kayıp. 15/01
- yavuz** Kötü. 10/06, 55/11, 59/01
- yay** Yay.
y.+dan 14/13
- yaya** Yaya. (krş. yayan)
y.+lar 16/13
- yayan** Yürüyen kimse. 82/09 (krş. yaya)
- yayla-** Yaylaya çıkmak.
y.-rıduñ 82/04
- yaylağ** Yayla.
y.+ları 70/05
- yaz** Yaz mevsimi. 18/03, 23/14
- yaz-** Yazmak.
y.-arlar 42/06
y.-madı 62/05
y.-up durur 87/01
- yazı** Yazı.
y.+larda 02/04
y.+sında 105/07
- yazıl-** Yazılmak.
y.-dı 32/04
y.-maz 32/10
- yazuğ** Suç, günah.
y.+dan 42/09
- yę-** Yemek.
y.-gil 55/04
y.-mesün 59/13
y.-r 91/07
y.-rler 26/05
y.-ridi 47/05
y.-rsem 09/04
- yęd-** Kaybolmak.
y.-en 134/02
y.-ürme 46/02
- yedi** Yedi (7). 07/05, 09/03, 85/05, 89/05, 101/02
- yedil-** İdare edilmek.
y.-mez 05/16
- yęğ** İyi. 66/05
- yek** *Far.* Bir (1). y.-dil 151/01
- yeksân** *Far.* Her zaman. 10/10, 23/27
y.+ımış 102/11
- yel** Rüzgar. 23/08
y.+e 16/16
y.+i 42/07
y.+ine 95/07
- yem** Hayvan yiyeceğı.
y.+i 54/10
- Yemân** *Ar.* Yemen. 23/13
- yemek** Yemek. 21/06, 43/04, 91/03
- yenji** Yeni. 81/04
- yer** Mekan. 40/03, 81/06, 101/03, 144/04 (krş. yer)
y.+e 02/06, 38/06, 43/07, 54/05, 55/02, 55/06, 80/03, 154/08
y.+i 14/17, 128/02
y.+ine 21/02, 22/06, 102/08, 129/02
y.+lere 119/04
y.+üñ 91/11
- yer** Yer. 22/04, 37/08, 42/03, 63/11, 71/02, 87/03, 98/09 (krş. yer)
y.+de 16/25, 18/05, 82/02

	y.+den 20/09, 22/04	yıl	Sene. 16/28, 62/11, 67/04
	y.+e 104/02, 139/02		y.+lar 82/12
	y.+i 24/02	yılan	Yılan. 42/03
	y.+üm 96/01	yılan-	Dolaşmak.
yer-	Kötülemek.		y.-uram 22/11
	y.-meyesin 101/16	yırt-	Parçalamak.
yet-	Bir gereksinimi karşılayacak durumda olmak.		y.-masun 46/03
	y.-er 08/02, 08/07, 62/28, 101/09, 102/04, 109/02	yê-	Yemek.
	y.-ersin 08/01		y.-mez 120/02
	y.-di 104/10	yilt-	Harekete geçirmek.
yet-	Ulaşmak, varmak.		y.-er 59/02
	y.-düm 101/14	yine	Yeniden. 07/01, 23/26, 24/01, 32/01, 33/01, 35/01, 44/01, 44/02, 44/03, 44/04, 44/05, 44/07, 62/08, 67/07, 68/02, 69/03, 70/13, 75/12, 77/09, 79/08, 100/04, 100/05, 129/02
	y.-er 29/03, 66/06, 88/07	yit-	Kaybolmak.
	y.-medüñ 84/02		y.-señ 91/15
	y.-mişüz 04/09	yitür-	Kaybetmek. 76/07, 76/07
yetim	Ar. Babası ölmüş çocuk.		y.-düm 08/05
	y.+i 73/08	yok(ğ)	Yok. 04/02, 04/07, 05/17, 06/04, 12/04, 14/01, 14/03, 16/26, 16/14, 16/37, 18/02, 18/03, 20/07, 21/06, 22/01, 22/14, 23/24, 30/04, 33/08, 33/09, 37/07, 39/03, 41/03, 43/09, 53/05, 61/04, 63/03, 63/08, 71/06, 81/06, 82/01, 82/09, 89/03, 102/07, 115/01, 135/01, 150/01, y.(ğ) 13/05
yetir-	Ulaştırmak. 72/04 (krş. yetür-)		y.+dan 115/02
yetür-	Ulaştırmak. 62/28 (krş. yetir-)		
	y.-mediler 33/08		
yığ-	Yığmak.		
	y.-an 79/04		
yık-	Yıkma. 15/05, 56/04		
	y.-arsın 16/15		
	y.-dı 02/02		
	y.-dum 29/10		
	y.-ma 128/02		
	y.-up 10/04, 33/02, 45/04		
yıkıl-	Yıkılmak.		
	y.-madan 56/04		

y.+du 04/12	yol Yol (adap, usul). 04/06, 05/02,
y.+dur 04/03, 07/03, 19/04,	14/16, 20/08, 22/13, 43/01,
28/09, 28/12, 59/05, 62/10,	43/06, 58/01, 59/02, 66/01,
69/09, 75/08, 81/03, 92/06,	72/03, 76/04, 76/05, 90/04,
104/04, 115/02	144/02
y.+(ğ)a 37/06, 80/04, 114/02,	y.+a 27/04, 29/02, 34/01, 49/05,
115/02	51/07, 58/07, 97/03, 97/04,
y.+(ğ)ı 102/11	101/15, 104/03, 111/01, 142/01,
y.+(ğ)ıdı 62/06, 62/22	144/02, 145/01, 147/01, 147/02
y.+(ğ)udı 28/07	y.+da 12/01, 16/38, 18/01,
yoğla- Gözden geçirmek.	51/07, 54/15, 54/16, 58/02,
y.-dı 02/07	59/12, 84/01, 104/01, 104/06,
y.-madım 11/04	104/10, 112/01, 118/01, 143/01,
yoğlan- Gözden geçirilmek.	143/02
y.-uram 22/01	y.+dan 56/07, 66/02, 117/02,
yoğlık Yokluk. 33/08, 39/02, 115/03	134/01
(krş. yoğlık)	y.+dur 30/11, 56/09
y.+dan 11/08	y.+ı 15/06, 05/18, 62/12, 62/13,
y.+dur 11/07	62/18, 91/14, 111/02, 117/02
yoğlık(ğ) Yokluk. 11/08, 91/13, 91/14	y.+ın 68/05
91/15, 105/07, 115/01	y.+ına 13/10, 30/08, 33/05,
(krş. yoğlık)	39/05, 39/06, 40/01, 48/08,
y.+da 115/02	51/01, 53/05, 55/11, 58/04,
y.+dur 62/25, 107/01	72/07, 74/02, 83/02, 154/12
y.+(ğ)a 76/05	y.+ında 04/04, 05/04, 12/02,
y.+(ğ)ı 78/08	14/10, 59/07, 62/27, 67/08,
y.+(ğ)ıla 78/08, 78/09	68/10, 69/08, 109/01, 115/01
yoğsa Aksi takdirde. 62/03,79/08,	y.+ından 58/04
82/12, 92/03	y.+lar 50/03, 104/09
yoğsul Fakir. 101/16	y.+lara 16/12, 82/09
yoğuş Yokuş.	y.+ları 143/04
y.+ı 143/04	y.+u 91/14

- y.+um 33/10
y.+un 91/15
y.+una 102/10
y.+unda 06/03, 13/04, 32/02, 52/01
y.+undan 91/04
y.+unu 68/01, 104/02
y.+uñ 15/02, 15/03, 50/08, 51/03, 62/02, 82/09, 82/10
y.+uña 37/01, 37/02
y.+uñda 42/12
- yolan-** Gönderilmek.
y.-uram 22/09
- yolcu** Yolcu. 22/13
- yoldaş** Yol arkadaşı. 38/07, 43/03, 51/01, 84/06, 123/01, 141/01
y.+dur 59/01
y.+ı 13/06
y.+ımdur 29/02
- yor-** Sıkıntıya sokmak.
y. -ma 41/05
- yön** Taraf.
y.+üm 08/04
y.+i 62/24
- yöre** Çevre.
y. +sine 75/07
- yu(y)-** Yıkamak. 85/03, 92/04
y.-dı 37/06
y.-dum 75/04
y.-rsañ 91/13
y.(y) 54/04
y.(y)dı 105/03, 105/04
- y.-yasın 90/06, 115/04
- yut(d)-** Yutmak.
y.-up 40/03
- yular** Hayvanın başlığına ve tasmasına bağlanan ip. 05/16
- yularsuz** Yularsız. 102/02
- yum-** Kısarak kapamak. 80/05
y.-dı 137/02
y.-up 75/04
- yumşak** Yumuşak. 98/07
- yurt(d)** Vatan. 124/01
y.+(d)uñ 16/15
- Yūsuf** Ar. Hz. Yakub'un oğlu, Hazreti Yūsuf. 30/05
y.+un 82/07
- yut-** Yutmak.
y.-aram 22/05
y.-dı 16/18
- yutmağ** Yutmak. 51/08
y.-dur 60/02
- yuva** Ev.
y.+mı 45/02
y.+sın 105/05
y.+sında 70/04
- yüce** Ulu. 15/06, 38/01, 97/08
y.+dür 104/07
- yük** Ağır görev.
y.+in 88/08
y.+üñ 82/10
- yümnā** Ar. Sağ taraf. 24/05
- yürek(g)** Gönül. 05/14, 45/10, 61/03
y.+de 73/05

- y.+(g)i 69/04
y.+(g)im 95/05, 99/01
y.+(g)ime 01/01
y.+(g)inde 70/08
y.+(g)üm 32/01, 75/02, 88/07
y.+(g)ümde 09/07
y.+(g)üme 98/01
y.+(g)ümi 98/02
y.+(g)ümün 69/01, 69/02
y.+(g)ün 03/05
- yüri-** Yürümek. 21/03, 53/05, 56/04, 78/11, 101/10, 102/08 (krş. yürü-)
y.-dü 145/01
y.-medün 58/04
- yürü-** Yürümek. 54/08 (krş. yüri-)
y.-di 01/03
y.-dügi 59/06
y.-mez 13/04
y.-n 104/10
y.-r 12/07
y.-rem 22/10, 22/13, 64/01
y.-sin 91/04
y.-ür 127/01
y.-yüp 101/02
- yütür-** Yitirmek, kaybetmek.
y.-ünce 15/01
- yüz** Surat. 16/28, 32/03, 37/01, 41/03, 54/12, 62/11, 67/04, 69/08, 71/08, 72/06, 79/01, 80/05, 99/02, 105/03, 135/04, 144/01
- y.+den 24/03
y.+dür 11/03
y.+e 56/12, 81/05
y.+i 20/06, 59/15, 83/07
y.+in 29/10, 54/13, 62/11, 71/06
y.+ine 22/04, 27/06, 36/02, 38/04, 80/05, 82/03
y.+ini 88/01
y.+inün 69/06
y.+ler 65/05
y.+üdür 71/03
y.+üme 57/05
y.+ümi 101/08, 101/11
y.+ün 11/08
y.+ünde 154/04
y.+ünden 77/10, 82/14, 138/01
y.+üni 01/05, 18/05, 39/01, 50/02, 54/02, 75/09
y.+ün 54/15, 72/09, 92/04
y.+üne 82/06, 83/07
y.+ünji 21/04, 26/01
- yüzgeç** Yüzgeç.
y.+ler 41/03
y.+leri 41/04
- Z, Z, Ž, Ž**
- zafer** Ar. Maksada ulaşma. 64/07
- zâğ** Far. Karga.
z.+dur 19/04
- zağal** Far. Sahtekar, hileci. 04/08
- zâhid** Ar. Aşırı sofu. 06/02, 32/10, 62/02

- z.+e 03/01, 04/07
z.+üñ 62/12, 71/04, 75/09
- zāhir** *Ar.* Görünen. 16/31, 27/02, 92/02
z.+e 26/03
- zaḥm** *Far.* Yara.
z.+ım 89/01
z.+uñ 01/07
- zaḥmet** *Ar.* Eziyet.
z.+in 51/03
- za‘if** *Ar.* Güçsüz. 56/03, 124/02
- zā‘il** *Ar.* Geçen, kaybolan. 45/07
- zamān** *Ar.* Vakit. 23/05, 23/17, 24/05, 55/02, 101/01, 154/13
z.+a 16/08
z.+am 23/23
z.+ı 23/17
z.+uñ 105/10
- zamāne** Şimdiki zaman. 33/13
- zār** *Far.* Ağlayan. 31/03, 37/07, 82/12
z.+ını 34/12
- zarar** *Ar.* Kayıp, zarar.
z.+dan 21/03
- zārdaş** *Far.+T.* Sırdaş.
z.+umdur 98/03
- zārī** *Far.* Ağlayıp sızlama. 70/09, 73/02, 74/06, 101/03, 100/08, 101/09
z.+si 70/09
- zārīluḡ** *Far.+T.* Sızlamak.
z.+um 96/04
- zārlik(ḡ)** Ağlamak.
z.+(ḡ)ımdan 89/02
- zāt** *Ar.* Kendi.
z.+dur 61/08
z.+ında 154/08
- zeban** *Far.* Dil.
z.+ı 38/09
z.+uñ 136/01
- zebānī** *Ar.* Cehennemlikleri cehennemeye atmaya memur edilen melek.
z.+ler 123/02
- zecir** *Ar.* Önleme, yasak etme. 51/04
z.+i 47/08
- zehr** *Far.* Zehir, agu. z.-i kâtil 09/04
z.+i 20/03, 79/03
z.+in 88/09, 105/06
z.+ini 79/03, 84/05, 103/07
- zellet** *Ar.* Yanılma.
z.+ine 57/03
- zemherī** *Ar.* Karakış. 14/11
z.+denimiş 102/05
- zemin** *Far.* Yer. 23/17
- zencir** *Far.* Zincir.
z.+in 97/02
z.+ine 10/08
z.+iyle 46/03
- zerḡ** *Ar.* İkiyüzlülük, riya. 06/02, 66/02
- zerre** *Ar.* Pek ufak parça. 04/03, 05/15, 27/06, 47/02, 56/05, 69/07, 79/09, 101/10, 115/02

- z.+de 16/31
z.+miñ 70/02
z.+sinde 70/02
z̄ +sinüñ 17/06, 25/06
z.+yiken 18/07
- zerrece** *Ar.+T.* Zerrece 12/03, 92/06, 95/08
- zevāl** *Ar.* Sona erme. 76/03
- zevķ** *Ar.* Hoşa giden hal. 03/02
z.+e 91/02
z.+i 45/07, 121/01, 121/02
z.+ini 105/01
- zeyrek** *Far.* Akıllı.
z.+leri 16/21
- zī-** *Far.* Kelimelerin başlarına gelerek“sahip” anlamı katar.
zī- aħmak 101/04
- zihi** *Ar.* Ne güzel, aferin. 20/01, 20/02, 20/03, 20/04, 20/05, 20/06, 20/07, 73/06
- zıkr** *Ar.* Anma. 83/01, 97/03, z.-i Hıķ 20/02, z.-i maħbūb 17/02, 25/02
z. +i 13/07, 83/01
z.+inde 19/06
z.+ine 90/10
z.+ini 92/01
- zindān** *Far.* Hapishane. 97/01
z.+a 30/05
z.+ımış 100/07
- zinhar** *Far.* Asla. 15/04, 16/07, 16/09, 31/10, 53/09, 55/03, 55/05,
- 68/11, 75/11, 83/12, 91/08, 103/07, 136/02, 139/01
- zīrā** *Far.* Çünkü. 12/02, 14/19, 71/05, 91/14, 115/02, 124/02, 129/02
- zira‘at** *Ar.* Tarım. 43/09
- ziyān** *Far.* Zarar. 12/05, 43/07
z.+a 16/02, 33/04
z.+dan 29/07, 49/03
z.+ı 48/04
z.+dan 84/06, 108/01
- zūlm** *Ar.* Haksızlık.
z.+leriñ 55/07
- zūlmet** *Ar.* Karanlık. 24/06
- zūhd** *Ar.* Zahidlik, sofuluk. 75/03, 77/07, 85/04
z.+den 04/04
z.+i 06/05, 10/02, 80/03
z.+üñi 06/02
- zūhre** *Ar.* Ćobanyıldızı.
z.+yi 02/06
- zūlf** *Ar.* Yüzün iki yanından sarkan saç lülesi. z.-i siyeh 77/05
z.+in 84/03
z.+inüñ 75/10

SONUÇ

Bu çalışma ile, 1839-40 istinsah tarihli Eşrefoğlu Rumi Divanı'nın dil ve üslup yönünden tespiti yapılmıştır. XV. yüzyılda yaşamış olan şairin eserinde Eski Anadolu Türkçesi özelliklerinin yanı sıra Türkiye Türkçesi özellikleri de kısmen görülmektedir.

Metnin, Eski Anadolu Türkçesi özellikleri yanı sıra Türkiye Türkçesi özelliklerini de yansıması açısından dikkat çeken ses ve biçim özelliklerinden bazıları şunlardır:

1. Metinde bazı kelimelerin ikili yazılışları vardır. Bu kelimelerin yazılışında Arap harfli metindeki biçimleri esas alınmıştır: gizli كَزْلِي 70/05, gizlü كَزْلُو 29/12.

2. Bitişik yazılan ile, için edatları ve /i-/ ek-fiilinin çekimli şekilleri, kullanıldıkları kelimelerde kalınlık-incelik uyumuna göre okunmuştur: nefsiyle 36/01, neyiçün 58/08, varıdı 94/05, anuñıçun 60/07, devletidi 144/03, varıdı 94/05.

3. Metinde, ilk hecedeki asli uzunlukları gösterecek yazım yoktur; ancak, ikincil ünlü uzunlukları dikkat çekmektedir. Bu tür uzunlukları göstermek için iki nokta (:) işareti kullanılmıştır: 'aynı:la عَيْنِيْلَه 86/08, behi:şt بَهِيْشْت 76/04, derdi:le دَرْدِيْلَه 05/14.

4. Devamlı düz ünlü bulunduran veya devamlı yuvarlak ünlü bulunduran ekler Eski Anadolu Türkçesinde küçük ünlü uyumunun yaygın olmadığını göstermektedir. Bu durum, Eski Anadolu Türkçesinin ilk göze çarpan dil özelliklerinden birisidir.¹³⁷ Türkiye Türkçesi ses özelliklerini de yansıtan metinde bazı kelimelerin hem düz hem yuvarlak ünlülü biçimleri de vardır: açık 101/02, açuk 40/06; degil 12/04, degül 89/09.

5. Eski Anadolu Türkçesinde söz başındaki bir kısım /t/ler tonlulaşmıştır: tağı>dağı 01/03, te->deme 102/03. Metinde /t-/ ünsüzünün korunduğu kullanımlar da vardır: tağ 24/02, turağ 62/13.

¹³⁷ Ahmet B. Ercilasun, *Türk Dili Tarihi*, Akçağ Yay., 12. Baskı, Ankara, 2012, s. 455.

6. Eski Anadolu Türkçesinde eklerin /d-/li kullanımları devam etmektedir: atdı 28/05, aşdı 64/02, bulışdı 44/07, demekden 16/32, sevmekden 81/03, ölmekden 76/05.

7. Metinde, iyelik eklerinin yuvarlak ünlülü biçimleri (avum 67/07, varuñı 80/04) yanı sıra Türkiye Türkçesindeki gibi düz biçimleri de vardır: adım 31/07, ardıña 110/02.

8. Eski Anadolu Türkçesinde yuvarlak biçimleri kullanılan ilgi hâli eklerinin (halkuñ 55/04, gözgünüñ 107/02) metinde düz biçimleri de vardır: Hakkıñ 92/02, karğanıñ 21/06.

9. Eski Anadolu Türkçesinde görülen geçmiş zaman çekimi III. şahıslarda -dI, I. ve II. şahıslarda -dU ekiyledir (irgürdi 01/07, aldum 23/26, eyledüñ 58/02). İncelenen metinde ise Türkiye Türkçesindeki gibi küçük ünlü uyumu yönünde kullanımlar da görülmektedir: çaldım 34/06, etdiñise 49/06, göründü 101/11, öldüler 39/08.

10. Eski Anadolu Türkçesinde öğrenilen geçmiş zaman çekimi -mIş ekiyle kurulur (ağmışam 23/06, görmüşem 06/06, kalmış 63/07, olmuş 33/13, talmışam 50/06, tolmüş 07/04, yaratmış 152/01). İncelenen metinde -mUş ekiyle yapılan çekimler de vardır (unutmuşum 06/03, olmuş 33/13). Öte yandan erken Azeri Türkçesi özelliği taşıyan -(y)Up eki de metinde kullanılmıştır. Öğrenilen geçmiş zaman eklerinden sonra bazen -dUr ve -dUrUr bildirme ekleri de gelmiştir: et(d)üpsin 46/07, kılupdur 11/01.

11. Eski Anadolu Türkçesinde gelecek zaman çekimi çoğunlukla -(y)IsAr ekiyledir (olisarsın 55/12). Türkiye Türkçesinde kullanılan gelecek zaman eki -AcAk da metinde kullanılmıştır: geçeceksin 46/08.

Metnin söz varlığı, Dizin'den faydalanılarak tespit edilmiştir. Zengin söz varlığına sahip olan eserin dili, Arapça ve Farsça kelimelerin Türkçe kelimelerden fazla olmasına rağmen anlaşılırdır. Şairin asıl amacı sanat yapmak değil, dinî-tasavvufi görüşlerini halka yaymaktır. Anlaşılır bir dil kullanmak bu bakımdan önemlidir.

Bu çalışmada Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi'nin Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Mil Yz A 3306 adlı arşivde kayıtlı olan Divan'ı dil ve üslup yönünden ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Tespit edilen veriler, 15. yüzyılda yaşamış bir

mutasavvıf şairin eserinde aradan geçen zaman içinde istinsah edildiği çağın dil özelliklerinin metnin diline kısmen yansıtıldığını göstermektedir.

KAYNAKÇA

- Aksan, Doğan (2015). *Her Yöniyle Dil* Cilt 3. Ankara: TDK Yay.
- Alyılmaz, Cengiz (2011). “Zamir N’si Eski Bir İyelik Ekinin Kalıntısı Olabilir Mi?”, *Türk Gramerinin Sorunları Bildiriler*. Ankara: TDK Yay., s.515.
- Cebecioğlu, Ethem (2009). *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*. İstanbul: Ağaç Kitabevi Yay.
- Delice, H. İbrahim (2012). *Sözcük Türleri*. Sivas: Asitan Kitap.
- Demir, Nurettin ve Yılmaz, Emine (2012). *Türk Dili El Kitabı*, Ankara: Grafiker Yay.
- Devellioğlu, Ferit (2005). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yay.
- Eker, Süer (2010). *Çağdaş Türk Dili*. Ankara: Grafiker Yay.
- Ercilasun, Ahmet Bican (2012). *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*. Ankara: Akçağ Yay.
- Ergin, Muharrem (2009). *Türk Dil Bilgisi*, İstanbul: Bayrak Basım.
- Gölpınarlı, Abdölbaki (1968). “Eşrefoğlu”, *Türk Dili C. XIX*. Ankara: sayı:207, s.391.
- Güneş, Mustafa (1994). *Eşrefoğlu Rümî ve Dîvânı (İnceleme- Metin)*. Malatya: İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Güneş, Mustafa (1998). *Eşrefoğlu Rümî*. İstanbul: Timaş Yay.
- Kanar, Mehmet (2000). *Farsça- Türkçe Sözlük*. İstanbul: Deniz Kitabevi Yay.
- Karahan, Leyla (2011). “Fiil Terimi Üzerine”. *Türk Gramerinin Sorunları Bildiriler*. Ankara: TDK Yay., s. 161.
- Korkmaz, Zeynep (2017). *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi*. Ankara: TDK Yay.

Korkmaz, Zeynep (2013). *Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi*. Ankara: TDK Yay.

Korkmaz, Zeynep (1992). *Grammer Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TDK Yay.

Köprülü, Fuad (1966). *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yay.

Özköse, Kadir (2016). *Anadolu Tasavvuf Önderleri*. İstanbul: Mavi Yay.

Pala, İskender (2013). *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*. İstanbul: Kapı Yay.

Tercüman 1001 Temel Eser Heyeti. *Eşrefoğlu Divanı*.

Timurtaş, Faruk Kadri (2005). *Eski Türkiye Türkçesi*. Ankara: Akçağ Yay.

Tuna, Osman Nedim (1960) “Köktürk Yazılı Belgelerinde ve Uygurca’da Uzun Vokaller”. *TDAY Belleten*, s.213-282.

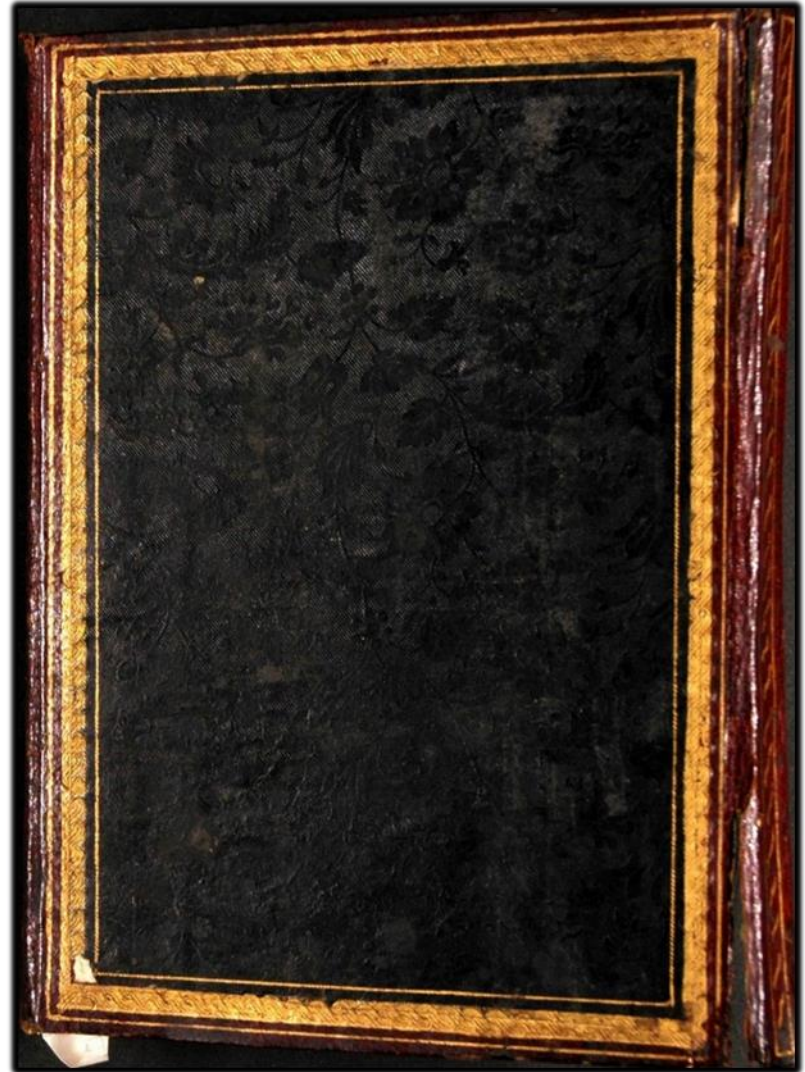
Türkçe Sözlük (2011). Ankara: TDK Yay.

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi C. 11 (1995). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yay.

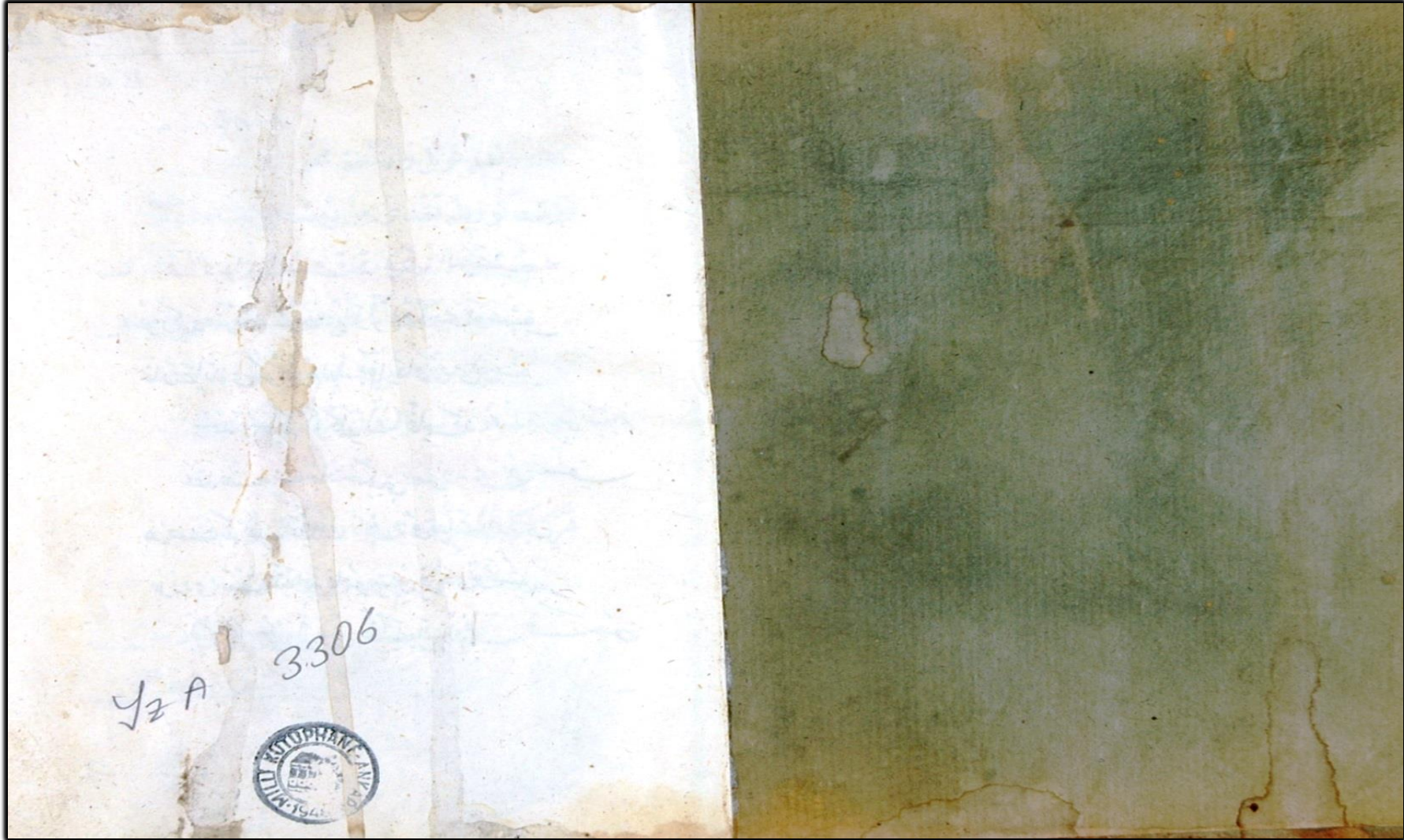
Yılmaz, Adile (1993). *Eşrefoğlu Rûmî Divânı (İnceleme)*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.

Yücel, Bilâl (2002). *Mahmud Paşa Adnî Divanı*, Ankara: Akçağ Yay.

TIPKI BASIM

كَمَدُوا رِغِيدَهُ كَوَكُلٍ وَارِغَمَهُ مَحْوِ أَيْلِدِي
 دُوسْت كُوزِيلَه بَقْدِي أَوْلِ دُوسْت بُو زِي بُورْدِي بُوعَشِقِ
 چُون قَا دَا رِنْدَه بَتَلِكِ مَنصُورِنِ دَا رَايَلْدِي
 دُوسْت اَسِيكِنْدَه اَنَا لِحَقِ تُو بِنِ اُورْدِي بُوعَشِقِ
 كُون كُون اَشْرَفِ اَعْلَى رُويِ دَرْدِيَا اَلْتَرِبَسِنِ لَدُنِ
 زَخْمَكِ خُودِ دُوسْت لِنْدَانِ مَرَهْ اِسْتَكِنْدِي بُوعَشِقِ
وَاللَّيْلُ صَامَةٌ اَللَّهُ
 هَر كِيَا كَمِ شُعْدَه بَرَقْدِي بُوعَشِقِ
 عَالَمَه دَبْدُزَا اُويِ چِقْدِي بُوعَشِقِ
 اَطْلَسِي چِقَا رُويِ كَمِ اَسِي بِلَاسِنِ
 تَخْتَرِي مَن سَاَه لَرِي بَقْدِي بُوعَشِقِ

B 28-6-1972
 Filizet Bayri
 Ankara

هَذَا دِيوانِ اَشْرَفِ زَادِ رَحْمَةِ اللهِ عَلَيْهِ
 بُورِكِيَه شَرْحَه شَرْحَه يَار لَرَا اُورْدِي بُوعَشِقِ
 غَارَتَا اِنْدِي كُوكُلُومِ اَيْلَه بَعْمَا يَه اُورْدِي بُوعَشِقِ
 شِمْدِي حَاكِمِ كُوكُلُوكِ اَقْلِيْمَتَه عَشَقِيْدِ بَر بَكِيْمِ
 عَقْدَه نَفْسَه تَنَه جَانَه حَكِيْمِي سُوْرْدِي بُوعَشِقِ
 هَر صِفَتِ كَمِ نَفْسِه عَقْلَاكِ دَاخِي رُوحَاكِ وَاِرْدِي
 بُورْدِي سَيْفِ اللهِ اَيْلَه فَا مَوْسِيْنِ قُوْرْدِي بُوعَشِقِ
 بُو كُوكُلِ حَجْرِ لَرِي بِنِي تَخْلِيَه قِلْدِي قَا مَوَا

ایکی عالمده کوکل بقلا مده
 هر کیه کم کو کلنه اقدی بو عشق
 یازلرد مجنون خیران قو دی
 لیلایه چون بر نظر بقدی بو عشق
 هدم اولدی بر نفس منصور پله
 بوینینه اورغانی دقدی بو عشق
 هادوت ماروت اندردی بر
 زهری آلدی کوکا چقدی بو عشق
 عشقه اشرف اوغلی رومی بک یا پوش
 چون سکا دکلدی بو قلدی بو عشق
 وله ایضا رحمه الله علیه

زاهد

زاهد کله عشقه اوی عاز ایلده
 توحیدینه عشقک اینکار ایلده
 نوو حیده اولون ایلده و ران
 کوکلکی اول ملکه معما ز ایلکه
 ماسوار نین کوکلکدن سل کیدر
 بزکو کلدن حب تکرار ایلکه
 عشقه دکشر تسبیح سجاده
 بوندن اوزکه داخی بازار ایلده
 دزد یار پله برا کولک یاره قل
 دزد آرتیر دزد تیمار ایلده
 سیر عشقک بلز الا عشق کروا

سَکَا عَشِقِ بِنْدِ مَرْدِ خِي يَا زَانِيَه
 اَشْرَقَ اَوْغَلِي رُوحي عَشَقَه يَا رِسْکِ
 دِلَه عَشَقَدَن اَوْزْکَه اَزْ کَا زَانِيَه
وله ايضا رحمه الله عليه
 مُفْلِسُو زَانِي کِي جِهَانَدَه عَشَقَه وِ بَرْدُوکِ وَا دَرْمَز
 پِيئَه مَرْدُو سَت سَوَمَاکِ قُو دُو قَا وُوکَه کَا دَرْمَز
 نِيَه رَزِيَن دُو جِهَانِي جُو نِکِ بُو لِي شُو زِ آ نَجِي
 اَنَدَن اَز بُو قُوجَانِ دِلَه بُو قُد مَر زِ تَکْرَارِ مَر زِ
 بَر صَفَانِکِ صَافِ سِنِ اَجْدَکِ صَفَادِ بَر قَلْمِزِ
 مَاسُو اَدَن اَيْنَه مَر دَر دِي قُد رِ بَارِ مَر زِ
 بَر تَخِي جَانِي اَنِيکِ بُو لِنَدَه اِنَا زَانِي شُو زِ
 عَقَلُو قَهْمُو عَمَلُو زَهْدِ بِن قَلَدِي دِنَا رِ مَر زِ

منکرا و لما

مَنْکَرَا لَمَّا سَن بُو عَشَقَه صِدْقَه کَل بُو لِ صَفَا
 قَر عَدَمْرَا مَنْکَرِ اِي نَن طَلْمَن بَرِي م سَکَا رِ مَر زِ
 سَن بَرِي مَر بِي دَن بِي زَا کَتَدُو کَر فَلَکِ عَجَبِ
 بِن نَفْسَه اِکِي عَمِلُو بُو لِ کِي دَر بَرِي مَر حَجَارِ مَر زِ
 زَاهِدَا وَا زِکِر بُو عَشَقَدَن طَيَارُکِ بُو قُ سَتَقِ
 بِلَدِي بِلْمَا يَسْرِي دَر دَر بَرِي مَر اَسْرَارِ مَر زِ
 کَمِيَا عَشَقَه بُو لِدُ ق مَيَسِرِ اَلشُو ن اِي دَر زِ
 اُو رَتَدَن چِقْسُو ن زِ عَمَلِ کِم صَاقِنْدُ بَارِ مَر زِ
 بَر قَنَا اُولُو ب قَنَادَن کِي قَنَا يَه يَمِشُو زِ
 شُو نِيَه کِم مَحْوِ اُولُ شُو زِ هِي جِ قَلَدِي اَنَا رِ مَر زِ
 عَشَقَه اُولُ قَسَه فَا نِي دُو سَتَدَه بُو لِدُو بَقَا

چُون بَقَايَه وَاَصِلْ اَوْلَدِي بِاَقْدَرِ اَنْوَارِ مَن
 سَن بُو اَشْرَفِ اَوْغَلِي رُو بِي نِيكَ سُو زَلَمَن مَكَلَامِكُم
 دَاخِي بُو نَدَن اَوْز كَه دَر عَا شِقْلَه اَخْبَارِ مَن
 لَو مَن بِي لَو ن رَن كَدَر بِي تَاك سُو زَلَمَن
 رُو حَمَن دَايْمَا اَسْرِك بُو فِدُو هَم شِيَا رَمَن
وَلَمْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 اَرَلَمَن بَا زَه بِي يَا ز اَوْلَه بِنَجَه
 جِهَانِي ن خَلِق اَعْيَا ز اَوْلَدِ بِنَجَه
 حَقِيقَت عَالَمِي تَه يُو ل وَا رِي لَمَن
 بُو مَلِك دَن كَلِي نِي نَا ز اَوْلَمَا بِنَجَه
 اَوْ وُحَدَت بَحْرِي تَه كِمَسَه اَوْلَشَمَن
 اَقَب

اَقَب كُو ز يَاش بِي كَا ز اَوْلَمَا بِنَجَه
 مَيْسَر اَوْلَمَا اَوْل نِيَا رِي ك وَصَا لِي
 بُو لِنَدَه وَا ر اِي شَار اَوْلَمَا بِنَجَه
 بُو دُنِيَا جِي فَ سِي ن بُو حِي د قَوْمَن
 كُو كَل عَزِي م دِي رَا ز اَوْلَمَا بِنَجَه
 كُو كَل جَمْع اَوْل بِن دُو سْتَه كُو اَنْ لِي ك
 بُو ذِي بَا كَا ر نَا ر مَا ز اَوْلَمَا بِنَجَه
 كُو كَل دُو سْتَه اَوْ ز مَن دَر تَلُو اَوْلَمَن
 بِي زَا هِل دَر دَه اَوْ بَا ز اَوْلَمَا بِنَجَه
 كُو كَل اِنِي تَه سِي بَا سَدَن سِي لَمَن
 دِي لِنَدَه دُو سْت تَكْرَار اَوْلَمَا بِنَجَه

كُوْكَلَه طُوْلَمَنْ اَوْلِ يَارِيْكَ حَيَالِي
 خِيَالِي غَيْرِ يَارِ اَوْلَمَا يَنْجَه
 كُوْكَل بُو عَشَقَه هُرْ كَزْ مَحْرَمِ اَوْلَمَنْ
 تَمَامِ دَرْدَه كِرْفَتَارِ اَوْلَمَا يَنْجَه
 جِهَانْدَه كِسَه عَشَقْدَنْ حَظِّ اَوْلَمَنْ
 قُوْبُوْبِ نَامُوْسِيْنِ بِي عَاَزَا اَوْلَمَا يَنْجَه
 كِسْتِي بُو عَشَقِ اِيْچِيْنْدَه كُرْچَه اَوْلَمَنْ
 وَفَا قِيُوْبِ جَفَا كَارِ اَوْلَمَا يَنْجَه
 جَفَا سِيْزِ كِسَه اِيْزِ مَن صَفَا يَه
 كَلِ اَوْلَمَنْ جَلُو دَرْ خَا زَا اَوْلَمَا يَنْجَه
 وَصَالِي شَمْرِيْ بِنِيْهَه كِسَه قَمَنْزِ

بُوْرَكْ

بُوْرَكْ دَرْدِيْله يَا نَا زَا اَوْلَمَا يَنْجَه
 كِيْ كِيْمِ دَرْدِ دَرْدِيْ يَارِ وَرْدِيْ
 قُوْمَنْزِ عَشَقْدَنْ خَبَرِ دَا زَا اَوْلَمَا يَنْجَه
 قُوْ كِسْتُوْنِ دَرْتِ سُوْزِيْ خَيْرِ اَنْدِيْ اَوْلَمِيْ
 يَدِيْ لَزَالَه يُوْلَا زَا اَوْلَمَا يَنْجَه
 وَزَا وَرْدِ دَرْتِ لُوْ اَوْلَانْدَنْ اَمْرِ اسْتَه
 بِنَا زِ بُوْ قِ سَكَا بِيْمَا زَا اَوْلَمَا يَنْجَه
 سِيْزِيْ بِيْ اَهْلِ دَرْدِيْكَ اِيْمَه اِنْكَارِ
 يُوْلِيْ بُوْلَمَنْ سِيْنِ اِقْرَارِ اَوْلَمَا يَنْجَه
 وَزَا شَرَفِ اَوْغَلِيْ رُوْحِيْ كِيْ سِنْدَه
 دَلْمَنَه وَصِلِ دِلْدَا زَا اَوْلَمَا يَنْجَه

وَلَا أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

بَن دُوسْت هَوَا سِتَه دُوشْدَم اَوْزَكَه هَوَا نَمَه كَرَك
 بَانِيَمَه دُوسْت سَوْدَا سِي وَا زَدَغِي سَوْدَا نَمَه كَرَك
 اَمِي نَاهِد دُونِيَا پَر سَمَوَا زُ هَدُ كِي عَرَزِ اَبَلَه
 بَن عَاشِقِ شُورِيَه يَمِ دَر قُورُ وَا نَمَه كَرَك
 بَن دُوسْت بُولَنَه نَقْدِي هَبِ اَوِيَنَه بُوْتِ اَو نُونُشَمِ
 جُونِ كَنْدِي كُلِّ وَا زِلْغِ حَقُوفِ رَجَانَمَه كَرَك
 بِنِ لَاءِ بَالِ كَرَمِ اِيكِي جِهَانِ نِيكِي رَمِ
 مَتَلِ بُوْفِ سَكِنِ اُجْمَاعَه پَسِ مَا سَوَا نَمَه كَرَك
 بَن مَسْتِ اَذَلِ كَلِشَمِ بَن نَا اَبْدِ مَسْتِ كِبَرِ رَمِ
 هَجِ اَيْلِنِ اسْرَكِ لِكِمِ زَهْدِ تَقْوَا نَمَه كَرَك

بن دوست

بَن دُوسْت اِيْلَه پِيَا نَبِي السَّتِ دَن اُوْكَ بَرَكِيَشَمِ
 بَن دُوسْت عِيَانِ كُورِ مَسْمِ حَيَالِ بَانَمَه كَرَك
 بَن اَوِيَقُوي فِكْرِ اَمْرِمِ دُوشِ كَرَبِ تَعْبِرِ اَمْرِمِ
 بَن كَلِمِ بَن كَتَمْرِمِ بَقَا فَا نَمَه كَرَك
 كَمْرِي سُوْرُ نَدَه اِنْسَانِمِ بَن سَلْطَانِ اِنْسَانِمِ
 بَن فَا رِغِ دُوجِهَانِمِ اِسْبُوغُوغَا نَمَه كَرَك
 بَن اَشْرَفِ اَوِغْلِي دُوي يَمِ بَن بَا قِيمِ قَدِيمِ يَمِ
 بَن اَوَّلِ مَرْغِ لَاهُوتِ يَمِ اَرْضِ سَمَانَمَه كَرَك
 وَلَا أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

بسته جانم دماغته ارشدی لذت دوست
 کرکن ایکی جهان چون که کودی فرصت

بِكَاشِبِ مَدَّ عَيْرٍ نَجْهَ اطْعَنَ اَيْدِي سِهْ اَشْوَنَ
 هَلَهْ شِمْدِي حَاصِلِ اَوْلَدِي بَكَا بُوْنَدَهْ وَصَلَتْ
 نَهْ بِيَكِمِ بَقَا رِيَسَمِ كَرَمَهْ كُوْرَتَنَهْ اَوْلَدِي
 كَلَسُوْنِ اَوْلَدِيْنِ كِهْ بُوْقَدَرِ بُوْ كُوْنِ بُوْنَدَهْ رُوْبِي
 بَصِيْرَتِ كُوْرِيْنِ اَجْسُوْنِ حَقِيْقَتِ نَظَرِ لَهْ بَقَسُوْنِ
 كُوْرَسُوْنِ اَوْلَدِي كِهْ نِيْجَهْ طُوْلَمَشِ جِهَانَهْ دِلَالَهْ دُوْسْتِ
 سَكَا اَشْرَفِ اَوْغَلِي عِيْنَاتِ اَرِيْشْدِ دُوْسْتَدَانِ
 يَدِي اَقْلِمِكِهْ طُوْلَدِي تَمَامَتِ مَحَبَّتِ دُوْسْتِ

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بَكَا سَنَ جَانِ يَتَرِ سِيْنِ جَانَانِ كَرَكَزِ
 سَنِي كَرَكِ سَنِي كُوْنِيْنِ كَرَكَزِ

سَنَكِ

سَنَكِ فِكْرِ وَكَلَهْ طُوْلَدِمِ تَمَامَتِ
 يَتَرِ دَرِ دَوْلَكِ دَخِي دَرِ مَانِ كَرَكَزِ
 مَرَادِ سَنِ سِيْنِ اَمِي دُوْسْتِ سَنَدَانِ
 سَكُوْ اَجْمَقِ حُوْرِي غِلْمَانِ كَرَكَزِ
 يُوْمَسَا كَا وَقَبْلِمِ مَعْبُوْدِمِ سَنِ
 عِيَانِ كُوْرَدِمِ سَنِي كَانِ كَرَكَزِ
 بِنِي كَلِي يُوْرَدِمِ سَنِي بُوْلَدِمِ
 بِنِ سَنِ سَنِ بِنِ اَوْلَدِمِ بِنِ كَرَكَزِ
 لِنَالْحَقِّ سِيْرِنِ فَا شَرِ اِيْدَهْ رَمِ قَاشِ
 مَلَامَتِ اَوْلَمِ پِيْنَهَانِ كَرَكَزِ
 سَكَا دُوْسْتِ عَسَقِ اَشْرَفِ اَوْغَلِي رُوْبِي

بِتْرَا پیمان دَخِ اِیْمَانِ کَر کَر

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

سَنِکْ عَشَقِکْ بَکَا مَذْهَبُ دِیْنْدُرُ

سَنِی هَر مِکْسَرِکُمْ سَوَمَنِی دِیْن دُرُ

سَنِ سَه وَن نِد ز حَوْرِ قُصُورِی

عَاشِقَلَرِ سَنِکْ عَشَقِکْ هَمِیْن دُرُ

سَکِرْ اَجَقْ بَکَا سَن سِرْ جَهَنَّمْ

یَدِی طَا مَوْ سَنِکَلَه رِیَا حِیْن دُرُ

شَکْرِیْن سَم سَنَسَزْ بَکَا اَجِی اُو دُرُ

سَنِکَلَه زَهْرِ قَا بِلْ کِی شِیْرِیْن دُرُ

اِکِی جِهَانِ اِجْتَرَه هَر نَه کِم وَا ز

دکالند

دُ کَالِیْنْدَنْ سَنِکْ عَشَقِکْ کَر بِن دُرُ

کِه هَر بَز کُوشْدَه بَیْکِیْن بَیْکِیْن دُرُ

بَیْم فِکْرَه حِیَا لَم اَنْدِشْتَم سَن

اَنکْ چُون کُوز لَرَه هَر دَم نَمِیْن دُرُ

یِرَا کَلَه یِنَانِ عَشَقِکْ اُو دِیْدُرُ

بُورَا کَلَه اِنِیْن دُونِیْن کُوبِنِیْن دُرُ

سَنِکْ عَاشِقَلَرِیْکْ جُورُ دُو کَلِیْنْدَنْ

بُورَا شَرَفِ اَوْغَلِی رُوحِی کَثَرِیْن دُرُ

فُورُکَلَه جَانِ قَدَا اَنْدِیْم مَدَا عِیْمْ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

سَنِکْ عَشَقِکْ کَا کِم دُشْدِی اَی جَان

نه مذهب قودنه دين نه ايمان
 نه دنيا آخريت نه زهد تقوى
 نه غيرت عار ناموس نه آد صان
 نه علم نه عمل نه عقل تدبير
 نه خوف نه رجانه شرع ازگان
 قويغمالدي عشقك اى دوست هالي
 صورت ملكن يقب ايلدي ويران
 فقير ايلدي خلق ايجنده ابي
 اكا طعن ايدرا اولدى دوست دشمان
 برقدې خلق دليته آي يا و ز
 تمامت عالمه ايلادي دستان
 بو عشقك

بو عشقك او بيننا هنج كسه دو نماز
 قپولرد قول اولدي نجه سلطان
 بو عشق زنجيرنه جونكم چكledi
 قيوندان دنج ياوش اولدي اصلان
 استندك عاشق اولدي شاه آدهم
 كيوب برچول جهانده اند سيران
 شونك كم عشق اولدرد قامو وارن
 اولدرد دير كعبه اك يكسان
 ازله كم كه اجدي عشق شراين
 ابد شويله كيدرا اولمت خيران
 كوئك كم جاننه عشق اودد شديپه

اودم قينا دهم جوشد نمان
 بو عشق کوهر لرن طشرا برقدی
 اگر طاليسک ديزان ريكان
 بو کوهری ن بلسون دکه صراف
 نه آکلاسون بور منی دکه نادان
 بو حکمه نه افلاطون ارشدی
 بونی نه جانوس بلدی نه لقمان
 بوديلجا نلور بلدی هر کي
 اوبلدی بوديکيم اولدی دجان
 بو عشقک اسرارن اشرف اوغلا رومی
 فوسويله کم بلن بون انسان

بو آمو

بو آمو کل لباسندن چقرسک
 اولابومعندر سکا ده آسان
وله أيضا رحمة الله عليه
 عشق منی بجا قلبد رسن بی صور ما بکا
 بن بنی بلن منی خبیر و برم سکا
 نوش ا دلیدن اول خرابانی مغانک جا منی
 عقلم اسرک جا منم اسرک نه ضر رسن اسرکا
 اول شراب کیم بن اجدم فارغی پیماندر
 ساقسی اول باق بزدر جهد ایدوب ایشرا کا
 بو وجودم قطر سن بجره از دم مست
 یوقلدم موج در یاد در دره او کدن صکا

سُؤْلِ كِه جَانِ وَيَزَمَن بُو يُولَدِه بِيَسَن بِيَجُون جَانَانِ دِلَرِ
 مَدَّ عَيْدِ نَرْقَوَانِي كَمِ دُوسْتِ اَوْلِ يَا لَانِ دِلَرِ
 دُوسْتِ بُولِنْدِه عَاشِقَه اَلْبَتْدِه جَانِ وَيَزَمَن كَرَكِ
 زِيَرِ اَوْلِ دُوسْتِ عَاشِقِينِي دِلُو بِي جَانِ دِلَرِ
 وَا رِكِي وَيَرِ دُوسْتِ دَرِ دِنْدَن اَلِي كُورْدِ زَجِه
 تَا كِه سَكَا دِه دِيَا لَرِ دَرِ دَوَارِ دَرِ مَانِ دِلَرِ
 هَر كِه كَمِ كُورْدِ كِلِنْدِه كَمِ دُوسْتِ بُو يُولُفِ اَدَمِه كَلِ
 دُشْمَنِ اَوْلِ حَيَوَانِ عَيْشِه دُونِ حُسْرَانِ دِلَرِ
 عَاشِقِكِ عَشَقْدَن نِشَانِي وَرْدِ دَرِ بَلُوبِيَا نِ
 فَا رِغِي كُونِ نِ اَوْلُورِ نِه اَصْحِي نِه زِيَا نِ دِلَرِ
 كِبَرِي كِ اَوْلُدِغِ جَانِدِه عَشَقِ كَلْبِ قَلْبِ قَارِ

صُورْتِمِ عَاشِقِ وِلِي اِيچْمِه طَلُو مَعْشُوقِ بِيَمِ
 عَاشِقِ مَعْشُوقِ عَشَقِ بِيَرِ دَرِ هِمَانِ قَلْمِ طَكَا
 كَل بُو بِيَرِ لِكِ شَرِ بِيَتْنِدَن بِيَرِ قَلْحِ نُوْشِ اَبَلِرِ كِمِ
 بِيَرِ بَقْبِ بِيَرِ كُورْدِ سِنِ طَا عِلْمَا سِنِ دُورْتِ نَكَا
 بِيَرِ بُو بِيَرِ لِكِ دِيْدِ كِمِ بُو يُولُفِ لَقْدُ زَا كَلْرَسَكِ سِيَرِي
 اِي كِ لِكِ بُو وَا زِلْغُوكِ قَوْمِنِ وَا دَسْنِ اَصْلِكَا
 سِنِ بُو يُولُفِ لَقْدَن قَبْرِ سِنِ بِيَرِ اِيْشِ بُو يُولُفِ نَدْرِ
 بِيَرِ مَجَالَا اِيْسَه دَرِ دُوسْتِ بُو زُنِ كُورْدِ مَكَلِكَا
 اَشْرَفَا وُغْرُو مِجِي اِي كِ لِكِ دَفْتَرِنِ بَقْدِي اُو دَا
 بِيَرِ اَلْبِ بِيَرِ لِكِ بُو لُبِ بِيَرِ كِمِ دِرْ لَه بِيَرِ لِكَا

سؤل که

عَشَقَ حَرَابِلِقَدْرَ سَوْرَ لَرَمَعُو زَلَرِي وَيِرَانِ دِلَرُ
 اَشْرَفَاو غَلِي رُو مِي عَشَقَه وَيِرَه لِي هَب وَارِي
 بِمُضَرِّدِ اَوْلُبُ يُوْرَزْنَه وَصَلَتْ هِيْمَانِ دِلَرُ
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهْ اَللهِ عَلَيَهْ
 عَشَقَه آوَارَه اَوْلُنْ دِيْنَه كَارِي نِدَرُ
 كُو كَلْبِي اَوْلُ يَارِ وَيِرَانِ بِي دَخِي يَارِي نِدَرُ
 طَالِبِ اَوْلُنْ جَانِ كُو كَلْدَنْ دِيْتَارِي رَسَكَه
 قَالُو قِيْلُو عِلْمُ مَنْصِبِ جُتَه دَسْتَارِي نِدَرُ
 دُوسْتِ وَصَالِي شَرِّ بَيْتِيْكَ جُرْعَه سِنَه قَصْدِيْ
 فَايِي لَدُنْدَنْ پَكْرِ اَوْلُ شَهْدِ شَكَارِي نِدَرُ
 دُوسْتِ يُوْلُنْدِ تَرَكْ حَجْرِيْدِ اَوْلُنْ اَوْلُ ذَا دَانِ

صافولر

صافولر صابْتِ بِيْرِمَزْ حَنْدِ
 دُوسْتِ هُوَا سِنَه دُوشِنْ كَلِي هُوَا لَرْدَنْ پَكْرُ
 بَاشِي عَمُو غَايَه وَيِرْمَزْ يُوْنِغْ يَا وَا رِي نِدَرُ
 عَاشِقِيْكَ يُوْلُدَاشِ دَرْدُو آهَلَكَه كُوْرُ يَاشِدَرُ
 دَر دِيَارِ جُوْنِ اَلَهْ كِرْدِي دَخِي سِيْمَا رِيْدَرُ
 آسِنَاءِ دُوسْتِ اَوْلُنْدَرِ مَا سَوَاءِ تَرَكْ اِيْدَرُ
 فِكْرِيْ ذِكْرِيْ دُوسْتِ دَرِ اَنْجُوْ اَوْزَكَه كَهْتَارِي نِدَرُ
 هَر بِلَادِ دُوسْتِ دَنْ كَلُوْرِيْ هِيْجِ دِيْمَرِ جُوْنِيْ جِرَا
 قَهْرِيْ لَطِيْفِيْنِ بِيْرِ بِلُوْرِ اَوْلُ نُوْرِيْ يَا نَارِي نِدَرُ
 خَالِقِيْ يُوْلُنْ كِيْشِيْ كَلِي خَلْقِدَنْ كَا سِلُوْرُ
 مَعْمَلَهْ سِيْ دُوسْتِيْدهْ دِيْرِ صَاقُوْ بَا زَارِي نِدَرُ

أُولِيَا يُؤَلِّقُهُ صِدْقِيهِ كَلَنْ كَرَجِكْ مُرِيدِ
 مَالِ مِلْكِ جَانِ بَاشِي نَامُوسِي عَارِي نَدَدِ بِلِيدِ
 أَشْرَفِ أَوْغَلِي رُومِي دُوسْتِ بَقِيَا سِنْدِ بُونَا
 دُوسْتَه قَرَشُودَا نِيمِ أُو بَرِ كَلِ كَلَرَارِ نَدَدِ

وَلَا أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

هَرَكِكْ كِمِ عَشَقِ يُوُقْ حَيَوَانْدُ دُرُ
 كَرَجِكْ صُورْدَرِ أَوْلِ إِنْسَانِ دُرُ
 صُورَتَا إِنْسَانِ وَ لِحَيَوَانِ صِفَتِ
 مَعْنَدِ أَوْلِ بِلَهَمِ أَضْلَدَنْ دُورُ
 عَشَقِ أَوْلِيَانِ كِشْتِكْ جَانِ يُوُقْ
 سَامِرِي كَا فِرِي كِي بِجَانِ دُرُ
 بُو

بُوشَادَه هَر كِشِي شِيرَا أَوْلِيَه
 كِيَسِي تَلْكَ كِيِي أَصْلَانِ دُرُ
 هَر حَجَرِ لَعَلِ أَوْلِيَه أَيُّ لِي بَصَرِ
 كِيِي يَعْقُوتِ كِيَسِي مَرَجَانِ دُرُ
 عَاشِقِكْ مِهْرُ وَفَا صِدْقِ صَفَا
 اِيَشِ دَائِمِ لُطْفِلَه اِحْسَانِ دُرُ
 عَشَقِ سُرُكْ هَر سُوَزِي دَعْوِي وَجَدِ
 كَبْرِي مُجْبِي صِفَتِي شَيْطَانِ دُرُ
 عَاشِقِكْ اِيَشِي تَوَاضِعِ مَسَكْتِ
 كُوزِ لَرِيَا شِي مَدَامِ سَنِيَانِ دُرُ
 عَشَقِ سُرِي كُوزِ كِمِ بِخِيلِ نَا كِسْ شُومِ

نَفْسِ آتِينَ بَجْرُودِ سَكِيَانِ دُرُزْ
 عَاشِقِكَ قَلْبِ سَلِيمِ كَيْفِ كَرِيمِ
 دُوسْتِ يُولِنْدَه جَانْدَه قُرْبَانِ دُرُزْ
 عَشْقِ سُوَزِكِ كُوْكَلِي طَرَا جِقْ سُونِيَه
 زَمَهْرِي شِيَوِ لِي بِرِنَادَانِ دُرُزْ
 عَاشِقِكَ كُوْكَلِي مَدَامْ قَيْنِزْ طَشَارْ
 طَشَرِ آتَرِ دُرْ كَرِيْبِ نَحْمَانِ دُرُزْ
 عَشْقِ سُرُكِ هَرِيْزْ سُوْزِيْ بِرَاقِ كِي
 طُوْقِيْزْ صَنِكِ قَتِيْ بَايِ دَنْ دُرُزْ
 عَاشِقْدَرِكِ جَنْبُوْشَلَرِيْ طَلُوْشَرِيْنِ
 هَرِ دُعَاسِيْ دَرْتَلَرِ دَرْمَانِ دُرُزْ
 عَشَقْ

15
 عَشْقِ سِرُكِ هَرِ طَاعَتِيْ اُولُوْزْهَبَا
 عَاشِقِكَ كَهْرِيْ دَخِيْ اِيْمَانِ دُرُزْ
 عَاشِقِكَ وَارِيْ يُوْلُ اِيْچِنْدَه سَبِيْدِ
 نَه سِنْتَه حَكْمِ اِدَه سِنِ قُرْمَانِ دُرُزْ
 عَشْقِ سِرُكِ بِيْرِيْ جِهْتَمِ اَسْفَلِي
 سَكْرِ اَجْمَاقِ عَاشِقَامْبِدَانِ دُرُزْ
 كَرِيْجِيْ عَاشِقُوْ صُوْرَتَا مَسْكِيْنِ فَقِيْرِيْنِ
 اَلْاَمْعِيْنِدَه اَلْوَسْلَطَانِ دُرُزْ
 هَرِ كُوْكِ كِيْمِ عَشْقِ وَازْجَاهِلِ دَكِلِ
 زِيْرَه هَرِ مُشْكِلِ اَكَا اَسَانِ دُرُزْ
 اَشْرَفَاوْغُلِيْ رُوْمِيْنِكَ هَرِ بِرِ سُرِيْ

عَشِقْدَه بَرِ بَحْرِي بِاَيَانِ دُرُرِ

وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَهْ

سَنِي سَنَ يَا وُقْلَ كُلِّ دِلِّ رَسَكْ بُولَهْ سِنِ آفِي
 مَحَالِ اَوْ لَا اَنِي بُولُقْ يَتُو رَنْجَهْ كِه سَنِ سَنِي
 بَكِي وَا رِكِي تَرَكِ اَيْتِ كِ دَا رَا كَا كِه سَنِ سِنِ كَيْتِ
 بُو يُولُكْ بَا سَبَا نِي خُو قُجُو زَمَز سَنِ سَنِ اَوْ لَا نِي
 اَكِه اَز مَّا كِه جَانِ وِيَرَمَكْ كَرَكْ اِي كِه جَانِ اَوْ
 اَز لَدَن شَيْدَه قَلْبُشُدْ زَبُو يُولُكْ اِي زَا رَا كَانِي
 اَنِي بُولُقْ دِلِّ رَسَكْ وَا زَا وَا لَا كُو رَا مَدَنِ زَنْهَارِ
 اَجَلِ سُو رَا وَا لَيْجَهْ كِه بَرِ كِسَه بُولُمَزْ اَوْ لِحَا نِي
 خَرَابِ اَيْتِ يِقْ مَقَامُو كِي دَكِيشِ اَدْ كِي صَا نُو كِي

سكار

سَكَا بَرِ كُو زَا چِيلَهْ كَمْ كَرِ سِنِ شَاهِ سُلْطَا نِي
 اَكْرِجِي سَنَدَن اَوْلِ عَالِي اَنِي كِه سَنَدَن كِي دَرِيوْ
 سَنِي بِلِ سَنِ سَنِي بِلِ تَا بِلِسَزْ اَوْلِ بِي جَا حَا نِي
 سَنِي سَنِ تَا نُو جَانِ صَمَهْ يَا عَقْلُ يَا كُو كَالِ يَا نَفْسِ
 يَا اَدَمْدُ زِدِهَهْ دَكِه بَشَرِ صُو رَتَدَهْ حِيوَلِي دُو سْتَهْ
 وَا شَرَفِ اَوْ غَلِي رُو حِي سَنِ سَنِي قُو دُو سْتَهْ كَيْتِ
 بُو وَا زَلَقْدَن فَا اَوْلِ غَلِ دِلِّ رَسَكْ بُولَهْ سَنِ آفِي
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَهْ

اَيَا عَاقِلِ بُو عَفَلْتَدَن اَيَا نَهْ
 بُو عَفَلْتِ اَوْ يَقُو سِي نَهْ سَتَدَهْ فَا نَهْ
 عَمْرُ كُو نِ كُو نِ كِرِ سَزْ خُو شَرَفِ رَاغَتِ

وَرَزِينِ أَصِيْبِي هَمْدَ مَرْيَاتِهِ
 نَجْهَ بَرِيحِهِ بُوْنَفْسِيكَ مُرَادِي
 بُوْعَشَقِ رَنِكِيهِ كَالِهَ بَرِيَانِكِهِ
 سُؤْلِي كَمِ عَشَقِيكَ هَمْدَ رَنِكِ أُولُوْر
 أَوْلَادِي أَلَمْ يَزْبُ بُوْنَفْسِي حَاتِنَهُ
 سَنِيكَ كُوْكَلِكَ بُوْعَالِمِ نَقْشِ الْمِيْشْرِ
 قَلْمِنِ سِنِ طَلَبِ أَوْلَى نِيْشَاتِكِهِ
 أَوْ كِي قَافِيْلَهُ نَكْ مَنزِيْلَهُ اَزْدِي
 يَبِيْنَهُ قَالِدُكَ أَوْ شَسْ صَانُوْصَانَهُ
 كَجَهْ لَرِغْفَلِيْهِ بِسَمِيهِ زِيْنَهَا رُ
 طُوْرِي كَلِ اِيْرِيْشِي كُوْرْكَارُ بَاتِنَهُ

اشوکی

اَشُوْ كِي بِتَرُّرُ كُنْ كُنْدُ كَا كَلِ
 سَكَا كُوْمِيْزُ آخِي شَاهِيْمِ زَمَانَهُ
 هُوَ اَسِيْنَهُ بُوْنَفْسِيكَ اِيْمَهُ زِيْنَهَا رُ
 حَبِيْبِ رَحْمِ اَيْلِزِ نَفْسِهِ اَيَانِكِهِ
 بِرَازِ سِنِ ثَانِي نَفْسِي بِسِيْحِ اِيْدِ رَسِيْبِنِ
 جَمَالَتِ كُوْرُزِ سِنِ عَقْلِ جَانَهُ
 اَوْصَكَ اَوْلَمَا اَزُوْعِكِ يَانِكِدَهُ اَلْ
 سَفَرِ قَلْمِ كَرِ كَسِيْبِنِ اَوْلِجِيْهَاتِنَهُ
 كِيْدِ سِنِ اَوْلَا اَوْزُقِ يُوْلِ لَارِهِ بِزُكُوْرُ
 اَزُقِ يَابِيْتِنَهُ كَرُكُ اَنْدَمِ كِدَانَهُ
 اَيْنِكَ مَنزِيْلِيْ يُوْلُقِ اَوْزُقِدُزُ

اَزْ قُ سُوْرِيَا يَلِرْدِيْمَنْزِ اِنَانَه
 رَسُو دِيْدِي وَطَنْ سُوْمَكِ اِمَانْدَنْ
 نَجُوْن سِنَكِ هُوَاسِكِ يُوْقُ وَطَانَه
 وَارَجُوْ اَوْلِ بَقَايِرُ دَكِ يَقْرَبِيْنِ
 دَرِيْشِرِ سِيْنِ دُنِي كُوْن بُوْوِيْرَانَه
 عَمْرُ سَمَرْمَاهِ سِيْنِي بِيْنْدَه وَيْرُ دِكْ
 عَجَبِ اَسْرَكِ مِسِيْنِ سَنْ يَادِ وَانَكَه
 بُوْدُنِيَا فَا نِي لَدَنْ تَزِي فَا نِي
 بُوْرِيْ شَتِي بِيْنَجَه سُوْمَكِ بَرَا صَا
 بُوْصَحْرَا دُرْ كَلَنْدَرِ بُوْنْدَه يُوْتَدِي
 نَه پِيْزَا كَلَنْدِي بُوْنْدَه نَا جُوَا نَكَه

كلن

كلن كُوْجِرُ فُوْنِ كُوْجِرُ دُوْلْتَمَنْزِ
 بُوْ كَلْمَكْدَنْ مُرَادِ نَا صُوْرُ كَلَانَه
 كَلَانِي كُوْرُ طِرَانِي كُوْرِي كِنْدُرُ
 صُوْرُ وَازِ دِيْنِغِ كِنْدُرُ شُوْلُ كِلَانَه
 جِهَانِ زِيْرُ كَلْمِي كَمِ كَلْمِي كَتْدِي
 بُوْ سِيْرْدَنْ وَيْرُ مِدِ يَلِرْ بَرِ نِشَانَه
 وَلي شُوْنَلِرْ كِه دِيْرِي كِنِ اَوْلِيْدُرُ
 اَوْلُرْ اِيْرِيْ شُدِي بُوْرَا زِ نِهَانَه
 بُوْدُرِ يَادَنْ بُوْلُرْ جِيْقَا زِ دُرِي
 اَوْلُرْ كُرْدِي بُوْجِيْرِي نِه پَا بَانَه
 كَلِ اَمْدِي سَنْدَه اَوْلُرْدَنْ اَوْلُكِ الْكَلِ

اِدْرِشْ حَقِيقَه دُشْمَا كُلِّ كَمَا نَه
 كُو مَا نِيْلَه اِمَان بِي بِيْرِد طُرْمَسْ
 كَمَا نِي قُو اِمَانَه كُلِّ اِمَانَه
 حَقِيقَتِ اِيْش بِلِنْمَزْ اَوْلَا بِيْجَه
 بُوْلْمَزْ يُوْل سِنِي بُوْنْدَه صِلَا نَه
 نِيْجَا اَلْفَاظْ مَعْنِي نَحْت اِيْدُرْسِن
 سَرَا بِي صُو صُوْب دُشْدَك بِيَا نَه
 اَكُو بُوْز بِيْل سَرَا نَه سِن سِيْ كَرِيْت سَك
 قَلَا سِن شُوْنِدَه تَشْنَه يَانَه يَانَه
 عَمَل قِيْل عَمِلَا قُو قِيْل قَالِي
 كِيْجَه اَلْدَنْمَه بُو قُو رُو اَدُ صَانَه

انا بيت

اَنَا بَيْتِ سَبَالِنِ بِيْل كُوْز كَدَنْ
 حَقِيقَتِ كُوْز لَه بُو بُوْجِهَانَه
 كُو اِسِن شَمْسِ هَر زَرْدَه ظَاهِرْ
 هَر اَشْيَا دَه كَرِيْتَه حَقُو عِيَا نَه
 سَكَا سِن بِن دِيْمَكْدَنْ اُوْتَه تَا سِن
 اَوْلَا سِن سِن دَخِي كُلَه لِسَانَه
 اَز كَدَنْ اَوْل سَعَتِ قَا نِي اَلْوَبِن
 عُرُوْجِ اَيْلَا يَه سِن هَفْتِ اَسْمَانَه
 فَنَادَنْ بَر بَقَا يَه اِيْر سِن كَم
 نِيْتَا لِيْ كِي اَنْوُكْ كَلْمَز بِيَا نَه
 اَكُو حَا صِلْ اَوْلُوْر سَه بُو مَقَامَاتِ

وَرَبِّ سَيْرِكَ أَرِيْشَهُ لَا مَكَاةَ
 كُوْرِنْدَن كُوْتَرَم بَنَلِك حِجَابِيْن
 كُوْرَه كَمَا اَشْتَا بَكْدُرِيْكَآ سَكَه
 بِيْزَه جَان وِيْرِيْنِيْ كَرَك بُوْدُر سُوْر
 سَرُوْمُوْرِيْ يُوْقِيْ بِيْزَه جَانَه قَالَاةَ
 شُوْلُر كِم اُوْلَدِيْ بُوِيُوْلَدَه اَجَل سُوْر
 اُوْلُر اِيْرِيْشَدِيْ عَمْرَجَا وِزَا سَكَه
 چَغِيْرِيْب اَشْرَف اُوْغُلِيْ رُوْمِيْ اَنِيْدُر
 صِلَا دُر كَلْسُوْن اُوْلَجَانَه قِيَاةَ
 وَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 كُوْكُل دُوْسْتِك جَمَالِيْ اِيْنَسِيْدُر

كوكل كم

كُوْكُل كِم يَاْس اُوْلَا دُوْسْتِك نَسِيْدُر
 حِيَايِيْ دُر قَلُوْبِيْكَ ذِكْر حُجُوْب
 حِيَايِيْ دُوْسْت كُوْكُل مُوْنِسِيْ دُر
 حِيَايِيْ غَيْرِيْدَن كُوْكُل صَخَا قَلِيْ
 صَا فِيْ كُوْ كَالَا دُوْسْت قُوْنِسِيْ دُر
 كُوْكُلَه دُر كُوْكُلَه پَر نُوِيْ دُوْسْت
 بُوْكُوْكُل لُر اَنُوْكَ كِيْج خَانَسِيْ دُر
 كُوْكُلَه بُوْلَد دُوْسْتِيْ اَشْتَالُر
 اُوْطَشْرَه اِسْتِيْنِيْ كَانَسِيْ دُر
 كُوْكُل عَرَشْدَن اُوْلُوْر نِيْجَه يَدِيْ عَرِيْش
 كُوْكُل زَرَه سِيْنِك بِيْزِدَانَسِيْ دُر

كوكل اسرار دَرَسَمِ عَقْلِهِ صَغِيرِ
 خَصَّاصِ تَوْحِيدِيَّتِكَ خَزَنِي دَرِ
 بُو كَمْتِ اشْرَافِ اوغلي رُو مِر كُو كَلِي
 صَنُوقِ مَجْرُوحِ هَمِّ وِيرانِ سِي دَرِ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

جان وِرْدِ عَاشِقِ بُو يُولَدِ قَصْدِ جَانَانِ اَيْلَرِ
 كَفَرْلَه قَلْبِ عَدَاوَتِ مِيلِ اِيْمَانِ اَيْلَرِ
 دُنْيَه اَخْرَتِ كَفَرِ اِيْمَانِ نَسْبَتِي بُو قِ عَاشِقِ
 قُوْر قُدُوْر خَدَنِ اَمِيْدِي حُوْر جِيْمَانِ اَيْلَرِ
 يَارُ قِشْ لِيْلُوْنَهَا دَجْمَلَه بَهَارِ اُولُوْر اَكَا
 هَرِ جِيكْ كُوْلِ بُو قِ دِكْنِ عَزِي مِي كَلِسْتَانِ اَيْلَرِ

مُسْجِدِي

مَسْجِدِي مِيْنِخَانَه مِي فَرَقِ اَيْلَرِ عَاشِقِ اُولُوْر
 قَدَه اُولُسَه دَوَسْتِ اِلَادَرُوْصَلِ هَجْرِ اَيْلَرِ
 بَقْدِ غِي بِرْدِ كُوْر دُوْصْتِ بُوْر نِي كُوْر نَرِيكْ
 اِلَا بُو سِرِي مَلِكِ مَحْرَمِ يَه اِنْسَانِ اَيْلَرِ
 بِي نِشَانِ اُولُوْر نِشَانِي كِسَه بِلَرِ عَاشِقُوْكَ
 نِي نَه لِيكِي هِيْجِ بِلُوْر مَزَرِيكِنِ اَلْوَانِ اَيْلَرِ
 شَمْسِ اُولُوْر زَرَه يِكِنِ هَمِّ قَطْرَه اِيكِنِ دَرِيَا اُولُوْر
 جُوْشِ اِيْدَرِ طُشْرَه اَتَرِ دَرِ بِيْنَهَا نِ اَيْلَرِ
 طُوْتِ دِلِكْ سُوْنِيْلَامَه اشْرَافِ اوغلي رُو مِقْلِ
 عَارِفُوْكَ سُوْر لَارِي جُوْنِ فِهْمِ نَادَانِ اَيْلَرِ
 وَهُوَ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوَيْجَه دَرِنْدُرْ كِه دُشْدِي جَانَه دَرْمَانِ اِسْتَمَز
 اَز تَرُوْر كُذْن كِنَا دَر دِي نَقَصَانِ اِسْتَمَز
 عَايَشَقَا دَر دِي اَنُوْكَ بَسْدُزْ كَر كَز دُو جِهَانِ
 بَلْبَلِك مَقْصُوْر كَلْدَر بَاغِ بَسْتَانِ اِسْتَمَز
 نَبَسُوْن نَبَسُوْن سَرَايِ بَادِ شَاهِي اِسْتَمِيْن
 حُوْرِيَا قَلْبَر نَطَرِ جَنَاتِ رِضْوَانِ اِسْتَمَز
 هَقْ بَا شَدِه كِم اَنُوْكَ سُوْدَايِس يُوْقَدَر هُوْ اِنِي
 زَغْدُرَا وُلْمُر دَا رِه كِسُوْن شَكْرِ سْتَانِ اِسْتَمَز
 فَتُوْ جَانِه كِم اَنُوْكَ دَر دِي اُوْدِي بِنَمَز مَدَام
 تَا اَبْدِ جَانِ شُوْر دَر اَوْلِي جَانِ كِه جَانَانِ اِسْتَمَز
 شُوْل كُوْ كَل كِم عَشَقِ نُوْرِيْلَه مَنُوْرَا وُلْدِي

قلدی

قَلْدِي نَفْسِي ظَلَمْتِنْدَه اَب حَيَوَانِ اِسْتَمَز
 دَرُوْكَ اَر تَرُوْر سِيْنِ اِي اَشْرَفَا وُغِي رُوْمِ عَارِ
 دَر دِيْلَه رَسُوْاِي اَوْلِيْنِ عَالَمَه بِنَهَانِ اِسْتَمَز
وَلَه اَيْضَا رَحْمَه اللّٰه عَلَيَه
 زِهِي عَايَشَقِ كِه مَعْشُوْقِي حَقِ اَوْلْدِي
 زِهِي قَوْلَقِ كِه حَقِ سُوْرَه صَقِ اَوْلْدِي
 زِهِي كُوْرَمِ كِرَا دَر دَا سَمِ اِنِي
 زِهِي دِلِ كِم زِكْرِ حَقِ اَنَدِه جُوْ اَوْلْدِي
 زِهِي كُوْ كَل كِم عَشَقَه طُوْلْدِي
 جِهَانِكِ زِهْرِي كَا تَرِ بَاغِ اَوْلْدِي
 زِهِي نَفْسِي كِم حَقْدَانِ اَز كَا سِنِ اِنْتَدِي

تاز جعی از دی مملو اولدی
 زهی جان کم کلدتها جهاتنه
 نظر قلما دفر دمطلق اولدی
 زهی تن کم دونی کون قلد طاعت
 وریجو حضرتته یوزی آق اولدی
 بو وار لقدن کچن ایرشیدی واره
 یوق اولما دن زهی تاقل کم یوق اولدی
 بقا بولوق د لرسک واز فنا اول
 بقایه یول فنایه واز مة اولدی
 توز اولدی قلقد بز دن کوشر لدی
 ایقلاده شولر کم طبرق اولدی

جهانم

جهانده اولمدن شونلر کم اولدی
 الوم سز دز لکا اول البق اولدی
 الیک چک فارغ اول جمله جهان دن
 سکا چون بوجهان بز اغر و اولدی
 بو شهرت دن کج اشرف او غل رومی
 که عاشق لاره شهرت طوزق اولدی
وله ایضا رحمة الله علیه
 خبیرا اولوق د لرسک بو خبیر دن
 اوز عشق اوق انا کجسون جکر دن
 جکر قان کوز کدن یاش برینه
 اقب کم طوبه جانک بو اثر دن

جميع وادكي هجدن هجا وين
 فراغت اول يري نفعيل ضرردن
 يزوكي طبرانا اوزك برتراك ايت
 اكلدوكي چر شامي سحر دت
 اوت شهرت بتن بند راداهم
 كل اكرن عا شقيسك بوهرندن
 شكر بيمك لر سك طوط اول غل
 كه قرغانك نصيب يوق شكر دن
 آئين انكا زايد زمينكر بو عيشقه
 كه قلبي خالدر بو درد سردن
 قوا اول منكيكر انكا رنده طور سون

كم

كم آنوك كوكل قاني در جردن
 قوشنغل عشقه دوست ايشكده
 بلو كاخر: مت ايجون بو كردن
 كل اشرف اوغلي روميله بلاكيت
 كه امين اولاسن در لو خطر دن
وله ايضا رحمة الله عليه
 كاه كاه كدومه كلورم كاه كاه يوقلنو
 كاه يوق ايله يوق اولورم كاه واز لقا بو لو
 كاه دكر: لره دوشرم موج ارض شرة دوشرم
 نادان اليه دوشرم كه بهايه آل نورم
 كاه چقرم بو كوكره دوشرم چرخله بلا

كَاهُ آيَلَا بَدْرًا لَوْرَمُ كَاهُ كُونِيَّةَ طُولُو نَرَامُ
 كَاهُ عَرَشْدَنَ أَنَا أَجَارَمُ نَجْمَهُ بَلِكُ يَزْدَنَ بَحْرَهُ
 كَاهُ بَرِيوَزِيَّتَهُ انْرَمُ مَحْفَلُ لَرِي طُولُو نَرَامُ
 كَاهُ تَبَاتِ اْوَلُوْبُ بِيْرَمُ كَاهُ طَبْرَاقِ اْوَلُوْبُ يُوْتَرَمُ
 كَاهُ اَنْ كَاهُ سَكُوْكُ اَلُوْبُ قَالِبُ اَلُوْبُ جَانُوْرَمُ
 كَاهُ عَرَفَاتَهُ حَقْمَمُ لَبِيْكَ اِيْدَبُ بَاشِ اَجَارَمُ
 كَاهُ قُرْبَانَ بَرِيْنَهُ كَلُوْبُ فَوْجِ اَلْبُ بُوْعَزِ لَنُوْرَمُ
 كَاهُ خَانَقَاهُ رَصُوْفِيْمُ كَاهُ مِيْحَانَدَهُ فَا سِقْمُ
 كَاهُ رَقْصَهُ كُرْبُ دُوْنَرَمُ كَاهُ سَارِ اَلْبُجَالِ نُوْرَمُ
 كَاهُ اَوْ كَرَمُ كَاهُ اَزْدَهُ بُوْخَلَقُ اِيْحَنْدَهُ كَرَمُ
 كَاهُ شَاهُ اَلْبُ شَاهُ بَارِ اَلْبُ شِكَا رَا دَبُ اَكُ لَنُوْرَمُ

كاه حو

كَاهُ جُوْكَانُ اَلُوْبُ اَلُوْمِدَهُ كَرُوْرَمُ عَشَقُ مِيْدَانِيَّةَ
 كَاهُ طُوْبُ اَلْبُ دُوْسْتِ اَكْتَرِ شَرْقَدَنَ غَرِيْبَهُ يُوْلُوْرَمُ
 كَاهُ خَاصُّ خَلْفَانِ اَصِ اَلُوْرَمُ كَاهُ خِيْضَرِ اَلِيْئِهِ اَلُوْرَمُ
 يُوْرَمُ يَشْدَهُ قُوْرِيْدَهُ بُوْكَوْلُوْرَهُ بُوْلُوْ نُوْرَمُ
 كَاهُ دَكْنُ كَاهُ كُوْلُ اَلُوْرَمُ كَاهُ سُلْطَانُ كَاهُ قُوْلُ اَلُوْرَمُ
 كَاهُ بَهَارُ كَاهُ كُوْلُ اَلُوْرَمُ اَلْدَنُ اَلَايِيْلُوْرَمُ
 كَاهُ شَاكِرِيْدُ كَاهُ اَسْتَاذَهُ كَاهُ دَاوِسْتَاذِهِ كَاهُ دَاوَمُ
 كَاهُ شِيْرِيْنُ كَاهُ قَرَهَادَمُ فَيَا كَسُوْبُ اَكْنُوْرَمُ
 كَاهُ اَوْ كَاهُ اَوْجِي اَلُوْرَمُ كَاهُ يُوْلُ كَاهُ يُوْجِي اَلُوْرَمُ
 كَاهُ يُوْرَمُ كَاهُ اَرَامُ مَسْنِيْلُ مَسْنِيْلُ دِكْلَنُوْرَمُ
 كَاهُ نَهْ مَسْنِيْلُ وَا رَنْهْ مَقَامُهُ وَجُوْدُ وَا رَنْهْ عَدَمُ

گاه دیو گاه سیمان اولشم
 گاه اولده شیخ صنعان زعمان
 گاه ترسا گاه مسلمان اولشم
 گاه بولت اولب هوایه اغوشم
 گاه قطره گاه عمان اولشم
 گاه هوادن یغز اولب یاشم
 گاه نباتو گاه حیوان اولشم
 گاه اود صوبیل طبرق فرد
 گاه طین گاه طینه پنهان اولشم
 گاه اسی گاه سید گاه اعتدال
 گاه طمر لوده کرب فان اولشم

حَقْدَن اَزْكَ یُوقُ وَالسَّلَامَ یَا بَرَقْدَن دَوْلُنُورَم
 گاه مطیع گاه عاصیم گاه عالم گاه عالم
 گاه اشرف اغل رومیم بود لوده سونلنورم
 وَلَهْ اِیضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْهِ
 شوپله بی دیل بی جان اولشم
 کند احوالنه خیران اولشم
 گاه بنی بز بلز کم قند بیم
 گاه جمیاط کم پریشان اولشم
 گاه اولدم بی نشان گاه بان نشان
 گاه نشانسنز منکله سلطان اولشم
 گاه فرشته اولشم گاه پری
 گاه دیو

كَاهِ مَعَادِينِدْ كَرُبْ كَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ بَرُو كَاهِ بَجْرُ وَاوْ كَاهِ سِرَانِ
 كَاهِ سَمَارَتِ كَاهِ وِيرانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ زَمِينِ كَاهِ زَمَانِ كَاهِ آسْمَانِ
 كَاهِ زَمَانِي دُنْدِ لَانِ بَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ طُورِ كَاهِ مَنَاجِكِ كَاهِ مُوسَى
 كَاهِ فِرْعَوْنِ كَاهِ هَامَانَ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ اِرَادَتِ كَاهِ مَرِيدِ كَاهِ مَرَادِ
 كَاهِ كُفْرِ وَاوْ كَاهِ اِيْمَانِ الْمَشْمِ
 كَاهِ دُوزَخِ كَاهِ مُعَذِّبِ كَاهِ عَذَابِ
 كَاهِ جَنَّتِ كَاهِ رِضْوَانِ اَوْلَشْمِ

سُونَلِينِ هَمْ سُونَلِدَنْ هَرِ نَا طَلِقِ
 تَنْهْ جَانُوجَانَهْ جَانَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ مَسْجِدِ كَاهِ سَاجِدِ كَاهِ بُجُودِ
 كَاهِ دَيْرِ وَاوْ كَاهِ رُهْبَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ سَاقِي كَاهِ صَاغِرِ كَاهِ مَنِي
 كَاهِ اسْرِكِ كَاهِ مَسْتَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ تَوْرِكِ كَاهِ عَرَبِ كَاهِ عَجْمِ
 كَاهِ هِنْدِ وَاوْ كَاهِ يَمَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ قَيْشِ كَاهِ يَارِ كَاهِ بِيَهَارِ
 كَاهِ بَلْبَلِ كَاهِ كَلِيْسْتَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ جِسْمِ كَاهِ جَوَاهِرِ كَاهِ عَرْضِ

گاه رنجور گاه رنجور گاه طيب
 گاه ناله گاه آفغان اولشم
 گاه بوجمله سيندن اولورقم بری
 نه ملک نه جن نه انسان اولشم
 بن سیمان زمانم قوش دین
 سوندره عالمده دستان اولشم
 نسبتیم یوق ما سوا الله بنم
 بیزیش اون کون بوندک مهن اولشم
 شاهنم شاهم شکار کلشم
 بوبشاده کوزنه اصران اولشم
 صیدمی الله ینا دندم شها
 واربن

واروبن شاهان اولشم
 اشرف اغل رومیم بن کم بو کون
 گذرتو و خدنده یکان اولشم
وله ایضا رحمة الله علیه
 بو کوکل دریجه سیندن یته بر نوز اولدیندا
 عقیلی باشمدن الدی بنی قلدی د لوشیدا
 مامت کوکل جهادین اونوزک شعاع طید
 بیرکوک جلی طولدی طاع طا شوکوه صحرا
 نه که وار جمیع اشیا نقابن کوردی یوزدین
 قوسنی کوزدم اولد وست بکام عشوق اولد
 نریکه بقارسه کوزم آنی کورر آنحق

كورنين اولدزهم كورن قني كلسون امدى بينا
 نه وجود نه عدم وارنه زمان نه مكان
 پيش پاشر فوق تحت نه بيان نه خوبى
 قو و خدت اولد كرت كونور لى نوري ظلمت
 عرش فرش تمامت اولدز انى كوزمن اعلى
 مكر اشرف اوغل رومي كنه كندودن واربدن
 خلقه بر آد قالبدز پسر آنين دز اشبوغو غا
وله ايضا رحمة الله عليه
 كوكل دوستك جمالى اينه سيدر
 كوكل كم پاشر اولد دوستك نه سيدر
 حيا تيدز قلوبك دكر محبوب

خيالى

خيالى دوست كوكله مون سيدر
 خيالى غير دن كوكله صفا قل
 كه صافى كوكله دوست قوت سيدر
 كوكله در كوكله بر توي دوست
 بو كوكله انك كنج حالى سيدر
 كوكله بو لى دوستى اشتا لر
 اول طشر استين بيكا ن سيدر
 كوكل عرش دن اولودز نيجه لك عرش
 كوكل در سينك بر دان سيدر
 كوكل انرا يدرد رسم عقده صغر
 خط خاص توحيديك خن ن سيدر

عَلَّيْلَ بَرُّو كَوَكَلَر طَلُو
 بِنِ آئِنِ دِلَر دَه دَسْتَانِ اَوْلَشَمُ
 مَوُ مِنَا اِقْرَارُ وَصِدْقِيهِ صَفَا
 مَنِكْرَه اِكْحَارُ طَغْيَانِ اَوْلَشَمُ
 اَيْدُكَ اَوْلِ دَر تَلْوَلَه كَلْسُونِ بَرُو
 كَم بُو كُونِ هَر دَر دَه دَر مَانِ اَوْلَشَمُ
 سِرِّي بَلَمَزِ بِنِه اِنْشُو مَلِكُ
 سِرَا اِجْنَدَه كَم نَه بِنَهَانِ اَوْلَشَمُ
 كَر جِكَم بِنِ اَشْرَفِ اَوْغَلِ رُو مِيَمِ
 جَمَلَه نِيكَ اِسْتَادِ كَم بَرُّو اَوْلَشَمُ
 وَلَه اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُو كَمْتَرِ اَشْرَفِ اَوْغَلِ رُو مِي كُو كَلِي
 صُنُوقُ مَجْرُو حَمَمِ وِيْرَا سَيِدُرُ
 وَلَه اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 بُو زُكِي كُو رِي خَيْرَانِ اَوْلَشَمُ
 بَلَمَزِ بِنِ بِنِي يَه سَنِ اَوْلَشَمُ
 دَشْمُو شَمِ عَشَقُ مَجْرَه غَوَاضِ اَوْلُوبِ
 بَجْرَا اِجْنَدَه كُو هَر كَانِ اَوْلَشَمُ
 ظَاهِرَا كَر جِي فَقِيرِمِ نَا تَوَانِ
 بَا طِنَا كُو نَيْنِ سَطْطَانِ اَوْلَشَمُ
 قَافِ بَر قَافِ حَا كَم حَكَمِ اَيْدِه دَه
 مَهْرَا مِيَدَه دُرُ سِي كَمَانِ اَوْلَشَمُ

عَارِفَا صُورِ غُلِّ اَكْرَ صُورَه رِسْكَ سَنَ خَبْرِي
 سَكَ عَارِفٍ وَرَدَّ اَوْلُ سَنَدَن اَجْرُ وَخَبْرِي
 خَبْرِي اَسْتَرِي سَكِ كَمِ وَرَه لَرَجَا نِي كَه صُورِ
 كِه تَنَاطَا هَمِر اَوْلُونِ كَلَه بَلُورِ اَثْرِي
 اَثْرِي جَانِ كُو كَلَه اَرِي شُب اَيْلِدِي هَسْت
 اَوْلُ اَثْرَدَن بِنُورِ مَنُصُورِ خَلَا جِ بُو سَرِي
 سَرِ لَا بِي مِيَه اِسْتُوكِ بُو يُولَا بَقْمَه كَرَا فِ
 مَرِيغِ رُوحِكِ دِكِي سَرِ بُونَدَه نِي جَابَا لِكِ بَرِي
 بَرِي عَقْلِي كِه عُرُوجِ اَيْدِي بِنِ اَز مَائِه بَشَرِ
 كِمِ اَنَّا نُو رِي نِه دُو يَمَزَنَه مَمْلَكِ نَابَشَرِي
 بَشَرِي صِيْفَتِ بُو عَشَقِ اَوْ دِي نِه ذَرَقُو مَمَّا
 كِرُو

31
 كِرُو كَنْدِي كَزِيلَه اَيْلِه يَزِي نِه نَظْرِي
 نَظْرِي اَوْلِي اَوْلِي نِي نَظْرِكَ رُو مِ سَكَ
 كَزِ دَرُ اَوْلِدِ كَزِ دَائِمَا شَامِي سَحْرِي
 سَحْرِي كُو زَلِ رِسْكَ اَشْرَفِكِ اَوْ غَلِي دِ بِلَا
 تَنُوجَانْدَن دُو سْتَه اِدَا سِي نِ سَفْرِي
وَلَه اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 اَوْلُ دُو سْتِي بِنِ سَوْدِ كِمِ بُو جَانْمَدَن اَلِرُو
 اَوْلُ دُو سْتِ بِنِ كُو زِدِ كِمِ بُو كَزْمَدَن اَلِرُو
 اَنْزَلْ اَبَدًا اَوْلُ مَزْدَن صُحْبَتِمِ اِنْ كَلِي دِي
 اِسْتِي دَرْدَمِ سُو زِي نِي بُو كُو شَمَدَن اَلِرُو
 بِنِ قَوْلِدِمِ اَوْلُ سُلْطَانِ اَوْلَمَا مِسْتَدِي اِنْسَانِ

او قوريدم مدحني بولدن الرو
 ايك اولمي سودي بني يا بني سوده آني
 اول باي سودي بني بوسود كدن الرو
 سودي بني يار تدي عشق او دنا آتدي
 ادي كوكلي كتدي بوكو كمدن الرو
 بن ازلدن عاشقنه عشقه اولاشوغده
 سوشردك انو كلا الر دن الرو
 لوح قلم بوعدي بن انده بنتها نديم
 كي اكلا قنده يدغم بوبن لكدن الرو
 اندن قينده طنده كلمه سر بته دشه
 انجه كوز ياشن صخدم بوباشمدن الرو

حالم

حالم دلم بلنم دز دمه ام بولنم
 عالمك بن دزد يوقد بوزد دمدن الرو
 دزدم ديمن ديل ايله اهم اكلا دو كومه
 هج كسه اه اتمدي بواهدن الرو
 هر بن عاشق بو عشقدن بر دلو نشان وري
 بري نشان و برمدني نشا امدن الرو
 اشرف او غل روميم سيلرم دوست خبيرن
 بز خبر دخي يوقد ز خبرمدن الرو

وله ايضا رحمة الله عليه

رافيم دز دينه يازك بن شكايه اتمرم
 كند حالم سويلرم غير حكايه اتمرم

دَرْدُ حِجَّتِ يُولَدُ شِمْدُ بُو بُولَا عَزَمَ اِيْلَهُ
 دُوسْتِ بَالَا سِنْدَن بَشُو مَرْدَمِ سَلَامَتِ اَتْمَرَمِ
 هَرَنْ كَرْدُ دُوسْتَدَن كَلُو ز صَابِرُوشَا كَر طُورِ مِشْمِ
 عَايِنَمِ دَرْدِي بِتَرَا زَكِه فَرَا سَتِ اَتْمَرَمِ
 بِيخَلَرِ يَارُكِ وَصَالِنَه اِر شَمَا كِه اَوُر
 جُونِ اِرَادَتِ دُوسْتِ لِنَه بِنِ عَجَالَتِ اَتْمَرَمِ
 عَشَقَه بِي لِي شِي عِلْتَه قَلْمَا دِمِ عَمَلِ
 جَنُو حُورُو قُصُورِ اِيچُونِ عِبَادَتِ اَتْمَرَمِ
 هَرَنْ كَرْمِ اِشَلَا دُ مِي سَه بِي عَرَضِ اِشَلَا مِشْمِ
 نِي دَه يَمِ تَا جَرِ دَكِي لَمِ بِنِ تِجَارَتِ اَتْمَرَمِ
 كُجُو بِنِ اَصُوخِ يَانْدَن لَا وُ بَالِي كِنْدَرَمِ

دُوسْتِه

دُوسْتِه كِيدَرُ جُونِ كُو كَلِ غَيْرِ دَلَالَتِ اَتْمَرَمِ
 دُوسْتِ اَكِنْدَه نَفْسِي لَه دُونِي كُونِي جَنَكِ اِي دِه رَمِ
 نَفْسِي بَالَه دُوسْتِ اَو لُوبِ دُوسْتِه عَدَاوَتِ اَتْمَرَمِ
 دُوسْتِ بَكَا نَفْسُوكِ قَهْرِ اِي لَه بَرِ كَلِ دِي دِ چُونِ
 نَفْسِي قَهْرِ اِي دِه رَمِ هَر كَرْمِ عِنَايَتِ اَتْمَرَمِ
 دُوسْتِ يُو زِنِ كَسْتَرِ مَمِيْنِ بِنْدِ مَكِه بِنْدَكِ مِشْمِ
 بِنْدَكِ اَوْنِ يَقْدِمُو يَقْدَمِ عِمَارَتِ اَتْمَرَمِ
 قُو زُخُو قِيغُو عَارِنَا مَوْسِ اَو لِمَا عَا شَقْلَرِ
 دُوسْتِ اِجُونِ بَاشِ اَو نِي زَمِ وَ هَمُو خِيَالِ اَتْمَرَمِ
 اِي دَرَمِ عَا شَقْلَرِ عَشَقَدَن خَبِرِ شِمْدَن كَرَمِ
 اَشْكَارَه كُونِ كَبِي كِرْ لُو اِشَارَتِ اَتْمَرَمِ

سُونِدَ اشْرَفَا وَاغْلَا رُوْحِي دَرْدِي عَا شَقْلَه
 دِيْمَه كَم بِن كَر لَرَمَّ عَشْقِي سَلَامَتِ اَمْرَمَّ
وَلَه اِيضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 اَز لَدُنْ عَشْقِ اُو دِيْنَه يَا تَه كَلِمَه
 اَجَبْ دَرْدِي سَر اِيْن قَا تَه كَلِمَه
 جَزَادِ شَمْسِ يَارِنْدَن بَز غَرِيْبِمَّ
 وَصَالِيْنِ اِسْتِيُوْجْرَانَه كَلِمَه
 شُوْبَلِيْمَّ كِه كُوْلْدَن اِيْرُ دُشْدَمَّ
 فِرَاقِيْده بُوْخَا زِيْسْتَانَه كَلِمَه
 قَرَارَمَّ يُوْقُوجِهَانْدَه تَز كِدَارَمَّ
 بُوْصُوْرَتِ مِلِكِيْهَه مِهْمَانَه كَلِمَه
 بِنَمَّ

بِنَمَّ يُوْسُفُ بُوْكُنْ كِنْعَانِ اَلِنْدَانِ
 بَدَنِ مِصْرِيْنِدَه كِي زِيْنْدَانَه كَلِمَه
 بِيْكََا دُوْر خُدْرَا نَسُوْرَه قَا مَوْجِيْتَه
 اِيْنَكْ غَيْرِيْنَه جُوْنِ بِيْ كَانَه كَلِمَه
 بُوْنَفْسُكْ لَشْكُرِن قِرْمَاغَه دَائِيْمَّ
 بِيْهَادِرَا وُلُوْيِن مِيْدَانَه كَلِمَه
 غَزَا اِمْمَلِكَا بُوْ نَفْسُ سَنُوْمَه
 اُو دُوْسَتِ يُوْلِيْنَه جَانِ قُرْبَانَه كَلِمَه
 شِكَاْرَه سُوْرَه بُوْ صَخْرَا يَه چِقْدَمَّ
 اُوْمَرَا اَلْتَمَا كِه اُوْل سَطْطَانَه كَلِمَه
 حَقِيْ بِلْمَا كِه كَلِمَه بُوْ نَشْرَه بَلُوْ

تَجَتَّ حَوْرِنَا رِضْوَانَهُ كَلِمَةً
 حَقًّا بِلَدْمِكَ أَدَمَ طَغْرِ يَوْلَدُنْ
 أَنْوَكُ جُحُونِ عَزْمَا يَدُونِ بِنِاسَانَهُ كَلِمَةً
 بُو كُونِ يَلِ دُوسْتِ أَشْرَفِ أَوْغُلِ رُوحِي
 يَارِينِ دِيمَا كِه وَ اِسْمَانَهُ كَلِمَةً
وَلَا اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 قَرَارِي قَلَمِي جَانَكِ نَدِيهِ بَسِ عَزْمَا يَزَا اَيْدِي
 نَعِيمِ بِنِيَادِي نَفْسُكَ طَغِيهِ نَارُ مَا زَا اَيْدِي
 دُشْمِ دَرْدِي نِه اَوْلِ يَارِكِ اَوْ رَمْتَرِكِي نِ اَعْيَارِكِ
 وَصَالِيهِ بُو هَجْرَانِكِ اَوْلَا بِلِكِ جَانِ اَنَا زَا اَيْدِي
 نَصْرُ فِدَنِ اَلْمِ جَا كِمِ وَرَمِي زُ كُوشِدِهِ جُو كِمِ

دُنِي كُون

دُنِي كُون كُوزِ يَاشِنِ دُوكِمِ اِسْمِ اَهْلِهِ زَا اَيْدِي
 بَكَا عَشَقِ اَوْلَادِي جُونِ هَادِي كُو كَلْدَا زِي بِنِيَادِي
 قَوِي مِ بُو اَهْلِ اَوْلَادِي بِنِي عَشَقِهِ اَيَا اَيْدِي
 نِجَا غَرَبْتِ نِجَا فَرَقْتِ نِجَا بُو خَلَقَهُ اَلْفَتِ
 بِلِمَا دَمِ بِنِي خَلَوْتِ كِه بُو دَرْدِهِ تِي مَارَا اَيْدِي
 اَوْدَمِ عَشَقِ اُدُنِي جَانَهُ يَمِ نِي تَا كِه بِي رِوَانَهُ
 اَوْلَامِ شُونِيَا كِه دِيوَانَهُ مَلَامَتِ اَخْتِيَارَا اَيْدِي
 بِلَا سِنِ نُو شِ اَيْدِي عَشَقِكِ صَدَا سِنِ كُوشِ اَيْدِي
 اَدَمِ سَا هِينِ وَ اَرْشَا هُكِ جَمَالِي نِ شِكَا زَا اَيْدِي
 تَهْلُوقِ قَطْعِ اَيْدِي بِنْدَنِ كِمِ بُو جَانِي دَلْتَدَنِ
 تِي جِي جُونِ كَلَا اَنْدَنِ قَمُولِي لِي نِهَارَا اَيْدِي

تَبْرًا اَيْلِيمَ جَانْدَن پَرَاغَم بِنِ بِنْدَن
 نِكَمِ وَا زَعَارِيَا اَنْدَن بِنَم نَم وَا زَكِه وَا زَايِدَه
 وَا زَا شَرَفَا وَا غَل رُومِي وَا زَا وَا كُوزَا وَا مَلَن زَنَهَا
 بُو دَرْدَه بُو اَلْوَرِي تِمَا زَكِه دَائِمِ دَرْدِي يَا زَا اِي دَمِ

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

اَنْوَكِ دَرْدِي لَا دَائِمِي يَا بُو يُو رَكْمِ يَا نَه
 قُدِي جَانْمَه عَشَقَا وَا دِنِ اَز لَدَن نَا اَبْدِيَا نَه
 بَشَارَتْدُ زَبَا كَيْمَقُو يُو لَنَدَه بَا شُ جَانِ وَا زَمَكِ
 بُو بَا زَا زَكَا نَلِقُ اَز كَدُ زَا رَشْمِ سُو دِ خَيْرَانَه
 بُو عَشَقَا وَا دِي بِنِي بَقْسُونِ سُو نُو مِ كُو كَلِمِ جَقْسُونِ
 اَكْرِيُو زَبِيكِ جَنُو مِ وَا رِي سَرَفِدَا اَو لَسُونِ اَوْ جَانَا

بُو عَشَقُكُ

بُو عَشَقُكُ عَادَتِي يَقْمَقُ اَو لُو رَعَا شَقْلَرِي دَائِمِ
 شُو عَشَقُكُمِ اَو دِنَا نِي مَزِي لَدِي اَدِي خِيَوَانَه
 اَنْوَكِ عَشَقِي كَمَا يَا زُدُ دَرْدَلَنَدَه اَدِي شُ كَرَارِ دُرُ
 كُو كَلِ كُو نِي نِي وَ نَمَزَلَرِ نَظَرِ قَلِ اَهْلِ عَرَفَانَه
 اَنْوَكِ عَشَقِي كَمَا دَشْدِي طُغْلَدِي تَدْبِرِي شُدِي
 مَكَا نِي لَامَكَا نِ اَو لَدِي قَلُو زَكُنْدِي وِي وِي رَانَه
 سَفَرِ قَلِي وَا جُو دَرْدَن بُو عَشَقُكُ تَا جِرِي دَائِمِ
 اَر زَبَا زَارِنَه عَشَقُكُ وَا رَدْبِيكِ جَانِ بَرِ جَانَه
 حَيَاتِنِ رُو حِلَه صَمَكِ بُو عَشَا فَا كِ اِيَا غَا فَا لَه
 بَحْلِي سِينَه مَعَشُو فَا كِ بُو لَرِ جَانِ وَا رَدِ شُ كَرَانَه
 اِي عَا شَقْلَرِ اِي صَادِ قَلَرِ اِي اَسْرُ كَلَرِ اِي اَيْقَلَرِ

قَدِمْزَجَانُو بَاشْدَنْ كَرَنْدَرِ اشْبُو مَيْدَانَه
 كَر كَسَه زَاهِدِي عَابِدِ اَوْلِ اشْرَفِ اَوْغَلِ رُوْحِي ^{سَن}
 چُو وَاَصِلِ اَوْلَا دُكْ دُوَسْتَه يَزَلْزَادُكْ اِنْسَانَه
وَلَهْ اِيضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بِيْنَه دُوَسْتَكْ قُقُوْسِي كَلْدِي جَانَه
 يِنَا جَانِ مَسْتِ اَوْلُوْبِ اَوْلْدِ رَوَانَه
 اِرْبِ عَشَقْ شَكْرِي تَارَاشِ اِدُوْبَرِ
 بَعْبُ كُو كَلِ اَوْنِ قِلْدِي وِيْرَانَه
 بَنِي بَنْدَنْ كِدْزِي كَنْدُ كَلْدِي
 قُوْمَانِكْ عَشَقْ طُوْنْدِي شَهَانَه
 وَرَبِّ عَقْلُو جَانِ عَشَقْ اَلْدَهْ

كرك

كَرْكِ اَصِي اِرْزِي بُوْزِيَا نَه
 دِيْنِي دُنْيَا قُوْسِيْنِ دُوَسْتِ يَلِيْنَه
 وَرَهْ اَلْدَمَه يِيْمِ كُفْرَه اِيْمَانَه
 دِسَالِرْ عَشَقْ قُوْاَلِ نَادِلِرْ سَكْ
 دِيْمِ عَشَقْ سَزْ جِهَانِ دَكْرِ صَمَاهْ
 بُوْ عَشَقْ اَغْرِيْهَا لُو كُوْهَرِ اَوْلُوْرُ
 اَلَهْ كِرْمَادِ عَشَقْ اِي كِرْ جِهَانَه
 بُوْ عَشَقْ قِيْمَتِي يُوْقَلِقْ اَوْلُوْرُبِلِ
 بَهَا يَنْدِرْ مَدِيْلِرْ يُوْقَه اَوْلَانَه
 چُوْ عَشَقْ كِ مِشَلِ يُوْقِ سَنِ دَاخِلِ يُوْقِ اَوْلِ
 كِه سَا كَا عَشَقْ اَوْ كِنْجُوْ يِنَهَانَه

بکن ایشبو یولامردانه کلامه
 وصالی شمعنه پر وانه کلامه
 ألومه عشق چوکا نین آلدمه
 طوب اوزده باشمی قیدانه کلامه
 اذل نوش ائشم عشقی شرابین
 ابد ایلر ماستانه کلامه
 صوصامشن جانلری قدوق ایچون
 ألومده طنبو پمانه کلامه
 قیوزما زمه هزاران مد عیدن
 آنوک عشقیله چون بیگانه کلامه
 نوسم شیته سین طاشه چلامه

کزومه آجد عشق کوشتر دیولمه
 بکاء عشق اولدی مرشد ویکانه
 نقابن کونرؤوب کوزدم جمالین
 وجودیمش نقاب اولن هماته
 چوعشق اودینه وازلوقیند کلی
 نخ قلماد آیرق هیچ بهاتنه
 بولمن بوجیهانده طغر بز یاز
 عجب اولمشدر رشیدی زمانه
 دما بور مز اشرف اوغلدومی
 بوسره محرم اولسون بیگانه
 وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بکن

نِدَارَمَ عَارِچُونِ دِيوانَه كَلَامَه
 اَوْ مَجْلِسِ مَسْتَيِمِ هَمِ سَاقِي يَمِ
 سَرَارَمَ دُورِي دُورَانَه كَلَامَه
 صَلَاة دُرْدَلُو كُو كَلُو صَلَاة دُرْ
 طَبِي بِي خُو جِيَمِ دَرِ مَاتَه كَلَامَه
 بِنِ اَوْلِ شَاهِنَمِ اَوْ جِدْمِ شَاهِ اَلِنْدَن
 شِكَا زَايَلَامَا جَوْلَانَه كَلَامَه
 صَلَاة دُرْ كِي كَلُو زَسَه شَاهِ اَيْلَتَمِ
 دَلِيلِ اَوْلَمَا غَه هَرِ اِنْسَانَه كَلَامَه
 اِيْمَانِ طُونِ مُحَمَّدِ مَجْلِسِنَدَه
 كَيُوبِ عَمَا وُسْتَلِيَن جَوْلَانَه كَلَامَه

عاشقِر

عَاشِقَلَرِ زَارِي كُو زِدْمِ دِكَلِيَشِ
 قَرَارَمَ قَلْدِي مَيْدَانَه كَلَامَه
 بَتَمِ بُو اشْرَفَا وُغَلِي رُومِ مَجْرِمِ
 كِي عَاشِقَلَا رَمَه اِحْسَانَه كَلَامَه
وَلَه اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 يَنَه بُو دُرْدَلُو كُو كَلْفِي نَدِي طَاشَه كَلَامَه
 عَشَقِ دَكِرِ نُو كِ مَوْجِي بَاشْمَدَن اِسَا كَلَامَه
 صَبْرَمِ قَرَارَمِ كِي نَدِي عَشَقِ سِرْمِ فَاشِ اِنْدِي
 بِنِ دِي اَيْدِي مِ شَوْنِي كِي بَاشَا كَلَامَه
 اَوْلِ بِنِمِ كُو كَلَمِ اَلْنِ اَوْلِ جَانَمَه جَانِ اَلْنِ
 اَوْلِ بِنِي دَلُو قَلِنِ اَكُومَه دَسَه كَلَامَه

اَنسُو زَبْنِ اَوْلَمَا زَمَ بُولَدِمَ اَيِرِلِمَا زَمَ
 اَنسُو بُو عَقِمَ بِلُو مَ يَدَمَ مَر شَا سَا كَلَدِي
 سِرْ شُو يَلَا صَمَا كَرِي كِه بَرِي شَمَدِ عَاشِقِ اَوْلَدِي
 جَانِمَ اَذَلْ كُو يَتَدَنَ عَشَقَه طُولَا سَا كَلَدِي
 قَالُو بَلِي دِي مَدَن اَلْت دَن اَلِرُو دَن
 دُر لُو مَحَنَتَه عَاشِقِ اَنَدَه صَتَا كَلَدِي
 شُو بَرِي عَاشِقِمَ دِي نِ اَوْلِي دَن دَغُو اَقَلِنِ
 نَفْسَه دِي كِنِ وِرِنِ بِي كَا تَمَا سَا كَلَدِي
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 نَفْسِيَه عَاشِقِ جَانِي بُو نَدَه صَوَا سَا كَلَدِي
 دَرْدِ بِلَا كُو ز كُو زِي نِ كُو ز لَر كِنِ دِي نِ كِي نِي نِ

دوست

دُوسْتِ يَزِي نِيَه جَانِ كَزِي اَكْسُو زِي نِ طُو شَا كَلَدِي
 كَرِي جِه كِه نِهَانِ كَلَدِي جَانِ كَزِي عِيَانِ كُرْدِي
 مَنُكِرِ مَنَافِقُ صَدِي تَعْبِر لُو دُ شَا كَلَدِي
 اَشْرَفَا وُغْلِ رُو مِي نَكِ وَا ز لِي غِ سَنُو كِ
 هَر نِه كِه سَنَدَن كَلُو ز جَانِي خُو شَا كَلَدِي
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 بَرِي نِ دَكَلِ سَنِي سُو ز جَمَلَه عَالَمِ دُر سُو جِي
 يُو ز بِي كِ اَوْلَاهِرِ كُو شَدَه بُو لَكَا جَانِي وِرِي جِي
 بَرِي نِ اَوْلَمَ سَانِي سُو مَ يَا يَلَكَا جَانِمَ وِرِي
 سَا وُنَلَرِي كُو ز جَكَرِ بِنَدَه بَرِي بُو يِنِي نِ اِي كِي
 وَا رَكِ صُو رَكِ مَر سِي نَدَلَرَه وَا ز مَدُر بُو دُرْدَه جَانِه

هج اولای دوسته ازه دشمنانه دوست ایلی
 عاشق نفسینه او میدی جانن وزدی طومدی
 کله جاننا قیمدی اولد ز اول یالان دعویج
 دشمن دیدیم نفسکد ز شول طمعده حر صدکد
 کتر طمع طمرنی دوسته عاشقم دیدیج
 عاشق کندن آل یودی دنیای آخرتی قودی
 هج اکز بلش بادی کند اوزن بغاصیج
 طوز مرز آقر کوز یاشی هج او کلن بغرباشی
 آهله زاز اولوراشی کسه یوق حالن صوریج
 یعنی اولد عاشقم دیر طویجه یزیا طوز ایود
 نفسینه دلکن وزاوتنمزل لاف ارجی

اشرف

اشرف اوغلی روحی کی شوئله حرم اسکلوقول
 آرسر بولنمایا نفس هوا سن قووجی
وله ایضاً رحمه الله علیه
 عرشدن یوجه قویش صیوانی درویشدک
 عرش کرسی لوحی قلم خیرانی درویشدک
 طوطو قو قدی دوست الندن اجر لر
 نیناشسز بی نشانده جو لانی درویشدک
 درویشدر دوسته کدرای کی جهانی نندر
 مکاشسز لامکانده سیرانی درویشدک
 نالکسوز نینه بقز لر دوست یوزینه
 بیان سوزدر اچنده دورانی درویشدک

دَرُویشِرِی حَوْسَوْرُقُرْ اَنْ اِجْنَدَه اَوْ كَر
 حَظَرَتِ اَشِكْنَه دَر دِیَوَانِی دَرُویشِرِی
 اَدْمَرِیَه اِیْمَر دَنْ اَلَسْت دَنْ اَلرُودَنْ
 عَهْد لَرِی وَاَز دُوسْتَلَه پِنَهَانِی دَرُویشِرِی
 حِضَر یُولْدَاش اُولُز لَرِی مُوسَى رِی سِر دَمَن لَرِی
 بَر كِنِید رُ دُوسْت اِلَایْمَانِی دَرُویشِرِی
 دَرُویشِرِی سُوْرِنِی قَرَشْتَلَر اَكَلَنْ
 دَرْت كِتَابِی جَمْع اِدَر لِسَانِی دَرُویشِرِی
 جَمَلَه یَر دِلْشُوك دَرُویشِرِی دِلْ مِلُور
 سَلْمَان بِلَنْ نَدَر زَبَانِی دَرُویشِرِی
 دَرُویشِرِی اَشْبُوْمَلَكَه تَفْحَج كَلِد لَرِی

اکی چهارم

اِکِ جِهَانْدَنْ اَوْتَه جِهَانِی دَرُویشِرِی
 بُو اَشْرَف اَوْ عِل رُومِی دَرُویشِرِی حَجْرِی
 عَبْد اَلْقَادِر سَلْطَانْدَر سَلْطَانِی دَرُویشِرِی
وَلَه اِیضًا رَحْمَه اَللّٰهِ عَلَیْهِ
 خَلْق قُوْدِی حَقّه طُوْتَدِی بُو زِی دَرُویشِرِی
 خَلْقَه بَقَر حَقْلَه اَز مَز کُوْرِنِی دَرُویشِرِی
 جُوْنکه یُوْقَلِق شَر بِنْتَدَنْ بَر قَلَح نُوْش اَلدِیَلَر
 هِیْجَه صَدِیَلَر بُو عَر نَا زِی دَرُویشِرِی
 دُنْیَا نَک بَر جُوْب قَدَر جِه قَتَلِر نَدَه قَدَر یُوْق
 کُوْر لَر جُو عِنِی یَا اَرِی دَرُویشِرِی
 بِلْد لَر بُو دُنْیَا هِج دَرِیْجَه اَلد نَمَا د لَر

کُنْ کُنْ اَزْتُرْ دِيلِرْ آه سَوْرِي دَرِ دَرِ وَيَشَلِرْ
صِدْقِ اِخْلَاصِيَهْ اَوْلِ دَوَسْتِ يُولِيَهْ قُوَشَنْدِيلِرْ
دُرْدَلِرْ دَوَسْتِ دَوَسْتِ دِيُوْ اَوَزِي دَرِ وَيَشَلِرْ
گَنْدَلَارِي دَوَسْتِ بَلِيَهْ شُوْبِيَهْ كَم مَخَالِكِ اِتْدَلِرْ
مِيسِيَهْ كُوَسْتَرِ مَدِيلِرْ تُوْزِي دَرِ وَيَشَلِرْ
عَشَقِ شَرَابِنِ اِجْدَلِرْ اِيَكِي جِهَانْدَنِ كَجْدَلِرْ
دِكَلْدِيلِرْ بُو خَلْقِكِ سَوْرِي دَرِ وَيَشَلِرْ
اَوْلَدَلِرْ اَوْلَمَزْدَنِ اَوَكْدَنِ بَاقِ دَرِكِ بَوْلَدَلِرْ
لَا مَكَانَدَمْ قَلْدَلِرْ پَرِنِ وَاَزِي دَرِ وَيَشَلِرْ
قُوَسَلِرْ بُو اَشْرَفِ اَوْغَلِ رُوْمِي دِيلِنِ طُوْتِيَدِي
اِخْتِيَارِ سَوْرِي سَوْبِلْدَلِرْ دَارِي دَرِ وَيَشَلِرْ

بودر و سدر

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُو دَرِ وَيَشَلِرْ يُولِيَهْ عَشَقِيَهْ كَلِنِ كَلَسُونِ
حَقْدَنِ اَزْ كَتَاكِيهْ وَاَزْ كُو كَلْمَدَنِ نَسَلِنِ كَلَسُونِ
دَرِ وَيَشَلِكِ دِيَدِ كَلَرِي بِي نِهَآيَتِ دَكِي دَرِ
بُو يَا اِنْسَرِ دَكِي لَكِ مَوْجِبَا دَوْتِنِ كَلَسُونِ
دَرِ وَيَشَلِكِ بِنِ لَقْدِيرِنِ رِيْبِيَهْ كُو كَدَنِ اَلُوْ
بُو عَظْمَتِ لَقْمَهْ يُو دَبِ سِكِرَانِ كَلَسُونِ
دَرِ وَيَشَلِكِ دِيَدِ كَلَرِي بِي دَكَلْمَنِ كَانِ اَلُوْرِ
خَاصِ عَاهِ قَوْلِ سُلْطَانِ بُو كَا نَدَنِ اَلِنِ كَلَسُونِ
دَرِ وَيَشَلِرْ طُو لُو تُوْرُ طُو غَا زَهْرِ نَفْسِنِ كُو كَا اَغْرِ
بِنِ دِيْمِ طَغْرِ خَبَرِ جَانِنَا قِيْنِ كَلَسُونِ

ای دَر ویشم دین کس غین کول و بزمه صاقین
 جانگی عشق اودی صنوب نفس اودنا اتمه صقین
 عشق اود عاشق جان یقر دوسته اولشد
 آن جانگی عشق اودنه اکی صانوب طرمه صقین
 عشق دگری درک اولوز بوز بک یوز چگر بوغله
 کنار یوق بود کزک چقم دیو صوزمه صقین
 بود کزک بوز چگری جان سوز اولور خگری
 جان تر کین اولما یغجه بود کزک کره صقین
 بحر یسک بود کزک ده اشرف اوغل روحی اگر
 از از چقر عشق کوهرن کند و زکی یوزمه صقین
 وَلَهُ اِنْصَارِحَةٌ اللّٰهُ عَلَيْهِ

دَر ویشک کوزی اجوق وونی کونی اولانق
 بوسوز تکره طانق بقمدن کورن کلسون
 دَر ویشک قولاغ صق حقدن آلور اول صبق
 دَر بتمدن دیل طودق سوز اسیدن کلسون
 دَر ویشک قول اولوزن چقر زمنکر کوزن
 شرفه غربه دبد زن صمدن ارن کلسون
 دَر ویشک حقک دوست جانلر ازل مستی
 عشق شمعینی یقید لر بزوانه اولان کلسون
 بو اشرف اوغلی روحی دَر ویشکد کاله لی
 نفسندن دَر کلمی نفس اولدرن کلسون
 وَلَهُ اِنْصَارِحَةٌ اللّٰهُ عَلَيْهِ

اِي هَوَاسِنَه طَبَان تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 حَقَه طَب حَقْدَن اَنَان تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 نِيَجَه نَفْس اَبَا سِن نِيَجَه دُنْيَا قُوَاسِن
 وَقِد زَا صَا نَد سِن تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 نِيَجَه بَسَر سِن تَنِي يِلَان جِيَان بَرِ آ نِي
 قُو تَنِي بِي سَلَه جَانِي تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 سِن تَنِي صَنَدَك سَنِي بِلْدَك سَنَدَن تَنِي
 اُو ذَرَه يَقْدَك جَنِي تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 سِن دُنْيَا پَر سَتَا اُولْدَك نَفْسُو كِه دُو سَتَا اُولْدَك
 صَمَادِي سِن اُولْدَك تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 كُو ز يَوْمُو كَا لَرِي يَزْد لَر حَيْرِ شَرِي

کناهدن

کناهدن اُول كُل بَرِي تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 اِي مِسْكِن اَدَمَا وُغَلِي اَصَك طَمْتَه عَمَلِي
 اَسْمَدَن اَلْوَم يَلِي تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 اُولُو مَكَلَجَك نَا چَا رَدِي لَك نَاتِي شَا سَا ز
 اَز كُن اِسْ كِي بَا سَا ز تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 نَفْس تَكْرِي نِيَك دُ شَمِي تَوْبِيَه قَل اُولْدَرَانِي
 قُو تَر يَا ز قَدَن جَانِي تَوْبِيَا كُل تَوْبِيَا
 كُچَر بُو دُنْيَا قَل ز عَمَر پَا يِدَا ز اُولْمَا ز
 صَك پَشْمَان اَصِي قَل ز تَوْبِيَا كُل تَوْبِيَا
 تَوْبِيَه صِيُونْدَن اَرِن دَمِ كَل بُو كُن يَارِن
 كُو رَه سِن حَق دِي زَارِن تَوْبِيَا كُل تَوْبِيَا

أَشْرَفَ أَوْغِي رُوحِي سَن تَوْبَهُ قَلِ ارْكَرْ أِيَانِ
 أَوْلَهُ يُولُوكُمْ يَلَان تَوْبِيَا كَل تَوْبِيَا
وَلَهُ أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ
 كَارَبَانِ كِدِي نَه يَاتُرْسِن يَاغَا فَلَ أُوِيَا تِ
 يُولُ أَوْزَق مَنزِلَا كُش جُوقُدَر حَرَامِيذِرَانَا تِ
 حُب دُنْيَا ي مَرْفِيَقُ أَيِدِنْمَا أَيْلَا كِي حَذَرِ
 كِهْ أَعُودَرَا وُلْدَرُ قَلْبِي أَيْجَكْ يِي كَمَا نِ
 حُب حَق بُولَدَا ش أَيِدِن كِهْ دِيرِي طُونَا قَلْبُوكِي
 حُب حَق أَنِي حَيُونَدَر قَلْب مَوْتَا وَيِر جَانِ
 نَفْسَكَا أَوْ تَمَا كِه نَفْسَك دِر لِكِي حَيَوَانِدَرِ
 يِيْمَكِ حَمَك أَيَوْمَقِ شَهَوَاتِ زَنُودَرُ زَهْمَانِ

كوكل

كَوُكُلْ أَوْلَشْ عَابِت مَعْبُونِ مَحْرُونِ أَوْلِيَسَرِ
 دِيرِي كَوُكُلْدَر بُولُن حُورُ قُصُورِيلَه جِنَانِ
 يُولُ يِيرَاغِن قَلْمَا دَكْ كَلْدِي أِيرِشْدِي أَوْشَرَا جَلِ
 أَكْسُوزِينِ طُوتَر بَغَا زَكِي سَرَرُ وِر مَرَامَا نِ
 عَمْرُ كِي أَوْلْمَا زِير خَرَجِ أَيْلَه كِه يِيلِمَا دَكْ
 بُونَدَه سَن أَصِي دِدِكْ أَنْدَه أَدِيَسَرِ زِيَا نِ
 كِي جَلَرِ أَيْقُوبِيَا لَا عَفْلَتَر مَجْدِي طُومَدَكْ
 كَنْدَرِ زِينِ نَفْسَكْ مَرَادِ يِدِرِ أَسُوكْ يَتُوكَمَا نِ
 حَق سِنِي بُولُ دُنْيَا يَه صَلْدِي زِر سَرَا عَتِ أَيِدِي سِنِ
 سَن نَه أَكْدَكْ نَه بِي جَا سِنِ حَا صِلَكْ يُوُقُورِ صَمَّا سَكْ
 وَاهْ أَكْر بُونَدَن كَرُ وُوحَالِ أَيْلَه كِيدَارِ

وَارِجُوقُ أَنْدَهْ اِدِيرِسِينْ بَجَارَازُفَغَانْ
 وَيَرْمَهْ أَشْرَفُ اَوْغُلْ رُوحِي كُوكُلِكِي دَنْيَايَه سَنْ
 نِيَجَهْ مَا اِلْجُوعْ كُوزْدِكْ كِيدِكْتَدِي بَرْكَفَانْ
وَلَهْ اِيضَا رَحْمَهْ اللّٰهْ عَلَيَهْ

يِنَا عَشُقُ اِلْجِسِي كَلْدِي اِرْشِدِي
 يِنَا عَشُقُ قَدَحِنْ جَانْ طَلُو اِحْبَابِي
 يِنَهْ جُوشْ اَيْلدِي جَانْمَدَهْ عَشَقُوكْ
 يِنَهْ مَوْجْ اَزْدِ دُزْدِرْ طَشْرَهْ صَجْدِي
 يِنَهْ مَنْصُوزَلِيْنْ خَيْرَانْ مَسْتُو
 اِنَّا لَلْحَقُّ سِرِّيْنِي بُو خَلْقَهْ اَجْلَدِي
 يِنَا جَنِيْمِ طَلْسِيْمِنْ بُو زِدِ عَشِقُوكْ

بِنَا جَانِمْ

يِنَا جَانِمْ قُوشِي بَرْ وَازَهْ اَوْجِدِي
 يِنَا جَانِمْ هَمَّاسِي شَاهِنِي وَاوْ
 شَكَارِنْ لَامَكَانَهْ سُوْرِي كِيدِي
 مَكَاشْتَرِنْ لَامَكَانَدَهْ سِيْرَايِدَرْ كَنْ
 نِشَانْسَرِي نِشَانْ صَيْدِي نِهْ دُشْدِي
 يِنَا بُو أَشْرَفُ اَوْغُلِي رُومِ بِيِيَا
 بَلِيْسِدِي دُوسْتَهْ جَانِيْنْ صَاخُو صَجْدِي
وَلَهْ اِيضَا رَحْمَهْ اللّٰهْ عَلَيَهْ

وَطَنْ اَزْزُودِمَهْ بُونْدَنْ كِدَارِمَهْ
 قُويْتْ بُو وَا زِلْغِي اَنْدَنْ كِدَارِمَهْ
 بُو اَمِي اَوْزْدِمَهْ شُوْرِيْمِ اَوْ لَدِمَهْ

أَشَادِبُ بُوَقْفَصُ تَنْدَن كِدَارَمَ
 دَلَارَمَ صَبْرَايْدَمَ بَرْدَمَ فِرَاقَه
 أَلْوَرَشَوَقُ صَبْرِي بَنْدَن كِدَارَمَ
 سَفَرَقَلْمَا غِيْجُونِ أَوْلِدُوسْتِ أَلِيْنَه
 يَهْبُ إِشْبُوْبَدَن سَدَن كِدَارَمَ
 بَرَارَمَ بَنْدِنِ إِشْبُوْطَلِيْمُوْكَ
 بُوْجَنِيْمَ اَبْرِيْمَادَن جَانْدَن كِدَارَمَ
 اَزْلُ وَصَلِي شَرَابِنِ اِجْمِيْنِيْلَه
 اَبْلَادِن حُمَارِنْدَن كِدَارَمَ
 اَوْجَلِيْسُ زَوْقِ زَائِلِ اَوْلَدِيْ هِيْجِ
 صَفَا بُوْلْمَدَه اَغْيَارْدَن كِدَارَمَ
 اَلْسَت

اَلْسَتُ صَوْتَرُ هَنْوَزِدِ كَلْرَقَلَاغَمَ
 تَمَامَتُ طَوْلَدَمُ اَنْدَن كِدَارَمَ
 خِيَالِي شُوْنِيْلَا طَوْلَدِي كُوْكَلُوْمَاكُم
 بَنِي بَن سُوْزَقَدِي بَنْدَن كِدَارَمَ
 يَرْكُ قِيْنَارُ بُوْجَانِ اَوْئِيْرَبْدَن
 كُوْكَلُ جُوْشِي كِرْحَدَن كِدَارَمَ
 وَصَالِي اَوْكَمَه دُشْدِي حَبِيْبِكُ
 نِيْجَه اَبْرُوْ اَوْلَمَ دُوْسْتَدَن كِدَارَمَ
 دِيْمَا بُوْسُوْزِي اَشْرَفَا وَغَلِ رُوْجِي
 شُوْلَا رَاكِمَ دِيْمَرْ بُوْنْدَن كِدَارَمَ
 وَهَ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

قُوْبُوْغِيَارِسْنِ كُلِّ يَارِكُوْزَلَهْ
 كُوْكُلْ وَيَرْمِهْ فَنَايَهْ وَاَزْ كُوْزَلَهْ
 جِهَانْدَهْ لُقْمَهْ اِيْجُونْ عُنْصَهْ چَكَا
 يَدْزَمَهْ نَفْسَكَا مُرْدَارِ كُوْزَلَهْ
 قَنَاعَتْ زَنْجِيْرِ يَلَهْ نَفْسَكَا بِيْتِنِ
 كِهْ بَغْلَا يَرْسُوْنِ دِيَارِ كُوْزَلَهْ
 غُرَابِيْ نَفْسَهْ اَوْ يَبِ جِيْفَهْ قَوْمَهْ
 بُوْلُبْ جَانْ بَلْبُوْلِيْنِ كُلِّ زَارِ كُوْزَلَهْ
 بُوْطَشَرَهْ خَلْفَهْ بَا زَارِ تَرْكَا يْتِ
 كُوْكُلْ سِيْرِيْنَهْ كِرْ اَسْرَارِ كُوْزَلَهْ
 صَقِيْنِ بَغْدَا دَكِيْ اَغْرُلْمَا سُوْنِ

هواييد

هَوَا يِيْلَهْ بُوْتَفْسْ غِيَارِ كُوْزَلَهْ
 اَزْلَهْ حَقْلَهْ وَعَدَهْ اِدْبِ سِيْنِ
 حَقَا طَبْ غَيْرِ قَوَا اِقْرَارِ كُوْزَلَهْ
 دِرُبْ دَوْشُرْمَهْ قُوْبِ كِدْجَكِ سِيْنِ
 نَهْ اَلْدِيْ كِتْدِيْ كِيْدِنِ لَارِ كُوْزَلَهْ
 طَرُوْ كُلِّ كَارِبَانْ كُوْجِدِيْ اَوْ يَوْمَا
 يَبْنَهْ قَلْدَا اَوْ صَكَلَارِ كُوْزَلَهْ
 بُوْدُوْرْدِنْدِ كِيْجِ اَشْرَفَا اَوْ نَعْلِيْ رُوْمِيْ
 اِرِشْ قَا فِيلِيَا سَا لَارِ كُوْزَلَهْ
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهْ اَللّٰهِ عَلَيْهِ
 صَفَا اِسْتَارِسَكْ تَرْكَا يْتِ صَفَا

وَفَا اسْتَرَيْسِكَ قَوْلِي وَقَايِ
 مُحَبَّتْ شَرِيْبَتِن بِيْر ذَرَه اِيْچُوْر
 كِه خَسْتَه كوْكلْكا بُوْلَه شِفَايِ
 بُوْكوْن نَفْسِيْكَ مُرَادِن تَرْك اِيْدِ دَسْكَ
 يَاْرِن كوْز مَبَا سِن هَمْر كِرْ جَفَايِ
 قُرُوْا مَّا كِه طَبُوْر مَا دِ نَفْسِيْن
 اِسْتَدْنَك حَقْ حَبِيْبِيْ مُصْطَفِيْ
 بِيْشَلْمَا نَفْسِيْكَ دُرْلُوْ طَعَامِلَه
 مُحَمَّد بِيْتِرْدِيْ بَا وَن كَجَايِ
 تَنُوْكَ بَا زَه مَه دُرْلُوْ طَنِيبِلَه
 رَسُوْل كِيْدِيْ مُدَامَا اَسْكِ عَبَايِ
 سَن

سَن اَمِّيْسْكَ اَيُوْمَه غَفْلَتِيْلَه
 اُوْل اِيْحْيَا اِيْدِه رِيْدِيْ هَمْر كَجَايِ
 اِذَا كِرْ نَفْسْكَ زَجْرِيْ قِيُوْر مَا
 اَلُوْمَدْن اَكِيْدِن اُوْلُوْب بُوْل بَقَايِ
 سُوْرْم سَكَا دُرْ اَشْرَفَا وَغِيْ رُوْمِيْ
 صَفِيْن دُنْيَا يَه اُوْئِيْدِرْمَه هُوَايِ
وَلَه اِيْصَا رَحْمَه اللّٰه عَلَيَه
 كُوْر كِه اَجْ اَمْدِيْ اَيَان تُوْبِيَا كَلْ تُوْبِيَا
 غَفْلَتْ اُوْبِقُوْسِنَه قَانْ تُوْبِيَا كَلْ تُوْبِيَا
 نِيْجَه بِن نَفْسِيْ اَرَزُوْسِيْ نِيْجَه دُنْيَا قِيُوْر سِيْ
 يَا نِيْجَه نِيْجَه عِيْضَانْ تُوْبِيَا كَلْ تُوْبِيَا

ای دنیای جمع آیدن آخر قیو بان کیدن
 اولمادن صکی بشمان تونیا کل توبیا
 ویرمه دنیا به کو کل نفس فو حقه قول اول
 طب زیان اصی صان توبیا کل توبیا
 نه یا تر سون طوزار و فو جقد زارو
 طوزمدن ناکهان کوجر کر بان توبیا کل توبیا
 کالندر فو کدی سوز کونی ترک اندی
 کرد لر سینه غریبان توبیا کل توبیا
 سکا دره ای دلی کر دکلیسک اولو
 دنیا یلاندر یلان توبیه کل تونیا
 ویشیکو ک بولنا عشقه کلد کیسه

کج

کج بمن اندیشدن توبیا کل تونیا
 اشرف او غیل روجی سن نفسکا ویر توبیه
 نفسک ایله مسلمان توبیا کل توبیا
وله ایضا رحمه الله علیه
 جاندر جانن اسر سک بوجسیم جاندن فارغ اول
 کرچک حقه عایشیک ایلیجه اندن فارغ اول
 بومیدانه کرد کیسه نفس بونینی اورد و کیسه
 کیترکی سوزد و کیسه دستود شماندن فارغ اول
 عشق شربتن اجد کیسه جان کن فی اجد کیسه
 دوستنه بلسند کیسه اصی زیانندن فارغ اول
 عفتدن او یاند یکسه کند زید کلد کیسه

فَإِذَا سَدَّ دُونَكَ وَكَيْسَ تَرَيْتَ دُرْدَنَ فَارِغِ أَوْلُ
 أَوْلَمَنْ دَنْ أَوْلِكَ أَوْلَدِكَيْسَه كَرَسَنْ سَبِي بِلْد كَيْسَه
 بُولَا بُولِيُون وَبِر دَكَيْسَه بُوَادَ صَانَدَنْ فَارِغِ أَوْلُ
 مَر سِنْدَا لَنْ طُو نَد كَيْسَه دُنْبَاي تَرَكِ اَنَد بَيْسَه
 حَق سُو زَنْ اَسْتَد وَكَيْسَه وِرَان اَلْدَنْ فَارِغِ أَوْلُ
 اَشْرَفَا وُغَل دُو مِي سَدَه اَكْر كَر چَكَلَه دَنْ اَيْسِك
 فَارِغِ أَوْل بُو جَمَد سِنْدَنْ كَوْن مَكَانَدَنْ فَارِغِ أَوْلُ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

عَشَق صَبْرُوسِي اَوْلَنَدَه كَلَسُونَدَر تِي مَار اَنَلِم
 اَجُو زَم عَشَق شَرَبْتِي دُو سَدَنْ خَبَر دَا اَنَلِم
 اَجَم بَا طَنْ كُو زِي كُو مَه كَنْد كَنْد وَ زِي نِي

دوسته

دوسته دُونَ دَر يُو زِي عَالَمَدَنْ بِي نَار اَنَلِم
 سُو بِنْدَرَه نَفْس اُو دَنْ بُو زَم طَلِسْم نَك بِنْدَنْ
 كُو رَه بَنَلِكِي سَدَنْ اَوْل دُو سَدَه بُولَا اَن اَبَلِسْم
 اَوْل طَاش اَوْلَش كُو كَلَه اَم عَشَق كُو لَنَكْنِي
 اَب حَيَاتِي اَقْدَم كُو كَلَدَه بِي كَار اَنَلِم
 حَق بُو كُو كَل لَر قَفْلَنُو ك مِفْتَاحِي وَ زِي بِي كَا
 اَجَم كُو كَلِي كَلِيدِي كُنْجِي اِظْهَار اَنَلِم
 بَر طَلِسْم عَشَق جَر نَه صَتَشَمِي كُو هَر نَه
 اَوْل كُو هَر دَنْ عَا شِفَلَه كَلَسُونَدَر اِي شَار اَنَلِم
 بِن دُو سَتِي كُو رُو ب كَلِسْم دُو رَانِم سُو رُب كَلِسْم
 دُو سَت دُو سَدَه كَلَسُون دِيدِي كَلَه كَر خَبَر اَنَلِم

فَاغْوِزِيْمِ اَوْلَ بَوْلِكَ دَلِنِ بِلَوْرِهِ اَوْلَ اِلَكِ
 جَمْعِ اِنْدَلَمِ قَا فَا لِمِ يَسْ دَوْسْتَه سَفَرِ اِنْلِيْمِ
 وَا زِمِ اَوْلِ جَانْدِ جَانِنِي اَوْلَ مَعْدَنْدَرِكِ كَا يِنِي
 اَوْلِ اِي كِي جِهَانِ فَرِي قَا فَا لِمَا سَا لَا زِ اِنْلِيْمِ
 كَلِ بُو قَا فَا لِيَا قَا نَلِ اَوْلَسُوْنِ سَمَلُوْكُ بَا طِلِ
 كَلِ سُوْنِ عَا لِمِ كَلَسُوْنِ جَاهِلِ جَعْفَرِ طِيَا زِ اِنْلِيْمِ
 حَقِيْقَتِ بَجْرِيْنِه طَلْدَمِ مَعْرِفَتِ كُوْمَرِيْنِ بَوْلِدَمِ
 طَرِيْقَتَه صَمِّ اَلْمِ شَرِيْعَاهِ بَا زِ اِنْلِيْمِ
 طَلْتَمِ مُحَمَّدِ شَرِيْعِي هَمْدِ اَوْلِ كَرِ كَلُوْسْتِي
 دِنِي كُوْنِ صَلَوَاتِي دِلْمَرِ تَكَرَّارِ اِنْلِيْمِ
 اَشْرَفَا وُغَلِ رُوْمِيِيْلَه كَلِ دَوْسْتَه بِلَه كِتِ بِلَه

بَرَكَ

52
 بَرَكَ يَشْعَلِ اَتَكِيْتَه دِيْمِكَلِ كِي عَا زِ اِنْلِيْمِ
 وَلَه اِيضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 دَوْسْتِ بَوْلِيْنَه كِي دَنْدَرِه اِيْدَمِ اَكَا نَمَكِ كَرَكِ
 كِي مَوَكِيْدَه بَوْلِدَانِشِ اَوْلِ بُو بِي كِرِي رَكِ اِيْتَمُوْرَكِ
 اَوْلِ مَزَالِنِ طُوْتَا قَلِيَا دُوْنِيَا اَحْرِيْتَه
 هِيْجِ دِيْمِيَه حَا لِمِ نِيْنَتَه بِلْدُو كِنِ اَوْ تَمُوْرَكِ
 چَكِه بُو بَوْلِكَ رَحْمَتِيْنِ رَا حَتِ بِلَه هَرِ مَحْنَتِيْنِ
 اِي كِي جِهَانِ سَعَادَتِيْنِ جَمْلَه هِيْجِه صَمُوْرَكِ
 نَفْسِيْنَه نِيْجِ اِيْرَه قَتِي هِيْجِ اَكِيَه عَا قِيْتِي
 دَوْسْتَه بَوْلِيْمَا وُصَلِيْتِي دُوْنِي كِنَه قَمُوْرَكِ
 مَشْغُوْلِ الْاِرِيَا صْتَه بِلْبَغْلِيَا عِبَادَتَه

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهُ عَلَيْهِ

بِي عَزَاؤِ اَوْلِي كُوْرِكُمْ عَاوِلَهٗ يَاوَالِهٖ كِرْمَنْ
دَلَّ طَرْمَغًا رُوَيْتِ دِيْدَاوَالِهٖ كِرْمَنْ
بَلْ كِبِ قَلِ تَابَ سَحْرَهٗ مِنْ كِبِهٖ اَفْخَاوَانِ
يَمْتَهٗ طَوْرِكُلِ كُوْرِكُوْرِي كِرْمَنْ
فَوَايِكِلِي بِرِكَا كَلِ بِيْنَهٗ بِرَاوَلِ
اِنْكَارِكِ وِرَا قِرَاوَالِهٖ كُوْرِكُمْ اِقْرَاوَالِهٖ كِرْمَنْ
نَفْسِ تَبْرِ نِي حُرْدَا دِيْنِ سَنْدِ عَجَلِي اَوْلِ
كِرْمَنْ اَسْتَقَا اَسْرَارِنَهٗ كِرْمَنْ اَسْرَاوَالِهٖ كِرْمَنْ
هَبِّ وَاوَالِغِي دُوْسْتِ بُوْلِنَهٗ كَلِّ فَا قَلِ
بُوْفِ اَوْلِ بِرِ وَاوَالِغِي وَاوَالِغِي وَاوَالِهٖ كِرْمَنْ

سَنْ

سَنْ سَنَلِكِي دُوْسْتَهٗ وِرَبِّ دُوْسْتِ اَلِهٖ كُوْرِ
كَا جُوْرَمَهٗ بُوِيَاوَالِهٖ بُوِيَاوَالِهٖ كِرْمَنْ
بَا سِي تَرِكِي اُوْرَا سْتَهٗ اِيْنِ اِمْتَهٗ تُوْقَفِ
اِيْلِي صُنُوْبِيْنِ طُوْرَمَهٗ كِرْمَنْ فِرْصَتِ دِلْدَاوَالِهٖ كِرْمَنْ
اَبُوْبِ كِبِي صَبْرِ اَيْلَهٗ دَرْدَكَهٗ قَلِهٖ شِكَا بَتِ
عَشَقِ اَوْ جِسْتَهٗ بِلَا دِنِ اُوْرَكَهٗ شِكَاوَالِهٖ كِرْمَنْ
طُوْتِ بَشْدِي بُوَا شِرَاوَالِهٖ رُوْمِنْدِ زِيْنَهَارِ كِرْمَنْ
دُوْسْتِ خَبْرِيْنِ طَفْرُو وِرْدَهْرِ بَاوَالِهٖ كِرْمَنْ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهُ عَلَيْهِ

عَشِقْلَهٗ وِيْرَانِ اَوْلِيْنِ اَوْلِدِ سَمَاوَالِهٖ اَبْدِ
حُرْدَاوَالِهٖ دُوْجِهَانْدَهٗ اَوْلِدِ سَلَامَتِ

عَشَقْلَه عَشَقَه اَوَيْدَرَ كَرَه مَعْسُوقُ بِيْزِي
 نَفْسِيْلَه نَفْسَه اَيَان اَوْلِد مَلَامَتِ تَا اَبِدْ
 عَا شِقْسَك تَن تَرَكَ اَيْبَجَان فُوْجَانَا نَه كِت
 تَه جَان قَلَه نُوْكَ اَيْشِي حَجَالْت تَا اَبِدْ
 سَن وُجُوْدُكَ صَفِيَه سِيْتَدَن نُوِي كَلْدِيْلَك دَن
 اَيْلِي جِهَان دُوْلَتِنْدَن اَوْل قَرَانْت تَا اَبِدْ
 وَرِي يَا سَت نُوِيْن اُوشْت يَرَه صَل نَامُو سَكِي
 حَلَقُ لِحْنَه نَفْسِ حُوْرَا يَتْ بُوْل سَعَادَتِ تَا اَبِدْ
 حَجْكَ مَذَلْت دَارِنَه كَبِيْرَكِه وِيْرَمَه اَمَان
 شَهْرَتِي قُوْكَل شَهْرَتِ اَوْلْدِي اَفْت تَا اَبِدْ
 كِم كِه شَهْرَتِ بَنِيْد تَا بُوْنْدَه كِرْفَتَار اَوْلْدِ سَا

عاقبت

عَا قِبَتِ طَبْرَا قُ اَلْبُ قَلِيْدِنْدَا خَلَامَتِ تَا اَبِدْ
 بُوْر وَا زِدُنِيَا اَيْلَه فُخْر اَيْلَه فِر سَعُوْن كَبِي
 بِيْمَرَه اِلَّا اَوْل تَفَاخُر دَن شَقَاوَتِ تَا اَبِدْ
 فَقِيْر اِلَّا فُخْر اَيْلَه جُوْن اَلْفَقِيْرِي فُخْرِي دِر سُوْل
 مَا لَه مَلِكَه مَغْرُوْرَا وِلْه دِيْمَه هِيْهَاتِ تَا اَبِدْ
 جِيْفَه دُر دُنِيَا اَنُوْكَ طَالِبِ اِنْدَر دُرِيْجِي
 جِيْفَه قُوْوَن كِيْشِنُوْكَ اَيْشِي خَسَارَتِ تَا اَبِدْ
 جِدَا لِيْلَه جَان كُرِيْنَه حَجْكَ مَجَاهِدَم مِلِيْن
 نَفْسِيْلَه هِي دُو سَلُوْ اَمْنَه قِيْل عِدَاوَتِ تَا اَبِدْ
 مَسْكِنَتِ اَيْبِيْنَه سِيْنْدَم بُوْجَمَا لِي دُو سَتِ كُوْر
 هَبْ هُوَا لَر دَن بَرِي اَوْل بِيْر حَقَا صُوْكَ تَا اَبِدْ

كَمَا بُوئِدَ دُوسْتِ يُونِ كَرَمَادِ اَنْدِه كُورَمِيه
 وَرَدِ زُرْفُ اَنْدِه اِسْبُوسُوزِجَّتِ تَا اَبَدِ
 كَسْ اِنَانِيَّتِ بَشِي نِي تَسْكِينِي سَكِينِي اِلَا
 قَرِجَقَرَبِيكْ كُكْنِي اَزْدِ كَا اَتْ تَا اَبَدِ
 اِسْبُوبُيُولَدِ كُنْدِه بِيكْ كَرَسِي اَوْلَدُ وِرَه لُرِ
 تَسْلِمِ اَوْلِ بُو زُكْ چُورَمَا وِرَا دَاتِ تَا اَبَدِ
 عَا شِقَا بُو يُولَدِ جَانِ وِرَمَكْ كَرَكْ اَلَيْتَه كِه
 شُو نِي لِدِ زَبُو عَشَقِ اِجِي نِدِه عُرُ فُ عَا دَاتِ تَا اَبَدِ
 كِه كِه جَانِ وِرَمَادِ بُوئِدِه سَعِي اَوْلَدِه بَهَبَا
 كَمَدِي نَفْسِي نِدِنِ اَنْكْ هِيچِ خَبَا شَتِ تَا اَبَدِ
 اَشْرَفِ اَوْغَلِي رُوِي هَرِي كَمِ پِنْدِ كِ طُو تَارِ سَا

كرميه

كَرَمِيه اِيكِي جِهَا نَدِه اَوْلِ مَمَالَمَتِ تَا اَبَدِ
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهْ اللّٰهِ عَلَيَهْ
 اَيَا غَا فِلِ اَجْ كُوزِي بَرَبُوقِ بُو دُنْيَا حَالِي تَه
 هِيچِ مِيسَه كَلِدِ بُوئِدِه دُشْمَدِي اَجَلِ اَلَيْتَه
 نَجَا لُرِي سُلْطَانِ اِدَبِ تَحْتَه چَقَرْدِي بَرَزْمَانِ
 لَخِرِ يَرَه اُورْدِي اِنِ اَزْ كُورَمَدِي وَصَالِي تَه
 بُو دُنْيَا يَبُوءَه صَنُوبِ زَنْهَارِ بُو كَا وِرْمَه كُو كَلِ
 نِيچَه سَا نُو كْ كَبِي لُرِكْ كَلِدِ جَدِي صَقَالِي تَه
 بُو فَا يَه اَلْدَمَه غَلِ اَوْلِ بَقَانَكْ قِيدِنِ يِكَلِ
 اِسْبُوچِرِ دُنْيَا اِچُونِ كِرْمَه خَلْقَكْ وِرَا لِنْدِ
 كَلِ كُوزِ بُوئُوكْ فَنَا سِي جَمَه زَنْهَارِ بِلَا سِي

بَرِّينَ نَجْهَ نَقْصَانِ اِدْرِبَرِ بَوُونُكَ كَا لِنَه
 اَكْ شَوْلُ كِنِي بَرِ دَوْرِلَه كُو كَلُو چَنَارِبِ بَارِلَه
 مَخْلُوقِ بَرِ يَرَه دِرِلَه اِسْرَاقِ صُورِ جَالِنَه
 اَتَاكَ اَنَاكَ قَرْدَشْرَكِ يَادِ اُولُو بَسْتَدَنِ اَيْرَا
 شَوْلِ اِنْدُكُو كُ ظَلْمِ لَرَكِ هَبِ دَا دَسْتَدَنِ اَلِنَه
 شَوْلِ دُنْيَا يَه بَنَمِ دِيْنِ اَنْدَه بِنُو بَ حَرِيْرِ كِنِي
 قَرَه طَبْرَاقِ اَلْبِ يَانُوْرِكِسَه بَلَنْ كِه حَالِنَه
 عَارِفِ اَوْلَنْ بَقْدِ كُوْرِدِي مَكْرَحِيْلَه لَرِنُ
 بَرِ بَرِ مَا عِنْدَه بِنَا دِي بُوْنُكَ اَشْغُوْلِيْ بَالِنَه
 بُوْكَ كُوْ كَلِ وَيَرِيْنْدِرَكِ اَخِرِ مَخْبُوْنِ لِقْدَرِ اِيْشِي
 عَاقِلِ اَوْلَنْ اَلْدُّ مَا دِي بُوْنُكَ يَكَلِشْ خِيَالِنَه

سكايَا

سَكَا يَا وُزْصَا شَرَه سَنِ خَيْرِ دَعَا لَرِ اَيْرَا
 كِيْمِ كَمَا نَا صَا نُوْرِيْسَه اَخِرِ كَلِيْسَرِ بُوْلِنَه
 اَشْرَافِ اَوْغَلِ رُوْحِي سِنْدَه اَخِرِ طَبْرَاقِ اَوْلِ سِنِ
 طَبْرَاقِ اَوْلَا دَنْ طَبْرَاقِ اَوْلِ اَلْدِنَه بُوْنُوْكَ اَلِنَه
وَلَه اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيِّهِ
 كَلِ كَلِ بَرُوْدِ رُوْلُوْيِسَكِ كُوْ كَلِ دَرْمَانِي اِسْتَه بَكْنُ
 كَلِ اَمِيَا يِيْ اَوَاْرَه قُلِ سُلْطَانِ اِسْتَه بُوْلِ بَكْنُ
 دَعُوَايِ بَا طَلِ اَيْمَلَانِي هُوْدَه سُوْزَلَرِ سُوْيَلَكَا
 كَرِ چَكِ اَيْسَكِ جَانِ تَرِ كِنِ اُوْرِ جَانَانِ اِسْتَه بُوْلِ بَكْنُ
 تَرَكِ اَيْلَه بُوْقَالِ قَلِيْ هِيْجِ كِسِيَه بَقَه اَلِيْ
 صَعِيْقِ اَوْلِ قَرِيْجَه كِيْ اَوْلِ خَانِ اِسْتَه بُوْلِ بَكْنُ

بِقُصُورِي نِقْمًا دَنْ بُوْرَ نَقِشِي بُوْرِي مَا دَنْ
 صُوْكِي لِيْجَاغَه يِرِي عَمَّانِ اِسْتَه بُوْل بَكُنْ
 طَبْرَاوْ اَوْل دُوْرش اَيْقَلَه تُوْر اَوْل تَا قَلْقَا سِنْ كُوْ
 دَرَه كِي اَوَاْرَه اَوْل تَابَانِ اِسْتَه بُوْل بَكُنْ
 بَاشْدَنْ بُوْغُوْقَا يِ كِدَر دُوْسْتَه كَدَنْ حَلُوْن كَدَر
 كَل كِر كُوْ كَل حَجْرَه سِنَه بِنَهَانِ اِسْتَه بُوْل بَكُنْ
 اَلْتْ اَسْبَابِ اَلَه يِكُنْ يُوْلْدَنْ اِزْ بِنَلِكْ سَدِي فِي
 كِرَه بُوْ اِنْسَانِ قَالِبِنَه اِنْسَانِ اِسْتَه بُوْل بَكُنْ
 سَنَدَه دُرْ اَوْل كَنْجُوْر نَهَانِ سَنَدَه دُرْ اَوْل طَمْنَه مَآنْ
 سَنَدَنْ سَكَا وِيْرِن اَلَنْ مِهْمَانِ اِسْتَه بُوْل بَكُنْ
 اَصْلُوْبِيْسَكْ يِيَانِي قُوْسَنْ سَكَا كَل سَنَدَه دُرْ اَوْل

سنلن

سَنَدَنْ اَكَا يُوْلْدَر اَلُوْسَنْ سَانِ اِسْتَه بُوْل بَكُنْ
 اَبِرْ وِيْع قُوْسَكَا طُوْلَشْ سَنَدَنْ كَسِيْل اَكَا اَوْلَشْ
 سَنَدَنْ اِجَارِ سَنَدَه اَوْل نِهَانِ اِسْتَه بُوْل بَكُنْ
 بُوْنْدَنْ دَخِي دِيْمْ خَبَرِ عَالَمِ اَكَا اَيْتَه دَارْ
 تَقْلِيْدِ قُوْ كَل بُوْ حَقِيْقِ اِيْمَانِي اِسْتَه بُوْل بَكُنْ
 عَا شَقِيْسَكْ سَنْ اَوْل نَاسِ كُوْمَا رِكِي وَعَدَا يَا
 جِهْدِ اَيْلَه كَل بُوْنْدَه يِكُنْ سَنْ اِنِي اِسْتَه بُوْل بَكُنْ
 كِم بُوْنْدَه كَرْمَسَا اِنِي اَنْدَه دَخِي كُوْر مَاسِرْ
 اِسْبُوْسُوْرُوْمَه سَنْ دَلِيْلَه اِنِي اِسْتَه بُوْل بَكُنْ
 عَارِفَانِي بُوْنْدَه كَرْدَارِ تَا لِكْ وَعَدَا يِ نِدَرْ
 كَل عَارِفِ اَوْل كُوْر سَنْ دَخِي وِرْجَانِ اِسْتَه بُوْل

أَشْرَفَ أَوْغَى رُوحِي كَيْ سَنَدَ سِنِي لَدُنَّ بِلَاقِ
 إِيكِي جِهَانِ إِسْمَهَ سَجَانِ إِسْتَهَ بُولُ بَكُنْ
 وَلَهُ **إِيضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيَّ**

هَبْ فَسَادِ إِشْرُومَهَ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ تَوْبَهَ
 يَمَانِ تَشْوِشِ لِمَهَ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ تَوْبَهَ
 كُوزُومَكَ بَقْدُ وَغْنَهَ كُوكُومَكَ أَقْدُ وَغْنَهَ
 فُولُغَمِ جَقْدُ وَغْنَهَ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ تَوْبَهَ
 دِيْلِكَ عَيْنِيَا نَفْسِيَوْمَكَ لَدَيْكَ
 هَبْ أَعْضَاءُ زَلْتِنَا اسْتَغْفِرُ اللَّهَ تَوْبَهَ
 بِلْدَمِ صُوجُومِ بِلْدَمِ دُنْدَمِ جَلَابِمِ دُنْدَمِ
 كَلَامِ قَبُوكَا كَلَامِ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ تَوْبَهَ

بُنْدَل

بُنْدَلُ صُجُومِي صُورِ مَا عَيْمِي رِزُومَهَ أَوْرَمَا
 مَحْرُومِ بِنِي دُنْدَرَمَا اسْتَغْفِرُ اللَّهَ تَوْبَهَ
 سَتَارِ الْعِيُوبِ سِنِ سِنِ غَفَارِ الذُّنُوبِ سِنِ ^{سِنِ}
 فَتَاحِ الْهَلَاوِي سِنِ سِنِ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ تَوْبَهَ
 كَرَجِي كِي كِنَاهِمِ جُوقِ رَحْمَتِكَ دَخِي آرْتُوقِ
 عَاصِيَكَه قَبُولِكَ أَجُوقِ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ تَوْبَهَ
 نَفْسِي بُدِيَهَ طُولُ لَدَمِ شَيْطَانَهَ أَسِيرِ أَوْلُدِمِ
 هَرِ حَطَا كِي بَزِ قَلْدَمِ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ تَوْبَهَ
 تَوْبَهَ تَعْمِيلِ أَيْدِكَ كَلِكِ جَنَّتَهَ كِدْكَ
 أَيْ مَوْمِنْدَرِ أَيْدِكَ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ تَوْبَهَ
 أَوْزُ وَالْإِنْلَارِ نِكِ جَانْلَارِ صُوقِ قُدُ وَغْنِكَ

بُنْدَل

تَرِيَا قَوْلَ آغُونُكَ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ تَوْبَهُ
 أَشْرَفًا وَأَعْلَى رُوحِي نَكَ شَوْلُ جُوقُ كِنَاهِلِرُنُكَ
 كَفَارَتِدْرَا نُونُكَ اسْتَغْفِرُ وَاللَّهُ تَوْبَهُ
وَلَهُ أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ
 ائِي دَرِيغَا كَجِدِ عَمْرُكَ كَنْدُ زُو كَا كَلْدُكَ
 بَرَكُونُ أَكْسُوزِينِ كُوجِرَسِينِ يُولُ تَرَاغِيرِ قَلْدُكَ
 دُونِيَايِ مَعْمُورِ دَرِيسِينِ دِينِ ائِيلْدُكَ حَرَابِ
 سُونِيلَه تَمَافِلِ سِينِ بُولُولَرِ بَرَا جَمِ صَوَالِدُكَ
 نَفْسَه اؤُبْدُكَ عَقْلُ فُودُكَ حَقَقَه اؤُلْمَارُكَ مُطِيعِ
 بُوَضَلَاتُ اجْرَه قَالْدُكَ هِلَايَتِ بُولْمَارُكَ
 حَقُّ يُولِيَتَه بَرَقَدَه ائِخْلَاصِلَه يُولُ رِيْمِدُكَ

دِينُوا بِيْمَان

دِينُوا بِيْمَان تَرَكِينِ اؤُزْدُكَ نَفْسُ بُولُنْدَه قَالْدُكَ
 اؤُلْ خُلَا نَفْسُوكِ دُشْمَنِ قَالْدِسْكَ عَقْلُ دُونُتِ
 دُشْمَتُوكِي دُونُتِ اؤُنْدُكَ ائِي خَيْفَا كَمِلْمَارُكَ
 حَقُّ قُودُكَ سَنَهْوَا كَا اؤُبْدُكَ اؤُلْدُكَ بَتِ بَرَسْتِ
 بِنْدِ اؤُلْدُكَ نَفْسَا بَرَكِينِ حَقَّا قُولُ اؤُلْمَارُكَ
 قَانِ حَقِيْقَه اؤُزْلَه ائِتْدُ وَاكُوكُ قُولُ لُوقَرَارِ
 عَهْدِ صِيْدُكَ غَيْرِ سَوْدُكَ طَغْرِ يُولَا كَلْدُكَ
 أَشْرَفِ اؤُغْلِي رُوحِي اؤُزْلَا قِرَارِ كَه طُورِدُوكِسَه
 مَا سَوَارْتِكِنِ كُوكُلْدَانِ بَسِنَه يِچُونِ سِلْمَارُكَ
وَلَهُ أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ
 كَنْدُ طَنُوجَا تَا نَفْسُوكُ يُولُ يُولْدَا شُدُرِ

نَفْسُكَ أَوْ مِمَّا شَاهِدَ الدَّرْسِي قَلِمًا شَدْرُ
 حَيْدِ دَرَشَنَه بِلْتَرَطْفُ و طَامُ مَوِيَه اِلْتَرُ
 كَفْرُ اِيْمَانِ كَسْتَرُ زِيُولِ اَوْ رَجِي قَلَا شَدْرُ
 نَفْسِ شَيْطَانِلَه بِرُ دَرُ جُوقَلَرِ نَفْسَه اَسِيرُ دَرُ
 نِجَانِكَ نَفْسِ اَلْتَدْنِ چَكْرِي طَلُو يَاشَدْرُ
 كَمِ كِه نَفْسِنَه اَيْدِي كَنْدِي اَوْ دَا قُوَيْدِي
 اَوْلِ نَفْسِنَه اَوْ يَمَا يَنْ بِلِ كِي دَوْلَتَلُو بَاشَدْرُ
 نَفْسِ قَدِيمِ حَقَّه حَاصِي يُوقَدِرُ اَوْ دَفُو رَقْسِي
 اِشِي بِنَالِكَ دَعْوَسِي اَمَّا رَدْرُ سَرَكَنْدُرُ
 نَفْسُكَ حُجَّه وَرُدِيغِ مَسْجِدِ لَرِه كَرِه دُكِي
 اَجْ يَالِنِ يُوْرُدُ كِي مَقْصُودِ بِرُ شَا بَاشَدْرُ

حَوْرِضَا

حَوْرِضَا سِنْدَنِ قَجْرَهَوَا يُوْلِنْدَه اَوْ جِي
 كِبْرِكِيْنِ بَجَلُو حَسَدِ بُوْنَلَرِ نَفْسَه قُوْلَا شَدْرُ
 نَفْسِ اَلْوَمْنِي اَكْرُ اِسْكَ صُو كُنِي صِيْمَنُ
 اَكْتُ وِيْرَه سِيْنِ اَلْمَرْصَنِكِ بِرُ قَتِي طَاشَدْرُ
 مِرْيَا دُرْ هَبْ طَاعَتِي خُذْ بِنَلِكْدُرْ عَادَتِي
 تَرَكْ اَيْدِرْ عَادَتِي اَوْلِيَا يَه اَوْلَشَدْرُ
 قَنَاعَتِ قَلْبِيْلَه كَسِ نَفْسُكَ كُوْلِكَ بَاشِي
 نَفْسِ اَوْ يَبْ جَانِكِي صَبَّ مَحْنَتَه صَا تَشَدْرُ
 اَوْ مِمَّا نَفْسُكَ اَيْتَه اِرْتَشِي مُرْسِدَقَاتِنَه
 نَفْسُكَ اَوْ يَارِيْسِيْكَ وَازَا يَتِ كِي ظَلَا شَدْرُ
 نَفْسِ قُوْ كِلْ عَشَقَه اَوْ يِ دَرُو يَشِدْ كِدَرِ نَطُو يِ طُوِي

دَرُویشْكَ طَوْبَانِ لَا رُكَّ وَارِیُوكْدَ تَارَاشْدَرُ
 بَغْلَهْ نَفْسُوكْ اَبْتَنِیْ مَسُونِ حَلَقِ آتَخِ
 آمینِ اَوَلَهْ نَفْسُوكْدَنِ دِمَهْ نَفْسَمِ یَوَاشْدَرُ
 كَسِ طَمَعِ طَمَرِنِ اَوَرِ نَفْسُوكْ بُوینِنِی
 كَوَرِ عَشْقَرِ نَفْسِلَهْ دُنِ كُنْ جِهَهْ صَوَاشْدَرُ
 بَوَاشْرَفِ اَوْغَلِ رُوحِ نَفْسِنِیْ اَوْلَدُ وِرْلی
 قَدَهْ بَقْسَهْ دُوسْتِ یَزِیْ كُرْ نَا طُو طَوَاشْدَرُ
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهْ اللّٰهْ عَلَیْهِ

جِهَانِیْ هِجَهْ صَمَقْ دُرَادِیْ عَشْقِ
 ذُكْبِ وَازَلِیغِ كَمَلْدُرَادِیْ عَشْقِ
 اَلَدَهْ شُكْرِیْ اَبْرُوغَهْ صُوبِ

اغوی

اَغْوِیْ كَدِیْ مَقْدُرَادِیْ عَشْقِ
 بَلَا یَغْوُورْ كِیْ كُو كُدَنِ یَغْرَسَا
 بَاشِنِیْ اَكَهْ طَمَقْدُرَادِیْ عَشْقِ
 بُو عَالَمِ صُنْكَ اَوْ دَدَنِ بَرْدِ كَزْ دُرُ
 اَكَا كَدُ وِیْ اَسْمَقْدُرَادِیْ عَشْقِ
 وَازِ اشْرَفَا وِغَلِ رُوحِیْ بِلِ حَقِیْقَتِ
 وَجُودِیْ فَا نِیْ اَمَلْدُرَادِیْ عَشْقِ
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهْ اللّٰهْ عَلَیْهِ

جَفَا وَرَجُو مَحْتَدُرَادِیْ عَشْقِ
 فِرَاقْدُرْدُ فِرَاقْدُرَادِیْ عَشْقِ
 وَرَبِّ رَا حَتْرِیْ مَحْتَدُرَالْبِ

دُنِي كُونِ آه حَسْرَتِ دُرَادِي عَشَقُ
 بِرَاوَدِ دُرُكِمِ جَنَادِ شَمِشِ يَنَادُ
 يِرِّكْ طُولُوحِرَادِ تَدْرَادِي عَشَقُ
 قَرَارِي يُوْقِ بُو عَشَقِكْ بِ قَرَرِ دُرُ
 كِه دَر لُو دُر لُو حَالَتِ دُرَادِي عَشَقُ
 مَنزَهْدُر كِهِي اِيكِي جِهَانِ دَن
 دِكَا لَن دَن قَرَارِ عَشَقِ دُرَادِي عَشَقُ
 كُو كَدِه دَر دِيَارِ اَنجُو هَمِي دُرُ
 بُو خَلَقَدَن قَا مَوْعَزِ لَن دُرَادِي عَشَقُ
 بُو عَشَقِ كِسِرِ وَصِفِ اَمْرِ دَلِيلِه
 نَعْمُو غَضَا وَخَيْرِ تَدْرَادِي عَشَقُ
 صِفَانَدُرُ

صِفَانَدُرُ مَعَشُوقِه بُو عَشَقِ عَائِشِقُ
 كِمِ عَشَقُ مَعَشُوقِ بِرِ ذَا لَن دُرَادِي عَشَقُ
 بُو عَشَقِ اَوَّلِ بِلُو دُرُكِمِ عَائِشِقِ اَوْلَدِ
 نَجِه تَوْحِيدِ وَحَدِ تَدْرَادِي عَشَقُ
 صُوْر دُرَسَكِ عَشَقِ اَشْرَفِ اَوْغَلِي رُوِي
 مَمَامِدِ وَ سِتْلَه وَصَلَتِ دُرَادِي عَشَقُ
 اَجْمَا عَشَقِكْ شَرَابِنِ نَشِيْمَنِ كَرَكْ
 بَصْفَا بُو نَفْسِ كِي دَلِيْر كَرَكْ
 وَلِه اَيْضَا رَحْمَه اللّٰهِ عَلَيْهِ
 فَمَيَا شَاهَكْ قَلِيْنَه هِيْجِ كَلَاة
 بِسَرِ حَرِيْفِ اَوْلَمَا غَه مِيْرِ مِيْرِ كَرَكْ

وَإِذَا نَزَّ هَدَى وَأَذْكِرَ عَشْقَ يُولُوكَ دَعْلُ
سَوِيكِمِ صَمَّا كَرِ عَشْقَ دِيْلُوكَ دَعْلُ
بُونْدَه كِي شَاهِن كَرُكُ شَاهِ بَا زَاوَلَا
بُوقَسَه قَرَعَانَكِ آدِي نَسْكَكُ دَعْلُ
صَمَه نَعْلُ بُو عَشْقَ سَنَ كَا عِنْتَه دَرُ
عَشْقَ كَا عِنْتَه دِي نَدَرُ مَرُ دَرِ مَرُ
عَشْقَ يَا زَمَادِي قَلَمِ وَازِمِي فَغِيَه
عَشْقَ أَزَلَكِ جَانِلَه پَرُ وَرَدَ دَوُرُ
بُوعِدِي لَوْحِ قَلَمِ عَشْقَ وَادِي
عَانِقِي مَعَشُوقِ عَشُوقِ بَرِيَارِي
عَشِقَه عَانِقِي مَعَشُوقِ بِيَدِي كَنُ

جبرئیل

جَبْرَائِيلُ أَوْلَى أَرَادَه انْعِيَادِي
عَشْقَ دَلِي نِي سِنَه عَا شَقْلَرُ بِلُورُ
أَوْلَ أَزَلُ عَشِقَه أَوْلَا شَقْلَرُ بِلُورُ
عَشْقَ دِلُنْدَانِ عَشْقَ مَنْدَرِي
أَوْلَ دِلِي صَمَّا كَرِ أَشَقْلَرُ بِلُورُ
عَشْقَ اسْتَامَه كِتَابَه اِي فَغِيَه
بُو كِتَابَه عَشْقَ بُو قَلَمِ دَرُ وَسْتِ حَقِي
بُومِيَا سَنُ عَشْقَ قِيُو قَالَا
وَإِذَا كَرَكِ عِلْمُوكِ يُو زِيْنُ يُو زِيْلُ أَوْقِي
زَاهِدَكِ بُولِي طَالَا عَجْدُ إِزَارَقِ
عَابِدَكِ يُولِي نَقَابِيْلَه قِرَاقِ

عاشقو ک یولی یقین هم طغر دُر
 وصل معشوق عاشقا اولر طراق
 اول باغنده یزیر کولدک
 دوسته قرشو سولنور غولدف
 بوند نیتده دک طوره بوردیلور
 چونکه آنده شور د بلبولدوک
 یز اولدن عشق طوتاکلشور
 تا ابد دوست وصلن اوتاکلشور
 دوست ایپمان پرک ایلامشور
 بوند عشق درین صاتا کلشور
 ایک عالمدن تادد عشق الی

لامکان

لامکان قافندن اشع عشق یولی
 هر تصور دن منزه د لبوعشق
 سولنور لی صوت بحرق عشق
 یز بو عشق جان دن او کدن بولشور
 عاشق عشق معشوق یز بولشور
 مدره ساسنده بو عشق یز اول
 اوقیوب هر علم حاصل قلد
 حق مدرس ایدینه اولحد راسده
 یوغدی مشکیلن هر تسنده
 بوند اول علی نسا اونوده وز
 یاننا الدایه یز مفسده

كَلَّ أَوْيَ بُوَعَشَقِهِ كَمِ بُوَعَشَقِ بَهَادِرٍ
 بُوَعَشَقِكَ دَائِمًا يُونِي حَقًّا دُرِّ
 بُوَعَشَقِكَ كَرُّ كُوسِي يُوقَلِّدُ رَأْمِجَانِ
 بُوَكُوزِ كُودِهِ كَرُّ نَدِي نَاقِ سُلْطَانِ
 دِلِّ سَكِّ كَمِ كَرِّ اسِنِ حَوْجِ جَالِنِ
 بُوَعَشَقِ كَرِّ كُوسِنَه هَرْدَه بَقَادِرِ
 بُوَعَشَقِ يُولِنَه سَا زِي تَارِ اِيْتِ
 بُوَمَارِ سَتَانَدَه سَنِ سَا زِي بِيْمَارِ اِيْتِ
 يَتُورِ بُوَعَشَقِلَه عَقْلِ تَمَامَتِ
 يَتَرِ وَا رَلِقِ سَكَا عَشَقِ عَشَقِ بَا زِيْتِ
 وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

شعر

سُؤْلُكُمْ دُوسْتِ النَّدَنِ اِجْدِ جَامِي
 اُولُكُمْ بِلَدِي هَمَّ كَرِّ خَاصِّ عَامِي
 اُولُكُمْ اَسْرُ كُدُرِّ دَائِمِ اَيْلَا زِ
 اُولُكُمْ فِهْمِ اَيْلَزِ لَرِّ صَبِيحِ شَامِي
 اُولَا زِدَه دِينِ دُنْيَا تَدْبِرِي يُوقِ
 اُولَا رِي كُ فِكْرِ حَقْدُرِ وَالسَّلَامِي
 اُولَا زِي وَا رَلِقَلِرِنِ حَقَّه وَرُبْدُرِ
 اُولَا رِي كُ حَقْلَا دَائِمِ قِيَامِي
 اُولَا زِي بِلَزِ بِي جُوزِي لَا يَجُوزِي
 اُولَا زِي مَذْهَبِ اِدْمَنِ بِنَامِي
 اُولَا رِي كُ كُوكُورَا حَقِّ شُؤْبِلَه طُولُشِ

انودلش ايلي جهان تماحي
 اولارك وازلقن حوشونيدالرش
 هان قلمش بلارك خلقده نامي
 اولاده قوز قونيوق ايلي جهانده
 اولازكورمايستر دارملا ميا
 اولر ايلي جهاندن جدي كچون
 بلادوييرد حق دالستالا
 اولر عمر يش كزسي بر نفسده
 كزب سيران ادر لر زووشماحي
 سبب بولر دزيير كوك طوزد وعيني نا
 بو مخلوقك بلا ركلانظماحي
 بولرك

بولارك شائنا كلد رسوله
 كه لاخوق عليهم حق كلامي
 بولاري اشرفا و غلر رومي صود
 بولاري سا كه كوستاره مدامي
وله ايضا رحمة الله عليه
 عشقك تخمين بيل جلكه بكابر بازر بولندي
 اوارا لوب يوروده اوش بر قرار بولندي
 دشده نمك دكيزنه موج اشدي باشمندن
 هيهاث كه اميدف كو سنه بر كاز بولندي
 ستروم جانو كوكلد لر كه طشه بير نما
 الا كه محرم اولغده رازمه ديار بولندي

أَنْدِيشَه سِحَقْ أَوْ لَا كَوْنِ نُوْرَه طُوْلَا
 حَسْرَه دِيُو كَالَا لَآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه
 سُوْل دَمَكِه كَجَه جَانِي لِا خَوْفِ الْاَشَانِي
 جُوْر تَمِيَه هِيَج تَانِي لِآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه
 اَلْدَا اِيْمَا يَا مُوْنِيْسِ اَوْ لَا حَسْبِنِ
 هَمَّ قُرْ تَرِيْسْتَرَا اِيْمَانِ لِآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه
 اَوْلَ كُوْنِكِ قَنَه بُوْر لَرَسُوْنِيْلَا اِيْمَا سُوْر
 خُوْش حُجَّتْ اَوْلَبْ سُوْنِيْلَرِ لِآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه
 جَهْدِ اِيْلَهَ مَا سُوَايِ طَرَحِ اِيْدَه كُوْر كُوْر كَلْدَن
 تَنْهَادِي جَانِ دِلْدَن لِآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه
 وَاْرَ اَشْرَفِ اَوْغَلِ رُوِي تَرَكِ اِيْمَه بُوْر كَلَايِي

وَصَلَكِ شِكَاْرَ اِدَمِ دِيُو دَشْدَمِ عَشَقِكِ هُوَا سِيْتَه
 اَلْبُوْ عَشَقِ اِحْنَه بِلَا دَن اَزْ كِه شِكَاْر بُوْلَمْدِي
 اَوْلَ كُنْكَ عَشَقُوْ كَالَا اَوْلِدِ بُوْجَانِ حَسْتُوْ جُرُوْجِ
 كُنْدَن كَنَه اَزْ رَدِيْ دَرْدَنَه تِيْمَا ز بُوْلَمْدِي
 دَرْدِ فِرَا قُ فُرُقِ اِحْنَه قَلْدَمَا يِ دِرِيْعِ
 اِيْ وَاَهْ كِه اِنْ تِظَا رُوْ كِيْ لَرِيْنَه بُوْر سَخْر بُوْلَمْدِي
 دِيْمَا دِ بُوْجَانِ هِيْجُوْ كِه دِلَرِ كِه سَفَرِ قِلَا
 جُوْنِ بُوْ قِيَا مَتِ اِحْنَه وَصَلُوْ كِه ظَفَار بُوْلَمْدِي

وَلَهْ اِيْضَا رَحْمَه اللّٰه عَلَيَّ

هَر كَمِ دِرِيْسَه دَا اِيْمِ لِآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه
 كُوْر كَلْدَن طَرَحِ قَا اِيْمِ لِآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه

اَنْدِيشَه

دِيكَلْ عَلَيَّ الدَّوَامِي لَإِلَهِ إِلَّا اللَّهُ

وَلَهُ أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

جَدِّ تَامَرَاتِ قَلْبِي مَلْ فُرُصَتِ صَيِّبِي هَوْتِ أَوْلَسُونَ
 هَبْ هُوَ الرَّدْنُ كَسِيلِ شَيْطَانِ سَكَا يُولُوبُلَسُونَ
 نَفْسُ هَوَا أَرْزُولِي يُولَدْنُ أَرْتَمَسُونَ سَخِي
 زَرُورِيَا غَوْغَالَرِي كُوكُلُوكَا كَالْبَطُولَسُونَ
 بَرَكْ يَا بِيشْ شَرَعِكْ إِبِينَه تَا آدَا سِيْنْ مَنزِلَه
 كَبْرِكِيكْ بَحْلِ حَسَدِ سِنِي بِيَا نَه صِلَا سُونَ
 وَأَادَا رِيشْ مُرْشِدِ قَتِينَه خِذْمَتَايْتِ حِيضَرَاتِنَه
 صَيَّقِلْ أَوْزْدَرِ قَلْبِكَا بِأَسِيلَه شَوِيلَه قَلْبَه سُونَ
 كُوكُلُوكَا آيِينَه سِيْنْ غَيْرِكْ خِيَالِنْدَنْ آرْتِ

يَكْ

يَكْ جَهْدِ قَلِّ قَلْبِكِي هَرَبَرِيكَا طَاغِيْلَه مَسُونَ
 كَجْ هُوَسُودَايِ سُوْدَادَنْ يَتْرَسُودَايِ دُوسْتِ
 قِبْلَه بِرْ دُرْدُوسْتِ بِرْ دُرْأِيكْ لِيكْ أَكْلَه سُونَ
 أَشْرَفَاغْلِ رُويِ كَرَجِكْ أَوْلِ بِرِي سُوْدُوكِنَه
 كُوكُلُوكَا أَوْلِ بِبِرْدَنْ أَرْكْ نَكْ خِيَا كَلَه سُونَ

وَلَهُ أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

أَنُوكْ عَسَقِيْنْ كَرَكْ بَا كَا كَرَكِيْنْ دُنِيَه عَقْبَايِ
 كِيَه عَسَقِدْ دَمَقْصُودَه أَخْفَ فُودَمْ حَمْدِ مَنَّايِ
 حُبَّتْ دَارِنِ أَوْلَه قُودِي جَانِمِ دِمَا عِنْدَه
 قُودَنْ أَلْ جُكُوبِ بُو جَانِ أَيْنِ اسْتَرَا أَوْمُولَايِ
 حُبِّ حُبُوبِ حُبَّتْ بِلْ حَقِيقَتَدَه بُو لَرِ بِرْ دُرْ

أَنْوَكُ جُونِ أَنْ سَوْنَرُ قُدِيدُ كُلِّ سَوْدَايِ
 أَنْوَكُ دَرْدِينِ بِلَادِي جِهَانْدَه نَسَنَه بِلَدِي
 كَرَكْسَه وَارَسُونِ أَوْلُ يُونِزِي أَنْوَسُونِ أَنْغِ قَرَايِ
 أَنْوَكُ عَشَقِي كِتَابِنْدَن سَتُولُ كِمِ أَوْفُودِي بِرَحْرِفِ
 هَبْ اسْمِي دَسْمِي حَوَاوُلْدِي أَوْتِنْدِي جُمْلَه مَاسَوَايِ
 بِنِ أَوْلِ شَاهِ بَاذِ قُدْسِي نَمِ فُولِينْدَن أَوْجَلَمِ شَاهَكِ
 شِكَارِي سَوْرَه كَا نُوْرَدَمِ كِمِ أَوْلَادَمِ بُوَصْحَرَايِ
 أَوْعَمِ أَلْدَمِ يِنَا دَنْلَمِ وَادَبِ شَاهِ فُولِنَا فُولِنَمِ
 جِهَالِيْنَه بَقُوبِ هَمْرَدَمِ اِدَامِ خُوشِ تَمَاشَايِ
 بِنِ أَوْلِ سَرَبَاذِ أَوْسِي نَمِ يُولِنِزِي جَانِ بَانِشِرُورَدَمِ
 بُوَكُونِ كَرْدَمِ عِيَانِ اِنِي فُودَمِ وَعَدَايِ قَرْدَايِ

شراپو

شَرَاپِي لَازِيْزَالِي بِنِ اِجْبِ حَيْرَانِ مَسْتِ كَلْدَه
 سَوْنَه مَسْتَانِ أَنْوَكُ جُونِ اِدَرِ نَكَايِ عَمَايِ
 نِدَارَه شُولِ دَلِي بِنِ كِمِ أَنْوَكُ سَوْبِلَا مِيَارْدَانِ
 نِدَارَه شُولِ كَرِي بِنِ كَرِي كِه كُورَمِيَا دِلَ اِرَايِ
 وَازِ اَشْرَفِ اَوْغَلِ رُوحِي سَنِ بُوْرَايِ عَمَارِ فَا سُوْبِلَا
 كِه هَمْرِي بِي خَبَرِ عَمَايِ نَا بِلَسُونِ بُوْمَعَمَايِ

وَلَهْ اَيْضًا نَحْمَدُ اللّٰهَ عَلَيِّهْ

بِنَمِ اِسْبُوْعَرِي بَجَانَمِ عَجَبِ دَسْدِي بُوَصْحَرَايِ
 يُولُونِي دُوسْتَه اِلْتِمَاكِ طُولَشْدِي اِسْبُوَسُوْدَايِ
 مَكْرُ بُوَجَانِ بُوَسُوْدَايِ اَزَلْدَن طُوتَا كَلْدِي
 يِنَه اَوْلِ دُوسْتَه وَازِمَاغَه بُونِي اِيْنَا سَمَايِ

بوسودا بر عجب سوادا کور رُباسمه غوغا
 نجانک تاج تختی بوسودا ویرد یغما یه
 بوسودا دید کم عشق د بوضرا دید کم دنیا
 بوضرا ده بوا سفدن بوعشق در الت ان الایه
 نجالز اشبوضرا دیولن یا بانه بیر قمش
 وطایندن جدا دشمش طوطمش بوخرابایه
 ولی هر سواد عشق اولمز عاشق در دیر دزا اولمز
 اولن شول کسدر دز که کو کل وردی بودنیا یه
 بوعشق حق بو حیا نلاره دلیل اولما غه کوندردی
 بولن عشقی اوین عشقه حقیقت ایزد مولایه
 کل امدی سنره بول عشقی که بوند کوره سن دوستی

کوردل

کورنر منتظر اولمز بون اول دوست فردایه
 سن ای کوی قرا منکر کدر انکار ایچکدن
 دیدایه کور میسر در حق اول منکیر انما یه
 اگر دسک که عاشقم بوعشق یولنده صادیم
 بودر بود عوایه معنی قیاسن جان از تاییه
 بوعشق دزدی الهیدر کدانک حقه راهیدر
 بوعشقه پک یاپیش زنه ار قومه دونیا عقبایه
 واز اشرفا وغل مروی سن بوعشق دن هر کز ایرما
 بوعشق چوشقوند ز قطره طش ب وردغ در یایه
وله ایضا رحمه الله علیه
 ای عجب بلسم ندر یارب بودردک جا رسی

كُنْ كُنْ أَذْرَ هَيْجِ اَوْ كَلْ يُوْرَه كُوْمَكْ بَادَسِي
 يُوْرَه كُوْمَكْ يَادَسِيْنَه هَيْجِ طَيِّبِ قَلْبِنِ عَالَجِ
 اِي عَجَبِ وَاوِي دَلِي بَانِمِ كِي بِچَارَسِي
 چَارَسِي بِچَارَلِكْدَرِيْنَه يُوْرَه دَرْدِيْ مَكْرِ
 جُوْنِ بِلَا بُوْرَجِنَه عَاشِقْ كِ سَتِيْنَه سِي
 كُوْرِيْشُوْ بَغْرِ بَشُوْ يُوْرَه كِي دَالِكْ دَالِكْ
 اَوْلَشْمِ عَالَمِ اِيچِنْدَه عَسْتَقِنُوْكْ اَوَارَه سِي
 هَر كِي اَكْر بُوْ بِلَادِنِ وَرْسُوْنِ اَوْلِ عَاشِقْ دَكْلِ
 كُوْرَسُوْنِ اَوْلِيْ اَكْلِيْنْدَرِ دُنْيَا نَكْ مَكَارَسِي
 دُنْيَا مَكَارِيَه هَر كِي طُوْلَشْدِي تَا اَبْدِ فِهِيْسِ
 كَمْدِي كَمَّا يَسْرَانُوْكْ يُوْرِنَكْ قَرَه سِي

هَر كِي

هَر كِي كُوْ كَلْنَدَه دَرَه دَكْلُوْ دُنْيَا حَبِ وَاوِ
 اِي اِيْدِ بِلَسُوْنِ نَفْسِيْنَكْ اَمَارَه سِي
 دُوْسْتِ يُوْلِيْنْدَه عَاشِقْ كَرِ قَلْسِدَرِ يُوْرِيْنَكْ
 دُنْيَا دُوْسْتِ دُوْسْتِ دِيُوْ جَاغَرِ شَاهِرِ بِرَبَارِ
 اَشْرَفَا وُغْلِي رُوِي يُوْرَه دَرَه كِرْفَتَا اَوْلَه لِي
 دَشْدِ بِرِ عَمَّانَه كَمِ يُوْ قُدْرَانَكْ كَنَارَه سِي

وَلَهْ اَيْضًا نَحْمَدُ اللّٰهَ عَلَيَّهْ

كُوْ طَمَكْ بِرِ كُوْشَه سِيْنْدَه عَرِيْشِ عَمَّانِ كِرْ لُوْدُرِ
 قَطْرَه مَكْ بِرِ قَطْرَه سِيْنْدَه بَجْرِ عَمَّانِ كِرْ لُوْدُرِ
 دَرَه مَكْ بِرِ زَرْدِ سِيْنْدَه نِيْجَه بِكْ شَمْسِ وَاوِيْنُوْمِ
 عَارِفَه بُوْ سُوْرِ عَمَّانِ اِلَا عَوَامِدِنِ كِرْ لُوْدُرِ

بوجو دمهك بنوقم بر قوش واز در اول قوشك
 افوج ايچنده تمام ايك جهان كز لودر
 ناهج قوشد ز بوقوش هتوز يواستده يتوز
 لامكان سيران ادر سيران بتهان كز لودر
 لامكان بي نساند ز اول قوشك ييقلري
 اول قوشك حوصا لستده سير سلطان كز ليدر
 اول قوشك شاهيله عهدي واز از لدن الرو
 بز ملك يلز ندر اول عهد پيمان كز لودر
 اول قوشك اويكار دي دوست و صليد رهمان
 انويچون دوست اكا مونيس مهران كز لودر
 اي عجب بويلايكن يارب ندر ندر بوقوشك

هيج

هيج اكلدي سي دكتمز يوده كينه فان كز لودر
 درده دشمشدر يلز زاري قلوب دوزني كني
 مز ارسى اول دوست فراق بغر بزيان كز لودر
 اول قوشك وصفي كشمز ديينم الاندم
 مدعيدن قوز قره كوكلنده گمان كز ليدر
 صورتي انسانده كل انسان بل انسانك
 صورتي انسانده بو معنى انسان كز ليدر
 معنى انسان بل كه بياه سن حقي عيان
 معنى انسانده اول صيفت سبحان كز ليدر
 اشرفا و عجلي رومي بور فرى نيه عارف بلوز
 بلدي بلمايه هر عام و نادان كز ليدر

عَاشِقُكَ كَوَكُلِّ هَمِيْشَهٗ عَشِقْلَهٗ پَر نُوْر دُرُ
 اوْل كَوَكُلِّ نَيْتَهٗ اوْلَهٗ چُوْن عَشِقْلَهٗ مَعْمُوْر دُرُ
 عَاشِقَاهِرِيْز طُوْر دُرُ هَر نَفْسِ مِعْرَاخِ الوُر
 عَشِقْ اوْلَمِيَانِ كَوَكُلِّ لَر تَا اَبَدِ مَهْجُوْر دُرُ
 عَاشِقُكَ هَر قَنْدَهٗ بَقْسَهٗ كَرْدِي دُوْسْتِ يُوْر دُرُ
 جَانِ مَسْتِ اَنُوْجِيُوْنِ دُرُ كُوْر لَرِي مَحْمُوْر دُرُ
 كَا فِرْكَ عَشِقْلَهٗ كَفْرِي عَا قَبْتِ اِيْمَانِ الوُر
 زَاهِدْكَ سَعِي قَمُوْ عَشِقْ سُوْر هَبَا مَشُوْر دُرُ
 عَشِقْ كِيَا بِنِ عَشِقْدَنْ اَوْ قُوْيَانِ قَمُوْ عَمِلِ بِلُوْر
 اوْلِ اَخِرِزِرَهٗ عَشِقْ كِيَا بِنَدِ مَضْطُوْر دُرُ
 عَشِقْ كَرِيْهَهٗ طُوْلُوْر اِيْكَ جِيْهَانْدَهٗ نَسْنَهٗ يُوْ

عَشِقْ كَر

عَشِقْ كَرِيْدِر دُوْسْتِ يُوْر نِ كُوْر نِ دَخِي مَشْهُوْر دُرُ
 كَلِ بُوْ عَشِقْلَهٗ مَحْمُوْر اوْلِ تَا بُوْلَهٗ سِنِ مَرْحِيْ اَبَدِ
 بَا قِرْ دُوْرَانِ مَسْكَ عَا سِقْلَهٗ دَسْتُوْر دُرُ
 شَاهِ كُوْنِيْنِ اوْلَمُوْ اَشْرَسْكَ بُوْ عَشِقْلَهٗ اوْلِ اَسِيْرِ
 نِيْجَهٗ بِيْكَ يُوْر بِيْكَ سَلْمَانِ عَشِقْ اَلِنْدَنْ مَوْر دُرُ
 عَا قَلَهٗ بُوْ سُوْر حَبِيْبِ كَا لُوْر حَبِيْبِ دُرُ هَمِ حَبِيْبِ
 عَشِقْ مَقَامِيْنَهٗ عَقْلِ اَزْ مَا دِيَارِ مَنْ دُرُ
 اَشْرَفِ اوْغَلِيْ دُوْمِيْ كَر حَبِيْبِ سِنِ اَكْر عَا سِقْلَهٗ
 سَا كَهٗ نَا قَرْحُوْنَهٗ عَمِ چُوْنِ سُوْدُ كُوْكَ غِيُوْر دُرُ
وَلَهٗ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 سَانِيْ بُوْنْدَهٗ قَوْمِ لَر كَوَكُلِّ بُوْنْدَهٗ كُوْ تَرُ

تَرَكَ إِلَهَ كِبْرِي بِزُكُوكُلِ آلِهِ كَتُورِ
 بُوَكَا كُوَكُلِ بَغْلَبِ نَفْسِكَ أَيَا زَسَدُ
 أَوْلِ نَفْسِكَ أَلْزَسَانِي طَغْرُ طَامُوِيَةِ النَّوْرِ
 بُونَدَه كِسَه قَلَنْ كَلَنْ كِدَارِ أَكَلَمَنْ
 يُولُ دُشَوَارِ قُوْرُقُوْتِي اِيْتِكِ بُونَدَه بَتُورِ
 بُونَدَه بِيْمَايْنِ اِيْشَلَرِ اَنْدَه دَه بِيْمَايْسَرِ
 عَقَلْتَدَنْ اِيْرَجَانِكِ عَقْلِكِي بَايْشَكَه يِيْرِ
 قَانِ بُونَدَه كَالَنْدَرِ مَلِكِ بِنْمَدِيْرِيْ نِيْلَرِ
 نِيْمَدِ كُوْرِيْجَه اَنْلَرِ طَبْرَاقِ الْوَيْنِ يَا تُوْرِ
 مَلِكُوْكِ اِيْشِيْ بِلُوْدَرِيَا بُوْدَعُوْلَرِ نَدِيْرِيْ
 وَرَاوْتَنْ دَعُوِيْ قُوْطُبِ يُوْزُقَرَه سِنَاكِ

استه

اِسْتَه بُولُ تَكْرِيْحَا صِيْنِ سِلْدُزْ كُوْكَلِكِ بَاسِنِ
 كِرْ اَوْلِيَا بُولِيْنَه جَانِكِ رَحْمَتَه بِيْتُوْرِ
 فُرُصَتِكِ اَلَهْ يِيْكِنْ دُرُشْ مَكْتِرِلَه اَرِشْ
 بُوْدَه وَرَنْدِيْ كِيْجِ دِيْخِيْ وَارِشَاهُ الْوَيْنِ اَتْرِ
 اَشْرَفَاوْغَلِيْ رُوْمِ وَازِلِكِ اُوْكُوْدِكِيْ سِنَا لْ
 كُوْنِيْنِ اَرْدِكَا اَنْ يُوْرُكِ حَضْرَتَه كُوْشَرِ

وَلَهْ اِيْنِضَا رَحْمَةً اللّٰه عَلَيَه

بِيْرَدَمِ دِيْلِمِ طُوْتَايِدَه عَشَقِ قُوْمَرِيْ بِيْ سُوْنِيْلِدَرِ
 حَبَبِ مَلِكِ سُوْنِيْلِدَرِ وَمِ عَشَقِكِ عَادِيْ بُوْنِيْلِدِيْرِ
 بُوْ عَشَقِ بِيْخِيْ دَلُوْقِيْدِيْ عَقْلُوْمِيْ بَا شِمْدَنْ اَلْدِيْ
 حَبَبُوْنِ لِيْنِ دُوْنِيْ كُوْنِيْ زَارِ قَلُوْبِيْنِ اِكَلْدَرِ

عَشَقْدُ رَبِّي بِنَدَانِ الْإِنِّ سَوْدُ كَلِمَتَانِ آيِرَانِ
 كِدْرُ عَشَقَه قَر شُو طُورَانِ شَاهِدِي بَاشْدَنْ أَلْدُرُ
 عَشَقْ مَكِه كَم صَلْدِ سَايَه بَاشِنِي وَرِدِ غَوْ غَاةِ
 مَنصُورِ لَيْنِ اسْرَكِ دَلُو أَنَا لِحَقِّ دَعْوِي ائِلْدُرُ
 عَجَبْتَر بُو عَشَقِكِ اِشِي كُو كَلْدَنْ سُو رَدِ تَشْوِشِي
 كُو زَلْدَنْ آهْدُرِ يَاشِي يُو رَكَه اُو دِي لِدُرُ
 هَر كُو كِ عَشَقِ وَارِسَه اِچْنَدَه اُو دِي تَارِسَه
 زَهِي نَجْتَلُو دُر جَانِي صَحْبَتِ اَوْلِ دُو سَتِي لِدُرُ
 عَشَقْدُر كُو كَلْدَه نُو زَا لَنْ عَشَقْدُر مَوْسِي طُو زَا لَنْ
 عَشَقْدُر كِي عَيْسِي دَه مِي نَدَه اَلْوَلُز دِي يِي قِي لِدُرُ سِنِ
 كَل عَاشِقِ اَوْلِ سَا ذَا اَوْلَاسِنِ غَصْدَنْ اَزَا ذَا اَوْلَا

نمر

دُر يَتَمِي بُولَه سِنِ بُو عَشَقِ جَحْمِي نَه طَالِدُرُ
 اَشْرَفِ اَوْغَلِي رُو مِي سُو نِي لِه سَا رَه خَبَرِ ائِلُرُ
 كَمَلَه عَاشِقِ اَوْلَمُوقِ دَلُرِ اَيْدِكِ كَلَسُونِ لِرِ صِلَا

وَلَه اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

كُو كَلِمِ الْاِنُو كِ سُو زِي دَا يَمِ سُو نِي لِيَا سَمِ كُو زِ
 دَرْدُ خُو نَلَه عَاشِقِ لِي هَر دَمِ طُو نِي لِيَا سَمِ كُو زِ
 دَنِيَه نَلْدَه دُو سَتِ يُو لِنَدَه عَاشِقِ اِنِي تَرَ كِ اَتَمِيَا
 بِرِجَانِمِ وَازَا اَوْلِ دُو سَتِ اِچُونِ قُرْبَانِ ائِيلِيَا سَمِ كُو زِ
 بُو اُو دِ صُو بِلِ طَبْرَاقِ لِيَا سِنِ چِقْرُو بِ دُو كِبِ
 اَنُو كِ وَحَدَاتِ دَرِ يَاسِنِ كِرُو بِ بُو نِي لِيَا سَمِ كُو زِ
 مَنصُورِ لَيْنِ خَيْرَانِ مَسْتِ نَا لِحَقِّ دَمِنِي اُو رُبِ

عَشْوَمَيِّدَانِدْ كَرَبِ جَانِ بَاشْ اَيْنَا سَمِ كَلُورْ
 پَرَوَانِ كِي بِي قَوَارِ شَاهَكِ جَمَالِ شَمَعِنَه
 دُوشِبْ طُونُوشُوبَرِ هَمِ دَمِ سِنُوبِ پَرِ لِيَا سَمِ كَلُورْ
 حَجَبِ شُورِيدِ بَلْبَلِمِ دُبِي كُونِ قَلُورْمِ زَارِي
 دُوسْتِ بَقِيَا سِنُوكِ كَلِ لَرِنِ مِلَامِ بَلِيَا سَمِ كَلُورْ
 اَشْرَفِ اَوْغَلِ رُومِ اَيْنِدِ مَقْصُودِمِ اَنَكِ دَرِيدِ
 بَرْدِمِ دَرْتِ سُوْرُ اَلُورِ سَمِ جَانِ اِصْمِرِ لِيَا سَمِ كَلُورْ
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَّ
 جَانِمِي غَرَبَانِ اِدْبِ صِلْدَمِ بُوْ عَشَقِ دَرِ يَاسِنَه
 نَا كِهَانِ عَشَقِكِ صَسْتِ دَمِ دَرِ بِي هَمْتَا سِنَه
 جَانُ بَاشُودِي دُنْيَا وَزِدْمِ اَلْمَهْ دَرِ دِيَا ر

مَرَهْمِ

مَرَهْمِ اَوْلِ دَرِ اَوْلِدِ اِنْجَقِ يُوْرَهْ كُومِ يَارِ اَيْسِنَه
 عِلْمِ عَقَلُورْ هَدِ تَقْوِيْ جُورِنِ حِجَابِ اَوْلِدِي بِي كَا
 كَلِ سُوْرَادِنِ كُجُوبِ دُشْدَمِ اَنُوكِ سُوْدَا سِنَه
 مَا سُوَادِنِ كُوزِ يَوْمِبِ كُوزِمِ اَنُوكِ دِيَا رِنِ
 كَنْدَرُ مَدِنِ اَلِ يُوْدِمِ كَرِ دَمِ فَنَا صَحْرَا سِنَه
 اَوْلِ فَنَادِنِ بَرِ فَنَا يَهْ بُوْ فَنَادِنِ كِي فَنَا
 كِي فَنَادِنِ صُكْرَهْ اَيْرِ شُدْمِ اَنُوكِ بَقَا سِنَه
 بَرِ بَقَا دَرِ اَوْلِ بَقَاهِرِ كَرِ فَنَا رِ مَنِ اَكَا
 عَقَلِ كِي قُوْ كَلِ اِرَا سِنِ بُوْ سُوْرُكِ مَعْنَا سِنَه
 عَقِلِلَهْ عَشَقِلَهْ كَرِ مَنِ عَشَقِ عَقَلِ حُوَادِرِ
 عَقَلِ عَشَقِكِ اَوْلِ سَبَبِدِنِ كَا لَمِنِ يُوْرَا سِنَه

عَاقِلُ اسْتَرَجَنُّو حُورُ قُصُورِ عِلْمَانَ اَوْلَا
 عَاشِقُوكُمْ هَيْجِ مَيْلِ يُوْقُدُ جَنَّتُو نَمَاسِنَه
 عَاشِقُ اَوْلِ كِم كُورِسِن دُوسْتِ يُوْرُزِي بُوْلَدِي بَكِن
 مَعْمُورَا اَوْلَا نَا هِدُكْ اَوْلِ وَعَدِي فَرْدَاسِنَه
 وَعَدِي فَرْدَا يَه كُومِن عَاشِقُ شُورِي دِه لَر
 كُوز قَرْدُ دُرُ دُوشَرَا يِر زُ لَفِنَكْ قَا دَاسِنَه
 مَدَّ عَيْنِكْ هَر سُوْرُ نَدَه وَرْدُ دُرُ نِيْجَه غَرَضِ
 طَالِبِيْسَكْ كِرْمَه زِيْنَهَا مَدَّ عِي اَرَا سِنَه
 اَشْرَفَا وُغْلِي رُومِي عَشَقْدَن خُوْشِ خَبَرِ وَرْدِي
 مَدَّ عَيْنِكْ هَيْجِ قَالَاغِ اَوْ مَاز فَرُو دَعُوَا سِنَه
 وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَه اللّٰه عَلَيَه

كرقد

كِر قَدِيْمِي دُوسْتِ كِر كِه اَوْلِ قَدِيْمِي اسْتَه بُوْل
 اَنْدَن اَز كِه سِنْدَن اِرِن اَوَا اَنْوَكْ دَر دِيْلَه بِلَه طُوْل
 اَنْدَن اِيْرُوْهَبْ فَنَادُرْ بَا وَاوَلْدُرْ لَا بِيْرَا كِ
 دُوْن كُوْن اَكَاخِرِ مَسْتَا نِيْه وَا اَكَا كِر چَكْ قُوْل اَوْلِ
 كِم اَكَا كِر چَكْ قُوْل اَوْلَسَه تَا اَبْدَا اَز اَوْلُوْر
 هَيْجِ زُوَالِ اَرَمِن اَكَا جُوْن دُوسْتِ اِنِ قَلَدِي قُوْل
 دُنْيَا نِيْكَ لَدَا نِيْتَه اَلْدَمَه كِم تِرْ چَكْ كَجَز
 هَسْتِ بَه شِيْتَدَن فَا رِيْغِ اَوْلِ كِم بُوْلَسِن حَضْرَتِي بُوْل
 وَر كُوز كَلِي هَمُوْسَدَن كُوْ كَلِي اِيْ بُوْل اَرِي
 وَر لِعُوْكَ يِقْرُ لُوْغَه دَكْشُوْرَا وَا مَلَكْدَن اُوْ كِدِن اَوْلِ
 اَوْلَمْدَن اَوْلِ اَوْلَمْدَن بُوْ كِن دُسْتِي كُورِن

بوسوزم حقدرانان ایلایبوردی حورسول
 بوندن ایجارودخی سوزو زیم اکلار سیک
 ورسنی کلی يتوزتاسن کیداسن قاله اول
 اندن انوک کوزله بقهرتبا قارسک
 حق کرینه ساکه کلی فوق تحت صاع صول
 اشرفا و غلی رومینک صلت بندین طالبیک
 حق نریختا کولوکا ساندک دخی ایدر نزول
وله ايضا رحمه الله عليه
 حق سوز حورسوندردن طولندردن جمالنی
 ولی سومایته هرگز طادردن وصل بالنی
 بودر عبادنی مولا سوز سوماینی اصلا

قوز

قوز قوزی حوراندن اذربعدی عدا ایخی
 طاموا و دندن از تقدیر زانک ایرولغی اودی
 بیتما سون کسنا یا بو ایرولق فرا قینی
 بکا انسوز کرگز جان بکا انسوز دین ایمان
 جمالی کعبه سن بولدم اداره خوش طلوا فینی
 بکا ایمان دین اولدز که ساوم بر آئی کامیل
 که قبله اید تم طایم انوک زلفی همیخی
 بو عقلو بو کول بو جان بو مالو بو مالکوخا نورمن
 قوسون و زد موالدم انوک عشق بلا سینی
 بکانا عیونافتوی بکانا دهدنا تقوی
 بنی شوزیده رشد قلب ایچر دجامینی

اِحْبَابِ مِينِ مَسْتِ اَوْلَدِمُ اَنَا لِحَقِّ دَامِنِ اِرْدَمِ
 نَهْ بِنِي نَهْ اِنِي بِلَدِمِ وِرِي مَازِمِ نِشَانِي
 كِه اَنْدَن يِنْتِه بَرَجَا مِي طَلُو صُنْدِي وَايجَرِي
 بِنِي بَرِ صَحْوِ حَقِيرِي كِه اَلْتَدَن سَجَلَمِ اَلْمِي
 شَرَابِ صَاحِي اِيْجَلْدِي اَلْتَدَن اَل سَاجَلْدِي
 يُوْزْدَن بَرِ قَمِّ اِيْجَلْدِي عِيَانِ اِنَا اِلَا دَرَا زِيْنِي
 بُوْزَايِ اَوْلِ بِلُوْزِمِ عَشَقِ اِنِي حَوْفَا قَلْدِي
 فَا سُوْزِ عَمْرَه اِيْرِ شَدِي بُوْلُبِ دُوْ سَتَكِ بَقَا سِيْنِي
 بُوْ اَشْرَفِ اَوْغَلِي رُوْمِي نَكِ سُوْزْنِ عَارِفِ بُوْزِ عَارِفِ
 نَهْ بِلَسُوْنِ دَكِه بَرِ نَا تَانِ بُوْ عَسَا فَا كِ كَالَا مِيْنِي
 وَهْ اَيْضَا رَحْمَه اللّٰهِ عَلَيَه

بُوفَنَاءِ

بُوْفَنَاءِ سَنِ نَدَن نَدَن بُوْيَا كُوْكُلِ وِيْرِدَكِ اِيَادِ
 اِيْ حَجَبِ دَشْمَزِمِ هَر كَرِ اَوْ كُوْكََا اَوْلِ بَاقِ دَا زِ
 اِسْبُوْمَا لُوْ مَلِكِ اَوْغَلِ قِرِ بَاعِ بَقِيَه طُوْنِ طَلُو
 بُوْنَدِه فَالْزُسَنِ كِيْدَرْ سَنِ سِنْتَلِيَا نَاجَا رَجَا رِ
 بُوْ كِه كُوْكُلِ بَغْلِيُوْبِ مَغْرُوْرَا وُلُبِ قَلَمِ نَدَن
 حُوْنَكِ بُوِيْرِي كَبِيْرِدِرْ كَالِنِ كَجَرِ قَلَمِ قَرَارِ
 يَنْجَا لَرِ بُوْ كَبِيْرِدِه يَبِيْدِي مَارْتَلَرِ دَلِيَه
 اَحْرَ اَجَلِ سِيْلِ كَلِدِ قَلْدِي اَنْ تَا رَ مَادِ
 كَرِ بِنِي دُرْ كَرِ وِلِي كَرِ يَا دِشَاهِ كَرِ كَدَا
 كَرِ بُوْ كَبِيْرِيْدِنِ كَلْبِ قَامُوْ نَجَه كَجَلْدِي كَجَرِ
 اَصْلُوْ يِيْسَكِ كَجَرِ كَرِ عِمَارَتِ اَيْلَكِه

اَوْصَكَ اَوْلَمَه غَافِلِ اَوْلَمَه كَلْدُ كَوْنُكُ اَيْشِي بِي شَارُ
 سَانَ حَقَّ نِيچُون يَار نَدِي نَايَه كَلْدَك بُونَه سَن
 اِنْ بِلِكُمْ بِلْمَكَا كَا تَر دِسَانِ اَوْلُ بِي رُ بَارُ
 كَج بُونِيك دَعْوَسِي نَدَن يُو قَلْعِي اَيْلَا قَبُولُ
 حَضَرَ نَا وَا رَزِي سَن اَخِر بَار يُو قَلْعِي غِي لَه وَا رُ
 حَضَرَ نَا يُو قَلْعِي غِي لَه وَا رَن كِي شَا زَا وَا لَا
 بِي نُو بَن جَنَّت بَرَا غِي لَه كَرِي سَر دَر دِي دَارُ
 شَهْرِي قُو شَهْرِي اَقْتَدَر دِي خَيْرِ الْبَشَرُ
 سَانَ قَوْمِي اَوْ دِ اِلَا اَشْبُونَا مَوْ سِي لَه عَارُ
 اَشْرَقَا وَا عَلِي رُو يُو بُونَدِي بَرِي سَن سَا كَوِي رُ
 وَا رَقَاعَت جِبَه سَن كِي عَزَلَت اَيْلَه لِي خِتِيَا رُ

بُودُنْيَا يَه

وَلَا اَيْضًا رَحْمَةً اللّٰهُ عَلَيْهِ
 بُودُنْيَا يَه وَيَرْ مَه كُو كَل دُنْيَه سَا قَلُو رُ دِكَل
 دُنْيَه سَوَن دُو سَت قَا يْتَه يُو زَا غِي لَه وَا رُو دِكَل
 بُودُنْيَه نِيك مَحَبَّتِي شُو لُ اَغُو لُو بَا لُ كِي بَدُ
 اَغُو سِي ن بِلَن اَوْلُ بِلَا بَر مَغْنِي بَا نُو رُ دِكَل
 بُودُنْيَه نِيك زَهْرِي قِي جَانَه اِر زَه مَضَرِي
 زَهْرِي بِلَن بُونُك كَنْ دِي صَا قَلُو رُ دِكَل
 بُودُنْيَا يَه دَرُو ب يَغَان اَخِر قِيُو ب كَشَه كَرَكُ
 قِيُو ب كِي دَه جَا كَن بِلَن دُنْيَا يَه دُو شِرُ رُ دِكَل
 عَا شَقْلَرِي كُو كَل قُو شِي دُ شَمَز دُنْيَا طُو زَا غِي لَه
 كَر جِي ك اَرَن بُودُنْيَا يَه هِي ج مَجَالَه اَلُو رُ دِكَل

اول حق حبيب مصطفى بودنيه جيفدرددي
 اولك اوص اولن كشي جيفيه آلد نورد كل
 اول جيفيك طالبدي ائلمر انلك آد لري
 ان اولن ان خريفدر حرم شاه الورد كل
 پسرينه حرم اولمغه شاه ايله شاه باز كرك
 يوقسه دكه قوش آوني آلسناه ورد كل
 اشرف اوغلي روي سنه شاه اكر حرم سنك
 همتك كوزنه كوزنين ذمره دكلو كلوز دكل

وله ايضاً رحمه الله عليه

بو عشقك شربندن برقدح نوش ايله كل
 كل عشقيله باشوكي تا ابد خوش ايله كل

كل برو

كل برو كل عشق النذن طولو يمانه كتور
 كل بو مجلسده بوكن سن خان سرخوش ايله كل
 كل بو عاشقدا او كنده يره صل ناموسكي
 كل بو زهدي عشقه دكشر عقاب هوش ايله كل
 كل بو عشق با زارنه كر يوعه صت هب واركي
 كل برو كل هوسدن كوكلكي بوش ايله كل
 كل بو كل ماسودان يوز چوز يوه كوزكي
 كل بوكن جان كوزن آخ دوست يوزنه طوش ايله كل
 كل بو عشقيله بوكن قطرك در يايرالت
 كل برو در يايله در يا اولوب چوش ايله كل
 كل بو عشق در ياسينك در ماع در رسك در زين

کَلِّ بَوَاشِرْفِ اَوْغَلِ رُو مِي سُو زَلَرِن كُو شَرِّ اَيْلِه كَلِّ

وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهٗ اللّٰه عَلَيَهٗ

بُو عَشَق دُشْدِجَا نُو مَرَهٗ بَهَا زَا اَيْلِدِ قَيْشِر مَرِن

فِيغُو بَلْتَرِن سُرْدِي قَوْمِدِ هِيچ تَشْوِي شِمَرِن

دِي لِرِن دَاوُل دُو سْتِ آدِي جَا مَرِن دَه اَوْل دُو سْتِ آدِي

كُو كُو مَرِي اَوْل دُو سْتِ آدِي اَتَدَقِي اِي دِ بَلِي شِمَرِن

دُو سْتِ زَهْمَان اَنَدِ اِي شِمَرِن دُو سْتِي سُو مَكْدَرِ بِي شِمَرِن

اَوْل دُو سْتِي سُو مَكْدَرِن اَز كَبِرِن دَجِي يُو قُدْرِ اِي شِمَرِن

اَوْل سُلْطَان دَر بِن اَكَا قَوْل هَر دَمِي كِي بِي كِي نَزْوُل

اَنَد دَر بُو جَمَلَهٗ اُصُول اَنَد دَر هَمَر جَشِي شِي شِمَرِن

هَر دَم بَقَار زَا اَوْل مِرَهٗ هَر كُن بِي رَام قَدَر مِرَهٗ

بِي زِدُو

بِي زِدُو سْتِي عِيَان كُو لَدَزْدَش دِكَل بُو كُو وَ شِمَرِن

قَنَدَهٗ بَقَسَق دُو سْتِ كُو رِنُو ز صَمَدَهٗ دُو سْتِ طُو زَطَلُو

بِي ز كُو كِ طَبَطَلُو دُو سْتِ دُرُ بُو سُو زِ لُوقِ بِي كَلِ شِمَرِن

بِي ز اَوْل دُسْتَلَهٗ دِرِ يُو ز دُو سْتِ سُو زَا اَوْل رَسَقِ اَوْلُو ز

دُو سْتِ دَر مِرَهٗ بِن جَان اَوْلِن دُو سْتِي لَهٗ هَر جُنُبِي شِمَرِن

اَشْرَفَا اَوْغَلِ رُو مِي اَيْلِدَهٗ دُو سْتِي مِرِي شُو نِي لَا اَلْبَدُّ

خَلْقَا اَنَدِن كِي سَلْبَدَرِ اَلِي شِمَرِن وَ رِي شِمَرِن

وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهٗ اللّٰه عَلَيَهٗ

سَن اَز ل سُلْطَان اِنْدُكِ شِمْدِي نِيَا اَوْلْدُكِ اَسِي

اَكْسُو كِي يُو ف بَا يْدُكِ بُو نِي لَا اَنَدِن اَوْلْدُكِ فِقِي ز

اَوْن سَكِر بِي كِ عَالِمِكِ خَلْقِ سَكَا مَشْتَا قَدُر

يَزِدُّهُ كَوُكْرَهُ هَبَّ مَلَكْرَسَا أَوْلَمَنْ دِي نَفِيرِ
 بَا قَرِيدِكْ دُوسْتِ بِي نِيَهْ أَنْتِيْدُ دُوكْ دُوسْتِ سَقِ
 اِي بَحَبْ نَا أَوْلَدِي سَكَا شَمِيْدُ كُوْرُ أَوْلَدُوكْ صَغِيْرُ
 لَامَكَانِ قَائِنْدَهْ حِيْمَهْ قُوْرُبِنْ بِيْلَارِدُوكْ
 اِيْشُبُوْحَارِسْتَانِ اِيْجِيْنْدَهْ قَلْدُوكْ اَوْشُ خُوْرَحَقِيْرُ
 شَاهِ بَا زِ قَلْدِسِيْدُوكْ دَهْمُ مَحْرَمِي سُلْطَانِ سِيْرُ
 شَمِيْدُ شُوْبِيْلَا سِنِ نَدَانِ كَاتِرْدُ شَمِشِ سِنِ دِيْبِيْرُ
 شَاهِيْلَا قَلْدُوكْ اَوْلُ عَهْدِي مَكْرَبِيْلَا مَدُوكْ
 كَاتِرْبُ سِنِ شَاهِ قِتْنْدَهْ يُوْرُوكَا كِيْ اَوْلُو كِيْرُ
 حَبْسِ اِيْجِيْنْدَهْ بُوْحِيَانِ يُوْسُفُنْ اَوْكَازِ اِيْلْدُوكْ
 بُوْبِدَنْ مَضْرِيْبَهْ نَفْسُوكْ دِيُوْبِيْ قَلْدُوكْ اَمِيْرُ

بوخرا

بُوْحَرَا بَاتِيْكْ خِيَالِي لَاتِمَامْ اَلْدِي سِنِي
 هِيْجِ دَمَرْ سِنِ كِيْمْ سَرَنْجَا مُنْ نَهْ اَوْلِيْسَرِ اَخِرُ
 اَوْلُ اَزَقْ يُوْلُ لَارَهْ بِيْرُ كُنْ كِيْدَرْ سِنِ نَا كِهَانِ
 اَزْ عُنُكْ يُوُقْ يَالِنْ اِيَا غُوْبِيَانِ يُوْلُوكْ اَغِيْرُ
 نَهْ شَرَا اَوْغُرُ يُوْلُوكْ نَهْ خُوْبِيْرَا رَا حَا صِرْ اَوْلُ
 بُوْنْدَنْ اَلْ اَزَقْ بِيْتِ يُوْلُوكْ بُوْكُنْ بُوْنْدَهْ دُوْشِيْرُ
 كَالَهْ بِيْرُ تُوْبِيْبَهْ كُلْ عَغِيْرَتِ دَمِيْدُرْ عَغِيْرَتِ اِيْتِ
 عَغِيْرَتِ كِيْمْ سَكَا اَوْلُ اَوْلَهْ دَسْتِ كِيْرُ
 يُوُقْسَهْ طَبْرَقَا اَوْلِيْجُوْ هِيْجِ تُوْبِيَا اَزْ مَرِ اَلِكْ
 نِيْجِهْ بِيْكَ يِلْلَرَا اَدَرْ سَكْ نَارُ وَقُوْبَا دُ نَفِيْرُ
 هَرْ كِهْ تُوْبِيَهْ قَلْدِ بِيْرُ قِيْ كُنْ اَوْلَمَنْ اَلْرُوْ

ایشد ندر انونک ایدن مَرَحْمَةً اللّٰهِ اَقْبِرْ
 نَقَشَه اَلدَّمَآکَه نَقَّاشْدَنْ جَلَا دَشْمَايَه سِن
 دُوسْت يَزُنْدَنْ کُوزُک اَزْمَه جَانکِي بَاشکِي وَيَز
 اشرفا و غلي دومي بوسوزم سکا دزکي است
 جان قوشين اوچر مدان کوزک اچ عَقْلُک دِير
وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 دُنِي کَر طَرْمَه ذِكْر اِيْتَاوُلْجَلَاي
 کِه اَنُکْ ذِکْرِي وَيَزُوجَانَه صَفَاي
 بُو فَايِي سَمِي دُوسْت يُولِيَه خَرَج اِيْت
 دِلَرَسْک بُولَه سِن عَمْر بَقَاي
 بِلَا سِيْنِي اَنُکْ بَاش اُوزْدَه چَک کِمَه

دِيَا

دِيَا دُوسْت دَاخ سْکَا دُوسْت بِيَايِي
 سَرِيْن اِسْتِمْتَه دَکْمَه بَر خَبِيْثْک
 دَفِيْقُو اِيْدِيْمَه هَمْر بَرِيْدِي نَوَاي
 نَجَه بَر نِيْجَه بُوْن بَر وَاوُلُق
 نَجَه قَلَق بُو نَفْسَه مَرَجَاي
 کَم کَر کَس سِن اَوُک اَوْلِيْدِي مُرْدَاو
 اَنِين صَيْدَايِدَه مَر سِن سِن هَمَاي
 جِهَان يُو زُو کِه کَلْدُو کِنَه بَقْمَه
 دُنُر يُو زِي اِدَر بَر کَر جَفَاي
 دِلَرَسْک حَقْ قِلَاسْنَدَه تَجَلِي
 کُؤْکَلَه قَوْمَه هَمْر کَر مَاسُوَاي

مَلَكْرَ أَنَا سِيرَانِ كَرَكْسَه
 بُو جِسْمِكْ نَقِيشِنَه قَلِ رَوَايِ
 كُو زَكْدَن سِيْلَ أَنَا نَبْتِ سَبَا لِنِ
 طَلُو حَقَّ كُو رِيْسِ اَرْضِ سَمَايِ
 بُو عَشَقِ بَحْرِ نَدَنِ اشْرَفِ اَعْلِ رُوْمِي
 چَقْرِي دِي ذَرِي اَوْلِ كِرَانِ بَهَايِ
 بُو دَرِيَانِكْ كَنَارِنِ بَكَلَه زِنَهَا زِ
 قُو يَزِ دُرْلُو دَخِي تَدِ بِيْرِ بَرَايِ
 بُو كُو هَرِ اِيْلُو كِ دُو شَه كَمَا شَرِي
 اِدَا سِيْنِ حَقَه حَمْدِ يَلَه تَنَايِ
 وَلَه اِيضَا نَحْمَه اللّٰه عَلَيَه

اِي كُو كَلِ وَا زِي كِم بُو دَرِ نَدَنِ سَنِ حَبْرِ دَا زِ اَوْلَمْدُكْ
 اَنِكِي جُوْنِ دُر بُو يُوْلَه سَنِ چَكْرِ دَا زِ اَوْلَمْدُكْ
 هَرِ كَجِه فِكْرِ نَدَنِ بِنِ بَرِ حَلْظَه حَا بَه وَا دَمْدَمِ
 اِي كُو كَلِ وَا زِي كِم بِنُو مَلَه دُو سْتَه قُو شُو يَمْدُكْ
 بِنِ دِلَا دَمِ دُو سْتِ دُفِنِ بُو يَسْكَ قَلُو كَمَنْدِ
 سَنِ بَرِي سَا نَلُو اِدُوْبِ اَوْلِ دَا زِي بَرِ دَا زِ اَوْلَمْدُكْ
 بِنِ كِه اَوْلِ شَاهِكْ جَمَالِي شَمِعَه بَرِ وَا نَسِيْمِ
 وَا زِ كُو كَلِ وَا زِي كِم دُشَبِ اَوْلِ شَمِعَه يَا نَا زِ اَوْلَمْدُكْ
 بَسِ سَنُو كِ كِي كُو كَلِ وَا زِي سَوْنِ بَكَا حَمْمِ دِكَلِ
 جُوْنِكِ بُو عَشَقِ زَهْرِي يَا نَمَلَه دَا دَا زِ اَوْلَمْدُكْ
 اشْرَفِ اَوْغَلِ رُوْمِي لَه يُوْلَدِشِ اُو لُو يِنِ كُو كَلِ

كَأَجْوَبِ بْنِ أَصْبَرَ زِيَانَتِكَ دُوسْتَه كِيدَارِ اَوْلُدِكَ
وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 طُوبَى لِمَنْ سَوَى بُو جَانِ كُوكُلِ بْنِ دُوسْتَه بِنَهَانِ كِيدَرَمِ
 عَقَلِ جَانِ بِي كَانْدَرْدِ لَوِ بُو جَانِ كِيدَرَمِ
 مَا سَوَارَنَكُنْ دُكْبُ عَشِقَه لَه هَمِ رَنَكِ اَوْلُدِمِ اَوْشِ
 قُوْدَمِ اِنْسَانِ وَاَزَلِغِي شُو بِلَه عَرَبَانِ كِيدَرَمِ
 بَاكَ نَاعِلُو سَمَلِ نَا كَفَرِ اِيْمَانِ بُو سُبُو تُوْنِ
 قَا مَوْ سِنْدَنِ اَلِ بُو عَشَقَه اَبُو بَانِ كِيدَرَمِ
 اَلْوَدَعِ اَوْلَسُوْنِ سَكَا اِي زُهْدِ تَقْوَا اَلْوَدَعِ
 جَزْبَانِ يَلْبِ جَدِي بِي اَوْلِ جُو سَمَانِ كِيدَرَمِ
 بِي دِي طَا مَوْ سِي كِ اَوْ جَقُو بِي زَمِ اَكَلَا مَرْ بِي

لطف

لُطْفِ اَيْدِي اِرْ جَعِي طَبِيْنِ اُوْرْدِ سُلْطَانِ كِيدَرَمِ
 بُو خَرَا بَاتِكِ نَجُوْنِ مَعْمَارِ اَوْ لَمْ جُوْنِكِ بِنِ
 دُو سْتَلَا قَا لِمِ اَزَلَه عَهْدِ بِيْمَانِ كِيدَرَمِ
 اَشْرَفَا اَوْ غِي رُو مِيْمِ عَشَقِي شَرَا بِنْدَنِ اَنْكِ
 تَا اَبْدِ شُو رِيْدِ شِيْدَا مَسْتُو خَيْرَانِ كِيدَرَمِ
 اَوْلِ شَرَا بَكِ جُرْعَه سِيْنَه وِي مِيْمِ كُوْنِي بِنِ
 وَصِلِ عِيْدِيْنَه اِرْبِ جَانُوْمِ فَرَبَانِ كِيدَرَمِ
وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 عَارِفَا اَوْلِكِمِ بِيْلَه سِيْنِ اَسْرَارِي
 بُو كُرْ كَلَه كُوْرَه سِيْنِ اَنْوَارِي
 هَمْتِ بِي هَسْتَنَكِ فَا بِي اَوْلِ جَانِ تَرْ كِنِ

بُونْدَه بُول يارى بُوكن قوبارىنى
 كككه بُونْدَه بُولمُو اَسَر يارىنى
 واز سون اول هب ياره ورسون وارىنى
 يارى يارته قوين كسنه
 بلود زترك ايد مز اغيارىنى
 هر كه اغياره اوبب يارى قودى
 تا ابد كوزمليه اول دلدارىنى
 ياره ياز اولمق كرك ياز استين
 ياز اجون قومق كركد ز عارىنى
 بُونْدَه بُوكن يارسن ياز اول دى
 قارىخ اول واز كم بلوز ياز يارىنى

غدير

غدير ترك ايلاكه عنيه ايره سن
 يوبه سن عنيه غديرك يارىنى
 ياز دن ايز و برب نفس اولمايه سن
 چون وراسن ياره كوكل سارىنى
 قناه بقسك ياركور سين همان
 كوزمياسن بز دى يارىنى
 عارف اكلا دى يازان طملا دى
 اشرف اوغل رومك سوزلارىنى
وَلَمْ اَبْنَصَا رَحْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكَ
 نقاشومز بينى ازل بلون رنك ياز بدرز
 لوخ كوكلان غديرنك نقشين هب بوز بدرز

قَالَابِ اُورُبْ جَانُو مَزِي دُنْ كُنْ چَكْر كَنْدُو زَنَا
 كَلِي جِهَانْدَن سَر تَاسَر مِيلُو مَزِي اُورُبْدُر
 يِرْ كُو كَدِي اِيلْمَدَن قَالُو بِلَا سُو اِيلْمَدَن
 كَنْدُ جَمَالِن كُو زَمَكَا كُو ز كُو بُرِي دُو زُبْدُر
 اُول كُو ز كِيَاهَر دَم بَقَار عَا شَقِرِن اُودَا يِقَار
 نَجَلَر اُول مَنصُور لِيْن كُول اُولُو بِن تُو زُبْدُر
 عَا شَقِرِنْدَر تَن جَانِي دُنْ كُنْ اِنِي اِنْتَر اِنِي
 كَل كَر اِنِي سَو نَلَرِي دُو جِهَانْدَن يَزُبْدُر
 كُو ز عَا شَقِي اُوار دُر عَز مِي هَمَان اُول يَار دُر
 دُ شُو بِن اِيلَه شَرَه عَا لَمِي هَب كَا زُبْدُر
 بُو اَشْرَف اَوْغَلِي دُو مِي عَشَق دُر يَاسَنَك مَوْجَلِي

طَشْدَن

طَشْدَن طَشَه جَا لَاجَا لَاحُو اِيلِيُون اَز بُدُر
وَلَدِ اِنضَار حَمَّةُ اللّٰهِ عَلَيَّ
 كَر لَدَن يُو زِي دُر دُو بِلَا بَا كَا شِكَا ز اُولِي
 اَكَلَم اَر نَدِي كُن كَنْدَن كُرْم يَانِي بِي كَا ز اُولِي
 كُو زَم دُنْيَا هِيچ كُن مَز اَقْرَقَلُو يَشِم طُور مَز
 بُو دُر دُو بُو فَر اَقِيلَه اِجْم طِي شِم جَا ز اُولِي
 عَجَب يَارَب نَد دُر دُر بُو كُو تَر مَز كُو ز مَه اُولِي
 اِجْمَد كِي سَنَان اُود خُو يِر نَلَا رِي قَا ز اُولِي
 كُو كَل فِكْر نَد دُر حَيْرَان بُو جَان اُوار سَر كُو
 بُو سُو دَا يِر دُ سَا لِي دَن دُ سَا لَم بَا كَه طَا ز اُولِي
 اَكَلَم عَا لَمَه طُولِي كَر ن اِي دُر بَكَا نَه اُولِي

اَسِيرٌ كَايِبٌ بُوخَلُو دَرْدَمِ كِرُو بَا كَا صَوْرَا دَوْلَدِي
 بَنِمِ دَرْدَمِ هَمَانِ اَوْلِ يَارِ بِيكَا نَهْ اَلْكَرُكُ نَا سَا
 بُو جَانِ اَنْجُو اَنْ اِسْتَرُ قَمُو سِنْدَكِ بِنَا دَوْلَدِي
 يِرَا كِمِ يَارَا سِي نَهْ هَمِ كُو زَمِ يَاسِي يِتْرُمِهْ
 كِيَا لِرُ صَبْحَهْ دَكِ بُو نَمِ بِي كَا مَوْتِي سِ يَارَا دَوْلَدِي
 غَمِي يَارَا كِ هَمَانِ يَارَا دَرُ سَعَادَتِ مِي كِهْ غَمِ وَا زِدُرُ
 شَوْلُرِ كِمِ كَرِ چَكِ اَزْ دَرُ غَمِي بُو كُنِ چَا كَا زَوْلَدِي
 وَا رَا شَرَفَا وُ غَمِي رُو مِي وَا زِ بُو دَرْدَمِي قَلْمَا اَشْكَا
 سَا كَا جُونِ دَرْدَمِ زَهْرِي نِ يَارَا طَلُو صَلُو صَا دَوْلَدِي
 وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَّ
 بَنِمِ دَرْدَمِ اَمِي يَارَا كِ غَمِي دُرُ

بوزجم

89
 بُو زَجَمِ مَسْ هَمِي كُو زَمِ مَمِي دُرُ
 اَهْمَدَنِ زَارِ اِبْعَدَنِ اِكْلَمِ دَنِ
 قَلْمَا دَمَلْمَا هَبِ سَمِي دُرُ
 مِي كِ كُو كَلْنَهْ كِمِ بُو دَرْتِ اُو دِي نُو قِ
 قَمُو حَيَوَانِ لِرِي كِمِ دَنِ كَمِي دُرُ
 بُو دَرْتِ اُو دِي نَهْ كِمِ بِنْدِي دَكِي
 بِلَا اِنِي كِهْ كَامِلِ اَدَمِي دُرُ
 يَدِي طَا مَوَا وِدِي بُو دَرْدَا وُدِي نَكِ
 قَيْتَنَهْ صَنِكِ بَرِ قِي غَلْمِ دُرُ
 بُو كُونِ بُو دَرْدَا وُدِي نَهْ نَمِيَا نَكِ
 يِرِنِ دُو زَخْدِ يَمُو لَازِمِي دُرُ

کُوکُلِ کِمِ خَامِه د وُسْتِکِ خَلَو تَبِيدُر
 چُون سَنِ اَکِه دَشْمَلَرِ قَبَا سِنِ
 کِلَا رَحْبِيرِ مَخْلُو قُکِ کُوکُلْدَن
 کُوکُلْدَن خَا اَقَا تَا يُولُ بِلَا سِنِ
 جَابَتْدُر کُوکُلَه غَيْرِ قَوْمَقُ
 طَهَارَتِ اَوْلَدِ رُحَقِ سَوَا سِنِ
 کُلِ اَنکِ دَر دِنَادِشْ غَيْرِ هَبْ قُو
 کَمَا سُو زَعَيْنِيلَه غَيْرِ يُو تَا سِنِ
 قَشْنَعِلِ کَنْدِهْمَا تَا کِ قَشَاغِرِ
 بِنَبِ جَاهِ آيْتَه مَنَزَلَه الْاَسِنِ
 سَمَا سَنْدَن اَکْر اَوْلَمَز سَه هِمَتِ

سَعَادَتِ کَنْجِينِکِ کَلِيدِ دِيلِنِ
 صَوَرِ سَکِ اَهْلِ دَر دُکِ بِنِ دَمِيدُر
 صَلَاةِ دَر کَلَسُونِ اَوْلِ بِنِ وَا نَزْ عَاشِقِ
 بُو دَر تَا اَو دِيْتَه بِنَسُونِ کِمِ دَمِيدُر
 بُو دَر تَدَن اَشْرَفِ اَوْ غِي رُو جِي اَوْلَه
 اَوْ لَمْ دَکُلْ دَکُو نِي تَبِيرِ مِيدُر
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهْ اللّٰهْ عَلَيَهْ
 دَر تَسَکِ حَقِ سُو زِي نِ حَقِ کَرَا سِنِ
 اِي نَسَکِ نَفْسَه هَر کَرِ کَرِ مَيَا سِنِ
 اَنَاکِ سَوَا سِي نَه دُشْ غَيْرِ تَرَا اِي تِ
 نَجَابِي هُو دَسَوَا رُ قُوَا سِنِ

کوکول

فَمَنْ مَقْصُودٌ كَأَوْصِلَ أَوْلَايِن
 سَنَ إِجَانٍ وَارْغُوكُ نُورِن سُونِدُر
 كِه بُوَ اسْمُورِ سَمْدَن قَرِ تِلَاسِن
 كِرُزَسَك سَن. وَجُودُكَ ظَلَمْتِنَه
 بُولِبَ أَنِي حَيَوُوعِ إِجْوُونِ قَنَاسِن
 سَنَك كُوكَلَكِ أَوْتَاهُكُ كُرُكْسِيدُر
 دُرُشِن جَهْدِ اِنلَه كُن كُومِي سِيَالَا سِن
 كُرَاسِن أَنَدَه عَكْسِ اُرْمِشِن جَمَالِي
 شَلَقُ سَاعَتِ سَن أَنِي صَنَاسِن
 أَكْرَقَا لُزَسَكِ اِشْبُوصَانَدَا سِن
 بَوْمَنزِلَه هَنُوزِ بَرِي نَوَاسِن
 كَرَكُ

كَرَكُ وَارْغُوكُ أَنَدَه مَحْوَادَا سِن
 اَنُوكِيلَا أَنِي كُرُبِ بِلَاسِن
 بُو دِيدِ كَمِ جَمَالِي سَبَرِ تُونِدَان
 دَخِي بِنِ نَقْطَلَه دُرُكِي اَكْلِيَا سِن
 عَجَبِ مَرَمَزِ ايدُرَ اشْرَفَا وَغَلِي رُومِي
 سَنِي قُومِغَلِي كِه بُوَرَمَزِي طَبَاسِن
 بُوَرَمَزِي كِمِ بِلُوزَسَه اُولُدُرَاتَان
 بُونِي بِلَمَايِنَا حَيَوَانِ دِيَا سِن
 وَلَه اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَه
 قَنَاعَتِ كَجْنَه اَلَكِ فَمَكْرِ اِبْرِشْمَدِي سَانُكُ
 اَنُوكُجُونِ نَفْسُكُ بَرَقْدُكُ مَحْتَا جَانُكُ

كل اوزك مختاصا بوقار ذوق الدنما
 سراي صوصوب قلا سين ائمه شيطا^{نك}
 يماك اجمالك تعمرك ذوق دنياه قومقلا
 بود زمك بوبوز مقلر قتم مختا يدربانك
 بودنيا دامينه دشما وارب شيطا باش قوشمه
 بخل ناكس بولندن جوقير و سين خيزك اجمالك
 بوما لوملك خجانومان سنك تكدر ايا مسكين
 كم تا قلا مالينه يه ميكنينه سلما نك
 سنك اولدزكه الكله آني سن مسكنا و روك
 سنك ذاكل سنك دكل سنك از ذكره فالانك
 سن آني وارنه قور سين دكر صالحا زير ايجنا

سنك

سنك حسرت ددر اهيله قويدر طبر تانا نك
 الكره فر صنتك واركن ملوكا ماليك اولزنها
 هيچ اصي قيله يستر در سكا صكر ايج بشما نك
 طمع جوصوحسد ايني الك كوطوك ذلك بغلر
 چدال كبر و بخل مكر بلر ذران ايمانك
 سكا چون و زحق اولدو دوي قوراندل انفق
 صيقن سن ائما با خلق جهنم ائمه جينا نك
 ولا اول نفسك ايتن كوزايت قناعا يتله ال بريت
 يرك جنت ايشك حوزايت كل ائي حكيمته قراندك
 اين نفسوي شيطا نندن ديسر لر طوبه سن جانندن
 عطا لر اير سلطا نندن يقينه اير كومانك

اَكْرَهَبَ وَاذْلَعُوكَ وَرَسَكَ بُوَاوَا لَقَدَنْ سَيِّبُوزَسَكَ
 اَكَا يُوْقَلْمُ اَيْلَهَ وَاَرْسَكَ دِيْزَارَنْ كُوَرْسِنْ اَنْكَ
 زَرَادِيْدَا يُوْلِي يُوْقَلْقُ وَاَرْزَجَنْتَه جُوْمَرْزَلِيْكَ
 كِيْلَا زَطَامُوْبِيَه تَا كِيْئِيْلِكَ بُوَلَرْ دُرِيُوْلِي اَنْسَانِيْكَ
 وَاِلِي يُوْقَلْقُ يُوْلِيَنْ طُوْنَسَكَ نَه خُوْشُدُوْلِي شَهَابِيْئِيْكَ
 فَنَابْجِيْرَنْدَه مَحْوَا اَشْتَاكَ دِكَا لِي اَيْن اَرْكَانِيْكَ
 فَلَيْدِيْكَ دُوَسْتَلَا بَا قِيْ اُوْلِيْدِيْكَ عَالْمَه سَا قِي
 فَلَكَ اَطْلَا سِكَ اَسْتِنْدَه قُنِيْدِيْ جِيْرُ صِيُوَا اَنْكَ
 بُوَا اَشْرَفَا وَاغْلِي رُوْمِي نِيْكَ طَرْسَكَ بِنْدِي اِيْجِي دُرِيْش
 اُوْلَا سِيْن عَالْمَه اِيْجِيْنَه مَرَادِي جِيْمَلَه اَشْيَانِيْكَ
 وَلَهْ اِيْضَا رَحْمَه اللّٰه عَلَيَّ

كل بو

كُلُّ بُوْنَفْسِكَ ظُلْمِيْتِي بُوَرْزِي سُوْزَا رَدَنْ
 قَنْدَه بَقْسِكَ كُوَرْزَلُوْ كَا كُوَرْتَه اُوْلِي يَارَدَنْ
 جِيْمَلَه اَشْيَا دَه جِيْلِي سِي حَقِيْكَ ظَا هِر وَا لِي
 كُوَرْمَنْزَا اَيْنِي نَفْسِي قُوَرْتَر مَكِيْن اَمَارَدَنْ
 نَفْسِي اَمَارَه دَنْ قُوَرْتَر مَعَا كِي اَرْكَرِكَ
 يُوْقَسَه كُوْهَرُ فَيَمِيْن اِسْتَامَه سَنَكُوْ خَارَه دَنْ
 مَاسِيُوَا نِيْكَ نَفْسِي كَلِي كُوْطَلْدَنْ يُوْحِي كِيْلَا ر
 تَا اَبِد يُوَرْزِيْكَ جُوَرْ بُوْدُنْيَا يِي مَكَا رَه دَنْ
 اَيْن اَرْكَان عَشُو اِيْجِيْدَه بُوَيْلِدَرْ بَلُوْ سِيَا ن
 جَان وَا رَب بَاش اُوْبِيَا لِر اَسْتِيَا لِر جَا رَه دَنْ
 كُوَرْسِيْنَه بُوْ كُوَرْ مَكْلَدَنْ اَصُو يُوْقُدَرْ دَرَجَه

جُونِ اَنَا نَبِيْتُ سَبَائِي كَمَدِي اَوْلِيَّ جَارِدَن
 نِيَجَهْ بِرِ الْفَاظِ مَعْنِي جَمْتِ اِرْسِنِ اِي فِقِيهِ
 وَا زَاوَتِنِ كِمِ حَوْ مَنَزَهْمُ زَبُو اَغْوَقَا دَهْ دَن
 كَجِ بُو صُوْرَتِ عَالِمِنْدَنِ كِرْمَعَانِي مِلِكِنَه
 سِيْرَادِي سِيْرَلِ طَبَا سِنِ سَبْعِي سِيَادَن
 اَدْمَكِ سِيْرِيْدِ زَاوَلِ نُوْرِي اَلْهِي بِلِ يَقِيْنِ
 صُوْرَتِي كِرْجِيْمِ اَوْلَشْدَرَانَكِ دَرْتِ بَارِدَن
 اَشْرَفَا وَاغْلِي رُوْمِ سُوْرَلِكِ سَنَكِ مَزْمُوْدَرُ
 عَارِفِ اَوْلَنْدَرِ بُوْرَمِي فِهْمِ اِدْرَايشَارِدَن
وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 كَوَكْلِ دَرْدِي بِلَا يَارِكِ كَجَبِ شُوْرِيْدِي سِيْدَادَرُ

بوعشق

بُوْعَشْقِ اَجْنَدِهْ صَنِكِ اَوْلُوْكَوْنِ مَجْنُوْنِ قَنَسَا
 بِنِ اَيْدِ رَمِ كِمِ اِي كَوَكْلِ اَوْلَاوْ شَاهِ سَنِ بَرَقُوْلِ
 بُوْعَشْقِ حَلَكِ سَنَكِ دَاكِلِ بُوْبِرَاوْلُوْ مَتَا دَرُ
 كَوَكْلِ هِيْجِ سُوْرَمِ اَيْنَمِنِ كَلَبِ كَنْدُوِيْ جَمْعِ اَمْرِ
 بِنِيْ بِيْرَا قُوْبِنِ كَمَدِي طِرَاغِي كُوْرِ صَحْرَا دَرُ
 نَصِيْحَتِدِنِ دَرَمِ بَرِ سُوْرِ بَكَا حَجْتِ قَلُوْرِ بُوْرِيُوْرُ
 دَرَمِ يَانِي قُوْبِيْ كِنَمَا بَكَا دَرِ بُوْتِهْ عَوْعَا دَرُ
 بِنِ اَيْدِ رَمِ بُوْ بُوْلِ اَوْزَقِ بُوْ بُوْلِ جُوْرُ كِرْ كِرْ بَرَاقِ
 دِيْدِي بُوْ بُوْلِدِهْ يُوْقَا اَوْلَمَا قَهْبَا سَبَابِ حَبَّادَرُ
 دِيْدِيْمِ بُوْ بُوْلِ بِلَا لِيْدِرْ جَفَا حَنْتِلَهْ طُوْلِيْدِرُ
 دِيْدِي قَهْرِي تَرِي اَنُوْكَ بِنَمِ كُوْرُوْمَهْ تُوْبِيَا دَرُ

ددم گوکل بو یولده بوقرک کد ز اغولر یموق
 ددی عسقله زهر اجتمک بکاشکار خلوادر
 دیدم گوکل بو یولده سن کرک بیک کر و راسن جان
 ددی بزکنده بیک کر و زرسم داخ سارا در
 دیدم نولا گوکل کلسک بزم بز کر حالم صور
 ددی بو یولده بانوسر دمک لک کل خطا در
 ینا دیدم که گوکل هی بوسوداکی آلودر کب
 ددی سن بان یوغاصی بو عسقلک ایشر بو یولده
 دیدم گوکل که کند و دن کسنا بو یولده و ازمن
 ددی بانم بو و از ماغم کروا نکلله آکا در
 براقدی خلق کورنندن کجوبن قیش یازندن

الین

این یودی او زندن همان مقصود مولا در
 دخی کو ملک سزی چوقد ز اگر د رسم انی المن
 نه حاجت سونیلک عامه بلور عار و اولنا
 بو اشرف او غل بومینک بولشدی کعل چون
 تمام کونین او نندی گوکل دوستیله تنهادر
وله ایضاً رحمه الله علیه
 کز اولای عمره جهاندک صد هرا در
 صمنه کر بندن کده بودرد یاره
 کر اولم طبراق اولاسوکل لرم
 طبر اعظمه بولنا عسقلدن اشرف
 کر قیامت اوله طبر قلدن طرام

كُتِرَن عَشَقْدُر بَكَا اَوْل دُوسْت بَزَن
 دُوسَّة وَاذُر كَكِه بُو عَشَقَه اَيَا ر
 كَمَكِه اَنَدَن بُونَدَه عَاشِقِ كَلِدِي
 اَوْلَد رَاوَل كَم بُو دُوبِ دُنْيَا قُوَا ر
 اَشْرَفَاو غِي رُومِ اَز لَدَن تَا اَبَد
 شُو بِلَه عَاشِقِ كَلِدِي هَمِ عَاشِقِ كَدَر
 اَنِكُجُون سَسَز لَرِي مَسْتَا نَه دُر
 مَسْتَاو لَنَدَر هَمِي شَه جَانَه قِيَا ر
 عَاشِقُو شُور بِيَدَه دِل مَسْتُو خَاب
 عَشَقُ اَرِي نَه طُو تَشُوبِ دَائِمِ يَنَا ر
 وَلَه اَيْضَا رَحْمَه اللّٰهِ عَلَيْهِ

جَاغِرَه دُوسْت دُوسْت دِيمِ وِيرَه خَبَا ر
 بُو غَدِي بُو بِيَرِ كُوكِ اَشُو مَلَك
 عَاشِقِي دَمِ اَنَدَه بِن رُويِ نِكَا ر
 بِن اَنُوكَلَه عَاشِقِي مَعَشُوقِي كَن
 دَاخِ دِيَا ر وِرِيدِي تَا دِيَا ر
 دَبَر نُو زِدَلِ بُو غَدِي هَنُوزِ دَخِي
 بِن اَنِي ذِكْر اِيَدِ رِيدِمِ بِرِ قَرَا ر
 شَمَدِي بُو عَشَقْدَن نَتَا اِيَرُو اَوْلَم
 جُونَا اَز لَدَن كَلِشْتَمِ مَسْتُو خَا ر
 مَالِ مَلِكُو خَا تَا نَمِ عَشَقْدُر دُر
 نِيَدَرَه كُوتِينِ بِنِ عَشَقُ سُو زَا يَا ر
 كُتِرَن

دوشلی عشقک بو خانم ایلیته
 بان بیر قدی بو خلقک دلیته
 کز لرمده یاشلا قان اقدز
 الا یاشیم دیکزم سییته
 زیرا اقلقبه کز مندان قنوباش
 خوش تسیلن کلور بن قولنه
 خوش یار شور عاشقه کورباش
 مکه عاشقه کز ندن بییته
 بن بو عشقندن بر نفس ایرلیام
 کز یورکم شرحه شرحه دلیته
 عشقه بن بر دموی ورمزم

عشق

عشق سزا اولن عومرک بیک بیله
 اسمی رسمی اشرفاوغلی رومینک
 کل اولب صورادی عشقک بیله
 قلدی نامونشان درجه
 غرقه وزدی کندی عشقک سییله
وله ایضا حجه الله علیه
 بحر سمان قوشیم بیرم مکانهم اشد دز
 بوند آ و سور کلامه دو جهانم انده
 موج اوربا اول بحر سمان بوند بیر قلی بنی
 دزی همتابتم معدینو کانهم انده دز
 چاچیلوق باش لچوق یالین ایوق کلامه غریب

تاجِ حَیْتِ مَمَالِ مُلْکِمْ خَانُو مَانُمُ اَنَدَه دُر
 بُونَدَه طَوْرَانَه طُو تَلَه بِنْدَه دُشْکُم تَاکِه
 بِلِیْم زَارِ یَلْقَوْمِ اَوْلِ کُل سِتَانُم اَنَدَه دُر
 بُونَدَه کَلَمِ اَشْرَفِ اَوْغُلِ رُو مِ دِید لَر بَکَا
 دَاخِ بُونَدَن اَوْز کِه نَاخِ اَدِ صَانُم اَنَدَه دُر

وَلَه اِنِضَا رَحْمَه اللّٰه عَلَیْه

نَفْسِ زَنْدَانِ اِنِله کُل دَائِمِ رِبَا سَتْ خَانَه
 کِم مَخْلَا صِ اَوْلُبِ کِدَا سِنِ دَاخِ اَوْلِ خَانَه
 طَقِ رِبَا سَتْ زَنْجِرِنِ بُو نِیْنَه نَفْسِکِ عَشِقَه
 تَا کِه نَفْسِکِ کُوْنِ کَا نُوْرَه سِنِ اِیْمَانَه
 بِنْدَا دُبِ نَفْسِی بَرَقِ اَجَلِ صَوْسِرِ اَوْجَاهِنَه

ذِکْر

ذِکْرِ قَلْبِیْنِ اِلَا اَلْکِرِ یُوْلَا مَر دَانَدَه
 اَنْبِیَاءِ اَوْلِ یَا حُو یُوْلَه بُو نِیْلَا کِر دِلَر
 نَفْسِکِرِنِ قَهْرِ اِنْدِیْلَر قِیْدِ لَر هَمِیَا نَدَه
 جُوْنِکِه جَانَه قِیْدِ لَر کُل هُو سَدَن کِجَلَر
 لَامَکَاتَدَن دَلِخِ اِلَا دُو کِنْدِ لَر سِرِ اَنَدَه
 بِنْدَا دُبِ صَمَا رِ سَکِ نَفْسِی رِبَا سَتْ جَاهِنَه
 سِنِ خُو اَنَکِ بِنْدَه نَدَه سِنِ هِجِ دُشْمِکِ کَا نَدَه
 کِکِه نَفْسِکِ بَغْلِیُوْبِ قَلْمَا دِ کَنْدُ وِیْرِ مَطِیْعِ
 نَفْسِکِ فِیْرِ قَهْرَه اَوْلِدِ اَوْلِ شَیْطَانَه
 نَفْسِکِ اَمَارَه دِلَر اَمْرِ نَدَه دَائِمِ اَوْلَا سِنِ
 هِجِ اِطَاعَتِ اِیْمَانِ سِنِ اَوْلِ حِیَا سُلْطَانَه

اشرفا و غلام روم کم نفس مسلمان آید نه
مرندی هادی اولز اول جده هم نشاند

وله ايضا رحمه الله عليه

بوزکه دوست دردی اوردی دلویاره لر
که طیب لر که بولن نه دواته چار لر
الا اولوز دوست وصلی که درما فطیب
اندن اوز که هر نه قلم بوز کوم پاره لر
کم اذل کوننده شاد محرم استرا ریسه
حاله شمدر زازده شمدر کسوک او داور لر
الطوشب کیده لم دوستدن یکا ایوم ایوم
بیزی بوندن آله مسون اشبو اقلر قار لر

علیه

علیه مغرورا اولنر قلد عشقدن بخصیب
عاشقک برکعه سینه از من اول چار لر
عالمدر عشق مجلسنه بزددا اولنر ایوم
کوکل بزدک قتید رصنکه سنکو خاره لر
عاشق شو دیده کر شو ریده نشیند اولنه
طش کپی کونکر میشق موما دوندده لر
دوست در دیکه همیشه نشندل اولنر
دوست وصل سز بیله نا نما صلا ددر لر
اشرف اولغور رؤییا صورار سک دوست فذد دیر
دیر بیکول عرش کورشی طبلوا دز آره لر
الا کور مرانی بوئن کوز جان کوز کر لر

چاره کزین آجماغه یرمز سید فتنه وان کر
فلا یضاً رحمة الله علیه
 ند اولاین پردر ویش اولم
 خوش بوره کیم در ویشانه
 ترک ایلسام کیری یوز سوزسم ادریشنه
 دوست دوست دیشم دوسته ایشم
 قند بقسم دوستی کوزسم
 دایم دوست خبیرن ویشم
 کلوب دوستی صور پیشانه
 دوکسم کوزوم یا شیخی
 ارتوزسم بعزیم بابیشنی
 برقم

بیر قسّم دنیا ایشتی عزم ایشم اول بی نشان
 قوسم نفسیک جرکین خونن نفسه هج ویرمسّم بوین
 عشق ایچنده ادرکان ایرت
 بودورد وسته کید شانه
 شیخ الیدن کیشم کسوت
 نفس الیدن قلسم فر یاد
 عشق الیدت ویرسم شربت
 بنون طو تو شانه
 اشرفا وغلور ووی سوبلر
 عاشقده خبر ایلر
 کیکه دوستی کوزمک دیلر ورتود وسته بلشان

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

الوداع اى دوشان جان آينه كيدريم
 كلدېميش دوستوم بجا جانان آينه كيدريم
 كهلى شام كيمك ايجون صنمه بى قلقى ايجون
 دوسته واصل اولمق ايجون جانان آينه كيدريم
 جيتك بيجلري جون اولدى كوزومه عيان
 جان قوشوا وجمق ديلر جانان آينه كيدريم
 اندك ايكن نوز ايدريك طبر اعند صلدي حوزي
 ينه انوار اولمغه جانان آينه كيدريم
 آيتان ايديم ازلدن شيدى دوستوم غرته
 ينه بليش اولمغه جانان آينه كيدريم

جامع

جامع قربان هم كيمك احرار هم كفن
 باش اجق يالين اياق جانان آينه كيدريم
 دينا جوند ايمش لايق دكل مؤمنله
 حمد لله مؤمنم جانان آينه كيدريم
 انا اتاقره شلريم كيمه ديوزارى قلوب
 قوميا زام قولايغيمه جانان آينه كيدريم
 اشرف اوغلو قلدې بويلد بر قولوسفر
 شاد خرم بر صفا جانان آينه كيدريم

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

اولز ماكنم بنا اول دوست ابرود و شو اولدوم ابرق
 حسره دردو آهله جو اغلرديم طوتدوم فراق

اِسْتَدِيمُ يَدِي اِقْبَلِي نَهْ رُوْحِي قُوْدَمُ نَهْ شَاهِي
 كَتَرَمُ يُوْرُوْ يُوْبُ تَمَاهِي بِلَسْمِ اِحْقِي يَا لَيْلِي اَيْقِي
 يَرْحَمِي قُوْدَمُ اِسْمَدِيكْ اَدَهِي قُوْدَمُ صُوْرِيكْ
 اَجُوْ صُوْسُوْ خَلُوْتَلَرْدَهْ زَارِ قَلُوْر دَمُ يُوْلُوْ
 كَيْسَهْ حَالَمُ بَلِيْز اَيْدِي دَرْدِيْمُ اَمُ قِلْمَان اَيْدِي
 دَرُوْمُ كِيْمُ سُوْنِيْد اَيْسَامُ اَيْدِي زَبْكَا ذِي اَسْمَاقِ
 دَرُوْمُ بَنَمُ اَوْلَا يَار اَيْدِي عَالَمُ بِيكَا اَعْيَار دِي
 كُوْرَمُ يِلْمِي رُوَان اَوْلُوْب اَقْرَبِي صَنْكِي بَر اَرْمَاقِ
 دَرُوْمُ بِلَا بِنِي بِنَانِي قُوْمِيْدَمُ اُوْرِي اِيَا جَانِي
 هَر كِيْمُ كُوْرِي اَيْسَهْ بِنِي دُوْدُر دَرْدِي مُطْلَقِ
 نَهْ اَوْ صَلُوْنَا دَلُوْ اَيْدِيْمُ نَهْ دَرِي نَا اَوْلُوْ اَيْدِيْمُ

دوست

دُوْسْتُ فِكْرِي دَلُوْ اَيْدِيْمُ دُوْسْتُ اَيْدِي اَنْدَلِيْشْتُمْ اَسْمَاقِ
 دُوْسْتُ دُوْسْتُ دِيْبُ كِيَا رِيْمُ قَنْدَهْ دَرِ صُوْر اَرْدَمُ
 دُوْسْتُ خَبْرُنُ وِرْتَلَهْ اَدَرْدَمُ يُوْرُوْمُ طَبْرَاقِ
 اِسْتَهْ يِرَاكْ بُوْلَدَهْ اَرِي كَرْجَكْ اَرَهْ صُوْر دَمُ يَارِي
 دِيْدِي يِتْر اَيْلَهْ زَارِي دُوْسْتُ سَنْدَهْ دَرَسَنْ سَاكَا بَاقِ
 يُوْرِي خَلُوْت اَيْلَهْ سَانِي سَنْدَانُ ذَرْهْ قُوْمَا سِيخِ
 سَنْدَانُ كِيْد رِيْجَكْ دُوْسْتُ سَنْدَهْ اِد نُوْرُ طَرَاقِ
 طُوْتَدَمُ اَوْلَا دَكْ سُوْر نِيْجَا وِرْدَمُ بَنْدَانُ يُوْرِي
 اَذَلَمُ كَنْدُ كَنْدِي بَنْدَانُ بِيكَا كُوْرِنْدُ حَقِ
 كُوْر دَمُ عَالَمُ دُوْسْتَنْ طَلُوْ كَلَر بِيكَا دَر اَوْلُوْ
 وِر اَمْدِي سَنْ سَنْدَانُ كَرُوْسَنْ بِنِ دَقْتِرِن اَوْلُوْ

يَقْدِمُ أَوْ دَفْتَرِي تَرَكَ اِنْدَمُ تَر تَبْلِي
 كُوز دَفْتَرِي كَجَابِ بِمَشِ عَاشِقَه بُو قَا رَهْ اَق
 كَجَدَمُ بُو اَقْدَن قَا رِن اِيَك لِيك سُو رَدَه اَرَا دَن
 بِر لِيكَا يَتَدَه دُو سَتَلَا بِر لِيكَدَن اَوْ قَدَمُ سَبَاق
 اَسْرَفِ اَوْ غَلِي رُو يِ كِي كَه فُو بُو لَا كَرَجَك اِسَك
 نَا عَاشِقَلَر اَرَه سِنْدَه سَا كَا دَه رِيَا لَر صَدَاق
 بِلَه سِن بُو مَعْمَا يِ بِر مِيَا سِن يُقَسُو لَبَا يِ
 بِر بَقَا سِن عَامَه خَا صَه طُو مِيَا سِن كَسِيَه
وَلَه اَيْضَا دَعْوَه اللّٰه عَلَيَه
 بِر دَر دَمَدَن اِكَلَا رَا يَدَه دَر دَه بَكَا دَمَا بِمَشِ
 يِ دَا اَو لِن كِسَا لَر كِ دِيك اَد مَسِيَلَا بِمَشِ

بِي دَر دَه

بِي دَر دَا و لِن اِنْسَان دَكُو لِي هِيَج مَكَلِي اَو لِن بَقُو ل
 دَر ت سُو ز كِسِي بُو عَا مَلَد بِر بُو لَر سُو ز حِيَا بِمَشِ
 حِيَا ن دِمَه اِنْسَان دِمَه هَر كِن بِرَا مَن بِرَا مَه
 چُون اَر مَدِي عَسَقَلَه دِمَه وَا ز سُون كَه اَو لِي جَا
 فُو كَسَك اَو ل دَر ت سُو زَا يَتَر بُو دَر ت بِرَه دَر مَان يَتَر
 كِم بُو لِنْدَن اَنْدَم دَر دَه اَلْتَر يَا رَجِسِي سُبْحَا بِمَشِ
 دَر لُو لَر كَه اَه سُو زِي خُو شِن جُو سَه كُو رَرِي
 دَر سُو ز لَر كَه سَر دَه سَر دَه سُو زِي قَتِي ز مَه ر بِلَا بِمَشِ
 دَر سُو ز لَر ي كُو ر دَه كُو ز مَ نِيَا ز اَجُو مَ قِيَا ز اَز مَ
 كِم اَو لِي جَا رَه كُو ز سُو ز كَه فُو لَغُو زِي شِي طَا
 مَقْصُو د بُو سَلُو مَكَلَدَن بِر دَر دَوَا ه سُو ز مَشِ

چون در داه بسوزك يوق بوآد سكا بهتا نمش
 گل دوست در دنه دش بويي در دوا و لندان كيك بري
 بي درت اولنگريك بري جهنم ده فصله ان امش
 مگر بود دره دشمدى بر فر شده اير شمدى
 جى ديز اول داخى بشمدى بس سئلغى انلا نمش يارى
 كلسون در نلو عا شوقه وز سون جان اكسون
 دوست بولنه اولوق فاني عا شقله از كا نمش
 اشرف اوغرا روم ستنك كن كن آرتسون در دك دمك فاك
 چون دنيا نك وار يوغنى قاتنده يكسا نمش
 بونك فاني لذتنا اللما غل شهره يتا
 مغر و زاوله دولت حيله سي جوق فانا نمش

عشقك

وله ايضاً رحمه الله عليه
 عشقك اولد شول جاده كم اشرفلور
 هر ده بالا اخلونه انى سير قلور
 اكسير حقيق در كلري بلاد راي بسره
 كم نوش از رسه ميسى صا نور ز قلور
 عشقك بالاسي كم باش از ده چكر الرسته
 اول دولتو بساد دوست هر ده نظر قلور
 عشقك هر بالا بجر نك دبنده دراي عزيز
 بس كوهر استين كشي بالا اخنا ز قلور
 راحت نفس استين قل اوچر طوميا عشقك
 بي دره اولان كور كه بلادن تجله حد ز قلور

سَأَشْرَفُ أَوْ غَيْرَ رَوْمٍ عَاثِفِيكَ بِلَا كَشِّ أَوْلٍ
 كَوْزَصَدَفِي كِبَلَا بِلَهَ قَطْرَهْ وَكُوَهْرَ قَلْوَزِ
 أَيُوبِ كَبِي صَبْرَائِلَهْ بِلَا دَنْ إِكْلَهْ زِنْهَارِ
 عَشَقُ آرِي بِلَا زَهْرِي صَبْرِلَهْ شَكْرُ قَلْوَزِ
وَلَهْ اِيضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 اَوْسُرَ ~~سَيِّدِي~~ بُوَيُولَدَهْ دَلَّ يَا نَمْلَهْ كَالِي كُورَكْ
 اَرْقُونُ اَرْقُونُ بُو دُنْيَا نَكْ اِرْدَنْ كَا سِي كُورَكْ
 قُو كُنْ بُو دُنْيَا حَالِي تَرَكَ اَيْدِكَ قَيْلِ قَالِي
 وَارَكْ اَرْقُونُ بُولِي بِي زِي جَمْعِ اَوْلِي كُورَكْ
 طَاغَمَلِكْ دَكَهْ يُوْلَا كَالِي بِي لَا كِتْمَلْ بِي لَا
 بُو كُنْ يَارِنْ دِيُونِ قَوْمَكْ نَفْسِدَنْ اِيْرِي كُورَكْ

بُو

بُو نَفْسُكَ وَغَدَهْ سِي جُو قَلْمَرِ عَاثِفِيكَ وَغَدَهْ بُو قُدْرُ
 قَوْمَكْ يَارِنْ كِي وَغَدَا يَا بُو كُونِ دُو سَتِي بِي كُورَكْ
 نَفْسُ خَيْرِ مَجِيدِرْ خَيْرِ جِي اِيْدَهْ كُورَكْ نَفْسَهْ كُو جِي
 بَاقِي دِيْ ذَلِكْ اِسْتَا زَسِكْرُ دُو سَتِ دِيْ دِيْلَهْ اَوْلِي كُورَكْ
 كَرَجَاكْ عَاثِفِي سَا كَرْنِ كَالِي بُو يُولَدَهْ دِيْرِي كُنْ اَوْلَكْ
 اَوْلَمَزْدَنْ اَوْلَكْ اَوْلَمَزْدَكْ بَقَا سِي بِي كُورَكْ
 فَنَاسَنْ دِيْ بَقَا لِي كِي بُو جَا دِيْ مَقَامَلِي
 وَيَرْوِي بِي بُو قَانِي عَمْرِي بَاقِي عَمْرِي اَلِي كُورَكْ
 بُو زَكْ بُو دُنْيَا تَرْتِي بِي قَوْمَكْ كُو كَلَدَهْ كَبِي كَبِي
 بُو كَرَجَاكْ قَطَارِي تَهْ سِي دِيْ دِيْ كُورَكْ
 اَوْصَكْ اَوْلَبْ قَلْمَكْ كَرُو مَنَزَلِ اَزْ قُدْرِ اَلِي رُو

اُنْتَدِي زَوْقِي اِيكِي جِهَانُوكْ
 قَرَأْتَ جَدِيه سِينَه جَكْدِ بَاشِي
 بَرَقْدِ قَيْدِي بُو جِسْمِو جَانُوكْ
 هُو سَوْدُ كَلَرِنْدَن يُو زَجْوَرْدِي
 اَز نَدَن يُو بِيْدِ نَفْسِي مَاسَوَانُوكْ
 بُو شَادِي طُولْدِي دُو سَتَكِ دَرِي بِيلا
 يَدِي دَفْتَر لَرِن جُونِ جِرَانُوكْ
 طَنَّا اِجْدِي شِي سَاسِن نَامُ نَنُوكْ
 اودا يِقْدِي يُو اِسِن اَدُ و صَا نُو كْ
 هُو رَا حَتَرِي نِ مِحْنَتَا وِرْدِي
 طَلُو طَلُو لَجَرِ زَهَرِن بِيلا نُو كْ

اِسْبُو اَوْزَقِ بُولُ لَاجُونِ يَرَا غُو كَر: قَلِي كُو رُكْ
 اَوْصَكْر بُو بُولُو يَتْدِي مَافِلَه مَنَز لَه يَتْدِي
 يُو رُكْ يُو رُكْ تَزَارِ يَسْتُو كْ قَافَلِيَا قَطْلِي كُو رُكْ
 دُنْيَا بَه كُو كَل بَعْلَكْ صُكْرَه اَه اَدُبِ اَنْغَلِكْ
 هَر غَصْدَن اَمِي نِ اَوْلَاكْ شَا حَرَمْ كُو اِكُو رُكْ
 اَشْرَفَا وُغَلِ رُو مِي كَلَكْ دُو سَتَرِ دُو سَتَه بِيلا
 اِيكِي جِهَانِ مَرَدِنْدَن جِهَادِ اَدُبِ اَوْزِي كُو رُكْ
 نَحَه نَحَه نَفْسِ اَز دُو سِي نَحَه نَحَه حَقَا عَاصِي
 كَلْدِ اَوْشِ اَوْتُونَا وُلْمِ اَلْجِسِي دَرَبِ دُو بِيْدِي كُو رُكْ
وَلَه اَيْضَا نَحَه اللّٰه عَلَيْه
 بُو كُو كَلْمُ دَرْدِ نَادُ شِدْ حُكَا نُو كْ

اُنْتَدِي

دَلَسَتْكُمْ كَرَامِينَ حَوِيَّ جَالِيَتِ
بُوعَشِقْكُمْ كُوسِيَهْ هَرْدَمَقَادَرُ

وَلَهُ اَيْضًا حَمْدُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوعَشِقْكُمْ كُوسِيَهْ يُوَقْلَقْدُرُ اِيْحَابَانِ
بُوكُزْ كُورَهْ كُورَهْ رُويِ سُلْطَانِ
بُوكُزْ كُورَهْ غِيْلَا فَيْدُرْدُ عَالَمِ
بُوكُزْ كُورَهْ نَهْ كُفْرُو وَازَنَهْ اِيْمَانِ

وَلَهُ اَيْضًا حَمْدُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

مَنْزَهْدُرْ بُوكُزْ كُورَهْ دِيْجَهَانْدَانِ
فَرَاغْتَدُرْ قُورِ اَصِي سِرْ يَا نَدَانِ
اَنُوكُ جُورِنِ دِكَلَرُ وَصْفَا اِيْدَهْ مَرْزَلِنِ

بُويُوَقْلَقْ يَا ذِيْنَهْ چُو سَكْرَنْدِي
بِقَاسِي: تَابُورُنَجَهْ اُولُ بَقَانُوكُ

نَهْ عَايَشَقْدُرُ كُوكُلُ اللّٰهِ
نَهْ اُوْرْدِي تَرْكِي كُورَمَكَانُوكُ
كُلُّ اَشْرَفَاوُنَجَارُ رُويِ سِنْدِ جِجَكَلِ
طِيغِ لَشَكْرَلِرِنِ كِبُرُودِيَا نُوكُ
دِرِيكِنِ كَنْدِي وَازَاوُلْمَشَا صَايِ
چُوزَاوُلْ دُورْمَانُوكُ

وَلَهُ اَيْضًا حَمْدُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

كُلُّ اُوِي بُوْعَشِقْكُمْ بُوْعَشِقْ بَقَادَرُ
بُوْعَشِقْكُمْ دَايْمَا مَبِي حَقَا دُرُ

دلرسك

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

كُوْكُلْ اِقْلَبْنِي دُوْسْتَهٗ بَغِيْشَلَا

كُوْكُلْ سُوْرِكِرِن يُوْلَا سَن دِلْخِيْشَلَا

وَجُوْدُكَ اُوَيْتَهٗ بُوْمِيْدَان اِحْتَهٗ

وَارِيْمَز بُوْيُوْلِيْ جَانِيْلا بِيْشَلَا

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوْيُوْلُدَهٗ جَانُوْبَاشْ هَرَكِرِن اِكْلَن

بُوْدُنِيَا اِحْرَتْ صَاغِيْشَهٗ كَلَن

وَالْخِيْجَانْ اَوْلَا نِيْكَ قَدْر اَرْتُوْف

اَنْوُكْ چُوْنْدُرِكِهٗ عَا سُوْجَانَهٗ قَلَن

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

نِهَانْدُر عَشُوْق نِهَانْ اَنْدَهٗ رَنْهَانْدُنْ

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوْعَشُوْق يُوْلُنْدَهٗ سَا نِيْ تَارْمَا زَايِتْ

بُوْمَا رِيْ سَتَانْدَهٗ سَن سَا نِيْ بُوْمَا زَايِتْ

يَتُوْر بُوْعَشُوْقَهٗ عَقْلِيْ مَمَامَتْ

يِيْتَر وَا رَلُوْ سَكَا عَشُوْق عَشُوْقِيْ يَا زَايِتْ

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوْنِيْ دَكَا نِيْ وَا زَايِيْلَهٗ يِيْغَا

بَا سِيْ كَدَن تَا كِرِيْ كِيْدَهٗ كَلِيْ عَمُوْغَا

هَمُوْ سُوْدَهٗ اَرِيْ هَمَا رِيْ كَا آتْ

كَلُوْ يِيْ وُسْتِيْلَا قُوْ شُوْنِيْلَهٗ تَنْهَا

كُوْكُلْ

نَتَائِمِ سَنَدِ سَنَّاكَ اَوْلَاهُ مَوْجُوذِ
 قَلَّاسِنِ سَنَّاكَ كَوْنِ شَوْلَاهُ مَرْدُوذِ
 مَوْسَى دِيْدِيكَ اَرِيْفِي يَا اَلْهِي
 مَوْسَى يِي لَنْ تَرَانِي دِيْدِي مَعْبُوذِ
وَلَهْ اَيْضَا نَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 جُو مَوْسَى كَنْدُ دَنْ مَحُو اَوْلَدِي كَنْدِي
~~مَوْسَى حَوْتِي اَنْدَنْ اَنْدِي~~
 اَنْوُكَ چُونْدُ زِي عَاشِقُو وَا رِيْزِيْهِ
 كَوْنِي يِي بِي زَارْدِي يُو سَنَهْ صَدِي
 يُو عَشِقُو يُو لَنْدِي يُو قَلْبُو اَوْلَدِي عَزْتِ
 يُو لِمَادِي يُو قُو اَوْلَا يِي جَهْ وَصَلْتِ
 وَصَالِنِ

وَصَالِنِ اِسْتِيُو يُو قَدْ نِ يُو غَا كَيْتِ
 زِي اِي يُو قَلْبُهُ يُو قَدْ زُو دَرِي عَيْتِ
 بُو دَرِي يُو قَلْبُو كِي سَن سَنَدَنْ كِي اِسِنِ
 فَتَا صُو يِي نِ صَا فِي دَنْ اِي جَا سِنِ
 تَمَامْتِ وَا زِي لِي غَلْدَنْ اَلِ يُو يَا سِنِ
 سَنِي بُو نَدِي قُو يِي دُو سَنَهْ قِي اِسِنِ
وَلَهْ اَيْضَا نَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 بُو دَرِي لِي عَوُكَ سَا يُو لَقْ طَنْ قَدْ رِ
 طَنْ قَدْ نِ چِي عَمِّي اِي اَر كَر كَدَرِ
 كَلِ اِي مَدِي بِي نَدِ لِي مَرْدَانَهْ كَسِي كِي
 طَنْ رَا غَهْ طُو تِلْنِ دُو سَنَدَنْ اَر قَدْ رِ

بُوَيُولَدُ كَرَجَكَ اَيْسَكَ جَانَهُ قَلْبَهُ
 جِهَانُكَ وَارِلْعِنُ بِرَجْوِيَا اَللهِ
 بُوَقِيمَلْدِي بُوَجَنْبِشِنُ وَرَمَهُ اَللهِ
 قَمُوبَرْدَشِ كَبِي بُو كَتْمَهُ كَالْمَهُ
وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 بُوَدُشَهُ پَسْ نَجُونِ اَلدَّانَةِ عَافِلُ
 كُوَكُلُ وَرَمَنْ بَكَا اِلَّا كِه عَافِلُ
 بُوَعَافِلُ كَيْشِدَرُ حَيَوَانُ كَبِيدَرُ
 اَوْلَرُ حَيَوَانِدَرُ نِي عَيْشِنْدَه مَائِلُ
 اِي كُوَزَلُو كَيْش بُو كَا اَطْيُو تَقُ
 بُو كَا كُو كَلُ وَرَنَدَرُ دَرُ كِي لَحَقُ

سُوَزُمُ اَكَلَا دِكْسَه اِي قَرَنَلَاش
 سُوَزُمُ اَكَلَا دِكْسَه اِي قَرَنَلَاش
 بُوَسِرِي كَشْفَا اَيْدُو وَاوَش اَيْلَمُ قَاش
 اَكْرَعَا شَقِيْسَكَ اَلْبُوسُو زُمَدَنُ
 قَمُوسَرُ مَائِدَه وَارَا اَيْلَه تَا رَاشُ
وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 بُوَدُنْيَا مَقْصُودِي اَخْرَتُ مَرَادِي
 بُوَلَرُ دَرُ اَلدِّينِ بِيْلِشُ يَارِي
 عَاشِقَرُ بُوَلِي بِرُ بُوَلَدَنُ دَخُو دَرُ
 عَاشِقُ دُو سَتَا كِدَرُ اَجْبُ قَادِي
وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بِنِ هُوَدِهِ بِيْرُوهُ عَمْرِي جَوْدَمَه
فَا دَرُ بُو فَا كَرَجَكْ مَحَقُو

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بِلُوْر عَاقِلِ چُونِ كَلِي جِهَانَه
اَنَا نُوْر عَقْلِلَه دَشَمَنِ كَمَانَه
نَرَايشَه كَلِي سَه اَنِي بَتُوْر
يَمَز اَجَمَز اَوِيُو مَز قَانَه قَانَه

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوْدُنِيَا ذُوْقِ نَفْسَا يَنْدِرِ كَدُر
بُو نَفْسَا اِي چُونِ جَهَنَّمِ كَدُرِ كَدُر
بُو نَفْسَا عَشْرِي ذُوْقِي تَمَامَت

جَهَنَّمَه

جَهَنَّمَه نَدْر قَانْدُر اَرِكْدُر

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

مَرَادِي نَفْسَا چُونِ هَر اَشِكَمِ اَوَلَا
اَوَل اَشِكَمِ دَار مَهَلِ شُوْنِيْلَه قَالَا
يَارِنِ حَوْ حَضْرَتَه فِعْر لِي جُو
سُو كَالَا حَضْرَتَا اَوَلِ بِيْلَه كَالَا

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

سَنِي حَقْرِي اِدَا عَيْبُو كَمِ اَوَلَا فَا ش
سَكَا اَوَلِ مَهَلِ اَشِ چُونِ اَوَلِدِيُو لِدَا ش
بِيْر سَنَدَنِ نَبِيْلِرِ هَبِ وَا لِيْلِرِ
اَشَا سَا كَا زَا بَا نِيْلِرِ اَوْرَه طَا ش

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

جَهَنَّمَ اسْفَلِي اَوْلَا سَكَ يَرُدُّ

نَدِيرٍ وَيَرِيهِ اَوْ قَتَّ اِسْبُوصُولُ يَرُدُّ

فَرَّحَجَادَن ضَعِيفًا اَوْلَا سِنِ اَنْدَه

زَيْرِ بُوْتَدَه اِسْتَمَا دَك دِي اَوْ كَتَّ

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

نَدَكْمُو بُوْتَدَه نَفْسُكَ شَا اِيْدَه سِنِ

يَارِنِ بِنِمَانِ اَوْلُبُ فَرِيَا ذَه اِدَه سِنِ

اَدَا لَرْمَعْرَعَه دِي يَا لَرِ اَسْكَتَّ

اِي نَفْسِيْتَه اَوْ بَانَ اَوْلِ وِقْتِ نِدَا سِنِ

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

كَلِك

كَلِك اِنْصَافَه اِي نَفْسَه اَيَا نَلَرُ

دَمِيْدُ زَكَمِ اَيَا نَا اَوْ بُوِي نَلَرُ

دَنَا لِرَحْمَه نَفْسِي تَرَك اِيْدَا لَرُ

بَعْثَا لَانُ فُوْر بُو كُنْ تُوْبَه اِيْدَا نَلَرُ

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بِنِ اِيْدُك تُوْبَه وَعَدِي سِنِ

اَجَلِ اَوْلَا يِ يُوْرُ زَطُو تَرَا كَسِنِ

دُو شُوْرُز دَامِيْنَه اَلْبَتِ بِنِ كُوْنِ

بُو زِيْلُر اِسْبُوْدُز كُنَلُر مَكَ اَسُوْرُ

بُو مَكَارِيَه اِي كُنَدَه يِقْسِمَه

طَمَعِ اِيْدُ بِ بَرَكِ بَرَكِ بِي شِمَه

يَرِيْبَهُ دَاخِي وَيُرْزُلْ رُجِيْهَ

وَلَهُ اِيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوْدُنِيَا كِسِيَه مَلِكِ اَوْلَمِي مَلِكِ

سَكَادِي نَمَلْدِي مِي لِيْزِ الْمَلِكِ

بِكَا بَنِمُ دِيْنِ كِيْ بِي اَدْبَدُرْ

بِسْ اَوْلَاخِرْ اَوْلَدُ رَمَالِكِ الْمَلِكِ

وَلَهُ اِيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُو اَسْرَفَاوْغِي رُوِي كُوْرِدِ عَالَمِ

اَرْجَبِكِ اَوْنَا بَكُوْرُ دَخِي كَمِ

بِكَا رَعْبَتِ كَرِيْلَا بَقَمْدِي هِيْجِ

طَلَبِ قَلْدِ بُوْنِي اَوْلَدِ اَبَشَمِ

بُو عَمْرُو عِيْرَه جَاَه تَكِيَه اُوْرَمَه

بُو كُنْ مَسَلَاكِ بَنِمُ دِيُوْجَا اَبَشَمَه

وَلَهُ اِيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُو قَتَا تَه كُوْكُلِ كُوْزِيْلَه بَقَمَا

بَنِمُ دِيُوْبَكَا كُوْكُلِ بِيْرُقَمَا

بُنِيْكَ سَحْرِي طُوْرَا عِيْنَه مَقُوْلُبُ

بُنِي يَا بِيْ وَارْحُوْ بِيْرِيْفَمَا

وَلَهُ اِيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بِرَايِ مَضَلَحَتِ بِيْرَا لِ اُوْجِيْلَه

بَقَا رِيْسَاكِ دَخِي بِيْرُ كُوْرَا اُوْجِيْلَه

زِيْرَا سَنَدَانِ بُوْنِي بِيْنَه الرُّكُوْرُ

يَرِيْبَهُ

بُوخَلَقْدَرَطَا لِي بُوَلْدَن اِلَادَن
 بُو مَخْلُوقْدَن كَسِيْدِر حَقَّه كِيْدَن
 نِيَا مَشْغُو لِسْكَ اَوْلْدُ رُوْمَرْدُكْ
 مَرَادُكْ دَر سِنِي هَم بَا كَرِيْدَن

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

مَرَادُكْ دَن اَنَا يُوْفِ سَا كَر مَنِيْل
 مَرَادُكْ مَقْصُوْدُكْ دَر مَعْبُوْدُكْ بِيْل
 قَمُوْدَن اَلْجُكُوْبِيْنَ قَارِيْعْ كَر كِسِيْن
 مَرَادُكْ دَر كِي مَرَادُ اَوْلُوسْه بِيْر قِيْل
 سِنِي حَقْدَن جَدَا اِيْدَر اَوْبِر قِيْل
 اَوْبِر قِيْل دَن بِنِي سِن كِي حَذَر قِيْل

هل جلد

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

اَوْرُلْدِيْ كُلِّ سَبَابِدَن نَسْبِدَن
 رِيْضَا وِرْدِيْ قِيْضَا يَهْر طَرْفَدَن

بُو بُوْلَه شُو سُو بِيْلَا اَوْلْسَه دِيْمَر
 وَا كَر قَهْر وَا كَر لُطْفْ كَلْسَه حَقْدَن

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

اَكْرَطَا لِيْسْكَ اِنْتَن بُو بِيْلَا كَارْدَكْ
 اَكْر كَا دِيْبِيْسْكَ فُوْجِكْه اَمَاكْ

اَدُوْطَا لِي حَقِّيْ اِسْتَا يَه دُن كُر
 كُر كُر خَلْفَلَا اَلْمَا غُو وِر مَكْ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بوخلفدر

حجائب بل حجائب اندر حجائب
گرگه اول قلی یوز فرله وار اول

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

عدك بل كم سنی حقدن آیز سا
دبانوک بل حوردی غلمان الرسا
طمع قلا سکر اجماعه زنها
بز انوبن سا قرشو کلور سا

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

جهنم فر قوسنی اجماعه اموسین
عاشق الماز بلارک هیج بیرین
کزین یمدی چون اول دستا کلدی

مَو

موقوردی کجردی نفس جریسن

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

عاشق بر سوزدن اکر بک جوابی
چون آجدی معنی یوز نلن نقابی
بولر عشق شربتی اجد قندی
غافل لر صوصونوب قو واز سربانی

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بوزازی اسرف اغل رومی اجماعه
سنوردی کله زنها زاوئه کجمه
بولر عشق دریا سنک کوهر لرینی
حقاتب لر اولن بیره صجمه

قَلَاوَزْ سُوذْ بُو بُولَه وَارَه مَنْ سِنِ
 بُو مُشْكَلْ ايشْ سِنِ بَا شَارِ مَنْ سِنِ
 سَخِي جَمْعِ اَمَّا بِنِ كِسَه كَارِكْ
 طَاغِي شِ سِنِ سَخِي دُو شِيرَه مَنْ سِنِ

وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَه اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُو بُولَه بِي كَلِرْ وَارَه يَحِجْ اَيَوْمَنْ
 كَرُو دُنْدَا رَزَاوَصْ كَالَا رِقَوْمَنْ
 بُو بُولَه اَيْنِ نُو زَهْرْ كَرُو بُو رَمَنْ
 بُو بُولَه نَامُو بِي شَانِ كِسَه وَرَمَنْ
 بِي سِنِ اَبَا اُولَسَه لَابَدِ دَرِ قَلَاوَزْ
 قَلَاوَزْدَه كَرَكِكُمْ اُولَه كِي اُوَزْ

وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَه اللّٰهِ عَلَيْهِ

كِه نَادَانِ اَلِيْنَه دُو شِمْبَه كُو هَرْ
 صَرْنَا دَانِ اِنِي بُو فُو رَمَنْ
 يَه اَلتُو زَكِه بَهَا يَه صَا تَرِ اِنِي
 يَه اَلوَرِي غِي قُو زَه اَلوَرِ اَبْتَرْ

وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَه اللّٰهِ عَلَيْهِ

كَلِ اَمْدِي حَقَه طَالِبِي سَكِ قَرْنَدَاشْ
 وَارَاوَلِ اِسْتَه بُو لِي بِي خَشِي بُو لِدَاشْ
 اِنِي مُرْ شِيْدَا دِنِ بَرُو طُوْتِ اَلِيْنِي
 سَخِي مَنْزِي لَه اَلْتَه قَرْنَدَاشْ

وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَه اللّٰهِ عَلَيْهِ

قال

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوَيُولاَ اَوْلَادِ لَيْلِيَا بَرِيْدِي

دَلِيْل اَوْلَادِي اَكَا جَبْرَائِيْل اَنْدِي

كَنْدِي جَبْرَائِيْل چَاكْدِي بَرِاقِي

دَسُوْل مِعْرَاجَه كِنْدِي اَكْرَبِنْدِي

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

كِرْكِيش طَالِبَه اَلْبَتَه مَرْشِيْد

اَلرَّبِّيْس مَرْشِيْدَه اَوْيْنِ مَوْحِيْد

اَكْر مَرْشِيْدَه اَوْيْنِ سَكَا اَطْبَاقِي

اَلْوَرْسِن سَان يَه دَهْرِي بَلْخُوْد

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوَصْرَبِيْ يُوْل لَادِ اَسَان اِيْدَه سَكَا

اِنِي شِي يُوْفُشِي كُسْتَا رَه دَبْدَز

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

نَجَابِيْكَ اَنْبِيَا كَلْدِي كِنْدِي

خَابُوْر اَوْلِيَا بُوْنْدَه سَكِرْتِي

بِرِيْسِي قِلَا غُوْر سُوْر بُوْلْدِي يُوْل

بُوْيُوْلَا بِنْدِي مَرْشِيْد اَلْتِي

مُحَمَّد كَم جَبِيْبِي حَضْرَت اِيْدِي

دَكَا لِي مَخْلُقَا اَوْل دَوْلْتِي دِي

بِرِي كُوْلَه طَا مَوْ اَجْوَقِي كِيْجَه كَنْدَز

بُوْلُر اَوْلَقْلِفَا سَبَب اَوْلِيْدِي

بُوْيُوْلَا

جَفَايَه صَبْرَاد كُورَه وَفَايِ
قَنَاعَتِ اَيْلِيَا بُولَا حَرَارَتِ

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَّ

بُوسُونِي اَشْرَفِ اَوْغَلِي رُومِ سُونِي

حَقِّكَ طَالِبِ لَيْسِنَه تَنْبِهْ اَيْلِيَا

كُوكُ قَائِنْدَه كَم كُوهَا رِوَادِرُ

مَرَادِ مَقْصُودُ نَدْرُ بُوسُونِ دَنْ اَكْرُ

فَرَمَا يِدِ شَيْخِي

بُوبِنِ بِيْمَارَه يُوْقِ بِيْمَارَهْر كِرِ

بُورَسْمَا اَوْلِيَا بِيْمَارَهْر كِرِ

اَز لَدُنْدُرِي كَا بُوْدُرِدَا زَلْدَنْ

بُويُولَا كِم كِه كِرِ دِيْسَه دَلِيلِ سُوْزُ

اِنِي شَيْطَانِ قُوْدِي دِيْنِ سُوْزِ اِيْمَانِ سُوْزُ

كِر كُذْرِيْل كِر كُذْرِيْر قَالَا غُوْزُ

وَرَاغْرِيْسِنِ بُوْيُولَا قُوْلَعُوْزِ سُوْزُ

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَّ

اَلْهِي طَالِبِ مَرْشِيْدَه طُوْشْرَايِ

اَنُوْكَ مَرْشِيْدَه وَقْتِنِ خُوْشْرَايِ

اَلْهِي طَالِبُوْكَ دَرْتِ بَعْشِلَه

بِشُوْرْدُوكُ اَدِيْلَه پَرِ وِرِيْشْرَايِ

اَلْهِي طَالِبُوْكَ اَوْزَقَاعَتِ

قَنَاعَتِ صَبْرِيْلَه فَحْكَمِ قَنَاعَتِ

جَفَايَه

وَلَكِنْ قَلْدَةً اِظْهَارَ هَرِكِزْ
 بُو دَرْدِي صَقْلَدَم جَانْدَن دَخِي بِنْتِ
 بُونِي بِلْمَادِ نَفْسِ غَمْدَارِ هَرِكِزْ
 جَانِ اِيچْنَدَه دَرْدُوْم دِمَا كَا
 آرَادَه بُو لَدَم مَرِي بِبَارِ هَرِكِزْ
 بُو جَانُو كُو كَلِ بِبِي كَانْدَرِ جَوْنِ
 بِلَا رَه اَجْمَدَم هَرِكِزْ
 اَبْدَ كُو نَبْنَه اَلْتَم بِن بُو دَرْدِي
 جُو مَحْرَمِ اَوْلَدِي دِيَا رَهَرِكِزْ
 غَرِيْبِم مَعَا سِنَقَم خَسْتُو مَجْرُوْمِ
 دِيَا مَرِ دَرْدِي دَرِ لَا رَهَرِكِزْ
 دُنْم

دُنْم كُو نَم اِي كَالِد وِيلَه كَجْدِي
 اَنْفُو طُو يَمْدِي اَنْجِيَا رَهَرِكِزْ
 تُو نَم نَمْدِي كُو لْ اَوْلَدُوْم
 كَلْدَم قَلْدِي اَنَارِ هَرِكِزْ
 نَه سِيْرِيْن طَتَاو دَرْتَدَر اَشْبُو دَرْتَكِم
 بُو كَا اَو كَمْدِي سَكَا رَهَرِكِزْ
 سَكُوْت اَيْتَا شَرْفَاو اَنْجِيَا رَهَرِكِزْ
 بُو رَفِيْزِي اَكْمَرِ هَشْتِيَا رَهَرِكِزْ
 بُو رَتْدَن مَسْتَا لُوْبِ مَسْتَا نَلِكِ قَلِ
 بَشُو كَدَن كَمَه سُوْنِ خَمَا رَهَرِكِزْ
 رَبَاعِيَاتِ شَيْخِ عَبْدِ اللّٰهِ رُوْمِي

اشده كلدم اشيكى كه جرمه عصىا نله
اشرف او على روى سلطان الله عبد الرحيم

وله ايضا رحمه الله عليه

جامعي جنت منالى حمد سلطان بلبل
دون كون الله مدح ثنا ايلرد
بيو حبي صادق اولدم انلر وك قلى
اشرف او غار روى سلطان الله شيخ عبدالر
هر كره او وسه بو كنا عشفه فاتحه احسان ايله لطفه
كتبه الفقير الحقير الى ربه الغفور
حسن الوصفى رحمت الله
عليه اجمعين

م م م
م م م
باش
ه 135

دل بدست او كبح اكبرست
صد هزاران كجه يك ان بهرست
كعبه بنيا د خليل اين آرزوست
دل نظر كاوه خليل اكبرست

وله ايضا رحمه الله عليه

حمد لله كم ايكى سلطان يرتمش اول كر يم
دلكر ايله وصف اولمز لو نظر قلس علم
اندر ك همتد ربي حاضر ايله يا رحيم
اشرف او على روى سلطان الله شيخ عبدالرحيم
از نكي قلس مشرف اول اكي سلطان الله
او مرز سوندر محروم اولميا لوجان الله

اشده

حضرت امام حسین فتنه زگار بگریزد

ای نو چشم احمد مختار یا حسین

وی یادگار صید کرا یا حسین

ای جهان دل سزنده سلطان یا حسین

وی که بدو شاه شهیدان یا حسین

چشم برزخی عالم نوجوان صو

جان جهان رحمت رحمان یا حسین

روشن یوزن سوز و شمشیر الهی

شانه نازل آیت قرآن یا حسین

بیدار رسول الله عطا ناه المرنضی

عماک عقیل بهف طیار یا حسین

نور چشم ظمه مجیب انی جهان

ایکلندی نری محنت دوران یا حسین

ماه محرم ابروی دم ماتم اولدی اه

اولدک بو ابرو کونه کبی نزله یا حسین

سه دشتد که بدو صوصوزانج اه واه
سوی کندی چشمه لبوان یا حسین

کول کبی چهره فانه بو یاندی اولدوم اه

اندید سنی هینز فریانه یا حسین

کوکله بو یاندی کوکه کویتر کیدی قاهر

مخض اولدی آخردنه ماه تابان یا حسین

ماتم طوفی کیدی یولو طر بولک بولک

بارانه غمیه قویطی طوفان یا حسین

رحمت سنی سویه یولنه جهان دیره نه

اولسور هینز قلعه ایمان یا حسین

دوز زمانه دوندی عالم بقلدی فزانه

طونری جلالی نالنه افقانه یا حسین

121b

مذكراتك البنية لك شيا
قوم على انك تشنه عريانه يا صبيحه

300.007C

28 Nissän 1972

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Yasemin BIYIK
Uyuğu : Türkiye Cumhuriyeti
Doğum Tarihi ve Yeri : 20.09.1990 / Sivas
e-posta : ysmnbyk@hotmail.com.tr

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Yılı
İlköğretim	Beyoğlu Kaptanpaşa İlköğretim Okulu	2006
Lise	Dilnihat Özyeğin Anadolu Lisesi	2010
Lisans	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	2016
Yüksek Lisans	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	2019